

LYNN AUSTIN

**Tărâmurile
ascunse**

roman

Lynn Austin

**TĂRÂMURI
ASCUNSE**

Lynn Austin a scris câteva lucrări de ficțiune, inclusiv *Eve's Daughters* Fiicele Evei, lucrare care a câștigat Silver Angel Award, și seria *The Chronicles of the King* Cronicile Regelui. În afara calităților ei de scriitoare, Lynn este cunoscută și ca o renumită vorbitoare în cadrul conferințelor, în aziluri și în cadrul diferitelor evenimente din cadrul bisericilor și al școlilor. Împreună cu soțul ei locuiesc în Illinois și sunt părinții a trei copii.

*Adresez calde mulțumiri credincioșilor mei
colegi scriitori:
Florence Anglin, Joy Bocanegra,
Cleo Lampos, și Jane Rubietta
și lui Charlotte și George Gatchell
Gatchell Apple Farm, St. Joseph,
și lui Tom și Laurel McGrath
pentru că mi-au făcut cunoștință cu Winky.*

„În viața fiecăruia dintre noi...
există un tărâm, retras și insular,
dedicat regretelor fără de sfârșit,
sau fericirii tainice.”

Sarah Orne Jewett

PROLOG

Wyatt Orchards¹

Noiembrie 1930

Se spune că fiecare om are un înger păzitor care are grijă de el, dar niciodată nu am avut nici pe jumătate atâta nevoie de un astfel de înger, cum a fost cazul după moartea lui Frank Wyatt. Frank fusese socrul meu, ultimul bărbat din întregul clan al neamului Wyatt.

Mătușa soțului meu, Betty, mi-a băgat în cap ideea asta cu îngerul păzitor. Ea mi-a spus că o să se roage pentru venirea unui astfel de înger care să mă scoată din ananghie. Ultima oară când mă gândisem la îngeri fusese cu mulți ani înainte, în cadrul unei lecții de școală duminicală într-unul din multele orașe în care poposisem împreună cu tatăl meu în călătoriile noastre. Tati întotdeauna se asigura că duminică dimineață mergeam la biserică atunci când găseam vreuna. În acea duminică mă aflam într-o biserică metodistă undeva prin statul Missouri, când bătrânica micuță cu părul alb care ținea ora de școală duminicală ne-a spus că întotdeauna trebuie să fii ospitalier, să întreții străinii, pentru că nu știi niciodată dacă nu cumva unul dintre ei o fi înger. Ea așa a spus – să-i „întreținem”. M-a făcut să mă gândesc că trebuia să fac

---

¹ Livezile Wyatt.

jonglerii cu mingile sau vreo probă de echilibristică pe sârmă pentru ei, și mă întrebam, Doamne iartă-mă, ce ar putea face o micuță și bătrână învățătoare să se distreze, așa încovoiată și zbârcită cum era.

Așa că după ce l-am condus pe Frank Wyatt la locul lui de odihnă în cavoul familiei alături de soția lui și de cei doi fii ai săi, am început să sper că Dumnezeu avea să răspundă curând rugăciunilor mătușii Betty și că avea să apară în realitate un înger ca să mă scoată din încurcătură. Cu întreținerea lui aveam să-mi bat capul odată ce avea să sosească.

— Ce ai să te faci acum, Eliza?

Asta mă întrebau toți la nesfârșit după înmormântare și nu prea știam ce să le spun. Ceea ce doreau ei, de fapt, să știe era cum o să reușească vreodată o tinerică sfrijită ca mine, cu trei copii de crescut, să administreze o așezare atât de mare precum Wyatt Orchards? Mai ales când eu nici măcar nu pășisem în vreo fermă până în urmă cu zece ani. Desigur, ei nu-mi cunoșteau trecutul – nimeni din Deer Springs nu-l cunoștea, nici măcar sârmanul meu soț răposat, Sam. Îmi fusese prea rușine să spun cuiva. Însă oamenii se întrebau totuși în sinea lor cum aveam să mă descurc. Iar vecinul meu, Alvin Greer, se număra printre ei.

— Ce plănuieți să faceți, doamnă Wyatt, acum că a murit Frank?

I-am umplut ceașca cu cafea și i-am oferit-o fără a-i răspunde.

El nu vedea că abia dacă trecuse un ceas de când îl îngropasem pe socrul meu și că toată casa mi-era înțesată de toți vecinii care veniseră să-și prezinte condoleanțele și că nici nu apucasem să mă dezmeticesc? Se pare că nu, pentru că domnul Greer nu avea de gând să renunțe.

— V-ați gândit pe cine ați putea angaja la primăvară pentru a administra Wyatt Orchards pentru dumneavoastră? mă întrebă el.

Am umplut o altă ceașcă cu cafea și i-am întins-o pastorului Dill, care se afla în spatele domnului Greer, așteptând să fie servit. Am încercat să-mi controlez mâinile să nu-mi tremure prea tare. Învățasem cu mult timp în urmă că dacă nu răspunzi imediat, cei mai mulți oameni

încep să se foiască și încearcă ei să umple cumva tăcerea, de obicei oferind un sfat, ceva. De data asta, pastorul Dill vorbi primul.

— Aveți ceva rude prin apropiere pe care i-am putea chema, doamnă Wyatt? Nu cred să fi auzit până acum exact de unde se trage familia dumneavoastră.

— Doriți și frișcă la cafea, domnule pastor? l-am întrebat oferindu-i ulciorul și ignorându-i întrebarea.

Își scutură capul.

— Nu, mulțumesc. Prefer cafeaua neagră. Nu sunteți din Deer Springs, nu-i așa?

— Nu, nu sunt. Mi-am făcut de lucru aranjând un șir de lingurițe și verificând dacă trebuia reumplută zaharnița. Nu-l privea cine era familia mea și de unde mă trăgeam. Gospodăria asta întortocheată cu mobilierul uzat și cu tapetul îngălbenit era acum casa mea și fusese căminul meu în ultimii zece ani. Cei trei copilași ai mei și cu mine aveam tot dreptul să locuim aici – cu sau fără Frank și fiul său Sam.

— Desigur, nici nu intră în discuție să vindeți așezământul ținând cont de criza economică în care se găsește întreaga țară, adăugă pastorul. Băncile nu mai au bani de dat cu împrumut.

Am făcut un pas înapoi, încercând să mă scuz, sub pretextul că trebuia să umplu cafetiera. Era mai bine să-i las pe cei doi să-și bată capul cu privire la viitorul meu dacă erau atât de interesați, însă mătușa soțului meu, Betty, îmi împiedică evadarea. Mă apucă cu putere de braț cu degetele ei ca niște arcuri de la cârligele de rufe.

— Îi ignori intenționat pe băgăcioșii ăia, nu-i așa iubito? spuse ea în șoaptă. Și eu fac la fel. Dacă faci pe mutul, oamenii chiar cred că ești mut, și-ți dau pace.

Mătușa Betty îmi amintea de un mic papagal. Nasul îi era proțăpărit înainte precum ciocul unui papagal și oriunde se ducea, sărea în toate părțile ca o păsărică zglobie. Era micuță și durdulie. Capul ei cenușiu și acoperit cu un păr pufos abia dacă-mi ajungea la bărbie, iar eu nu eram mai înaltă decât o biată școlăriță. În comparație cu toate celelalte ciori bătrâne și mohorâte din oraș, mătușa Betty se îmbrăca în haine strident colorate, ca un fel de pasăre

tropicală rară, fără să-i pese vreodată de ocazie. Astăzi era îmbrăcată cu un fel de cămașă de noapte presărată cu flori de vară, mănuși albe din dantelă, și o pălărie de paie cu boruri largi, de parcă participa la un picnic de 4 iulie², și nu la înmormântarea cumnatului ei într-o zi mohorâtă de noiembrie. O văzusem pe stradă scoțându-și la plimbare cățelul orb de-un ochi, îmbrăcată într-un halat roz de baie și în papuci de casă, și o văzusem hoinărind prin livadă îmbrăcată într-un costum bărbătesc din tweed cu pantaloni. Sam îi spusese întotdeauna „Mătușa Batty”³ pe la spate. „Are ea câțiva lilieci în foisor”⁴, obișnuia el să spună, și-și rotea degetul ridicat la tâmplă de parcă ar fi fost o pendulă cu cuc anunțând ora exactă.

— Nu privește pe nimeni cine ești și de unde vii, spuse mătușa Betty când îmi eliberă în cele din urmă brațul din strânsoare. Avea o poșetă uriașă de paie pendulându-i agățată de un braț, și fredona „Cu bucurie să cântați”⁵ în timp ce-și croia drum în jurul mesei din sufragerie, învelind o pulpă de pui, doi castraveci acri, și o felie de prăjitură aromată în șervețele de hârtie și îndesându-și-le în poșetă. Pentru mai târziu, explica ea cu gura până la urechi. Vârfurile mănușilor îi erau pătate cu grăsime și oțet de la castraveți.

Domnul Greer și pastorul Dill se îndepărtară în cele din urmă de masă, continuându-și disputa cu privire la ceea ce trebuia făcut cu Wyatt Orchards. Am răsuflet ușurată și m-am întors să-i servesc pe ceilalți.

— Ați dori niște cafea, mătușa Betty? am întrebat-o după ce-și încheiase rondul prin jurul mesei.

---

² 4 iulie – prima sărbătoare națională a Statelor Unite ale Americii, comemorând Ziua Independenței din 1776, când S.U.A. și-au proclamat independența față de Marea Britanie.

³ Joc de cuvinte, *bat* = liliac.

⁴ Îi lipsește o doagă.

⁵ *Joy to the World*, cunoscut colind compus de G. F. Handel..

— Nu, mulțumesc, păpușă. Mi-ar curge din poșetă direct pe podeaua ta frumoasă și impecabilă. Chicoti ca un copil poznaș, și nu m-am putut abține să nu zâmbesc și eu. Apropo, continuă ea, nimeni nu-mi spune Betty, nu știi? De multă vreme. Ci Batty. Numele mi-a fost schimbat din Betty în Batty. De obicei oamenilor li se schimbă numele după ce-L întâlnesc pe Dumnezeu – Avram a devenit Avraam, Sarai a fost schimbat în Sara, Iacov în Israel... Se opri pentru a mirosi un ou umplut, foarte picant, înainte să-l adauge colecției din poșetă. Și eu L-am văzut pe Dumnezeu, să știi. L-am recunoscut după privire. Mă apucă din nou de braț și se apropie de mine pentru a-mi șopti: „Dumnezeu are o privire foarte caldă”.

Acum, întotdeauna îmi imaginam privirea lui Dumnezeu oarecum obosită, și asta încă de când l-am auzit pe un predicator baptist din Kentucky spunând că privirea Domnului se plimbă pe deasupra întregului pământ. Dar mă gândesc că se prea putea să fie și caldă și obosită în același timp.

Mătușa Batty se ridică pe vârfurile picioarelor pentru a survola încăperea plină de oameni, apoi arătă cu capul spre salonul meu, unde un grup de femei de la biserică stăteau înghesuite una în alta.

— Știi despre ce șușotesc clevetitoarele astea bătrâne? a întrebat ea. Discută despre cât de șocate sunt ele toate să mă vadă la înmormântarea lui Frank. Știi, înainte ca sora mea Lydia să se căsătorească cu el, a fost logodnicul meu. Ele își imaginează că în toată această vreme i-am purtat pică, dar știi ceva? Acolo undeva am avut un înger păzitor care a avut grijă de mine. Așa am scăpat de Frank Wyatt – un înger păzitor. Chicoti din nou și lăsă un fursec să-i alunece în poșeta fără fund. Tu te-ai căsătorit cu nepotul meu Sam, nu?

Un nod cât un sâmbure de piersică mi se puse dintr-odată în gât. Trebuia să mă chinui să-l înghit înainte să-i pot răspunde.

— Da... dar a murit, mătușă Batty. Sam a murit acum un an, știi?

Ochii i se umplură de lacrimi în timp ce privea în gol.

— Sora mea, Lydia, a avut trei băieți – Matthew a fost cel mai mare, apoi Samuel, apoi micul Willie. Sărmanul micuț, Willie a murit undeva prin 1910, nu-i așa? Sau să fi fost în 1911, niciodată nu am avut o memorie prea bună. Ridică puțin perdeaua dantelată din sufragerie cu mâna înmănușată și arată spre cei trei copii care se jucau în curtea din spate. Parcă ieri alergau băieții Lydiei pe aici, la fel ca micuții ăștia.

Jimmy, Luke și Becky Jean fuseseră atât de neastâmpărați în hainele lor de duminică, încât în final i-am eliberat și i-am trimis la joacă. Nu-mi păsa că femeile de la biserică șușoteau în dosul mâinii despre cât de necuviincios era pentru niște copii să alerge ca apucații la nici-o oră după ce fusese îngropat bunicul lor.

— Cei trei sunt copiii mei, i-am spus. Ai mei și ai lui Sam.

— Păi nici tu nu pari decât un biet copil, spuse Batty, abia dacă ai vârsta necesară pentru a fi căsătorită, darămite deja văduvă. Sărmanul Sammy. Iar acum a murit și tatăl lui? Vai, vai... Se pare deci că eu sunt cea mai apropiată rudă a ta din Deer Springs. Își scutură capul, moment în care vălul ei de doliu din împletitură neagră pe care-l prinsese de pălăria de paie cu o bucată de bandă adezivă, se desprinsese și pluti până ateriză pe podea. Unii spun că aduce ghinion casa asta, sau că-i blestemată, să știi. O tragedie după alta, de-a lungul anilor. Mai întâi a murit micuțul Willie, apoi tânărul Matthew ne-a părăsit așa, apoi a murit sora mea... Dar nimic din toate astea nu a fost un accident. Nu-mi pasă ce-ți spun oamenii, domnișoară.

— Nu au fost... accidente? Nici nu vroiam să mă gândesc ce altceva ar fi putut fi.

— Nici pomeneală! În podul casei ășteia s-a strâns un imens noian de durere. Ai urcat în ultima vreme pe-acolo? Probabil că vei găsi o grămadă și în pivniță.

Îi priveam pe copiii mei jucându-se leapșa pe sub sforile de întins rufele, și așa fi vrut să-i spun mătușii Batty că durerea umpluse de mult podul și pivnița. Era suficient de adâncă și de multă pentru a inunda și grajdul în întregime.

Mătușa Batty mi-a strâns umărul.

— Dacă ai vreodată nevoie de ajutor să dai toată durerea asta afară, sună-mă, bine? Locuiesc în căsuța de lângă iaz. Cum spuneai că te cheamă?

— Eliza Rose, doamnă. Eliza Rose Wyatt.

Mătușa Batty își scutură capul.

— Vai! E prea multă durere pentru o singură casă s-o suporte. Poșeta ei se lovi de coapsa mea când își trecu brațul pe după mijlocul meu. Ce-ți trebuie ție, păpușă, este ca îngerul tău păzitor să vegheze asupra ta. Să te scoată din necazurile astea. Să-ți spun cum facem – data viitoare când îl întâlnesc pe Dumnezeu, o să-i spun să-ți trimită un înger păzitor, bine?

M-am gândit la vorbele pe care obișnuia să mi le spună tati când mă pune seara în pat, „Domnul să te împresoare cu îngerii Săi”, și din nou a trebuit să-mi înving un nod imens ce mi se puse în gât.

— Cred că n-ar fi rău să-L rogi să-mi trimită unul, mătușă Batty, i-am răspuns.

PARTEA I

WYATT ORCHARDS

Iarna anului 1931

„Să nu dați uitării primirea de oaspeți, căci unii, prin
ea au găzduit, fără să știe, pe îngeri.”

Evrei 13:2

CAPITOLUL 1

Februarie 1931

Tocmai ieșisem din bucătărie în noaptea înghețată de februarie când străinul m-a speriat de moarte. Nu auzisem niciun automobil apropiindu-se pe aleea lungă și părăsită ce ducea la casa mea, așa că atunci când umbra întunecată se transformă subit în silueta unui om, m-am speriat atât de tare, încât am scăpat din mână găleata de cărbuni plină cu cenușă care se revărsă pe treptele verandei. A trebuit să-mi țin inima cu ambele mâini ca să nu-mi sară din piept.

— Iertați-mă, doamnă. Nu am vrut să vă sperii, spuse străinul. Chiar și în întuneric mi-am dat seama că îi pare cu adevărat rău. Își întinse mâna, ca și când ar fi dat să mă prindă în caz că leșinam de frică.

— E în regulă, am spus eu. Doar că nu v-am auzit mașina când ați venit, atâta tot.

— Nu am venit cu mașina, ci pe jos. Își dădu jos sacul de pânză pe care-l purta și se aplecă să strângă cu mâinile cenușa risipită înapoi în găleată.

— Aveți grijă, tăciunii aceia s-ar putea să ardă încă.

— Da, doamnă. E plăcut totuși. Avea mâinile goale, și fără căciulă – doar câteva rânduri de haine zdrențuite pe un frig care-ți îngheța sângele în vine. Părul netuns și barba stufoasă îi ascundeau în cea mai mare parte fața de

privirile curioase. Dar mirosul lui, duhoarea pătrunzătoare de carne nespălată și de fum de lemn ars, îmi spuneau cu certitudine că străinul era un vagabond – unul din multele mii care cutreierau America în căutarea unui loc de muncă pe timpul iernii. Probabil că hoinărise prin livadă de la calea ferată, atras de lumina pe care o răspândeau geamurile casei mele.

— Casa ta e marcată, îmi spusese bătrânul Abe Walker ultima oară când îl vizitasem la magazinul său universal din Deer Springs. Asta fac haimanalele, să știi. Odată ce văd că ești o creștină cu inimă mare, îți marchează casa pentru următorul. Ar trebui să-i alungi, Eliza Rose. Nu-i bine să-i ții pe lângă tine, așa văduvă cum ești și toate cele.

Abe Walker nu știa că crescusem în mijlocul unor excentrici, a unor pierde-vară și a unor salahori, așa că mă pricepeam destul de bine să judec oamenii. Știam pe cine puteam chema în casă și pe cine să trimit la plimbare.

— Aș putea schimba două vorbe cu soțul dumneavoastră, doamnă? întrebă străinul, sperându-mă pentru a doua oară.

— So... Soțul meu?

— Da, doamnă. Mă întrebam dacă ar avea ceva de lucru prin jurul casei în schimbul unei mese calde. Vagabondul avea o voce blândă, plăcută, politicoasă. Mă gândeam la toate câte erau de făcut – de spălat gălețile de lapte, de tăiat vreascuri, de cărat cărbuni, de hrănit animalele, de reparat gardurile – iar eu eram obosită de dormeam în picioare.

— De ce nu intrați să mâncați ceva, am spus. E prea frig să stați pe-afară. Lăsați cenușa aceea pe verandă. M-am întors și i-am deschis ușa de la bucătărie, dar el nu se clinti.

— Nu mă deranjează să mănânc aici afară. Și aș vrea să lucrez ceva înainte.

Era greu de spus pe întuneric ce vârstă să fi avut străinul. Vocea lui nu era nici tânără, nici bătrână. Îmi părea rău pentru el. În ciuda multor rânduri de haine cu care era îmbrăcat, stătea încovoiat în frig, dârdâind.

— Tocmai am terminat de luat cina, am spus eu. Mâncarea este caldă încă. Vă rog intrați.

Mă urmă încet în casă, apoi rămase aproape de ușa bucătăriei timp în care eu am tăiat niște felii de pâine, am luat un castron curat pentru supă, l-am umplut cu ce ne rămăsese de la cină, și i-am turnat o ceașcă cu cafea. Când m-am întors apoi să-l rog să ia loc, mă surprinse din nou – pentru o secundă îmi aminti de soțul meu. Străinul era aproape la fel de înalt și de lat în umeri cum fusese și Sam, și stătea exact la fel cum obișnuia să stea și Sam, cu un umăr ușor mai ridicat decât celălalt, cu capul ușor adus într-o parte, ca și când ar fi ascultat ceva în depărtare. Momentul trecu, și am văzut apoi cât de diferit era față de Sam, – brunet, în timp ce Sam fusese blond, cu ochii căprui, pe când ochii lui Sam fuseseră albaștri ca cerul de vară.

– Nu luați loc? l-am întrebat. Am pus castronul cu tocană de pui, morcovi și găluște pe masă și i-am întins pâinea.

– Mulțumesc, doamnă.

Aș fi putut jura că zărisem lucirea unei lacrimi în ochii lui când se lăsă jos pe scaun, încet, ca un om foarte bătrân. Apoi mă surprinse când își împreună mâinile și-și plecă creștetul pentru a se ruga, la fel cum obișnuia să facă Sam și tatăl lui întotdeauna înainte de masă.

De cealaltă parte a mesei, fiica mea de patru ani îl privea gură-cască pe străin cu ochii mari, cenușii, în timp ce furculița îi rămase suspendată în aer, cum ciugulea din mâncarea pe care se străduia să o termine. Becul simplu ce atârna deasupra mesei îi făcu să-i lumineze părul arămiu ca niște vâlvătai.

– Încetează să te holbezi și termină de mâncat, Becky Jean, i-am spus. Nu vroiam să par atât de aspră tot timpul, dar în ultima vreme cuvintele mele păreau să iasă mereu așa. M-am întors la chiuveta ticsită cu vase murdare, iar apoi, când mi-am observat chipul reflectat de geamul de la bucătărie, am văzut o față prea trasă, prea îngrijorată pentru o femeie de abia treizeci de ani. Cu toate ridurile astea și cu părul meu de culoarea nisipului căzându-mi în ochi, nu arătam deloc ca tânăra căreia Sam îi spusese cândva că e „frumoasă ca o zână”.

— Mămica mea n-o să te lase să te ridici de la masă până nu ți-ai mâncat toți morcovii, îi spuse Becky străinului. Mie nu-mi plac morcovii, ție-ți plac?

— Păi, da, domniță. Să spun drept, îmi plac foarte mult morcovii.

— Îi vrei și pe-ai mei? îl întrebă ea.

— O, nu, să nu te-aud, am spus eu. Termină de mâncat cina ta, Becky Jean, și lasă-l pe domnul să și-o termine și el pe-a lui. Mi-am înfipt mâinile în șolduri, privind-o pe Becky de parcă aș fi fost un uliu, până am văzut-o luând cea din urmă îmbucătură minusculă de morcov. După cum își mânca de grăbit omul mâncarea, îmi dădeam seama că nu mai mâncase de ceva vreme. I-am umplut a doua oară castronul.

— Nu doriți să vă scoateți haina, domnule? îl întrebă Becky câteva minute mai târziu.

— Nu, mulțumesc. Nu are niciun rost. O să ies imediat afară. Vorbea încetișor, de parcă ar fi fost pe undeva vreun copilaș micuț dormind și n-ar fi vrut să-l trezească. Însă atmosfera fu întreruptă în următoarea clipă de bubuitul unor pași ce coborau scările, sărind de pe balustradă direct pe podeaua holului principal, apoi năvăliră în bucătărie. Nu trebuia să mă întorc ca să știu că era fiul meu Jimmy. Avea nouă ani, și alerga precum un mânz oriunde se ducea.

— Mami, ai putea să mă ajuți cu... Înlemni în prag când dădu cu privirea de străin. Părul ușor castaniu al lui Jimmy crescuse iarăși peste măsură, atârnându-i în ochi ca un smoc de buruieni lăsate în paragină. Trebuia să-l tund, asta dacă reușeam să-l fac să stea într-un loc atâta timp.

— Nu-i frumos să caști gura, Jimmy, am spus. Nu știi să spui „Bună seara!” musafirului nostru?

— Bună seara!, spuse el. Străinul fu surprins cu gura plină de găluște și nu putu răspunde decât încuviințând cu capul. Un moment mai târziu, o umbră cu părul roșcovan își făcu apariția în spatele lui Jimmy – Luke care avea șapte ani. Dar știam că nu avea niciun rost să-i cer să-l salute pe bărbat. Luke era timid și sperios ca o pisică sălbatică.

— La ce vrei să te ajut, Jimmy? l-am întrebat ștergându-mi mâinile cu șorțul.

— Să despart niște cuvinte în silabe. Ocoli masa cât putu mai departe de străin, și-mi întinse caietul lui. Luke rămase aproape de fratele lui. Ochii băiatului – la fel de albaștri cum fuseseră și cei ai tatălui său – nu-l slăbeau nici-o clipă din priviri pe străin. Încercam să descifrez scrisul plin de mâzgălituri al lui Jimmy când străinul scoase dintr-odată un țipăt. Mi-am ridicat privirea și l-am văzut frecându-și dosul mâinii.

— Mami! spuse Jimmy uimit. Becky tocmai a sărit și l-a împuns pe nenea cu furculița!

— L-a împuns?

— Da, așa, fără niciun motiv.

— Dar am avut motiv! sări Becky. Am vrut să văd dacă nu cumva-i înger!

Sprâncenele întunecate ale vagabondului se arcuiră.

— Ce să fiu?

— Înger, repetă ea. Era pe punctul de a plânge. Mama le dă întotdeauna să mănânce la străini pen' că zice că poate sunt îngeri. Dar tu n-ai vrut să-ți dai haina jos, așa că n-am putut să văd dacă ți-ai ascuns aripile acolo, dedesubt.

Am apucat-o pe Becky de umăr, scuturând-o ușor.

— Becky Jean! Cere-ți imediat iertare! în loc să mă asculte, își acoperi fața cu mâinile și izbucni în plâns.

— Nu, nu, nu face nimic, spuse bărbatul. Avea un zâmbet frumos, iar dinții îi erau ordonați și curați. Cred că știi la care verset se gândește mămica voastră. E din cartea Evrei, nu-i așa, doamnă? „Să nu dați uitării primirea de oaspeți, căci unii, prin ea au găzduit, fără să știe, pe îngeri.”

— Da, așa e. Am fost atât de uluită să aud un coategoale murdar și bătrân recitând Scriptura precum un învățător de școală duminicală, că nu am mai știut ce să spun.

Becky își șterse lacrimile cu pumnii, apoi își ridică din nou privirea către necunoscut.

— Îmi pare rău că te-am înțepat... dar ești înger?

— Mă tem că nu. Doar un simplu om care călătorește. Își împinse scaunul de la masă și se ridică în picioare. Vă sunt foarte mulțumitor pentru această mâncare, doamnă, spuse el, plecându-se ușor. A fost delicioasă. Acum, dacă aș putea să fac ceva în schimb, aș fi bucuros să trec la treabă.

— Nu există nimic care să nu poată aștepta până dimineată. Sunteți binevenit să dormiți în atelierul de lucru al soțului meu, în grajd. Este acolo un pat și o sobă generoasă în care puteți face focul, dacă doriți. Veți găsi o lanternă și niște chibrituri pe etajera de pe tocul interior al ușii.

— Mulțumesc încă o dată, doamnă. Își ridică mâna ca și când ar fi vrut să și-o ducă la borul pălăriei, dar capul îi era descoperit. Zâmbi încurcat. Bună seara tuturor, atunci.

Toată seara, cât am șezut la masa din bucătărie ajutându-l pe Jimmy la tema lui de despărțit cuvinte în silabe și la problemele de aritmetică, am auzit permanent sunetul dogit al unui topor tăind vreascuri de foc. Iar și iar, sunetul de lemn despicat spărgea tăcerea, urmat de sunetul surd al lemnului căzând pe podeaua verandei după care omul le stivua lângă peretele casei.

— N-o să mai am niciun lemn de tăiat mâine, spuse Jimmy cu un zâmbet larg pe față.

— Se pare că nu vei mai avea lemne de tăiat toată săptămâna, am spus eu. Mă întreb oare cum vede ce face în întuneric.

Necunoscutul nu încetă să taie lemne până am dus copiii la culcare. Când m-am dus în bucătărie să reglez focul din sobă pentru noapte, am văzut silueta lui aplecându-se și mișcându-se, profilată pe nămeții albi, ridicând și vânturând zăpada în aer pe măsură ce curăța drumul ce ducea la grajd și la cotețul găinilor.

În dormitorul meu de la etaj dârdâiam de frig în timp ce mă dezbrăcam. Nu prea mai avusesem poftă de mâncare de când murise Sam, și se pare că nu reușeam nicicum să mă încălzesc până nu mă îmbrăcam cu două perechi de șosete de lână de-ale lui și un jersey peste cămașa mea de noapte. Ești sfrijită ca o găină jumulită, ar fi spus probabil Sam dacă ar fi văzut cât de mult Slăbisem.

După ce am stins lumina, am tras cu ochiul încă o dată afară pe geamul dormitorului meu. Un fir subțire de fum se răsucea din hornul sobei din atelier, iar lanternă se vedea luminând din interiorul grajdului. Dar abia după ce mă cuibărisem în patul rece și gol mi-am dat seama că nici măcar nu-l întrebasesm pe necunoscut cum îl cheamă.

Mă obișnuisem într-atât să fiu singură la fermă, încât uitasem cu totul de vagabond până am deschis ușa bucătăriei a doua zi de dimineață ca să-mi pregătesc ceva vreascuri pentru foc și am dat cu ochii de imensul morman de lemne stivuit pe verandă. Aproape m-am împiedicat în găleata de cărbuni pe care o umpluse din lada cu cărbuni din grajd și o lăsase lângă intrare. Jimmy și cu mine puteam păși unul lângă celălalt pe cărarea ce ducea spre grajd, pe care o deszăpezise străinul și pe care presăraseră chiar și cenușă ca să nu alunecăm și să cădem cu gălețile de lapte. Dar din hornul sobei din grajd nu se ridica nici-o urmă de fum.

— Se pare că îngerul nostru și-a luat iarăși zborul, am spus eu.

— Deja? Jimmy părea dezamăgit. Cred că a fost îngerul meu păzitor la câte lemne a tăiat. L-am urmat pe fiul meu în grajdul întunecos, friguros, cu respirația plutind în aer în fața noastră. Apoi dintr-odată Jimmy se opri, iar eu aproape că am dat peste el.

— Ptiu! făcu el. Un singur om a făcut toate astea? Probabil lucrase toată noaptea!

Necunoscutul a curățat tot gunoiul din grajduri – o treabă de care mi-era groază – și coborâse o nouă rezervă de fân din pod și o făcuse grămezi la îndemână. Era o ordine și o rânduială în grajd, încât m-a trecut un fior pe șira spinării. Aceasta era munca unui bărbat care se mândrea cu ceea ce făcea – era felul în care Sam obișnuise să se îngrijească de lucruri – nu lucrul făcut de mântuială de o mamă epuizată și de tinerii ei băieți.

— Se pare că știa ce avea de făcut, și a trecut la treabă, am murmurat eu. Ochii începură dintr-odată să mă ardă, de parcă ar fi fost înecați de fum. L-am înghiontit ușor pe Jimmy ca să-l fac s-o ia din loc. Haide acum. Nu mai sta ca vițelul la poarta nouă și treci la treabă, că altfel o să întârzii la școală.

Când am terminat de muls vacile și de hrănit caii, l-am trimis pe Jimmy în atelier ca să se asigure că vagabondul stinsese focul.

— Și nu uita să închizi tirajul la sobă, i-am atras eu atenția.

Nici nu am apucat să deschid ușa ce ducea la cotețul găinilor, când l-am auzit pe Jimmy strigându-mă din cealaltă parte a curții.

— Mamă! Mamă, vino încoace! Repede!

— Ce s-a întâmplat? am alergat la el, lângă ușa deschisă a grajdului. Pistruii lui păreau niște pete cenușii imprimare pe paloarea feței.

— Omul zace acolo lângă sobă, spuse el fără suflare, și nu pot să-l trezesc!

Un fior rece mă făcu să mă zburlesc. Nu din nou.

Micul Jimmy fusese cel care-l găsisese pe bunicul său zăcând mort pe jos în grajd cu trei luni în urmă. Citeam deslușit năluca acelei zile întipărită în ochii lui îngroziți.

— O, probabil că bătrânul vagabond e beat și atât, am spus eu dând ușor din mână. Pe cât de săraci par să fie majoritatea golanilor, se pare că întotdeauna pun mâna pe ceva băutură, dacă vor. Mă îngrijesc eu de el. Tu fugi și pregătește-te să pleci la școală – și vezi de Luke să nu piardă nici el vremea.

L-am găsit pe necunoscut chircit pe patul din atelier, învelit într-o pătură murdară. Mișcarea lentă și regulată a pieptului său mă asigură că nu murise. În încăpere se făcuse frig, semn că focul se stinsese demult. M-am uitat prin jur, dar nu am găsit nici-o sticlă goală de băutură. Probabil că fusese epuizat de tot lucrul pe care-l făcuse – lucru care mie și băieților ne-ar fi luat probabil o zi întreagă. Am simțit cum mi se face milă de omul acela și am pășit cu grijă pe lângă el ca să reaprind focul înainte să mă întorc la treburile mele. Mușchii aveau să-l doară mult mai puțin dacă stătea la căldură.

— Îngerul s-a trezit, mamă? mă întrebă Becky când m-am întors în casă. Ședea încă la masa din bucătărie, amestecând prin terciul ei de ovăz în stilul ei lent și enervant. Am așezat coșul cu ouă în chiuvetă, apoi mi-am întins palmele deasupra sobei pentru a mi le încălzi puțin.

— Omul acesta e un vagabond și atâta tot, Becky, nu e înger.

— A... m-murit? întrebă Luke.

— Sigur că nu. Ai văzut doar cât de multe lemne a tăiat. E epuizat omul, atâta tot.

— Pot să-i dau terciul meu de ovăz dacă îi este foame. Becky alunecă de pe scaun și apucă castronul cu ambele mâini. Pot să i-l duc?

— Nu, nici vorbă. Când se va trezi, îi vor trebui niște ouă cu șuncă, iar terciul de ovăz ar face bine să aterizeze în burtica ta până atunci. Încep să mă cam satur să mă tot cert cu tine la fiecare masă, Becky Jean, mai ales când sunt atâția copii care mor de foame în țara asta.

I-am trimis pe băieți la școală sub un cer mohorât și cenușiu care amenința cu ninsoarea. Cam pe când terminarăm eu cu Becky de spălat vasele de la micul dejun și vedrele pentru lapte, se porni și viscolul. Am pregătit o porție dublă de aluat de pâine, gândindu-mă că poate străinul va vrea să ia o pâine proaspătă cu sine pe drum, dar când o terminasem de frământat și o pusesem deja la crescut în soba caldă, el tot nu dăduse niciun semn de viață. Am lăsat-o pe Becky cu păpușile ei din hârtie, mi-am pus cizmele și paltonul și am pornit prin fulgii învolburăți să văd de el.

— Domnule...? am spus, zgâlțâindu-l de umăr. Hei, domnule... sunteți în regulă? Când nu am primit niciun răspuns, am început să-l zgâlțâi tot mai tare, simțind cum se iscă panica în mine precum un stol de păsări speriate. Hei! Hei, scularea! Se trezi în cele din urmă, gemând încetisor, și mi-am dat seama după sticlirea ochilor și după îmbujorarea de pe obraji că nu băutura sau epuizarea îl doborâseră. Ci febra.

M-am îndepărtat imediat de el. Dacă avea ceva contagios, cum ar fi poliomielita? Copiii mei fuseseră în preajma lui cu o seară înainte, Jimmy fusese aici în dimineața asta, și-l atinsese. Repede am mai îndesat niște lemne pe foc, apoi am închis ușa atelierului și l-am lăsat să doarmă.

După-amiază, ninge greu și des. Băieții au ajuns devreme acasă de la școală, scuturându-și zăpada proaspătă de pe picioare, cu obraji și urechile înroșite de frig.

— Învățătorul ne-a trimis acasă înainte să se întetească furtuna, spuse Jimmy.

— Și e posibil să n-nu facem școală m-mâine, adăugă Luke. Se pare că ideea asta îl încânta; era cea mai lungă propoziție pe care o rostise într-o lună întregă.

I-am ciufulit părul roșcovan și transpirat înainte să-i agăț pălăria și mănușile de bara de lângă sobă pe care uscam rufe. Mirosul de lână udă începu să invadeze bucătăria, înlocuind aroma de pâine proaspătă.

— Ce bine că îngerul acela a tăiat toate lemnele alea în locul meu, spuse Jimmy. Șterse cu dosul mâinii geamul aburit de la bucătărie în timp ce privea spre grajduri. A plecat înainte să se pornească viscolul?

— Nu, când m-am uitat ultima oară era tot în atelier, am spus. E bolnav de friguri, așa că, băieți, nu vreau să vă duceți prin preajma lui, m-ați auzit? De fapt, mai bine mă duc chiar eu să văd de el. Mă gândesc că i s-o fi făcut foame între timp. Am luat cu polonicul niște „sos din tocănița din seara precedentă într-o gălețuță pentru lapte și am învelit niște pâine unsă cu unt într-un șervet de bucătărie curat, apoi am ieșit afară.

Vântul viscolise zăpada proaspătă în nămeți înalți, acoperind cărarea ce ducea la grajduri. Picioarele mi se îngreunau tot mai mult pe măsură ce-mi croiam drum prin troiene, iar fulgii de zăpadă care cădeau îmi înțepau obrazul în timp ce vântul mi-l viscolea în față. Contururile familiare ale curții fermei arătau ca un desen mâzgălit, în timp ce dincolo de grajduri livada se făcuse nevăzută într-un nor învolburat și cenușiu.

Atelierul se răcise din nou. Am îngenuncheat lângă patul necunoscutului și l-am zgâlțâit până se trezi în cele din urmă. Ochii îi erau sticloși, marcați de febră, și puteam spune după privirea lor speriată că habar n-avea unde se află.

— E în regulă... sunteți în șoprul meu. Ați venit aseară la ferma mea, vă aduceți aminte? își mișcă buzele ca și când ar fi încercat să vorbească, dar nu reuși decât să geamă. I-am ridicat creștetul și l-am ajutat să ia câteva înghițituri din sos. Ascultați-mă, trebuie să știu ce s-a întâmplat cu dumneavoastră, domnule. Am trei copii de

care trebuie să mă îngrijesc, și mi-a ajuns la urechi că bântuie tot felul de boli acolo jos în taberele acelea de vagabonzi.

— Piciorul meu, șopti el.

— Piciorul? Pot să mă uit? A încuviințat cu capul, închizându-și ochii din nou. I-am repus capul pe pernă și am lăsat mâncarea deoparte.

Imediat ce am ridicat păturile de pe picioarele lui, am văzut cracul drept al pantalonilor săi sfâșiat. Materialul era întunecat și întărit de sânge uscat. Dedesubt, își legase o cârpă în jurul piciorului. I-am desfăcut cu grijă zdreanța însângerată și am văzut o tăietură crestată ce îi brăzda tot fluierul piciorului, de la genunchi la gleznă. Era umflată și inflamată, supurând. În cel mai bun caz era doar sângele infectat, și nici nu îndrăzneam să mă gândesc la ce era mai rău. Mi-ajungea o dată în viață să fi fost martora grozăviilor tetanosului. Ochii mi se umplură de lacrimi de furie.

— Cum îndrăznești! am început eu să plâng, aruncând pătura la loc peste piciorul lui. Cum îndrăznești să vii târându-te în casa mea ca să mori, ca un câine sătul de zile! N-am trecut încă prin destule? De ce n-ai putut să te oprești ceva mai încolo, la ferma vecină, sau în orașul vecin? Undeva unde îngerul morții să nu fi poposit mereu! Cum îndrăznești să alegi casa mea?

El își deschise ochii și mă privi. Nu știu dacă lacrimile pe care le-am văzut erau ale lui sau ale mele. Mi-am acoperit fața rușinată, plângând încetșor.

— Mamă?

M-am întors și l-am văzut pe Jimmy stând pe prag în spatele meu. Luke stătea lângă el, privind speriat.

— Parcă v-am spus la amândoi să stați departe de aici!

— Mamă, o să moară și el? întrebă Jimmy.

— Poate.

M-am ridicat, ștergându-mi lacrimile cu mâneca hainei. Grajdul cel vechi începu să pârâie, când o rafală de vânt îl izbi din plin dintr-o parte; fulgii de zăpadă șuierau ca alicele pe lângă geamuri.

— Nu-l putem lăsa aici afară, am spus. Nu putem să tot alergăm înăuntru și afară toată noaptea având grijă de el.

Mergeți și aduceți-vă sania și ajutați-mă să-l ducem în casă.

L-am apucat pe bărbat de subțiori, iar băieții i-au luat fiecare câte un picior în timp ce îl scoteam nu prea ușurel din grajd, ca apoi să-l suim pe sania lui Luke. Cu siguranță străinul cântărea mai mult decât noi toți trei la un loc. A fost nevoie să-l împingem și să-l îmbrâncim din greu ca să-l putem urni prin nămeții înalți către casă. El strângea din dinți la toate înghiontelile noastre, dar în cele din urmă urlă de-a dreptul când l-am tras în sus pe scările verandei. Durerea produsă de hurducături păru să-l trezească pentru moment, și reuși să-și sprijine o parte din propria greutate pe piciorul sănătos în timp ce-l ajutam să se urce în patul vechi al bunicului Wyatt aflat în cămăruța de lângă bucătărie. La capul patului, Becky privea cu ochii mari cum îl aranjam în așternuturi.

— O să moară? întrebă ea.

Vedeam teama întipărită pe fețele copiilor mei și furia mea față de intrus se aprinse din nou.

— Nu știu. Acum e în mâinile Domnului. Vom face tot ce putem mai bine pentru el, dar orice s-ar întâmpla, depinde de Dumnezeu.

Îmi uram starea neajutorată. Nu aveam telefon și nu puteam merge cu mașina până în oraș după doctor din cauza furtunii. Nu contează, mi-am spus în timp ce încercam să-mi înfrâng teama. Nici măcar nu-l cunoșteam pe omul acesta. Și-apoi, foarte probabil chiar prostia lui îl adusese în beleaua asta.

— Nenea pute, spuse Becky, ținându-se cu degetele de nas.

— Să știi că pute. Umple fierbătorul cu apă, Becky Jean, și pune-l la fiert. Iar voi, băieți, ajutați-mă să-l scot pe domnul din... din zdrențele astea cu care-i îmbrăcat. L-am dezbrăcat până la izmenele lui rupte și i-am dus hainele afară pe verandă. Apoi i-am curățit rana cât am putut mai bine și i-am aplicat o cataplasma fierbinte, pregătită așa cum mă învățase doctorul s-o fac când îi tratase rana lui Sam. Necunoscutul, pe jumătate conștient, nu prea părea să-și dea seama de ceea ce făceam.

— Acum o să-l lăsăm să se odihnească, am spus după ce am terminat. Nu avem timp să facem caz de el la câtă treabă avem de făcut. Mă hotărâsem să-l îngrijesc singură. Cu cât se apropiau mai puțin copiii mei de străin, cu atât avea să le fie mai ușor dacă murea. Chiar și așa, bunăstarea lui părea să le umple gândurile în acea seară – mai mult chiar decât viscolul de afară, care continua să vuiască.

— Te rog nu-l lăsa pe omul-înger să moară, se rugă Becky în timpul rugăciunii de mulțumire de la cină. Luke mă uimi când șopti, „Amin”. În ceea ce mă privea, nu credeam în puterea rugăciunii care l-ar fi putut vindeca. Dumnezeu avea să facă oricum ce vroia, fără să-i pese de cererile noastre neînsemnate.

Pe când ne terminasem treburile pe lângă casă, m-am simțit mai obosită decât de obicei din cauza efortului suplimentar provocat de faptul că trebuia să le fac ținând piept cu zăpada și cu vântul. Am așteptat până am dus copiii la culcare și abia apoi m-am întors în camera necunoscutului cu o nouă cataplasma, îngrozită de ceea ce mă aștepta. Ochii îi erau larg deschiși și puteam citi durerea în ei, chiar dacă singura lumină în odaie era cea care pătrundea prin ușa deschisă din bucătărie. Dărdăia cu toate păturile pe care le pusesem peste el. Când i-am pus pânda fierbinte pe picior, se încordă, sorbind avid aerul printre dinții încleștați.

— Scuzați-mă, încerc să vă ajut, nu să vă fac rău.

— Știu, șopti el. Mulțumesc.

— Vă este foame? Aș putea să vă pregătesc ceva.

El își scutură capul.

— Doar apă... vă rog...

I-am întors spatele, deodată incapabilă să îl mai privesc.

— Ascultați, îmi pare rău că am țipat la dumneavoastră adineauri, afară în grajd. Doar că... Mi-am închis ochii străns, amintindu-mi. Doar că soțul meu a murit în urma unei tăieturi la picior care nu era nici pe jumătate atât de rea cum e a dumneavoastră. Doctorul mi-a spus atunci că a făcut tetanos. Nu am putut face nimic și a trebuit să-l privesc cum suferă. Și... nu a fost o moarte deloc ușoară.

— Nu e vina dumitale dacă mor, spuse el blând.

— Știu. Mi-am reținut cu greu lacrimile și m-am întors lângă patul său, susținându-i capul în timp ce sorbea niște apă. Cum vă numiți? l-am întrebat. Răspunsul lui fu o șoaptă ușoară pe care nu am înțeles-o.

Am umezit un burete în ligheanul cu apă și săpun pe care-l pregătisem și i-am spălat funinginea de pe obraz – ceva ce tânjisem să fac din momentul în care îl adusesem înăuntru. Era greu de spus ce vârstă avea din cauza părului său neîngrijit, de un cafeniu închis și a bărbii care arăta de parcă nu ar mai fi fost tunsă de multă vreme. Fața îi era foarte bronzată sub stratul de murdărie, iar ochii lui, sub sprâncenele groase, erau de culoarea boabelor de cafea. Palmele acoperite de bătăături îi erau mari și puternice, deși mai calde la atingere decât apa cu care-l spălăm. I-am deschis nasturele de sus al cămășii de corp și i-am spălat gâtul și pieptul cu buretele și am descoperit o cicatrice teribilă, crestată, chiar deasupra inimii sale. Se vindecase cu multă vreme înainte, dar mi-am dat seama că probabil negociase cu îngerul morții cel puțin încă o dată în viața lui până atunci.

Când am terminat, apa din lighean se înnegrise.

— Vă las să dormiți acum, am spus înainte să ies din cameră.

Am dus ligheanul afară, pe veranda din spate ca să arunc apa, și am observat sacul de pânză lângă ușă. Jimmy îl adusese din șopron, și-l lăsase acolo. L-am ridicat și am simțit greutatea unui obiect pe fundul lui, apoi am auzit un clinchet metalic când l-am așezat pe masă.

M-am simțit ca cineva care trage cu ochiul când am dezlegat nodul care închidea gura sacului și am început să scotocesc printre lucrurile lui. Dar cum aș fi putut afla altfel numele necunoscutului și de unde venea el? Deasupra erau două perechi de pantaloni de lucru înnorioiate și o cămașă din flanel. Le-am pus deoparte ca să le spăl împreună cu celelalte haine ale lui. Sub ele era o gamelă a U.S. Army și o Biblie uzată cu coperta din față lipsă. În interiorul unui pardesiu impermeabil am găsit un teanc de caiete – de genul celor pe care le aveau Jimmy și Luke la școală. Toate, cu excepția unuia, erau scrise cu creionul, de la o copertă marmorată la alta. În interiorul

ultimului caiet se aflau îndesate trei scrisori de la Chicago Tribune, adresate domnului Gabriel Harper la un oficiu poștal din Chicago. Am rostit cu voce tare acel nume – Gabriel Harper.

Nu mai era necesar să continui cu cotrobăitul, dar n-am putut rezista tentației de a descoperi ce era lucrul acela mățăhălos chiar de la fund, învelit într-o pătură veche. Am depărtat faldurile materialului și am privit surprinsă.

Ce obiect ciudat pe care să-l care un vagabond – o mașină de scris!

CAPITOLUL 2

M-am trezit cu o durere cumplită în ceafă și am fost uimită să realizez că adormisem pe masa din bucătărie. Afară, cerul începea să se lumineze. Doamne iartă-mă, ce făceam aici, dormind toată noaptea la parter? M-am ridicat clătînându-mă pe picioare, dârdâind și adânc tulburată. Atunci am văzut caietele răsfirate pe masă și mi-am amintit.

Doar curiozitatea mă făcu să deschid primul dintre caiete și să încep a citi. Dar cât ai zice pește, povestea călătoriilor ca vagabond ale lui Gabriel Harper mă învăluiră într-un fel de vrajă și nu m-am mai putut opri. Am mai pus niște cărbuni pe foc și am continuat să citesc – devorând patru caiete înainte de a încheia legănându-mă ușor. Domnul Harper istorisea povești cu vagoane de marfă și cu vagoane-platformă cu scurte escale, traversând fluviul Mississippi, pufăind pe deasupra Munților Stâncoși, purtându-l de la granița canadiană până la Golful Mexico, de pe coasta Carolinei până în pădurile statului Washington. Fusese fugărit de gărzile căilor ferate și de câinii șerifilor; se hrănise cu conserve de tinichea și mâncase din coșurile de gunoi; dormise în hambare, în păduri și sub Calea Lactee. Relata povestiri fascinante despre alți vagabonzi pe care-i întâlnise – hoțomani începători și veterani, bărbați și femei; oameni cu nume precum Lou Țăcănitul și Berta Vagoana. Unii porniseră să-și încerce norocul căutând de lucru, alții aleseseră de bună voie viața lipsită de orice restricții a unui Vagabond.

Dar pe cât de interesante fuseseră toate aceste istorisiri, Gabriel Harper nu-și povestise propria istorie, și tocmai acest lucru mă ținuse trează lecturând o noapte întreagă. Cine era acest străin care poate că avea să moară în cămăruța mea, și ce anume îl determinase pe el să călătorească pe căile ferate ca un hoinar? Am citit minunatele descrieri ale multor locuri în care fusese domnul Harper și ale oamenilor pe care-i întâlnise, dar nu aflasem mai nimic despre propria-i persoană.

Simțindu-mă vinovată, am privit spre ușa încăperii în care dormea el, stânjenită de gândul că m-ar fi putut surprinde citindu-i jurnalele intime, dacă le puteam numi astfel. După ce am observat bucuroasă că dormea adânc în continuare, i-am strâns grăbită toate lucrurile și i-am reîmpăturit pardesiul impermeabil. Ultimul caiet din colecție – singurul pe care nu-l Citisem – îmi atrase atenția. Spre diferență de celelalte, acest caiet purta un titlu notat pe copertă: Fiul rătăcitor. Mi-am amintit o predică pe care o auzisem în biserica prezbiteriană din Pittsburgh, Pennsylvania, despre fiul rătăcitor și despre modul în care plecase de acasă și sfârșise mâncând laolaltă cu porcii. Povestea îmi rămăsese imprimată în memorie din cauza tuturor acelor P-uri – prezbiteriană, Pittsburgh, Pennsylvania și porci. Acesta e modul în care mintea mea memorează evenimentele.

Oricum, nu m-am putut abține să nu deschid istoria domnului Harper și să văd dacă conține vreun porc sau vreun prezbiterian în ea. Am început să citesc:

Îl urăsc. Îl iubesc. Pe singurul meu frate.

Simon și cu mine împărțim aceeași cameră, aceeași” copilărie, același tată. Și în timp ce sentimentele mele față de el mi se par limpezi, așa contradictorii cum sunt, sentimentele pe care le nutresc față de tatăl meu nu sunt nici pe jumătate la fel. Îmi pasă suficient de omul acesta, încât să-l urăsc? E posibil să iubești pe cineva care nu oferă nimic altceva în schimb decât dezaprobare și învinuiri? Am așteptat oare prea mult pentru a mai putea corecta ceva după ce m-am despărțit de el cu mânie? Am hotărât să mă întorc acasă pentru a primi răspunsuri.

Stau sub castanul în care m-am cățărat de atâtea ori ca băiat – de obicei pentru a scăpa de pedepsele tatii – și privesc îndelung dincolo de pășune, spre casa ce domină ferma. S-a schimbat doar puțin în cei zece ani în care am fost plecat, cu excepția faptului că necesita grabnic o nouă spoire în alb. M-am hotărât să aștept până apare cineva în ușa casei înainte să pornesc într-acolo. Mai bine să aștept, să încerc să-mi dau seama de dispoziția tatii înainte să-l anunț că m-am întors după toți acești ani. Fusesem cândva expert în a-i evalua dispoziția, știind când eram în

siguranță aproape de el, și când era mai bine să stau departe.

Dar după ce am stat privind casa mai bine de o oră, nu am văzut nici-o altă mișcare de viață în afara mișcărilor leneșe ale câinelui de vânătoare, care zăcea la umbră pe veranda din spatele casei. Un lucru e clar: spre deosebire de povestirea biblică a fiului rătăcitor, tatăl meu nu așteaptă nerăbdător întoarcerea mea. Și nici nu mi-l pot imagina alergându-mi în întâmpinare cu brațele larg deschise sau tăind vițelul îngrășat.

Mi se pare ciudat modul în care toate aceste povestioare din Biblie pe care le auzeam demult predicate cu putere de la amvonul bisericii și proclamate la cină, mi-au rămas imprimate în minte în toți acești ani. Dacă îmi sprijin creștetul de trunchiul castanului și îmi închid ochii, îmi amintesc aieva copilăria mea agitată, trăind sub mâna de fier a tatălui meu:

Am din nou patru ani, sunt așezat la masa din bucătărie, fără să îndrăznesc să mă mișc sau să mă foiesc, ascultând vocea tatălui meu citind pasajul zilnic din Sfintele Scripturi:

„DOMNUL este un Dumnezeu gelos și răzbunător; DOMNUL Se răzbună și este plin de mânie; DOMNUL Se răzbună pe potrivnicii Lui și ține mânie pe vrăjmașii Lui... DOMNUL umblă în furtună și în vârtej, și norii sunt praful picioarelor Lui...”

— Mamă...?

Vocea fiului meu mă făcu să tresar. Am închis caietul, cuprinsă de remușcări.

— Jimmy! O, bine, te-ai sculat. E timpul să ne apucăm de treabă. Am deschis ușița sobei de fontă și am ațâțat jăratiful, adăugând niște vreascuri și cărbuni.

— De unde sunt toate astea? Întrebă Jimmy când se apropie de masă. Sunt ale vagabondului?

— Da... m-am gândit că e mai bine să încerc să descopăr cine este el și de unde vine. Se pare că-l cheamă Gabriel Harper.

— Gabriel? Ptiu, chiar se pare că e înger! Jimmy luă caietul pe care-l citeam, dar i l-am smuls din mâini înainte să apuce să-l deschidă.

— Nu cred că îngerii se pot îmbolnăvi, Jimmy, iar domnul Harper este foarte bolnav. Am învelit caietele din nou în pardesiu și le-am îndesat la loc în sacul de pânză.

— Luke crede că nenea o să moară, spuse Jimmy încetșor. Am simțit un semnal de alarmă.

— Ți-a spus el asta? Jimmy încuviință din cap..

— Și ce altceva ți-a mai spus Luke?

— Nu prea multe, spuse el dând din umeri. Doar îl știu pe Luke. Uneori mă întrebam dacă îl cunoșteam vreun pic pe Luke.

Fusese un băiețel fericit înainte să moară tatăl lui. Apoi, o vreme încercase să-l pună pe bunicul lui în locul tatălui său. Dar când bunicul Wyatt muri subit, părea că copilașul din Luke murise odată cu el.

— Crezi că se țin orele astăzi? întrebă Jimmy, smulgându-mă din șirul gândurilor mele. Ninge în continuare.

Afară, vântul nu se îmblânzise. Abia dacă zăream grajdurile, prin perdeaua cenușie și prin fulgii care se roteau ca-ntr-un carusel.

— Nu-mi pasă dacă se țin sau nu orele. Într-o zi ca asta nu mergeți mai departe de grajduri.

Jimmy începu să ȳopăie de bucurie, apoi își luă căciulița și mănușile de lângă sobă și începu să se îmbrace pentru a se apuca de treabă. Luke apăru în bucătărie, frecându-și ochii somnoroși.

— Luke, ghici! Azi nu mergem la școală! trâmbiță Jimmy.

— A m-murit n-nenea deja? întrebă Luke.

Cuvintele lui îmi străpunseră inima precum un pumnal. Am privit în ochii stinși ai copilului meu.

— Ascultă la mine, Luke – am început eu, dar Jimmy mă întrerupse.

— Hei, Luke! N-o să ghicești cum îl cheamă pe vagabond!! Gabriel... ca un înger! Și numele lui de familie este Harper, înțelegi? Harp... chestiile alea la care cântă îngerii în ceruri?

Nu făcusem legătura până nu o observase Jimmy. Dintr-odată, numele străinului mi se păru fals. Poate că era un fel de poreclă,! cum era și în cazul mătușii mele Aluna al cărei nume real era Cecilia, sau la fel cum pe mama o chemase „îngerul cântător”. Dacă vagabondul nostru era un fel de scriitor, poate că Gabriel era pseudonimul său. Mi-am strecurat mâinile în mânecile hainei și mi-am legat un batic în jurul capului.

— Stai cu ochii la foc până ne întoarcem noi, bine Luke? Bagă mai multe vreascuri dacă nu se aprind cărbunii.

Eram atât de obosită după ce stătusem să citesc mai toată noaptea, încât îmi făceam treburile ca prin ceață, gândurile fugindu-mi mereu la povestea fiului risipitor a lui Gabriel Harper. Îmi doream să am timp să citesc în continuare povestirea. Îmi puteam imagina cu ușurință imaginea tatălui răătăcitorului citind despre mânia lui Dumnezeu la cină. Și bunicul Wyatt obișnuia să citească întotdeauna din Biblie după cină, fără a permite cuiva să părăsească masa până nu încheia un capitol întreg. Niciodată nu văzusem rostul citirii unor lungi înșiriri de nume, despre cine pe cine născuse, sau pachete de reguli pentru preoții care jertfeau Animale și despre cum stropeau sângele acelor jertfe în toate direcțiile, dar nu am îndrăznit să comentez obiceiurile socrului meu. La fel ca și tatăl din povestirea lui Harper, bunicul Wyatt nu era un om de care să te poți apropia cu ușurință. De la moartea lui, Biblia rămăsese în sertarul biroului din camera sa. Niciunul dintre copii nu mă întrebasese de ce.

În timp ce îmi trăgeam cu greu picioarele după mine, cărând câte o găleată cu lapte în fiecare mână, atenția îmi fu atrasă brusc de o mișcare aproape de veranda din spate. În marele peisaj alb apărură din casă două umbre negre, gârbovite – una înaltă, alta scundă. Am văzut o mică licărire roșie – părul lui Luke – și mi-am dat atunci seama că domnul Harper se sprijinea de Luke, Șchiopătând pe cealaltă parte a curții prin zăpadă către latrină.

Ce neghiob! Starea lui nu-i permitea să se plimbe pe-afară prin viscol! Dacă aluneca și cădea? Am alergat către ei cât am putut de repede, cu laptele vărsându-se din găleți.

— Hei! am strigat eu. Hei! Ce vă imaginați voi că faceți acolo?

Exact cum mă temusem, genunchii domnului Harper se muiară, și se prăvăli la pământ, trăgându-l și pe Luke după sine. Mi-am lăsat gălețile jos și am înaintat cu greu prin nămeți pentru a-i ajuta. Înainte de a fi ajuns la el, domnul Harper se târî ultimii câțiva pași la latrina de afară în patru labe. Luke se ridicase și își scutura zăpada de pe haine când am ajuns la el.

— Ești în regulă, Luke?

— A că-că-zut.

— Știu. Nu ești tu de vină. Înainte de toate, nenea e mult prea slăbit ca să coboare din pat.

— Dar el m-a rugat.

— Și a fost foarte frumos din partea ta să-l ajuți, Luke. Dar tu nu ai ce căuta afară din casă fără căciuliță și mănuși. Du-te în casă acum, înainte să răcești cobză. Îl ajut eu.

L-am urmărit pe Luke înaintând cu greutate până la casă, urmând cărarea făcută de propriii săi pași. După câteva minute, ușa latrinei se deschise. Domnul Harper se sprijini greoi de tocul ușii, înfofolit în paltonul vechi al bunicului Wyatt. Furia mea izbucni.

— Ce-ți imaginezi că faci, alergând așa pe-afară? Avem toaletă înăuntru la etaj, să știi. Încerci cumva să te sinucizi, domnule?

— Aveam nevoie...

— Dacă nu puteai urca scările, ai fi găsit ceea ce-ți trebuia sub pat.

— Nu am niciun drept să vă cer una ca asta, doamnă. Sunt un străin pentru dumneavoastră. Nu am niciun bănuț asupra mea și niciun mod prin care să vă pot răsplăti pentru tot ce ați făcut deja pentru mine. Avea o voce plăcută, iar fața îi era foarte palidă. Dinții îi clănțăneau în ciuda hainei groase de lână pe care o purta. Arăta atât de deplorabil, încât mi-am înghițit repede toate cuvintele aspre pe care dorisem inițial să i le arunc în față.

— Trebuie să mergi înapoi în casă. Pune-ți brațul pe după gâtul meu și o să te ajut.

— Mulțumesc. Mă simt... cam... amețit. Își închise ochii și se lăsă încet jos, rezemându-se de tocul de la ușă. Îmi... pare... rău... murmură el.

— Stai așa. O să trimit băieții să aducă sania.

Mi s-a părut că a durat o veșnicie să-l suim din nou pe sanie și să-l tragem pe scurta distanță până la casă; și a durat chiar mai mult să ne chinuim cu el pe treptele verandei, prin bucătărie, și înapoi în pat. În tot acest timp, furia din mine continua să crească precum drojdia într-o grămadă de aluat. Nu știu exact de ce. Nu pe Gabriel Harper eram eu furioasă – el nu-mi pricinuisese niciun rău, nici mie, nici copiilor, ci doar lui însuși. Și atunci de ce-mi venea să arunc cu toate lucrurile sau să sparg ceva? Mi-aș fi descărcat furia pe grămada de lemne, dacă n-ar fi tăiat domnul Harper atât de multe deja.

În schimb, am pregătit niște cartofi prăjiți și omletă de ouă pentru micul dejun, apoi i-am îmbrăcat gros pe copii după ce terminară de mâncat și i-am trimis afară la joacă în zăpadă, de vreme ce viscolul se potolise. Vroiam să mă îngrijesc singură de piciorul străinului. În timp ce așteptam ca apa să înceapă să fiarbă pentru un nou pansament, am făcut ceva ce nu mai făcusem de Când murise soțul meu – m-am rugat. Doar că nu puteam numi asta chiar o rugăciune, sau cel puțin nu cred, pentru că cea mai mare parte a ei a constatat în urletele tăcute din mintea mea pe care le înălțam către Dumnezeu.

Am cerut un înger, I-am spus, și în schimb îmi trimisese un om muribund! Chiar nu vedea deloc cât de tulburați erau copiii mei de toate aceste morți? Fusesse destul de rău că Dumnezeu luase Soțul de lângă mine – deși recunosc că probabil meritasem să fiu pedepsită pentru toate minciunile. Dar, Doamne iartă-mă, ce făcuseră Jimmy, Luke și Becky Jean ca să merite să rămână fără tatăl lor? Sau fără bunicul lor? Nu-i păsa lui Dumnezeu chiar deloc că Jimmy trebuia acum să facă treaba unui bărbat, sau că micuțul Luke abia dacă îngăima două vorbe, sau că Becky nu mai mânca nici cât să se sature o vrăbie? Poate că eu meritam să fiu pedepsită, dar cei trei copilași ai mei sigur nu. Această fermă era casa lor, și cum se aștepta Dumnezeu să o păstrez în funcțiune până

când aveau să fie ei suficient de mari ca să se ocupe singuri de ea, dacă El nu-mi trimitea niciun ajutor?

— Și că veni vorba de ajutor, I-am spus lui Dumnezeu, bolborosind cuvintele cu voce tare, ai face mai bine să Te hotărăști să-l ajuți pe sărmanul zdrențaros din dormitorul acela, pentru că n-am de gând să-l văd murind în casa noastră! Nu am de gând să accept Una ca asta, atât îți spun! M-am săturat să-Ți tot cerșesc și să Te tot Implor să-mi dai una-alta, pentru că se pare că nu mă auzi când Te rog frumos. Trebuie să-l faci bine, m-ai auzit? Și dacă asta înțelegi Tu prin înger, ai face bine să ne trimiți un altul, și încă repede!

Făceam un tărațoi grozav în timp ce trânteam oalele și fierbătorul încoace și încolo, pregătind cataplasma și fierbând niște porridge⁶. Și probabil că încă aveam o privire destul de furioasă când am intrat în camera necunoscutului, pentru că l-am găsit treaz și privindu-mă speriat, ca și când se aștepta să-ncep să arunc cu ceva după el.

— Îmi pare rău că vă pricinuiesc atâtea neazuri, doamnă, spuse el.

— Nu sunt supărată pe dumneata, am sărit eu, încercând să-mi destind puțin fruntea încruntată. Dar trebuie să faci tot ce poți ca să te faci bine, m-auzi? Asta înseamnă să nu mai alergi pe afară. Acum, ți-am adus ceva de mâncare și ai face bine să o mănânci, fie că-ți place, fie că nu, fiindcă nu ai cum să te faci bine dacă nu mănânci. Apoi o să tamponez cu niște iod pe tăietura aceea a ta și o să te doară ca naiba, dar o să strângi din dinți și o să suporti, pentru că numai așa are o șansă să se vindece rana aceea, m-ai înțeles?

Zâmbi stins.

— Da, doamnă.

— Nu-mi mai spune așa. Mă faci să mă simt ca o guvernantă, în același timp simțeam cum mi se conturează un zâmbet în colțul gurii. Acum, crezi că poți mânca singur porridge-ul acesta, sau să te hrănesc eu?

---

⁶ Terci de ovăz.

— Lasă-mă să încerc. Se întinse să-mi ia lingura din mână, și i-am simțit mâna fierbinte când o atinse pe a mea. Broboane de sudoare îi apărură pe frunte în timp ce se lupta să se ridice în capul oaselor în pat. Când fu gata, i-am pus în poală tava pe care se afla castronul cu porridge și mi-am îndreptat toată atenția la îngrijirea piciorului lui. Cu colțul ochiului vedeam terciul de ovăz picurându-i în timp ce se chinuia să mănânce singur, dar știam destule despre bărbați și despre mândria lor îndărătnică ca să-i dau pace.

— Gata pentru iod? l-am întrebat când l-am văzut că ia ultima lingură de porridge. El încuviință cu capul și se întinse să apuce bara de la căpătâiul patului. Am înclinat sticla și, cât am putut de repede, am lăsat să curgă un firicel subțire de iod pe toată lungimea răni. Tot corpul i se încordă în timp ce-și înăbuși un geamăt.

— Poți să și urli, domnule.

— Gabe, spuse el printre dinți. Mă numesc Gabe.

— Bine, Gabe, n-o să te-audă nimeni. Copiii sunt afară și se Joacă în zăpadă, iar cea mai apropiată vecină a mea este mătușa Batty, care locuiește tocmai jos lângă iaz. O să-ți pun un pansament nou acum, apoi îți promit că o să te las în pace.

Încercam să fiu blândă, dar după modul ciudat în care respira, îmi dădeam seama că piciorul îl durea îngrozitor. Poate că dacă vorbeam, reușeam să-i abat puțin atenția de la durere.

— Vrei să-mi spui cum ai reușit una ca asta? l-am întrebat.

Trase cu chiu, cu vai aer în piept.

— Alergam să prind un tren care mergea cu viteză redusă. O mai făcusem de sute de ori înainte, dar gărzile căilor ferate erau pe urmele mele, și nu aveam de gând să sfârșesc în închisoare pentru vagabondaj. Când am sărit, m-am lovit la picior într-un fier zimțat de sub vagon. Era întuneric și n-am văzut fierul acela care ieșea puțin în afară.

— Cât timp a trecut de atunci?

— Nu știu... de când sunt aici?

— Ai petrecut o noapte în grajdul meu și o noapte în acest pat.

Dădu drumul aerului din piept.

— Cred că s-a întâmplat cu două sau trei zile înainte de asta... nu sunt sigur. Am pierdut șirul timpului fiind pe drum, fără calendar și fără ceas.

Avea o voce plăcută, adâncă, care vibra precum notele grave redade de orga unei biserici. Iar cuvintele păreau să plutească prin încăperea ca niște fulgi de zăpadă. L-am privit, tânjind să-l întreb cum se făcea că un om care vorbea atât de frumos ca el și care știa să aducă cuvintele la viață așternându-le pe hârtie, trebuia să călătorească cu trenurile ca un vagabond. Continua să strângă bara de la căpătâiul patului, cu ochii închiși. Am terminat repede de pansat piciorul.

— Gata. Am terminat.

Când își deschise ochii, i-am oferit un prosop ca să-și poată șterge sudoarea ce i se prelingea pe față. Era alb ca varul.

— Mai ai trebuință de ceva? l-am întrebat în timp ce mi strângeam lucrurile.

— Da... trebuie să-ți mulțumesc, doamnă Wyatt.

— Prea bine, atunci mulțumește-mi cu însănătoșirea ta.

Proape că ieșisem pe ușă când mă izbi un gând. În niciun caz nu-mi aminteam să-i fi spus numele meu de familie. M-am întors încet cu fața spre el.

— Cum de-mi cunoști numele de familie?

Se uită în altă parte, și pentru o fracțiune de secundă afixă, aceeași față pe care o vedeam la Jimmy când îl prindeam cu mâinile în cutia cu fursecuri. Dar momentul se spulberă și îmi zâmbi ușor.

— Am citit inscripția de afară și m-am gândit...

— Ah. Desigur.

Știam la ce inscripție se referea. Cu multă vreme în urmă, în zile mai bune și mai fericite, socrul meu scrisese pe partea laterală a grajdului: Wyatt Orchards – Frank Wyatt Fiii, Proprietari. M-am cutremurat la gândul că Frank Wyatt și fiii săi muriseră cu toții.

— Sunteți doamna Wyatt... nu-i așa? întrebă el timid.

— Da, dar îmi poți spune Eliza.

Tocmai pusesem iodul și celelalte lucruri la locul lor, când m-am trezit cu cei-trei copii ai mei năvălind furtunos în casă prin ușa din spate cu cizmele-n picioare, împrăștiind zăpadă peste tot.

— Mamă! Mamă! Vino repede! Trebuie să vii! Trăgeau toți de fusta mea, vorbind toți în același timp.

— Încetați! Îmi udați toată podeaua! Uitați-vă ce mizerie ați făcut! Am încercat să-i scot înapoi pe verandă, dar ei nici nu se sinchiseau. După modul în care se purtau, am început să cred că într-adevăr se petrecuse ceva îngrozitor. Mai încet, vorbiți pe rând. Lăsați-l pe Jimmy să-mi spună ce s-a întâmplat.

Gâfâia greu pentru că alergase.

— Ne dădeam cu sania pe dealul din spatele casei mătușii Batty, când a ieșit afară și ne-a rugat să o ajutăm să măture zăpada. A spus că o să ne plătească, și-așa. Așa că am mers după ea la casa ei și îmi tot zicea Matthew, deși i-am spus că mă cheamă Jimmy...

— E vrăjitoare? întrebă Becky dintr-odată.

— Nu, sigur că nu, am spus eu. Cine ți-a spus asta?

Ea-l fixă pe Jimmy cu privirea.

— Am glumit, spuse el, înghiontind-o pe Becky. Oricum, am Crezut că vroia să-i facem o cărare până la toaletă sau ceva, dar ea a spus că nu, că trebuia să măturăm zăpada din casă.

Mi-am amintit cum socrul meu obișnuia să insiste asupra faptului că mătușa Batty era nebună, avertizându-ne că trebuia să ne ținem departe de ea, și căutam o explicație pe care să le-o pot oferi copiilor mei.

— Uite ce e, trebuie să înțelegeți că mătușa Batty e...

— Dar mami, avea dreptate! Zăpada este înăuntru în casa ei!

— Înăuntru! Doamne iartă-mă, cum a ajuns zăpada aia acolo?

— Nu știu, dar trebuie să vii. E mult prea multă zăpadă acolo ca s-o pot scoate doar eu cu Luke și cu Becky.

În timp ce îmi puneam haina și o pereche de cizme vechi care fuseseră ale lui Sam, mă gândeam că fără îndoială ușa casei mătușii Batty se deschisese în timpul viscolului și zăpada fusese vânturată în casă. Dar imediat

ce am ajuns în vârful dealului din spatele casei ei am văzut că lucrurile nu stăteau deloc așa. Întregul acoperiș al bucătăriei se surpase sub povara zăpezii, ca o prăjitură scoasă înainte de vreme din cuptor. Bucătăria arăta de parcă ar fi fost adăugată câțiva ani mai târziu după zidirea inițială a casei de piatră, iar acoperișul ei nu fusese construit la aceeași înclinație – sau de aceeași calitate.

Înconjuraram casa până la intrarea din față, iar mătușa Batty ne primi înăuntru. Nu mai fusese niciodată în căsuța ei în toți acești ani de când trăiam în casa mare a fermei, așa că am rămas în picioare în salonul din față, uitându-mă în jur. Era simplă și confortabilă, cu perdelele ei încrețite și covorul afgan croșetat pe care te-ai aștepta să-l găsești în casa unei fete bătrâne. Dar în schimb fiecare centimetru pătrat de perete din întreaga căsuță era înțesat de etajere – și fiecare centimetru pătrat al etajerelor era ticsit cu cărți. Aveam impresia că mătușa Batty avea mai multe cărți decât Biblioteca din Deer Springs. Am descoperit chiar un șir de cotoare subțiri și galbene, pe o etajeră de jos, care fără îndoială; erau reviste National Geographics. Chiar lângă soba cu cărbuni se afla un balansoar, împreună cu un radio așezat pe o consolă, cu o plantă cocoțată în vârf.

Ceea ce părea să fi servit cândva drept zonă de luat masa, era acum ocupată de un birou enorm din lemn masiv, genul pe care îl vezi doar în câte-o bancă dichisită sau în biroul vreunui avocat. Avea alături chiar și un scaun din acela rotitor și îmbrăcat în piele. Mașina de scris de pe birou era mult mai mare și mai sofisticată decât cea din sacul domnului Harper.

Casa era friguroasă înăuntru, iar mărunțica mătușă Batty părea să fi îmbrăcat toate jerseurile și hainele pe care le avea.

– Ai adus chibriturile, păpușă? întrebă ea.

M-am încruntat.

– Chibrituri...?

– Da, l-am rugat pe micuțul Matthew să-mi aducă niște chibrituri. Pe ale mele le păstrez în bucătărie și nu voi reuși să dau de ele până nu termin de scos toată zăpada de

aici. Mi s-a stins focul, știi, iar lui Winky și fetițelor nu le place când se răcește în casă.

Mă gândeam că probabil Winky era cățelul respingător care lătrase și mârâise fără conținere de când venisem, sperind-o de moarte pe Becky, care se agățase ca o maimuțică de piciorul meu. Dar nu vedeam nicăieri „fetițele”. De unde stăteam, totuși, aveam vedere liberă în bucătăria distrusă și mi-am dat seama că era imposibil ca mătușa Batty să poată izola porțiunea aceea de restul casei și să păstreze căldura în salon și în dormitor. Și cu siguranță nu avea să își poată pregăti mâncarea în bucătăria aceea. Adevărul gol-goluț era că în acel moment casa ei era de nelocuit.

Știam ce aveam de făcut, și asta m-a făcut să mă simt ca și cum tocmai mi s-ar fi surpat acoperișul în cap. Am luat adânc aer în piept și mi-am pus mâna pe brațul ei, vorbind în cel mai calm și atent mod cu putință.

— Mătușă Batty, nu se va schimba mare lucru dacă scoatem toată zăpada aceea. Și nici chibriturile nu vor rezolva lucrurile. Tot nu vei reuși să păstrezi căldura sau să-ți pregătești mâncarea. Acoperișul bucătăriei tale s-a surpat. Înțelegi? Nu mai poți locui în casa asta până nu va fi reparat acoperișul.

— Acoperișul? Vai de mine! Nu cred că am o scară cu care să ajung la acoperiș. Va trebui să împrumut una...

— Nu, ascultă-mă. Va trebui să angajezi pe cineva să-ți repare acoperișul. E o lucrare grea, mătușă Batty. Nici eu și nici tu nu o putem face. Până atunci, până va fi reparat... m-am oprit, dorind să nu fi fost cea mai apropiată rudă a mătușii Batty, dorindu-mi să nu fi avut deja un invalid de îngrijit, dorindu-mi să nu-i fi cerut niciodată lui Dumnezeu să-mi trimită un alt înger.

— Până atunci, poți veni să locuiești la fermă, cu copiii și cu mine.

— În casa surioarei mele Lydia?

— Da. Nu aveam putere să-i explic faptul că Lydia, soacra mea, murise la fel ca toți ceilalți. În plus, mătușa Batty avea cu siguranță să uite îndată totul. Pe lângă grijile pe care mi le făceam cu privire la posibilitatea morții

domnului Harper, mă simțeam mai împovărată chiar decât soția lui Iov.

— Vai, draguțo, suspină ea. Nu-l pot lăsa pe Winky și pe fetițe singuri aici.

Am scrâșnit din dinți.

— Poate veni și Winky.

— Dar Frank Wyatt urăște câinii. N-o să îngăduie niciun câine în casa lui.

— Frank Wyatt e mort. Casa este a mea acum. Mătușa Batty se holbă la mine de parcă ar fi auzit vestea cutremurătoare pentru întâia oară, ca și când nu ar fi participat la înmormântare cu trei luni în urmă. Ce intenții avea bunul Dumnezeu cu mine?

— Pot să te ajut să-ți strângi câteva lucrușoare să le aduci cu tine? am întrebat-o încetișor.

Zâmbi.

— Vai de mine, sigur că da. Mulțumesc, păpușă.

Ne-am dus în dormitorul ei minuscul și am ajutat-o să-și îndese câteva haine, niște lenjerie și articole de toaletă într-o geantă de voiaj ponosită, care arăta ca și când nu ar mai fi fost folosită din timpul Războiului Civil. Mătușa Batty își mai puse lucrul de mână și o fotografie înrămată într-o ramă metalică, apoi își roti privirea prin încăpere.

— Așa. Cred că asta-i tot ce-mi trebuie. Și ești sigură că și Winky și fetițele sunt bineveniți?

Am încuviințat încruntată cu capul.

— Trebuie să le trezesc pe fetițe. N-o să se prea bucure că le tulbur puiuțul de somn, dar n-am ce face.

Tot nu vedeam nici urmă de „fetițe”. Mă întrebam dacă nu cumva mătușa Batty avea prieteni imaginari, ca și Becky Jean a mea. Dar chiar atunci trase la o parte cuvertura de pe patul ei și dădui cu ochii de ceea ce crezusem inițial a fi două denivelări dintr-un pat vechi de pene, dar care, de fapt, erau două pisici enorme care se ascuseră în așternuturi ca niște cârțițe.

Becky chiui de bucurie.

— O, uite niște pisicuțe! Se cățără în vârful patului mătușii, Batty și își scoase mânușile ca să le poată mângâia. Au nume?

— Da, aceea de acolo este împărăteasa Estera, iar aceea este Arabella.

Erau ambele tigrate – Estera în tonuri de gri, iar Arabella în nuanțe oranj – cu pete albe pe piept și pe fețe. Se întinseră și căscară, privind-o pe mătușa Batty cu ochii lor galbeni.

— Haideți, fetelor. Să ne sculăm cu voie bună, spuse ea. Mi-e teamă că trebuie să ne mutăm în altă parte pentru câteva zile.

Mi-ar fi plăcut mie să pot crede că avea să fie doar pentru câteva zile, dar în inima mea știam că era foarte probabil să fie mai mult de atât. Chiar dacă aveam să găsim un tâmplar care să bată drunul până aici prin zăpada asta, mă îndoiam că putea să termine toată treaba anevoioasă la casă până nu se încălzea vremea. Mi se părea că întreaga bucătărie a mătușii Batty trebuia renovată.

Ei, și-acum, spuse ea. Copii, vreți să mă ajutați? O să-l lăsăm pe Samuel să ducă sacoșa asta, iar Matthew ar putea...

— Eu sunt Jimmy, spuse el. Iar el este Luke.

— Ah, ai dreptate. Tânărul Matthew a plecat în Franța să lupte în războiul acela groaznic, nu? Îi dădu lui Luke geanta de voiaj, apoi se aplecă să prindă o lesă de zgarda lui Winky. Celălalt capăt al lesei i-l întinse lui Jimmy.

— Câinele tău mușcă? întrebă el precaut. Winky nu încetase să mârâie de când veniserăm.

— Doamne ferește, nu! Se aplecă asupra cățelușului și îi spuse categorică, știi ceva, încetează acum cu asta, te rog. Winky schelălăi și se lăsă, cu un oftat, jos pe covorul de cârpe.

— Eu o duc pe împărăteasa Estera, continuă mătușa Batty, pentru că s-ar putea să fie puțin arțăgoasă după ce s-a trezit. Iar mămica ta o poate duce pe Arabella.

— Și cu mine cum rămâne? întrebă Becky.

— O, tu o să ai o treabă foarte importantă de făcut, păpușică. Tu trebuie să-l cari pe prietenul meu Ivy⁷.

Mi-a fost și teamă s-o întreb cine o fi Ivy, dar în final s-a dovedit a fi iedera cățărătoare de pe radioul din salonaș.

---

⁷ În engleză, *ivy* = iederă.

Mătușa Batty așeză bine ghiveciul în brațele lui Becky,, înfășurând lăstarii cățărători pe după umerii ei, ca o coroană, ca să nu îi târască pe jos.

— Sper că aveți un radio. Lui Ivy îi place extraordinar de mult să asculte radioul.

— Nu avem, tanti, spuse Jimmy serios. Bunicul Wyatt nu ne-a permis să ascultăm radioul.

— Ei, atunci cred că va trebui să cântăm noi. Copilași, voi știți să cântați?

— Cred că da, spuse Jimmy ridicând din umeri, deși nu-mi aminteam să-i fi auzit pe careva dintre copiii mei cântând.

— Splendid! răspunse mătușa Batty. Se întoarse în dormitorul ei și întinse fiecare pisică pe spate, apoi le înveli în pături ca pe niște bebeluși. Mi-o întinse pe cea portocalie înainte de a o lua în brațe la rândul ei pe cea cenușie. Niciuna dintre pisici nu avu nimic de obiectat la acest tratament degradant – și-apoi, amândouă erau enorm de grase, că le-ar fi venit greu să se împotrivescă în vreun fel. Gânditoare, mătușa Batty își roti pentru o ultimă oară privirea prin căsuță înainte de a porni cu toții spre ieșire.

Nici nu-mi pot imagina cum arătam, urcând dealul în șir indian, înotând prin nămeți spre fermă, înfוליți cu toții până în vârful nasului cu căciuli și fulare și cărând o geantă de voiaj ponosită, două pisici obeze, un câine scund, îndesat și diform, și o iederă crescută de izbeliște. În timp ce ne târam cu greu picioarele, mă întrebam cum să-i spun mătușii Batty despre soiosul bărbat din dormitorul pentru oaspeți. În final, m-am hotărât s-o las să creadă ce-o vrea despre el – nu-mi păsa nici dacă-și imagina că avea de-a face cu președintele Hoover în persoană. Urma să am destule pe cap amintindu-i permanent că Luke și Jimmy nu erau soțul meu răposat și fratele lui mai mare. Tot ce mai lipsea era să începă să mă numească Lydia.

Dar până la urmă, de îndată ce intrarăm în bucătărie, Becky a și arătat spre ușa camerei de oaspeți spunând:

— Trebuie să facem liniște, pentru că avem un înger acolo care doarme. E bolnav.

Mătușa Batty își duse arătătorul la buze și încuviință din cap, ca și când ar fi fost cel mai normal lucru din lume

ca oamenii să aibă un înger muribund dormind sub acoperișul lor. Le-am despachetat pe cele două pisici, iar ele se și făcură nevăzute, de parcă ar fi știut exact unde se află. Becky și mătușa Batty îi găsiră un nou cămin lui Ivy în salon. Și imediat ce-l dezlegarăm pe Winky, acesta o și apucă drept spre covorașul pe care-l aveam lângă soba din bucătărie, îl înconjură de trei ori, apoi căzu terminat pe-o parte, chiar în mijlocul covorașului, de parcă ar fi fost împușcat între ochi. Un minut mai târziu sforăia. Îmi doream să mă fi putut întinde alături de el, dar era deja amiază, iar eu nici nu apucasem să spăl vasele murdare rămase de la micul dejun.

Becky Jean, du-o pe mătușa Batty sus și arată-i camera ta, am spus. Va trebui să doarmă cu tine pentru câteva nopți, pentru că încăperea noastră destinată oaspeților este deja ocupată – asta, dacă nu ai nimic împotriva, mătușă Batty.

— Îmi convine cum nu se poate mai bine, păpușă, spuse ea fluturându-și mâna. Pot dormi oriunde se găsește un locșor.

— Și chiar nu ești vrăjitoare? spuse Becky, ca pentru a se asigura.

— Cu siguranță că nu! Biblia spune că Dumnezeu urăște vrăjitoarele... și de vreme ce Dumnezeu este un bun prieten de-al meu, cu siguranță nu pot fi o vrăjitoare!

— Jimmy a inventat asta numai să mă sperie, nu-i așa?

— Așa cred, răspunse mătușa Batty în timp ce se îndreptau spre scări. N-am avut niciodată un frățior, dar știu că băiețeilor le place să le necăjească pe fetițe.

Am înfulecat repede ceva de mâncare și l-am numit prânz. După aceea, când am intrat în camera domnului Harper ca să-i duc și lui o porție de mâncare, l-am găsit gemând și arzând ca focul, pentru că febra crescuse din nou. L-am trimis pe Jimmy afară să umple un lighean cu zăpadă și am muiat un burete în zăpadă pentru a-l pune apoi pe fața și pe gâtul domnului Harper ca să-i scadă febra. Mi-am petrecut cea mai mare parte a după-amiezii făcând aceasta, și în același timp schimbând Cataplasmele de pe piciorul lui pentru a scoate otrava afară, ațâțând

focul în sobe, spălând vasele și fierbând niște fasole boabe pentru a pregăti o supă la cină.

I-am auzit pe copii îmbrăcându-se în timp ce vedeam de domnul Harper, și apoi dispărură o vreme afară cu mătușa Batty.

După vreo oră sau mai bine, apărură toți suind anevoios dealu dinspre casa ei, cu o încărcătură pe sania lui Luke. Nu mi-am bătut prea mult capul cu asta, îngrijorată cum eram de domnul Harper!

Mai târziu, în timp ce tocam morcovi și ceapă pentru a le adăuga în fiertura de fasole boabe, i-am auzit pe copii distrând-o pe mătușa Batty în salon – sau poate că ea îi distra pe ei, greu de spus. Misteriosul pachet se dovedise a fi un teanc de cărți, iar copiii frunzăreau prin ele împreună cu ea, vrăjiți de pozele frumoase peste care dădeau.

Între timp, Winky se trezise din somn și se hotărâse să mi se alătore. De câte ori făceam câte un pas, mi se împleticea în picioare. Cred că era cel mai urât câine din câți am văzut vreodată, cu picioare îndesate și plate și o coadă ca un deget butucănos. Blana lui scurtă, albă, se înmănunchea pe alocuri, iar în alte părți se încrețea ca o bucată de material ieftin. Avea trupul unui bulldog, dar capul nu se potrivea nicicum cu restul. În locul unei fețe turtite avea botul conic, ușor alungit al unui câine obișnuit, iar limba părea să nu-i încapă în gură, așa că stătea în cea mai mare parte al timpului cu botul deschis, cu limba atârându-i pe afară, și salivând permanent. Sau dacă reușea să-și închidă botul, vârful limbii lui roz rămânea pe afară, de parc-ar fi fost un copil obraznic.

Winky era orb de-un ochi, iar cu ochiul cel bun clipea tot timpul, ca și când ar fi avut o personalitate proprie. De câte ori făceam vreun pas, câinele cu un singur ochi venea după mine, rânjind prostește și făcându-mi cu ochiul, clipind, de parcă cine știe ce glumă am fi împărtășit noi doi în secret.

Apoi au început să-mi dispară prosoapele de bucătărie. Întotdeauna obișnuiam să păstrez un prosop agățat într-un cârlig lângă chiuveță, dar când m-am întins după el ca să-mi șterg mâinile, ia-l de unde nu-i. Am scos un prosop curat și l-am agățat în locul celui lalt, dar pe când

terminasem de pus masa pentru cină, și cel de-al doilea dispăruse. Le-am găsit pe amândouă dosite după sobă, unde le dusesese pisica oranj, Arabella. Am privit-o câteva clipe în timp ce lovea cu lăbuța și cu nasul prosopul până reușea să-l dea jos, și a fost limpede că își făcea cuib acolo în spate. Am oftat.

— Există vreo posibilitate ca Arabella să ne pricopsească cu pisicuțe? am întrebat-o pe mătușa Batty în timpul cinei.

— Nici-o șansă, păpușă. Dar ea așa crede. Eu spun că e absolut imposibil. Mătușa Batty se roși atât de crunt, încât m-am hotărât să nu o mai întărât. Speram pur și simplu că avea dreptate, lucrurile luaseră o întorsătură destul de nebuună pe aici chiar și fără o mulțime de pisicuțe în plus.

Mai târziu, când băieții și cu mine am început să ne îmbrăcăm pentru a ne termina treburile, le lipseau și mănușile. Frustrarea mea se întetea tot mai mult în timp ce căutam, și iar căutam. Nu aveam nici timpul și nici răbdarea necesare pentru prostii de felul acesta.

— Băieți, doar știți că trebuie să vă atârnați mănușile aici lângă sobă, la uscat, i-am dojenit eu.

— Dar chiar acolo le-am pus, insistă Jimmy. Serios că le-am pus.

— Și atunci de ce nu sunt acolo? Doar n-or fi făcut mănușile aripi ca să zboare de acolo, tu ce spui?

— Iată-le! strigă dintr-odată Luke. Arată spre cuibul Arabellei de după sobă și nu-mi veni să-mi cred ochilor. Pisica stătea tolănită într-o parte, ca o pisică ce alăpta, cu mănușile lipite de ea, de parcă ar fi fost pisicuțe. Mi-am ieșit din fire.

— Pisică proastă! am urlat la ea. Astea-s mănuși, nu pisici⁸!

Mătușa Batty mă bătu ușor pe umăr.

— N-o s-o convingi, păpușă. Arabella e cam grea de urechi, Știi. Cele două cuvinte îi sună oricum la fel.

— Bine-bine, da' oarbă nu-i! Nu vede că astea nu-s pisicuțe?

Mătușa Batty zâmbi ușor.

---

⁸ Joc de cuvinte, rimate, mittens mănuși; kittens pisicuțe.

— Noi toți vedem ceea ce vrem să vedem. Iar Arabella, draga de ea, tânjește să fie mămică.

Când m-am întors de afară după ce-mi terminasem treburile! am găsit cealaltă pisică, care era cam cât o jumătate de vițel, lăfăindu-se în balansoarul meu din salon, încrezută nevoie-mare de parcă ar fi fost al ei. Când am încercat s-o mut de acolo ca să mă pot așeza câteva momente să mă odihnesc, mă sâsâi amenințător.

— Împărăteasa asta Estera poate fi uneori la fel de rea ca un șarpe, ne explică mătușa Batty în timp ce alungă pisica de pe scaunul meu. Își coborî tonul vocii până ajunse să șoptească și adăugă:

— Asta pentru că știe că Arabella e mai drăguță ca ea.

Adevărul e că nu prea vedeam niciun fel de frumusețe la niciuna dintre ele, așa îndesate cum erau. Și după cum spuneam,! nici Winky nu se lăsa mai prejos. Rămase toată seara la picioarele mătușii Batty, distrându-se și privindu-i lucrul de mână.

— Unde l-ai găsit? am întrebat-o în cele din urmă.

— O, Winky m-a găsit pe mine. A venit într-o dimineață devreme la ușa mea, ca un înger trimis din ceruri. Pe atunci creșteam mai multe găini, și aveam nevoie de un câine bun de pază care să alunge vulpile și ratonii. De atunci suntem cei mai buni prieteni.

— Ce fel de câine este Winky? întrebă Jimmy.

— Winky este un câine de vânătoare.

Mai că nu am pufnit în răs. Toți câinii de vânătoare pe care îi văzusem în viața mea fuseseră supli, cu picioare lungi, făpturi grațioase, și nu creaturi îndesate și obeze cu mersul legănat pe niște picioare strâmbe, cu limba atârându-le din gură. Îmi și imaginam căprioara tăvălindu-se pe jos și prăpădindu-se de răs când dădea cu ochii de el.

— Așa și-a pierdut ochiul, ne explică mătușa Batty. Într-un accident de vânătoare.

— Nu l-ai mai putut găsi? întrebă Becky.

— O, păpușă, nu a căzut afară ca o biluță. Și-a pierdut văzul. Acum e orb de ochiul acela. Reîncepu să șoptească. Nu-i place să se vorbească despre asta. Winky își așeză botul pe piciorul mătușii Batty, de parcă ar fi priceput că

vorbeam despre el. Ea se aplecă să-l mângâie pe cap. E un cățel grozav, Winky al meu.

— Dar cum îl chema înainte de accident”? am întrebat eu.

— O, dar dintotdeauna i-am spus Winky. Mătușa Batty își pierde privirea undeva în zare, departe. Oarecum profetic, nu crezi?

Am încuviințat cu capul, întrebându-mă cât timp mai avea să treacă până ajungeam la fel de nebună ca ea și animalele ei. I-am dus pe copii la culcare. Mătușa Batty se instalase în camera lui Becky, iar focurile le-am stins peste noapte înainte să mă întorc în camera domnului Harper ultima oară. Recunosc că mi-era teamă să intru din nou acolo. Îi fusese atât de rău toată ziua, încât eram convinsă că la acea oră trăgea deja să moară. E greu să ai grijă de cineva grav bolnav, pentru că e instinctul tău firesc de a-l îngriji și de a-i reda sănătatea, iar când lucrurile merg prost și cel pe care-l îngrijești moare, te simți de parcă tu ai fi de vină. Că poate ar fi trebuit să faci ceva altfel, că poate ai fi putut face mai mult.

Am tras adânc aer în piept, spunându-mi să nu mă atașez prea mult de el, apoi am pășit în camera lui. Ardea îngrozitor din cauza febrei și delira într-un hal de-ai fi spus că-i nebun. Știam că ajunsese la un moment de cotitură — în seara aceasta se hotăra dacă avea să trăiască sau să moară. L-am învelit în cârpe reci până începu să dărdăie, apoi l-am înfășurat strâns într-un cearșaf ca să-l împiedic să se mai zvârcolească. Cele mai multe din cuvintele pe care le rostea erau fără sens, dar când a început să strige „Tată... Tată, îmi pare rău...” am simțit cum îmi trec fiori pe șira spinării. Nu știam dacă striga după tăticul lui sau după Părintele Său ceresc. M-a făcut să mă gândesc la propriul meu tată, și mă întrebam dacă se mai gândea vreodată la mine.

Apoi domnul Harper a început să plângă, și era un plâns atât de sfâșietor, încât m-am trezit așezându-mă pe marginea patului și luându-l în brațe și ținându-l îmbrățișat până s-a liniștit.

— Iartă-mă, Tată, repeta iar și iar în timp ce se agăța de mine. Te rog, te implor: iartă-mă...

Și așa a trecut cea mai mare parte a nopții. Am schimbat pansamentele de pe piciorul lui, folosind o sticlă întreagă de iod, și am încercat să-l mențin rece. Desigur, avea nevoie de doctor, dar nu puteam, merge nicăieri cu zăpada asta. M-am simțit neajutorată. Era de parcă Sam ar fi murit din nou, cu excepția faptului că atunci când se îmbolnăvise Sam nu fusese nici urmă de zăpadă, și nimic în afară de încăpățânarea lui Frank Wyatt nu mă împiedicase să fug cu mașina în oraș și să aduc doctorul. În cele, din urmă mersesem pe jos până în Deer Springs să aduc ajutoare pentru Sam, dar fusese prea târziu.

Nici pentru domnul Harper nu puteam face altceva, dar îmi doream să știe că există cineva căruia îi păsa, și că nu era singur de tot. Trebuie să fie cumplit să mori singur și neiubit de nimeni, cum, se întâmplase cu socrul meu. Mi-am tras un scaun lângă pat și țineam mâna fierbinte a domnului Harper într-a mea, îi ștergeam fruntea, și-i picuram apă pe limbă cu o lingură. I-am povestit despre viața mea, și am plâns din nou după Sam, pentru că îngrijindu-l pe domnul Harper, totul parcă prinsese iarăși viață, felul în care Sam suferise atât de îngrozitor, și cum n-ar fi trebuit el să moară niciodată.

Apoi se petrecu o minune. Mult după miezul nopții, febra domnului Harpef începu în cele din urmă să scadă. Încetă să mai geamă și să se zvârcolească și căzu într-un somn adânc. Și mie mi-ar fi priit puțin somn, dar când m-am ghemuit în așternutul meu, devreme în dimineața aceea, nu mi-am mai putut stăpâni lacrimile.

Coborâsem din tren în Deer Springs cu zece ani în urmă, pentru că dorisem să preiau controlul vieții mele, să găsesc căminul și familia după care tânjeam. Dar acum viața mea deraiase îngrozitor, ca o herghelie de cai sălbatici, iar hățurile nu se mai găseau în mâinile mele. M-am gândit să mă rog, dar apoi am spus cu voce tare:

Nu, nu-Ți mai cer niciun alt înger. E prea mult de lucru cu îngerii!

Așteptam deja de câteva luni ca Dumnezeu să trimită pe cineva care să mă ajute, dar cred că era cam greu de urechi. Eram cu desăvârșire singură, izolată de oraș, îngropată în zăpada înaltă ce ajungea până la pervazul

geamurilor – și totuși nu-mi doream ca zăpada să se topească pentru că nu aveam nici cea mai mică idee cum aveam să mă descurc singură cu Wyatt Orchards odată ce venea primăvara. Aveam o casă plină de oameni de care trebuia să mă îngrijesc – trei copii îndurerăți, un vagabond muribund, și o bătrânică smintită cu animalele ei ciudate – și totuși mă simțeam atât de singură.

Cum zăceam în întuneric, compătimindu-mă din ce în ce mai tare, dorindu-mi să fi avut pe cineva care să-mi țină companie, am auzit păcănitul produs de ghearele unui câine pe podeaua de lemn. Sunetul sacadat trecu în antreu, apoi în dormitorul meu, de-a lungul podelei. Am privit peste marginea patului. Winky stătea în razele lunii salivând și rânjind spre mine. Era ultima picătură.

— N-ai ce căuta aici sus! am șoptit nervoasă. Am fluturat cu brațele spre el. Hai, marș jos!

N-aș fi crezut că acea creatură bătrână și grasă era în stare să sară, dar exact asta făcu – îmi sări drept în pat.

— Nu! Câine rău ce ești! Pleacă de-aici! Winky se întinse alături de mine, acolo unde obișnuise să doarmă Sam, și își lăsă creștetul pe genunchiul meu. Era ceva în greutatea trupușorului său îndesat, în căldura pe care o emana, care era de-a dreptul confortabilă. De fapt, chiar nu doream să plece.

— Bine, bine, am spus eu încruntată. Dar numai în seara asta. Își înălță capul ca să mă privească și clipi din ochi.

CAPITOLUL 3

A doua zi de dimineață mă trezi mireasma de cafea. Lumina soarelui se revărsa prin geamul dormitorului meu ca și când ar fi fost ceasul amiezii. Am sărit din pat când mi-am dat seama ce se întâmplase – dormisem prea mult!

Cum de putusem face ceva atât de nesăbuit? M-am îmbrăcat cât am putut de repede. Trebuia să mă ocup de copii, aveam atâtea de făcut. Am trecut pe lângă celelalte dormitoare și am observat că, copiii mei se sculară deja și nu mai erau în camerele lor. Cine știe ce boacâne puseseră la cale până acum?

Am coborât în grabă scările, apoi m-am oprit brusc în pragul ușii de la bucătărie. Mătușa Batty stătea la sobă fredonând „Mărețul har”⁹ și întorcând clătite. Era îmbrăcată într-un jerseu galben, tricotat, aproape la fel de strălucitor ca și soarele de afară. Toți trei copiii ședeau la masă, înfulecând clătite muiate în marmeladă de mere la fel de repede pe cât le putea ea întoarce.! Chiar și Becky mânca, cu gura atât de plină, încât obrajii aproape îi plesneau. Vedrele de lapte erau pline ochi, coșul de ouă plin și el, găleata de cărbuni – plină cu cărbuni, și în ambele sobe duduia focul, încălzind casa. Mi-am trecut mâna prin părul răvășit de somn și m-am prăbușit pe-un scaun, simțindu-mă amorțită.

— Ar fi trebuit să mă chemi. Nu mi-am dat seama că e așa de târziu... Posibil să fi uitat să-mi pun ceasul să sune. Mătușa Batty zâmbi sugubeață.

— Ba n-ai uitat, păpușă. Eu m-am furișat în camera ta și l-am oprit. Winky mi-a spus că aveai nevoie să te odihnești.

— Dar treburile...

— Sunt toate gata. Mătușa Batty îmi puse o farfurie cu clătite în față. Îți aduc și niște cafea la ele.

— Noi toți am dat o mână de ajutor la treburi, mami, ca să poți dormi, spuse Jimmy. Copiii erau cu adevărat

---

⁹ *Amazing Grace*, cântec tradițional american, pe versuri compuse de i John Newton.

mândri de cadoul pe Care mi-l oferiseră. Am simțit că amețesc, luată prin surprindere.

— Mulțumesc. Dar uite, mătușă Batty, nu trebuie să trebăluiești...

— Prostii! Ba sigur că trebuie. Așa cum i-am explicat lui Winky și fetițelor de dimineață, dovedim că suntem fără caracter dacă acceptăm ospitalitatea cuiva fără să ne facem partea cuvenită de treabă.

Ca pentru a demonstra vorbele mătușii Batty, împărăteasa Estera ieși legănându-se din camera mea cu un șoricel mort atârându-i între colți, cu coada măturând podeaua. Știam de ceva timp că găzduiam în camera mea unul sau doi șoareci, Ciugulind cam tot ce le poftea inima, dar deși pusesem câteva capcane, nu reușisem să-l prind pe niciunul dintre ei.

Estera traversă bucătăria și-și lăsă trofeul la picioarele mele, zâmbindu-mi compătimator, de parcă mi-ar fi spus, „Poftim, așa se face.” Apoi îmi întoarse spatele, cu coada ridicată, și se îndreptă spre salon pentru a trage puiul de somn de dimineață pe scaunul meu.

— Mulțumesc, am băiguit eu.

Așezată lângă mine, Becky aruncă o privire șoarecelui mort și se ridică imediat în picioare pe scaun, țipând:

— Iiiii! Un șoarece! Un șoarece! Băieții râdeau ținându-se cu mâinile de burtă – chiar și Luke – privind-o cum sărea de pe un picior pe altul, fluturându-și brațele în aer.

Mătușă Batty adună șoarecele cu mătura și fârașul, scuturân dezaprobat cu capul.

— Împărăteasa asta Estera e un vânător extraordinar, dM niciodată nu-și duce treaba până la capăt. Duse fârașul afară șil lăsă pe verandă, cu șoarece cu tot. Estera o să și-l caute, când i s-o face foame diseară, spuse ea și închise ușa în urma ei.

— Mănâncă șoareci? întrebă Becky înfiorându-se.

— Sigur că da, păpușică. Toate pisicile mănâncă șoareci. Dar Estera mănâncă mai mult decât ar trebui, nu crezi? De aceea-i așa dolofană. O ajută pe Becky să coboare de pe scaun și îi îndesă în gură o bucată de clătită cu o

furculiță. Pun pariu că nu poți să-ți termini mâncarea înaintea mămicii tale.

— Ba pot!

Am privit uimită cum Becky topi și ultima fărâmbă din farfuria ei într-un timp record. Îmi trecu prin minte că probabil încă visam.

Am gustat clătitele și am înțeles imediat de ce le înfulecau copiii așa. Iar cafeaua era cea mai bună pe care o băusem de când piața de mărfuri dădu faliment¹⁰. Probabil cafeaua asta era vreo rezervă de prin casa mătușii Batty, pentru că a mea era amestecată cu cicoare și nu avea nici de departe un gust atât de bun.

În tot timpul cât am mâncat, priveam întruna la ușa cămăruței de-alături, întrebându-mă ce aveam să găesc de cealaltă parte a ei. Domnul Harper păruse în regulă când mă dusesem la culcare, dar frigurile puteau fi înșelătoare. Putea fi pe drumul cel bun, sau putea să fi murit deja. Mâncam încet, pregătindu-mă pentru ce era mai rău.

Când mi-am luat în cele din urmă inima în dinți să arunc o privire în camera lui, am fost ușurată să-l aud sforăind. M-am apropiat pe vârful picioarelor de patul lui și i-am atins fruntea cu mâna. Era rece. Domnul Harper începu să se foiască la atingerea mea, apoi își deschise ochii și mă privi. M-am simțit stânjenită, amintindu-mi cât de liber vorbisem de față cu el în noaptea care trecuse, ținându-l în brațe și tot restul. Speram să nu-și amintească.

— Bună, i-am spus sfioasă. Cum te simți?

— De multă vreme nu m-am mai simțit atât de bine. Când zâmbea, era cu totul un alt om față de cel bolnav pe care-l îngrijisem. Privirea lui mă făcu să-mi pierd curajul.

— Crezi că ai putea mânca ceva? l-am întrebat când am reușit să-mi recapăt vocea.

— Cafeaua aceea miroase fantastic.

— Îți aduc niște cafea.

---

¹⁰ Referire la marea criză economică mondială izbucnită în august 1929 prin crahul bursei din Wall Street și care a cuprins ulterior întreaga lume capitalistă, și al cărei declin a fost oprit abia în 1933 prin programul de reformă New Deal al președintelui F. D. Roosevelt.

— Doamnă Wyatt, stați puțin... M-am oprit lângă ușă.

— Ascultați, spuse el, mă întrebam... știu că nu prea am fost conștient aseară. Am spus lucruri ciudate?

— Nu-ți face griji. Nu ai spus nimic care să aibă vreun sens. Am oftat ușurată știind că probabil nu avea să-și amintească nici lucrurile pe care i le-am spus eu. Dar când i-am zărit îngrijorarea din ochi, am încercat să-l reasigur. Singurele cuvinte pe care le-am înțeles au fost atunci când l-ai chemat pe tatăl tău. M-ai speriat de moarte, pentru că mă gândeam că te pregăteai să mori și îl strigai pe Tatăl ceresc, cerându-I să te ierte. Am așteptat să-l revăd zămbind, însă el își închise ochii și-și întoarse capul în altă parte.

— Aș dori să-mi aduceți cafeaua aceea, doamnă... dacă nu vă supărați.

Am închis ușa și m-am întors în bucătărie. Mătușa Batty cânta Cât o țineau puterile în timp ce spăla vasele de la micul dejun.

— Ce mai face îngerul acela în dimineața asta? întrebă ea când ajunse cu refrenul la capăt.

— Nu-i înger. Am început să-i explic, dar m-am lăsat curând păgubașă. E mult mai bine. Ar dori niște cafea, dacă a mai rămas.

— Îi e foame? întrebă ea. Îi pot pregăti și lui niște clătite.

Din motive pe care nu mi le pot explica, m-am simțit dintr-odată foarte stânjenită să-l îngrijesc pe domnul Harper acum că se treziise și devenise foarte conștient de tot ce se întâmpla. I-am dat cana și farfurioara mătușii Batty.

— Ce-ar fi să îi le duci dumneata și să-l întreb pe el personal.

— Prea bine. !își coborî vocea, spunându-mi în șoaptă, copiii mi-au spus ieri totul despre el. Ne-am rugat pentru el.

Un semnal de alarmă mă făcu să tresar.

— Mi-aș dori să n-o fi făcut.

— De ce nu? Scriptura spune...

Am apucat-o pe mătușa Batty de braț și am condus-o în cămară ca să nu ne audă copiii.

— Ascultă, i-am spus repezit în șoaptă. Experiențele noastre cu rugăciunea nu au fost prea bune. Ne-am rugat iar și iar ca tăticii lor să se facă bine, și a murit!

— A, dar noi nu ne-am rugat ca îngerul să se facă bine – ci doar ca să se îplinească voia lui Dumnezeu, și să o putem accepta și noi.

— Și care-i diferența? am întrebat-o plină de amărăciune.

— O, e o mare dif...

Am condus-o înapoi în bucătărie, nedorind să-i aud comentariile.

— Becky Jeam, vino să ștergi vasele. Băieți, pregătiți-vă de școală.

— E sâmbătă, mami, spuse Jimmy. Schimbă o privire cu Luke.

— Chiar îmi pierdeam mințile.

Mătușa Batty mă urmă afară din cămară și deschise ușa ce dădea în camera domnului Harper cu cana de cafea în mână. Se opri puțin.

— Doamne, ce m-ai mai speriat! spuse ea. Arăți ca un urs imens, bătrân și păros, așa cum zaci acolo în pat! Ei bine, de ce ți-ai lăsat părul și barba să ajungă în halul acesta neîngrijit?

Am alergat repede în cameră în spatele ei, temându-mă că-l ofensase.

— Domnul Harper a fost bolnav de friguri, mătușă Batty. Nu prea poate face nimic de unul singur.

— Ei bine, aș putea să-l spăl și chiar să-l aranjez, dacă vrei. Am avut mare grijă de Walter cu mulți ani în urmă, când a căzut la pat. Și apoi de sărmanul tata, desigur. I-am bărbierit pe amândoi de nota zece.

Nici dacă aș fi fost pe moarte n-aș fi lăsat-o pe mătușa Batty să se apropie de mine cu o lamă de ras, dar nu știam cum să-l avertizez pe domnul Harper. El își plimba privirea de la mine la mătușa Batty confuz, de parcă lucrurile se petreceau prea repede pentru a pricepe ce se întâmplă.

— Haide mai bine să așteptăm până se va simți mai bine, am spus eu repede.

— Cum vrei, spuse ea, ridicând din umeri. Îi întinse cafeaua. dăi bătaie. Apropo, eu sunt mătușa Batty. Iar tu cine ești?

— Mă numesc Gabe... Gabriel Harper.

Mătușa Batty căzu pe gânduri.

Gabriel, hm? Am mai cunoscut un înger cu numele de Gabriel. Ești vreo rudă cu el? Îmi pari oarecum cunoscut...

El pufni într-un râs nervos.

— Îmi pare foarte rău că trebuie să vă dezamăgesc pe toți, dar nu sunt înger. Mi-e teamă că sunt foarte departe de a fi așa ceva. Sorbi o gură de cafea. Mmm! E la fel de gustoasă cum miroase.

Vă mulțumesc, doamnă.

— Ți-ar plăcea niște clătite lângă cafea? întrebă mătușa Batty. Clătitele mele sunt delicioase, trebuie să-ți spun. Am un ingredient secret – atât de secret, încât nici chiar eu nu știu care este.

El zâmbi ușor în timp ce ea râdea în hohote de gluma pe care-o făcuse.

— Sigur... vă mulțumesc foarte frumos, doamnă.

Atenția lui fu abătută de ceva din pragul ușii din spatele meu, așa că m-am întors să văd despre ce anume era vorba. Toți trei Copiii încercau să se furișeze în cameră.

— Afară cu voi! m-am răstit eu. Nu-i nimic de văzut aici. Domnul Harper are dreptul la puțină intimitate. Nu vroiam să-i văd împrietenindu-se și apoi să sufere când domnul Harper a vea să ne părăsească,, fie că murea, fie că pleca. Am încercat să-i scot afară, dar el îmi ignoră încercările.

— Nu e nicio problemă, spuse el cu vocea joasă și plăcută. Nu m-ar deranja puțină companie.

Am renunțat și m-am ascuns în bucătărie pentru a-i pregăti micul dejun. Copiii lăsaseră trei clătite părăsite într-o farfurie. Le-am așezat pe o farfurie curată, am pus niște marmeladă de mere pe ele, și i le-am dus domnului Harper. Nu am lipsit decât un minut sau două, dar în acel timp Winky reuși să intre legănându-se în cameră;și se alătură grupului, iar pisica cea cenușie se hotărâse să se tolănească la picioarele patului lui. Înainte să apuc să-i alung de acolo, sări și pisica portocalie în pat cu mânușa lui

Becky în bot, de parcă ar fi plimbat o pisicuță suspendată de ceafă prin cameră.

— O, ia uitați-vă, spuse Becky. Arabella și-a adus pisicuța cu ea.

Gabe o privi lung pe pisică, apoi își îngustă ochii, de parcă n-ar fi fost prea sigur dacă vede bine sau are vedenii. Arabella lăsă mânușa în poala lui, apoi se întinse lângă el, torcând și frământându-i coapsa cu lăbuțele.

— E cea mai jalnică pisicuță din câte am văzut, spuse el.

— De fapt aia-i mânușa mea, spuse Becky în șoaptă. Promiți să nu-i spui?

Gabe râse, iar sunetul acesta îmi aminti iarăși de tonurile grave produse de o orgă de biserică – genul care îți ating inima și care-ți fac stomacul să se strângă. Copiii izbucniră și ei în răs împreună cu el și știam că aș fi dus o luptă sortită eșecului dacă încercam să-i țin departe de el. I-am dat farfuria cu dejunul său, apoi am ieșit din cameră și am urcat la etaj să fac paturile.

Se dovedi a fi o zi frumoasă. Soarele strălucea, zăpada se topea. Mătușa Batty îmi fusese de un adevărat ajutor, și se părea că Gabe Harper avea să trăiască până la urmă. Știam că trebuie să mă simt ușurată, dar oricât de mult m-aș fi străduit, nu puteam scăpa de senzația că aveau să urmeze alte necazuri. Poate că simțeam așa pentru că la fel cum o urma Winky pe mătușa Batty, mă întăriseră și pe mine necazurile de atâta vreme, încât uitasem cum era să mai fac câte un pas fără să mă împiedic.

Am întins cuvertura de pe patul meu, apoi am privit pe geam, ascultând la sunetul constant făcut de apa ce picura pe măsură ce țurțurii de gheață se topeau la căldura soarelui. Se topește zăpada! Asta însemna că și zăpada din bucătăria mătușii Batty se topea! Trebuia să mă gândesc cum să facem ca să-i protejăm bunurile.

În timp ce mă gândeam cum să fac, am văzut camioneta lui B Alvin Greer deplasându-se cu viteză mică pe drumul ce trecea prin spatele casei, îndreptându-se spre Deer Springs. Dacă drumurile erau practicabile, puteam și eu să-l duc pe domnul Harper cu mașina în oraș ca să-l vadă un doctor. Dar el nu prea putea merge în

indispensabili, iar eu nu-i spălasem încă hainele. Am ezitat, apoi am deschis dulapul din biroul lui Sam. Hainele soțului meu stăteau îngrijit împăturite, de parcă ieri le-ar fi aranjat soțul meu acolo. Era pentru prima oară de când murise Sam când mă atingeam de lucrurile lui. Am luat una dintre cămășile lui uzate de flanel, surprinsă să descopăr că durerea mea se estompase, lăsând în urmă un gol întunecat, precum gaura ce rămâne în urmă după ce smulgi o floare din rădăcini. Am dus cămașa la obraji. Mirosea încă a Sam. Dar când am încercat să-mi Imaginez fața lui, nu mi-am mai putut-o aminti. Poate că și asta făcea parte din pedeapsa mea. Poate că toate necazurile mele erau pedeapsa pe care o primeam pentru că-l mințisem pe Sam.

Chiar și așa, mi-era dor de el. Nu doar pentru că copiii aveau nevoie de tăticul lor, sau pentru tot lucrul pe care-l aveam de făcut, acum că el nu mai era, și nici chiar pentru singurătatea pe care o lăsase în urma lui. Ci pentru că Sam mă iubise cu adevărat, întotdeauna fusesem sigură de asta. M-a iubit. Și mi-era dor să mă simt iubită.

Am ales un rând curat de haine pentru a i le da domnului Harper să le poarte și am închis dulapul la loc. Am trecut pe lângă camera lui Becky și m-am oprit pentru a-i face patul, dar era deja făcut. Fără-ndoială era opera mătușii Batty. Apoi am tras cu ochiul la fotografia pe care o adusese de acasă și care acum era așezată pe măsuța de toaletă a lui Becky. Am luat în mână rama metalică și am studiat fotografia.

Un bărbat arătos de treizeci și ceva de ani ședea prăbușit pe un scaun în fața căsuței mătușii Batty cu o pătură acoperindu-i picioarele. Era un invalid slab și cu o înfățișare bolnăvicioasă, cu niște ochi întunecați și triști, ascunși în spatele unor ochelari cu ramă subțire. Feneia tânără stătea în spatele lui, odihnindu-și mâna pe umărul lui, iar el își ridicase mâna pe a o acoperi pe a ei. El purta o verighetă pe deget. Fata era sfioasă. Capul, pe care purta o coroană de flori, era întors puțin de la cameră, iar umerii ei rotunzi erau ușor aplecați înainte. Era desculță. Am privit-o mai atent – era o mătușă Batty tânără și durdulie.

Oare nu-mi spusese că avusese cândva grijă de un invalid, bărbierindu-l și toate cele? Am privit mâinile lor unite, apoi din nou fețele lor, și ni s-a părut că întrezăresc în expresia lor ceva mai mult decât o simplă îngrijitoare și pacientul ei.

Taine.

Numai Dumnezeu știa că aveam și eu destule. Era clar că și Gabe Harper avea tainele lui. De ce n-ar avea și mătușa Batty? Mi-am amintit o predică despre taine pe care o auzisem cândva într-o biserică din Montgomery, Alabama, și m-am înfiorat. Predicatorul mă speriasse de moarte cu vorbele lui înspăimântătoare: Poți fi sigur că păcatele tale te vor urmări! Îmi și imaginam păcatul ca pe-un copoi cu botul alungit, prinzându-ți urma oriunde te-ai fi dus, adulmecând urma fărădelegilor tale, lătrând din răspuțeri și anunțând o lume întreagă când reușea să te încolțească cocoțat în vreun copac.

Am așezat fotografia mătușii Batty la loc unde o găsisem și am coborât la parter. Toți ceilalți se găseau încă în camera lui Gabe, râzând.

— Îmi pare rău că trebuie să pun capăt petrecerii voastre, am spus îmbufnată, vârându-mi capul pe ușă, dar se topește zăpada. Mătușă Batty, dumneata și copiii ați face mai bine dacă ați merge la căsuța dumitale și să strângeți câteva dintre lucrurile pe care le ai acolo, pentru că de nu, se vor distruge.

— Vai, dar tocmai vorbeam despre acoperișul meu, spuse ea mai încântată ca un copil. Nu-ți face griji. Gabe spune că o să mi-l repare.

Mi-am pierdut cumpătul. Oare eram singurul adult responsabil din casa asta?

— Domnul Harper nu s-a depărtat decât cu un pas minuscul de ușa morții. Nu va fi în stare prea curând să se urce pe acoperișul dumitale. Și chiar dacă ar putea, acoperișul acela va necesita mai mult de o zi de lucru pentru reparații.

Gabe privi în altă parte. Zâmbetul vesel se șterse de pe fața mătușii Batty. Chiar și copiii mei începură să-și plece capul și să-și târșâiască picioarele. Mă simțeam de parcă

eram un nor negru care tocmai adusese ploaia peste picnicul lor.

— Atunci presupun că ar trebui să trecem la treabă, spuse mătușa Batty încetișor. Haideți. Mătură aerul cu brațul, iar câinele, ambele pisici și toți cei trei copii o urmară afară din cameră de parcă ar fi fost flautistul din poveste¹¹. Am rămas singură cu Gabe.

— Știu că nu sunt încă refăcut complet, spuse el, jucându-se cu mănușa pe care o lăsase Arabella în urma ei. Îmi pare rău dacă am îndus-o în eroare pe mătușa Batty cu privire la acoperișul ei. N-am vrut.

Ceva din modul ușor în care îi spusese numele mă surprinse în mod neplăcut. Una era ca cei apropiați din familie să îi spună „Batty”, însă mi se părea nepotrivit în gura unui străin. Ne fixarăm reciproc cu privirea câteva momente în tăcere, înainte să-mi amintesc de hainele lui Sam.

— Uite, că weni vorba de refacere, cred că și drumurile au început să se dezăpezească. Dacă te-ai putea îmbrăca singur, te voi duce cu mașina până în Deer Springs să te vadă un doctor.

— Nu! Mulțumesc, doamnă, dar nu! Răspunsul lui veni atât de rapid, atât de hotărât, încât mă uimi. Era ca și când m-aș fi oferit să-l duc la un vrăjitor pentru tratament. Cum obișnuia să spună mătușa Aluna, „Ceva mirosea a putred”. Am rămas așteptând, cu mâinile înfipte în șold, lăsând tăcerea să-i smulgă o explicație.

— Eu... ăăă... nu am niciun ban, spuse el în cele din urmă. Nu pot plăti un doctor.

— Nu contează. Doctorul Gilbert este foarte drăguț și acceptă ca oamenii să-i plătească fiecare cum poate. I-aș putea duce o găină, niște ouă și lapte...

---

¹¹ Referire la cunoscuta poveste Pied Piper, despre un flautist care a atras cu cântecul flautului său toți copiii din Hameln înecându-i apoi într-un râu, pentru că după ce scăpase orașul de invazia șobolanilor cu flautul său, localnicii nu-și respectaseră promisiunea de a-l răsplăti.

— Nu! Mulțumesc, dar deja ai făcut prea multe pentru mine După cum staul lucrurile, nu știu cum o să mă pot revanșa vreodată pentru că mi-ai salvat viața.

Am dat nerăbdătoare din mână.

— Prostii! Am de gând să-ți dau o grămadă de lucru imediat ce te simți mai bine – cum ar fi, de exemplu, să repari acoperișul mătușii Batty. Doar că acum nu cred că ai depășit starea critică, și aș dormi mai liniștită dacă ai lăsa un doctor să arunce o privire la piciorul tău.

— Voi fi bine.-

După cum își înfipsese bărbia înainte și ținea piept priviri mele, mi-am dat seama că nu avea de gând să cedeze. Continuam să-l privesc și nu-mi puteam reprima senzația că nu doar banii erau grija lui. O senzație ciudată puse atunci stăpânire pe mine – dar dacă chiar era un înger? Și dacă un doctor și-ar fi dat seama cumva de asta?

M-am cutremurat, ca pentru a mă elibera de un asemenea gând prostesc. Doar nu există îngeri.

— Ascultă, dacă ești sigur că nu vrei să te vadă un doctor, atunci mai bine mă duc să o ajut puțin pe mătușa Batty. Să-ți mai aduc ceva înainte să plec?

— Nu, mulțumesc. Se lăsă să cadă la loc între perne, și vedeam că-și epuizase și ultima fărâmă de putere. I-am pus hainele lui Sam pe măsuța de toaletă și l-am lăsat să se odihnească în liniște. Am petrecut cea mai mare parte a zilei cărând tot felul de lucruri de pe deal din căsuța mătușii Batty la mine acasă. Încărcasem camioneta socrului meu cu lăzi de mere goale și i le lăsasem acolo, gândindu-mă că dorea să-și strângă lucrurile și să și le depoziteze în dormitor unde aveau să rămână uscate. Dar Mătușa Batty insistase să-și aducă toate cărțile ei preaiubite sus la noi. Casa veche de la fermă fusese deja ticsită până sus cu tot felul de nimicuri, de vreme ce aparținuse de atâția ani familiei lui Sam, dar acum trebuia să văd cărți stivuite peste tot. După ce-am Umplut toate celelalte camere, am stivuit un teanc de cărți în camera de oaspeți, împreună cu domnul Harper. Forfota îl trezi.

Se uită mirat la toate cutiile.

— Unde locuiește mătușa Batty? în librăria orașului?

— O, și asta nu-i nimic! am spus eu, rezemându-mă de rama ușii pentru a-mi trage sufletul. Acestea sunt doar cărțile ei speciale. Sunt de două ori mai multe acolo jos, la casa ei, pe care nu ne-a pus să i le cărăm aici.

— Mă gândesc că nu vom rămâne curând în lipsă de material de citit. Zâmbi și se purtă politicos și prietenos, dar din motive neclare mi-era teamă să-i răspund și eu cu prietenie. Nu că n-aș fi avut încredere în el – instinctele mele îmi spuneau că era cu totul demn de încredere. Dar m-am trezit că mă port aspru cu el la fel cum mă răstearm întotdeauna la copiii mei, din nu știu ce motiv necunoscut, când de fapt nu intenționam să vorbesc așa.

— Servește-te, i-am spus, întorcându-i spatele. Eu, una, cu siguranță nu voi avea timp de citit.

Spre seară, febra domnului Harper reîncepu să urce puțin, dar nu era nici pe departe la fel de mare cum fusese în ultimele câteva zile.

— Știi exact ce l-ar putea răcori, spuse mătușa Batty după ce terminasem de spălat vasele rămase de la cină. Ar fi trebuit să fie epuizată după toată munca pe care o făcuserăm în acea zi, dar ea își luă haina și o pereche de cizme, și dispăru pe ușa din spate cu o lampă cu petrol. Lipsi atât de mult, că aproape o dădusem dispărută. Dar în cele din urmă își făcu apariția, gâfâind din greu cărând o vadră cam stranie cu un fel de manivelă deasupra. Copiii se strânseră imediat în jurul ei ca să vadă misteriosul dispozitiv.

— Este un putinei de bătut înghețată, trâmbiță ea. Vouă copilașilor, vă place înghețata? Ei o priveau blocați, cu ochii mari și cu gurile căscate de parcă tocmai le-ar fi oferit posibilitatea să ajungă pe lună, în schimbul unei bucați de caș ieftin. Nu cred că mâncaseră înghețată decât cel mult o dată sau de două ori în viața lor, ținând cont de toate regulile impuse de bunicul Wyatt.

Mătușa Batty îi mobiliză pe toți, bâzâind ca niște albinuțe lucrătoare prin jurul ei pe post de matcă.

— Fugi până în pivniță și adu-mi un borcan din compotul de piersici pe care l-a conservat mămica ta, îi spuse ea lui Luke. Tu, băiete, pune-ți mânușile și umple recipientul acesta cu zăpadă spuse ea, întinzându-i lui

Jimmy un fel de găleată. Se întoarse spre Becky și spre miine. Avem nevoie de niște smântână proaspătă, niște zahăr, și niște sare de murături. Ai niște sare de murături păpușă?

După ce pregătise totul, mătușa Batty așeză putineiuul chiar în fața camerei lui Gabe, deschizând ușa larg și ajutându-l să se ridice în pat ca să poată vedea totul. Copiii se certau care dintre ei să opereze mânerul manivelei, astfel că mătușa Batty aduse cronometrul pe care-l foloseam la fiertul ouălor, și îi convinse să învârtă fiecare pe rând. Nefiind genul de om care să piardă vremea, își scoase andrelele și un ghem de ață și începu să tricoteze în timp ce ei băteau înghețata.

— Ce faci? o întrebă Becky.

— Păi, când am văzut cât de multe găuri are Gabe în șosetele lui, m-am gândit că i-ar prinde bine o pereche nouă.

— Când termini de tricostat șosetele, o întrebă Becky, ai putea să tricotezi și pentru Arabella niște pisicuțe? Mama iarăși a luat mânușile mele de la ea, și Arabella își dorește așa de tare niște pisicuțe.

— Ce idee minunată! exclamă mătușa Batty. De ce nu m-am gândit până acum la asta? O să încep prima pisicuță chiar acum. Ce culoare să-l fac?

Am clătinat din cap în timp ce Becky căuta prin ghemurile de ață din coșul de tricostat al mătușii Batty, alegând două pisicuțe maro și una albă. Începeau și copiii mei să-și piardă mințile. Când înghețata fu în sfârșit gata, copiii începură să strige toți deodată.

— Lasă-mă să gust! Nu, mai întâi eu! Lasă-mă pe mine!

— Cred că ar trebui să-l lăsăm pe domnul Harper să guste primul, hotărî mătușa Batty. La urma urmei, este musafirul nostru, și am făcut înghețata ca să-i scădem febra, mai țineți minte? Scoase niște înghețată într-un castronel și i-l duse lui Gabe. Limbile copiilor aproape că atârnav pe podea când îl văzură închizându-și ochii și savurând prima gură de înghețată.

— Mmm... Mmm! Cred că am murit și am ajuns în rai! spuse el. N-am mâncat niciodată ceva atât de bun! Copiii

țopăiau mai ceva ca puricii la circ în timp ce o așteptau pe mătușa Batty să le împartă porțiile. Am gustat din castronelul meu și a trebuit să recunosc că Gabe avea dreptate – era cel mai delicios lucru pe care-l mâncasem de multă, tare multă vreme.

— Îngerii mănâncă înghețată în cer, domnule Harper? Întrebă Becky după ce luă câteva înghițituri.

— Tăticul meu e în cer, și cred că tare i-ar plăcea să guste așa ceva, adăugă Jimmy.

Puținul pe care-l puteam vedea din obrajii palizi și ascunși de barbă ai lui Gabe se îmbujorară într-un rozaliu deschis.

— Eu... ăăă... N-am vrut să sune așa. Eu chiar nu sunt...

— Sigur că mănâncă, interveni mătușa Batty. Biblia ne spune că cerul este paradisul, și cum ar fi posibil să existe vreun paradis fără înghețată?

— Sau bomboane, spuse Jimmy.

— Și pisicuțe. Becky se aplecă și o lăsă pe Arabella să-i lingă puțină înghețată de pe degete. Sigur sunt și pisicuțe în cer.

— Și U-undițe. Vocea lui Luke era atât de slabă că nu eram sigură dacă am auzit bine sau nu. Dar apoi mi-am amintit serile leneșe de vară când Sam își scosese băieții la pescuit. Probabil că și Luke și le amintea.

— Da, lu' tati îi plăcea să meargă la pescuit, spuse Jimmy. Oare îl lasă să pescuiască în cer?

— Acolo e paradisul! exclamă mătușa Batty, cu brațele larg deschise. Și acesta părea a fi răspunsul ei la toate întrebările lor. Cine mai vrea înghețată?

Toți șase am reușit să mâncăm toată înghețata. Gabe spunea că se și simțea vindecat, dar i-am atins fruntea și continua să fie mai caldă decât ar fi trebuit. Mătușa Batty se hotărî să încununeze seara citindu-ne niște „literatură”, cum îi spunea ea. Acum, citisem și eu înainte poezii de

Henry Wadsworth Longfellow¹², dar niciodată nu observasem cât de multă moarte era în toate – soția fierarului din The Village Blacksmith, fetița cea mică a căpitanului din The Wreck of the Hesperus. Când ascultasem mai mult decât puteam suporta, i-am trimis pe copii la culcare, apoi m-am repezit la mătușa Batty ca o ursoaică înfuriată.

— Nu mai vreau să le citești niciodată copiilor mei despre tristețe sau moarte, m-ai auzit? Am avut destul a face cu moartea!

Cuvintele mele aspre robotiră asupra ei precum grindina în acoperiș de tinichea.

— Moartea este pur și simplu parte a vieții, păpușă. Zâmbetul de copil nu-i dispăruse niciun moment de pe față, în tot timpul cât tricotase. Tot ce există în lumea asta largă trebuie să și moară cândva. Așa a creat Dumnezeu lucrurile.

— Atunci nu prea cred că lui Dumnezeu îi pasă prea mult de viață.

— O, dar nu-i adevărat! Lucrul de mână îi căzu pe jos când se ridică în picioare și mă apucă de braț. Îngrijorarea i se citea pe toată fața. Viața este foarte scumpă în ochii lui Dumnezeu.

De aceea a făcut viața atât de fragilă și de scurtă.

— Dar nu are niciun sens.

— Ba da, are. El a creat viața atât de fragilă ca să o prețuim și noi, la fel cum o prețuiește și El. Nu ești nici pe departe la fel de atentă cu tigăile tale din fontă cum ești cu porțelanul tău chinezesc, nu-i așa? Dumnezeu a dorit ca

---

¹² Henry Wadsworth Longfellow (1807-1882), poet american, unul din cei mai populari și mai renumiți poeți ai perioadei respective. Opera sa poetică e caracterizată de teme variate, cu o ideatică ușor de urmărit, folosind un limbaj accesibil, limpede și foarte melodios. Deși critica contemporană nu îi mai atribuie aceeași valoare, lui i se datorează totuși în cea mai mare măsură faptul că poezia a devenit mult mai accesibilă și mai îndrăgită de largul public din SUA.

viața să fie scumpă în ochii noștri – așa că ne-a făcut la fel de fragili ca porțelanul fin Chinezesc.

În seara aceea am stat așezată la masa din bucătărie după ce toți ceilalți se duseseră la culcare, știind că nu aș fi fost în stare să dorm. Cuvintele mătușii Batty m-au durut, ca o așchie intrată prea adânc în piele ca s-o poți scoate. De ce nu prețuisem viața soțului meu cât fusese în viață? De ce îl considerasem ca ceva de la sine înțeles, și-l folosisem... ca pe-o tigaie veche din fontă? Nu aveam niciun răspuns, doar regrete, așa că în cele din urmă m-am hotărât să mă duc sus la culcare. Dar când m-am ridicat în picioare, primul lucru pe care l-am văzut a fost sacul din pânză al lui Gabe Harper și mi-am amintit că nu terminasem de citit ultima dintre povestirile lui.

Am scos caietul intitulat Fiul Rătăcitor și am găsit locul unde mă oprisem:

Am spus că Simon era singurul meu frate, dar nu-i chiar adevărat. Am fost trei frați, am crescut împreună la fermă, Johnny era cel mai mic, eu cel mai mare, iar Simon era cel mijlociu. Din motive pe care nu le-am priceput niciodată, Johnny era preferatul tatălui meu. Iar Johnny o știa și el, și ni se adresa de sus.

„Te spun lu' tata!” ne amenința el ori de câte ori lucrurile nu se întâmplau pe placul lui. Dar nu era o amenințare în vânt. Pentru că dacă Johnny se plângea tatălui meu, Simon și cu mine plăteam consecințele pe pielea noastră.

În timp ce tata îl prefera pe Johnny, pe mine cu greu suporta chiar și să mă privească. Niciodată n-am înțeles de ce. Oricât aș fi încercat, nu reușeam niciodată să-l mulțumesc. Cel mai mic frate al meu îi câștigase dragostea fără niciun fel de efort, în timp ce eu păream să beneficiaz de mânia lui prin simplul fapt că existam.

Biblia spune că Iosif a fost favoritul tatălui său și că frații lui l-au urât atât de mult, încât nu-i puteau spune nici-o vorbă bună. La fel mă simțeam și eu în ceea ce-l privea pe Johnny. Când li s-a ivit ocazia, frații lui Iosif s-au descotorosit pentru totdeauna de el. La fel am făcut și eu. Johnny este mort. Iar eu sunt cel care l-am ucis.

S-a întâmplat într-o zi friguroasă de decembrie, imediat după Ziua Recunoștinței¹³. Ninsese în noaptea dinainte – și zăpada se așternuse cam de șase sau șapte toli¹⁴ – așa că eu și cu Simon ne-am hotărât să mergem să ne dăm cu sania pe dealul de lângă heleșteu. Evident, Johnny ne-a urmat imediat, cum făcea întotdeauna, stricându-ne toată distrația și silindu-ne de fiecare dată să-l tragem cu sania la deal. După o vreme, Simon s-a săturat să tot asculte lingușelile și văicărelile lui Johnny, și s-a întors acasă. Am vrut să mă duc și eu cu el, dar știam că Johnny avea să mă urmeze, așa că i-am luat sania și am împins-o cu putere, trimitând-o drept în mijlocul heleșteului. Mă gândeam să o șterg până se ducea el după ea.

Johnny a început să țipe. „Du-te și adu-mi-o de acolo, că de nu, îi spun lu' tata ce-ai făcut!”

„Ia-ți-o singur.”

Știam că Johnny era îngrozit că s-ar putea sparge gheața cu el. Nici nu-și punea patinele până nu ne vedea pe mine și pe Simon patinând dintr-un loc într-altul al heleșteului, ca să ne asigurăm că era în siguranță. Și vara îi era frică de heleșteu, pentru că nu știa să înoate prea bine. Niciodată nu reușise să-și ia inima în dinți și să sară de pe leagănul de funie. Acum îl vedeam cum își plimba privirea de la mine la sania lui și iar înapoi, și știam că era speriat, nu glumă.

„Ce papă-lapte ești!” l-am tachinat eu. „Un bebeluș fricos!”

„Ba nu-s!” Vocea lui mă zgâria pe creier cum îi zgârie pe alții râcâitul unghiilor pe suprafața tablei.

„Ba ești! Faci pe tine de frică ce ți-e! Mori de frică să faci un pas pe gheața aia și să-ți iei prăpădita aia de sanie.”

„Ba nu!”

„Dovedește-o atunci! Haide, poftește!” Mi-am încrucișat brațele și l-am fixat cu privirea. „Haide, îți mai

---

¹³ Thanksgiving Day, sărbătoare dedicată mulțumirii, care se sărbătorește în SUA, în cea de-a patra joi a lunii noiembrie.

¹⁴ Circa 15-17 cm.

dau o șansă!” îmi plăcea la nebunie să-l încolțesc pe Johnny. L-am văzut făcând câțiva pași dincolo de mal și oprindu-se.

„E sigură gheața?”

Adevărul era că habar n-aveam dacă era. Vremea nu se răcise încă cu adevărat. Dar ura te face să spui tot felul de lucruri neadevărate. „Tu ce crezi, zevzecule? Sania nu ți s-a scufundat, nu?”

Mai făcu câțiva pași nesiguri. Zăpada scârțâia ciudat sub picioarele lui. Râdeam plin de cruzime.

„Ce mai laș!”

„Nu sunt laș!” Vocea îi tremura, de parcă s-ar fi aflat într-o căruță pe un drum plin de gropi.

„Păi atunci de ce nu te duci să-ți iei sania?” I-am întors spatele și am plecat. Cine știe cât avea de gând să o trăgăneze până să se hotărăscă. Între timp, eu aveam să fiu departe, și să fi scăpat de el.

Tocmai începeam să urc dealul, când am auzit îndărătul meu un sunet ciudat, un pârâit. Nu știam dacă Johnny continua să înainteze pe heleșteu sau dacă bătea în retragere. Și nici nu-mi păsa.

Deodată sunatul se schimbă. Am auzit un scârțâit sinistru, de parcă ar fi fost podeaua de lemn a unei case părăsite. A fost; cel mai înfiorător sunet pe care l-am auzit vreodată. Scârțâitul creștea tot mai mult în intensitate, întețindu-se, ca pârâiturile vreascurilor care încep să ardă. Johnny țipă.

M-am întors suficient de repede ca să văd gheața cedând. Johnny se duse la fund, cu brațele bătându-i neputincioase prin aer. Apoi țipetele sale amuțiră odată ce se făcu nevăzut sub pojghița sfărâmată, dispărând în apa neagră ca tăciunele.

A fost cea mai terifiantă experiență a vieții mele – una pe care am retrăit-o de o mie de ori din ziua aceea încoace. Îmi doream să mă fi putut întoarce și să fi îndreptat lucrurile, îmi doream să fi fost eu cel care să fi murit în locul lui Johnny.

Tatăl meu nu cunoaște adevărul cu privire la moartea lui. Doar cineva îl mai știe, dar nu cred că ea va vorbi vreodată. Însă eu am fost blestemat precum Cain –

condamnat să cutreier tot pământul pentru că mi-am ucis fratele.

M-am oprit din citit în timp ce fiori de gheață îmi săgetau trupul. Să fie oare o poveste adevărată? Acesta să fi fost motivul pentru care Gabriel Harper călătorea prin toată țara ca un cerșetor?, Mă simțeam vinovată că-i citisem jurnalul intim. Era de parcă aș fi citit în mintea și în inima lui Gabe. Dar nu mă puteam abține. Am întors paginile la un alt pasaj și am continuat să citesc:

Tatăl meu ne flutura întotdeauna standardele Bibliei înaintea ochilor, cerându-ne să trăim la înălțimea lor, dar pe sine nu s-a judecat niciodată în aceeași lumină. În realitate, el era două persoane diferite. Pentru oamenii din oraș, el era fermierul cel mai prosper din regiune, un prezbiter respectat în biserica noastră, un donator de seamă pentru misionarii din China și din Africa. Însă pentru propria familie era un cu totul alt om. Noi simțeam îngrozitorul său temperament pătimăș, la fel de năvalnic și de fierbinte ca un foc de vreascuri, iscat din senin și care putea scăpa controlului cât ai fi zis pește, transformând ceea ce doar câteva clipe mai devreme era verde și plăcut, în cenușă negricioasă și-ntr-o miriște netedă ca-n palmă.

Am observat schimbarea pe care o producea prezența lui în atitudinea mamei mele. Singurele dăți când îi auzeam râsul dulce sau când îi zăream zâmbetul minunat era atunci când el nu era prin preajmă – atunci se întâmpla, uneori, să mă ia în brațe și să danseze cu mine, zumzând cântece cunoscute în timp ce valsam prin salon. Dar de îndată ce se iveau tata, părea să devină prudentă și să se miște oarecum pe furiș, ghemuindu-se ca un câine bătut, deși nu l-am văzut niciodată ridicând mâna asupra ei.

Când am descoperit că propriul meu temperament era la fel de năvalnic și de aspru ca al tatălui meu, m-am îngrozit. Uram gândul că semănam în vreun fel cu el. Îl uram pe tatăl meu, și mă uram și pe mine pentru că eram copilul lui.

În noaptea în care am aflat că nu eram fiul lui, că el nu era tatăl meu adevărat, am simțit că mă nasc din nou – că sunt din nou viu și liber, știind că prin venele mele nu curge nici-o picătură din sângele lui pe care-l disprețuiam.

Dar apoi mă pătrunse încet și adevărul a ceea ce făcuse mama. De ce mă expusese la cruzimea lui în toți acești ani dacă nu eram fiul lui? Cum putuse să-l privească vărsându-și toată furia pe mine, batjocorindu-mă și ridiculizându-mă, bătându-mă fără milă, când de fapt nu avea niciun drept?

Mă asigurase de dragostea ei și o crezusem pe cuvânt. Avusesem încredere în ea ca un copil. Acum mă simțeam trădat de ea.

Am închis caietul lui Gabe Harper cu mâinile tremurându-mi. Îmi aminteam de trădarea mamei mele și era ca și când i-aș fi auzit vocea cât se poate de clar spunându-mi, Știi că te iubesc mai mul decât orice altceva din lumea asta mare, nu-i așa, iubito?

Îmi părea rău până și pentru faptul că deschisesem caietul lui Gabe. Îmi sfâșiase inima, alături de a sa. Mai târziu, întinsă fiind în pat, am fost copleșită de un torent de sentimente care vuiiau în mine precum viscolul într-o furtună de iarnă, sentimente prea crude și prea dureroase ca să le pot face față. În noaptea aceea, chiar și cu Winky alături de mine, trecu multă vreme până am putut adormi.

CAPITOLUL 4

Următoarea zi era Ziua Domnului. Tata se asigurase totdeauna că mă duceam duminica la biserică dacă reușea să găsească o biserică prin apropiere. Iar socrul meu ne pune pe toți să mergem pe jos la biserică chiar și prin viscol, numai să nu lipsim duminica. Dar eu nu mai locuiam cu tata, iar Frank Wyatt era mort. Nu mai aveam niciun motiv să merg la biserică, îmi plăcuse să stau pe bancă lângă Sam în fiecare duminică dimineața, cât se poate de mândră de tot respectul pe care îl arătau oamenii familiei Wyatt. Dar după ce murise Sam, zidurile văruițe în alb ale bisericuței începuseră parcă să se surpe deasupra mea – de parcă ar fi fost biserica lui Frank Wyatt și nu a lui Dumnezeu. Nimeni dintre toți cei de acolo nu-l cunoștea pe socrul meu așa cum îl știam eu. Mă gândeam la cuvintele pe care le scrisese Gabe Harper: tatăl meu era două persoane diferite. Parcă l-ar fi descris pe Frank Wyatt.

! În acea dimineață strălucitoare, mătușa Batty își aduse Biblia cu ea la micul dejun și începu să frunzărească prin ea după ce terminarăm de mâncat.

— Trebuie să citim un text special în această dimineață, în Onoarea Zilei Domnului, spuse ea.

Mă pregăteam s-o opresc, amintindu-mi de poeziile pe care le citise cu o seară înainte și amintindu-mi de toate lucrurile pe care bunicul Wyatt obișnuise să le citească din Biblie cu privire la răzbunarea și mânia lui Dumnezeu. Însă mătușa Batty găsisese deja ce căuta și începu să citească înainte să apuc s-o opresc.

— „în vremea aceea, Isus a luat cuvântul și a zis: Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu sun blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, și sarcina Mea este ușoară.

Închise cartea zâmbind.

— Nu e minunată Ziua Domnului? Ne dă o zi pentru odihnă.

Mi-am împins scaunul de la masă și m-am ridicat.

— Eu una am de lucru.

— Sigur că ai, păpușă. Treburile casei nu dispar duminica, nu-i așa? Dar odată ce le terminăm, ne putem distra de minune!

Copiii mei păreau îngroziți și cred că la fel arătam și eu.

— Bunicu' nu ne lăsa niciodată să ne jucăm duminica, spuse Jimmy serios. Nu aveam voie.

Chiar și în cea mai fierbinte zi de vară, îi silea pe sărmanii copii să rămână în casă îmbrăcați în hainele lor de duminică în loc să lase să meargă să facă baie la heleșteu.

— Bunicul vostru a greșit, declară mătușa Batty. Era o femeie micuță, dar își împlântă mâinile în șolduri și-și înfipse bărbia înainte de-ai fi spus că-i David înfruntându-l pe Goliat. Biblia ne spune că duminica este o zi a odihnei. Nu înseamnă că încetăm să trăim. Haideți acum, le spuse copiilor, să-i dăm o mână de ajutor mămicii voastre cu treburile de prin casă, apoi o să găsim un loc cu zăpadă neatinsă și să facem niște îngerași de zăpadă.

— E ca și când am face un fel de om de zăpadă dar cu aripi, întrebă Jimmy.

— Doamne Dumnezeule, nu! strigă ea, iar brațele îi zburară în aer de surprindere. Copilași, voi vreți să-mi spuneți că n-ați mai făcut niciodată până acum îngerași de zăpadă?

— Niciodată, spuse Becky.

— Ei bine, haideți, să trecem la treabă ca să vă pot învăța după aceia cum se fac.

În timp ce toți trei copiii trebăluiau de zor, mă întrebam când anume predasem hățurile casei în mâinile mătușii Batty. Nu era ea musafirul meu? Și ce drăcie or mai fi și îngerașiiăștia de zăpadă?

Cam pe când terminasem eu și băieții treburile pe afară, Becky ajutase la spălat vasele, iar mâncarea de ciuperci pregătită pentru prânzul de duminică de mătușa Batty fierbea molcom pe marginea sobei.

— Vii afară cu noi să facem îngerași de zăpadă, păpușă? mă întrebă în timp ce se grăbea împreună cu Becky să-și îmbrace paltonul.

— Nu, mulțumesc, i-am răspuns. Trebuie să văd de domnul Harper.

După ce au plecat, am început să-mi strâng lucrurile necesare pentru a pregăti o cataplasma nouă. În timp ce așteptam să fiarbă apa, ochii îmi căzură din nou pe sacul lui Gabe. Jurasem că nu voi mai citi nimic din povestea lui, dar acum începeam să-mi fac griji că nu reușisem să pun toate lucrurile la loc cum le pusese el, și că va ști că mi-am vârât nasul în lucrurile lui. Când mi-am amintit că văzusem o Biblie printre lucrurile lui, îmi veni o idee. Poate că dorea să citească duminica din ea. I-o puteam duce și să recunosc deschis că mă uitasem în sacul lui. Doar nu se putea înfuria pe mine pentru că făceam o faptă bună, nu?

I-am găsit destul de ușor Biblia, dar apoi mă împinse curiozitatea să o deschid pentru a vedea ce este scris pe pagina cu dedicație de la început – era Gabriel Harper numele lui din naștere? Se pare că nu dorise să afle nimeni, pentru că pagina respectivă lipsea cu desăvârșire. Am răsfoit în continuare prin carte să văd ce altceva mai puteam afla despre el, dar tot ce am mai găsit a fost un buchețel de toporași presați în cartea Exodului și o fotografie veche în tonuri de sepia în cartea Faptelor. Femeia din fotografie era foarte frumoasă, cu părul ridicat și cu niște ochi mari și negri care păreau să-ți atragă privirile asupra feței. Buzele îi erau ușor întredeschise într-un zâmbet ușor, fermecător de parcă tocmai i-ar fi furat o sărutare celui căruia îi poza. Pe spatele fotografiei nu scria nimic, doar o dată – 16 iunie, 1893. N-aș fi putut spune cu certitudine ce vârstă avea Gabe, dar nu cred că era chiar atât de bătrân ca femeia aceasta să-i fie soție sau prietenă. Oare era mama lui? Am pus fotografia la loc unde o găsisem și i-am dus Biblia. A trebuit să mă străduiesc în mod deosebit să se vadă cât de vinovată mă simțeam de faptul că mințeam.

— Îți strângeam rufele murdare ca să le pot spăla mâine și am dat peste asta în sacul tău. M-am gândit că poate vrei să citești din ea, de vreme ce e duminică azi.

— Te rog lasă-mi hainele așa cum sunt, spuse el. Era imposibil să-i descifrez expresia feței, ascunsă cum era în

spatele părului aceuia, dar din răceala tonului cu care-mi vorbise îmi dădeam seama că se supăraseră.

— Sunt sigur că ai destule de făcut pe-aici, doamnă, și fără să-mi speli mie rufe.

— Adică spui că preferi să stai așa murdar? l-am întrebat, la fel de distantă.

— Spun că pot să mă îngrijesc și singur de lucrurile mele de îndată ce mă pun pe picioare.

— Prostii! Oricum spăl haine luna, ce mai contează câteva lucruri în plus?

— Doamnă...

— Și-n plus, îmi împrăști toată casa.

M-am răsucit pe călcâie și am ieșit din încăpere înainte ca el să apuce să se certe cu mine. Când m-am întors cu cataplasma pentru a-i îngriji piciorul, Biblia lui zăcea neatinsă pe noptiera de lângă pat. Gabe fixa tavanul cu mâinile încrucișate sub ceafă. Niciunul dintre noi nu mai rosti niciun cuvânt în timp ce îndepărtam pătura de pe el și-i îndepărtam cu grijă vechiul bandaj.

— Nu se vindecă cum trebuie, i-am spus când i-am văzut rana ce supura. Trebuie cusută.

— Atunci coase-o.

Mi-am ridicat privirea să văd dacă glumea, dar nici vorbă.

— Ai înnebunit? Acum un minut nu vroiai nici să-ți spăl rufe, acum ești gata să mă lași să îți cos piciorul de parcă... de parcă ar fi o cămașă uzată?

— Aș face-o singur dacă aș ajunge până acolo. Nu știi să coși?

— Sigur că știu să cos. Dar n-aș putea... Nu mă ține stomacul să fac una ca asta.

— Poate mătușa Batty ar...

— E o femeie pe jumătate nebună. Ai nevoie de un doctor.

— Nu, spuse el simplu. Ți-am mai spus, fără doctori.

— De ce ești atât de căpos?

— Și asta ți-am mai explicat.

Simțeam cum încep să fierb ca o oală sub presiune.

— Și eu ți-am mai explicat că soțul meu a murit dintr-o rană tăiată care nu era nici pe departe așa de gravă ca a ta. Sam ar fi încă în viață dacă l-ar fi văzut la timp un doctor.

— Îmi pare foarte rău pentru pierderea suferită, doamnă, spuse el politicoz, dar e treaba mea ce hotărâsc, nu a ta. Îmi venea iarăși să țip la el, să-i spun să plece chiar atunci din casa mea și să se ducă mai departe, să se ghemuiască sub vreun boschet și să moară, dar îl știam suficient de încăpățânat să facă asta. Mi-am înăbușit furia.

— Ei bine, dacă nu va vedea doctorul piciorul tău, s-ar putea să rămâi cel puțin cu o cicatrice groaznică, l-am avertizat. Chiar și cu un șchiopătat când mergi.

— Pot trăi cu asta. Va fi o bună piatră de aducere aminte.

— Ce să-ți amintească? Încăpățânarea ta prostească? Un zâmbet ușor i se furișă pe buze.

— Să-mi amintească de primejdiile de a călători cu trenul fără bilet.

— Și de ce-ți amintește cicatricea aceea dezgustătoare de pe piept?

Vorbele îmi zburară din gură înainte să-mi fi dat seama ce spun. Zâmbetul îi pări în timp ce-și vârî mâna în interiorul cămășii atingându-și ușor cicatricea cu degetele, de parcă ar fi fost surprins să dea peste ea. Mă privi fără a-mi răspunde.

— Eu... Îmi pare rău, am spus când i-am văzut durerea din privire. N-ar fi trebuit...

— E-n regulă, spuse el blând. Cicatricea aceea îmi amintește de un bun prieten.

Mi-am luat privirea de la el și mi-am strâns repede lucrurile. Aproape că ieșisem pe ușă când mă opri spunându-mi:

— Mă voi revanșa, doamnă. Imediat ce reușesc să cobor din patul acesta, îți promit că mă revanșez. Poate că nu posed prea multe, dar întotdeauna îmi plătesc datoriile.

M-am întors încet cu fața la el.

— Știu că așa vei face. Mă gândeam că ne-am înțeles deja să repari acoperișul mătușii Batty.

— Asta-i o nimica toată. Dar ție îți sunt dator, nu mătușii Batty.

— Ea e rudă cu mine. Dacă o ajuți pe ea, mă ajuți pe mine.

— Știu, știu.... dar tu ești cea care m-ai hrănit, și care mi-ai schimbat bandajele și... și care a stat de veghe jumătate de noapte făcându-și griji. Și nici măcar nu mă cunoști. Sunt un străin pentru tine – și încă unul care miroase destul de rău – și totuși m-ai găzduit în casa ta... și ți-a păsat.

Am privit în altă parte, încurcată.

— Îmi fac doar datoria de creștin, la fel ar fi făcut oricare altul.

— Nu, doamnă. Cei mai mulți ar fi lăsat un derbedeu neînseuM nat ca mine să moară pe drumuri.

Nu știam ce ar fi făcut cei mai mulți, dar știam că Frank Wyattl ar fi alungat cât ai zice pește un vagabond ca Gabriel Harper de pe proprietatea sa. Din fericire pentru el, Frank era mort.

— Eliza, trebuie să-mi spui cum mă pot revanșa.

Am fost atât de surprinsă să-l aud pronunțându-mi numele cu vocea aceea joasă și caldă a lui, că n-am prea înțeles ce m-a întrebat. Atunci îmi veni o idee – poate chiar era un înger care-mi fusese trimis să mă ajute. Poate că boala lui fusese un fel de test pentru mine, test pe care îl trecusem. Dumnezeu avea să-l lase aici să mă ajute să conduc livada.

— Știi câte ceva despre lucrul la fermă și despre meri? l-am întrebat.

— Puțin.

— Atunci se vor găsi o grămadă de feluri în care să te poți revanșa când va veni primăvara.

Nu mai știam pe ce să pun mâna tot restul dimineții. Eram încă suficient de influențată de regulile lui Frank Wyatt după ce trăisem alături de el timp de zece ani încât nu am reușit să mă conving să pun mâna să fac câte ceva duminica. Dar să mă distrez, cum ne încuraja mătușa Batty? Abia dacă-mi mai aminteam ce însemna acest cuvânt.

Când am terminat în camera domnului Harper, mi-am pus haina și am ieșit tiptil din casă pe veranda din spate să trag puțin cu ochiul, să văd cum arătau îngeriiăștia ai lor

de zăpadă. Jimmy era ocupat să-și adune bulgări mari de zăpadă pentru a construi o fortăreață. Becky și mătușa Batty se aruncau pe spate în troienele de zăpadă, ca apoi să-și miște mâinile și picioarele de parcă ar fi Încercat să zboare. L-am descoperit pe Luke în curte, sub sforile de întins rufe, unde se strânsese toată zăpada, jucându-se cu Winky. Luke arunca mingea pentru Winky care trebuia s-o prindă, dar micuțul cățel îndesat nu părea să fie în stare să alerge în linie dreaptă spre locul unde ateriza mingea. Îi lua o groază de timp să o găsească, apoi de fiecare dată revenea la Luke cu ea în bot, iar ochiul său cel bolnav îl făcea să devieze ușor într-o parte și sfârșea prin a trece cam cu doi metri de Luke. Sărmanul Winky se oprea, privea în jur, dezorientat și ofensat, de parcă Luke se mutase intenționat mai la o parte ca să-l păcălească.

Luke râdea cu atâta poftă, că se prăbuși pe jos. Ochii mi se umplură de lacrimi când l-am văzut cum chicotește și se rostogolește în zăpadă cu micuțul cățel lingându-i obrajii de parcă ar fi fost o acadea. Ce sunet minunat avea râsul lui Luke în urechile mele! Copilul dinăuntru! fiului meu renăștea mulțumită unui câine prost, ciufulit, și cu un singur ochi. dintr-odată Wink deveni frumos în ochii mei, la fel de suplu și de grațios ca un adevărat câine de vânătoare.

Mi-amintesc că mă gândeam, Dacă măcar asta ar putea dăinui: înghețata, zăpada, cățelul și pisicile alea caraghioase, hohotele de râs. Dacă măcar viețile noastre ar putea rămâne așa, de dragul copiilor mei. Dar chiar și-n acea zi de odihnă eu nu aveam stare, nu puteam sta locului, ci așteptam să treacă vremea ca umbrele să își reia locul în viața mea. Era de parcă Dumnezeu nu vroia cu niciun chip să mă vadă fericită. Nu-mi era îngăduit să fiu fericită.

Chiar a doua zi am realizat căta dreptate avusesem.

Primul lucru luni dimineața a fost să fac focul în soba din spălătorie pentru ca mătușa Batty și cu mine să putem spăla rufe; Apa se încălzea în boilerul de cupru, și tocmai pregătiserăm storcătorul de rufe și căzile galvanizate, când o mașină neagră și lustruită viră pe alea ce ducea până în fața casei mele. L-am recunoscut pe șofer, domnul Preston, din biserica lui Frank Wyatt. Era prezbiter cum fusese și

Frank, și un mare ștab în afacerile bancare din Deer Springs. Oare avea să mă mustre pentru că nu m-am mai dus pe la biserică? Mi-am uscat mâinile cu șorțul și am ieșit în întâmpinare, simțindu-mă încolțită.

— Aș putea să vă iau haina și pălăria, domnule Preston? m-am foit eu în timp ce-l conduceam în salonul meu.

— Poate a-ți dori să serviți o ceașcă de cafea?

— Nu, mulțumesc, doamnă Wyatt. Mă tem că aceasta nu este o vizită de curtoazie. Se așează pe canapeaua din păr de cal, îmbrăcat încă cu haina, și scoase un plic din buzunarul său interior. Își fixă privirea la pantofii lui, fără a mă privi.

— Mă aflu aici să vorbim despre ipoteca dumneavoastră, spuse el, înmânându-mi plicul. Îmi pare nespus de rău, însă va trebui să declarăm ipoteca prescrisă.

Îmi auzeam inima bubuindu-mi în urechi.

— Ce înseamnă asta?

— Banca vă acordă nouăzeci de zile pentru a vă achita toată datoria. Plicul explică totul – termenii și suma pe care o datorati, și așa mai departe.

Nu-i înțelegeam vorbele.

— Nu înțeleg. Ferma aceasta a fost a familiei soțului meu de ani de zile. Cum ar fi posibil să datoreze bani pentru ea la banca dumneavoastră?

— Socrul dumneavoastră a împrumutat bani acum câțva timp, pentru a face niște îmbunătățiri – să planteze puieți noi, să cumpere un tractor, lucruri de felul acesta. Fermierii fac asta mereu, împrumută primăvara și își acoperă datoria când recoltează. El a pus casa aceasta și pământul drept garanție – și acesta este un lucru obișnuit. Însă Frank nu a obținut din recoltă cât a plănuțit. Nimeni nu a obținut. Apoi a murit atât de subit...

— Adică vreți să-mi spuneți că acum eu sunt cea care vă datorez acești bani?

— Dumneata ești cea mai apropiată rudă a lui Frank Wyatt.

— Câți bani înseamnă asta?

— Totul stă scris în plic. Datora puțin peste cinci sute de dolari când a murit.

Mintea îmi zbura într-o sută de direcții, ca un stol de găște la sunetul unei puști. Puteau să fi fost la fel de bine și cinci milioane de dolari. Am încercat să rămân liniștită și să-mi amintesc puținul pe care-l știam despre afaceri.

— Aș putea să vă plătesc banii în rate, ca la un împrumut obișnuit?

Domnul Preston tuși, apoi își drese glasul.

— Banca... ăăă... a fost nevoită să lichideze. Mă tem că creditorii noștri vor dori să primească totul în nouăzeci de zile.

— Și de unde-ar trebui să fac eu rost de banii ăștia până atunci? Oftă.

— Unii oameni organizează licitații, încercând să vândă câte ceva din averea lor. Problema este că toți cei de prin jur sunt ca în aceeași situație. Cei mai mulți oameni datorează chiar mai mult decât datora Frank Wyatt. Nu prea sunt mulți cei care ar putea cumpăra în aceste vremuri.

— Și ce se întâmplă dacă nu reușesc să strâng banii aceștia?

— Banca va intra în posesia legală a proprietății Wyatt Orchards. Ei o vor putea scoate la licitație pentru a-și recupera datoria.

— Dar nu-i corect, am țipat eu.

Casa aceasta aparține copiilor mei. Ei nu au împrumutat niciodată nici măcar zece cenți de la banca dumitale, iar acum vii să-mi spui că banca are dreptul să-i arunce afară din propria lor casă? Pur și simplu?

Domnul Preston se ridică, vârându-și mâinile adânc în buzunare, de parcă ar fi fost pline de sânge și ar fi vrut să le ascundă.

— Îmi pare nespus de rău, doamnă Wyatt. Chiar nu vă pot ajuta. Eu am doar nefericita datorie de a vă înștiința.

M-am întors complet năucită în spălătorie, de parcă totul nu ar fi fost decât un vis urât. Nu mă puteam gândi la ce aveam de făcut, așa că m-am aruncat asupra frecatului la rufe, de parcă toată viața mea ar fi depins de asta.

— Ce-i trebuia? întrebă mătușa Batty. Îmi amintește de un catâr pe care-l avea cândva tata și pe care-l chema Barney. Și Barney era cam la fel de searbăd ca și individul

acesta, și exact la fel de arțagos. Tocmai de aia nu mi-am băgat niciodată banii în banca asta a lui. Mai degrabă i-aș fi păstrat în grajdul lui Barney decât să-i las pe mâna ăștia. Acum că veni vorba, parcă-mi amintesc că am lăsat ceva bani în grajd...

Mătușa Batty continuă să sporovăiască despre Barney catârul, și despre modul lui încăpățânat de a fi, până când Becky începu să râdă și nu se mai opri din chicotit. Dar eu abia dacă auzeam vreo vorbă din spusele mătușii Batty, îngrijorată cum eram de faptul că datoram atâția bani băncii.

Tocmai terminaserăm de întins hainele la uscat pe sfori și intraserăm în casă pentru a pregăti mâncarea, când o altă mașină pe aleea noastră, de data aceasta o mașină mult mai veche decât mașina bancherului, și nici pe departe la fel de luxoasă. Din ia Coborâra Alvin Greer și nevastă-sa, Bertha. Am recunoscut cuplul mai vârstnic de la biserică, deși nu făcusem niciodată parte din cercul lor de prieteni. Dețineau câteva zeci¹⁵ de acri de pământ la nord de Wyatt Orchards. Eram gata să pun pariu că aveau să-mi pricinuiască noi necazuri.

— Te cunosc! exclamă mătușa Batty după ce-i invitase pe cei doi Greer în casă. Tu ești micul Greer, nu-i așa? Alfred... Albert...

— Alvin.

— Exact! Am fost în aceeași clasă la gramatică cu tine și cu soră-ta, Adelaide. Apucă mâneca hainei domnului Greer și o examinează îndeaproape, apoi îi zâmbi larg. Văd că în sfârșit ai învățat să folosești batista. Bravo! Când era un țânc, explică ea doamnei Greer și mie, lui Alvin îi curgea mereu nasul și obișnuia să și-l ștergă cu mâneca de la haină până și-a făcut un petic strălucitor pe ea.

Fața domnului Greer luă o culoare mai aprinsă decât un măr copt și m-am temut că nu mai are mult până face o criză. Dar chiar atunci Becky năvăli în bucătărie cu un ghem de lână cenușie și cu acul de croșetat. Ea și mătușa Batty se îndeletniceau din greu cu făcutul pisicuțelor

---

¹⁵ 1 acru = 0,404 ha.

pentru Arabella, iar Becky se dusesese în salon pentru a cotrobăi prin coșul meu de tricotat pentru niște lână.

— Am găsit culoarea asta, spuse ea zgomotos, apoi se blocă observând că aveam musafiri.

— Becky Jean, spune-le „Bună ziua” domnului și doamnei Greer, am îndemnat-o eu.

— Bună ziua, repetă ea, apoi continuă să sporovăiască de parcă ar fi fost un patefon care fusese tras peste măsură. N-ar fi o culoare frumoasă pentru o nouă pisicuță pentru Arabella? Mătușa Batty tricotează pentru pisica noastră niște pisicuțe pentru că ea-și dorește tare mult să fie mămică – pisica, vreau să spun, nu mătușa Batty – și eu o să i fac codițele. Flutură acul de croșetă prin aer.

— Mătușa Batty mă învață cum.

— Ce... drăgu.. Doamna Greer se uita la ea de parcă nu ar fi știut ce să creadă din toate astea. Arabella se freca de picioarele ei torcând zgomotos. Bertha Greer era cunoscută ca fiind cea mai mare bârfitoare de toată biserica, așa că nu avea să treacă mult până întregul DeeSprings avea să afle că cei din familia Wyatt își pierduseră mințile

— Ne-ați putea acorda puțin din timpul dumneavoastră, spuse Alvin Greer, pentru că am venit să discutăm o chestiune foarte importantă, doamnă Wyatt.

— Sigur. N-ați vrea să mergem în salon? Doriți poate niște cafea?

— Nu, mulțumim. Se așezară unul lângă celălalt pe sofa cea bună din păr de cal unde șezuse domnul Preston doar câteva ore mai devreme, arătând amândoi de parcă tocmai înghițiseră o coadă de mătură. Am dat-o jos pe împărăteasa Estera de pe balansoarul meu șin-am așezat în fața lor.

— Am venit să-ți facem o ofertă, Elise...

— Eliza. Mă numesc Eliza.

— Da... desigur. Am dori să-ți facem o ofertă pentru Wyatt Orchards, și cred că vei fi de acord că e una foarte corectă.

— O ofertă? Dar livada nu e de vânzare.

I-am văzut pe cei doi schimbând o privire înainte ca domnul Greer să continue.

— Am înțeles că vă confrunțați cu niște... ăăă... probleme financiare cu banca și...

— Nu înțeleg de ce v-ar privi pe dumneavoastră problemele mele financiare, domnule Greer. Și dacă ați auzit de la domnul Preston, atunci nu era treaba dânsului să vă spună una ca asta.

— Haide, Eliza, nu te ambala așa.

— Toți oamenii din Deer Springs știu că banca dă faliment, spuse Bertha Greer. Fiecare dintre noi suntem afectați de asta într-un fel sau altul – unii și-au pierdut toate economiile, alții și-au văzut ipotecile declarate prescrise. Dacă ai fi fost ieri la biserică, ai fi știut și tu, pentru că toți numai despre asta vorbesc.

Am lăsat-o să vorbească mai departe, prea stupefiată să mai pot spune ceva.

— Toți știu că nu poți administra singură locul acesta, continuă domnul Greer, și desigur nu vreau să te văd pe tine și pe copiii tăi aruncați în stradă evacuați de bancă. Așa că ieri am discutat toate acestea cu pastorul Dill și cu câțiva dintre prezbiterii bisericii, și toți au fost de acord că îți ofer un preț corect. O afacere foarte corectă. Îi poți întreba și tu.

Nu vroiam să vorbesc, temându-mă ca nu cumva să-mi tremure vocea sau să mă trezesc că izbucnesc în plâns. Cum eu nu spuneam nimic, domnul Greer continuă să vorbească.

— Voi strânge suficienți bani lichizi ca să-ți acoperi datoria cu o plată în numerar completă, iar apoi proprietatea va fi a mea – toate livezile, hambarul de mere, echipamentele și așa mai departe. Îți ofer cinci mii de dolari pentru tot, pe care ți-i voi plăti în rate anuale. Poți închiria de la mine casa și grajdul vitelor și suficient pământ să-ți ajungă pentru o grădină de legume, în schimbul unei taxe anuale – pe care ți-o voi scădea din prețul de achiziție, desigur. Astfel, vei avea și unde să locuiești până când vor crește copiii. Ei bine, nu ți se pare o afacere corectă? Zâmbi cu gura până la urechi, însă zâmbetul era atât de nenatural pe fața lui care era atât de acră de obicei, încât semăna cu un felinar scobit dintr-un dovleac.

— Livada aceasta face mult peste cinci mii de dolari, am bânguit eu.

— Păi, nu, de fapt în momentul de față nu valorează mai mult de atât. În prezent, nimeni nu are bani să o cumpere, iar băncile nu au bani de dat cu împrumut.

— Și-apoi, spuse Bertha încruntându-se, Alvin și cu mine merităm o reducere de preț, pentru că păstrăm livada în familie. Numele meu de fată este Wyatt, să știi.

— Tatăl Berthiei și tatăl lui Frank Wyatt au fost frați, explică Alvin. Cei doi frați au crescut sub același acoperiș, și proprietatea ar fi trebuit să fie împărțită pe drept în două între ei atunci când a murit bătrânul Isaac Wyatt. Niciodată n-am înțeles cum de-au reușit Frank și tatăl său să dețină până la urmă toată livada.

— Toți sunt de acord că livada ar trebui să rămână în familie în loc să ajungă pe mâinile vreunui străin, adăugă Bertha.

— Poate că sunt o străină, am spus, luptându-mă cu lacrimile, dar copiii mei nu sunt. Tatăl lor a fost Samuel Wyatt și acest pământ este pe drept al lor. Nu pot să o cedez acum așa...

— Ce vârstă are cel mai mare băiat al tău? Nouă, zece ani? Alvin Greer începea să-și piardă cumpătul, ceea ce probabil îi promisese soției lui că nu avea să se întâmple. E o mare responsabilitate să conduci o proprietate mare ca aceasta, și pe când va ajunge băiatul tău suficient de mare să o conducă cu aceeași pricepere ca și bunicul lui, livada aceasta va fi o ruină.

— Doamnă Wyatt – Eliza, nu-ți dai seama că eu și soțul meu dorim să ne facem datoria de creștini și să te ajutăm să ieși din necaz?

— Îți fac o ofertă foarte corectă, adăugă domnul Greer.

M-am ridicat în picioare, atât de mânioasă că-mi tremurau genunchii.

— Am nevoie de timp să mă gândesc la toate astea. Vă anunț când m-am hotărât.

Le-am luat hainele din cuier și li le-am pus în brațe. Erau poftiți afară fără să fi obținut semnătura mea în favoarea ofertei lor, și nu erau prea bucuroși de asta.

— E o ofertă foarte corectă, repeta Greer ieșind pe ușă.

— Bună ziua, domnule și doamnă Greer.

După ce plecară, mătușa Batty veni la mine cu o privire îngrijorată.

— Avem zi de vizite astăzi, păpușă? Pentru că dacă avem, ar trebui să-i fac o baie lui Winky și să-mi schimb și eu rochia asta.

— Nu, mătușă Batty. Crede-mă, niciunul dintre acești musafiri nu a fost invitat.

— Păi atunci se vede că au mare tupeu să vină aici neinvitați, nu? Niciodată nu l-am putut înghiți pe mucosul de Greer cel mic. Îți spun, mâneca aia a lui îți făcea scârbă și numai dacă te uitai la ea.

— Trebuie să fug cu mașina până în Deer Springs, am spus, hotărându-mă ce să fac. Ai tu grijă de Becky Jean și de domnul Harper pentru mine cât sunt plecată? Mă întorc înainte să ajungă băieții acasă de la școală.

— Sigur, păpușă. Și-atunci organizăm mâine ziua de primit musafirii?

— Nu. Nu organizăm nimic. Trebuia să plec înainte să mă exaspereze de tot.

Am scotocit prin biroul socrului meu și am scos toate lucrurile din seiful lui și toate hârtiile lui importante, apoi am plecat în oraș cu mașina să vorbesc cu John Wakefield, avocatul familiei. Domnul Wakefield avea o vârstă metusalemică¹⁶ și probabil că practicase avocatura încă din vremea când Moise îi scosese pe evrei „din Egipt. Însă Frank Wyatt avusese încredere în el și asta spunea multe.

Secretara domnului Wakefield, care era cam la fel de bătrână ca și el, mă conduse în biroul său prăfuit pentru a-l întâlni, imediat ce i-am spus că era vorba de o urgență. L-am surprins pe sârmanul bătrânel moțâind la biroul său, așa că am lăsat-o pe secretara lui să ne aducă câte o ceașcă de ceai – chiar dacă eram prea nervoasă să-l pot bea – ca să-i dau timp să se trezească complet. – Da... da... continua să spună, iar capul i se bălângănea în toate direcțiile în vârful gâtului lui uscățiv, de parcă era mai-mai să i se

---

¹⁶ Metusala, personaj citat în cartea Genezei din Biblie, cel care a avut cea mai lungă viață umană pe pământ, 969 de ani (Geneza 5:27).

desprindă. Da... ce pot face pentru dumneata, doamnă Wyatt?

I-am spus totul despre preavizul dat de bancă și i-am arătat scrisoarea. Apoi i-am relatat oferta pe care mi-o făcuse Alvin Greer. Era dificil să-mi stăpânesc lacrimile pentru că și acum eram atât de revoltată că îndrăznise să-mi ofere doar cinci mii de dolari pentru Wyatt Orchards, iar apoi se aștepta din partea mea să-i plătesc chirie ca să locuiesc în propria-mi casă.

— Nu știu absolut nimic despre finanțele socrului meu domnule Wakefield, am încheiat eu. Niciodată nu a avut încredere în mine cum a avut în dumneavoastră. M-ați putea ajuta să găsec o modalitate să restitui acel împrumut bancar?

— Dați-mi câteva zile să mă uit prin toate aceste hârtii, spuse el. Vă sun când reușesc să le pun în ordine.

— Nu am telefon.

— Da, da, așa e. Frank nu dorea să aibă telefon. Reveniți atunci într-o săptămână.

Am părăsit biroul domnului Wakefield fără a simți vreo ușurare.

CAPITOLUL 5

— Pun pariu că te-ai săturat să zaci acolo întins pe spate toată ziua, îi spuse mătușa Batty lui Gabe când îi aduse micul dejun a doua zi dimineața. Cumpărasem niște iod și alte doctorii de la farmacia din Deer Springs și îi îngrijeam piciorul. Continua să facă febră ușoară.

— Să nu care cumva să-ți vină idei să-l scoți la plimbare, am spus, sau o să i se deschidă iarăși toată rana.

— N-ai vrea să te ajut să te ridici în șezut, îl întrebă ea, ca să poți de exemplu să citești o carte?

— Pot să mă ridic singur, spuse Gabe, ridicându-se în capul oaselor. Nu trebuie să vă deranjați atâta cu mine, mătușă Batty – deși mulțumesc pentru că sunteți așa de draguță.

— Nu-i niciun deranj. Biblia spune că atunci când Ilie a fost la capătul puterilor, îngerii i-au purtat de grijă, așa că mă gândesc că noi toți am putea avea nevoie de câte-un înger din când în când, nu-i așa? Așa, acum spune-mi, Gabe, ce gen de cărți îți place să citești? Începu să scormonească prin cea mai apropiată cutie. Se pare că aici nu avem decât cărți de aventuri. Care dintre astea te-ar interesa? Scoase două cărți și i le puse în brațe. După fața pe care o făcu, ai fi spus că îi înmânase o comoară regească.

— Ptiu! *Danger in the Jungle*¹⁷ și *African Treasure*¹⁸ de Herman Walters!

— Ai auzit de el? întrebă ea.

— Da' cine n-a auzit! E unul dintre cei mai cunoscuți autori de aventuri din perioada lui. Adoram cărțile astea pe vremea când eram copilandru! Cred că le-am citit de-o sută de ori!

— O, atunci poate ai vrea să citești altceva. Se aplecă să scoată alte cărți și le stivui pe pat lângă el.

---

¹⁷ Pericole în junglă.

¹⁸ Comoara Africană.

— Toate astea sunt de Herman Walters! exclamă Gabe surprins. Se aplecă peste marginea patului pentru a se uita în cutie. Nu-mi vine să cred! Câte cărți dintr-astea ai?

— Am absolut fiecare carte pe care a scris-o vreodată.

— Și toate sunt pe deasupra ediții princeps, spuse, răsfoind câteva dintre ele. Era la fel de emoționat ca un copil în dimineața zilei de Crăciun. Uită-te la ele – sunt în stare excepțională! Ai vreo idee cât valorează toate cărțile astea?

— Să vedem. Patruzeci și trei – ba nu, patruzeci și patru de cărți – la un preț mediu de șaptezeci și cinci de cenți vine... Începu să deseneze cifre prin aer pe o tablă imaginară, încercând să facă înmulțirea.

— Pentru un colecționar, sunt mult mai valoroase decât șaptezeci și cinci de cenți bucata, spuse Gabe. Mai ales dacă e vorba de opera completă a lui Herman Walters. Să nu care cumva să le vinzi pe-o nimica toată, mătușă Batty. Le-ai da de pomană.

Ea se uita tulburată și îngrijorată.

— Vai de mine! Mă tem că le-am dat deja.

— Serios? Dar nu înțeleg. Cum se poate că le ai încă?

— Le-am dat un set lui Matthew și lui Samuel să citească și am păstrat celălalt set pentru mine. Băieții le-au citit cu plăcere când erau copii. Zâmbi amintindu-și.

— La fel și eu, murmură Gabe, continuând să răsfoiască una dintre ele. Am crescut cu cărțile astea. Ele sunt unul dintre motivele pentru care m-am hotărât să fac din scris scopul vieții mele.

— Păi, ce coincidență, nu? exclamă mătușă Batty. Acestea reprezintă opera vieții lui Herman! Îmi amintești puțin de el.

— L-ai cunoscut pe Herman Walters? întrebă el cu uimire.

— O, da. Foarte bine. De fapt el a scris fiecare din aceste cărți în căsuța mea de piatră de lângă heleșteu.

Am hotărât că era timpul să intervin în discuție.

— E cam greu de crezut una ca asta, mătușă Batty. A fost un scriitor foarte cunoscut, și...

— Extraordinar! strigă Gabe, întrerupându-mă. Ai și toate cărțile lui Betsy Gibson? Se aplecase peste marginea

patului și scotocea prin a doua cutie de cărți. Nu știam că domnișoara Gibson scrisese atâtea cărți!

— Da, a scris șazeci și două de cărți chiar acolo jos în căsuța mea.

— Doar nu vrei să-mi spui că ai cunoscut-o și pe Betsy Gibson? am spus eu sceptică.

— Da, a fost o prietenă foarte apropiată de-a mea – dar să nu spui la nimeni, bine, păpușă? Va fi mica noastră taină.

Gabe și cu mine ne holbam la ea, neștiind dacă să o credem sau nu. Pe vremea când fusesem mai mică, citisem fiecare carte a lui Betsy Gibson care-mi căzuse în mâini. Erau povești pline de Învățăături, despre tinere pline de viață care căutau aventura și dragostea – și de obicei învățau pe parcursul acțiunii câte-o lecție morală importantă. În ziua când coborâsem din tren în Deer Springs, îmi spuseseam că și eu puteam fi la fel de curajoasă ca și eroinele ei. Dar era oare cu puțință ca mătușa Batty să fi cunoscut cu adevărat autoarea tuturor acelor cărți? Mi-am amintit biroul care ocupa întreaga ei sufragerie și uriașa mașină de scris, mare cât toate zilele, tronând pe ea. Am scotocit într-o a treia ladă de cărți.

— Cum e cu toți scriitorii ăștia alți? am spus eu, punând-o la încercare. Jack London, Mark Twain, Charles Dickens. Și ei și-au scris cărțile jos în căsuța ta?

— Nu vorbi prostii! Nu i-am întâlnit niciodată pe oamenii ăștia.

— Dar i-ai cunoscut pe Betsy Gibson și pe Herman Walters? am întrebat eu.

— O, da. Foarte bine. Dar să fiu sinceră, întotdeauna mi-a plăcut domnul Walters puținel mai mult. Era cel mai aventuros dintre cei doi.

Gabe se lăsă pe spate între perne râzând.

— Asta-i de necrezut! Căbănuța ta a fost un liman al activității scriitoricești pentru Herman Walters? Ei, acum chiar aștept să repar acoperișul.

Mi-am amintit vorbele care tocmai îi scăpaseră lui Gabe și mi-am văzut șansa de a afla mai multe despre el.

— Am observat fără să vreau că porți după tine o mașină de scris, Gabe. Mi s-a părut un obiect foarte

neobișnuit pe care te-ai aștepta să-l găsești asupra unui vagabond. Și spui că scrisul este și scopul vieții tale? Zâmbetul i se stinse de pe față.

Mătușa Batty bătu din palme încântată.

— O, și tu ești scriitor? Ce minunat! Ce fel de lucruri scrii?

L-am văzut pe Gabe ezitând să răspundă, dar după ce îș plimbă privirea de la cartea pe care o ținea în mâini la mătușa Batty, cu o admirație vădită, îi mărturisi în cele din urmă:

— Sunt jurnalist. Fac muncă de corespondent pentru Chicag Tribune și uneori și pentru Saturday Evening Post.

— Iar în momentul de față te găsești într-un moment mai puțin inspirat, întrebă ea, sau ești deghizat?

— Mă documentam, mătușă Batty. Scriu despre viața de vagabond, și despre toți oamenii interesanți pe care i-am întâlnit în timp ce călătoream cu trenul.

— N-aș fi ghicit niciodată! spuse ea. Arăți ca un vagabont veritabil cu părul acesta neîngrijit – și chiar miroși ca un vagabond!

— Mulțumesc, spuse el, zâmbind ușor. Adevărul e că sunt deja de o vreme bună pe drum, iar povestirea mea se apropie de sfârșit. Îmi croiam drum înapoi spre Chicago pentru a înmâna lucrarea editorului meu când am pățit nenorocirea asta la picior.

— Ei bine, de vreme ce vei mai fi la pat o vreme, spuse mătușa Batty, de ce nu ți-ai scrie povestirea și ai pune-o de aici la poștă? Mi-ar plăcea să-ți dau o mână de ajutor. Ce ți-ar trebui, niște hârtie de scris? Poate o măsuță pe care să-ți pui mașina de scris? Putem aranja totul pentru tine, nu-i așa, păpușă?

— Cred că da, am spus. Mătușa Batty făcea ca totul să pară atât de ușor, încât mie și lui Gabe ne era destul de greu să o refuzăm. Chiar în acea zi ea trase enorma ei mașină de scris până sus pe deal la casa mea, insistând că era o mașină mai bună decât micuța lui mașină șubredă, totodată aducând și-un teanc de hârtie de scris. Gabe lucra toată săptămâna, ori de câte ori îi permitea febra. Încă obosea foarte ușor, și trebuia mereu să se oprească și să se

culce puțin, dar apoi îl reauzeam lovind tastele, iar uneori chiar până la miezul nopții.

Când m-am întors în oraș pentru întâlnirea pe care o aveam Cu domnul Wakefield, povestirea lui Gabe fusese încheiată. Mătușa Batty o împachetase frumos și o luasem cu mine la oficiul poștal din Deer Springs și am trimis-o la Chicago.

— Eliza, avem o problemă. Primele cuvinte ieșite din gura avocatului mă înfiorară. Nu-mi trebuiau alte probleme. Aveam și-așa mai mult decât destule pe cap. Cum își putea imagina Dumnezeu să mă mai împovăreze cu ceva?

— Știi că socrul dumitale specula serios pe piața de mărfuri? Întrebă domnul Wakefield.

— Nu știi nimic despre afacerile tranzacționale ale socrului meu. E la fel cu jucatul la bursa de acțiuni?

— Cam așa ceva, dar implică speculația mai degrabă în privința afacerilor fermiere decât a acțiunilor unei corporații. Din nefericire afaceriștii de mărfuri pot pierde mult mai mult decât bani atunci când investesc – și se pare că Frank și-a pierdut economiile de-o viață.

— Deci nu mai există niciun fel de bani? Cum îi voi plăti atunci datoria domnului Preston de la bancă?

Fața mohorâtă a domnului Wakefield îmi aminti de un copoi trist.

— Îmi pare rău, dar banii vor trebui totuși achitați în termen de nouăzeci de zile, în caz contrar, creditorii băncii vor intra în posesie. Unii oameni organizează licitații și-și vând echipamentele pentru a strânge bani. Dar trebuie să te avertizez, ținând cont de depresiunea economică în care ne aflăm, nu vei obține nici pe departe prețul pe care îl merită utilajele. Și mă tem că asta e valabil și pentru pământul pe care se află ferma.

Am fost prea șocată și surprinsă ca să pot plânge.

— Deci... deci îmi spuneți că... În afară de livadă și de utilaje, sunt falită?

Domnul Wakefield își închise o clipă ochii înainte să continue. M-am întrebat dacă cumva se ruga.

— Mă tem că e chiar mai rău de atât, Eliza. Acum, știu că Sam intenționa ca ferma să fie a ta și a copiilor, dar soțul tău a decedat înaintea tatălui său, așa că testamentul lui Frank are prioritate. Îmi pare rău să ți-o spun, dar Frank a lăsat prin testament totul fiului său mai mare, Matthew Wyatt. Proprietatea revine celui de-al doilea fiu al său, Samuel, și familiei acestuia doar în cazul în care Matthew ar muri fără să aibă vreun moștenitor. Testamentul lui Frank nu face nici-o referire la tine sau la copiii tăi. Evident, testamentul a fost conceput cu mai multă vreme în urmă.

— Ce vreți să spuneți?

— Matthew Wyatt este moștenitorul de drept al fermei Wyatt Orchards, și nu dumneata. Până renunță Matthew la orice pretenție asupra moștenirii sale, noi nu putem transfera titlul asupra nimănui altcuiva.

— Matthew? Dar e mort, nu?

— Păi, nu știu. Am înțeles că Matthew s-a înrolat în Armată prin 1916 sau '17 și a luptat pe frontul din Franța, însă Frank nu a spus nimic despre el că ar fi murit. Și-apoi, placa memorială de la biserică înșiră numele tuturor bărbaților care și-au dat viața, iar numele lui Matthew Wyatt nu se află printre ele. Speram tu să știi unde s-a stabilit după încheierea războiului, ca să pot lua legătura cu el.

Mi-am scuturat capul.

— Nici soțul meu și nici tatăl lui nu au vorbit vreodată despre el. Niciun singur cuvânt, așa că întotdeauna m-am gândit că probabil erau prea îndurerați. M-am gândit că Matthew murise și... m-am oprit, amintindu-mi cum făcusem aceeași presupunere și despre mama mea.

— Poate că într-adevăr a murit, Eliza. Dar conform legii, va trebui să văd un certificat de deces înainte să pot transfera moștenirea lui asupra ta.

— Iar eu ce să fac acum?

— Păi, te sfătuiesc să te duci acasă și să încerci să dai peste ceva acte de familie. De exemplu să te uiți dacă n-a trimis cumva armata vreo notă cu privire la moartea lui, sau dacă a existat vreo corespondență cu Matthew de-a lungul anilor, poate cu o adresă de expeditor. Între timp,

eu voi trimite o adresă la Washington. Registrele lor ne vor spune dacă Matthew a fost ucis în timpul acțiunii sau dacă a fost eliberat din serviciul militar.

— Cât timp va dura asta? Banca își vrea banii în nouăzeci de zile.

— Îmi pare rău, dar va dura ceva timp. Și nu pot aprecia în niciun fel oferta lui Alvin Greer, pentru că livada nu este pe numele tău.

Am fost ușurată să aud măcar o veste bună. Nu vroiam să-i vând livada lui Alvin Greer, chiar dacă ne-ar fi lăsat să locuim acolo.

— Dar tot ce pot spune după ce-am analizat hârtiile lui Frank, încep domnul Wakefield cu tristețe, totul aparține lui Matthew.

— casa, pământul, tractorul, și tot restul utilajelor... chiar și camioneta.

Niciodată nu l-am urât pe Frank Wyatt atât de mult cum îl uram în clipa aceea. Nu doar că-i lăsase pe copiii mei fără tată, dar acum îi lăsa și fără moștenire, dând tot ceea ce le revenea lor de drept unui fiu nerecunoscător care plecase de acasă cu mult timp înainte.

— Și cum e cu toți anii în care soțul meu a lucrat pentru tatăl lui, am strigat eu, ca un rob, în orice vreme, ca să-l ajute să administreze bine lucrurile la fermă? Cum e cu toată munca istovitoare pe care a făcut-o Sam în timp ce Matthew era cine-știe-unde? Toate astea nu înseamnă nimic? Soțul meu a murit lucrând pentru taică-său, iar dumneata îmi spui că copiii mei nu primesc nimic?

— Îmi pare rău, Eliza... Înțeleg cum te simți...

— Nu, nu înțelegeți! Livada aceea este casa mea, căminul copiilor mei! Mă luptam cu lacrimile, hotărâtă să nu plâng, dar o lacrimă rebelă îmi alunecă pe obraz în ciuda eforturilor mele. Ochiul domului Wakefield păreau și ei puțin umezi.

— De îndată ce dăm de urma lui Matthew Wyatt, spuse el, voi face tot ce pot ca să-l conving că dumneata și copiii dumitale meritați o compensație corectă pentru toată munca pe care a depus-o Sam. Dar să fim realiști, doamnă Wyatt, știi că nu vei fi în stare să administrezi Wyatt Orchards de una singură. Poate că și Frank știa asta.

Singurul lucru pe care-l știuse Frank fusese că eu eram o străină, și mă urâse pentru asta. Așa-l pedepsea pe Sam pentru că nu se căsătorise cu cineva înstărit și pentru că nu adăugase mai mult pământ la micul său regat. Asta mi-era limpede. Dar nu puteam înțelege cum era posibil ca un om să-și dezmoștenească propriii săi nepoți – carne din carnea lui, sânge din sângele lui.

Când am ajuns acasă, am zăbovit în camionetă pe aleea din fața casei – camioneta lui Matthew – așteptând ca tulburarea mea să se potolească înainte să intru în casă. Îmi venea să scuip peste mormântul lui Frank Wyatt. Era așa de nedrept! Eram mai hotărâtă ca oricând să nu renunț la pământul acesta și la casa care erau ale mele de drept. Trebuia doar să descopăr ce se întâmplase cu Matthew Wyatt. Dar după cum mă simțeam acum, dacă avea să se dovedească că Matthew era în viață, eram suficient de furioasă încât să-l omor eu însămi.

Am început prin a scotoci prin biroul lui Frank. Păstrase dosare ordonate cu fiecare tranzacție pe care o făcuse, cu fiecare factură, fiecare chitanță din ultimii douăzeci de ani, se pare. Dar nu exista nici măcar o buchiță de hârtie cu numele lui Matthew pe ea darămite vreo scrisoare cu o adresă la expeditor.

Când mi-am terminat fără succes căutările, am luat o scară și m-am urcat în pod. În timp ce cotrobăiam prin mormanele de mobilă nefolosită, cutii prăfuite și conducte de aerisire vechi, nu mă puteam abține să nu mă gândesc la comentariul pe care-l făcuse mătușa Batty la mormântarea lui Frank: în podul casei ăsteia s-a strâns un imens noian de durere. Și ea nu cunoștea nici jumătate din toată povestea.

Am scormonit printr-o grămadă de lucruri, căutând vreun album vechi de poze, scrisori, sau orice altă amintire pe care aș fi putut-o găsi și care să menționeze numele lui Matthew. Era mult prea frig ca să stau prea mult pe-aici, așa că am cărat jos în salon orice cutie ce părea mai promițătoare.

— Ia te uită, spuse mătușa Batty, scoțând o poșetă veche și turtită dintr-una din cutii. Asta a fost a surorii mele, Lydia. O, parcă o și văd – cu poșeta asta agățată de-

un braț, și cu un flăcău de celălalt. Doamne, cum îi plăcea fetei ăleia să danseze.

— Mătușă Batty, vrei te rog să te uiți împreună cu mine la pozele astea? am întrebat-o când am reușit să dau peste un album de poze de familie. Poate că-mi poți spune cine sunt toți acești oameni. Unele dintre poze aveau comentarii inserate pe sub ele, scrise cu cerneală albă pe carton negru, dar majoritatea nu aveau astfel de notițe. Mi-am dat seama că nu numai că nu-l întâlnisem niciodată pe Matthew Wyatt, dar nici nu văzusem vreodată vreo poză de-a lui.

— Așteaptă să-mi iau mai întâi ochelarii. Îi găsi, apoi se așeză alături de mine pe sofa, cu Becky cocoțată în poala ei. Toate răsfoiam împreună albumul. Mulți dintre ăștia sunt rudele lui Frank spuse mătușă Batty în timp ce studiam primele câteva pagini.

— N-am știut niciodată că avea rude aici în Deer Springs până mai ieri, am spus. Doamna Greer m-a surprins ieri când a spus că e verișoara lui Frank.

— O, păi mai sunt și alții prin zonă. O știi pe Julia Foster nevasta șerifului? Și ea e din neamul Wyatt.

— Există și vreo poză de-a Lydiei pe aici? am întrebat, răsfoind Prin album. Soacra mea era un alt mister pe care nu-l înțelesesem Niciodată. Și Sam și taică-său se închideau de tot când încercam să Pun vreo întrebare cu privire la ea. Dar la o adică, nici eu nu aveam de gând să răspund vreunei întrebări referitoare la Propriul meu trecut, așa că am învățat să nu dezgrop morții.

— Stai să văd... Uite, aici este sora mea, Lydia.

— O, ce frumoasă e! Femeia pe care o indica mătușă Batty nu arăta deloc ca nevasta robustă, muncitoare de fermier pe care mă așteptasem să o văd. Lydia era atât de atrăgătoare că îmi tăie răsuflarea. Mă uitam pentru prima oară la fața soacrei mele,, incapabilă să-mi dezlipesc privirea de la ea. Frumusețea ei avea ceva gingaș, care întrupa în același timp inocență și farmec.

— N-ai fi spus niciodată că noi două suntem surori, nu? Spuse mătușă Batty, chicotind ca pentru sine.

Am privit-o pe mătușă Batty și am văzut puține asemănări cu sora ei, cu excepția sprâncenelor arcuite și a

oaselor fragile. Am studiat ochii întunecați ai Lydiei și sprâncenele ei grațioase, zâmbetul ei irezistibil, căutând vreo asemănare între soțul meu și mama lui. Dar n-am găsit nimic. Sam fusese robust, cu bărbia crestată a tatălui lui, cu părul blond și ochii albaștri. Totuși, ceva legat de mama lui îmi părea cunoscut, ca și când aș fi văzut-o înainte, deși știam că nu era așa.

Am revăzut-o pe Lydia în câteva dintre pozele de pe paginile următoare, de obicei înconjurată de cei trei fii ai ei, la diferite vârste. Era greu să privesc pozele cu Sam când era tânăr, puternic și sănătos. Nu reușeam să trec peste faptul că Jimmy al meu semăna atât de mult cu el. Aproape în toate pozele, Sam stătea ca o umbră agățat de fratele lui mai mare, Matthew – la fel cum se agăța și Luke de Jimmy, ca o codiță.

Priveam iar și iar fiecare poză de-a lui Matthew Wyatt. Avea părul și ochii întunecați ai mamei lui, și arăta cât se poate de diferit de fratele lui Sam ținând cont că erau frați. Dar apoi, cel mai mic dintre ei, Willie, arăta și el cât se poate de diferit. Știam foarte sigur că Willie murise. Îi văzusem mormântul în cimitirul familiei lângă cel al Lydiei și al lui Frank – lângă mormântul lui Sam al meu.

Potrivit datelor de pe piatra funerară, se pare că murise când avea nouă ani – vârsta lui Jimmy. Mătușa Batty arăta spre poza lui.

– Aceasta este probabil ultima poză pe care i-au făcut-o vreodată lui Willie, spuse ea trist.

– Cum a murit el? am întrebat-o. Am uitat ce mi-a povestit Sam.

– Sărmanul copil. S-a spart gheața sub el pe heleșteu într-o Iarnă și s-a înecat.

Am simțit cum mă furnică pielea auzind ciudata coincidență, de parcă aș fi căzut chiar eu în apa rece ca gheața. Era același mod în care murise fratele cel mic din povestea lui Gabe Harper.

– Ai fost acolo când s-a întâmplat? am întrebat-o.

Ea se foi încurcată pe sofaua tare.

– Păi, știi că heleșteul e chiar în spatele casei mele. Aud tot felul de lucruri care se petrec pe acolo.

– Ai auzit ce s-a întâmplat când s-a înecat Willie?

Mătușa Batty o dădu blând pe Becky jos din poala ei și îi întinse geanta turtită ca să se joace cu ea pe podea, la picioarele noastre. Apoi își scoase batista înflorată din mâneca jerseului ei galben și începu să o frământa.

— Cei trei băieți se dădeau cu săniile pe dealul din spatele casei mele – la fel cum fac cei trei copilași ai tăi. I-am auzind chiuind și țipând, iar apoi se făcu dintr-odată liniște. M-am gândit că probabil se duseseră acasă. Dar când m-am uitat pe geam, i-am văzut pe Matthew și Pe Willie stând lângă heleșteu. Băieților le place să patineze pe heleșteu odată ce îngheață cu adevărat. Mă tem că asta au încercat ei să facă în ziua aceea, și știu că era prea devreme, la începutul lunii decembrie ca să fie sigură gheața.

Am simțit un nou fior de gheață fulgerându-mă în timp ce ea repetă detalii identice cu cele ale povestirii lui Gabe.

— Am încercat să îi strig din ușă, continuă mătușa Batty, dar ei nu m-au auzit. M-am dus să-mi iau haina și cizmele – și când am ajuns afară, Matthew era isteric, țipând că Willie căzuse în apă prin gheață, și-mi spunea mereu: „Salvează-l! Salvează-l!” Am făcut tot posibilul să nu-l las pe băiat să se arunce după el. Am adus cât am putut de repede ajutoare, dar a fost prea târziu. Simțeam amărăciunea în vocea tremurătoare a mătușii Batty.

Sărmanul copil... și biata, biata Lydia.”

Îmi părea rău că tulburasem apele unei asemenea amintiri dureroase, dar trebuia să mai aflu ceva.

— A fost Willie favoritul lui Frank Wyatt? am întrebat.

— A fost condamnatul felul în care-l prefera pe acel băiat și în care își vărsa mânia peste ceilalți doi. Erau geloși de moarte pe cel mic, și cine i-ar putea învinui. Sărmanul Matthew se simțea atât de răspunzător de ce s-a întâmplat cu micul Willie, că nu contenea să spună că era vina lui. I-am spus să tacă! Să nu o spună niciodată în fața tatălui său!

— Era adevărat? Accidentul s-a petrecut din vina lui Matthew?

— Adevărul este că Frank Wyatt l-a ucis pe Willie cu favoritismul lui.

Doar cineva îl mai știe, dar nu cred că ea va vorbi vreodată, scrisese Gabe. Inima începu să-mi bată năvalnic

în piept, ca un cal de curse. Ce era dacă în spatele aceluia
păr soios și a bărbii neîngrijite – ce era dacă Gabe Harper
era în realitate Matthew Wyatt?

Mi-am amintit modul în care stătuse în bucătăria mea
în acea primă seară, amintindu-mi imediat de Sam al meu.
Își plecase și creștetul și se ruga înainte de mâncare cum
făcea și Sam întotdeauna. Și știuse exact lucrul care trebuia
făcut în grajd. Avusese și o privire vinovată când îl
întrebam de unde știuse că mă numeam Wyatt. M-am
înfiorat din nou.

Am răsfoit încet albumul cu poze, privind atent fața lui
Matthew în fiecare poză, căutând asemănări cu omul pârșos
din dormitorul meu de rezervă. Nu spusese mătușa Batty
încă de prima dată când l-a văzut pe Gabe că îi părea
cunoscut? Iar el o numise mătușă Batty cu prea mare
ușurință ca să fie un străin.

Poate că de aceea refuzase Gabe să fie văzut de un
doctor – poate că avea vreo cicatrice sau vreun semn din
naștere sau ceva ce ar fi putut fi recunoscut de medicul
familiei, poate chiar cicatricea de pe piept. Și poate că de
aceea Gabe se enervase atât de rău când îi spusese că îi
cotrobăisem prin lucruri. Nu dorise să aflu adevărul.

Dar de ce toată discreția asta, mai ales acum când și
tatăl și fratele lui muriseră? De ce nu pășise pur și simplu
înainte și să spună cine era, dacă toate astea erau
adevărate? Nu-l prea puteam întreba direct fără să
trebuiască să recunosc că-i citisem jurnalele intime. Și-
apoi, nu aveam nici-o idee cum avea să reacționeze dacă
descoperea că întreaga casă și livadă erau acum ale lui. Ni
le-ar fi luat? Și să ne zvârle afară în zăpadă? Și-mi puteam
deja imagina, Gabe – sau Matthew, sau oricare ar fi fost
numele lui – avea o soție și o familie proprie undeva
aiurea, care abia așteptau să se mute în casa noastră.

— Mătușă Batty, ce s-a ales de Matthew? am întrebat-o
în cele din urmă.

— Matthew? Privi în jur prin încăpere cu o față
îngrijorată, de parcă tocmai l-ar fi văzut prin preajmă, iar
acum îi pierduse urma. Apoi se dezmetici. Nu, tânărul
acela de acolo se numește Jimmy, spuse ea cu voce tare.
Matthew a intrat în armată și s-a dus în Franța la război.

Războiul. Gabe purta o gamelă a armatei americane în sacul lui.

O parte din mime își dorea ca Gabe să fie Matthew ca să plătească ipoteca și să mă ajute să fac toată treaba, dar o parte din mine se temea că copiii și cu mine ne-am putea pierde casa – și una ca asta nu aveann să îngădui niciodată să se întâmple.

– Războiul s-a încheiat acum mai bine de zece ani, mătușă. Ce s-a întâmplat după aceea cu Matthew? Ai vreo idee? S-a întors vreodată acasă?

Mătușa Batty se încruntă de concentrare.

– Matthew era încă în Franța când a murit mama lui. I-am scris să-i spun că se stinsese. Lydia îmi dăduse adresa lui și mă rugase să-i scriu înainte... Înainte să ne părăsească... Aveam impresia că erau mai multe de spus decât era dispusă mătușa să spună. Am așteptat.

– Matthew mi-a scris doar o singură dată, spuse ea. Mi-a mulțumit pentru că-i transmisesem știrea și m-a rugat să am grijă de Sam. Atât – o singură scrisoare mică. Nu cred să mai fi auzit cineva ceva de atunci de el.

– Mai ai scrisoarea aceea? Aș putea s-o văd? Știam deja cum arăta scrisul lui Gabe. Puteam cu ușurință să le compar pe cele două.

– Nu știu dacă am păstrat scrisoarea aceea sau nu. Dar cred că aș putea să caut. E importantă?

– Da, foarte importantă. Dar știam că îi ceream imposibilul ținând cont de halul în care se afla casa mătușii Batty în acel moment. Dacă ar fi murit Matthew în Franța, am întreat-o, ți-ar fi spus Frank Wyatt ceva?

– Niciodată! Frank n-a mai schimbat o vorbă cu mine din noaptea când a incendiat casa tatălui meu. El a incendiat casa tatălui tău?

Da, absolut! A vrut să planteze niște piersici pe acea parcelă, iar casa mea îi stătea în drum. O, a încercat să-i facă pe toți să creadă că a fost un accident, dar eu știu adevărul. Păpușă, îți spun – așa de sigur cum cresc merele pe ramurile merilor, Frank Wyatt a provocat acel foc. De atunci am fost nevoită să locuiesc în casa cea mică.

Îmi povestea o istorie despre care nu știusem niciodată nimic, și nici nu eram prea sigură că vroiam să știu. Mă

temusem de socrul meu încă de prima oară când l-am întâlnit. Mai târziu am început să-l urăsc pentru că-l lăsase pe Sam să moară. Întotdeauna Insistase că mătușa Batty era țicnită. Acum mă întrebam pe cine trebuia să cred pe cuvânt.

— Că veni vorba, spuse ea, nu m-ar mira să aflu că Frank Wyatt mi-a făcut acoperișul să se prăbușească.

— Dar a murit anul trecut în noiembrie. Cum ar putea...

— O, nu-l cunoști așa cum l-am cunoscut eu, păpușă! Ar fi tăiat cu fierăstrăul anumite șipci ale acoperișului și apoi nu mai trebuia decât să aștepte să cadă ninsoarea.

Am oftat obosită. Acum aveam mai multe întrebări decât avusesem înainte să încep să caut răspunsuri. Cum aveam să descâlcesc vreodată harababura asta? Am întors ultima pagină a albumului și am găsit ultima poză a lui Matthew. Părea să aibă cam optsprezece ani, și stătea alături de fratele său Sam. În spatele lor se afla proaspăta inscripție zugrăvită pe partea laterală a grajdului: Wyatt Orchards – Frank Wyatt Fiii, Proprietari. Am scos cu grijă fotografia și i-am dat-o mătușii Batty.

— Trebuie să-l găsec pe Matthew, mătușă Batty. Ai vreo idee ce s-o fi întâmplat cu el?

Mătușa Batty nu-mi răspunse. Gândurile îi rătăceau prin alte locuri și timpuri. În tăcere, am auzit un tren de marfă trecând cu viteză pe lângă livadă. Sunetul de jale al fluierului îmi aminti, cum o făcea întotdeauna, de toți acei ani în care tânjiseam după un cămin. Cutreierasem țara în lung și-n lat în trenuri, privind luminile care însufleteau geamurile caselor pe lângă care treceam, visând la o familie și o casă precum acelea. Mă hotărâsem cu zece ani în urmă să pun mâna pe Wyatt Orchards și să o fac a mea, fără a-i cunoaște tainele și durerile, fără a fi pregătită pentru toate câte le primisem.

Dar acum trebuia să mă gândesc la cei trei copii pe care-i aveam – copiii pentru care eram gata să mă jertfesc și să mor.

Trebuia să găsec o cale prin care să le asigur traiul, prin care să le păstrez casa care le aparținea. Trebuia să dovedesc că MattM Wyatt era mort.

— Te rog, mătușă Batty. Dacă știi ceva despre Matthew, te rog spune-mi.

Se încruntă.

— Dacă vrei să înțelegi ce s-a întâmplat cu Matthew, va trebui mai întâi s-o înțelegi pe sora mea, Lydia.

— Spune-mi orice crezi că m-ar putea ajuta. Nu vreau să pier livada asta. O vreau pentru copiii mei. E căminul lor – căminul meu.

Mă privi pătrunzător, o undă de mânie umbrindu-i deodată trăsăturile.

— Ești sigură că vrei să păstrezi livada asta pentru acești copilași? Prețul este foarte mare, să știi.

— Știu. Omul de la bancă mi-a cerut cinci sute de dolari, și dacă nu îi plătesc în termen de nouăzeci de zile, pierdem tot.

Îmi întoarse spatele.

— O, te va costa mult mai mult de atât. Deja i-a costat viața pe cei dragi ai mei...

PARTEA a II-a

POVESTEA LYDIEI

Deer Springs, 1894

„Trebuie să ne fim îngeri unii altora, să ne oferim unii altora putere și consolare. Pentru că abia când vom înțelege pe deplin că potirul vieții nu este doar o cupă a suferinței ci și una a bucuriei, abia atunci vom fi în stare să-l sorbim.”

Henri Nouwen

CAPITOLUL 6

Sora mea, Lydia, era cea mai frumoasă fată din Deer Springs – iar eu cea mai banală. Lydia putea petrece ore în șir admirându-se Un fața oglinzii, însă eu îmi întorceam capul ori de câte ori treceam prin preajma vreuneia, pentru că uram ceea ce vedeam. Aveam fața la fel de rotundă și de ștearsă ca un fursec fraged, cu un nas ca al unui împărat roman, înfipt drept în mijlocul ei.. Iar trupul meu – ei bine, trupul meu ar fi trebuit să fi ajuns la maturitate când îmi sărbătoream a douăzecea aniversare, dar pe-atunci eram la fel de diformă și cu pieptul la fel de plat ca al unei școlărițe. Mama mă cicălea mereu cu mersul meu gârbovit, amenințându-mă de fiecare dată că aveam să-mi distrug coloana vertebrală dacă nu îmi îndreptam ținuta. Dar tachinările colegilor mei de școală și porecla pe care mi-o câștigasem de „Betty Grăsuna” îmi țiuia mai tare în urechi decât oricare dintre amenințările mamei mele. Eram mică și grasă, și cu asta basta!

Părul meu ce-mi ajungea până pe umeri nu era castaniu ca al Lydiei, sau auriu sau de culoarea mahonului sau de vreo altă nuanță fascinantă ca al eroinelor din romanele mele preferate. Era de un cafeniu șters, ca blana

de șoarece. Cărlionții neregulați îmi înconjurau fața ca un hățuș, refuzând să stea strâns pe cap. Ochii îmi erau încadrați de niște sprâncene groase, stufoase, și nu erau întunecați precum ochii Lydiei, care aveau un luciu elegant de catifea arămie. Nu aveau nici culoarea interesantă a alunei sau a caramelului, sau a lemnului de santal. Erau de un căprui obișnuiți o culoare pământie. Nici nu era de mirare că singurele lucruri pe care le știam despre dragoste și romantism proveneau din cărți.: Nici nu era de mirare că nu avusesem niciun prieten până când m-a curtat Frank Wyatt. Lydia era cea care atrăgea admirația și prietenia băieților la fel cum atrăgea floarea de măr albinele.

Lydia era cu șaptesprezece luni mai mică decât mine, și încă de când împlinise paisprezece ani avea forme voluptoase care erau mai unduitoare decât un drum de țară. Dacă n-ar fi fost cea mai bună prietenă a mea, cu siguranță aș fi urât-o. Ca surori, nu puteam fi mai apropiate decât eram, silite fiind de părinții noștri, aspri și pragmatici să căutăm afecțiunea și consolarea una la cealaltă. Ei refuzaseră continuu să ne mângâie și să ne dezmierde, de teamă că am putea deveni niște răsfățate și răzgâiate.

Convingerea mamei mele era că „Copiii au nevoie de ordine și disciplină în viața lor și nu de răzgâieli prostești.” Răspunsul ei obișnuit la toate durerile și tristețile noastre era, „Ia mai termină cu văicărelile.”

Tata se căsătorise cu mama, o fată bătrână ce era învățătoare într-o școală, pe când avea ea treizeci și cinci de ani, iar el patruzeci și doi. Prima soție a tatii și cei doi fii ai lor muriseră într-o epidemie de holeră, iar el sperase să mai dea naștere unui fiu care să-i moștenească pământul. În schimb, fusese îngrozitor de dezamăgit să se trezească pricopsit cu două fete. Iar după nașterea, deosebit de grea în poziție pelviană a Lydiei, mama l-a expulzat spontan pe tata din dormitorul ei, transmitându-i astfel foarte limpede că nu avea de gând să-i mai dăruiască vreun alt copil.

Tandrețea și simpatia fiind atât de greu de câștigat în casa noastră, Lydia și cu mine am învățat să ne bizuim una pe cealaltă, „Eu voi fi îngerul tău păzitor”, Betsy, mi-a promis ea, „iar tu poți fi îngerul meu.” Când eram de opt

ani și jumătate și ea de șapte, am jurat că ne vom purta de grijă una alteia, și ne-am pecetluit jurământul cu o „apucare de degețel”¹⁹. Nu ne-am dezamăgit vreodată.

De aceea m-am adresat Lydiei complet distrusă după ce absolvisem clasa a opta a școlii de gramatică, iar tata mă informase care urma să fie în continuare cursul vieții mele. Mă solicitase din mijlocul lecturii romanului meu și de pe balansoarul meu de pe Veranda din față a casei, într-o zi călduță de vară și m-a chemat în salonul nostru din față. Era o încăpere mohorâtă, fără culoare, cu Carpete uzate pe podea și cu imagini triste atârinate de pereții tencuiți și goi, o încăpere în care te lua frigul chiar și în timpul verii. Trăiam într-o vreme a zorzoanelor ornamentale victoriene – sofale din păr de cal înțesate cu ciucurași și tapițate cu mătase și damasc, bufete unicate cu vitrine din sticlă, umplute până la refuz cu tot felul de obiecte ornamentale și zorzoane, tapete încărcate, păpuși și fețe de masă croșetate – dar casa noastră de la fermă era la fel de simplă și rece ca și posomorâții mei părinți. Nu aveam gramofon sau stereoscop sau lanternă magică²⁰ – nici măcar pian sau o orgă de casă. Sunetul orologiului ticăind trecerea timpului ne acompania în serile când ședeam pe piesele simple de mobilier desperecheate de care se descotorosiseră alții. Acolo mi-a impus tata să iau loc în acea după-amiază caldă, și din gura lui, planurile pe care și le făcuse cu privire la viitorul meu avură efectul clopotelor ce anunțau o înmormântare.

— Am hotărât că îți vei continua educația de la toamnă, mă informă el. Vei deveni profesoară la școală, la fel ca maică-ta.

— Dar eu nu vreau să fiu o profesoară! am sărit eu. În mintea mea plină de imaginație dar naivă, visasem cu ochii deschiși să mă mut în New York City și să mă fac reporter

---

¹⁹ Mod de formalizare a unei promisiuni, practică de obicei de către copii, prin care își încolăcesc degetele mici ale mâinii drepte, ca semn al încheierii unui legământ, promisiuni / (pinkie promise).

²⁰ Un aparat vechi de proiecție al imaginilor statice care folosea o peliculă transparentă.

la ziar, la fel ca idolul meu, Nellie Bly²¹. Oroarea pe care o resimțeam la gândul de a fi prinsă cât era ziulica de lungă în capcana unei încăperi dezolante de școală cu două duzini de copii prostănaci fermieri, mă făcu să răspund înapoi pentru prima oară în viața mea.

— Te rog, tată, nu mă fă să devin profesoară la școală. Vreau să mă fac reporter la ziar și să scriu în New York World la fel ca Nellie Bly.

— Nici nu mă gândesc. O astfel de carieră nu este potrivită pentru o femeie tânără, și nici New York City nu este un oraș potrivit în care să locuiești. Vei deveni profesoară.

Discuția era încheiată. Era inutil să încerc să mă cert cu el. Aveam mai mari șanse să învăț să zbor. El era tatăl meu, iar eu trebuia să mă supun. Tații erau dumnezei în propriile lor familii, hotărând momentul când trebuia să ne trezim, și când să ne culcăm, cu cine trebuia să ne întâlnim și cu cine nu, ce gândeam, cum ne purtam, cum ne simțeam. La fel cum vaca nu-și putea alege momentul când să fie mulsă, nici eu nu aveam mai multă putere să-mi hotărâsc cursul vieții sau viitorul. Era inadmisibil să-l înfrunt pe tata. Așa că mi-am vărsat durerea și dezamăgirea pe umărul Lydiei mai târziu, în seara aceleiași zile.

— Nu plânge, Betsy. Este o cinste să fii profesoară la școală, încercă ea să mă asigure. Nu-mi spuneai tu că și Nellie Bly a studiat cândva pentru a deveni profesoară?

— Păi... da, până când a murit tatăl ei și i s-au terminat banii.

— Vezi? Și tu poți deveni reporter la ziar, la fel ca ea.

— Atunci nu mi-am pierdut toa... toată speranța? am întrebat-o printre sughituri. Am luat batista pe care mi-a întins-o Lydia și mi-am suflat în ea vârful ascuțit al nasului.

Eram în dormitorul nostru de la mansardă unde ne împărtășeam secretele și unde împărțeam un pat dublu, o

---

²¹ Bly, Nellie, pseudonimul folosit de Elizabeth Cochrane Seaman 1864-1922, o jurnalistă americană renumită pentru caracterul ei întreprinzător ca reporter de știri.

măsuță veche cu trei sertare și un dulap neterminat plin de șoareci. Ne mutaserăm patul la mijlocul peretelui, înghesuit între cele două geamuri ale lucarnei, ca să putem privi cerul și stelele noaptea, cu toate că geamurile cu un ochi erau atât de expuse curentului în timpul iernii, încât uneori se făcea gheață și pe partea din interior a geamului. Învătasem demult să ne ridicăm cu atenție din pat dimineața ca să nu ne izbim creștetul de tavanul înclinat. Pe cât era de friguroasă încăperea iarna, pe-atât de înăbușitoare era vara când soarele încingea peste zi acoperișul subțire din tablă de deasupra capetelor noastre. În acea seară caldă de vară, în timp ce eram strâns îmbrățișate în cămășile noastre de noapte din bumbac, iar brațele transpirate ni se lipeau de parcă ar fi fost unse cu aracet.

— Deloc! spuse Lydia. Tata știe că tu ai moștenit toată inteligența care era de moștenit în familia noastră, așa că se asigură că primești o educație de calitate. Ia uită-te la mine – eu sunt atât de săracă la minte că poate n-o să termin nici opt clase. Tot ce voi ști eu să fac vreodată va fi să fiu soție și mamă. Cel puțin să fii profesoară e ceva încântător.

— Ha! Și-atunci de ce sunt toate învățătoarele fete bătrâne?

— Tu n-o să ajungi fată bătrână, Betsy, spuse ea mângâindu-mi pe spate părul rebel. Vei găsi un bărbat deosebit care...

— Nu vreau niciun bărbat! Eu vreau să fiu reporter la ziar și să fiu la fel de îndrăzneță și de curajoasă ca și Nellie Bly. Vreau să demasc toată corupția și nedreptatea și să schimb lumea cum a făcut și ea.

Nellie Bly avea douăzeci și trei de ani, iar eu paisprezece când se declarase bolnavă mintal pentru a putea scrie despre viața dintr-un faimos sanatoriu pentru femei. Îndrăzneala ei îi adusese o slujbă la The New York World și îi lansă cariera plină de aventuri ca reporter de știri senzaționale. Adoram să citesc despre toate explorările ei – pozând drept mamă necăsătorită pentru a demasca comerțul de copii, dându-se drept hoață pentru a privy dincolo de grădiile închisorii din New York City, și așa mai

departe. Într-o perioadă în care majoritatea femeilor erau simple podoabe agățate de brațul soților lor, Nellie era o femeie independentă, îndrăzne să pășească în lumea bărbaților și să dovedească că era la fel de bună ca și ei – poate chiar mai bună.

Dar visul meu de a deveni un reporter de știri mai trebuia să aștepte. Am continuat școala din toamna aceea și m-am pregătit să devin profesoară, așa cum stabilise tatăl meu. Când eram în cel de-al doilea an acolo, Nellie Bly trăise cea mai mare aventură a vieții ei: călătorise în jurul lumii, de una singură, încercând să doboare recordul eroului lui Jules Verne din înconjurul lumii în optzeci de zile. Timp de două luni și jumătate o lume întregă a urmărit cu sfințenie progresele făcute de ea în timp ce-și croia drum pe uscat și pe apă, revenind în New York după doar șaptezeci și două de zile, șase ore, unsprezece minute și paisprezece secunde. Era cea mai faimoasă femeie din lume, și-mi doream să fiu la fel ca ea.

Profesorul meu preferat, domnul Herman, știa cât de mult îmi plăcea să citesc despre Nellie și întotdeauna îmi aducea New York World de îndată ce-l termina de citit. Mi-am făcut un album în care am strâns tăieturi din ziare cu toate aventurile ei și am umplut caiet după caiet cu propriile mele aventuri imaginare. Când nu scriam, citeam, devorând cărțile imediat ce mi le împrumuta domnul Herman.

— Betty, ești cea mai bună elevă a mea, mi-a spus el într-o zi, după ce terminasem de citit *Sense and Sensibility*²², dar mă îngrijorează cum vei face față la viața de profesorat. Sincer să fiu, ești atât de firavă și cu o voce atât de subțire, încât mă tem că elevii te-ar putea lua drept una de-a lor.

Acesta era felul lui politicoș de a-mi spune că eram ridicol de scundă și extrem de timidă – iar copiii dezordonăți ai fermierilor aveau să șteargă pe jos cu mine.

— Domnule Herman, eu de fapt nici nu-mi doresc să fiu profesoară, i-am mărturisit eu. Asta a fost ideea tatălui

---

²² *Rațiune și simțire*, de Jane Austen.

meu. Ce-mi doresc eu cu adevărat e să devin reporter de știri la fel ca Nellie Bly.

Căzu puțin pe gânduri înainte de a-mi răspunde.

— Și aceasta ar putea fi o carieră dificilă, pentru cineva așa de... de reținută cum ești tu. Ar fi putut adăuga „inocentă” sau „naivă” sau „îngrozită până și de propria-i umbră”. Deși îmi plăcea să citesc aventurile lui Nellie Bly, adevărul era că aș fi leșinat pe loc dacă m-aș fi trezit vreodată eu însămi în vreo aventură.

Domnul Herman probabil îmi văzuse bărbia tremurând și ochii umplându-mi-se de lacrimi, pentru că s-a grăbit să adauge:

— Nu mă înțelege greșit. Ești o scriitoare foarte talentată, Betty. Îmi face plăcere să citesc tot ce ai scris. Lucrările tale sunt cu mult, deasupra celor ale colegilor tăi de clasă. Doar că părerea mea e că nici munca de investigații a unui reporter nu este cu adevărat ceva care să ți se potrivească.

— Uneori scriu poezii, am izbucnit eu. El zâmbi ușor.

— Da, te văd mai degrabă ca pe o Elizabeth Barrett Browning²³ decât ca pe o Nellie Bly.

— Ați vrea să citiți câteva din poeziile mele?

— Aș fi onorat.

Dar nu am avut niciodată șansa să-i arăt poeziile mele sau să-mi termin studiile sau să devin profesoară – și cu atât mai puțin reporter de știri. Mama s-a îmbolnăvit în anul când am împlinit optsprezece ani, iar tata m-a silit să renunț la școală pentru a o îngriji și pentru a avea grijă de treburile casei. Lydia avea un post bun pe atunci, lucra la magazinul universal Dry Goods din Deeê Springs, iar tata

---

²³ Browning, Elizabeth Barrett (1806-1861), poetă engleză, reprezentantă a curentului feminist. Culegerea ei de poezii *Sonnets from the Portuguese*, dedicată soțului ei și scrisă în taină înainte de căsătoria lor, a fost publicată în 1850. Criticii consideră această culegere drept fiind cea mai reușită dintre seriile ei de poezii, fiind una din cele mai cunoscute colecții de poezii de dragoste engleze.

nu avea de gând să renunțe la cecul pe care i-l aducea ea săptămânal acasă.

Nu cred că Lydia lucra prea mult acolo la magazin. Patronul o posta pur și simplu în spatele teșghelei și-o puneă să zâmbească iar magazinul concurenței de peste drum a ajuns în pragul falimentului. Fiecare vânzător ambulant sau fiu de fermier care trecea pragul magazinului, se îndrăgostea instantaneu de ea și începea să cumpere orice i-ar fi oferit. Nu trebuia decât să-i dai Lydiei vreo douăsprezece umbrele într-o zi toridă, și până la prânz ți le-ar fi vândut pe toate. Ea era cea mai prețioasă achiziție a magazinului, iar ei știau asta.

Nu mă deranja prea tare că trebuia să stau acasă să o îngrijesc pe mama. Îi plăcea să-i citesc cu voce tare când era trează, iar când dormea aveam timp pentru propriile mele proiecte într-ale scrisului – desigur, după ce găteam și terminam cu treburile casei și cu rufele de spălat.

Uneori mă simțeam singură, dar Lydia mă distra în fiecare, seară cu povestioarele ei vesele despre toate micile bârfe din Deer Springs. Avea darul să-mi povestească cum i-a vândut un yard de material cârtitoarei bătrâne Myrtle Barstow și să mă facă să râd până mă durea burta. Apoi mă întreba:

— Ai scris vreo poezie astăzi, Betsy? Trebuie să-mi citești una din poeziile tale. Lydia m-a încurajat întotdeauna în cariera mea de scriitoare.

Cele mai multe poezii ale mele descriau lumea mea foarte limitată – livada și transformarea ei cu fiecare anotimp, sturzii și veverițele ce se hrăneau cu semințele pe care le împrăștiam pentru ele, cerboaița și cei doi iezișori ai ei adăpându-se din heleșteul nostru când se lăsa seara. Dar într-o zi Lydia a copiat două dintre poeziile mele cu scrisul ei frumos și m-a convins să le trimit unei reviste.

— Jur că dacă nu le trimiți tu, o fac eu! mi-a spus ea lovind hotărâtă cu piciorul în podea. Lydia lucra zi de zi în lumea reală și învățase să-și presare vorbele cu expresii scandaloase ca „jur” și Doamne sfinte!”

Când în cele din urmă m-am lăsat înduplecată, m-a ajutat să mpun o scrisoare de însoțire care suna la fel de încrezătoare și sigură cum era și Lydia de obicei, și nu

blajină și umilă ca mine. am încolăcit degetele mici de la mână pentru a-mi aduce noroc și am pus poeziile la poștă. Spre marea mea surprindere, Garden magazine a publicat una dintre ele și m-a rugat să le trimit și altele.

Lydia și cu mine am dansat, am plâns și ne-am strâns în brațe de bucurie. Plata mea a constat doar în două numere gratuite ale revistei, dar ce-mi păsa. Mă umplea de încântare să văd numele meu – poeziile mele – publicate pentru întâia oară. A doua zi, Lydia a adus acasă săptămânalul Deer Springs News. Îi zâmbise băiatului care distribuia ziarele, iar el îi dăruise unul pe gratis.

– Ține, e pentru tine, mi-a spus ea. Trebuie să scrii ceva la ziar. I l-am întins imediat înapoi.

– Nu pot scrie nimic pentru rubrica de Știri. Cum aş putea fi un reporter de investigații când toată ziua stau închisă la fermă, departe de oraș? Parcă și văd titlurile: „Scandal descoperit în cotețul găinilor lui Fowler” sau poate „Nemaipomenită tărașenie în grajdul lui Betty.”

– Scrie-i o scrisoare editorului, Betsy. Nu-mi spuneai tu că așa a început și Nellie Bly?

Lydia avea dreptate. Se spunea că Nellie citise un articol din Pittsburgh Dispatch care afirma că femeile erau complet inutile în afara exclusivă a căsătoriei. Revoltată, Nellie a scris o replică violentă care l-a amuzat într-atât pe editorul de la Dispatch, încât i-a oferit un loc de muncă.

– Dar nu există nimic în Deer Springs News care să merite vreo replică arzătoare, am oftat eu după ce îl citisem pe îndelete, și chiar dacă ar fi, editorul nu prea pare să aibă simțul umorului. Mă îndoiesc că l-aș putea amuza eu.

Împotriva tuturor protestelor mele, Lydia alesese un scurt pasaj pe care-l scrisesem despre venirea primăverii într-o livadă de meri și i-o trimisese editorului. Am fost emoționate amândouă când am fost plătită de către ziar cu 1,75 dolari pentru articol, primul meu cec de încasări. Cu degetelele în aer, sărbătorind, i-am făcut cinste Lydiei cu o înghețată de zile mari la magazinul de răcoritoare din oraș. Zâmbetul Lydiei l-a vrăjit într-atât pe tânărul din spatele teighelei, încât ne-a dat la amândouă porții duble la prețul uneia.

Mama nu și-a mai revenit niciodată din boala ei. După ce a zăcut la pat aproape doi ani, s-a stins din viață în anul în care împlineam 20 de ani. Sănătatea tatălui începuse, de asemenea, să se deterioreze, iar la vârsta de șaizeci și trei de ani îi era din ce în ce mai greu să facă față lucrului greu de la fermă. Confruntat cu propria sa vremelnicie, a recunoscut datoria pe care o avea de a ne asigura un viitor miie și Lydiei. Așa că a pus la cale un plan pe care cele mai multe romane ieftine l-ar fi numit „scandalos”.

Într-o dimineață de mai, în timp ce frământam fără prea mare tragere de inimă pâinea în bucătărie, cu romanul *A Tale of Two Cities*²⁴ sprijinit de cutia de tablă în care păstram făina, a venit Frank Wyatt să-l viziteze pe tata. Știam foarte puține despre Frank cu excepția faptului că era diacon la biserica noastră, burlac, și cam cu opt sau nouă ani mai mare ca mine. Strămoșii lui fusese printre primii întemeietori ai comunității, iar familia lui lucra pământul care ne străjuia hotarul în partea de miazănoapte. Frank moștenise toată proprietatea tatălui său și începuse încet-încet să cumpere cam orice proprietate pe care apuca să pună mâna, făcând din Wyatt Orchards un imperiu pe care-l conducea el însuși.

— Betsy, treci aici! mă chemă pe neașteptate tata din salon. o voce care te făcea să scapi pe jos orice-ai fi ținut în mână și să o iei la fugă, indiferent că erai plină de făină sau nu. Când am intrat în cameră, Frank Wyatt se ridică din scaunul său ca un gentleman, deși era îmbrăcat în haine de lucru.

— Bună dimineața, domnișoară Fowler, spuse el, plecându-se ușor. Frank era un bărbat foarte atrăgător, într-un fel foarte colțuros și sobru, cu o adâncitură în

---

²⁴ *A Tale of Two Cities*, roman al cunoscutului scriitor Charles Dickens, controversat datorită caracterului său atipic pentru restul operei lui Dickens, dar un roman puternic, un exemplu splendid pentru arta romanului. În această lucrare a sa, autorul transmite importantul mesaj că eforturile individuale sunt meritorii, chiar dacă nu vor avea decât un impact redus, într-o lume adesea plină de violență și nedreaptă.

bărbia lui ca de granit, cu părul precum soarele stins de iarnă, și ochii de culoarea unui râu înghețat. Se mișca bățos, de parcă nu era în largul lui în corpul acela cu umeri largi, și indiferent că ședea sau stătea în picioare, Frank arăta întotdeauna de parcă poza la fotograf. Expresia încruntată și serioasă pe care o afișa când îmi înmâna farfuria pentru colectă duminica, mă făcea întotdeauna să mă simt așa de zgârcită, încât îmi venea să răstorn tot conținutul poșetei mele la gunoi. Însă Frank Wyatt avea o reputație desăvârșită în biserică și în comunitate, de-ai fi spus că Dumnezeu l-a creat chiar din stânca din care cioplise tablele celor zece porunci.

— Adu-ne niște cafea, porunci tata.

— Vă rog să nu vă deranjați, domnule Fowler, spuse Frank, întinzându-și mâinile mari. Nu pot sta prea mult. Am trecut doar să văd ce mai faceți. Pastorul spunea în biserică duminica trecută că v-ați fi îmbolnăvit din nou...

— Nu că asta ar fi treaba lui, scrâșni tata printre dinți.

— Și așa că mă întrebam dacă nu aveți nevoie de ajutor. Mai încolo, săptămâna asta, va veni o echipă de lucrători la ferma mea, și...

— Nu mă prostesti tu cu politețurile tale, spuse tata, întrerupându-l. Dai târcoale pe aici încă de iarna trecută, de când ai auzit că m-am îmbolnăvit. Tot mai sperii să pui mâna pe pământurile mele, nu? Răspunsul tatălui la oferta politicoasă făcută de domnul Wyatt era atât de necuviincioasă, că m-am întors pe călcâie căutându-mi scăparea în bucătărie. Betty, treci înapoi și stai jos, răcni tata. Vreau să auzi și tu ce am de spus.

Am făcut cum îmi poruncea. Ședeam fixând cu privirea bocancii de lucru uzați ai lui Frank Wyatt, cu obrazii arzându-mi ca focul.

— Heleșteul meu îți trebuie de fapt, nu-i așa? îl întrebă tata.

— Heleșteul dumitale stârnește invidia oricărui fermier dimprejur, domnule Fowler, și...

— Mai știi că iarna trecută te-ai oferit să-mi cumperi pământurile dacă cumva mă hotăram vreodată să le vând?

— Da, domnule?.

— Mai ești interesat?

Mi-am ridicat ochii spre Frank. Aproape că saliva de plăcere. Se lupta să-și ascundă încântarea în spatele unei fațade calme.

— Simt că este datoria mea de creștin să îi ajut pe alții în vremuri de nevoie. Acesta e singurul motiv pentru care mă aflu aici, domnule. Desigur, oferta mea rămâne valabilă, în caz că vă hotărâți să vindeți.

— Adevărul e că nu am de gând să vând. Nu am lucrat din greu în toți acești ani să construiesc locul acesta ca într-o zi să-l vând unui străin. Am lucrat pentru copiii mei și pentru nepoții mei și să le las o moștenire când n-oi mai fi. Acum, am investit multă trudă în pământurile mele. Din nefericire, bunul Dumnezeu a găsit de cuviință să mă pricopsească numai cu fete. Deci uite ce-am hotărât. Las tot ce am fiicei mele Betty aici de față, ca zestre. Dacă poștești pământurile mele, va trebui să te însori cu ea.

Nu știi care dintre sentimentele mele era mai intens – oroarea fără margini sau umilirea de neînchipuit. Cum putea tata să-și prezinte propria copilă ca parte a unei afaceri, de parcă aș fi fost vreun animal premiat de la fermă sau vreun plug nou-nouț? Cât de nedrept era să-l silească pe domnul Wyatt să se hotărască dacă-și dorea chiar atât de mult pământul nostru să se însoare cu mine, ca parte a înțelegerii. Știam cum trebuie să se fi simțit Lea, sora mai mare și mai urâtă din Biblie, când a auzit ticlurile lui Iacov și înșelăciunea pusă la cale de Laban pe seama ei. Mi-au trebuit toate puterile să mă stăpânesc și să nu izbucnesc în lacrimi sau să o iau la fugă din cameră.

Dar chiar dacă Frank ar fi simțit vreo urmă de repulsie la oferta grosolană a tatălui, cert e că nu a arătat-o niciodată.

— Domnule Fowler, sunteți mult prea generos, spuse el simplu. Orice bărbat din Deer Springs ar fi onorat să se căsătorească cu o creștină deosebită cum este fiica dumneavoastră, chiar dacă nu deține niciun metru de pământ.

Am simțit un val de recunoștință față de el pentru că retezase o parte din ascuțimea vorbelor rostite de tata, chiar dacă era vorbărie goală. Orice bărbat din Deer Springs tânjea să se însoare cu Lydia, nu cu mine.

Tata se ridică în picioare, un semn că afacerea fusese încheiată.

— Acum știi cum stau lucrurile, Wyatt, spuse el încruntându-se. Dacă ești interesat, ești binevenit să începi să o curtezi cum se cuvine. Ai permisiunea să te întâlnești cu fiica mea.

— Vă mulțumesc, spuse Frank, ridicându-se la rândul lui. Ezită o clipă, ca și când ar fi rămas pe gânduri. Cred că este sâmbăta viitoare după-amiază o petrecere a tinerilor unde se va servi Înghețată. M-aș simți onorat dacă m-ați putea însoți, domnișoară Fowler. Am reușit să încuviințez din cap, dar nu mă puteam aduna defel ca să-l privesc.

— Bun, trec să vă iau pe la ora două.

Își luă rămas bun, lăsându-mă singură cu tata. Mă simțeam devastată, cuprinsă de o tristețe de moarte. Nu reușeam să mă ridic de pe scaun.

— Domnul Wyatt nu pare dornic să se căsătorească cu mine, am scâncit eu.

— Prostii. Îi trebuie pământul nostru. E un om muncitor. Va fi un ginere pe cinste. Tata analizase situația din punctul lui de vedere. Niciodată nu-l interesase care ar fi fost dorințele sau visurile mele. Mă simțeam prinsă în laț.

— Dar... dar ce se întâmplă dacă eu nu vreau să mă mărit cu el?

— O să faci ce ți se cere, spuse tata. Știu eu ce e cel mai bine pentru tine – ai priceput? Lacrimile pe care mă străduisem să mi le reprim începură să mi se rostogolească acum pe obraji. Tata nu părea să observe nefericirea mea în bucuria pe care o simțea față de propriul succes. Tânărul Wyatt a râvnit dintotdeauna proprietatea mea, dar el nu-și dă seama că și eu râvnesc Wyatt Orchards la fel de mult. El își închipuie că pune mâna pe pământul meu, dar uită că și eu pun mâna pe al lui. Nepotul meu va moșteni într-o bună zi Wyatt Orchards. Voi insista s-o numească Wyatt Fowler Orchards.

— Sunt sigură că domnul Wyatt ar prefera mai degrabă să se căsătorească cu Lydia decât cu mine, am spus eu, ștergându-mi ochii. Poate că ar trebui să-l lași să aleagă, tată.

— Lydia! pufni el surprins. Ea n-o să aibă vreo problemă să își găsească un soț sau să se descurce în viață. Așa mă asigur că te măriți și tu – și încă cum trebuie.

M-am simțit sfâșiată între dorința de a-i face pe plac tatălui meu și de-ai câștiga în sfârșit dragostea și acceptarea după toți acești ani, și între dorința de a fugi departe de aranjamentul acesta îngrozitor și de a-mi găsi o slujbă ca reporter într-un oraș mare. În ciuda succesului meu limitat într-ale scrisului, nu aveam niciun pic de încredere în mine. Eram îngrozită de necunoscut – de căsătorie la fel de mult ca de viața de una singură într-un oraș străin. Mi-am vărsat toate temerile înaintea Lydiei chiar în noaptea aceea în dormitorul nostru.

— La naiba, Betsy, dar astea-s vești minunate! exclamă ea. Frank Wyatt arată într-adevăr trăsnet.

— Sigur – dacă-ți face plăcere să fii curtată de un stâlp telegrafic. Mărșăluiam agitată prin cameră gesticulând.

— Poate că e puțin cam afectat, spuse ea, râzând. Dar, pe toți sfinții, e bogat! E unul dintre cei mai doriți burlaci din Deer Springs.

— Nu știi cum voi putea sta în fața lui, mai ales în condițiile astea, am suspinat eu, aruncându-mă pe spate în pat. Practic, tata îl silește să se însoare cu mine.

— Aiurea! Domnul Wyatt n-o să facă nimic ce nu dorește cu adevărat, nici chiar pentru avere. Și-apoi, dacă ar fi să înceapă o goană între bărbații care doresc să se însoare cu tine pentru a moșteni ferma, mai bine că a ajuns domnul Wyatt înaintea multor altor coate-goale pe care i-aș putea numi. Mi-am ascuns fața.

— Mă duce sâmbătă la petrecerea cu înghețată a tinerilor, și habar nu am ce o să-i spun toată după-amiaza.

— Vrei să știi ce cred eu? Cred că domnul Wyatt e la fel de timid ca și tine. Din ce altă cauză ar fi rămas burlac până la vârsta asta? Lydia îmi apucă mâinile și atâta trase de ele până m-am ridicat în picioare. Haide, o să te învăț câteva șmecherii care-i înnebunesc pe bărbați.

Când venea vorba de bărbați, Lydia era expertă. Ducea în secret o viață nebunească, frângând în fiecare săptămână inima câte unui băiat. O ajutam să-și născocască tot felul de scuze complicate, spunând că vizita

oameni bolnavi sau că lucra până târziu făcând inventarul, și săracul tata ne credea. Iar după ce se întorcea acasă noaptea târziu, ascultam din gura ei detaliile fascinante – o petrecere la un local de dans unde intrarea era interzisă, un foc de tabără lângă lac, sub clar de lună, un rendez-vous tainic cu un vânzător ambulant – și-mi notam fiecare scenariu de parcă ar fi fost cel mai recent capitol dintr-un roman de dragoste.

– Înainte de toate, începu ea, când te va ajuta domnul Wyatt să te urci în căruța lui, lasă-ți mâna să zăbovească puțin într-a lui, strângându-l ușor – uite-așa.

– Vrei să spui că trebuie să-i ating mâna? E atât de distant că mă tem că atingerea lui mă va preschimba și pe mine într-o stană de piatră!

– Mai degrabă una de aur. Jur că tot ce-atinge se preschimbă în aur curat, Betsy, nu în piatră. Și asigură-te că șezi suficient de aproape de el ca din greșeală să-l atingi din când în când cu coapsa – uite-așa.

M-am cutremurat fără să vreau.

– O, Lydia, n-aș putea! Și numai gândul la asta îmi face pielea de găină.

– Nu fi proastă. Ascultă la mine, dacă îți spune ceva nostim chiar dacă nu e cu adevărat nostim, tu să râzi așa... și-mi demonstrează chicotind vesel, cristalin – și-n timp ce râzi, atinge-l pe braț sau pe piept așa, în trecere, uite-așa.

– Nu mi-l pot imagina pe Frank Wyatt spunând glume.

– Ai dreptate, spuse Lydia încruntându-se, nici eu. Bine atunci, spune-i cât de extraordinar este el. Flatează-l. Bărbaților le place să-i flatezi.

– Pfui! Cred că o să vărs.

– Inventează și tu ceva. Asta-i șansa ta să scrii ficțiune, Betsy încearcă măcar. Și să nu te ferești dacă încearcă să te sărute.

– Are niște buze așa de subțiri și de strânse, încât sărutul lui o să ricoșeze imediat ca o minge.

– Ce nostimă ești, spuse ea, strângându-mă ușor în brațe.

– Fii așa minunată și spirituală cum numai tu știi să fii și jur că o să se îndrăgostească nebunește de tine!

Eu nu eram la fel de sigură.

În după-amiaza petrecerii cu înghețată, Lydia îmi aranjă părul și mă lăsă să împrumut cea mai bună cămașă de mătase a ei cu mânecile bufante spre a o purta la fusta mea de duminică. Adusese de la magazin un corset nou-nouț, cu talia înaltă, cu cinci copci, cu efect de ridicare a sânilor, și mă îndesă în corset, trăgând neîndurătoare de panglici până când colăceii de grăsime de la talia mea nu mai avură de ales decât să se ridice, trăgând după ei și șezutul meu minuscul. Priveam imaginea reflectată de oglindă, fără a-mi veni să-mi cred ochilor. Pentru prima oară în viața mea, talia mea părea subțire și pieptul împlinit.

— Așa! Ești superbă! țipă sora mea.

— Lydia, dar nu pot respira! am gâfâit eu.

— Atunci nu respira.

— Și dacă leșini? Deja mă simt cam amețită și nici n-am încercat încă să merg.

— Foarte bine. Ai voie să leșini. Pentru asta există săruri amare.

Domnul Wyatt va crede că e din cauza constituției tale fragile de femeie și-l va face să se simtă mai bărbat când te va prinde în brațe

— Ha! Mai degrabă o să mă lase să cad pe jos ca un buștean.

Lydia făcu toate retușurile necesare – puțin fard pe obrajii mei bucălați, îmi puse propriul ei pieptene cu mărgelile în păr și medalionul mamei la gât. Mă simțeam ca o școlăriță care se joacă cu hainele mamei ei. Atunci am auzit tropăit de cai pe aleea de sub geamurile noastre. Sosise Frank Wyatt, la timp.

— Adu repede ligheanul, Lydia! O să vărs!

— Nu, n-o să verși. Nu fi proastă. Zâmbi, așezându-mi o șuviță rebelă de păr după ureche. De ce ți-e atât de teamă? E doar un om oarecare – nici măcar pe jumătate așa de extraordinar cum ești tu. Capul sus, Betsy. E norocos că are privilegiul să iasă cu tine.

— Să iasă... am suspinat eu. Eu... eu n-am mai trecut niciodată prin asta. Doamne iartă-mă, despre ce o să vorbesc toată după-amiaza?

— Ascultă-mă, spuse ea hotărâtă. Liniștește-te! E treaba lui să înceapă conversația, nu a ta. Numai să nu te oprești la asta neinteresată răspunzând doar cu da și nu. Sporovăiește înainte. Întreabă-l tot timpul câte ceva despre ce-ți spune.

Mi-am ținut suflarea în timp ce coboram scările, nu aveam de ales – corsetul era cât se poate de strâns. Dacă îmi plesnea vreo panglică, aveam să arăt ca un pepene roșu explodat. Nasturii de la cămașa Lydiei aveau să sară în toate direcțiile, iar fusta avea să mi se desfacă larg, ca un pește spintecat. Eram cât pe ce să anulez toată treaba – până am văzut expresia de pe fața tatălui. Era expresia cea mai apropiată de-un zâmbet pe care îl văzusem vreodată la el. Visa deja la fantastica livadă pe care avea să o dețină curând în parteneriat, mulțumită mie, iar eu nu puteam să-l dezamăgesc. Pur și simplu nu puteam.

Am încercat să zâmbesc, să respir normal, să-mi amintesc tot ce-mi spusese Lydia când mi-am luat rămas bun și am pornit la petrecerea cu înghețată a tinerilor. Cel puțin aveam pentru prima oară în viața mea o ținută exemplară, mulțumită corsetului. Nu mă puteam gârbovi nici dacă mă străduiam!

Frank îmi deschise ușa din față, apoi îmi oferă mâna pentru a mă ajuta să urc în trăsura lui. Arăta atât de distant și de formal în costumul lui de duminică și cu gulerul apretat, încât căldura palmei lui mă luă complet nepregătită și mă făcu să uit cu totul că trebuia să-l strâng ușor, iar după aceea fusese prea târziu. Când se așeză în trăsura lângă mine, lăsă un spațiu discret între noi, și ar fi fost mult prea evident dacă aș fi încercat să mă mut ceva mai aproape de el și să ni se atingă „din greșeală coapsele”. Și-n plus mă temeam că aș fi putut degera. Se ținea atât de posac, încât aveam impresia că mi-ar fi trebuit un târnăcop pentru gheață să pot străpunge scutul invizibil cu care se înconjurasă.

— Stați confortabil, domnișoară Fowler? întrebă el deodată.

— Da.

— Pot să-ți spun Betty?

— Da.

O, nu! Deja răspundeam monosilabic, cu da și nu. Aproape că m-am lovit disperată cu palma peste frunte, dar nu-mi testasem încă mobilitatea în corset. Aș fi arătat ridicol dacă nu reușeam să-mi ridic suficient de sus brațul și sfârșeam lovind aerul în gol. Sau mai rău chiar, ce era dacă mă loveam prea tare, și mă trezeam că mă rostogolesc pe spate și nu mă mai puteam ridica? Văzusem odată o broască țestoasă care pățise ceva de genul acesta.

Am călătorit în tăcere câteva minute. Știam că era treaba lui Frank să conducă conversația, dar mă frământam gândindu-mă ce-aș putea spune ca să nu-l dezamăgesc pe tata.

— Ăă... se pare că e o zi destul de frumoasă pentru petrecerea asta, nu? am spus eu.

— Da.

Îmi venea să strig, *Ha! Te-am prins! Răspuns monosilabic!* Dar nu credeam că aveam destul loc pentru a trage suficient aer să pot striga, ca să nu mai vorbim de entuziasm.

— Am avut exact cantitatea de precipitații necesară primăvara asta, nu-i așa? am încercat eu din nou.

— Da.

Aș fi oftat adânc de frustrare, dacă mi-ar fi permis corsetul. Curtatul acesta ridicol era un fals, un mijloc chinuitor pentru un final cu beneficii mutuale, și Frank știa asta la fel ca mine. Drumul până la biserică dură numai zece minute, dar mie îmi păru că trecuseră zece ani.

Toți căscau gura de mirare când își făcu Frank Wyatt apariția pe gazonul bisericii cu o femeie agățată de brațul lui – deși probabil că se holbau mai degrabă din cauza faptului că se părea că săraca Betty Fowler își smulsese capul de pe corpul ei diform și-l lipise de corpul altcuiva. Oricum, am făcut ceva vâlvă. Fiecare fată necăsătorită, fiecare fată bătrână și fiecare mamă urzitoare din Deer Springs începură să-și facă socotelile cum i-ar fi putut atrage atenția lui Frank Wyatt, acum că în sfârșit se hotărâse să înceapă să curteze fetele. Dar s-o curteze pe Betty Grăsuna dintre atâtea alte fete? Cine s-ar fi putut măcar gândi la una ca asta?

Eram o pereche ridicolă. Chiar și cu uimitorul meu bust nou, arătam ca un copil pe lângă Frank. Era înalt și bronzat și bine-clădit de atâta muncă – iar capul meu cu tot cu claia de păr nu reușea să-i ajungă nici măcar până la umăr. Trebuia să fac cinci pași rezezi la un pas de-al lui ca să rămân în dreptul lui, așa că probabil că arătam ca un cățeluș cu limba atârându-mi pe-afară, tropotind pe lângă el și încercând să nu rămân în urmă.

Deși Frank a fost în mod politicos curtenitor și bine manierat, niciodată nu s-a încălzit destul pentru a risca topirea înghețatei, îmi păstră permanent plin paharul cu limonadă și îmi adăugă cu generozitate din toate sosurile pe înghețata mea la masă, dar niciodată nu m-a întrebat ceva legat de mine, pentru a ne apropia mai mult. Am încercat din răspuțeri să-l plac, dar faptul că-mi dădeam seama că nu-l interesez nici cât negru sub unghie îmi nimicea orice strădanie. De fiecare dată când mă privea, Frank vedea de fapt heleșteul tatălui meu în fața ochilor.

S-au organizat tot felul de curse pentru cupluri și jocuri muzicale, cu inele de aruncat la țintă, și crochet, dar Frank nu prezenta interes pentru niciuna dintre ele. Iar eu eram de-a dreptul bucuroasă. Abia dacă puteam umbla, darămite să mai și arunc, să mă aplec, să mă întind sau să merg de-a bușilea. Plimbându-ne pe gazonul bisericii, Frank se oprea din când în când să schimbe câte-o vorbă cu ceilalți bărbați, silindu-mă să sporovăiesc nimicuri cu prietenele acestora. A fost epuizant pentru mine să fiu amabilă o după-amiază întreagă. Nu eram obișnuită să fiu sociabilă. Prietenii mei obișnuiți de după-amiază erau găinile pitice și cărțile.

Când m-a adus Frank acasă, eram frântă de oboseală. Imediat ce mi-a dezlegat Lydia legăturile, am luat adânc aer în piept, ușurată. Dar nu pentru mult timp.

— Ai făcut o impresie bună? vru tata să știe la masa de seară. Era una din puținele dăți în viața mea când tata îmi acorda atenție.

— Am încercat, tată.

— Ai încercat? Asta-i tot? Mă aștept de la tine să faci mai mult decât numai să încerci, dacă vrei ca unirea asta să aibă loc vreodată. Tu nu-nțelegeți că un bărbat ca Wyatt

poate alege ce femeie are chef când i-o veni timpul să se însoare?

Mi-am amintit de toate mamele care făceau planuri» măsurându-l pe Frank Wyatt și mi-am plecat rușinată privirea la piureul de cartofi din farfuria mea.

— Da, tată.

— Nu sta cocoșată, Betty. Stai dreaptă. Așa-i mai bine. Ți-a spus când vă întâlniți din nou?

— A spus că va fi ocupat cu livada o vreme, dar se întreba dacă mi-ar plăcea să mă ducă să văd moșia lui cândva.

— Bine. Bine. Sper că l-ai încurajat.

— I-am spus că mi-ar face plăcere să-l însoțesc.

— Bine. Dă-mi fasolea încoace.

Sănătatea tatălui fusese șubredă de câteva luni încoace, așa că m-am bucurat că toată curtea asta îl entuziasma puțin. Dar știam că ziua de azi nu fusese decât prologul. O lungă serie de după-amiezi chinuitoare cu Frank Wyatt aveau să urmeze probabil până se hotăra dacă pământul tatălui merita sau nu sacrificiul de a se însura cu mine. Dar aveam să perseverez. Nellie Bly era neîmblânzită și la fel aveam să fiu și eu. Grija care mă copleșea era să nu-l dezamăgesc pe tata.

Frank mă curță toată primăvara, de obicei după-amiezele de duminică când nu era permis să lucrezi. În iunie m-a dus o dată să-mi arate pământul lui, apoi în orașul vecin unde se organizase o seară care promova abstenența, și apoi la biserică, la o prezentare specială a unui program misionar.

— Ești înscrisă în societatea misionară a femeilor din biserică noastră, Betty? mă întrebă el pe drum spre casă.

— Nu, eu...

— Trebuie să te înscrii.

M-am înscris. Am depus, de asemenea, „jurământul” după seara de promovare a abstenenței. Aș fi stat cu capul în jos și aș fi scuipat monezi false dacă ăsta ar fi fost prețul pentru a-l convinge că puteam fi o soție bună.

Prin iulie tot orașul știa că eram o „pereche”. Într-o duminică dimineța, Frank mă invită să iau loc alături de el în strana goală a familiei Wyatt. Tata tresăltă de bucurie.

— Bine. Ai peștele la nadă, spuse el. Acum ai grijă să nu-l scapi.

N-am prea înțeles ce însemna asta. Când am întregbat-o pe Lydia, mi-a spus că însemna că trebuia să-l invit duminică să prânzească la noi, ca să știe că mă pricep la gătit. M-a inițiat răbdătoare în arta feminină a curtatului, dar se părea că la cursul acesta aveam să rămân corigentă. Frank mă curta de două luni, dar încă nu-mi furase nici-o sărutare și nici nu încercase măcar să mă țină de mână. Locul liber dintre noi, pe bancheta trăsुरii, era la fel de mare cât fusese și la prima noastră întâlnire.

Nu mă puteam abține să nu-l compar pe Frank cu eroii pătimași, drăgăstoși din romanele mele preferate, și întotdeauna ieșea în pierdere. Nu eram îndrăgostită de el. De fapt, cu cât petreceam mai mult timp alături de el, cu atât disprețuiam mai mult felul lui de-a fi rece și dominant. Dar judecând după propria mea experiență și după exemplul pe care mi-l oferiseră părinții mei, mi-am spus că dragostea și romantismul erau lucruri imaginare, și nu parte a vieții reale. Am învățat să ignor sentimentul de teamă care mi se punea ca un nod în stomac de fiecare dată când ajungea Frank la casa mea, și să nu mai iau în seamă tensiunea chinuitoare pe care o simțeam ori de câte ori petreceam timp alături de el.

În timp ce curtatul meu cu Frank se târa anevoios înainte, Lydia ajunsese și ea la o performanță – se întâlnea cu același bărbat de două săptămâni la rând, iar apoi trei! Ted Bartlett era un vânzător ambulant de mărunțișuri al cărui traseu îl aducea în Deer Springs o dată pe săptămână.

— M-am îndrăgostit, Betsy! O, de data asta sunt îndrăgostită cu adevărat! exclamă Lydia.

Era mijlocul lui iulie, și zăceam de-a curmezișul în pat în camera noastră sufocantă, sperând că vreun curent de aer își va croi drum prin geamurile noastre larg deschise. Până în acel moment, singurul care-și găsisese drumul era un țânțar care bâzâi obsedant pe lângă capul meu.

— Povestește-mi totul! am spus eu, lipindu-mi o palmă pe propriul obraz, fără a nimeri țânțarul.

— Ted e extraordinar de atrăgător! Are părul negru, ondulat și o mustață elegantă care mă gădilă când mă sărută.

— L-ai lăsat să te sărute deja?

— Sigur că da, prostuțo. Când sunt cu Ted, mi-aș dori să nu se mai oprească din sărutat. Mă face să mă simt atât de... iubită!! Nu pot să-ți descriu cât este de minunat să-i simt brațele viguroase cum mă împresoară în timp ce mă acoperă cu sărutările lui. Sau cât de extraordinar e să-mi odihnesc capul pe pieptul lui generos și să-i aud bătăile inimii sub urechea mea.

Lydia mai avusese și alte aventuri de acest gen, dar nu o mai auzisem niciodată până atunci vorbind cu atâta pasiune. Mă făcea să mă simt de parcă pierdeam ceva.

— Mai povestește-mi despre el, am implorat-o eu.

— Se pricepe grozav să se îmbrace, și poartă hainele cele mai la modă. Sunt sigură că e foarte bogat. E din Chicago. Acolo vom locui după ce ne vom căsători.

— Te-a cerut de soție?

— Păi, încă nu, dar știu că mă va cere curând. Mă iubește, Betsy. Mi-o spune tot timpul. Poate că și Frank te va cere de soție, și atunci am putea avea o nuntă dublă. N-ar fi extraordinar?

— Au! m-am pocnit din nou inutil încercând să nimeresc țânțarul după ce mă înțepă cu poftă de picior. Ar fi frumos să avem o nuntă dublă, am mințit eu. N-o să fiu nici pe jumătate la fel de nervoasă dacă intrăm împreună în aventura asta. Dar să fiu sinceră, nu-mi pot imagina că mă mărit cu Frank.

— Adică să împărțiți patul?

— Lydia râse când îmi observă stinghereala.

— Să împărțiți același pat este extraordinar când e vorba de cineva pe care-l iubești cu adevărat.

— Tu de unde știi?

Ea mă îmbrânci în joacă.

— Ia mai taci și treci la culcare. O să-l visez pe Ted, iar tu poți să-l visezi pe Frank.

Dar în timp ce zăceam în pat trează, scărpinându-mi înțepăturile aplicate de țânțar, nu am avut curajul să-i spun

surorii mele că orice vis pe care l-aș fi avut cu Frank ar fi fost un adevărat coșmar.

CAPITOLUL 7

Lydia se lăudase de săptămâni întregi cu averea lui Ted Bartlett, așa că atunci când m-am trezit într-o după-amiază fierbinte de iulie cu o trăsură elegantă cu un vizitiu cam arțăgos și o pereche de cai deosebiți trăgând în fața fermei noastre, am fost convinsă că îl aduceau pe iubitul ei. Tata lucra afară în livadă, iar eu mă foloseam de cele câteva momente de liniște și intimitate pentru A sta pe veranda din fața casei și a scrie. Plănuiam să scriu într-o bună zi un roman de dragoste, așa că îmi notam toate mărunțișurile siropoase pe care mi le spunea Lydia despre Ted, înainte să le uit. Iar acum, iată-l că apărea în persoană! Eram cât pe ce să-i spun domnului cu mustață care coborâse din trăsură că Lydia nu se întorsese încă de la lucru, dar el mi-o luă înainte.

— Bună ziua, spuse el, scoțându-și pălăria de paie de barcagiu și se aplecă ușor înainte. Am văzut imediat că Lydia exagerase cu părul lui negru și ondulat. Dacă era într-adevăr Ted, nu mai treceau cinci ani și chelea de tot. Aș vrea să vă întreb referitor la anunțul pe care l-am văzut afișat la magazinul universal din Deer Springs, spuse domnul. Aveți vreo căsuță de închiriat?

— O! Da! Da, avem.

— Mă numesc Walter Gibson, spuse el, oferindu-mi o carte de vizită frumos gravată. Sunt în vizită de la Chicago.

— Betty... Betty Fowler. Îmi pare bine.

Eram atât de fascinată de el și de aura lui de viță nobilă și avuție, încât abia puteam vorbi. Avea o constituție delicată, mult sub cei un metru nouăzeci ai lui Frank, dar era îmbrăcat impecabil cu un costum cenușiu de in cu vestă. Un ceas de buzunar din aur curat cu lăntișor îi pendula în față. Chiar și în după-amiaza aceea umedă de iulie el părea reconfortant de răcoritor – nu rece și bățos ca Frank, ci relaxat într-un mod plăcut. Mâna i se odihnea pe un baston cu un mâner argintiu sculptat în forma unui cap de câine, și am observat că avea unghiile foarte îngrijite. Arăta ca o poză dintr-o revistă, și brusc mi-am dat seama că în ceea ce mă privea, arătam ca muma pădurii! Nu

purtam corsetul care făcea minuni și care să mă ajute să am niște forme cât de cât feminine, iar juponul mi-l scosesem și am aruncat ambele undeva pe verandă unde formau un morman umed. Și din cauza căldurii, îmi desfăcusem cei doi nasturi de sus ai cămășii mele de stambă, și ceea ce era cel mai groaznic, eram desculță. Cu părul răvășit de căldură și încrețit în jurul capului, probabil arătam ca o sălbatică sperietoare.

— Deci... aș putea-o vedea? Una dintre sprâncene și colțul mustății î se înălțară schițând un zâmbet. Mă impresionă adânc cu felul lui drăguț de a fi. O vedeam în privirea lui, și o auzeam în vocea lui.

— A! Căsuța! A, desigur.

Auzisem totul despre „căsuțele de vară” ale celor foarte bogați ce străjuiau lacul cel mare – erau mai degrabă un fel de palate! Așa că mă simțeam foarte stânjenită să-i arăt micul nostru bungalow.

— E foarte simplă... foarte rustică, am bolborosit eu. Dar mă tem că acoperișul trăsorii dumneavoastră e prea înalt pentru a trece pe sub pomi. Mie cel puțin nu mi-ar plăcea s-o văd toată zgâriată sau acoperită cu praf. Ar trebui să mergeți pe jos până acolo. I-am fixat cu privirea pantofii frumos lustruiți din piele de calitate și am tresărit. Vai de mine. Și pantofii vi s-ar umple de praf.

Își coborî și el privirea la picioarele sale, apoi se uită la picioarele mele goale și zâmbi – un zâmbet larg care îi scoase în evidență o gropiță înduioșătoare în obrazul drept.

— Atunci poate că ar trebui să vă urmez exemplul și să-mi scot și eu pantofii? Mă surprinse să-mi dau seama că nu râde nicidecum de mine ci mai degrabă de sine.

— Nu, nu. Mai bine vă păstrați pantofii în picioare. Uite, nu mi-ar plăcea să vă pierdeți timpul și să bateți tot drumul până acolo degeaba. Căsuța e foarte rustică și destul de izolată.

— Sună perfect. Chiar caut un loc retras.

— Heleșteul Walden al lui Thoreau²⁵? am întrebat fără să gândesc! Păru surprins, apoi încântat.

— Da, exact. De unde-ai știut?

— Cred că mă gândeam la asta. Tocmai am terminat de recitat cartea acum câteva zile.

— Și eu am citit-o de câteva ori, spuse el. Pasajul meu preferat este: „Decât dragoste, bani, faimă, mai bine mi-ai da adevăr. Am șezut la masa unde mâncăruri alese și vin curgeau din belșug... dar sinceritate și adevăr n-am găsit; și-am părăsit înfometat neprimitorul ospăț.”

Ochii ni se întâlniră și am înțeles că cu o singură frază subtilă din Thoreau, străinul mă lăsase să înțeleg puțin din felul său de-a fi. Ochii îi erau blânzi și cenușii ca o dimineață cețoasă. Când mă întrebă dintr-odată:

— Care e pasajul tău preferat? i-am întors cadoul fără să stau pe gânduri.

— „Dacă cineva înaintează încrezător după visele sale, și îndrăznește să trăiască viața ce și-a visat-o, se va bucura de un succes neașteptat în vremuri de restriște.” El încuviință gânditor, apoi zâmbi din nou.

— Deci... există vreo posibilitate să văd căsuța asta sau a apucat s-o închirieze Thoreau înainte să ajung eu?

— Iertați-mă, sigur că da, am spus râzând. Pe-aici.

Am ieșit de pe drumul asfaltat și aproape ajunseseam la grajd Când mi-am dat seama că nu ținea pasul cu mine. Era tânăr, avea Cam treizeci de ani, dar pășea cu ezitarea lentă, fragilă a unuia mult mai vârstnic, sprijinindu-se greu în bastonul său. M-am gândit că l-aș face să se simtă

---

²⁵ Referire la scriitorul, filozoful și naturalistul american Henry David Thoreau 1817-1862, care promova importanța individualismului. Cea mai cunoscută operă a sa o prezintă lucrarea *Walden* sau *Life in the Woods* 1854, care întrupează filozofia sa reflectă caracterul său independent. Cartea imortalizează experiența lui Thoreau într-o cabană, unde și-a petrecut doi ani din viață, într-o izolare parțială, la Heleșteul Walden Walden Fond de lângă Concord, Massachusetts.

stânjenit dacă m-aș scuza, așa că am încetinit pur și simplu pentru a ține pasul cu el.

— Cel mai scurt drum este să iei scurtătura asta prin livadă, i-am explicat eu. Există un drum de țară, dar acum l-au năpădit buruienile. Tata plănuiește de-o veșnicie să facă pe-aici un drum mai cumsecade – de piatră – dar n-a făcut-o niciodată.

— Mă bucur.

— Serios?

— Căutam ceva retras, mai ții minte?

— Așa spuneți. Am zâmbit. Bine, atunci, dacă asta doriți! E chiar dincolo de copacii ăștia, jos lângă heleșteu.

— Heleșteu? Serios? Doar nu se numește chiar Heleșteul Walden, nu?

M-am trezit râzând din nou, și asta mă uimi. Singura persoană cu care mă mai simțisem vreodată atât de relaxată și alături de care mă simțisem atât de bine era Lydia. Umorul blajin al străinului îmi aminti de îndrăgitul meu profesor de la școală, domnul Herman.

— Îl puteți numi cum doriți, am spus, zâmbindu-i cu gura până la urechi. Nu cred să-i fi dat cineva vreodată vreun nume. Acum, trebuie să vă avertizez, căsuța e foarte rustică...

— Cred că mi-ai spus asta deja.

— O. Păi, mai bine de două ori. Dar ieșind din livadă, domnu Gibson descoperi pentru prima oară casa cea mică din piatră, înconjurată de pomi și cuibărită sub deal, iar eu o vedeam parcă pentru întâia oară prin ochii lui.

— Dar e grozavă! exclamă el surprins. Un șir de nalbe purpurii cu creștetele plecate se întindea de-a lungul verandei din față, cu flori de mărimea unei farfurii care ne salutau bucuroase.

— Inițial a fost o căsuță din bușteni, i-am explicat eu. Pietrele au fost adăugate ulterior. Nimeni nu știe cu adevărat cât de veche este. Era deja aici când a cumpărat tata pământul, înainte de războiul civil. Casa în care locuim a construit-o după nașterea noastră.

Am deschis ușa din față și l-am condus pe domnul Gibson înăuntru. Tata ne pusese pe mine și pe Lydia să facem curat-lună în casă înainte să pună ea anunțul în

magazin, așa că era o curățenie ireproșabilă. Mirosea a lemn de pin și a rufe proaspăt călcate.

— Ce loc încântător!

— Când eram mai mici, eu și sora mea obișnuiam să o folosim ca loc de joacă, i-am spus. Și mie mi-a plăcut întotdeauna. Mi-ar plăcea să locuiesc aici.

Nu îmi luă mult să-i prezint încăperile miciute, și îmi păru rău că turul casei se sfârși atât de repede. Ceva din felul de-a fi al străinului mă făcea să-mi placă să stau în preajma lui. Și avea o mireasmă tare plăcută – de lămâi.

— Da, cred că va fi foarte frumos aici, spuse el, privind spre heleșteu prin unul dintre geamurile din față.

— Chiar doriți să o închiriați? l-am întrebat surprinsă. Dar... dar e atât de mică, și... și...

— Și rustică? Se întoarce spre mine, și zâmbetul lui mă molipsi și pe mine.

— Da, e rustică... rudimentară... izolată... idilică! Spuneți-i cum doriți, dar nu avem nici-o bucătărie cum se cade și nici apă de la robinet – doar cișmeaua de afară. Și e mică... miniaturală... liliputană! N-am nici cea mai mică idee ce mă apucă să mă las dusă de dragostea mea de a răsuci cuvintele, dar vedeam limpede că îl amuza.

— Nu mă deranjează. Ți-amintești că eram în căutarea simplității?

— Dar desigur soția dumneavoastră...

— Voi locui de unul singur aici. Am fost bolnav în ultimele luni, iar doctorul mi-a recomandat să încerc să petrec mai mult timp la țară. Fața îi era trasă și parcă prea palidă, dar dacă nu l-aș fi văzut cum merge, n-aș fi spus că era bolnav.

— Îmi pare rău să aud că nu v-ați simțit bine, am spus eu. Sper că aerul de țară vă va veni de hac.

— Da, și eu sper. Care e prețul la care v-ați gândit pentru o lună?

I-am spus prețul tatălui meu.

— Haide să-ți spun cum facem, spuse el. Dacă mi-ați putea aranja să îmi fie aduse și cele trei mese pe zi, îți plătesc dublu.

— Dublu!

— Da. E posibil să mă mut chiar azi?

— Azi? Din Chicago?

— Nu, locuiesc în reședința de vară a familiei mele de cealaltă parte a lacului, dar să fiu sincer, m-am cam săturat de toți slujitorii și de asistentele care zăbovesc toată ziua prin jurul meu. Au intenții bune, dar încep să mă facă să mă simt ca un invalid, în ultima vreme am început să tânjesc după pace și liniște, iar „căsuța ta rustică, liliputană” ar fi exact ce-mi trebuie.

— Atunci batem palma, domnule Gibson, am spus, zâmbind. Vă puteți aduce lucrurile oricând doriți – și promit să nu „zăbovesc” pe-aici.

Gropița își refăcu apariția când îmi întoarse zâmbetul.

— „Domnul Gibson” este tata. Te rog, spune-mi Walter.

— Eu sunt Betsy. Nu știu ce m-a apucat să-i cer să folosească numele cu care mi se adresa întotdeauna sora mea în loc să-mi spună Betty ca tata și ca Frank Wyatt. Atunci mi s-a părut cât se poate de firesc. Ne-am dus înapoi la trăsură, și după ce i-am explicat vizitiului său cum să găsească drumul de țară care ducea la căsuță, au plecat..

Târziu după-masa, am auzit uruitul cailor și al roților trăsurii coborând pe drumul vechi de țară ce ducea la căsuță și m-am simțit absurd de tulburată. După cină, am pregătit pe o tavă o porție generoasă de pui fript, piure de cartofi și plăcintă cu mere pentru a i-o duce lui Walter Gibson.

— De ce nu l-ai invitat pe domnu' să ia masa cu noi aici? A întrebat tata când i-am explicat că acum aveam un chiriaș. Am ezitat, incapabilă să mi-l imaginez pe domnul Gibson luând masa în bucătăria noastră jalnică împreună cu tatăl meu lipsit de simțul umorului. Și nu mi-l imaginam nici ocupând scaunul din sufragerie pe care obișnuia să șadă Frank Wyatt când prânzea duminica la noi. Walter părea să aparțină căsuței confortabile și cu miros de pin de lângă heleșteu, și nu de casa noastră.

— O să-l invit, dar sunt sigură că va refuza, am spus. A venit aici ca să găsească liniștea. Și-apoi, merge foarte greu.

— Dar ce nu-i în regulă cu el?

— Nu l-am întrebat. Dar uite aici cartea lui de vizită, am spus scoțând-o din buzunarul fusteii mele.

— Gibson... bombăni tata, citind cu voce tare. Chicago... Și spui că-i bogat? Mă-ntreb dacă n-o fi ceva rudă cu Howard Gibson industriașul.

— Nu știi. Dar e tare drăguț.

Mă îndreptam spre ușa din spate să-i duc cina lui Walter. De data asta mă asiguraseram că sunt încheiată la nasturi, și pieptănată cum se cuvine, cu jupon și încălțată.

— Intră, strigă Walter după ce bătusem la ușa căsuței. L-am găsit citind o carte lângă fereastră, așezat într-un fotoliu superb din piele de culoarea vinului rubiniu. Pretutindenii erau stivuite lăzi și cutii.

— Se pare că ai destul de multe lucruri pentru cineva care caută să trăiască în simplitate, l-am tachinat eu.

— Ba dimpotrivă, spuse el cu un zâmbet crispat, ușor strâmb. Am adus doar strictul necesar. Își scoase ochelarii cu rame aurii și se îndreptă spre una dintre cutii. Haide, deschide câteva dintre lăzi și aruncă o privire.

Curioasă, am așezat tava pe masa de lângă fotoliul lui și m-am uitat într-una dintre cutii – apoi într-alta, și-n alta. Erau pline de cărți! Am simțit că nu mai pot respira, așa cum mă mai simțisem doar în ziua când purtasem corsetul meu făcător-de-minuni.

— O... am respirat eu. O, Doamne! Copleșită de uimire, am luat o carte, apoi alta, trecând în revistă titlurile gravate cu aur, minunându-mă de legătura lor de piele. Fără să gândesc, am deschis *A Tale of Two Cities* și am dus-o la nas sorbind cu nesaț mirosul ei. Vai, mă scuzați! am strigat când mi-am dat seama ce făceam. Walter izbucni în râs încântat.

— Nu te scuza. La fel fac și eu cu cărțile. Cum spuneam, pentru mine, toate astea nu sunt decât strictul necesar pentru a trăi.

— Împreună cu mâncarea, am spus, arătând spre tavă. Cred că ar trebui să mănânci până nu se răcește.

— Ai vrea să rămâi și să-mi oferi companie până mănânc? m-a întrebat.

— Bine... dacă ești sigur că nu te deranjează „Zăbovitul” meu.

— Deloc, spuse el, întinzându-și șervetul în poală. „Zăbovit” este când oamenii te întrebă la fiecare două

minute cum te mai simți. Dacă începi să faci și tu la fel, mă tem că va trebui să mă debarasez de tine. Dar între timp, mi-ar plăcea să aud ce alte cărți ai mai citit în ultima vreme în afară de romanul lui Thoreau... și dacă ai vreo carte preferată.

— Preferată! Cred că mă apucă dimineața să ți le spun pe toate preferatele mele!

— Înțeleg, spuse el, arătând cu furculița înspre cutii. Toate astea sunt preferatele mele. O întrebare mai bună ar fi, ce anume îți place cel mai mult la o carte?

M-am gândit puțin.

— Îmi place o povestire care mă poartă în locuri pe care nu le-am vizitat niciodată – cea ale cărei personaje par să-mi fie prieteni vechi. Dar mai mult decât orice, îmi place acea povestire care îmi dă de gândit încă multă vreme după ce am terminat-o de citit.

— O, atunci înseamnă că semănăm foarte mult, spuse el, ridicându-și ceașca de cafea în semn de salut. Apropo, cina e delicioasă. Complimentele mele bucătăresei.

— Mulțumesc. Am simțit cum mă umplu de plăcere. Nu-mi puteam aminti să-l fi auzit vreodată pe Frank Wyatt laudând mâncarea pe care o gătisem.

— Chiar tu ești bucătăreasa? Soțul tău e un norocos.

— Nu sunt căsătorită. Locuiesc împreună cu tata și cu sora mea mai mică. Probabil că ai întâlnit-o pe Lydia la magazinul universal unde era așezat anunțul.

— Chiar? Nu-mi aduc aminte.

Nu știu de ce, dar vorbele lui mă bucurară mai mult decât aș fi crezut. Următorul ceas, în timp ce își savura pe îndelete cina, am povestit cu Walter despre câte toate, de la poezii americani până la clasicii greci. Nu mi-am dat seama cât timp trecu până am observat că începuse să se întunece în cameră, suficient cât să fie nevoie să aprindem lumina.

— Trebuie să plec! am spus, sărind în picioare. Dacă nu închid cotețul la găinile tatălui înainte de lăsarea nopții, vulpile vor avea motive de sărbătoare.

— Îmi pare rău că te-am reținut...

— O, să nu-ți pară rău. Mie cu siguranță nu-mi pare. Să-ți aprind lumina înainte să plec?

— Da, te rog. Și apoi mai uită-te o dată prin cutii și vezi dacă găsești ceva ce ți-ar plăcea să iei cu tine să citești.

— Vorbești serios? Chiar m-ai lăsa să împrumut una dintre cărțile tale?

— Împrumută câte vrei, Betsy – dar cu o condiție. Va trebui să șezi aici cu mine și să-mi împărtășești părerea ta despre fiecare dintre ele când mi-o aduci înapoi.

Am zburat până acasă, ducând cu mine Nicholas Nickelby²⁶. În următoarele două săptămâni, momentele când îi duceam mâncarea lui Walter devin punctele cele mai însemnate ale zilei. M-aș fi dus de zece ori pe zi la casuță, dacă nu m-aș fi temut să nu devin o pacoste. Pentru un om care căuta liniștea, îi plăcea tare mult să stea de vorbă. Iar mie îmi plăcea în mod deosebit să stau de vorbă cu el. Nu eram întotdeauna de acord cu privire la cine era cel mai bun scriitor și care acțiuni erau prea melodramatice sau prea nerealiste, dar discuțiile pline de viață erau de fapt cele care ne ofereau cea mai mare încântare.

În prima duminică din august, Frank Wyatt m-a condus acasă de la biserică și a rămas la prânz, ca de obicei. N-am prea dat mare atenție discuției, așteptând să treacă vremea și să plece Frank acasă ca să-i pot duce cina lui Walter și să continuăm discuția despre poezia lui Walt Whitman. Deodată, Lydia mă înghionti puternic pe sub masă. M-am trezit din visare la timp să-l aud pe Frank zicând:

— Cu permisiunea dumneavoastră, domnule Fowler, Betty și cu mine ne vom căsători imediat după vremea recoltatului.

Aproape că am țipat „Nu!” – dar am apucat să văd zâmbetul larg de pe fața tatălui meu.

— Dar ține minte, tinere, spuse el, încercând să pară serios, ai promis că vei numi fuziunea noastră Wyatt Fowler Orchards.

---

²⁶ *Nicholas Nickelby*, roman al scriitorului britanic Charles Dickens, scris puțin înainte de anul 1840, o lucrare cu o mare relevanță socială, cu înaltă ținută psihologică și cu o extraordinară complexitate narativă și simbolică.

— Da, domnule. O să țin minte. Și-au dat mâna. Am auzit un vâjâit puternic în urechi și preț de-o clipă am crezut c-o să leșin. Deodată m-am trezit cu Lydia lângă mine, îmbrățișându-mă.

— Zâmbește, prostuțo! îmi șopti ea repede la ureche. Pentru numele lui Dumnezeu, zâmbește! Ești logodită!

Eram logodită – fără ca între mine și Frank să se fi schimbat cel mai mic gest de afecțiune. Zâmbetul pe care mi l-am afișat repede îmi părea mai degrabă o strâmbătură de durere.

Apoi m-am auzit încuviințând să mi se prezinte, după amiază Wyatt Orchards și casa care urma să devină în scurt timp căminul meu. L-am auzit pe tata refuzând să ne însoțească. Am auzit-o pe sora mea insistând să mă duc, lăsându-i ei în grijă vasele murdare de la masă. Dar cel mai cumplit moment fu când Lydia luă farfuria pe care o pregătisem pe cuptor pentru Walter și dispăru prin ușa din spate pentru a i-o duce. Aș fi fost gata să dau tot ce-aveam numai s-o fi putut opri pe sora mea să nu se ducă, să-l fi putut împiedica pe Walter Gibson să o întâlnească vreodată pe frumoasa mea surioară. Dar în timp ce Frank Wyatt mă conducea spre ușa din față la trăsura lui, nu am putut face absolut nimic pentru a mă împotrivi

Frank întreținu singur conversația în timp ce-și plimba trăsura prin proprietățile lui. Ascultam tăcută, oarecum amorțită, la planurile mărețe pe care le avea de a planta o nouă parte a livezii cu piersici, și de a încerca să planteze niște cireși primăvara următoare, dar nu mă puteam gândi la nimic altceva decât la zâmbetul lui Walter și la gropița care avea să-i apară pe obraz când avea să treacă Lydia pragul casei lui.

L-am urmat pe Frank înăuntrul reședinței Wyatt, pentru prima oară în viața mea – acea frumoasă și semeață casă albă de pe deal, cu obloane verzi și cu poarta grațioasă de la intrare, casa ce avea să fie în scurt timp a mea – și am găsit-o supraîncărcată până la sufocare cu lucrurile strânse de alți oameni până atunci. Îmi venea să golesc toate rafturile și fiecare măsuță și perete lateral de toate fleacurile care le ocupau și să le înlocuiesc cu cărți – o

mulțime de cărți legate în piele cu titlul gravat cu aur și cu pagini înmiresmate.

Mi-o imaginam pe sora mea râzând de vreo vorbă spusă de Walter și atingându-l ușor pe braț, așa cum îmi arătase ea, și îmi venea să mă las jos, în mijlocul salonului lui Frank și să plâng.

În acea după-amiază am văzut aievea imaginea a ceea ce avea, să fie viața mea alături de Frank – totul avea să se rotească în jurul lui Frank, ca și când el ar fi fost marele soare din centrul universului, iar eu trebuia să îmi găsesc undeva un loc în sistemul solar, la fel ca toate celelalte lucruri din salonașul acesta supra încărcat. Chiar și așa, așa fi fost în stare să îndur o asemenea viață, dacă n-ar fi intrat Walter Gibson în viața mea vorbindu-mi, ascultându-mă și râzând cu mine, și arătându-mi toate lucrurile pe care nu aveam să le am niciodată.

L-am urmat pe Frank afară prin ușa bucătăriei, adânc mâhnită, traversând curtea din spate, trecând pe lângă grajduri, și prin livada de meri. Ne-am oprit în vârful dealului privind în depărtare pământurile tatălui meu. Heleșteul și căsuța de piatră se întindeau departe, la picioarele noastre, și mă întrebam dacă Lydia se afla în Continuare înăuntru povestind cu Walter, râzând cu el până își lua masa.

M-am întors spre bărbatul cu care eram acum sortită să mă mărit și am spus.

— Cred că ar trebui să-i dăm un nume heleșteului, nu crezi Frank? Cred că ar trebui să-l numim Heleșteul Walden.

— Ce? De unde-ți veni numele ăsta ridicol? Avea un mod de a privi oamenii direct în față atunci când îl iritau cu ceva, un mod care-l făcea pe celălalt să se simtă jenat. M-am simțit ca un gândac la mila unui taur, ca și când ochii lui m-ar fi pironit de o bucată de carton.

— Știi, Frank, din cartea Heleșteul Walden de Henry David Thoreau? A fost un elev al lui Emerson. E o carte celebră.

— Nu mă interesează.

— Nu te interesează să punem un nume heleșteului sau nu te interesează cartea lui Thoreau?

— Ambele. Odată ce heleșteul devine parte din Wyatt Orchards, va fi probabil numit Heleșteul lui Wyatt. Și în ce privește cărțile, sunt o risipă de timp prețios.

Stomacul mi se întoarse încet, și mi se făcu greață.

— Înțeleg că nu ai timp să citești vara, sau când e timpul culesului, dar cu siguranță în lunile lungi de iarnă...

— Toate cărțile în, afară de Biblie, sunt ușuratice – și cele multe dintre ele sunt de la diavolul.

— Glumești. Cărțile sunt de la diavolul?

Nu glumea.

— Biblia îl numește pe Satana „tatăl minciunilor”, iar romanele nu sunt altceva decât minciuni, făurite din imaginația drăcească a omului. Nu am de gând să permit vreo carte în casa mea.

Mă luptam cu panica mea crescândă.

— Ce spui despre Călătoria Pelerinului și...

— O excepție rară. Ascultă, Betty, trebuie să ne hotărâm pentru o zi.

L-am privit cu ochii goi.

— Pentru nuntă, îmi explică el. Ai destul timp să te pregătești până în prima duminică din octombrie?

Eternitatea întreagă nu mi-ar fi putut fi de-ajuns să mă pregătesc pentru o viață fără cărți – ca să nu mai vorbim despre o viață cu Frank Wyatt. Totuși, în două luni scurte aveam să jur să-mi petrec viața cu acest om, să-l cinstesc și să mă supun lui. M-am silit să-mi amintesc bucuria tatălui meu de la masa de prânz și am spus:

— E bine așa.

— Bun. Te conduc acasă acum.

— Prefer să mă duc pe jos, Frank, am spus eu repede. Și mulțumesc pentru plimbare. La revedere.

Am pornit cu pas grăbit la vale, rugându-mă să nu mă urmeze. Lacrimile începuseră deja să-mi cadă și am știut că nu mi le mai puteam opri, la fel cum nu puteam opri pietrele ce mi se rostogoleau pe sub picioarele care mi se împleticeau.

Walter ședea afară pe scaunul său Adirondack, o altă necesitate pe care și-o adusese de acasă – când am ajuns cu tava lui pentru cină în seara aceea. Când mă auzi

apropiindu-mă, își ridică privirea din cartea sa și-mi zâmbi.

— Iată-te, Betsy. Mi-ai lipsit azi la prânz.

M-am prăbușit în iarbă la picioarele lui și am plâns, durerea și supărarea împletindu-se strâns una cu cealaltă. Walter prinse tava la timp și o puse în iarbă.

— Betsy... ce s-a întâmplat? mă întrebă el blajin.

Am luat câteva guri nesigure de aer.

— Bărbatul care mă curta... m-a cerut în căsătorie.

— Înțeleg. Dar nu văd prea multă bucurie în lacrimile tale. Atunci, s-a supărat foarte tare când l-ai refuzat?

— Nu l-am refuzat. Nu puteam să-l refuz. Tata... nu am putut continua. Walter îmi vârî batista lui în mână. Am dus-o la față să-mi șterg lacrimile, și când am simțit parfumul simplu, de lămâie al lui Walter am plâns și mai sfâșietor.

— Îmi pare așa de rău, Betsy. O spuse cu căldură. Numai de-aș ști ce să-ți spun.

— Mulțumesc. O să fie bine. M-am luptat din răspuțeri să mă adun. Am nevoie doar de ceva timp să mă obișnuiesc cu ideea.

— Crezi că îl vei iubi odată cu trecerea timpului? întrebă el.

— Sunt sigură că da, am mințit eu. Dar mă întrebam cum ar fi fost oare posibil să îl iubesc pe un om care ura cărțile. Am luat o nouă gură de aer nesigură. Ai iubit-o pe soția ta când te-ai căsătorit cu ea?

Mă privi multă vreme.

— Nu sunt căsătorit, Betsy. Sunt logodit, dar nunta a fost amânată pe termen nelimitat până mă refac puțin.

— Sunt surprinsă să văd că logodnica ta nu-și dorește să fie alături de tine, să te îngrijească și să te ajute să te recuperezi mai repede.

Walter oftă.

— Poate că așa se întâmplă în romane, dar de prea puține ori în realitate. Căsătoria mea va fi pur și simplu o altă afacere din multele afaceri ale tatălui meu – o înțelegere plină de semnificații pe plan social și utilă pe plan financiar pentru singurul lui fiu și moștenitor. Nici eu și nici tânăra femeie n-ar îndrăzni să se împotrivescă lui

Howard Knowles Gibson. Am întâlnit-o, desigur, dar nu ne cunoaștem prea bine. Boala mea mi-a îngreunat foarte mult timpul cuvenit pentru curtare.

Pentru prima oară am îndrăznit să-l privesc în față.

— Atunci nu sunt singura ființă care urmează să mă căsătoresc împotriva voii mele?

— Sunt sigur că e o consolare slabă, dar nu, nu ești singura. cercurile sociale în care m-am născut, cele mai multe căsătorii sunt încheiate din interes. Rareori este vorba de dragoste și romantism.

Rupeară la întâmplare câteva fire de iarbă la picioarele lui, apoi le aruncam în vânt.

— Cred că pot învăța să trăiesc fără dragoste, dar nu știu dacă voi reuși vreodată să trăiesc fără cărți. Bărbatul cu care urmează să mă căsătoresc urăște cărțile. Spune că nu va permite nici-o carte în casa noastră în afară de Biblie... și poate Călătoria Pelerinului. Am zâmbit în ciuda lacrimilor, amintindu-mi cât de absurdă era intoleranța lui Frank. Walter îmi răspunse și el zâmbind.

— Călătoria Pelerinului, hm? Sunt destul de sigur că logodnica mea nu auzise niciodată de ea..

Am râs amândoi, și am simțit atunci cum puterea vindecătoare a răsului îmi ungea rănilor cu balsam. Nu-mi aduceam aminte să fi râs vreodată cu Frank Wyatt, și atunci îmi trecu prin minte că o viață fără să râzi ar fi poate chiar mai rea decât o viață fără cărți.

Deodată, fără să știu cum sau când se întâmplase, m-am trezit că Walter îmi ținea mâna într-a lui, mângâindu-mă. Părea cel mai firesc lucru din lume.

— Mai ții minte prima zi când ne-am întâlnit, Betsy? Mai știi pasajul pe care l-ai citat din Thoreau despre a-ți urmări visele? Tocmai mi-am dat seama de un lucru – nu te-am întrebat niciodată care sunt acele visuri.

— Îmi promiți că n-ai să râzi?

Se gândi o clipă, apoi zâmbi.

— Nu, nu-ți pot promite. Să presupunem că mi-ai spune că ai vrea să fii un îmblânzitor hindus de șerpi sau căpitan pe o balenieră – îmi pare rău, dar nu aș putea să nu râd.

Știam că visurile mele erau pe mâini bune la Walter. Am zâmbit la vorbele lui și i-am spus.

— Aș vrea să devin scriitoare. Asta făceam, de fapt, în ziua când ne-am întâlnit. Obișnuiam să visez la a fi reporter de știri senzaționale, la fel ca Nellie Bly.

— Am cunoscut-o.

— Nu te cred!

— Ba da, Nellie Bly a șezut în fața mea la masă, într-o seară la New York. Tata este bun prieten cu șeful ei, Joseph Pulitzer.

— Cum arată?

— Păi... seamănă foarte mult cu tine, spuse el încet. Cu excepția Că e mult mai ușor de stat de vorbă cu tine, și ești mai profundă și mai coerentă. Mi-am întors privirea în altă parte. A început să mă tragă ușor de mână până m-am întors spre el. Serios, Betsy. Dacă vrei, aș fi bucuros să-i vorbesc domnului Pulitzer despre tine. Te-aș putea ajuta chiar să-ți găsești un apartament în New York.

Eram tentată – o, atât de tentată – dar știam că era imposibil.

— Nu pot, am spus eu mândnită. Tata și-a pus toate speranțele în căsătoria asta.

Walter își închise o clipă ochii și încuviință din cap.

— Înțeleg. Și încă prea bine. Tatăl meu este Howard Knowles Gibson, ți-amintești?

— Da. Am așteptat ca privirile să ni se întâlnească, apoi am întrebat:

— Care sunt visurile tale, Walter?

A zâmbit în felul lui puțin strâmb.

— Să fiu un îmblânzitor hindus de șerpi și căpitan pe o balenieră. În cele din urmă zâmbetul i se stinse și clătină îngândurat din cap. Chiar nu știu. De când mă știu, tata mi-a spus ce am de făcut. Sunt moștenitorul lui, într-o bună zi voi prelua afacerea în locul lui... și m-am luptat întotdeauna să mă ridic la înălțimea așteptărilor lui. Nu e vorba numai de muncă, ci de toate celelalte care vin cu asta – stilul de viață excentric, întregul anturaj, afacerile cu implicații politice sau murdare. Poate că nu știu ce vreau, dar știu exact ce nu vreau. Oftă și clătină din nou din cap.

— După ce-am terminat colegiul, l-am implorat pe tata ca înainte să-i iau locul în companie, să mă lase să călătoresc vreo două luni. Am explorat lumea. Junglele din Borneo, Coasta de Fildeș a Africii, pădurile tropicale din Brazilia... am fost chiar să caut aur în Alaska. A trebuit să înghesui o viață de om într-O perioadă foarte scurtă de timp, înțelegi.

— Cam atât este tot timpul pe care-l mai am și eu – două luni.

Îmi eliberă mâna și răsfoi prin cartea pe care o citea când am ajuns, căutând ceva. I-am zărit titlul – Heleșteul Walden.

— Ascultă puțin, Betsy. Thoreau scrie așa: „Lasă-l pe fiecare să se îngrijească de lucrul lui, și să caute să fie ceea ce a fost menit a fi. De ce să ne avântăm într-o alergare atât de disperată să atingem succesul și în afaceri atât deperate? Dacă un bărbat nu poate ține pasul cu prietenii săi, poate că e din cauză că percepe un ritm diferit. Lăsați-l să păsească în ritmul melodiei pe care o aude, indiferent de măsură sau la ce depărtare.”

Priveam o rață sălbatică pescuind pe lac, în lumina tot mai slabă, scufundându-și brusc capul sub apă, cu penele cozii ridicându-i-se spre cerul tot mai întunecat.

— Cred că niciunul dintre noi nici nu-și mai aude măcar ritmul propriu, am spus în cele din urmă.

— Nu, cred că nu, spuse Walter oftând. Dar există încă o alegere pe care amândoi suntem liberi s-o facem. Tu vei avea într-o bună zi copii, Betsy, și eu la fel. Îi putem lăsa pe ei să păsească după ritmul lor propriu.

În seara aceea am notat cuvintele lui Walter în caietul meu, ca să mi le amintesc mereu. Apoi l-am închis și l-am vârât adânc în dulapul meu. Eram destul de sigură că erau ultimele cuvinte pe care aveam să le scriu vreodată.

CAPITOLUL 8

La scurt timp după logodna mea cu Frank Wyatt, Lydia s-a îmbolnăvit de o formă foarte gravă de intoxicație alimentară. Când s-a trezit a treia dimineață la rând vomitând în olița noastră de noapte, am implorat-o să meargă s-o consulte un doctor.

— Nu, lasă că mă fac eu bine, spuse ea gemând. Acum mișcă-te. Trebuie să plec la lucru.

— Mă duc eu în oraș și le spun că ești bolnavă, Lydia, n-o să te faci bine dacă nu stai la pat.

— Aiurea. Nu vreau să stau în pat. Își scoase cămașa de noapte și începu să se îmbrace. O urmăream prin încăperea îngustă, implorând-o să rămână acasă, să se odihnească și să se refacă.

— Dar dacă ești gripată? I-ai putea îmbolnăvi pe toți clienții voștri!

— Betsy... spuse ea în cele din urmă, oprindu-se atât de brusc din mers, încât ne ciocnirăm, nu am nici intoxicație alimentară și nici gripă. E mai mult de atât, mai grav.

— Ești pe moarte? Nu, Lydia. N-o să te las să mori, nicidecum n-o să te las! Nu se poate să mori!

Zâmbi trist la istericalele mele, apoi mă apucă de umeri și îi începu să mă zgâlțâie ușor.

— Nici nu mor. Sunt... Însărcinată.

Mă holbam încremenită, fără să-nțeleg.

— Dar nu se poate! Nu ești căsătorită!

Ochii i se umplură de lacrimi.

— O, scumpa, inocenta mea Betsy. Nu trebuie să fii căsătorită ca să faci un copil. Îl iubesc pe Ted, iar când iubești pe cineva, ești gata să faci orice pentru el.

Când mi-am dat seama ce îmi spunea ea de fapt, mi-am îngropat fața în mâini și am plâns. Lydia mă luă în brațe.

— Te rog, nu mă urî, Betsy. Nu există pedeapsă mai mare decât să-mi întorci tu spatele.

— Nu te-aș putea urî vreodată. I-am luat mâna într-a mea ne-am încolăcit degetele mici. Voi rămâne lângă tine

orice-ar fi. Nu uita, mi-ai promis să-ți fiu domnișoară de onoare la nunta cu Ted, mai știi?

— Ted nu știe încă nimic despre copil, spuse ea. Vedeam prea bine că se temea să-i spună. Mă întâlnesc cu el diseară după lucru. De aceea trebuie să mă duc.

Lydia plecă fără să-și mănânce micul dejun. Când trecuse de miezul nopții și ea încă nu ajunsese acasă, eram sigură că fugise cu Ted. Dar ce aveam eu să-i spun tatălui meu? Niciunul dintre noi nu-l întâlnise vreodată pe Ted Bartlett. Oare trebuia să-i spun despre copil sau nu? Mergeam înapoi și-ncolo în holul din față, în întuneric, repetând ce aveam să-i spun tatălui, când se deschise ușa de la intrare și Lydia se strecură în casă. Mă așteptam să luminez cu zâmbetul ei minunat tot holul, dar fața ei brăzdată de lacrimi era palidă, transfigurată de groază și disperare.

— Lydia, ce e? Ce s-a întâmplat? Singurul lucru pe care mi-l puteam imagina era că avusese loc un accident îngrozitor de tren și Ted Bartlett murise.

— Ted... e... O, Betsy, ce am să mă fac?

Îmi căzu în brațe hohotind.

— E mort? am întrebat-o eu în șoaptă.

— Mai rău – e căsătorit!

— Căsătorit! Dar nu se poate! Doar...

— Are deja o soție și doi copii, spuse ea printre sughituri. Mi-a arătat fotografiile cu ei. M-a mințit în tot acest timp, Betsy. M-a mințit. Iar acum viața mea s-a sfârșit. Mi-am distrus viața și nu știi ce-o să mă fac!

Mi-am trecut brațul pe după talia Lydiei și am ajutat-o să urce scările până în camera noastră ca să nu-l trezim pe tata. Problema Lydiei era problema mea. Juraserăm să avem grijă una de cealaltă, Iar acum îmi frământam creierul să găsesc o soluție.

— Nu poate să divorțeze? am întrebat eu.

— A refuzat. Socrul lui Ted este proprietarul firmei pentru care lucrează el.

Aș fi încărcat bucuroasă pușca tatălui meu și l-aș fi ucis pe Ted Bartlett, dacă aș fi știut că ne folosește la ceva.

— Ascultă, am spus eu, așezând-o pe Lydia alături de mine pe pat. Tocmai mi-am amintit ceva. Când eram la

școală am auzit de-o fată care a avut... știi... aceeași problemă. Și mai târziu am auzit că s-a dus într-o casă specială să nască copilașul. Pot să aflu unde este casa aceea și poți să mergi acolo până se naște copilul. O să-l ia cineva în adopție, Lydia. Când investiga Nellie Bly afacerea cu vânzarea de copii, a descoperit că există zeci de familii creștine care sunt gata să adopte copii în mod legal. Totul va fi bine până la urmă, îți promit.

Lydia nu s-a dus la lucru trei zile la rând. A zăcut în pat plângând, convinsă că-și distrusese viața. De îndată ce am putut pleca de acasă, m-am dus la școală și l-am întrebat, cu discreție, pe domnul Herman dacă știa ceva despre acea casă specială pentru mame necăsătorite. Când m-am întors, i-am spus Lydiei ce aflasem, sperând că îi voi ridica puțin moralul.

— O vreme n-o să-și dea nimeni seama că ești însărcinată, așa că va trebui să pleci abia pentru patru sau cinci luni. Te vor lăsa să locuiești chiar în casa aceea și poți și naște acolo. Când vei veni acasă, le vom spune tuturor că ai avut febră reumatică sau că te-ai dus să locuiești cu o mătușă aflată pe moarte. Nimeni nu va afla niciodată adevărul.

— Dar cum să-mi dau eu copilașul meu și să nu-l mai văd niciodată? întrebă ea, mângâindu-și abdomenul încă plat. E al meu... al meu și al lui Ted.

— Trebuie, Lydia. Nu se poate altfel. Crede-mă, bebelușul va crește într-o familie creștină, iar tu îți vei putea lua viața de la capăt. Vei întâlni pe altcineva cât ai zice pește. Zeci de băieți vor sta la coadă să se însoare cu tine.

— Nu și după ce reputația mea e pătată.

— O să mă asigur că nu află nimeni nimic, am spus, ridicându-mi degetul mic în sus. Promit.

După asta, Lydia păru să se fi resemnat cu soarta ei. Se întoarse la magazinul universal chiar a doua zi, și seară de seară venea direct acasă de la lucru, fiind prea epuizată de sarcină pentru a mai rămâne prin oraș. Nu-și mai dădea întâlniri nici măcar la sfârșit de săptămână.

Într-o seară în timp ce ne pregăteam să mergem la culcare, m-a rugat să-i citesc una dintre poeziile mele.

— A trecut o veșnicie de când nu mi-ai mai citit, Betsy, și știi că trebuie să fi scris de atunci zeci și zeci de poezii noi. Am încercat să evit adevărul, murmurând o scuză lamentabilă, dar deodată mă apucă de braț. Știi! Vrei să scrii o poezie nouă pentru mine? O poezie despre bebelușul meu? Aș vrea să i-o dau după ce se va naște, ca să știe întotdeauna că l-am iubit chiar dacă a trebuit să-l dau.

Mi-am închis ochii.

— Nu pot... Nu mai scriu poezii.

— Cum adică? Ce tot spui acolo?

— Capitolul acela din viața mea s-a încheiat acum că mă căsătoresc cu Frank. Mi-a spus foarte clar că nu vrea să aibă nimic de-a face cu poeziile sau cu cărțile, sau cu scrisul de orice fel... cu excepția Bibliei.

— Betsy, nu! Nu-l asculta!

— Urmează să fie soțul meu. Va trebui să-l ascult.

— Dar nu-i treaba lui Frank ce faci tu când el nu-i prin preajmă, Poți scrie în timpul tău liber, nu? În timpul în care el își vede de treabă în nenorocita aia de livadă a lui?

— Nu înțelegi. Nu are legătură că mă lasă Frank sau nu – eu nu pot să mai scriu. Când sunt cu Frank, e ca și... ca și când n-aș mai avea nici-o poezie înăuntrul meu. Se zbârcesc toate, Lydia, ca bobocii de floare după îngheț.

— Dar tu ești scriitoare! Așa ești tu.

— Nu mai sunt așa. Nu mai sunt aceeași care eram. Frank mă face să mă simt ca și când aș fi altcineva... o născocire de-a lui. M-am înscris în societatea misionară a femeilor. Am făcut chiar și „legământul”. De acum trebuie să încerc să fiu soția care mă dorește el, că de nu...

— Că de nu ce, Betsy?

— Că de nu, nu se mai căsătorește cu mine.

Ochii ei de catifea îmi scrutară privirea de parcă ar fi încercat să citească în inima mea.

— Nu-l iubești, nu-i așa?

— Nu, am spus eu jalnic. Nici nu trebuia să mă gândesc înainte.

— Nici măcar puțin de tot?

— Nici măcar puțin de tot. Mă prăbușisem pe pat în timp ce-mi confesam situația deznădăjduită. Urăște cărțile, Lydia. Nu va îngădui nici-o carte în casa noastră. Și nu râde

niciodată. Nu l-am auzit niciodată, nici măcar o dată, după tot timpul pe care l-am petrecut împreună. Nu știu cum o să pot suporta asta.

Ea se lăsă în genunchi în fața mea, pe podea.

— Nu e prea târziu să renunți la tot. Spune-i că vrei să rupi logodna.

— Nu pot. Tata se va înfuria. Doar știi cât de mult își dorește parteneriatul ăsta. Va fi atât de dezamăgit de mine dacă stric acum totul, și n-aș suporta să-l dezamăgesc. L-a făcut pe Frank până și să promită că va numi livada Wyatt Fowler Orchards. Tata o să moară de supărare dacă se strică acum înțelegerea. Cu siguranță o să moară.

Lydia privi în depărtare prin mine, și o liniște ciudată o cuprinse treptat. Fusesse nefericită în ultimele zile, adâncită în durerile ei, iar acum, cu o putere pe care nu i-o mai văzusem niciodată mă făcu să-mi șterg lacrimile și mă înghionti cu blândețe în pat.

— Haide să ne culcăm, Betsy. Poate că mâine dimineată lucrurile ne vor părea mai bune la amândouă. Atunci credeam că totul se datora faptului că eram amândouă epuizate emoțional, dar privind în urmă, îmi dau seama că aceea a fost seara când s-a hotărât Lydia. Știa exact ce trebuia să facă. Luându-mi puterea din noul ei calm, am căzut într-un somn adânc.

Mai târziu, Lydia mi-a spus cât de ușor îi fusese să-și pună planul în aplicare. Frank veni la prânz duminică, iar în timp ce se ducea acasă pe scurtătură prin livada noastră, Lydia se strecură afară din casă și alergă după el.

— Frank... Frank, așteaptă! Am găsit un briceag pe sofa. E cumva al tău?

El se întoarse spre ea, căutându-se prin buzunare.

— Nu prea cred. Al meu...

Deodată Lydia țipă în timp ce se rostogoli pe jos.

— Au! Vai, ce stângace sunt. Mi-am scrântit glezna.

Frank alergă lângă ea.

— Lydia, ești bine? Stai, lasă-mă să te ajut. Ea-și sprijini mâna pe pieptul lui în timp ce o ridica în picioare. Cum ți-e glezna? Poți pași pe picior?

— Da... Au! Nu... nu, nu cred că pot. Se sprijini de el. O, ce proastă sunt! Cum o să ajung acasă?

— Aș... aș putea să te duc eu.

— O, chiar? Ochii de catifea ai Lydiei priveră în ai lui, iar Frank fu pierdut. Faptul că o ridicase în brațe, simțindu-i brațele suple pe după gât, trupul lipit de al său, îi pecetlui definitiv soarta lui Frank.

Ea îi zâmbi în timp ce se apropiau de casă.

— Îți mulțumesc așa de mult, Frank. Poți să mă lași aici pe verandă. Sunt așa de stânjenită că trebuie să aflu tata cât de neîndemânică sunt.

Nu ne așteptam să ne viziteze Frank a doua seară, dar trecu pe la noi să-l întrebe ceva pe tata. Lydia fu ca din întâmplare pe afară, întorcându-se dintr-o misiune misterioasă din grajduri în timp ce el pleca.

— Îți mulțumesc frumos pentru amabilitatea ta de aseară, spuse ea, zâmbind.

— Cu plăcere. Ce-ți mai face glezna?

— O, e mult mai bine. Ce prostie din partea mea să mi-o scrântesc așa. Cred că nu sunt la fel de obișnuită ca tine să umblu pe terenuri accidentate. Cum reușești să faci asta toată ziua? Îl privi adânc în ochi.

— Păi, eu... eu...

— Ori de câte ori te văd în căruța ta sau prin livadă, pari așa de înalt și de puternic, de parcă ai putea face față la orice! Chiar îți place ceea ce faci, nu-i așa?

— Eu... da. Da, îmi place.

— Și livada ta e așa de frumoasă! Cum reușești să faci să crească toate atât de frumos? Wyatt Orchards e ca Grădina Edenului! Probabil că ești foarte mândru de tot ce ai construit.

— Da... sunt.

Ea îi luă mâna și o strânse puțin într-ale ei.

— Mulțumesc încă o dată, Frank. Se ridică pe vârfuri pentru a-i dărui un sărut grăbit pe obraz. Noapte bună.

Seara următoare, după ce bâigui o altă scuză lamentabilă de a-l vedea pe tata, Frank se strecură în curte, sperând că Lydia își va face apariția. Iar ea apăru din întuneric când se apropiu el de grajd.

— Frank! înainte ca el să înțeleagă ce se întâmplă, ea era în brațele lui. Niciodată nu am mai simțit una ca asta pentru un bărbat, murmură ea, în timp ce se țineau strâns îmbrățișați.

— O, Lydia... ești atât de frumoasă! O sărută stângaci, pasional ținând-o strâns cu mâinile lui mari, strângând-o lângă el. Deodată Lydia se trase deoparte.

— N-ar trebui...

— Lydia... te rog nu pleca.

Ea se smulse din îmbrățișarea lui și fugi în casă. Neajutorat, el o privi plecând, frământat de dorință.

Frank veni să mă întâlnească în următoarele două seri, dar de fapt venise să o întâlnească pe Lydia. În tot timpul cât Frank și cu mine am stat pe verandă, părea transpirat și agitat, privind mereu nervos în jur. După ce mi-am luat rămas bun și am intrat în casă, el o așteptă pe Lydia lângă grajd, mergând în sus și-n jos. Iar nu-l lăasă să aștepte.

Lydia îl tachină cu sărutări furate și cu îmbrățișări pasionale până înteți la maxim focul dinăuntru lui Frank Wyatt. Apoi într-o seară îl conduse în grajd, la pătura pe care o pregătise, întinsă pe fân proaspăt și înmiresmat. Ea deveni pieirea acestui om de moralitate impecabilă, odată ce gheața ce-i umplea venele începu a se topi de dorința ce-o strânsese de atâția ani.

În săptămâna ce urmă, se întâlneau noapte de noapte în grajd, apoi, într-o seară, Lydia nu apărură. Iar când reveni după câteva seri, Frank era pe jumătate înnebunit de dorință. O trase jos lângă el, pe pătura din grajd.

— Unde ai fost, Lydia? Nu pot... nu pot trăi fără tine!

— Trebuie să-ți spun ceva, Frank.

— Te rog nu-mi spune că nu ne mai putem întâlni, Lydia! Toată ziua nu mă gândesc decât la tine, nu mă mai pot concentra oricând» așa face, întrebându-mă dacă vii, dacă te voi putea ține în brațe...

— Sunt însărcinată.

Lui Frank îi trebuiră câteva clipe să-i înțeleagă vorbele. Apoi îi dădu drumul dintr-odată, de parcă ar fi fost o mână de cărbuni aprinși.

— Nu se poate!

— Ba se poate, Frank, și sunt. Cam asta se întâmplă atunci când oameni... fac... ce-am făcut noi. Șocul stinse văpaia pasiunii lui Frank. Sări în picioare.

— Și ce-ai să faci acum?

Lydia se ridică să-l privească în ochi, jucându-se cu nasturii cămășii lui.

— Cred că vrei să spui, ce avem de gând să facem?

— Dar... dar sunt logodit cu Betty. Nunta e luna viitoare.

Lydia râse. Sunt sigură că va fi de acord să anulați logodna imediat ce va afla ce făceau sora și logodnicul ei.

— Dar nu se poate să anuleze nunta. Adică... tatăl tău și cu mine avem o înțelegere. Mi-a promis să-mi lase tot pământul.

Și heleșteul! Nu pot pierde acum totul! Lydia îl văzu pe adevăratul Frank și îl urî. Nu-i păsa niciun pic de ea sau de sentimentele ei, ci numai de anexarea pământurilor tatălui ei. Cu atâta lăcomie în inimă, nu avea să aibă niciodată loc pentru dragoste. Dar deși cunoștea adevărul, Lydia se aruncă în brațele lui – o jertfă, aruncată în flăcări, spre a fi mistuită.

— Căsătorește-te cu mine, Frank. Nu cu Betty, îl imploră ea. Îl pot convinge cu ușurință pe tata să îți lase pământul imediat ce ne căsătorim. Nu mă va refuza. Își dorește parteneriatul ăsta la fel de mult ca și tine. Nu-i pasă cu care dintre fiicele lui te căsătorești, câtă vreme nepotul lui moștenește Wyatt Orchards.

— Ești sigură? Am planurile mele, să știi, și am nevoie de heleșteu pentru...

— Ai încredere în mine, Frank.

M-am îngrijorat teribil când Lydia nu veni acasă în seara aceea, în ultima vreme dispăruse de acasă în mai multe seri timp de-o oră sau două, dar nu vroia să-mi spună unde se ducea. „M-am dus să mă plimb puțin”, îmi spunea ea. Sau, „Am avut nevoie de puțină liniște să mă gândesc.”

După neorânduiala în care se găsea părul ei de fiecare dată când se întorcea acasă, mă gândeam că începuse să se întâlnească cu cineva, dar mă temeam să fac presupuneri

asupra cine ar fi putut fi acela. Îmi trecu prin gând chiar și s-o urmăresc, dar mă îngrozea ce aveam să aflu dacă o făceam. Aș fi murit cu siguranță dacă aș fi văzut-o pe sora mea cu Walter Gibson.

În dimineața de după absența de o noapte întreagă a Lydiei, am trecut prin livadă cu micul dejun al lui Walter ca o femeie ce se duce la spânzurătoare. Eram convinsă că o voi găsi pe sora mea în brațele lui. Însă când am ajuns în poienița de lângă casă, nu pe Lydia am descoperit-o alături de Walter, ci pe vizitiul lui și doi hamali. Îi parcaseră trăsura lângă căsuță, iar slujitorii încărcau cele două scaune ale lui Walter și toate cărțile lui în spatele trăsorii.

Inima îmi stătu în loc. Walter pleca.

Stătea la picioarele scărilor, sprijinindu-se în bastonul lui în timp ce privea în josul cărării, așteptându-mă. Când mă zări, păru vizibil ușurat.

— Betsy! Doamne, îți mulțumesc! Mă temeam că o să plec. Înainte să vii.

— Pleci? am întrebat eu ca paralizată. De ce nu mi-ai spus?

— Pentru că nu știam. Slujitorii au ajuns devreme azi dimineață cu știrea asta. Se pare că avem de-a face cu o criză în afaceri» sau ceva de genul ăsta, iar tata m-a convocat fără întârziere acasă. Îmi pare foarte rău.

— Da... am murmurat eu. Da, și mie.

Nu știu de ce nu mă gândisem că Walter avea să și plece într-o bună zi. Închiriase căsuța pentru o lună, iar luna aproape ajunsese la sfârșit. Nu-mi dorisem să mă gândesc la asta mai mult decât îmi dorisem să mă gândesc la nunta mea ce se apropia cu pași repezi. Walter trebuia să fie mereu aici în căsuța asta mică de piatră ca să stea de vorbă cu mine și să râdă cu mine – doar că acum pleca.

— Uite, ți se răcește micul dejun, am spus eu. Și Chicago e prea departe ca să mergi cu stomacul gol. Am pus tava pe marginea trăsorii. În timpul pe care-l petrecuserăm împreună observasem că boala lui Walter îi provoca o stare de slăbiciune și la nivelul brațelor, la fel ca și la picioare. Nu putea ridica nimic mai greu decât o carte.

Înainte să-mi poată spune Walter ceva, vizitiul lui apără din căsuță și se înclină ușor.

— Aceasta a fost ultima cutie, domnule.

— Mulțumesc, Peter. Voi fi gata într-o clipă.

Walter îmi făcu semn să-l urmez în timp ce șchiopăta încet prin Iarbă spre heleșteu, departe de urechile servitorilor săi. Am tras cu ochiul peste umăr în timp ce mergeam și l-am văzut pe vizitiu ducând tava la masa de pe verandă și trântind ușa trăsurii. Unul dintre cai necheză gata să pornească.

; Când în sfârșit Walter se opri, am știut că niciunul dintre noi nu îndrăzneam să-l privim pe celălalt în ochi. Luptându-mă cu lacrimile, m-am aplecat să culeg o mână de pietricele și am început să le arunc în apă. El privi serios în depărtare și oftă.

— Am vorbit despre atât de multe lucruri în vara aceasta, Betsy. Și acum... acum pentru prima oară nu mai știu ce să-ți spun.

— Știu... Nu cred că există vreo modalitate în care să-ți iei la revedere cu ușurință.

— Nu, cred că nu. Cred că Emily Dickinson²⁷ scria: „Despărțirea este tot ce știm despre rai, și tot ce ne dorim în ce privește iadul.” Oftă din nou.

Mi-am aruncat ultima piatră în apă. Valurile clipeceau ușor în timp ce loveau blând malul, ca o mamă ce-și liniștea copilul.

— Ne vom mai întâlni vreodată? am întrebat eu, reușind în cele din urmă să-l privesc. Nu aveam decât câteva clipe în care să-mi imprim în memorie trăsăturile feței lui, blândețea ochilor. Se întoarse în cele din urmă spre mine și își scutură capul.

— Nu prea cred.

— Mă temeam că aveai să spui asta. Cu greu reușeam să vorbesc și să-mi înving nodul dureros din gât. Nu te voi uita niciodată, Walter.

---

²⁷ Dickinson Emily Elizabeth (1830-1886), considerată a fi una din cele mai talentate scriitoare americane, Emily Dickinson este autoarea a circa 2 000 de poezii. Majoritatea au fost publicate după moartea ei în 1886. Autoarea a meditat asupra unor teme precum moartea, veșnicia și dragostea, folosind de obicei catrene scurte.

— Nici eu pe tine. Dar „De departe e mai bine să uiți și să zâmbești, decât să-ți amintești mereu și să fii plin de-amărăciune.”

— Elizabeth Barrett Browning? am încercat eu să ghicesc.

— Pe-aproape. Christina Rossetti²⁸. Îmi apucă mâna într-a sa. Am lăsat înăuntru um cadou pentru tine.

Mi-am ridicat disperată privirea spre el.

— Dar eu nu am nimic pentru tine.

— Nu-i adevărat. Sunt bogat prin tot ceea ce mi-ai dat în aceste ultime săptămâni. Biblia le-ar numi „comori păstrate în tărâmurile ascunse.”. Îmi ridică mâna la buzele sale și-și închise ochii în timp ce o sărută. I-am simțit suflarea fierbinte atingându-mi pielea; Apoi îmi dădu drumul și îmi întoarse spatele.

L-am privit printr-o ceață de lacrimi în timp ce șchiopăta încet prin iarbă îndreptându-se spre trăsură. Vizitiul îl ajută să urce. Apoi Walter Gibson dispăru din viața mea, coborând pe drumul prăfuit fără a mai arunca vreo privire înapoi.

Nu știu cât timp am rămas astfel lângă heleșteu. În cele din urmă am urcat împleticindu-mă pe scările ce duceau pe verandă și am intrat în căsuța goală. Parfumul de lămâie al lui Walter, stăruia încă în aer și îmi venea să închid toate geamurile ca să-l țin înăuntru.

Am găsit cadoul pe care mi-l lăsase pe măsuta de la geam. Era una dintre cărțile lui. O ediție a Călătoriei Pelerinului legată în piele.

Când m-am întors în cele din urmă acasă, am fost ușurată s-o găsesc pe Lydia în bucătărie, șezând pe partea opusă a mesei goale în fața tatălui nostru. Dar am știut

---

²⁸ Rossetti Christina Georgina (1830-1894), scriitoare britanică, născută în Londra. Cea mai mare parte a operei poetice a scriitoarei are o tentă religioasă; teme precum jertfele pe care trebuie să le facă dragostea pământeană și tristețea produsă de umbrele morții sunt obișnuite în poeziile ei.

imediat, după tensiunea din încăperea, că intrasem în mijlocul unei discuții aprinse. Fața tatălui era albă ca varul și arăta atât de tulburat, încât mă temeam ca nu cumva să facă vreo comoție, ceva.

— Tată, ce s-a întâmplat! Ești bine? M-am gândit atunci că probabil aflase despre copilul Lydiei.

— Șezi, mormăi el, apoi o privi încruntat pe sora mea. Spune-i, Lydia.

În timp ce mă așezam pe-un scaun, am observat din nou că sora mea era nefiresc de liniștită. Nu-mi dădeam seama de unde i se trăgea, dar era la fel de liniștită pe cât era tata de supărat.

— Am niște vești minunate, Betsy, spuse ea. M-am căsătorit! Frank Wyatt și cu mine ne-am luat azi noapte.

Grozăvia sacrificiului făcut de Lydia mă buimăci. Știam exact de ce o făcuse. Dar primul meu gând, primul care mă copleși a fost, Sunt liberă. Doamne-Ți mulțumesc, sunt liberă! Ușurarea mea era atât de adâncă, încât mi-am închis ochii și am plâns. Tata interpretează greșit lacrimile mele.

— Uită-te acum ce-ai făcut! urlă el la Lydia. Ai distrus luni întregi de curtare și de planuri într-o singură noapte, și mai ai curajul să vii și să le numești vești bune?

— Ți-am spus deja, spuse Lydia. Frank dorește în continuare să își unească livada cu a noastră. E gata să semneze hârtiile legale și tot restul, confirmând înțelegerea pe care ați făcut-o deja. Dar el mă iubește pe mine, nu pe Betsy.

— Dar unde naiba e Frank? se răzoi el. De ce n-a venit el în persoană să-mi dea veștile?

Pentru că Frank Wyatt era un laș. Cei mai mulți neobrazăți erau așa. Lydia își puse mâna pe brațul tatălui.

— Trebuie să te liniștești. Toată gălăgia asta nu-ți face bine la inimă. Ți-am spus, Frank a trebuit să aibă grijă de vitele lui. Va veni imediat cu căruța și mă va ajuta să-mi mut lucrurile în casa lui. Poți vorbi atunci cu el.

Dar tata nu avea de gând să se potolească.

— Dar cum rămâne cu sora ta? Cum i-ai putut face una ca asta? Cum va mai intra Betty în biserică după ce a stat

atâtea săptămâni în strana familiei Wyatt? Chiar nu-ți pasă deloc de sentimentele ei, nerușinată egoistă ce ești?

M-am întins după mâna Lydiei, și ne-am privit în ochi. Privirea ei ardea de dragostea ce mi-o purta. Nu se purtase egoist, ba dimpotrivă. Îmi doream să-i explic adevărul tatălui meu, dar ea mă implora în tăcere să nu o fac. Totuși, îmi doream să știe măcar o parte din adevăr.

— Nu sunt supărată deloc pe Lydia, am spus. Nu-l iubesc pe Frank.

— Dar ce-o să se aleagă de tine acum? întrebă el răgușit. Ai aproape douăzeci și unu de ani și niciun gând de căsătorie! Nu voi fi pentru totdeauna pe-aici ca să mă îngrijesc de tine,, și-atunci ce-ai să te faci? își împinse scaunul în spate și se ridică, amenințând-o cu degetul pe Lydia. De-acum e responsabilitatea ta! A ta și a lui Wyatt! De vreme ce i-ai furat pământurile și viitorul, va fi treaba ta să ai grijă de ea, m-ai auzit?

Trânti ușa bucătăriei în timp ce ieși, făcând să zăngănească vasele pe rafturi. M-am simțit atât de epuizată emoțional, odată, din cauza plecării lui Walter, iar acum asta, încât nu credeam să mă mai pot ridica vreodată de pe scaunul acela. Însă Lydia era liniștită în timp ce îmi întinse mâna să mă ajute să mă ridic.

— Vino sus și ajută-mă să îmi strâng lucrurile, bine, Betsy?

De îndată ce am intrat în camera de sub streășină pe care o împărțiserăm toată viața, grozăvia sacrificiului făcut de Lydia mă izbi din nou.

— N-ar fi trebuit să faci asta, am plâns eu în timp ce o ajutam să-și strângă hainele. Am fi găsit noi o altă cale dacă n-ai fi vrut să mergi într-o casă pentru mămică necăsătorite.

— Dar am tot ce mi-am dorit, spuse ea zâmbind. O casă frumoasă, o grămadă de bani... și îmi pot păstra bebelușul. Trebuie să am copilul lui Ted, asta e cea mai bună parte din toate.

Am înțeles atunci că seninătatea ei era o simplă fațadă pe care o afișase pentru a-și ține adevăratele sentimente la distanță, îl iubea încă pe Ted Bartlett. Dar dacă trebuia vreodată să recunoască toate de câte o lipsise, avea să

înceapă să țipe și să nu se mai poată opri vreodată. Îi răpise încrederea, virginitatea, visul despre o viață de căsnicie fericită alături de el. Dar nu avea de gând să renunțe la singurul lucru care-i mai rămăsese – copilul lui. Mă întrebam cât timp putea continua sora mea să evite realitatea. Și cu ce preț.

— Ești soția lui Frank, am murmurat eu, încă venindu-mi greu să înțeleg.

— Da. Și ce? Tu nu-l iubești, Betsy, mi-ai spus doar că nu-l iubești.

— Dar nici tu nu-l iubești. Ai făcut asta pentru mine.

Lydia mă luă în brațele ei.

— Am promis că vom avea grijă una de cealaltă, mai știi? Am făcut o promisiune cu „apucare de degețel”. Ochii mi se umplură de lacrimi când își ridică în aer degețul mic.

— Dar asta e prea mult, am spus eu plângând în „timp ce o strângeam în brațe. Ai plătit un preț mult prea mare!

După șapte luni și jumătate se născu Matthew Fowler Wyatt

.

PARTEA a III-a

WYATT ORCHARDS

Primăvara anului 1931

„Căci iată că a trecut iarna; a încetat ploaia, și s-a dus. Se arată florile pe câmp, a venit vremea cântării, și se aude glasul turturicii în câmpiile noastre...”
cântarea-cântărilor 2:11-12

CAPITOLUL 9

Amorțisem cu totul când își încheie mătușa Batty povestirea. Băieții ajuseseră acasă de la școală, și i-am auzit pe veranda din spate, scuturându-și zăpada de pe cizme. Becky adormise pe covoraș, cu ambele pisici încolăcite lângă ea. Mă pregăteam să mă ridic și să încep să le pregătesc prânzul, dar mătușa Batty mă apucă de braț să mă oprească.

— Copiii tăi își merită propriile lor vise, spuse ea. Încetișor. Nu le pretinde să trăiască după visele tale. Poate că într-o bună zi își vor dori să lucreze livada asta bătrână, dar poate că nu. Dacă e visul tău să le dăruiești un cămin aici, foarte bine, luptă-te să păstrezi locul ăsta pentru tine. Dar nu o face pentru ei. Îi vei împovăra cu atât de multă vinovăție, că nu vor putea fi niciodată capabili să-și audă propriul cântec. Lasă-i să-și urmeze propriu ritm.

Mai târziu, când eram singură la etaj, m-am dus în camera lui Becky și m-am uitat din nou la poza mătușii Batty. Avea dreptate – Walter Gibson avea ochi plăcuți. Dar de această dată am observat și lipsa de vlagă a trupului lui pipernicit, felul în care ședea ca și când necesita un efort enorm pentru a se menține în acea poziție. Nici nu era de mirare că mătușa Batty trebuise să-l ajute la bărbierit.

Ciudat, ea nu spusese nimic în povestirea din după-amiază aceasta că l-ar fi bărbierit.

Dintr-odată, am avut iarăși acel sentiment ciudat, ca o furnicătură. Dacă mătușa Batty îl bărbierea pe Gabe Harper așa cum dorise s-o facă săptămâna trecută, poate că avea să-l recunoască drept Matthew Wyatt. Merita încercarea. Dar mai întâi trebuia să gădesc o cale să-i conving pe amândoi să o facă.

Am așteptat până i-a adus mătușa Batty tava cu cina lui Gabe în seara aceea și am urmat-o în camera lui.

— Mă gândeam, am zis, sprijinindu-mă relaxată de cadrul ușii. Acum că ți-ai terminat povestirea despre vagabonzi și ai trimis-o la Chicago, chiar nu mai există niciun motiv pentru care să arăți ca un cerșetor, nu?

— Ă... presupun că nu. Își scărpină timid bărbia. Dar cred că m-am obișnuit să port barbă după tot acest timp. A devenit parte din mine.

— Ei, și Copiii mei se obișnuiseră să fie murdari după urechi, dar i-am convins să se îmbăieze oricum, indiferent că vroiau sau nu. Acum, cred că ar cam fi timpul să faci și tu o baie. În sfârșit ești destul de refăcut ca să te poți spăla singur – așa că un ras și un tuns ar încununa minunat toată treaba. Nu crezi, mătușă Batty?

— Absolut, păpușă. Cum spuneam, mă pricep de minune să bărbieresc oamenii.

Îmi dădeam seama după cum mânca Gabe cu creștetul plecat, și după cât de tăcut devenise, că-și dorea la fel de mult să fie bărbierit cum și-o doreau probabil și împărăteasa Estera și Arabella. Trebuia să-l conving s-o facă.

— L-am văzut cândva pe „Sălbaticul din Borneo” într-o piesă cu un singur act, am spus, și nu era nici pe jumătate așa păros ca tine. Știi să și tunzi, mătușă Batty?

— Vai de mine, sigur că da. Nici-o problemă – pac, pac! Și forfecă de câteva ori aerul cu două degete.

Gabe își trecu protector degetele prin păr.

— A, uite ce e...

— Și cred că seara asta ar fi foarte potrivită și pentru baie, am adăugat eu. Cazanul de deasupra sobei e plin cu apă fierbinte, De ce să nu te speli din cap până în picioare?

— Putem să ne uităm și noi cum îl bărbierim? întrebă Jimmy. Mă sprijineam în continuare de tocul ușii cu toți trei copiii pitiți pe sub mâinile mele întinse, ca în jocul „London Bridge”²⁹. Am zâmbit bucuroasă.

— Nu te deranjează dacă se uită și ei, nu Gabe?

Era încolțit, și o știa.

— Cred că nu.

Mătușa Batty apucă un smoc din coama dezordonată a lui Jimmy și se prefăcu a tăia din ea cu degetele.

— Poate ar trebui să exersez puțin pe tine până termină domnul Harper de mâncat cina.

— Nuuu. Mama spune că musafirii au întotdeauna prioritate, spuse Jimmy, smulgându-se din mâinile ei.

— Prea bine-atunci. Băieți, ce-ar fi să-mi spuneți unde își ținea tăticul vostru briciul și săpunul de ras?

— Îți aduc eu tot ce-ți trebuie, am spus eu.

Lucrurile de ras ale lui Sam erau tot în dulăpiorul lavoarului din bucătărie, unde le lăsase. O oglindă veche și ciobită prinsă într-o ramă vopsită de lemn atârna deasupra. Când am deschis dulăpiorul, mi-am amintit cum se bărbiera Sam în fiecare dimineață în fața oglinzii, și cum se împrăștia încet parfumul săpunului lui de ras prin toată bucătăria. Când se încălzea afară, își scotea lavoarul pe veranda din spate, ridicându-l de parcă ar fi fost o nimica toată, ca să se poată spăla afară, la aer curat.

Uneori Sam puneă puțină spumă de ras pe fața lui Jimmy și-l ridica apoi la oglindă lăsându-l să și-o radă de pe față cu o linguriță. Jimmy și Luke adora să-l privească pe tăticul lor ascuțindu-și briciul pe cureaua din piele. O dată micul Luke spusesese că sunetul briciului alunecând înainte și înapoi îi amintea de un cal însetat sorbind apă, iar Sam și cu mine am râs până nu am mai putut.

Băieții nu știuseră că bunicul lor folosise o curea din piele exact, la fel cu aceea pentru a-și lovi cei doi băieți mai mari când erau copii. Sam îmi șoptise cândva adevărul acesta îngrozitor într-o, noapte, în întunericul dormitorului

---

²⁹ Joc simplu, pentru copiii preșcolari, însoțit de intonarea unui cântec cu linie melodică simplă, în genul jocului „Podul de piatră”.

nostru. Mă ținuse strâns lângă el și-mi spusese că ura vederea acelei curele în mâna tatălui său. Fratele lui mai mare, Matthew, păruse întotdeauna să o încaseze mai rău. Așa mare cum era, Sam tremura încă amintindu-și, și jurase să nu folosească niciodată o curea pe copiii săi în felul acela.

Am dus cana cu săpunul la nas. Mirosea a Sam. Mă gândeam la mătușa Batty încercând să păstreze parfumul de lămâie al lui, Walter în micuța ei casă după plecarea lui, și îmi doream să-l fi iubit și eu pe Sam așa cum îl iubise ea pe Walter. Doar că eu îl folosisem pe Sam pentru a obține ceea ce-mi doream, la fel cum plănuise și Frank Wyatt să se folosească de mătușa Batty. Nu eram cu nimic mai bună decât el.

Am strâns lucrurile de ras ale lui Sam, împreună cu un prosop și un foarfece, și m-am întors în camera domnului Harper. Terminase de mâncat.

— Frizeria mătușii Batty este deschisă, declară ea în timp ce-l ajuta pe Gabe să coboare din pat și să se așeze pe un scaun. Era în continuare destul de slab și nesigur. Ea-i fixă prosopul în jurul gâtului și începu mai întâi prin a-i aranja părul, pălăvrăgind întruna în tot timpul cât lucră. Când era gata să-l bărbierească, am adus un lighean cu apă caldă și l-am pus în poala lui, apoi am rămas prin preajmă, gata să pun capăt acțiunii dacă observam cumva că mătușa Batty începe să-l măcelărească. Dar se dovedii surprinzător de pricepută, exact cum spusese. Nu reușise să-i verse nici-o picătură de sânge. Și făcuse treabă bună și cu părul lui. Îi oferii o oglindă și o perie de păr și-l lăsă să și-l pieptene singur.

— Mulțumesc, spuse el în timp ce-și pipăia bărbia netedă. Seamăn iarăși cu mine.

Omul care își făcu apariția de sub tot acel păr se dovedii a fi cea mai mare surpriză dintre toate. Mă simțeam de parcă tocmai asistasem la transformarea unei omide păroase într-un fluture. Domnul Harper avea o față suplă, ovală, cu o bărbie puternică, colțuroasă – dar fără groșița adâncă pe care o aveau toți bărbații familiei Wyatt. Nu era atât de în vârstă cum îmi imaginasem, ci surprinzător de tânăr – treizeci și ceva de ani – vârsta lui Matthew Wyatt.

Părul lui ondulat, de un maroniu întunecat, părea să își aibă obârșia la Ted Bartlett; fruntea sa înaltă și sprâncenele arcuite păreau să fie ale Lydiei Fowler.

— Ce drăguț ești fără toată blana aia! exclamă mătușa Batty. Pune niște haine decente pe tine și ai putea trece drept gentleman.

— Pentru început i-ar prinde bine o baie, i-am reamintit eu. Și ca să nu trebuiască să urce toate scările acelea până la baie, băieții mă pot ajuta să car cada cea veche din cupru până aici și să o umplem cu apă. Apoi vreau să dispăreți toți de aici, și să-l lăsăm să aibă puțină intimitate — și asta e valabil și pentru voi, am spus, hâșâindu-i pe Winky și cele două pisici de pe patul lui. Crezi că poți intra și ieși singur din cadă? l-am întrebat.

— Mă descurc. Era mult mai ușor acum să-l văd pe Gabriel Harper roșind, cu obrazul bărbierit.

Abia așteptam să iasă mătușa Batty din camera lui ca s-o întreb dacă îl recunoscuse.

— Ai făcut treabă bună cu bărbieritul lui, am spus în timp ce umpleam gălețile cu apă fierbinte din cazan, pentru ca să le care băieții. Deja mutaserăm cada în camera lui.

— Gabe arată categoric altfel acum, nu?

— Ca o oaie proaspăt tunsă.

— Ți se pare că seamănă cu cineva familiar, mătușă Batty? Mi-am ținut respirația în timp ce ea se gândi puțin-

— Păi, acum că spui, îmi amintește de tânărul Robert E. Lee, faimosul general. Lee a fost un bărbat chipeș, nu crezi? Chiar dacă era în armata înfrântă?

Am respirat frustrată.

— Vreau să spun, dacă ți se pare cumva că seamănă cu cineva din familie.

— O, n-aș putea spune, păpușă. N-am întâlnit niciodată familia domnului Harper.

Trebuia să spun lucrurilor pe nume.

— Uită-te bine la el, mătușă Batty: Nu cumva e Matthew Wyatt?

— Matthew! Nu fi prostuță, păpușă! îl cheamă Gabriel Harper. E scriitor. Din Chicago. Pronunță cuvintele rar și cu atenție, de parcă aș fi fost senilă. Matthew s-a dus să lupte în războiul acela cumplit.

— Războiul s-a terminat de mai bine de zece ani. Te rog, uită-te cu atenție la el. Spuneai că ți se pare cunoscut, mai știi?

— Așa am spus?

— Da! Prima oară când l-ai întâlnit. Ar putea fi oare Matthew, care să se fi întors în sfârșit acasă, după toți acești ani? Privește-l, mătușă Batty. Are cam aceeași vârstă pe care ar avea-o Matthew.

Aruncă speriată o privire în camera lui, de parcă s-ar fi așteptat să-l vadă sărind din pat și arzându-i una cu un băț, apoi scutură din cap.

— O, nu. Nu e Matthew. Părea convinsă. Nu știam dacă trebuia să o cred sau nu. Eram atât de frustrată că îmi venea s-o zgâlțâi.

— Ești sigură că nu e Matthew?

— Absolut, păpușă.

Eu nu eram. Observasem prea multe asemănări între povestea mătușii Batty și cea a lui Gabe ca să fie doar coincidențe. În timp ce Gabe se bălăcea în cadă, am scos albumul cu fotografii și am studiat din nou pozele lui Matthew. Când am dat peste una a Lydiei, mi-am dat seama că îmi părea cunoscută. Puteam jura că era aceeași femeie pe care o văzusem în Biblia lui Gabe – sau oare îmi imaginam totul? Îmi doream să pot arunca încă o privire la fotografia lui și să le compar pe cele două, dar Biblia nu se mai afla lângă patul lui. Cu siguranță o pusese la loc în sacul lui de pânză.

Când își termină Gabe scăldatul, se schimbă într-o pereche de izmene ale lui Sam și se cuibări înapoi în pat. Arăta epuizat.

Am scos repede apa murdară și am curățat cada, apoi m-am întors o ultimă dată în camera lui pentru a mă asigura că piciorul lui era în regulă. Mă obișnuisem să am un vagabond jegos în casa mea, dar acest nou Gabe arăta atât de diferit, încât mă simțeam de parcă Îngrijeam de-acum un cu totul alt bărbat. Iar mătușă Batty avea dreptate – era un bărbat arătos și în putere.

— Deci spune-mi, Gabe, am spus, fără să-mi ridic privirea în timp ce-i examinam piciorul, ai vreo soție sau o familie care să te aștepte undeva acasă?

— Nu.

Am mai turnat niște iod.

— N-ai fost niciodată căsătorit sau doar în momentul de față nu ești?

— N-am fost căsătorit niciodată.

Bun. Deci dacă era Matthew Wyatt, îl puteam face să se îndrăgostească de mine și să se căsătorească cu mine, și așa nu aveam să ne pierdem casa. Câștigasem și înainte inima unui bărbat, așa că știam cum s-o fac din nou. Dar chiar nu era îndeajuns sentimentul de vinovăție cu care trebuia deja să trăiesc cu privire la ceea ce făcusem? Nu știi de ce, dar nu îl puteam privi pe Gabe în ochi. Și nu știi de ce începu să-mi bată inima repede, ca o ciocănitoare.

— Aș vrea să te întreb ceva. Numele de „Gabriel Harper” sună cumva... a invenție. Este acesta numele tău adevărat sau pseudonimul tău ca scriitor?

Nu-mi răspunse. Știam trucul ăsta, și m-am gândit că aveam să aștept până se hotăra să-mi răspundă. Dar îi trebuia atât de mult, încât curiozitatea mă determină în cele din urmă să-mi ridic privirea. Mă privea încruntat.

— Ce-i cu toate întrebările astea? Ce contează?

— Cu alte cuvinte, Gabe nu este adevăratul tău nume.

Păru surprins și destul de înfuriat.

— N-am spus asta. Nu începe acum să-mi răstălmăcești vorbele.

— Păi atunci de ce nu poți fi pur și simplu sincer cu mine și să-mi spui drept în față? Da sau nu?

— Cine spune că am fost nesincer? Nu te-am mințit niciodată.

Poate că nu, dar eu însămi eram expertă în a mă eschiva de la adevăr, și știam că exact asta făcea și Gabe.

— Dar nici nu mi-ai răspuns la întrebare, am spus, înfigându-mi mâinile în șolduri. Te-am întrebat dacă Gabe este numele tău real și mi-ai spus că nu contează. Dar pentru mine contează.

— De ce? Mă săgetă cu ochii plini de furie. De ce ar trebui să conteze pentru tine?

Nu i-am putut răspunde fără a-i dezvălui prea multe. Până nu eram sigură cine era, nu doream să aflu că Matthew Wyatt deținea totul. Mă încolțise la colț la fel cum

Îl încolțisem și eu. Niciunul dintre noi nu era dispus să-și scoată la lumină secretele din locurile lui tainice. Am tras cu grijă pantalonul în jos, și i-am acoperit piciorul cu pătura.

— Să-ți sting lumina? am întrebat în timp ce mă ridicasem să plec, sau ai dori să o mai las puțin aprinsă?

— Te rog stinge-o. Mulțumesc.

— Apropo, am spus peste umăr, acum miroși mult mai bine decât înainte.

Acum că-l aranjase pe Gabe, mătușa Batty își luase responsabilitatea de a-l scoate zilnic din pat și de a-l plimba prin casă, ca să-și recâștige puterile. Într-o dimineață s-a dus până la casa ei și s-a întors cu un baston superb din lemn de abanos, cu un mâner din argint.

— M-am gândit că ți-ar fi de folos, a spus ea, prezentându-i-l ca pe-un trofeu.

Gabe îl studie plin de admirație.

— E parcă prea elegant pentru a-l folosi, mătușă Batty. Arată ca o piesă din tezaurul familiei. Ești sigură...?

— Sigur că sunt. Eu n-am trebuință de el. Și dacă va veni Vreodată ziua când să-mi trebuiască un baston, sunt mult prea mică să mă pot folosi de acesta.

Am privit mânerul – era sculptat în forma unui cap de câine.

— A fost bastonul lui Walter Gibson? am întrebat eu.

— Da, nu-i așa că-i superb? Mi l-a lăsat când a plecat. Întotdeauna i-am păstrat mânerul bine lustruit ca să arate bine. E argint curat, să știi.

Dar nu se potrivea cu povestea pe care mi-o spusese deunăzi, îmi spusese că Walter plecase fără să mai privească înapoi, iar eu rămăsesem cu impresia că nu putea merge fără bastonul lui. Walter îi oferise o carte drept cadou, și nu obiectul acesta. Și cum era cu bărbieritul lui? Poveștile mătușii Batty aveau mai multe găuri decât găurile din cașcaval.

Am lăsat-o să șonticăie prin jur alături de Gabe în timp ce eu ședeam la biroul lui Frank Wyatt și făceam o listă cu toate câte trebuiau făcute în livadă. Trăisem timp de zece ani aici, așa că știam destul de bine ce era de făcut, chiar

dacă nu toate amănunțele, dar știam că întotdeauna în timpul lunilor de iarnă Sam și Frank tunseseră pomii. Mai târziu, trebuiau să fie fertilizați. Apoi trebuiau stropiți. Frank obișnuia să mute întotdeauna stupii în livadă după ce îi stropea, ca albinele să poată poleniza pomii. Odată ce începeau să crească buruienile, eu trebuia să discutăm printre rânduri, apoi trebuia să trec încă o dată să nivelez locul. Grădina de legume trebuia săpată și semănată, iar sparanghelul trebuia cules. Animalele aveau nevoie de fân și de porumb. Am numerotat totul cu numere de la unu la zece, și am pus totul pe hârtie, încercând să nu le las să mă distrugă. Aveam să mă gândesc la culesul și vânzarea roadelor la timpul cuvenit.

Într-o dimineață însorită de iarnă m-am hotărât să mă apuc de tuns pomii – adică după ce aveam să aflu cum se făcea asta. Speram să-mi poată spune Gabe sau mătușa Batty, pentru că mai bine muream decât să cer ajutorul vreunui dintre vecinii mei, cum ar fi de exemplu Alvin Greer. I-am găsit pe Gabe și pe mătușa Batty lângă grajduri, sprijinindu-se de gardul ce împrejmuia pășunea, în timp ce Becky se legăna înainte și înapoi pe porțiță.

– Una dintre crengile stejarului aceuia mare din față ar fi numai bun pentru a atârna un leagăn, l-am auzit pe GaB spunând în timp ce mă apropiam. Dar mai întâi va trebui să găsim o scândură zdravănă și niște funii.

– N-ar putea să fie doar leagănul meu și numai al meu? întrebă Becky.

– O, dar te vei bucura de două ori mai mult de leagănul acela dacă îl vei împărți cu alții, spuse mătușa Batty. Așa ne învață Biblia.

– Sunt leagăne în Biblie? întrebă Becky uimită.

– Sunt sigură, că trebuie să fie unul sau două leagăne, spuse mătușa Batty. Stai să mă gândesc. „Leagă-ne, Doamne”³⁰! Nu, asta-i o cântare.

Primul care mă văzu fu Winky, și porni imediat spre mine pentru a mă saluta. Am cotit spre el, ca să mă și nimerească. Apoi mă văzu și Becky.

---

³⁰ Joc de cuvinte în original: *swing* (leagăn) și *Swing low, sweet charioim* (gospel american).

— Mama, haide să-ți spun ceva! Domnul Harper a spus că o să-mi facă un leagăn!

— Asta-i foarte drăguț din partea lui, am spus, aplecându-mă să-l mângâi pe câine pe creștet. Auziți, mă întrebam dacă vreunul dintre voi știe cum se tund pomii fructiferi?

— Se face iarna, spuse mătușa Batty sigură pe sine, când hibernează pomii. Totuși, e destul de târziu pentru asta acum. Ne-a prins bine ultima furtună de zăpadă, pentru că a amânat puțin venirea primăverii.

— Dar știți careva cum se face? Voi ați tuns vreodată pomi?

Gabe își scutură capul.

— Nu pot spune că am făcut-o vreodată, dar am luat cândva interviu unui fermier care deținea o livadă, pentru un articol la ziar. Știu în principiu.

— Ia mai slăbește-mă cu vorbele astea alese, Gabe. Spune-mi pur și simplu ce am de făcut.

— Ideea este să aerisești partea din mijlocul coroanei ca să poată intra lumina și să se coacă fructele mai bine. De asemenea, trebuie să eliberezi pomul de ramuri mai mici, noi, care fură din Energia ramurilor care poartă roadele.

— E la fel ca în pilda pe care a spus-o Isus în Biblie, adăugă mătușa Batty. Grădinarul taie ramurile ca pomul să aducă mai multă roadă. Și fiecare ramură care nu aduce rod este tăiată și aruncată în foc. Apoi...

Am intervenit repede punând capăt prediciei.

— Dacă îți arăt unul dintre pomi, Gabe, crezi că m-ai putea învăța să o fac?

Rămase cu gura deschisă.

— Doar nu te gândești să faci toată treaba asta de una singură! Acum îi citeam cu ușurință expresia feței, pentru că nu mai avea barbă și nu-i mai intra părul în ochi, și era evident că de data asta îl șocasem. Era cam aceeași reacție pe care ar fi avut-o și Frank sau Sam dacă le-aș fi sărit înaintea și m-aș fi oferit să le fac eu treaba.

— Dacă n-o fac eu, n-o să se facă singură, am spus. Deci, poți să-mi arăți cum se face sau nu?

— O să fac eu toată treaba pentru tine, doamnă. Cred că sunt destul de bine... dacă o iau cu încetișorul.

Încruntarea lui Gabe se transformă de-a dreptul în supărare.

— Dar chiar nu cred că poți face treaba asta. Adică... pomii ăia sunt mai mari decât tine.

— Și?

— Și! Mă apucă de braț și îmi prinse încheietura mâinii mele. Era atât de subțire, că o cuprinse cu degetele lui. Ramurile pe care trebuie să le tai sunt mai groase decât încheietura asta.

— Hei, copii, nu vă luați la bătaie, spuse mătușa Batty draguț. Este destul de lucru pentru voi amândoi.

I-am desprins degetele din jurul încheieturii mele, schițând un zâmbet triumfător.

— Și, de asemenea, destule unelte să ne ajungă la amândoi.

— Dar cum rămâne cu leagănul meu? scânci Becky urmărindu-ne în atelierul cu unelte. M-am întors la timp ca să surprind privirea pe care i-o aruncă Gabe în timp ce-și puse ușor mâna pe creștetul ei plin de cârlionți roșii. Era atât de blând, de iubitor, și de... părintesc, că am simțit cum mi se pune un nod în gât.

— O să ți-l fac,, scumpo, spuse el cu o voce la fel de moale ca și pernțele de la lăbuțele pisicii. Promit.

— Și cum rămâne cu reparatul acoperișului de la casa mătușii Batty? Cuvintele îmi ieșiră mai aspre decât intenționasem să sune.

— Asta poate să aștepte, păpușă, spuse mătușa Batty. Dar tunderea pomilor nu. O luă pe Becky de mână. Brrr. Mi se face frig aici afară. Haide să mergem noi două în casă și să pregătim o plăcintă pentru cină, bine?

Nici Gabe și mici eu nu schimbarăm nici-o vorbă în timp ce căutam printre unelte. Abia așteptam să ne apucăm de treabă, dar Gabe se opri mai întâi să studieze cu atenție fiecare dintre fierăstraie și dintre foarfecele de tuns.

— Câteva dintre lamele astea arată destul de tocite, spuse el. Cred că mai bine mă apuc să le ascut. Le duse imediat în grajd și intră direct în atelierul lui Sam de parcă știa exact unde trebuia să se ducă. Se așeză la piatra de ascuțit și puse piciorul pe pedale, pentru ca roata să se învârtă de parcă ar fi făcut asta toată viața.

— Ai scris vreun articol și despre ascuțirea uneltelor? am întrebat eu sarcastică.

Se concentrează atât de tare asupra lucrului pe care-l făcea, încât trecură câteva momente înainte să-și ridice privirea.

— Poftim? Era o privire de o inocență pură – sau o prefăcătorie curată. Nu-mi dădeam seama care dintre ele.

— Pari să știi să mânuiești piatra de ascuțit, am spus eu.

— Da. Ai putea să-mi aduci puțină apă să ud piatra? Mulțumesc. Luă o pilă și începu să ascute unul dintre fierăstraie.

În timp ce mă duceam să scot niște apă, mi-am amintit că Gabe făcuse curat în grajd și că-și petrecuse noaptea în atelierul lui Sam.

Asta explica probabil cum de știa unde se aflau toate lucrurile. Dar în timp ce-l priveam lucrând, mâinile lui păreau destul de îndemânatică pentru un băiat de la oraș.

L-am surprins tresărind când termină treaba, și se aplecă spre a-și masa piciorul rănit.

— A-nceput să te doară? l-am întrebat.

— Nu chiar așa de rău.

Am ieșit înaintea lui din grajd, și am înhățat din mers două scări din lemn pe care le-am dus apoi la camionetă. Gabe aduse și el șchiopătând uneltele, la timp pentru a mă ajuta să le aranjez pe toate pe platforma din spate. M-am urcat la volan, iar el s-a așezat pe locul din dreapta. Era încă zăpadă pe jos, așa că am condus cu atenție, nedorind să derapez cu mașina. M-am oprit lângă cel mai apropiat grup de pomi, imediat după grajd. Aș fi ajuns mai repede pe jos până acolo, dar Gabe nu.

În timp ce opream mașina, am privit în jos și am observat spațiul larg dintre noi pe bancheta din față a mașinii. Mă făcu să mă gândesc la povestea mătușii Batty și la sfatul pe care i-l dăduse Lydia pentru a se asigura că piciorul avea să i se atingă „accidental” de piciorul lui Frank. Imaginea micuței mătuși Batty chinându-se să se cuibărească lângă arțăgosul meu socru mi se păru atât de nostimă, încât am izbucnit în râs.

— Ce-i așa de amuzant? întrebă Gabe, zâmbind.

— Nimic... eu... dar nu-mi puteam scoate imaginea aceea din minte. Îmi imaginam prea bine cât de îngrozit ar fi fost Frank dacă i-ar fi reușit ei să facă una ca asta, și am răs până îmi dădură lacrimile. Gabe aștepta. Scuză-mă, am spus ștergându-mi ochii. Povestirea era mult prea complicată ca să i-o pot împărtăși, așa că tot ce-am spus a fost: „Socrul meu se răsucesce în mormânt. N-ai idee cât de multă grijă a avut de pomii aceștia.”

El încuviință din cap și coborî din mașină. Când am ajuns lângă el, studia deja cel mai apropiat pom.

— Atenția amănunțită cu care a lucrat socrul tău ne va ușura mult munca, spuse el. A tuns foarte bine acești pomi. Vezi cât este de ușor să îți dai seama care sunt ramurile purtătoare de rod față de cele nou crescute? Pe acestea trebuie să le tăiem jos. Îmi arată câteva ramuri subțiri care creșteau în toate direcțiile din trunchi și din ramurile centrale.

— Cred că am face bine să ne apucăm de treabă. Am trecut pe lângă el și am început să trag jos una dintre scări. El stătea deoparte privindu-mă.

— Ascultă, Eliza...

Știam după tonul vocii lui că se pregătea să-mi spună din nou cum eram eu prea slabă să pot tunde pomii. Îmi aducea atât de mult aminte de tata care îmi tot spunea ce puteam și ce nu puteam face, încât m-am răsucit cu fața la el și mi-am împlântat mâinile în șolduri.

— Ce este, Gabe?

Mă privi îndelung, apoi își scutură capul.

— Nimic. Vroiam doar să-ți atrag atenția că foarfecele sunt foarte ascuțite.

Munca era grea – căratul scării de la un pom la altul, cățărarea pe scară de zeci de ori în sus și în jos, și trebuia să mă întind mult deasupra capului, să tai cu foarfecele și cu fierăstrăul. Îmi doream să mă fi îmbrăcat cu o salopetă în loc de fusta veche ce mă încurca și care îmi stătea în drum la fiecare cinci minute. La prânz degetele de la picioare îmi amorțiseră atât de rău de frig, încât nu le mai simțeam.

Pomii nu se mai sfârșeau – rând după rând, aranjați perfect pe rânduri drepte. Mi l-am amintit pe Sam spunându-mi că tatăl lui plantase o sută de pomi pe fiecare

acru – și erau acrii și acrii de pomi. La sfârșitul zilei picioarele, umerii și ceafa mă dureau atât de rău, că îmi venea să plâng, dar a doua zi mai aveam încă destui pomi de tuns. Eram gata să pun pariu că și Gabe avea destul de furcă cu durerile, dar eram amândoi prea încăpățânați ca să o recunoaștem.

În a treia sau a patra zi de lucru, Gabe își aduse cu sine și gamela sa. În ciuda tăgăduirilor mătușii Batty, eu continuam să-l suspectez de faptul că ar putea fi Matthew Wyatt, astfel că atunci când se așează jos pe treapta de sub ușa camionetei pentru a bea apă, am hotărât să-l întreb despre război.

– Văd că ți-ai adus un mic suvenir din armată, am spus. Ai luptat în Războiul cel mare? Luă o înghițitură bună și își șterse gura înainte de a-mi » răspunde.

– Gamela asta o am de la un vagabond pe nume Lou Țăcănit³¹. Era un om tare bolnav în noaptea când l-am întâlnit. M-am gândit că trebuie să aibă pneumonie după cum tușea. Așa că m-am învățat pe lângă el timp de câteva zile, l-am hrănit, i-am ținut de cald, lovindu-l vârtos peste spate ori de câte ori avea nevoie. Aproape c-a murit, dar când în cele din urmă a supraviețuit, a insistat să îi păstrez gamela ca semn al mulțumirii lui. A fost singurul lucru de valoare pe care îl avea. Gabe se ridică și mi-l întinse. Vrei și tu niște apă?

– Nu, mulțumesc. Eram expertă în a mă minți pe mine însămi, așa că mă credeam în stare să spun cu destul de mare ușurință dacă cineva spunea o minciună. Iar povestea asta părea să fie adevărată.

Gabe se și cățăraseră înapoi pe scară înainte să-mi dau seama că evitase cu succes să-mi răspundă la întrebarea dacă luptase sau nu în război.

Indiferent cât de mult lucram, părea că înaintea noastră se întindeau tot mai mulți pomi, cât vedeai cu ochii, de parcă am fi fost într-o încăpere tapetată cu oglinzi. Cât ne permitea vremea și nu era vântul prea puternic sau prea rece, lucram în fiecare zi cât era lumină. Seară de seară cădeam epuizată în pat, și visam pomi, cu

---

³¹ Loony Lou.

crengi care se întindeau către mine ca niște brațe scheletice care încercau să mă apuce și să mă sufoce. Mă trezeam scaldată în sudoare, fericită că nu fusese decât un vis – până îmi aminteam că mă așteptau alți pomi de tuns a doua zi.

– Nu trebuie să lucrezi atât de mult, Gabe, i-am spus într-o după-amiază. Se așezase pentru a treia oară pe scara de sub ușa camionetei, odihnindu-se. Îmi părea cam palid.

– Doar încerc să țin pasul cu tine, spuse el zâmbind trist.

– Sper că nu faci iarăși febră, nu? Mi-am scos mănuașă și i-am atins fruntea. Era rece. Când mi-am dat seama ce făcusem, m-am răsucit repede, stânjenită. Am privit în urmă la rândurile lungi de pomi pe care-i tunseserăm deja, cu mormane de vreascuri stivuite sub ei, apoi am privit rândurile lungi care așteptau să le vină rândul. Când am reușit să-i arunc în sfârșit o privire lui Gabe, l-am surprins privindu-mă cu o expresie ciudată – de parcă nu mă mai văzuse până atunci.

– Ce? De ce te uiți așa la mine? l-am întrebat eu.

Roși.

– Eu... nimic. Te admir, atâta tot. Ești o femeie uluitoare. Își duse gamela la gură și sorbi o înghițitură de apă. De cât timp încerci să te descurci de una singură cu livada asta?

– Doar de câteva luni. De când a murit socrul meu în noiembrie.

– Cum a murit?

– A căzut mort în urma unui infarct. Doctorul a spus că s-a dus în câteva minute. Cel puțin a avut amabilitatea să aștepte până am strâns toată recolta.

– Și soțul tău?

– El a murit cu mai bine de un an înaintea tatălui lui.

– Ascultă, știi că nu mă privește, dar de ce nu angajezi ceva oameni să te ajute? Sunt destui bărbați care caută de lucru.

– Nu-mi permit. Socrul meu ne-a lăsat cu datorii.

Sorbi încă o înghițitură.

— Crezi că te poți descurca de una singură cu toate astea? Atât de tare m-am aprins, de-ai fi spus că mi-ar fi dat foc.

— N-am cuvinte să-ți spun cât de mult m-am săturat să mă tot întrebe toată lumea chestia asta! De fiecare dată când aud vorbele astea, doar mă determină și mai tare să perseverez. Asta este casa mea! Căminul copiilor mei! Nimeni și nimic nu ne vor putea sili vreodată să plecăm de aici. Poate că nu fac lucrurile așa cum le făcea Frank Wyatt, dar asta e singurul cămin pe care l-am avut vreodată, și așa să mă ajute Dumnezeu, n-o să mai fiu niciodată pe drumuri! Gabe arăta ca un câine cu coada între picioare după izbucnirea mea. I-am aruncat o scuză pripită. — Scuză-mă. N-am vrut să țip.

— Nu-i nimic, spuse el încet. Știi și eu cum e să fii pe drumuri.

Inima mi se înmuie puțin.

— Adică să călătorești la nesfârșit cu trenul?

— Nu numai asta. Se juca cu capacul gamelei, încercând să-l înșurubeze la loc cum trebuie. Nu am un loc pe care să-l pot numi cu adevărat casă. Am locuit într-o pensiune din Chicago înainte să îmi încep călătoriile.

— Nu ai familie?

— Nu.

Inima mi se înmuie și mai tare. Vroiam să-l întreb ce se întâmplase cu rudele lui, dar știam că dacă mă întreba el același lucru, nu aveam de gând să-i și răspund. Gabe se ridică și-și întinse brațele și umerii, rotindu-și ușor capul pentru a-și relaxa puțin musculatura gâtului.

— Cred că știi cât de tare te doare, am spus încetișor.

Schiță un zâmbet prietenos.

— Da. Sunt sigur că știi.

Privirăm amândoi concomitent în altă parte, de parcă ne-am fi dat seama că am dezvăluit prea multe despre noi înșine.

— Ei bine, cred că ar fi timpul să ne întoarcem la treabă, am spus, privind la rândul ce se întindea înaintea noastră.

— Ce facem cu toate vreascurile astea? întrebă el, privind la partea pe care o terminaserăm deja.

— Nu știu ce să fac cu toate astea, dar știu că nu pot rămâne acolo. Îmi amintesc că-mi spunea Sam că lemnul uscat atrage insectele. Întotdeauna mergea cu furca de fân printre rânduri, strângând toate ramurile la capătul rândurilor

— N-am putea folosi noi ramurile mai groase să facem focul cu ele?

Felul în care spunea Gabe noi îmi provocă un sentiment ciudat. Nu eram sigură dacă era un sentiment de plăcere sau unul supărător.

— Ba da, după ce se usucă, am spus. Dar chiar și așa, sunt prea multe lemne aici.

— Mă gândeam... știi că uneori vin vagabonzii și rămân o vreme lângă calea ferată? Cred că unii dintre ei ar fi dispuși să vină și să strângă vreascurile în locul nostru și să le ducă de aici, dacă i-am lăsa noi să le folosească pentru a se încălzi.

Iarăși îl spusese – noi.

— Bine, am spus eu după o pauză. Dar asigură-te că le spui să-și ridice tabăra pe proprietatea mea, sau de partea asta a căii ferate. Cealaltă parte este a lui Alvin Greer, și o să cheme șeriful să-i alunge de pe-aici.

În seara aceea l-am lăsat pe Gabe să folosească mașina. A umplut platforma din spate cu vreascuri și a dus prima încărcătură la calea ferată, ca prietenii săi să se folosească de ele. În săptămânile ce urmară, puteam să văd oameni mișunând prin livadă la ora cinei, strângând brațe de vreascuri – oameni sărmani, și uneori chiar și femei, îmbrăcate în zdrențe fără formă. Unul sau doi dintre ei nu păreau să fie mai mari ca Jimmy. Erau pe drumuri, înfometăți, înghețați.

În fiecare seară când ne așezam în jurul mâncării gătită de mătușa Batty, mă rugam pentru mine și pentru copiii mei să nu ajungem vreodată ca acei oameni.

CAPITOLUL 10

— Nu au mai rămas decât câțiva acri de pomi rămași pentru tuns, i-am spus lui Gabe într-o dimineață în timp ce încarcam mașina. Ce-ar fi să te apuci de astăzi de acoperișul mătușii Batty, iar eu voi termina singură de tuns pomii? Gabe studiase deja cu atenție dărâmăturile și îi dăduse mătușii Batty o listă cu toate lucrurile de care avea nevoie de la depozitul de cherestea. Nu aveam nici cea mai mică idee dacă-și permitea toate acele lucruri, sau dacă avea cu ce le plăti, dar aveam destule pe cap odată cu apropierea primăverii ca să nu-mi mai bat capul și cu problemele ei.

— Bun, ne mai gândim puțin la asta, spuse Gabe încet. Auzeam prea bine ezitarea din vocea lui.

— Ai vreo problemă cu ideea mea? am întrebat eu nerăbdătoare.

— Nu-mi place să te știu lucrând de una singură acolo afară, atât de departe de casă. Dacă s-ar întâmpla ceva...

— Cam ce să se întâmple?

— Păi... ai putea cădea de pe scară...

— Da' până acum n-am căzut, nu? Și-apoi, la fel ai putea să cazi și tu de pe scară, când lucrezi la casa mătușii Batty. Care-I diferența? L-am întăritat să-mi spună în față că sunt o femeie neajutorată, dar era destul de simțit să n-o facă. Studie cu atenție lama unui fierăstrău înainte să-l arunce lângă celelalte.

— Ce-ar fi dacă aș rămâne eu să lucrez mai departe la pomi, spuse el în cele din urmă, iar tu o poți duce pe mătușa Batty cu mașina în oraș ca să-și procure cele necesare.

— Nu știu să fac diferența între o scândură și alta, am spus. Ar fi mai bine dacă ai duce-o tu în oraș.

N-avea de gând să mă privească în față.

— Prefer să nu mă duc.

— De ce?

— Nu-i mașina mea. E a ta. Se întoarce puțin prea repede. Nu i-am putut vedea fața, dar aveam sentimentul că altul era motivul pentru care nu vroia să meargă. La

urma urmei, îmi condusesese mașina când fusese vorba să meargă la tabăra cerșetorilor. Și-apoi, n-avea decât să înhame caii la căruță și să nu se ducă cu mașina. În timp ce-l priveam cum șchiopăta mergând să închidă ușa la atelier, folosindu-se încă de bastonul lui Walter Gibson, încercam să îmi închipui care să fi fost adevăratul motiv. Din câte îmi puteam da seama, Gabe n-avea niciun motiv să nu dorească să ajungă în Deer Springs – doar dacă nu cumva îi era teamă că oamenii l-ar putea recunoaște drept Matthew Wyatt. Iar dacă era Matthew, ironia era că mașina era a lui, nu a mea!

— Nu mă supăr dacă înainte să mergi în oraș m-ai putea duce în partea care a mai rămas de tuns, spuse el în timp ce se întoarse șchiopătând la mașină.

Nu știi ce mă enerva mai tare – faptul că Gabe îmi ascundea ceva, sau faptul că în ultima vreme lua cam toate deciziile de unul singur. De două săptămâni se mutase înapoi în atelier unde dormea acum, spunându-i mătușii Batty că se putea folosi ea de-acum de camera noastră pentru musafiri de la parter. Apoi începuse să pregătească lădițele pentru semănat, și să ascută lamele plugului fără să i-o fi cerut nimeni. Iar aseară l-am surprins meșterind la tractor. Ai fi spus că aude vocea socrului meu, limpede ca bună ziua, dându-i ordine la fel cum obișnuise s-o facă cu Sam: Fiule, e timpul să facem asta-și-asta... Fiule, trebuie să repari chestia asta.

În final, am dus-o pe mătușa Batty cu mașina la depozitul de cherestea. Aveam niște lapte și niște ouă în plus pentru vânzare, și mai vroiam să mă opresc puțin pe la biroul domnului Wakefield cât timp eram în oraș, și să văd dacă aveam noroc în a-i da de urmă lui Matthew. Dacă era să mă iau după expresia adormită de pe fața îmbătrânită a avocatului, probabil că dormise continuu la birou de ultima dată de când îl vizitasem.

— Îmi pare rău, Eliza. N-am auzit nimic despre Matthew. Îmi pare rău... Am scris la Washington, dar lucrurile astea durează, îmi pare rău...

— Nu face nimic, domnule Wakefield. Arăta atât de jalnic, că îmi venea să-l mângâi ușurel ca pe un copilăș până adormea la loc.

Când m-am întors la depozitul de cherestea, mătușa Batty și Becky ședea deja pe bancheta din spate a camionetei așteptându-mă. Lemnul, cartonul gudronat și țiglele erau toate încărcate și gata de drum. Dumnezeu știe cum plătise pentru toate astea.

În următoarele câteva săptămâni, Gabe era pretutindeni, lucrând ca un apucat. Se ridica înainte de răsăritul soarelui ca să termine cu treburile de prin gospodărie, apoi trebăluia prin jurul grajdului sau prin livadă, pregătind totul pentru venirea primăverii. Aproape niciodată nu mai trebuia să trag de băieți să-și facă lucrul câtă vreme lucra Gabe cot la cot cu ei. Dar lucrul de care mă temeam – că s-ar fi putut atașa de Gabe – încet-încet se și întâmpla deja, și nu știam ce să fac în această privință. Oricât aș fi încercat, nu reușeam să-mi opresc copiii să nu se mai strecoare afară în grajd sau să stea lipiți de el de îndată ce le întorceam spatele. Mai ales lui Luke îi plăcea de el, și mă uimi să-l văd pe băiat că într-adevăr vorbea cu Gabe – deși vorbeau amândoi atât de încet, că nu puteam înțelege niciodată ce-și tot spuneau. Orice și-or fi spus, Gabe părea să fie foarte răbdător cu bâlbâiala lui Luke și toate astea.

Gabe îi câștigă inima lui Becky din ziua când îi făcu leagănul așa cum îi promisese. Nu mai înceta să țopăie în jurul mătușii Batty și al meu în timp ce-i priveam agățând leagănul de o creangă a bătrânului stejar din fața casei.

– Băieții Lydiei aveau și ei un leagăn chiar în copacul ăsta, spuse mătușa Batty. De fapt, s-ar putea să-l fi avut agățat chiar de creanga asta.

– Așa e, ai dreptate, spuse Gabe.

Mi-am ridicat surprinsă privirea la el în timp ce se cățara sus în copac pentru a lega funiile. Oare tocmai se dăduse de gol?

– Cum de știi tu unde a fost agățat leagănul lor? l-am întrebat.

– Am găsit aici sus niște resturi de funie împlântate în scoarță. Scormoni în lemn cu degetele, aruncând jos spre noi resturi de funie putredă. Vedeți? Funie veche de douăzeci de ani.

Era la fel ca toate celelalte lucruri pe care le făcea – Gabe părea să se simtă ca acasă la ferma mea, de parcă ar fi locuit aici de-o viață. Arase pământul unde ținuserăm noi întotdeauna grădina de legume și începuse să facă straturi în lădițele de semănat. Reparase cuibarele în cotețul găinilor pentru ca găinile să poată cloci în liniște, și întinse sârmă ghimpată nouă ca ulii să nu poată fura puii de găină. Unse, ascuțise și reparase toate uneltele și tot echipamentul, de parcă ar fi fost toate ale lui. Le păstra în șopron în cea mai desăvârșită ordine, așa cum insistase Frank întotdeauna că trebuiau păstrate.

— Se pare că știi o grămadă de lucruri despre viața la fermă, i-am spus eu într-o zi la masa de prânz. Ai crescut la fermă?

— Mi-am petrecut câteva veri la ferma mătușii și unchiului meu. Nu-și ridicase privirea din farfurie când vorbi. Și îmi dădeam seama că ura faptul că trebuia să-mi răspundă la toate întrebările. Dacă ar fi fost o broască țestoasă, s-ar fi retras în carapacea ei. Știam prea bine cum se simțea. Făceam exact la fel ori de câte ori începeau oamenii să mă întrebe despre trecutul meu, dar asta nu mă opri să-l interoghez pe Gabe.

— Unde-și aveau ei ferma?

— În Est.

— Chiar? în ce stat?

— New York. Îmi evită următoarea întrebare întorcându-se spre mătușa Batty. Dacă nu te superi, aș vrea să vii mâine dimineață la casa dumitale și să-mi spui cum dorești să fac anumite lucruri.

— Prea bine. Apropo, cum mai merge treaba la acoperișul meu? întrebă ea.

— Lucrul merge binișor. Totuși, din cauza ploii, am lucrat destul de încet.

— Nu mă grăbesc, spuse ea. Iar ploaia le face bine merilor.

Atunci mi-am dat seama că nici eu nu îmi doream ca Gabe să se grăbească prea tare cu terminatul lucrărilor. Odată ce termina de reparat acoperișul, avea să pornească probabil spre casa lui din Chicago. Gândul că aveam să rămân fără ajutorul lui îmi dădu un sentiment de panică.

Mi-am amintit că mătușa Batty spusese că în ziua când Walter Gibson o părăsise, nu se așteptase la asta, așa că m-am hotărât că aș face bine să mă obișnuiesc cu ideea că Gabe va pleca, înainte să apuce să mă ia prin surprindere.

— Știi, Gabe, am început eu în timp ce umpleam cănila cu cafea, mi-ai plătit deja înzecit pentru că ți-am îngrijit piciorul. Ești liber să pleci oricând dorești.

Nu-mi răspunse, dar i-am simțit privirea țintuindu-mă. Când am îndrăznit să-l privesc în cele din urmă, îmi spuse:

— Viața unui bărbat este o datorie prea mare ca s-o poți plăti. Avea ochi periculoși – misterioși și întunecați. Nu am putut face față prea mult privirii lui fără să mă simt de parcă mă prăbușeam de la marginea lumii. Blândețea ochilor săi mă atrăgea la el, totuși durerea pe care o întrezăream mă respingea totodată.

— Cum e cu slujba ta de la ziar? am întrebat. N-ar trebui să te întorci la lucru cândva zilele astea?

— Nu sunt sigur că mai am locul ăsta de-muncă. I-am dat editorului meu această adresă când i-am trimis povestirea mea, și încă aștept un răspuns de la el.

Știam cât de bună era povestea lui Gabe ca vagabond, și întrebam oare câți bani avea să-i plătească ziarul pentru ea. Suficient oare pentru a acoperi împrumutul lui Frank Wyatt de la bancă? Când m-am uitat la calendar în dimineața aceea, mi-am dat seama că jumătate din cele nouăzeci de zile pe care mi le dăduse domnul Preston trecuseră deja. Economisiseam fiecare bănuț pe care-l câștigasem din vânzarea în oraș a ouălor și laptelui care ne prisoseau, dar știam că nu era nici pe departe suficient. Timpul trecea, iar eu tot nu aveam nici cea mai mică idee de unde aveam să fac rost de bani.

Și Alvin Greer realizase între timp probabil că timpul trecea, pentru că tocmai în după-masa acelei zile veni să mă viziteze. Am auzit o mașină oprindu-se pe aleea mea, iar când am văzut că era vorba de domnul Greer, mi-am pus haina și am ieșit afară pe veranda din spate să stau de vorbă cu el. Știam că ar fi fost frumos din partea mea să-mi invit vecinul în casă, dar nu vroiam să intre din nou în

salonul meu, cântărind toate lucrurile din jur de parcă abia ar fi așteptat să pună mâna pe tot.

— Bună ziua, doamnă Wyatt, spuse el, atingându-și borul pălăriei.

— Bună ziua. Mi-am încrucișat brațele la piept și am așteptat. Nu-i trebui mult să înțeleagă mesajul, așa că trecu direct la subiect.

— Ați observat că o gașcă de vagabonzi s-au învățat pe proprietatea dumneavoastră mai jos, lângă calea ferată?

— Da, știu.

— Ați dori să-i alung de acolo?

— Nu, eu le-am spus că își pot ridica tabăra acolo. Nu au unde merge în altă parte.

Mă privi încruntat.

— Credeți că e înțelept? Adică, ținând cont că sunteți singură aici cu trei copii mici.

— Este ceea ce ar face un creștin, nu, domnule Greer? Nu ne spune Scriptura că orice vom face pentru unul din tovarășii noștri, o facem Domnului?

Domnul Greer se străduia din greu să se stăpânească, de parcă ar fi fost un câine întărâtat prins într-o lesă prea scurtă. N-am venit aici să vorbim despre...

— Dar pentru ce ați venit?

— Ei bine, am primit acum câteva săptămâni o scrisoare de la domnul Wakefield, avocatul dumneavoastră, în care-mi spune că nu îmi puteți lua în considerare oferta de a cumpăra această proprietate până nu va termina de clarificat moștenirea lui Frank Wyatt. Acum, știu că treburile astea cer timp, așa că m-am gândit să trec să vă întreb dacă nu v-am putea ajuta cu ceva, până una alta?

— Nu, mulțumesc domnule Greer. Am deja ajutor. Clipi suspicios.

— Chiar?

Atunci îmi trecu prin minte că Alvin Greer l-ar putea recunoaște pe Matthew Wyatt, așa că m-am hotărât să i-l prezint pe Gabe.

— Da, domnule. Mătușa soțului meu, Batty, s-a mutat și stă cu mine și cu copiii și ne ajută, i-am explicat eu. Și am angajat un administrator pentru a îngriji livada. Acum

muncește prin grajd, dacă doriți să-l cunoașteți. M-am întors și i-am arătat drumul fără să mai aștept vreo replică din partea lui. Gabe ieși pe ușă tocmai când ajunseserăm în dreptul ei.

— Iată-te, am spus. Aș vrea să-l cunoști pe vecinul meu din partea de miazănoapte. Dânsul este domnul Alvin Greer. Intenționat am neglijat să-l prezint pe Gabe cu numele, așteptând să văd cum avea să se prezinte el însuși. Gabe își scoase mănuașă și îi întinse mâna lui Greer.

— Gabe Harper. Îmi pare bine.

Am studiat expresia feței lui Greer, așteptând un semn că l-ar fi recunoscut. Dar nu se întâmplă nimic. Cei doi bărbați schimbară câteva vorbe, dar era destul de evident că dintr-odată Greer se grăbea să plece. Mă vizitase astăzi așteptându-se să găsească o fetișcană coplesită de griji, și se și văzuse în rolul cavalerului meu salvator, înveșmântat în armură strălucitoare. Faptul că nu aveam nevoie de ajutorul lui și că nu avea să pună mâna pe Wyatt Orchards, nu făcuse decât să îl întărească și mai mult și fu nevoit să plece înainte să răbufnească.

— Ce-i în neregulă cu el? întrebă Gabe în timp ce mașina lui Greer plecă repede de pe aleea mea.

— I-am spus că ești administratorul meu.

— Și care e problema lui?

— Îmi poftește livada. Se linge pe bot, așteptând să mă vadă falimentând, ca să poată prelua el totul.

— Dar ce drept ar avea să pună stăpânire pe livada ta? întrebă Gabe. Arăta scos din sărite în timp ce privea mașina lui Greer îndepărtându-se.

— Soția lui e din neamul Wyatt. Iar el își imaginează că ea ar avea vreun drept la livada asta, fiind rudă de sânge, pe când eu nu.

Chiar a doua zi mă vizită Dan Foster, șeriful districtual. Era un bărbat care, la cei cizzeci de ani ai săi, arăta excepțional, era voinic și bine făcut, ca un luptător de clasă. Era îmbrăcat într-o uniformă maronie, apretată, cu o insignă strălucitoare prinsă în piept, și un revolver ancorat la cingătoare. Întotdeauna îl compătimeam pe orice pungaș care intra în vizorul șerifului Foster. Când l-am văzut coborând din mașina lui, m-am gândit că poate vine cu

vești despre Matthew, așa că i-am alergat în întâmpinare, invitându-l în casă.

— Nu, mulțumesc, doamnă Wyatt, spuse el, atingându-și borul pălăriei. Nu pe dumneavoastră am venit să vă văd. Alvin Greer mi-a spus că ați angajat un administrator și aș dori să schimb o vorbă cu el, dacă s-ar putea.

L-am privit ca paralizată. Apoi mi-am amintit că mătușa Batty îmi spusese că și soția șerifului Foster era o Wyatt, așa că știam că se înțeleseră împotriva mea.

— De ce? Ce-i cu toată vânzoleala asta, domnule șerif?

— Alvin mi-a spus că individul e un străin, așa că...

— De ce-ar fi treaba voastră dacă angajez un străin? N-aveți nimic mai bun de făcut decât să vă învârtiți pe la fiecare fermă din ținut și să verificați pe cine angajăm la lucru? Am crezut că o să se înfurie, dar el rămase calm.

— Suntem vecini, Eliza. Înțelegem cu toții cât de greu trebuie să-ți fie după ce ți-au murit toți bărbații din casă. Dar de ce nu Cauți mai întâi ajutor la vecinii tăi? Vorbea prietenos și îmi părea puțin rău că fusesem atât de suspicioasă cu privire la el, dar pur și simplu nu mă puteam abține.

— Știu că vă gândiți că e de datoria dumneavoastră să mă protejați de străini, dar pot să am și singură grijă de mine, domnule șerif. Nu e treaba voastră pe cine angajez. Și-apoi, așa să știți, omul e rudă cu mine.

— Crede-mă, m-aș simți mult mai bine dacă ar fi și adevărat. Mă privi cu atenție, așteptând să confirm, în timp ce mâna i se odihnea relaxată pe revolver. Nu îl puteam minți. În cele din urmă își dresе glasul și spuse:

— L-am cunoscut pe Frank Wyatt de când mă știu, și îmi aduc încă aminte de vremea când soțul tău Sam nu era decât de-o șchioapă. De dragul lor am trecut pe aici. Sunt foarte îngrijorat cu privire la tine și la copiii, doamnă. Și e de datoria mea ca șerif districtual să protejez cetățenii pașnici de vagabonzi periculoși și de oameni cu moravuri ușoare.

— Mulțumesc, dar vă asigur că nu este cazul.

— Totuși va trebui să schimb câteva vorbe cu el, doamnă. Își vârî mâna în buzunar și scoase un plic.

Scrisoarea aceasta a venit recomandată din Chicago pentru un anume domn Gabriel Harper, la adresa aceasta. Bill White de la poștă m-a întrebat dacă știu ceva despre asta, așa că i-am spus că voi duce personal scrisoarea domnului Harper, de vreme ce oricum mă gândeam să vin până aici într-una din zile.

Nu știu de ce eram atât de protectoare față de Gabe, dar el îmi Ascundea unele lucruri din trecutul său pe care nu dorea să le cunosc eu sau altcineva, dar era imposibil să fie vreun evadat periculos sau așa ceva, nu? Gabe era atât de blând, și vorbea atât de frumos încât, sincer, nu îl credeam în stare să încalce legea.

Și atunci de ce eram atât de reticentă să-l las la dispoziția lui! Șeriful Foster l-ar fi putut chiar recunoaște pe Matthew Wyatt în persoana lui – și nu asta-mi doream, de fapt? Mă simțeam tare dezorientată.

— În dimineața asta lucrează la casa mătușii Batty, am spus în cele din urmă. Aș fi bucuroasă să mă duc să-l aduc...

— Mulțumesc, dar știu cum să ajung la casa lui Betty Fowler. Se urcă din nou în mașina lui și o luă din loc.

Aș fi vrut să mă duc și eu jos la ei și să aud ce aveau să-și spună șeriful și Gabe, dar trebuia să mă mulțumesc cu relatările mătușii Batty. După-masă am întrebat-o cu privire la întâlnirea lor în timp ce frământam aluatul pentru pâine. Se părea că în ultima vreme mâncam mai multă pâine decât apucam eu să frământ. Mătușa Batty era în bucătărie cu mine, făcând curățenie de primăvară în cămară, acum că împărăteasa Estera reușise să ne scape în sfârșit de șoareci.

— Dan Foster ăsta a fost de-a dreptul îngâmfat, îmi spuse ea.; își ridică în aer cârpa de șters praful de parcă asta ar fi fost chiar gâtul șerifului. L-a interogat pe sărmanul Gabe de-ai fi spus că era căutat pentru crimă, l-a tot întrebat unde a locuit înainte și unde a lucrat – a avut chiar tupeul să-l întrebe despre o listă de recomandări. Dan poate fi cu adevărat neobrăzat dacă își pune în cap – ceea ce presupun că e o treabă bună, atunci când chiar are de-a face cu infractori.

— Și Gabe ce-a spus?

— O fi el un om cam tăcut de felul lui, dar să știi că nu s-a lăsat intimidat de Dan. I-a spus că se numește Gabriel Harper, că locuia în Chicago și că oricare ar fi fost treaba lui la Wyatt Orchards, asta nu-l privea pe Dan. Eu una l-am aclamat. I-am spus: „Foarte bine, Gabe!” și asta l-a cam înfuriat pe Dan. A spus că, din păcate, ei doi tocmai încearcă să poarte o conversație privată, așa că mi-a cerut să plec, iar eu i-am spus că, din păcate, amândoi se găseau în casa mea, și poate că eu eram cea în măsură să-i cer lui să plece! După aceea, lucrurile s-au derulat destul de repede.

Zâmbeam în timp ce-am răsturnat aluatul din lighean și am continuat să-l frământ.

Îmi pare rău că mi-a scăpat una ca asta, am spus.

— O, ne-am distrat de minune! Când a plecat de acolo, Dan arunca cu amenințări în toate direcțiile. A promis că o să-l verifice pe Gabe, și a jurat că dacă află că Gabe profită de o văduvă lipsită de apărare, avea să i-o plătească „știitucum”.

Mătușa Batty dispăru din nou în cămară și am auzit-o trântind lucruri încoace și încolo. Eram puțin dezamăgită că nu putusem să aflu nimic nou despre Gabe, totuși, la fel ca mătușa Batty, nu mă puteam abține să nu fiu de partea lui.

— Dar ce-a fost cu scrisoarea pe care o avea șeriful pentru Gabe? am întrebat, amintindu-mi deodată despre ea.

Mătușa Batty își scoase capul ciufulit din cămară. Fața îi era luminată de-un zâmbet larg.

— Să vezi ce știri minunate! Povestea lui Gabe va fi prezentată în serial în ziarul de la Chicago!

Măinile îmi încremeniră în aluat.

— Asta înseamnă că o să plece de la noi.

— O, nu prea cred, păpușă. Gabe e un încăpățânat și jumătate. Chiar astăzi m-am convins de asta. Șeriful a încercat să-l alunge, și asta l-a întărâtat și mai mult pe Gabe să-și înfigă și mai aprig călcâiele în podea. Le-ai spus oamenilor că e administratorul tău, și pe toți sfinții, de aici înainte Gabe va administra Wyatt Orchards!

Mi-am acoperit fața cu mâinile pline de făină și am plâns ușurată. Nu-mi dădusem seama până atunci cât de mult mă temusem de gândul c-aș fi rămas din nou singură. Ajunsesem să mă bazez pe Gabe mai mult decât îndrăzneam s-o recunosc. Mătușa Batty își lăsă deoparte cârpa de șters praful și mă îmbrățișă cu căldură.

— Sărăcuța de tine, mă potoli ea. Ai tot cărat de una singură ditamai povara, nu-i așa? Dar nu trebuie să te mai îngrijorezi pentru că Dumnezeu a trimis un înger păzitor ca să te ajute o vreme.

Mi-am șters ochii și mi-am plecat fruntea pe umărul ei. — Cred că mi-a trimis doi îngeri.

Într-o dimineață rece și ploioasă am observat că una dintre vacile noastre se purta ciudat. Socrul meu o dusese vara trecută la împerechere și m-am gândit că probabil se pregătea să fete. Dar față de celelalte trei vaci care știuseră întotdeauna singure ce au de făcut când le venea sorocul, Myrtle devenea pentru prima oară mămică și vedeam bine că avea ceva probleme. Temându-mă să o las prea mult singură, am alergat repede prin ploaie în casă să caut ajutoare. Becky și mătușa Batty erau în bucătărie pregătind o nouă provizie de ouă pentru a le duce în oraș la vânzare.

— Gabe e la lucru la casa ta? am întrebat-o.

— Da, azi lucrează în interior, din cauza ploii.

— Becky, trebuie să fugi până acolo și să-l aduci înapoi, i-am spus. Pune-ți șoșonii vechi ai lui Luke și ia umbrela mea. Spune-i că Myrtle are probleme, că i-a venit sorocul, și aș avea nevoie de ajutorul lui.

— Nu te mai deranja să trimiți după Gabe, spuse mătușa Batty, întinzându-se s-o prindă pe Becky. N-o să ne fie de niciun ajutor Abia dacă știe pe care parte mănâncă o vacă. Îmi place tare mult de Gabe, însă... Își coborî vocea până ajunse o șoaptă, nu prea știe ce face.

— Cum adică? Face tot felul de lucruri pentru mine pe lângă fermă.

— Eu nu zic nu, face progrese uimitoare de la o zi la alta, spuse ea, ștergând un ou. Dar când a început Gabe să te ajute cu treburile din gospodărie, Jimmy mulgea două

vaci până reușea Gabe să mulgă una – și asta abia după ce și-a înfrânt teama că ar putea să-l lovească vaca.

Îmi plăcea în continuare să-mi imaginez că Gabe era Matthew Wyatt. Dacă chiar era, poate că plecase de prea multă vreme de acasă și uitase între timp multe dintre rânduieli.

– Poate că doar îi lipsește practica, am spus. Știi doar că a trăit multă vreme la oraș.

– Eu, una, aș pune pariu că a trăit toată viața la oraș! Tânărul n-a călcat vreodată pe la vreo fermă!

Își coborî din nou vocea până ajunse a șopti și adăugă:

– Vine mereu la mine să-mi ceară sfaturi.

– Sfaturi cu privire la ce?

– La toate! spuse ea ridicând din umeri. Când să pună răsadnițele, cum să pună găinile la clocit, când să are grădina, cum funcționează expandorul de bălegar... Caii l-au speriat destul de rău la început. Cred că din cauză că sunt așa de mari. A spus că nu a avut niciodată cai în Chicago – doar mașini. I-am spus că trebuie să le arăți cailor cine e stăpânul, iar el a răs și mi-a spus că ei știu deja că ei sunt! Acum se descurcă mult mai bine cu ei și doar rareori le mai pune hamurile pe dos. Iar ieri dimineață i-am spus că nuielele de zmeură pe care le-a plantat Frank toamna trecută trebuiesc tunse, iar el habar nu avea despre ce vorbeam.

– Dar nici eu nu știu, și eu locuiesc aici de zece ani. De când crește Frank zmeură?

– De când mă știu, îmi spuse ea, studiind un alt ou. Lydia știa cât de mult îmi place zmeura, așa că în fiecare an mă lăsa să-mi culeg și eu o porție. După moartea ei, a trebuit să mi-o cumpăr. Și să știi că nu era nici pe jumătate la fel de bună ca a ei. Zmeura trebuie s-o mănânci chiar în ziua când o culegi, iar dacă nu, este bună pentru dulceață și...

– Ascultă, ce să fac cu vaca? Nu-mi plăcea s-o întrerup, dar gândurile mătușii Batty puteau face mai multe cotituri decât o... cascadoare de la circ. Știi cum am putea ajuta vaca să fete?

– Majoritatea vacilor pe care le-am avut s-au descurcat destul de bine și singure. Deși îmi aduc aminte o

dată sau de două ori când tata a trebuit să întoarcă vițelul. A trebuit să-i aduc apă caldă și lucruri de felul ăsta, dar de fiecare dată am fost prea mică și nu l-am putut ajuta. E nevoie de o mână de bărbat.

— Vrei să vii în grajd și să te uiți puțin la Myrtle?

— Sigur, păpușă. Dar după ce privirăm vaca toată dimineața, ne era foarte clar că Myrtle avea greutate.

— Mă tem că va trebui să o ajutăm pe Myrtle să-și aducă vițelul pe lume, îi spuse mătușa Batty lui Gabe când acesta urcă dealul pentru prânz. Nu vrem să o pierdem pe ea sau pe vițelul ei.

— Sigur, spuse suflând în supă ca să se răcească. Și eu ce-ar trebui să fac?

Mătușa Batty dădu din mână.

— Mai bine te las să termini de mâncat înainte să intru în toate detaliile dezgustătoare. Râse când îl văzu oprindu-se din mâncat, cu lingura oprindu-i-se incertă în aer. Ai mai asistat vreodată o vacă la fătare?

— Aăă... cățelul lui unchiu' a fătat niște cățeluși într-o vară, spuse el. Și se pare că Arabella are câte o „pisicuță” sau două de fiecare dată când mă uit în altă parte. O privi pe Becky și îi făcu cu ochiul.

Nu face asta, îmi venea să îi strig. Nu-i lăsa pe copiii mei să te îndrăgească, iar apoi să-i lași baltă! Dar era deja mult prea târziu pentru toate avertismentele. Mi-am dat seama după modul în care Becky îl apucă pe Gabe de mână în timp ce plecam spre grajd, după-masă, că îl iubea din toată inima. El căra o găleată cu apă caldă în cealaltă mână. Mai șchiopăta puțin, dar nu mai avea nevoie de baston.

Sărmana Myrtle mugea necăjită. Mătușa Batty preluă conducerea.

— Haideți s-o ducem în grajdul mai mic, ca să nu se mai poată foi atât. Eliza și cu mine vom încerca să o ținem într-un loc, în timp ce tu vei întoarce vițelul în burta ei. Săpunește-ți bine brațul, Gabe.

El o privi îngrozit-

— Doar nu vrei să spui...

— Ba mă tem că da. Va trebui să-ți scoți haina. Și vezi să te speli bine până deasupra cotului.

Gabe nu se clinti. Mi se făcu atât de milă de el, că îmi venea să-mi calc peste mândrie și să fug până alături și să-i cer ajutorul lui Alvin Greer. Dar deodată, Gabe oftă resemnat și își scoase haina.

— Mă întreb dacă ziarul Tribune ar fi interesat de-un articol despre așa ceva, spuse el în timp ce își sufleca mânecile.

— Așa, acum trebuie să știi că lui Myrtle nu-i va plăcea deloc toată povestea asta... Îl avertiză mătușa Batty când îl văzu că e gata.

— Nici mie nu cred că o să-mi placă prea tare, bombăni el.

— Să sperăm că nu te lovește. Ai grijă la copitele ei din spate.

— Nu va fi prea ușor să le evit, ținând cont de poziția mea. Dar mulțumesc pentru avertisment.

Trase de câteva ori adânc aer în piept, de parcă se pregătea să facă scufundări la mare adâncime, apoi întrebă:

— Încă o dată, ce trebuie să fac eu acum?

— Să găsești capul vițelului. Odată ce-ți dai seama cum e așezat acolo înăuntru, croiește-ți drum de la cap la umăr sau la piciorul din față, apoi încearcă să îl întorci. Cred că vițelul stă de-a curmezișul.

— De ce am eu oare impresia că sună mai ușor decât este în realitate? glumi el. Se apropie de vacă și o mângâie ușor pe coapsă, atent la copitele ei din spate.

— Vorbește cu Myrtle, Eliza, mă instrui mătușa Batty. Spune-i cuvinte liniștitoare.

Stăteam aproape de capul ei. O mângâiam între coarne și îi vorbeam blând, așa cum le vorbeam copiilor când erau bolnavi, spunându-i că totul va fi bine. Dar când mă gândeam la propria mea experiență cu nașterile, nu o puteam învinovăți pe Myrtle dacă mugea și mă lovea și pe mine.

Gabe își luă până la urmă inima în dinți să facă ceea ce trebuia făcut. Dar nu apucase să intre decât de vreo douăzeci de secunde când scoase un urlet, iar fața i se contorsionă de durere.

— O, pun pariu că tocmai are o contracție, spuse mătușa Batty. Am uitat să-ți spun de astea. O să aibă câte o contracție din când în când, iar tata spunea că sunt atât de rele, că parcă îți storc orice vlagă din braț.

— Și nu glumea! gemu Gabe. Se odihni puțin după ce contracția trecu, dar nu se lăsă păgubaș. El și Myrtle continuară să se lupte cu ceea ce părea să se întindă ore în șir. Găsise capul vițelului, îl scăpase, îl găsise din nou, apoi începu procedura anevoioasă a întoarcerii – între contracțiile provocate de durerile vacii. Mă gândeam că avea să-i fie frig fără haină pe el, dar lucra atât de asiduu, că îi curgea sudoarea pe față și îi udă cu totul părul, lipindu-i-l de frunte. Când reuși să aducă vițelul în poziția care trebuia, mătușa Batty îi spuse să o lase de-acum pe Myrtle să termine toată treaba.

În câteva minute, făcă un vițel sănătos și bine făcut. Am văzut bucuria sinceră de pe fața lui Gabe când eram cu toții martori ai miracolului făcării. Apoi m-am trezit cu lacrimile curgându-mi pe obraji în timp ce priveam cum nou-născutul se lupta să se ridice pentru întâia oară pe cele patru picioare nesigure ale lui. Mătușa Batty și Becky se țineau de mâini și dansau rotindu-se în cerc, chiar acolo în grajd.

— Mulțumesc! Mulțumesc! Plângeam în timp ce-l îmbrățișam pe Gabe. Ne țineam strâns în brațe, copleșiți de emoție. Puțin mai târziu am îmbrățișat-o și pe mătușa Batty și pe Becky, dar chiar când am făcut-o, am simțit cu toată ființa mea că nu era nici pe departe același lucru. Nu simțeam aceleași senzații puternice curgându-mi prin mădulare, cum simțisem când îl îmbrățișasem pe Gabe – iar asta mă umplu de teamă.

— Vițelul lui Myrtle are nevoie de un nume, spuse Gabe în timp ce o ridică pe Becky în brațe.

— Angel, spuse ea fără să stea pe gânduri. Să-i spunem Angel.

— Prea bine, Angel să fie!

În seara aceea, în timp ce mă răsuțeam în pat, nu puteam să scap de amintirea îmbrățișării lui Gabe. Oare cădeam și eu pradă vrăjii lui la fel ca Becky Jean? Nu mă mai îndrăgostisem niciodată până atunci, așa că toate

senzațiile acestea erau cu totul noi pentru mine. Și totuși, îmi puteam imagina cu ușurință că în cazul lui Gabe și al meu se întâmplase în același mod lent și sigur în care se îndrăgostise și mătușa Batty de Walter Gibson.

Partea mai rațională din mine știa că trebuia să previn cu orice preț una ca asta. Walter Gibson se întorsese la Chicago, și chiar în după-masa acestei zile vorbise Gabe despre scrierea unui articol pentru ziarul lui, de parcă se și gândise să se reîntoarcă la Chicago. Nu avea să rămână la fermă – mătușa Batty insista că nu știa nimic despre viața la fermă.

Nu puteam risca să mă îndrăgostesc de el. Pur și simplu nu puteam.

Dar cum puteam să împiedic una ca asta?

Am lucrat din greu în primăvara aceea, făcând zi de zi munca unui bărbat. A trebuit să învăț cum se face totul – și aveam să continui să o fac tot restul vieții mele, dacă vroiam să păstrez livada. Îmi dădeam seama că nici lui Gabe nu-i plăcea mai mult decât îmi plăcea mie să împrăștie bălegarul și să mâne caii cu biciul prin ploaie și prin noroi, dar trebuia să lucrăm împreună dacă aveam de gând să terminăm la timp lucrările de primăvară. Acum că se topise zăpada, venise timpul să aducem îngrășăminte la pomi. Mătușa Batty avea grijă de Becky în locul meu, și se ocupa de gătit și de alte treburi prin casă, în timp ce eu lucram din greu pe-afară. Cele două se împrieteniseră la cataramă.

În ciuda a tot ce spusese mătușa Batty, n-am văzut niciodată vreun semn cât de mic că Gabe n-ar fi știut ce făcea. Oare se prefăcea de dragul ei, ca să nu-l recunoască? Sau de dragul meu?

Odată cu trecerea timpului, am devenit din ce în ce mai speriată cu privire la prietenia strânsă ce se dezvoltă între mine și Gabe. Apropierea dintre noi creștea mereu odată cu timpul pe care-l petreceam lucrând cot la cot, discutând tot felul de lucruri și luând decizii împreună. Nu mai avusesem acel gen de relație niciodată până atunci, cu nimeni, nici măcar cu soțul meu Sam.; El lucrase toată ziua alături de tatăl lui, în timp ce eu aveam treburile

mele prin casă. Dar Gabe și cu mine ajunserăm să ne cunoaștem atât de bine, încât puteam anticipa ce ne trebuia, fiecăruia. Eram întotdeauna gata să-i oferim celui alt unealta sau să întoarcem caii pe alt rând, înainte ca celălalt să apuce s-o spună. Lucram ca o pereche de trapeziști la circ, executând mișcări într-un ritm perfect, gata să ieșim în întâmpinarea celui alt, exact la momentul potrivit. Cum spuneam, eram speriată de moarte.

Când veni timpul de cules sparanghelul, m-am hotărât să ieșim la cules cu toată familia, și să nu angajăm mână de lucru. Astfel, toți banii pe care-i câștigam puteau merge la acoperirea ipotecii. Jimmy și Luke au fost încântați să lipsească o zi sau două de la școală – până și-au dat seama cât de greu trebuia să lucreze.

Am folosit căruța și cei doi cai ca să ducem recolta la târgul de legume. Mergea încet, dar m-a ajutat să economisesc ceva bani de benzină. L-am rugat pe Gabe să vină cu mine, de vreme ce eu nu mai vândusem niciodată la târg până atunci, și mă temeam că lumea avea să profite de faptul că eram femeie. M-am gândit că avea să mă refuze, de vreme ce îmi adusese o grămadă de scuze de ce nu putea merge în oraș, dar de data asta nu se întâmplă la fel.

Aveam o recoltă frumoasă, iar Gabe cel tăcut și blând, își ținu prețul în fața tuturor cumpărătorilor, negociind cu ei încoace și încolo, ca un veritabil avocat de la oraș, până am obținut cel mai bun preț posibil. Dar când am adunat totul, nu aveam nici pe aproape suficienți bani pentru creditul bancar.

După aceea ne-am dus la magazinul alimentar. Am cheltuit o parte din banii ce-i obținuserăm pe ouă și pe lapte pentru arpagic, semințe de grădină și toate celelalte lucruri de care aveam nevoie pentru semănatul de primăvară. Când i-am spus lui Becky să meargă să aleagă pânza pe care dorea s-o cumpăr, Gabe arătă atât de perplex, că mi-am dat seama imediat că nu se prefăcea.

— Între timp ai devenit expertă în chestii de-astea? o întrebă el ciufulindu-i cărlionții roșcați.

— Nu, prostuțele. E pentru hainele mele, spuse ea. Mama îmi coase de fiecare dată câte o rochiță nouă din

pânza pe care-o aleg. Care dintre materiale ți se pare cel mai drăguț?

— Nu mă întreba! spuse el, ridicându-și mâinile în semn de protest. Moda nu a fost niciodată punctul meu forte.

— Dar nici asistatul vacilor la fătare nu a fost, l-am tachinat eu, dar te-ai descurcat numai bine.

Gabe râse cu poftă în timp ce se îndepărta de noi.

— Mai degrabă asist o turmă întreagă de vaci la fătare decât să ajut o domnișoară să își cumpere haine, crede-mă! Vă aștept afară.

În cele din urmă, Becky își alege un material galben cu flori portocalii care era atât de strălucitor, că deja începeam să îmi pun întrebări dacă nu cumva mătușa Batty avea totuși o influență proastă asupra gusturilor ei. Mătușa Batty rămăsese acasă în ziua aceea, dar zâmbise cumva cu răutate în timp ce ne făcea cu mâna, spunând:

— Poate că o să vă pregătesc o surpriză – sau două – pentru când vă întoarceți acasă.

Abia dacă apucaram să oprim caii lângă grajduri, că Becky și sări din căruța și alergă la mătușa Batty întrebându-o:

— Unde e surpriza? Pot să văd surpriza acum?

Mătușa Batty ne conduse pe toți în grajd, de parcă ar fi condus o paradă pe strada principală. În colț, îngrămădindu-se în țarcul lor, erau doi purceluși proaspăt veniți pe lume. Becky chiui de încântare în timp ce se cățara peste garduleț.

— S-ar putea să trebuiască să-i hrănești o vreme cu biberonul, până se obișnuiesc să fie fără mămica lor, îi spuse mătușa Batty. Dar fiică-mea îl și strângea în brațe pe unul dintre ei de parcă ar fi fost un bebeluș, și-l legăna să adoarmă, așa că știam deja că treaba asta o încânta. Ceea ce mă îngrijora în schimb era proveniența acestor porci, și cât costaseră, și cum aveam să plătesc pentru ei. Socrul meu obișnuise întotdeauna să cumpere primăvara câțiva porci pe care să-i crească, dar mă gândisem că în acest an trebuia să ne mulțumim fără porci.

— Cum...? De unde...? m-am bâlbâit eu. Nu pot plăti...

— Nu te îngriji tu de nimic din toate astea, spuse mătușa Batty zâmbind. Avem nevoie de carne și de șuncă, nu?

Ne trebuia și soluție pentru stropit pomii, și îmi doream să nu mă îngrijorez de modul în care aveam să plătesc pentru asta – dar o făceam. Studiasem chitanțele și registrele socrului meu, și încercasem să mă documentez cu privire la ce trebuia să cumpăr, și de ce cantități aveam nevoie. Din câte îmi dădeam seama, aproape de fiecare dată cumpărasem soluțiile de stropit pe împrumut, și le plătise când vindea recolta. Dar când m-am dus în oraș pentru a-mi prezenta comanda la magazinul Peterson's, Merle Peterson își schimbă dispoziția.

— Îmi pare rău, doamnă Wyatt, dar Frank avea o reputație solidă la noi, însă cu dumneavoastră lucrurile nu stau la fel. Va trebui să văd niște dovezi că și reputația dumneavoastră e nepătată pentru a vă putea include și pe dumneavoastră în programul nostru.

— Dar e ridicol! Reputația mea este identică cu a lui! Amândoi deținem Wyatt Orchards. Dar imediat după ce am rostit vorbele mi-am amintit că nu era adevărat. Eu nu dețineam Wyatt Orchards. Iar minciuna asta domnul Peterson o putea detecta destul de ușor. Mi-am ținut respirația, așteptând să-mi ceară dovada.

— Chiar dacă testamentul e pe numele dumneavoastră, doamnă, ar însemna să vă acord împrumutul în baza recoltei viitoare – și de vreme ce nu aveți niciun fel de experiență în a lucra la fermă, nu am niciun motiv să cred de pe-acum că aveți sau nu capacitatea de a produce o recoltă rezonabilă de una singură.

M-am silit să nu plâng – și să nu-mi pierd cumpătul.

— Nu sunt de una singură. Am angajat un administrator. Ați dori să stați de vorbă cu el?

— Sigur. Dacă are vreo recomandare solidă de la o altă livadă respectabilă, o voi socoti cu siguranță în favoarea dumneavoastră.

Mă încolțise din nou. Era de parcă Merle s-ar fi înțeles cu șeriful Foster. Trebuia să ies cumva din situația asta. Poate că puteam contraface o scrisoare de recomandare

pentru Gabe. Dar dacă toate problemele mele reprezentau pedeapsa lui Dumnezeu pentru minciunile mele, atunci cu siguranță trebuia să mă aștept la mai rău dacă continuam să mint. Păcatul meu mă adusese la gura prăpăstiei și nu mi puteam imagina cum mai puteam scăpa de acolo.

— Ce-ar fi să vă promit o parte din recolta mea? am întrebat eu.

— Păi exact asta presupune luarea unui credit, doamnă.

Începea să-și piardă răbdarea cu mine. Răsfoi prin teancul de hârtii de lângă casa de marcat, de parcă avea lucruri mai importante de făcut, iar eu îl rețineam din treabă. M-am gândit la copiii mei și m-am hotărât să cerșesc.”

— Vă rog, domnule Peterson, îl cunosc pe administratorul meu vom strânge o recoltă excelentă anul acesta, dar chiar dacă nu ar fi așa, știți doar cât de bune sunt evaluările care s-au făcut pentru Wyatt Orchards. Ne puteți lua vacile sau caii sau o parte din echipamentele noastre și să vă răscumparați cu ușurință investiția, dacă e să se ajungă până acolo.

— Nu și în vremurile astea grele, doamnă. Ferme întregi vând un acru pentru câțiva bănuți, iar echipamentele de la ferme le poți cumpăra cu 10 cenți duzina.

Și avea dreptate. Domnul Wakefield mă avertizase că probabil nu aveam să câștig prea mulți bani dacă mă apucam să scot la licitație echipamentele lui Frank. Și în plus, aveam nevoie de toate uneltele ca să pot administra ferma.

— Domnule Peterson, de câtă vreme faceți afaceri cu Wyatt Orchards? l-am întrebat eu.

— De ani de zile, îmi răspunse el fără să mă privească. Tata a făcut afaceri cu socrul dumneavoastră înainte ca noi doi să ne fi născut.

— Și-atunci, dacă ne-ați cunoscut familia de-o viață, nu reprezintă aceasta o recomandare suficientă? Frecventăm aceeași biserică. Probabil că ați crescut împreună cu Sam al meu și cu fratele lui, Matthew. Copiii dumneavoastră merg la aceeași școală ca și-ai mei. Toate

astea nu au nicio valoare în favoarea reputației mele? Vă rog, îndurați-vă de noi și ajutați-ne! Vă jur că dacă veți cerceta suficient de bine arborele genealogic al familiei dumneavoastră, fără doar și poate veți da peste o legătură cu familia Wyatt.

Își ridică privirea surprins, apoi o expresie plină de mânie îi încremeni pe față.

— Nu trebuie să cercetez deloc. Tatăl meu și cu Frank au fost veri. Nu știu cum a reușit, dar Frank l-a înșelat pe tata de partea care i se cuvenea de drept!

Mizasem pe o carte greșită și pierdusem de data asta.

Auzisem cândva într-o biserică Luterană din Ft. Wayne, Indiana, o predică despre păcatele părinților care îi urmăreau pe copii de-a lungul a două sau trei generații. Mă temeam atât de tare că păcatele tatălui meu ar fi Putut să apară într-o bună zi, toate grămadă într-o căruță și să mă viziteze pe nepusă masă, încât l-am provocat pe tata la o discuție pe tema asta de îndată ce veni să mă ia acasă de la biserică. Când i-am relatat spusele pastorului păru de-a dreptul încurcat, dar tăticul meu nu se pricepuse niciodată să îmi răsPundă la genul acesta de întrebări.

— Tu să faci acolo ce spune Scriptura, Eliza, murmură el. Imposibil să greșești dacă faci ce spune Scriptura. Dar multă vreme după aceea nu am reușit să îmi scot din minte avertismentul predicatorului. Vedeam mereu asta ca o reuniune de familie vampirică undeva într-un cimitir, unde veneau toate păcatele vechi și dezgustătoare ale tatălui să mă viziteze, ca niște rude demult uitate.

Iar acum, exact același lucru mi se întâmpla cu păcatele lui Frank Wyatt, și cu rudele lui demult uitate. Frank nu mai avea niciun copil în viață, așa că păcatele se îngămădeau acum să mă viziteze, pe mine și pe copiii mei. Observasem faptul că socrul meu nu avea niciun Prieten apropiat, și că oamenii păreau să apuce pe drumuri cât mai ocolitoare pentru a-l evita la biserică. Niciodată nu știuser exact de ce o făceau. Acum Alvin Greer și Marle Peterson îmi spusese motivul — Frank își înșelase rudeniile de moștenirea lor. Iar dacă toți verii Wyatt erau la fel de plini de amărăciune ca și ei cu privire la asta, atunci un lung șir de astfel de veri avea să se alinieze spre a lua în primire

Wyatt Orchards dacă aveam să fiu nevoită să o scot la licitație. Și nici nu trebuiau să dea mai mult de-un penny fiecare.

În timp ce mă întorceam din oraș mânând caii pe drumul spre casă, mă îngrijoram cu privire la ce aveam să fac de atunci înainte. Stropitul pomilor trebuia făcut înainte să înflorească. Dacă nu-i stropeam, nu aveam să am recoltă. Tot felul de năpaste aveau să atingă roadele, cum ar fi mana, viermii de mere, putregaiul brun și omizile. Dar dacă-mi cheltuiam toți banii pe soluții de stropit, cum aveam să strâng suficient pentru a plăti ipoteca în patruzeci și ceva de zile, câte îmi mai rămăseseră? Oare să-l rog pe Gabe să mă împrumute? Nu, ar trebui să-l plătesc eu pe el pentru toată munca pe care o făcuse de unul singur! Poate că l-aș putea găsi pe tata și să-l rog pe el să-mi dea niște bani – dacă avea așa ceva, lucru de care mă îndoiam.

M-am întors a doua zi la magazinul lui Peterson și mi-am folosit banii câștigați pe vânzarea sparanghelului pentru a cumpăra toate cele necesare ca să-mi stropesc pomii. Aveam tot timpul din lume umblând în susul și-n josul rândurilor, pe utilajul de stropit, timp în care să-mi storc mințile cu privire la cerșitul, împrumutul sau furatul de bani care să-mi permită să plătesc la bancă.

A fost nevoie de noi toți la stropit – mătușa Batty și Becky mânau caii, iar Gabe și cu mine operam utilajul de stropit. Băieții m-au implorat să-i las să chiulească de la școală și să ne ajute, dar Gabe le-a spus că educația lor era mai presus. Mi-am amintit când îmi spusese mătușa Batty să-mi las copiii să-și viseze propriile lor visuri, în loc să-i silesc să le trăiască pe ale mele, și am știut că Gabe avea dreptate.

Stropeala ne învăluia ca o ceață albastră, îmbâcsindu-ne părul și năclăindu-ne hainele. Duhoarea de sulf era insuportabilă.

Duhnim de parcă ne-am fi plimbat cu toții cu barca pe râul Styx ce duce în Hades, spuse mătușa Batty. Cu siguranță asta era o pedeapsă pe măsură pentru păcatele mele, nu? Continuam să sper într-o minune – să sper că Dumnezeu avea să îmi arunce în brațe cinci sute de dolari

direct din cer – dar după aprilie veni luna mai, și niciun miracol la orizont.

Într-o dimineață ploioasă când nu puteam lucra afară, mătușa Batty și cu mine tocam revent³² și pregăteam niște conserve. Mă bucuram să am alături de mine încă o femeie cu care să lucrez prin casă, chiar dacă mătușa Batty mă cam scotea din sărite uneori, cântând imnuri religioase cu o voce stridentă.

– Am nevoie de o minune, mătușă Batty, și încă repede, i-am spus în timp ce scoteam cu cleștele borcanele cu peltea din oala cu apă fierbinte. Tocmai cânta despre ce prieten găsisese ea în Isus, așa că m-am gândit că poate ar putea trage ceva sfori pentru mine. Data viitoare când stai de vorbă cu Dumnezeu, L-ai putea ruga frumos în numele meu?

– Vai, sigur că da, păpușă. Dar cam ce fel de miracol ți-ar trebui?

– El știe deja. Și mai spune-I că-mi pare rău de minciuni și de tot restul. Promit să nu mai fac.

După ce am terminat de stropit pomii, Gabe și cu mine am mutat toți rugii de zmeură înapoi în livadă. Mătușa Batty ne spusese că cel mai bine era să facem treaba asta în timpul nopții, când albinele dormeau în stupii lor. După aceea m-am dus în patul meu, dar când m-am uitat întâmplător pe geam după ce stinsesem luminile, am observat că lumina lui Gabe din grajd era încă aprinsă. După aceea am început să observ acest amănunt mereu, și indiferent de cât de târziu urcam în camera mea, lumina lui Gabe continua să ardă mult după ce o stingeam pe a mea.

Într-o noapte, curiozitatea mă scoase din așternuturi. Mi-am pus haina peste cămașa de noapte și m-am strecurat afară, să văd ce tot făcea acolo. Din fața geamului lui Gabe, auzeam limpede Clichet-clic-ul făcut de tastele mașinii lui de scris.

---

³² Plantă erbacee cu frunze mari, lucioase, ale cărei tije groase, roșcate și succulente, sunt comestibile; se folosesc pentru prepararea de compot, sos – dulce-acrișor, dulceață și prăjituri.

În noaptea aceea am plâns până am adormit, pentru că în sfârșit înțelesesem adevărul – Gabe era scriitor, nu fermier. Doar un om care adora cu adevărat să scrie putea rămâne atât de multă vreme treaz după o zi lungă de muncă grea. Gabe mă ajuta doar pentru că și eu îl ajutasem pe el, dar asta nu-l făcea să fie alt om. Domnul Wakefield era avocat, reverendul Dill era pastor, iar Gabe era scriitor. Punct. Chiar dacă era Matthew Wyatt – și începeam să mă îndoiesc că era – întotdeauna avea să își dorească să scrie, nu să administreze o fermă.

„Nu pot schimba ceea ce sunt, Eliza”, îmi spusese cândva tata. Îl implorasem să ne oprim undeva, și să pot avea și eu o casă unde să locuim și să am o familie adevărată, la fel ca ceilalți copii. „Uită-te în Scriptură”, spusese el. „Un leopard nu-și poate schimba petele.”³³ Gabe își putea lăsa barbă, putea arăta ca un vagabond, sau să-și pună pantaloni de fermier, dar nu putea schimba ceea ce era mai mult decât putuse tata.

În această vreme a anului, peste tot în jurul meu aveau loc schimbări. Se întorseseră măcălendrii, mugurii explodau din pomi, iar livada era gata să înflorească. În fiecare primăvară mă umpleam încet de bucurie, așteptând să înflorească toți pomii și păsărelele să își înceapă din nou cântul. Dar în ultimul an trecusem prin prea multe schimbări pentru a mă putea bucura de această dată. Zăceam noapte de noapte îngrijorându-mă, privind lumina care ardea în camera lui Gabe mult după miezul nopții, nefiind în stare să dorm în timp ce număram zilele până când Banca din Deer Springs avea să-și pretindă banii. Doar o săptămână... doar cinci zile rămase... apoi trei.

Cu două zile înainte de scurgerea perioadei de grație, pășeam încoace și încolo prin dormitorul meu, puțin înainte de mijitul zorilor, când mi se păru că-l aud pe Winky lătrând afară. M-am uitat pe geam afară, și am văzut o făptură fantomatică, înveșmântată în alb, fâlfâind prin livada de cireși. Am alergat la o altă fereastră, pentru a vedea mai bine, și nu-mi veni a crede ochilor. Pe sub ramurile roz și dantelate ce păruseră să se fi umplut de flori

---

³³ Referire la Ieremia 13:23.

peste noapte, mătușa Batty dansa făcând piruete în cămașă de noapte, cu Winky lătrând și sărind plin de bucurie alături de ea. Odată cu soarele care răsărea încet din spatele lor, un cor de păsărele începură să cânte. Nu m-ar fi mirat cătuși de puțin dacă din spatele pomilor ar fi apărut dintr-odată zâne și spiriduși și s-ar fi alăturat petrecerii.

Am coborât în fugă scările, mi-am luat haina pe mine și m-am încălțat cu o pereche de cizme. În timp ce apucam din mers haina mătușii Batty din cuier și alergam afară cu ea, îmi spuneam că mă duceam doar pentru a o feri pe sârmana, smintita bătrână să facă vreo aprindere de plămâni și de aici să i se tragă sfârșitul, Dar adânc în inima mea știam că altceva mă atrăgea afară. Miracolul sosirii primăverii explodase peste tot în jurul ei, iar eu aveam la rândul meu nevoie de o minune care să mă copleșească. Mătușa Batty îmi promisese un înger, iar Dumnezeu îmi trimisese doi. Poate că mai avea să pice o minune din cer odată cu florile de cireș.

Mătușa Batty zâmbi cu gura până la urechi când mă văzu venind repede spre ea, apoi își ridică mâinile în aer și începu să se învârtă ca o balerină. Am oprit-o în mijlocul piruetei ei, și i-am pus haina pe umeri.

— Ce faci aici afară în cămașă de noapte? am muștrat-o eu. O să te răcești de moarte!

— Care moarte, păpușă – viață! Puterea învierii! Viața veșnică! își deschise brațele larg, iar haina îi alunecă și căzu pe jos. Walter mi-a spus să ies afară și să văd cu ochii mei promisiunea lui Dumnezeu!

Mă gândeam că fără îndoială îi lipseau câteva doage de ajunsese acum să-l audă și pe Walter vorbindu-i, după atâția ani. Și probabil că la fel stăteau lucrurile și cu Winky. Continua încă să sară, să se învârtă și să latre, de parcă n-ar fi observat că partenera lui de dans se oprise. M-am aplecat să ridic haina mătușii Batty și i-am reșezat-o pe umeri. Mă apucă de mâini.

— Ai venit afară să dansezi cu noi? mă-ntrebă ea, prinzându-mă în horă.

— Nu. M-am... m-am gândit că s-ar putea să răcești.

— Haide și tu cu noi, Gabe! strigă ea dintr-odată. M-am întors, încremenind la vederea lui Gabe care se apropia

de noi. Se îmbrăcase în grabă, cu o bretea de la salopetă încă desfăcută și cu haina descheiată. Uitase cu desăvârșire de cămașă.

— Ce se petrece aici? întrebă el, trecându-și o mână prin părul ciufulit.

Mătușa Batty își eliberă o mână și i-o întinse poftindu-l să ni se alăture.

— Haide, sărbătorim viața!

— Viața? Părea la fel de derutat ca și mine. Se opri la câțiva pași depărtare de noi, cu mâinile îndesate adânc în buzunare. Mi-am eliberat și cealaltă mână din prinsoarea ei și mi-am strâns repede haina peste cămașa mea de noapte.

— Da, viața! spuse mătușa Batty, întinzându-și din nou brațele. De când mă știu am observat venirea primăverii în livadă, an de an, și niciodată nu m-am săturat de asta. O, ce minune! Ce frumusețe fără margini! Știi, Dumnezeu nu trebuia să ne dea flori de cireș. Și nici nu trebuia să facă merii și piersicii să se umple de flori și miresme. Dar Dumnezeu adoră să fie extravagant. Ne oferă toată această măreție, iar apoi, de parcă asta n-ar fi de ajuns, ne asigură cu roade de o asemenea splendoare!

Gabe și cu mine schimbarăm priviri stinghere.

— Ești desculță, mătușă Batty, spuse el. Poate că ar trebui să intrăm în casă și să stăm puțin de vorbă despre asta.

— O, dar promisiunea vieții veșnice este aici afară, peste tot în jurul nostru! Acum o săptămână pomiiăștia erau lemne lipsite de viață – iar acum, explodează de atâta viață! E un mesaj de la Dumnezeu, așa cum a spus Walter.

— Dar când ți-a spus Walter asta? am întrebat-o îngrijorată,

— O, cu mulți ani în urmă.

M-am încruntat. Chiar nu-și dădea seama că poveștile ei aveau mai multe găuri decât vechiul ei jersey galben ros de molii?

— Mi-ai povestit tot despre Walter Gibson, dar nu ai spus niciodată...

— Asta pentru că nu am ajuns să termin povestea lui Walter. Mă rog, cred că e și povestea mea.

— Vrei să spui că s-au mai întâmplat și alte lucruri?

— Multe altele! Isus a spus că oricine crede în El nu va vedea moartea! Tu și copiii tăi îl veți revedea pe Sam, Gabe își va reîntâlnii toți prietenii și pe cei dragi ai săi, iar eu pe ai mei... Primăvara este promisiunea lui Dumnezeu că într-o bună zi vom avea parte la viața învierii Sale! Plânsul nostru poate dura o noapte, dar zorii zilei ne vor aduce bucuria!

PARTEA a IV-a

POVESTEA MĂTUȘII BATTY

Deer Springs, 1895

„Fiecare firicel de iarbă are îngerul său
care veghează asupra lui șoptindu-i:

«*Crești, crești!*»”

Talmudul

CAPITOLUL 11

Peste casa tatălui meu părea să se fi așternut tăcerea după ce Lydia se căsătorise cu Frank Wyatt și se mutase la casa lui. Îmi lipsea îngrozitor. În serile lungi de iarnă eram doar eu singură cu tata – iar el nu fusese niciodată genul care să vorbească mult. Frank angajase o fată din oraș să o ajute pe Lydia cu gospodăria și cu copilașul, dar Lydia continua să fie foarte ocupată și nu mă putea vizita prea des. Eu scrisesem câteva poezii și povestiri nesigure, dar fără încurajările surioarei mele îmi lipsea curajul de a le trimite să fie publicate. Anul se apropia încet de sfârșit.

Primăvara următoare mi-am consumat toată energia mea creatoare în a planta grădina de legume pentru tata și pentru mine. Semănatul semințelor mă smulse din tristețea iernii, apoi îngrijirea lor și urmărirea creșterii lor. Într-o zi călduroasă de la începutul lui iulie, îmi petrecusem toată dimineața în grădină când tata mă chemă în casă pe la vremea amiezii.

– Betty, treci în casă. E timpul să pregătești prânzul.

Am încercat să nu mă las indispusă de tonul lui autoritar. Așa era tata. Și-apoi, soarele începuse să ardă prea tare ca să mai pot plivi buruienile. Mi-am agățat pălăria de paie pe cuierul de lângă ușă și am așteptat o clipă să mi se obișnuiască privirea după lumina orbitoare a

soarelui. Apoi, nu-mi veni a crede ochilor. Tata ședea la masa din bucătărie numărând banii ca un bancher de pe Wall Street. Avea un morman impresionant de monede în fața lui.

— De unde sunt toți banii aceștia? am întrebat eu.

— Avem iarăși chiriași.

— Chiriași? Vrei să spui că a închiriat cineva căsuța?

— Da, Gibson ăla s-a întors. Mi-a plătit pe două luni de data asta.

Surpriza mă lăsă fără aer. Îl priveam încremenită pe tata, temându-mă să-l cred pe cuvânt, temându-mă să îmi las speranțele să se avânte prea sus.

— Chiar? am reușit să scot până la urmă din mine.

Tata se enervă că îi puneam la îndoială cuvântul.

— Crezi că inventez? îți spun că omul s-a întors. A trecut pe aici în trăsura lui dichisită în timp ce tu lucreai afară, și a închiriat căsuța pentru tot restul verii.

Citiseram prin romane despre inimi care tresăltau de bucurie, dar până atunci nu știusem niciodată ce însemna aceasta. Îmi venea să mă întorc și să alerg drept la căsuță, dar hainele îmi erau umede de sudoare și unghiile îmi erau negre.

— Dorește și mâncare? am întrebat, în timp ce am început să-mi torn apă în chiuvetă ca să-mi spăl mâinile.

— Mi-a spus că anul ăsta are nevoie de două porții. De asta mi-a plătit atâția bani.

Dintr-odată am știut și ce însemna să ți se facă inima grea. A mea devenise de plumb.

— Două porții? Dar cu cine a venit, tată?

— Cu nevastă-sa, cred.

Mi-am luat timp pentru pregătirea mesei, în timp ce mă pregăteam s-o întâlnesc pe soția lui Walter. Desigur, avea să fie o femeie neasemuit de frumoasă, și îmbrăcată foarte elegant, în materiale scumpe și mătase – doamna Walter Gibson nu se preta la șorțuri din material ieftin, sau juupoane de muselină. Și nici pielea ei nu avea să fie atât de bronzată și plină de pistrui ca a mea.

Femeile bogate ședeau întotdeauna sub parasolare când ieșeau afară, ca să-și păstreze pielea delicată, de porțelan. Și avea să fie slabă – „suplă ca o căprioară”, cum

ar descri-o un romancier – și la fel de grațioasă. M-am gândit să-mi pun și eu corsetul meu făcător de minuni, ca să nu mă fac chiar de râs, dar aveam nevoie de Lydia să mă ajute să-mi strâng cum trebuie panglicile.

Cum își putea aduce Walter soția în locul unde împărtășisem atâtea amintiri fericite? mă întrebam eu în timp ce-i duceam în cele din urmă tava cu mâncare la căsuță. Apoi aproape că m-am trezit că mă răsucesc pe călcăie și că alerg înapoi acasă când mi-am dat seama de adevăr. Desigur! Walter nu știa că eram aici! El credea că mă căsătorisem cu Frank și că plecasem din casa tatălui meu. Se aștepta ca sora mea sau altcineva să-i aducă mâncarea, nu eu. Mi-am încetinit pașii, căutând o modalitate să evit întâlnirea cu el. Nu am găsit niciuna.

După ce am ieșit dintre pomi în poieniță, l-am văzut pe Walter șezând de unul singur într-un scaun de nuiele, cu fața spre heleșteu. Am tras adânc aer în piept, încercând să-mi înghit lacrimile ce-mi umpluseră ochii la priveliștea lui minunată. Crezusem că nu mai aveam să-l revăd niciodată. Atunci se deschise ușa căsuței, iar cel de-al doilea chiriaș al nostru păși pe verandă. Era servitorul lui, Peter.

Am fost atât de ușurată, atât de fericită, că aproape am scăpat tava cu mâncare.

– Walter! am strigat în timp ce alergam cât mă țineau picioarele prin iarbă.

Se întoarse și mă zări.

– Betsy? Ce surpriză minunată! încercă să zâmbească, dar păru tulburat. Nu mi-am dat seama că tu și soțul tău locuiți în apropiere.

– Nu locuim. Eu n-am... adică nu m-am căsătorit! Am anulat logodna!

Un zâmbet se schiță ușor pe fața lui, iar gropița de care îmi fusese atât de dor apăru în cele din urmă.

– Chiar? Și în tot acest timp mi te imaginam citind Călătoria Pelerinului iar și iar. Mă gândeam că până acum ai învățat-o pe derost.

Nu m-am putut abține să nu râd.

– Nu, am fost liberă să citesc tot ce-am poftit... zeci și zeci de cărți. Dar tu ce-ai mai făcut, Walter?

— Eu? Și eu am citit zeci de cărți.

Am răs din nou.

— Nu asta am vrut să spun, și o știi prea bine! Ești... te-ai căsătorit?

— Nu. Mă tem că sănătatea mea șubredă m-a împiedicat s-o fac.

— Îmi pare rău, Walter.

— Mie nu. Ochii îi licăriră în timp ce gropița i se adânci și mai mult. Și cu siguranță nu i-a părut rău nici tinerei cu care am fost logodit. Așa că se pare că amândoi am scăpat la milimetru de cătușele căsătoriei. Tatăl tău a fost foarte dezamăgit?

— Nu, a primit ce și-a dorit – sora mea s-a căsătorit cu logodnicul meu. Am răs când am văzut ce față perplexă făcu. Eîo poveste lungă, cu sfârșit fericit pentru toți. Pământurile tatălui meu sunt acum parte din Wyatt Orchards.

— Livada cea mare de pe deal?

— Da, iar tata a putut în sfârșit să se dea la o parte. A trăit să-și vadă nepotul care va moșteni într-o bună zi pământul lui, așa că e un om mulțumit.

— Și cred că într-un anume fel pot spune același lucru despre tata. Howard Knowles Gibson nu lucrează cot la cot cu fiul lui, dar sora mea s-a căsătorit bine, iar soțul ei e sortit să conducă afacerea în locul meu.

— Deci ești liber să-ți urmezi visele, Walter?

— E un fel de-a spune. Arătă spre scaunul lui, și abia acum am observat că era de fapt un scaun cu rotile. Invenția asta mă încurcă destul de tare să ajung căpitan pe o balenieră – deși cred că încă mai pot fi un îmblânzitor hindus de șerpi.

Dintr-odată m-am simțit ciudat. Nu știam ce să spun. Mi-am amintit atunci de tava ce-o țineam în mâini.

— Ei bine, uite mâncarea ta... și se răcește cu fiecare minut. Vrei să organizezi un picnic aici afară, sau să te duc în casă?

— Într-o zi splendidă cum e azi, cred că o să mănânc afară. Peter, îmi aduci, te rog, masa aceea pliantă aici?

L-am urmărit pe servitor aducând măsuța, asamblând-o și aranjând mâncarea pe ea. Așteptam ca Walter să mă

poftescă să rămân și să îi ofer companie în timp ce mânca, așa cum obișnuiam să facem întotdeauna, dar devenise foarte tăcut. Privea în jos spre mâncare, nu la mine. Peter își aduse un scaun pentru sine, dar niciunul pentru mine. Niciunul dintre cei doi bărbați nu mânca. Nici nu-și desfăcuseră șervetele. Tăcerea devenea insuportabilă.

— Știți ce, eu o să plec și vă las să mâncați în liniște, am spus eu repede. Poftă bună.

Walter nu spuse nimic. Am alergat acasă ascunzându-mi lacrimile.

O oră mai târziu, ședeam încă la masa din bucătărie cu fața îngropată în mâini, când cineva bătu la ușa din spate. Era Peter, aducându-mi tava. Mi-am plecat capul ca să nu mi vadă ochii umflați și nasul înroșit de plâns.

— Mulțumesc, Peter. Nu trebuia să vii până aici. Veneam eu după ea.

— Dacă aveți câteva clipe, domnișoară, spuse el încet. Domnul Walter ar dori să stea puțin de vorbă cu dumneavoastră. Dar a spus să nu vă deranjez dacă sunteți ocupată.

— Nu sunt. Voi... voi veni în câteva minute.

Mi-am muiat un prosop în apă rece de izvor și mi-am acoperit ochii cu el. O privire fugară aruncată oglinzii îmi arată că nu îmi folosise la nimic. Lydia obișnuia să-și pună felii de castravete pe ochi după o noapte prelungită pe afară, dar era prea devreme pentru castraveții de vară. Dar oare castraveții acri nu erau la fel de buni? Am adus un borcan din cămară, apoi m-am gândit repede că totul ar fi cu mult mai penibil dacă mai și miroseam a oțet și mărar.

Deodată am avut o clipă de inspirație – aveam să-i spun lui Walter că tocmai citisem o carte foarte tristă! M-am gândit repede care erau opțiunile și m-am oprit la Mizerabilii. Povestirea aceea putea storce lacrimile din ochii oricui, chiar și a unor „bărbați duri” ca tata sau ca Frank Wyatt. Îmi doream să fi avut o ediție acelei cărți pe care să mi-o fi strecurat sub braț, pentru o mai mare credibilitate, dar nu o dețineam. Așa că, mi-am exersat de câteva, ori zâmbetul în oglindă, apoi am pornit pe cărare în jos spre casuță.

Peter ședea pe prima treaptă, ciopliind o bucată de lemn. Se ridică repede, aplecându-se ușor când mă văzu.

— Domnul Walter este înăuntru, domnișoară. Vă rog, intrați.

Walter ședea în scaunul lui cu rotile, aplecat peste o cutie cu cărți. Lăzi cu cărți erau oriunde te uitai, de parcă fusese anul trecut, și un pat micuț fusese aranjat în sufragerie pentru Peter.

Walter își ridică privirea când am intrat.

— Sper că nu te rețin de la treabă, spuse el.

— Deloc. Tata doarme, iar eu tocmai citeam Mizerabilii al lui, Victor Hugo. Ce carte tristă, nu ți se pare?

Mă studie puțin, apoi scutură din cap.

— Ce mincinoasă neconvingătoare ești, Betsy. Știu că te-am rănit mai devreme, și am vrut să-ți spun cât de rău îmi pare. M-ai puteai ierta? Tot ce-am putut face a fost să încuviințez cu capul. El zâmbi ușor, apoi își întoarse privirea. Mulțumesc. Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să-mi petrec timpul la mese povestind cu tine, așa cum făceam vara trecută, dar e ciudat cu Peter lângă mine. El e partenerul meu la masă, și mă simt obligat să conversez cu el. Sper că înțelegi.

Am reflectat puțin la vorbele lui.

— Nici tu nu ești un mincinos mai convingător; am spus. N-am mai auzit de niciun stăpân care să ia cina cu servitorul lui, și cu atât mai puțin să se simtă obligat să facă conversație cu el. Și nici nu cunosc prea mulți servitori care să se simtă confortabil făcând conversație de complezență cu stăpânii lor la masă.

Lăsă din mână cartea pe care o examinase, și își ridică surprins privirea la mine.

— Ei bine, întâmplarea face, spuse el zâmbind ușor, „că tocmai Citeam și eu Mizerabilii. „Jos cu nobilimea!”, „Libertate și egalitate pentru popor!” M-am gândit să încerc să o pun puțin în practică cu Peter.

Am început să râd. Și când m-am gândit la concluziile pe care le va fi tras Walter dacă aș mai fi ajuns la el și mirosind toată a castraveciori murați, nu m-am mai putut opri din râs. Fără să mă gândesc, mi-am petrecut brațele pe după gâtul lui și l-am îmbrățișat.

— Mă faci atât de fericită, Walter! O, cât de dor mi-a fost de tine!

M-am tras repede înapoi, deodată stingheră. I-am privit fața dragă, ochii blânzi și cenușii, și l-am văzut răsfrângând aceeași dragoste pe care o simțeam și eu pentru el. Am îngenuncheat pe jos, în fața lui, și lăsând la o parte orice reținere, am rostit cuvintele pe care le știam atât de adevărate:

— Te iubesc, Walter.

Se întinse să-mi mângâie obrazul. Dar mâna îi tresări și se urni greu când o ridică.

— Da, spuse el. Da, știu. Dar n-ar fi trebuit niciodată să ne îndrăgostim. N-ar fi trebuit niciodată să îngădui să se întâmple una ca asta. Mâna îi căzu înapoi în poală.

— De ce? Doar pentru că tu ești bogat și eu nu? Doar pentru că tu ai călătorit prin lumea întreagă și eu abia dacă mi-am scos nasul din Deer Springs? Sau poate pentru că tu ești atrăgător și fermecător, iar eu sunt simplă și grasă?

Se întinse din nou după mine și-mi șterse lacrimile cu degete tremurânde.

— Ești cea mai frumoasă femeie din câte am întâlnit, Betsy.

Și vorbea serios! O vedeam în ochii lui, iar adevărul mă paraliză. Walter privise în inima mea și mă vedea frumoasă. Trecură câteva clipe până am reușit din nou să spun ceva.

— Și-atunci de ce?

— Pentru că voi muri.

— Ba nu! Nu spune lucruri îngrozitoare, nici să nu te gândești la asta.

— E adevărat, Betsy. Tata m-a dus la zeci de doctori, i-a angajat pe cei mai pricepuți specialiști, m-a trimis la cele mai bune clinici de-aici și de peste hotare, și toți au spus în final același lucru. Boala progresează rapid. Toți ceilalți membri ai familiei care au avut aceste simptome au murit. Nu există leac.

— Nu-i asculta, Walter. O să am eu grijă de tine. N-o să te las să mori.

— Eu am acceptat lucrul ăsta, spuse el blând, luându-mi mâna în mâna sa fără vlagă. Nu mi-e încă de moarte. M-

am hotărât să vin aici într-un loc retras și să îi fie familiei mele mai ușor. Să nu trebuiască să mă vadă cum mă prăpădesc. Iar acum te rănesc pe tine. Acum, va trebui să plec. Și-mi pare atât de rău.

— Te rog nu mă părăsi din nou, am șoptit eu. Te rog. Oricât timp ți-ar mai fi rămas, vreau să fiu lângă tine.

— Nu pot, spuse el închizându-și ochii. Nu pot. Mă doare prea mult... să-mi doresc să te ating, să te sărut, să te țin în brațe — și să știu că nu pot face niciunul... din lucrurile astea. Și nu e drept față de tine.

— De ce nu mă lași pe mine să hotărâsc ce e drept și ce nu? Nu e drept să mă părăsești.

Walter continua să clatine tăcut cu capul. Suprafețele netede ale feței lui subțiri, cearcănele negre ce-i conturau ochii păreau mai evidente în încăperea cufundată în umbre, îmi doream să mă arunc din nou în brațele lui, să-mi las obrazul pe al lui și să simt mustața lui aspră, să-i simt suflarea mângâindu-mi fața, și degetele lui trecându-mi prin păr. Îmi doream ca Walter să fie primul bărbat pe care-l sărutam, singurul.

Dar își întoarse fața de la mine și îl strigă pe servitorul lui.

— Peter, sunt obosit, spuse el. Trebuie să mă întind puțin. Am auzit sfârșeala adâncă din vocea lui. Te rog, du-te acasă acum, Betsy.

Dar eu nu m-am urnit din loc. Nu mă puteam mișca. L-am privit pe Peter împingând scaunul lui Walter pe distanța scurtă spre dormitor și îndepărtându-i pătura ce-i acoperise picioarele. Apoi Peter îl ridică în brațe, ca pe un copil, și-l lăsă pe pat. Atunci am înțeles de ce nu mă lăsase să-l văd mâncând. Nu se mai putea alimenta singur. Și am înțeles de ce îmi îngăduise de această dată să arunc o privire neputinței lui.

Am așteptat până când Peter duse scaunul deoparte, apoi am alergat în cameră și m-am așezat pe pat lângă el, aplecându-mă să-mi odihnesc capul pe pieptul lui, cu brațele cuprinzându-i umerii înguști.

— Durerea nu mă va mai părăsi niciodată dacă vei pleca, am plâns eu. Nu ai face altceva decât să pleci din viața mea mult prea devreme. Te rog, dăruiește-mi timpul

care ți-a mai rămas, l-am implorat eu. Te rog. E tot ce-ți cer.

Își puse mâna pe părul meu.

— Betsy... dragostea mea... nu înțelegi? Slăbiciunea care a început în picioarele mele le-a lăsat paralizate. Acum a început să urce la brațe și cu greu mai pot mânca de unul singur. În cele din urmă îmi va atinge toți mușchii. Deja am probleme cu înghițitul. Iar atunci când vor paraliza și mușchii care îmi ajută plămânii să respire, nu voi mai putea sufla. Voi muri sufocat. Nu te pot supune la atâta chin, și la atâta muncă grea.

— Nu e muncă grea dacă iubești pe cineva. Te rog lasă-mă să fiu eu aceea care are grijă de tine, și nu Peter. Dacă chiar vei muri, atunci vreau să stau eu lângă tine până îți vei da ultima suflare.

— Iar eu ce voi face în schimb pentru tine? Întrebă el trist. Sunt un invalid neajutorat. Nu am nimic să-ți ofer.

— Mi te dăruiești pe tine, iubirea mea. Asta-i tot ce vreau...

— Nu. Scutură vehement din cap. Asta nu-i o relație de dragoste. Să ai grijă de mine te va reține din a-ți trăi propriul vis.

M-am ridicat în șezut ca să-l pot privi în ochi.

— Greșești. Tu mă poți ajuta să-mi realizez visul. Vreau să scriu cărți. Poți citi ceea ce am scris. Poți să mă înveți și să mă încurajezi când mă opresc. Prețuiesc mult părerea ta – chiar și atunci când greșești. Am reușit să îi zâmbesc, iar el îmi zâmbi înapoi, amintindu-ne toate divergențele de idei pe care le avusesem cu privire la romanele pe care le citiserăm. Nu cred că voi avea curajul să scriu vreo carte fără tine, Walter.

Am zărit o lacrimă prelingându-se încet din colțul ochiului său, și alunecând în jos pe tâmplă. Tăcu multă vreme în timp ce-mi studia fața.

— Pe dulăpiorul de acolo este o carte de poezii, spuse el în cele din urmă. Te rog, vrei să-mi citești sonetul unde se află semnul de carte? Se numește „Cea dintâi zi” de Christina Rossetti.

M-am ridicat săgăsesc cartea, apoi m-am așezat la loc alături de el, pentru a i-o citi cu voce tare.

Aș vrea să-mi pot aminti acea dintâi zi,
Cel dintâi ceas,întâia clipă când tu m-ai zărit,
De-o fi fost noapte ori zi,
Vară ori iarnă, cu greu pot a spune;
Așa de nebăgat în seamă trecu,
Atât de oarbă am fost ca să văd, să prevăd,
Atât de nepăsătoare de nu mi-am văzut copacul
înmugurind!

Și cum n-avea să înflorească atâtea luni de mai.
De-aș putea măcar a-mi reaminti,
O zi a zilelor! An lăsat-o a veni, și a trece
La fel de neobservată precum topirea zăpezii trecute;
Părea să însemne atât de puțin, și-apoi însemnă
avuție;

De mi-aș putea aminti atingerea aceea, întâia atingere
a mâinii cu mâna – măcar de-aș fi știut!

– „Măcar de-aș fi știut”... repetă el în ecou când am
terminat de citit. Vrei să faci ceva pentru mine, Betsy?

– Orice.

– Scoate-ți acele din păr și lasă-l să-ți cadă pe umeri,
apoi descalță-te și rămâi cu picioarele goale.

– De ce?

– Așa arătai tu în „acea dintâi zi, cel dintâi ceas, întâia
clipă când tu m-ai zărit.” Domnișoara Rossetti poate că nu-
și mai amintește, dar eu n-o voi uita niciodată, pentru că a
fost ziua când m-am îndrăgostit de tine.

– Nu se poate! Arătam îngrozitor în ziua aceea!

– Nu, arătai ca un înger dintr-o pictură de Da Vinci –
un înger desculț, ca să-l cităm pe Henry David Thoreau.
Îmi zâmbi în timp ce mă privea scoțându-mi acele din păr.
Mi-am scuturat capul până îmi alunecă tot părul pe spate,
apoi mi-am desfăcut pantofii și i-am aruncat deoparte,
împreună cu șosetele.

– Asta înseamnă că pot rămâne? am întrebat când am
terminat. Și că tu nu mă părăsești și că nu mai pleci?

– Sunt de acord să rămân cu o singură condiție.

– Știu – să nu te „dădăcesc”. Nu am voie să te întreb
tot la două minute cum te simți.

– O, ai dreptate, „fără dădăcit”. Va trebui să cresc lista
atunci la două condiții – „fără dădăcit” e una, iar cea de-a

doua e să te căsătorești cu mine. L-am privit încremenită. Înțelegi, continuă el, mă voi întâlni curând cu Sfântul Petru la porțile raiului, și nu am de gând să-i dau o mie de explicații despre noi doi locuind aici împreună.

Nu-mi puteam reveni.

— Betsy?

— Da? am spus cu o voce frântă.

— Sărută-mă, te rog.

Cea mai fericită zi a vieții mele a fost când m-am căsătorit cu Walter Gibson. Un judecător a desfășurat simpla ceremonie lângă heleșteul nostru. Eu eram desculță și purtam o coroniță de trandafiri sălbatici în părul meu bogat. Peter ne-a slujit drept cavaler de onoare și purtător de inele, pe care le cumpăraseră cu o zi înainte drept verighete pentru noi. Lydia era domnișoara mea de onoare, cu bebelușul Matthew în brațe în loc de buchet, și era o dilemă care dintre ei doi a țipat mai mult. Singura persoană care a mai participat la nuntă a fost tata, și el nu făcu altceva decât să stea stupefiat prin zonă, întrebându-se mereu ce l-o fi apucat pe un om bogat și inteligent ca Walter să se căsătorească cu una ca mine. Ne-am petrecut luna de miere în căsuța noastră, acompaniați de bocănituri de ciocan și de fierăstraie, în timp ce o echipă de muncitori angajați ne construiau și ne asamblau cu repeziciune instalația pentru o bucătărie și o baie nouă.

— Angajează atâția muncitori cât e nevoie, îi spusese Walter șefului de echipă, dar vreau să fie gata în două săptămâni. Nici-o zi în plus. Mireasa mea și cu mine avem nevoie de liniște și pace.

Au terminat în cea de-a treisprezecea zi. Peter se mută în casa de la fermă împreună cu tata. Venea de două sau trei ori pe zi la căsuța noastră să mă ajute să-l ridic pe Walter în scaun, să-l dau jos de acolo, și să-l îmbrac. Walter mai angajă o femeie numită Helen care să gătească și să facă curat pentru Peter și tata, și până la urmă totul se sfârși cu bine pentru toți când Helen și Peter se îndrăgostiră unul de celălalt și se căsătoriră la rândul lor.

Walter și cu mine am trăit într-o intimitate deosebită, stare la care ajung puține cupluri căsătorite chiar și după

mulți ani de căsătorie. El era însă un supraveghetor aspru, asigurându-se că petreceam în fiecare zi un anume timp scriind, dar după aceea obișnuiam să ne citim unul altuia, să vorbim, să râdem și să ne iubim. Muncitorii ridicară și o rampă, care cobora de pe veranda din față, pentru scaunul cu roțile al lui Walter și petreceam afară tot timpul pe care ni-l permitea vremea, privind rațele și găștele de pe heleșteu, căprioara care ieșea la marginea pădurii, schimbarea anotimpurilor în livadă, și spectacolul desfășurat de stele noaptea, pe bolta cerească.

Într-o noapte caldă de vară, în timp ce eram întinși în pat, ascultând la serenadele ce și le dăruiau reciproc broaștele și greierii lângă heleșteu, Walter mă întrebă dintr-odată:

— Ți-am povestit vreodată cum a fost prima mea noapte aici în căsuță?

— Nu, nu cred, am spus, cuibărindu-mă mai aproape de el.

— N-am dormit. N-am închis un ochi. Tărăboiul acela de lângă heleșteu! O! N-am mai auzit niciodată atâta zarvă! Am sfâșiat o batistă de pânză de cea mai bună calitate și am încercat să-mi astup urechile cu bucățele din ea, dar continuam să aud larma aceea blestemată. Când în cele din urmă s-au îndurat broaștele să-și încheie reprezentația, se trezi afurisitul tău de cocoș și începu cu cucurigu-ul lui! De-aș fi avut măcar o armă la mine! Ei bine, până la urmă m-am hotărât să plec chiar a doua zi de dimineață. Nu mai suportam încă o noapte din totărăboiul acela infernal. Cu siguranță Henry David Thoreau n-a fost ținut treaz o noapte întreagă lângă Heleșteul Walden.

— Și ce te-a făcut să te răzgândești? am întrebat, râzând împreună cu el.

— Tu m-ai făcut.

— Eu?

— Mi-ai adus micul dejun și probabil că și tu ai stat trează mai bine de jumătate din noapte citind cartea pe care ți-o împrumutasem pentru că o puteai dezbate deja cu atâta entuziasm de ai fi spus că ai scris-o tu însăși. Erai atât de frumoasă, de proaspătă și de plină de viață, ca o piersică dulce, delicioasă, proaspăt Culeasă direct din pom! Am

hotărât atunci că nu-mi mai păsa dacă urma să mă țină treaz toată fauna locală, și-am rămas!

— Și pun pariu că acum nici nu mai auzi broaștele, așa-i?

Walter râse.

— De obicei aștept până adormi ca să-mi bag vată în urechi.

— Știi ce, Walter? am spus cu ochii plini de lacrimi. Nimeni din toată lumea asta nu mi-a mai spus vreodată că sunt frumoasă.

Se întoarse spre mine și mă sărută pe creștet.

— Înseamnă că toată lumea e oarbă ca un liliac.

Peter se dovedi a fi un tâmplar iscusit, și pentru că avea foarte puține de făcut în timpul lui liber, începu să ne umple pereții căsuței cu etajere pentru cărți. Imediat ce termina o etajeră, o încărcam cu cărți, iar Walter scria la Chicago pentru a-i ruga pe slujitori să-i trimită o nouă parte din colecția sa. Într-o zi am despachetat o colecție uzată de jurnale legate în piele. Walter își tipărise numele pe prima pagină și așternuse scrisul lui ordonat din scoarță în scoarță. Am deschis jurnalul la primul articol:

Marti, 23 Iunie, 1884 – la bordul vasului S. S. Hibernia:

M-am născut pe mare! Totul legat de mare, de la aerul sărat și până la țipătul pescărușilor mă face să mă simt mai plin de viață și mai revigorat decât m-am simțit vreodată! Îmi venea mereu să sar să lucrez cot la cot cu echipajul, să arunc parâmele și să ridic ancora în timp ce remorcherele ne trăgeau ieri afară din portul New Jersey, însă căpitanul știe că tata este un important acționar al acestei linii de fabricare a vaselor cu aburi, și a fost de neclintit. Degeaba i-am spus că am fost căpitanul echipajului de la Yale, câștigând campionatul colegiilor de partea echipei The Bulldogs doi ani la rând și că i-am trimis acasă înfrânți pe băieții ăia aroganți de la Harvard, el a ținut-o pe-a lui că nu îmi va permite să fac nimic care să pună în pericol viața mea sau locul lui de muncă. Atunci l-am amenințat că într-o bună zi voi ajuge la conducerea companiei în locul

tatălui meu și am jurat că-l retrogradez până la slujba de camerist, dar el a rămas neclintit...

Am râs cu hohote și am dat pagina la următoarea consemnare:

Vineri, 27 Iunie, 1884 – la bordul vasului S. S. (*Satan's Ship*³⁴) *Hibernia*:

Urâsc marea! Totul legat de mare, de la legănatul fără sfârșit la balansul cumplit îmi face mai multă greutate și rău decât am simțit vreodată! Cât de puține știam pe când ne scoteau remorchererele din siguranța portului din New Jersey cu patru zile în urmă, și nu îmi dădeam seama că ne trimiteau în valurile înalte de douăzeci de picioare³⁵, în vânturile năpraznice și în furtuni, iar apele de pe fundul mării să ne servească drept mormânt! Îmi vine să mă arunc peste bord și să îmi pun capăt zilelor fără-ntârziere, însă căpitanul tot nu-mi pernitatea să fac nimic care să pună în pericol viața mea sau locul lui de muncă. Mi-a înmânat o găleată și m-a amenințat că mă încuie în cabina mea dacă nu stau jos pe punte, și m-a asigurat că aveam să rămân în viață și că voi vedea portul din Southampton, Anglia, peste două săptămâni. Dacă am să trăiesc să văd Southampton, Dumnezeu știe că acolo o să-mi văd moartea, pentru că n-o să mai pun niciodată piciorul pe puntea vreunui alt Vas...

— Cum ai ajuns iarăși acasă? l-am întrebat pe Walter când m-am putut opri din râs.

— Stai să văd, spuse el din cealaltă parte a încăperii. I-am dat jurnalul, apoi am îngenuncheat la picioarele lui în timp ce îl răsfoia. Ah, ăsta e primul meu jurnal. După ce am supraviețuit unei deraieri de tren în Europa și unei cămili incomode în Egipt, marea începea să-mi pară o nimica toată.

— N-am știut că scrii.

— Eu așa aș fi sperat că știi. Am terminat la Yale, știi doar.

— Nu, nici asta n-am știut. Și ai fost căpitanul unui echipaj? Ce altceva nu mi-ai mai spus despre tine?

---

³⁴ Vasul Satanei.

³⁵ cca 6 metri.

— Tot adevărul e aici, în jurnalele astea. Cuprind relatările fără exagerări ale celor trei ani pe care i-am petrecut fugind de responsabilitățile vârstei adulte.

— Sună a fi material de calitate, am spus, luându-i jurnalul din nou și răsfoindu-l. Vorbește și despre cum ai explorat lumi noi, cum ai îmblânzit triburi sălbatice și cum ai salvat câteva prințese străine din mâinile piraților?

— Nu-mi aduc aminte, dar versiunea ta ar putea da naștere unui grandios roman de aventuri. Ar trebui să-l scrii într-o bună zi, Betsy. Nu, jurnalele astea vorbesc în mare parte despre cum am fost mușcat de o mulțime de insecte sălbatice, cum am mâncat multă mâncare foarte proastă, și cum am călătorit în toate modurile imaginabile, de la trăsurica trasă de un om la spinarea unui iac.

— Haide să citim toate astea împreună, am spus, cuibărindu-mă confortabil lângă picioarele lui.

— Ce? Și să descoperi cât de laș sunt eu cu adevărat? Pentru nimic în lume!

M-am gândit la curajul neșovăielnic de care Walter dădea dovadă zi de zi în fața unei morți lente, sigure, iar ochii mi se umplură de lacrimi. M-am întors să nu mă vadă.

— Walter, ești cel mai curajos om din câți am întâlnit. Și vom citi jurnalele astea din scoarță în scoarță. O să mă porți cu tine prin toate locurile astea, pentru că doar așa voi ajunge vreodată acolo.

Walter era un narator înzestrat. Cum vara era aproape pe sfârșite, l-am însoțit în aventurile lui exotice în jungla Africii, în pădurile tropicale din Brazilia, la piramidele din Egipt, și la minele de aur din Alaska. Consemnările din jurnalele lui provocau chiar și mai multe amintiri, iar eu le notam repede cu propriul meu stil stenografie, în timp ce el le depăna. Când trimise după colecția lui de reviste National Geographic, am văzut fotografii cu multe dintre locurile pe care mi le descriesese. Cândva visasem să călătoresc în jurul lumii, la fel ca Nellie Bly – iar acum călătoream prin lumea întreagă împreună cu Walter, în căsuța noastră de lângă heleșteu.

Încă de când ne-am căsătorit îl hrăneam și îl bărbieream pe Walter, dar nu voi uita niciodată ziua friguroasă de octombrie Când mi-am dat seama că nu-și mai putea mișca brațele. Tocmai îi citisem unul dintre capitolele pe care le scrisesem, iar când mi-a spus că era superb, am alergat la scaunul lui cu rotile și l-am strâns bucuroasă în brațe. Iar el nu îmi răspunse la îmbrățișare.

— Îmi pare rău, Betsy, șopti el.

— E în regulă. Știu că mă iubești. Și știu că m-ai strânge în brațe până m-ai lăsa fără suflare, dacă ai putea.

Îmbrățișările lui fuseseră întotdeauna slabe, dar asta era exact ca o moarte înceată. Aveau să îmi lipsească mângâierile și căldura brațelor lui în jurul meu – iar în anii care aveau să vină, avea să-mi lipsească cu totul. Dar deja luasem hotărârea în sinea mea să nu plâng niciodată cât timp mai trăia Walter. Destul de curând va fi timp suficient pentru lacrimi.

I-am cumpărat lui Walter un stativ pentru partituri ca să-i susțină cărțile pe care dorea să le citească, și a învățat să întoarcă paginile ținând în gură un creion cu radieră la capăt. Aș fi renunțat bucuroasă la scris și aș fi petrecut fiecare clipă din zi cu el, însă Walter refuză să mă lase s-o fac.

Pe măsură ce lunile treceau, în cele din urmă nu mai fu mulțumit de cărțile de pe rafturile noastre, noi sau vechi, și îmi ceru o Biblie. Găsi o asemenea mângâiere în a o citi, încât am început să o citim și să o discutăm împreună, la fel cum discutaserăm multe alte cărți. Dar eu eram mândioasă pe Dumnezeu pentru ceea ce-i pricinuia lui Walter, și n-am găsit niciun fel de mângâiere în ceea ce citeam. Explicațiile răbdătoare ale soțului meu, credința lui trainică și plină de pace m-au ajutat să văd ceea ce numai el reușea să vadă în acele pagini sfinte.

— Ascultă la asta, Walter. Spune că „orice lucru veți cere, când vă rugați, să credeți că l-ați și primit, și-l veți avea.” Asta înseamnă că dacă ne rugăm și credem că te vei face bine...

— Nu, Betsy. Dumnezeu nu este un duh ascuns în vreo lampă fermecată căruia să ne rugăm și să ne împlinească toate dorințele.

Isus ne-a învățat cum trebuie să ne rugăm. „Facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.” Asta pentru că în ceruri, îngerii îndeplinesc poruncile lui Dumnezeu fără să crâcnească. Ei își găsesc toată desfătarea în a face voia Lui, și noi trebuie să facem la fel.

— Și dacă nu-mi place voia Lui? Dacă nu sunt de acord cu ea?

— Păi, Dumnezeul ne dă libera alegere. Nu trebuie să-L slujim. Se lasă pe spate în scaunul lui și oftă. Știi, toată viața m-am simțit așa când venea vorba să lucrez pentru tata. Voia lui trebuia îndeplinită, fie că eram de acord sau nu. Trebuia să îi ascult poruncile fără comentarii. Tatăl nostru din ceruri nu ne silește niciodată să-L slujim. Și știi ceva? Dumnezeu chiar știe ce este cel mai bine pentru noi. El ne-a creat. Voia Lui este desăvârșită pentru noi, indiferent că o înțelegem cu mințile noastre limitate sau nu. Chiar și așa, El ne lasă pe fiecare dintre noi să alegem: vom alege propria noastră cale sau calea acestei lumi – și să sfârșim obținând mai puțin decât desăvârșirea? Sau îl vom lăsa pe Dumnezeu să ne ducă acolo unde dorește El – și să ne lăsăm uimiți?

Stăteam în spatele scaunului lui Walter și-mi odihneam obrazul pe părul lui.

— Nu-mi place unde te duce.

— Betsy, știi de ce ne opunem noi mereu noțiunii de moarte? Tocmai am citit despre asta în Geneza. Pentru că Dumnezeu ne-a creat să trăim pentru totdeauna cu El în Eden. Moartea nu a fost alegerea lui Dumnezeu; ci a omului. Moartea este nefirească, este o pedeapsă pentru păcat. Dar Dumnezeu a contracarat alegerea omului cu un alt plan desăvârșit – El ne-a răscumpărat în Cristos, ca să putem trăi pentru totdeauna cu El.

M-am dus în fața scaunului lui și am luat în mâinile mele fața nespus de dragă a lui Walter.

— Și până atunci? Aici pe pământ?

— Trebuie să ne rugăm. „Facă-se voia Ta, precum în ceruri așa și pe pământ.” Promite-mi că nu te vei opri niciodată din scris, Betsy. Nu-l lăsa pe tatăl tău sau pe oricine altcineva să-ți impună ce să faci. Și nu te mulțumi

niciodată cu o altă viață decât aceea pentru care te-a pregătit Dumnezeu.

— Dar cum rămâne cu voia Lui pentru tine? am șoptit eu. Nu puteam vorbi mai tare fără să nu plâng.

— La fel, spuse el. Ne vom ruga să se facă voia Domnului – oricare ar fi ea, fie că voi trăi fie că voi muri. Și ne vom ruga Lui să ne dea harul să o putem accepta.

I-am sărutat fruntea, sprâncenele, încheieturile mâinilor.

— De ce a trebuit să ne facă Dumnezeu viețile atât de fragile și de scurte?

Walter rămase o vreme pe gânduri înainte de a-mi răspunde.

— Pentru că viața este foarte prețioasă în ochii Lui. El prețuiește fiecare viață pe care a creat-o, și dorește ca și noi să o prețuim – la fel cum prețuim porțelanul delicat chinezesc. Dumnezeu știe cum e să trăiești și să mori într-un trup uman fragil ca al nostru. Fiul Său a suferit moartea fizică, Betsy, ca tu și cu mine să putem trece pe acolo fără să ne fie teamă.

Paralizia lui Walter progresa inevitabil, așa cum îl avertizaseră doctorii că avea să se întâmple. Continua să scadă în greutate în paralel cu faptul că înghițea tot mai greu. Depunea un efort tot mai mare să vorbească, iar cuvintele îi deveniră neclare, și curând aveam să fiu singura persoană care-l mai înțelege.

— Vreau să scrii la Chicago și să-l rogi pe avocatul tatălui meu să vină, îmi spuse într-o dimineață sumbră de iarnă. Apoi fă în așa fel ca și un avocat de pe-aici să se întâlnească atunci cu noi. Cunoști vreun avocat bun prin apropiere?

— Aici în Deer Springs îl avem pe John Wakefield. A preluat biroul tatălui său de vreo zece ani.

— Bine. Roagă-l să vină.

Știam că Walter dorea să-și pregătească testamentul dar când i-am contactat pe cei doi avocați, nu am fost în stare să rostesc acel cuvânt cu voce tare. Ei se întâlniră singuri cu Walter în dormitorul nostru și acela a fost unul din puținele momente când nu am fost alături de el. Au stat împreună de vorbă vreo treiore, apoi John Wakefield își

făcu apariția rugându-l pe Peter și pe mine să intrăm și să fim martori la actul semnării. Desigur, Walter nu mai putea semna. Mi-am reținut cu greu lacrimile văzându-l pe soțul meu ținând un stilou între dinți pentru a scrie un X la locul potrivit.

— Mulțumesc, Betsy, că nu m-ai lăsat să mor singur, spuse Walter în timp ce-l țineam în brațe în noaptea ce urmă. Mulțumesc că mi-ai împus voia ta. Nu știu cum de ți-am meritat eu dragostea... dar îmi pare rău pentru orice om care trebuie să moară singur.

După venirea și plecarea avocaților, Walter nu mai insistă să continui să scriu la romanul meu. Rămase în sertarul biroului din dormitor unde îl pusesem, pentru a putea petrece cu el fiecare clipă ce-i mai rămăsese. Pe măsură ce zăpada se îngrămădea în nămeți uriași în fața geamurilor căsuței noastre, el mă ruga să-i citesc pasajele din Evangheliile care vorbeau despre moartea și învierea lui Cristos. Când am ajuns la partea unde Isus îi întâlnește pe ucenici pe drumul spre Emaus, Walter mă întrerupse.

— Știi de ce nu L-au recunoscut? întrebă el.

— Nu, de ce?

— Pentru că trupul lui Isus nu fusese „readus la viață” din morți cum fusese trupul lui Lazăr. El era înviat. Nu L-au recunoscut pentru că trupul Lui înviat era la fel de diferit de trupul lui fizic cum e un măr față de un sâmbure de măr. Era transformat. La asta se referea Pavel în Corinteni când le-a scris despre învierea din morți. Trupul acesta care este plin de slăbiciune va fi înviat cu putere; este îngropat ca și trup natural,, dar va fi înviat ca trup spiritual.

Probabil că Walter își dăduse seama după tăcerea mea, după incapacitatea mea de a dezbate Scripturile cu el, că credința și speranța mea erau la fel de paralizate ca și membrele lui. Îl vedeam luptându-se, cu stropul de vlagă ce-i mai rămăsese, să găsească o cale prin care să mă ajute să înțeleg.

— Uită-te la acei pomi de afară, din fața geamului, Betsy. Dacă n-ai fi văzut niciodată venirea primăverii, ți-ai pierde speranța, i-ai tăia pe toți, crezându-i morți. Dar primăvara va sosi din nou. Vor înflori din nou și vor rodi.

Eu sunt acum în iarna vieții mele, iar tu privești trupul meu muribund ca și când te-ai uita la pomii aceia, fără speranță. Dar în Cristos, va veni o viață nouă. Isus a spus: „Oricine crede în Mine nu va muri niciodată.” Sfârșitul nu-i acesta. Tu și cu mine vom trăi pentru totdeauna.

— Asta nu mă va împiedica să-mi fie dor de tine, am spus, luptându-mă cu lacrimile.

— Știi. Când am plecat vara trecută și m-am întors în Chicago, nu te puteam vedea, dar erai aievea în inima mea, pentru că mi te-am imaginat pregătindu-ți un cămin nou, căsătorită și văzându-ți mai departe de viața ta. Și chiar dacă nu mă puteai vedea, puteai să-ți imaginezi că mă vezi trăind în Chicago, mergând zi de zi la lucru, și mergând în fiecare seară acasă cu trăsura mea. La fel va fi și după ce voi pleca de-această dată. Mă poți păstra viu în inima ta, pentru că voi continua să trăiesc în veșnicie. Pur și simplu mă duc să-mi fac o casă nouă într-o altă parte.

Mi-am pierdut stăpânirea de sine și n-am mai reușit să-mi țin lacrimile. M-am întins alături de el pe pat și mi-am lipit fața strâns de a lui.

— O să te iubesc tot restul vieții mele! am suspinat. Pentru totdeauna!

— Și eu te voi iubi, toată veșnicia. Privește pomii, Betsy. Când îi vei vedea înfloriți, vei ști că sunt cu Cristos... și că sunt viu în vecii vecilor. Și într-o bună zi, mădularele astea moarte ale mele vor exploda de viața învierii.

Câteva săptămâni mai târziu, am știut că sfârșitul era foarte aproape. Respirația lui Walter devenise extrem de grea. Începuse să mă doară și pe mine pieptul când îl auzeam cum se chinuia, dar nu s-a plâns niciodată. Ca să nu treacă prin teroarea sufocării treptate, l-am ținut în brațe, i-am vorbit, i-am citit, i-am cântat, încătușându-mi în același timp propria mea groază. În noaptea dinaintea morții sale, se strădui să-mi vorbească pentru ultima dată.

— Ieși în livadă în fiecare primăvară, Betsy... Privește florile... poartă în ele promisiunea lui Dumnezeu că ne vom revedea.

Îl țineam în brațe pe Walter când trase ultima sa gură de aer. O reținu o clipă, apoi expiră simplu, ca un oftat stins, ușurat. Și dus a fost.

A doua zi de dimineață am trimis după John Wakefield. Mi-a spus că Walter aranjase cu un antreprenor de pompe funebre din zonă să-i trimită trupul neînsuflețit acasă la familia sa. L-au îngropat în Chicago. Nu m-am dus la înmormântare. Nu puteam privi cum îl puneau pe Walter în cutia aceea și cum îl coborau în pământul rece.

Mi-ar plăcea să pot spune că am trecut ușor peste moartea lui Walter, că am fost pregătită și că nu am plâns ca aceia lipsiți de speranță. Dar nu e adevărat. M-am cufundat într-o lume neagră unde lumina nu pătrundea până la mine. Era iarnă dincolo de geamul căsuței mele și tot iarnă și în adâncul sufletului meu. Când mi s-au sfârșit lacrimile, am suspinat fără lacrimi.

Lydia mă ținea în brațe și încerca să mă consoleze cu dragostea ei, dar era de parcă ar fi stat în afara căsuței mele năruite, privind degeaba prin geamurile ei. Nu-i puteam deschide ușa nici ei și nici altcuiva.

Iar apoi, într-o dimineață călduță de primăvară, au înflorit cireșii, exact așa cum știuse Walter că o vor face. Într-o zi livada părea moartă și fără viață, iar a doua zi când am privit pe geam, nu mi-am crezut ochilor. Frumusețea pomilor îmi făcu semn cu ochiul, îmi vorbi în șoaptă, până m-am trezit afară, sub crenguțele încărcate cu flori roz și înmiresmate. În acel moment am știut două lucruri cu absolută certitudine. Walter era viu. Și Dumnezeu era acolo, lângă mine.

În dimineața aceea L-am întâlnit pe Dumnezeu în livadă – nu într-o formă tangibilă în care să-L vezi sau să-L auzi, dar I-am simțit prezența mângâindu-mă în modul în care simțisem cândva mângâierea prezenței lui Walter când ședeam împreună în aceeași încăpere, chiar și când stăteam cu spatele la el. Dumnezeu parcă îmi spunea: „Când toate celelalte s-au dus, Eu sunt tot aici.”

Și atunci am știut că doream să fac voia lui Dumnezeu – precum în ceruri, așa și pe pământ – pentru că altfel nu aveam să gădesc niciodată pacea pe care o găsisese Walter.

Doream să îmi trăiesc viața potrivit planului lui Dumnezeu, nu planurilor altora – pentru a deveni persoana care am fost creată de El să fiu. Dumnezeu mi-a schimbat numele în acea dimineață. Oamenii cred că o femeie necăsătorită care locuiește cu tatăl ei și scrie cărți, care rătăcește printr-o livadă de cireși vorbind cu Dumnezeu, probabil că e smintită. Cu siguranță are câțiva „lilieci în foișor”! Dar aveam să fiu femeia care dorea Dumnezeu să fiu. Și așa mi-a schimbat numele în Batty.

Primul lucru pe care l-am făcut când m-am întors în cele din urmă înapoi în casuță în dimineața aceea a fost să îmi deschid sertarul din dormitor pentru a-mi recupera manuscrisul neglijat. Doar că în momentul când am deschis sertarul, ia lucrarea de unde nu-i. În schimb, am găsit un bilet:

Dragă doamnă Gibson,

Nu vam furat cartea. Stăpânul Walter mi-i spus să scriu biletu' ăsta să explic că a trimiso la o editură. Mia spus să vă spun că e gata, da' știa că niciodată nu a-ți fi trimiso, așa ca rugat pe avocatul lui so trimită.

Peter

PS – mia spus să vă spun Te iubesc (de la el, nu dela mine) și să vă spun să începeți să scrieți o altă carte.³⁶

Cam o lună mai târziu, veni John Wakefield la ușa mea. Închisesem casuța și mă mutasem înapoi în casa de la fermă cu tata, odată ce Peter și cu soția lui se întorseseră acasă în Chicago.

– Bună ziua, doamnă Gibson, spuse John, atingându-și borul pălăriei. Ce mai faceți?

– Sunt bine, John. Ce-i cu toate lucrurile alea din spatele trăsorii dumneavoastră? Doar nu plecați din Deer Springs, nu?

– Nu, chicoti el. Asta-i mobila dumneavoastră, nu a mea.

---

³⁶ Greșelile de ortografie sunt ale lui Peter. (nota corectorului).

Unde ați dori să v-o Pun?

— A mea? Cum adică? De unde-s toate astea? M-am apropiat de trăsura am ridicat prelata pentru a privi ce se află dedesubt. Domnul Wakefield mă urmă.

— Potrivit termenilor din testamentul soțului dumneavoastră, a dorit să primiți biroul și scaunul pe care le folosea pe vremea când lucra pentru tatăl său. Și a cerut, de asemenea, să fac rost de o mașină de scris pentru dumneavoastră.

Biroul era din lemn de cireș, sertarele erau prevăzute cu mânere de alamă și o tăblie fără cusur care lucea ca o oglindă în lumina soarelui.

— E enorm! am spus.

— Da, e o frumusețe, desigur. Mi-ar plăcea să-mi permit un birou ca acesta pentru biroul meu.

Mașina de scris Remington arăta incredibil de complicată față de un biet creion și o coală de hârtie.

— vai de mine, John. N-am nici cea mai mică idee cum se folosește chestia asta.

El zâmbi în timp ce-și puse servieta pe roata trăsorii și scoase o coală de hârtie din ea.

— Domnul Gibson mi-a spus să vă transmit, și citez – „învață cum, Betsy. Scrisul tău e mizerabil” – închei citatul.

Am râs am plâns când am primit acest mesaj din partea lui Walter. Părea să vină de dincolo de mormânt.

— Au mai fost și alte ordine lăsate de șefu'? am întrebat în timp ce îmi ștergeam o lacrimă.

— Da, m-a rugat să vă stau la dispoziție cu serviciile mele ca avocat. Domnul Wakefield încercă să își țină servieta și să răsfoiască printre hârtii în același timp. L-am îndrumat spre un scaun pe veranda din față, ca nu cumva să își piardă toate hârtiile luate de vânt și risipite în toate direcțiile.

— Domnul Gibson m-a rugat să vă protejez interesele, continuă el, în special din momentul când veți începe să primiți contracte pentru cărți. Va trebui să examinez în amănunt toate Contractele dumneavoastră, înainte să semnați vreuna din acele hârtii.

— Adică vreți să spuneți dacă voi primi vreunul.

— Nu, domnul Gibson părea destul de convins că veți primi astfel de contracte. De aceea m-a plătit în avans. Scormoni prin servieta pe care o lăsase la picioare și-mi înmână un plic gros, sigilat. Vă sfătuiesc să păstrați aceste documente la loc sigur, doamnă Gibson. Acesta este titlul și documentele casei dumneavoastră.

— Casa mea?

— Da, căsuța cea mică din piatră de jos, de lângă heleșteu. Domnul Gibson a aranjat lucrurile așa încât a cumpărat-o de la tatăl dumneavoastră împreună cu doi acri de pământ. A intenționat să cumpere și heleșteul, dar acela îi aparține lui Frank Wyatt, iar acesta a refuzat să i-l vândă — în ciuda ofertei foarte generoase pe care i-a făcut-o domnul Gibson. Domnul Wakefield scotoci din nou prin servieta lui și scoase un alt teanc de hârtii. Mi le întinse.

— Ce-s toate astea?

— Hârțiile astea explică detaliile cu privire la depozitul bancar pe care l-a făcut soțul dumneavoastră pentru sprijinul dumneavoastră. Cea mai mare parte a acestei sume va fi păstrată într-o bancă din Chicago, dar o sumă foarte generoasă sub forma unei alocații lunare din plata dobânzilor, va fi depozitată într-un cont pe care l-a deschis pentru dumneavoastră aici la Casa de Economii și Consemnațiuni din Deer Springs. Nu există niciun fel de restricții în ce privește acel cont. Puteți cheltui atât cât doriți, pentru tot ce v-ați putea dori.

Ochii domnului Wakefield se umeziră când văzu lacrimile care începură să mi se prelingă pe obraji. Se aplecă pentru a mă strânge în brațe și mă lovi părintește pe spate.

— Te-a iubit foarte mult, Betsy... și a avut mare grijă să nu duci lipsă de nimic.

Walter îmi mai pregătise câteva surprize. Cam după șase luni de la moartea lui, m-am trezit într-o dimineață cu o scrisoare în cutia poștală, adresată lui Betsy Gibson, de la o editură din New York. Măinile îmi tremurau atât de tare în timp ce o deschideam, că m-am tăiat cu deschizătorul de scrisori. Am pătat-o toată cu picături purpurii în timp ce citeam:

*Stimată doamnă Gibson,
Felicitări. Manuscrisul dumneavoastră a fost
acceptat spre publicare...*

Când m-am oprit în sfârșit din chiuit, țipat și dansat pentru a citi și restul scrisorii, mi-am dat seama că probabil Walter dictase și o scrisoare de însoțire pe care o alăturase manuscrisului când îl trimisese. Nu-mi puteam crede ochilor când am citit cuvintele editorului: Ne-ar bucura, de asemenea, ideea unei serii de cărți pentru tinere domnișoare și am dori să încheiem un contract cu dumneavoastră pentru alte câteva cărți...

— O serie! am țipat cât am putut. Dar ce-ți trece prin minte, Walter?

Desigur, seria de cărți pe care o scrisesem, folosind numele meu de după căsătorie, a fost publicată și a devenit foarte cunoscută. Apoi, cam doi ani mai târziu, când tata a suferit ultimul său accident vascular și a rămas la pat, am hotărât să-i citesc seara cu voce tare jurnalele de călătorie ale lui Walter. Când am deschis prima pagină, am fost uimită să găsesc un alt bilet de la Walter, scris cu greșeli de către Peter:

Dragă doamnă Gibson,

Stăpânul Walter mia spus să vă spun că și băieților le plac poveștile palpitate, și că ar trebui să scrieți și câtva dinastea. Spune că întotdeauna a vrut să fie un erou curajos, așa că vărog să faceți un erou extra ordinar din el.

Peter

PS. Spune că vă iubește și să nu uitați că el salvează prințesurile din mâinile piraților.

Prima poveste de aventuri pe care am scris-o pentru băieți, începe la bordul vasului S. S. Hibernia în timp ce acesta străbătea mările adânci brăzdând valuri înalte și vânturi fără seamăn. Spre deosebire de Walter, cutezătorul erou nu avu nevoie de nici-o găleată. Editorilor mei le plăcu la nebunie cartea, dar s-au gândit că autorul acestei serii avea nevoie de un nume masculin. Așa că am ales

„Herman Walters” în onoarea profesorului meu favorit, domnul Herman, și a eroului vieții mele, soțul meu, Walter Gibson.

Cărțile acestea au devenit cel puțin la fel de celebre ca și seria pentru fete, și am trăit „fericită până la adânci bătrâneți” cum se spune, îngrijindu-mă de tatăl meu tot mai bătrân și scriind cărți în refugiul meu tainic din căsuța de lângă heleșteu. Puțini oameni din Deer Springs știu că am fost scriitoare.

După moartea tatălui meu, am continuat să locuiesc în casa de la fermă și să scriu în căsuță, adesea până după miezul nopții. Dacă aveam nevoie de documentare pentru o scenă din una dintre cărțile mele, mă îmbrăcam uneori cu unul dintre costumele vechi ale lui Walter și băntuiam prin pădurile de lângă heleșteu, ca să experimentez chiar eu cum se simțea eroul meu târându-se prin junglă pe întuneric. Asta făceam și în noaptea când a ars casa tatălui meu din temelii. Eram pe drum spre casă când l-am văzut pe Frank Wyatt ieșind în fugă pe ușa din spate a casei și alergând la deal. Un moment mai târziu am auzit un șuierat groaznic și flăcări au țâșnit pe geamurile casei mele.

Desigur, nu aveam nici telefon nici altceva de felul acesta, și așa a ars casa din temelii înainte ca pompierii voluntari să poată face mare lucru în privința asta. Știam de ce procedase Frank așa. Tata intabulase casa și ultimii câțiva acri de pământ care-i mai rămăseseră pe numele meu, dar dacă eu muream fără urmași, avea să devină parte din Wyatt Orchards. Lydia murise deja pe-atunci, așa că Frank incendie casa, sperând că aveam să mor și eu. Dar l-am speriat de moarte pe Frank când am apărut din pădure, încă îmbrăcată în costumul lui Walter și am stat lângă el în timp ce pompierii aruncau apă peste rămășițele care continuau să ardă mocnit.

— Betty! Ești... În viață!

— Ești surprins, Frank, nu?

— Eu... tu... am crezut...

— Sunt convinsă că nu te vor suspecta niciodată pe tine că ai fi pornit focul.

Chiar și în lumina slabă l-am văzut pălind îngrozitor.

— Ce... ce tot spui acolo?

— Te-am văzut, Frank. Sperai să mă ucizi, nu?

— Să teucid! Ești nebună de legat!

— Bun. N-ai decât să le spui tuturor că sunt cumnata ta smintită, dacă asta te face fericit. Și n-ai decât să iei și ultima bucațică din pământurile tatălui meu. Dar căsuța și cei doi acri pe care se află aceasta, îmi aparțin. Și nu vor fi niciodată ale tale, Frank. Niciodată. Actele sunt pe numele meu.

Din noaptea aceea, Frank Wyatt nu a mai schimbat nici-o vorbă cu mine.

PARTEA a V-a

WYATT ORCHARDS

Vara anului 1931

„A Ta este ziua, a Ta este și noaptea;
Tu ai așezat lumina și soarele, ai statornicit toate
hotarele pământului, Tu ai rânduit vara și iarna.”
Psalmul 74:16-17

CAPITOLUL 12

Când își încheie mătușa Batty povestirea, nu mă săturam privind-o cu admirație.

— Tu ești Betsy Gibson? Tu ai scris toate acele cărți pe care le-am îndrăgit atât de mult când eram fetiță? Gabe și cu mine reușirăm s-o convingem să intre în casă, unde ne spusese povestea vieții ei la masa din bucătărie, la o ceașcă de cafea.

— Da, acesta este numele meu după căsătorie, spuse mătușa Batty. Întotdeauna purta un lănișor subțire de aur la gât, iar acum îl scoase de sub cămașa de noapte. O verighetă din aur pendula atârnată de lănișor. Îmi place să port inelul lui Walter aproape de inima mea, spuse ea.

— Și tot tu ești și Herman Walters? Întrebă Gabe. Părea chiar mai uimit decât mine.

— Da... sper că nu sunteți foarte dezamăgiți să aflați că Herman Walters este o femeie?

— Deloc! Sunt doar uimit că în sfârșit îl întâlnim... sau o întâlnim..., adică pe tine! Sări de pe scaun și se aplecă deasupra micuței mătuși Batty, îmbrățișând-o ca pe o rudă de mult pierdută. Poveștile tale mi-au salvat viața pe când eram doar un copil, spuse el, cu vocea gătită de emoție. Vorbesc serios! Era uneori singura, mea scăpare – de la... tot.

Sunt bucuroasă că ți-am putut fi de ajutor, spuse ea, lovindu-l ușor pe spate.

De odată îmi veni o idee despre modul în care mătușa Batty mi-ar putea salva copiii și pe mine totodată. Mi-era o frică grozavă să o întreb. Ce aveam să fac dacă se simțea ofensată și pleca din casa noastră, abandonându-ne? Dar dacă nu o întrebam, în mai puțin de două zile nu mai aveam nici urmă de casă.

— Mătușa Batty, ce s-a întâmplat cu banii pe care ți i-a lăsat Walter? am îndrăznit s-o întreb în cele din urmă, luându-mi inima în dinți. Au supraviețuit prăbușirii bursei de valori?

— Nu știu și nu mă interesează. Walter mi-a lăsat mai mulți bani decât aș fi avut vreodată nevoie. Mai ales din momentul când au început să se vândă cărțile mele ca pâinea caldă.

— E posibil să mai existe ceva bani la banca domnului Preston?!

Am întrebat eu.

— Doamne ferește! Nu mi-am lăsat niciodată banii în banca zevzecului ăluia de om – sau în vreo altă bancă! Dobânda pentru banii din cont au fost depozitați acolo lunar, iar eu îi scoteam cuminte, lună de lună.

— Asta s-a dovedit a fi o decizie înțeleaptă, spuse Gabe, ținând cont de numărul mare de bănci care au dat faliment în ultimul an.

Mi-am imaginat cum ar fi să trăiesc ca cerșetoare cu copiii mei cu tot, și mi-am adunat tot curajul și am întrebat-o:

— Mătușa Batty, dacă mai ai ceva bani rămași... aș putea împrumuta de la tine cinci sute de dolari? Ți-i plătesc de îndată ce recoltăm merele din acest an.

— Vai, dar cum să nu, păpușă! Ia cât îți trebuie. Ce să fac eu cu banii? Când ți i-ar trebui?

— Imediat. Astăzi. Acum.

Se ridică, își apucă haina de pe spătarul scaunului ei și își vârî mâinile în mânecile ei.

— Bun, să mergem.

Gabe mă privi surprins.

— N-ar trebui să o lași să se îmbrace mai întâi, Eliza? Și eu eram încă în pijama, dar nu mă dezbrăcasem de haină. — Nu, te rog. Mă tem că dacă nu mergem acum... Nu vroiam să spun că uneori memoria mătușii Batty o cam lăsa de izbeliște și că dacă nu mergeam imediat, acum că memoria ei era proaspătă, mă temeam că avea să uite unde își ținea averea.

Gabe se încruntă în timp ce i-am întins pantofii mătușii Batty. Continua să bombăne în timp ce ne urmă pe noi, două doamne înveșmântate în cămăși de noapte, la vale spre casuță. Eram emoționată, totuși mă temeam să-mi pun prea mari speranțe. Banii puteau fi sub formă de galbeni sau chiar de bancnote de pe vremea Confederației, la cât îi păsa mătușii Batty.

Toate lucrurile prin casuța ei erau în continuare într-o harababură totală, dar am fost ușurată să văd că sufrageria și biroul ei enorm au rămas în mod miraculos neatins de-a lungul iernii. Îndepărtaserăm toate cărțile de pe rafturile cele mai de jos și fuseseră deja împachetate de mult timp, dar mătușa Batty începu să parcurgă cu privirea cărțile rămase, studiind cu atenție titlurile lor.

— Căutați povestirile care au de-a face cu lăcomia, spuse ea. Acolo îmi păstrez bancnotele mai mari.

— Aici e Silas Marner³⁷, spuse Gabe, luând-o de pe etajera de sus. I-o întinse. E bună?

— Da, e o alegere excelentă, Gabe.

Întoarse cartea ținând-o de cotor și începu să-i fluture paginile până când banii pe care-i ascunsese între paginile ei zburară pe jos. Erau bani adevărați! Mătușa Batty strânsese trei bancnote de douăzeci, două de cincizeci și una de o sută de dolari. Inima îmi bătea emoționată în timp ce mă întorceam la rafturile cu cărți. Nu auzisem niciodată de mai bine de jumătate dintre titluri, dar m-am oprit când am dat peste O poveste de Crăciun a lui Charles Dickens.

---

³⁷ Roman al scriitoarei George Eliot scris în anul 1861, povestea unui țesător care, dezamăgit fiind de oameni în diferite moduri, își concentrează toată atenția în a acumula avere, caracterizat fiind de o lăcomie fără margini.

— Ce zici de povestea lui Ebenezer Scrooge? am întrebat.

— Și mai bine. Deschide-o și vezi, Eliza.

Am întors-o cu paginile în jos și am fluturat paginile, la fel cum făcuse ea.

— Crăciun fericit! Și Dumnezeu să ne binecuvânteze pe toți! exclamă mătușa Batty când zburară trei bancnote de câte o sută de dolari din ea. Găsiserăm mai mulți bani decât ne erau necesari din doar două cărți!

— Ei bine, ce-ar fi să te uiți în aceea? spuse mătușa Batty deodată. Gabe scosese de pe raft Comoara de pe insulă și o scrisoare căzu din ea.

— Ce este asta? am întrebat-o.

— Îți mai amintești că m-ai întrebat de ultima scrisoare de la Matthew? Uite-o! Am ascuns-o într-una din cărțile lui preferate.

Plicul pe care mi-l întinse era mototolit și la fel de subțire ca foița. Matthew o scrisese într-o permisie dintr-un hotel din Franța:

14 aprilie, 1918

Dragă mătușă Batty,

Mulțumesc că mi-ai scris și mi-ai dat de știre despre mama. Am văzut atâta moarte pe aici, încât aș fi crezut că m-am obișnuit până acum, dar nu-i așa. Am iubit-o. Și ea n-a încetat niciodată să ne iubească pe mine și pe tine, nu? Te rog să ai grijă de Sam, de dragul ei, bine? Și de dragul meu. Nu-l lăsa pe tatăl lui să-l distrugă și pe el așa cum i-a distrus pe toți ceilalți.

Cu dragoste acum și mereu,

Matthew

Dar găsierea scrisorii nu mă ajută prea mult să dezleg misterul dacă Gabe era Matthew Wyatt sau nu. În afară de semnătură, scrisoarea era bătută la mașina de scris. Am vârât-o la loc, în plic, și am pus-o înapoi în Comoara de pe insulă.

— Uite banii de care ai nevoie, păpușă, spuse mătușa Batty, punându-mi bancnotele în mâini. Pentru o clipă am

fost prea copleșită ca să mai pot vorbi. Aveam destul pentru ipotecă! Și chiar mai mult.

— O... o să-ți plătesc înapoi, promit...

Își flutură mâna spre mine.

— O, dar nu-i vreau înapoi.

— Nu, nu-i pot accepta decât dacă mi-i dai ca împrumut. Vreau să ți-i dau înapoi de îndată ce vând fructele.

Se îndepărtă de Gabe și de mine și rămase privind pe geamul din fața casei, ca și când ar fi căzut pe gânduri.

— Să-ți spun ceva, păpușă, spuse ea în cele din urmă, întorcându-se din nou cu fața spre noi. Întotdeauna mi-am dorit să dețin Heleșteul Walter. Vrei să mi-l vinzi pentru cinci sute de dolari?

— Bucuroasă, am spus ștergându-mi o lacrimă de ușurare. Ne-am înțeleș.

Abia atunci am aruncat pentru prima oară o privire mai atentă în jur și mi-am dat seama că Gabe terminase acoperișul bucătăriei și reparase toate stricăciunile. Lambriurilor nu le-ar fi stricat un strat de vopsea, iar lemnăria făcută de Gabe n-ar fi câștigat chiar premiul cel mare la un concurs districtual, dar mătușa Batty își putea folosi din nou bucătăria.

— De câtă vreme ai terminat aici? l-am întrebat pe Gabe.

Ridică din umeri.

— De vreo lună, sau așa ceva.

Am privit-o uimită pe mătușa Batty.

— Și cu toate astea nu ai plecat de la mine? Ai rămas cu mine? Acest lucru mi se părea o minune chiar mai mare decât găsirea banilor.

— Ai avut nevoie de mine, păpușă, spuse ea. Tu și copilașii aceia drăgălași ai tăi. Cum aș fi putut să vă părăsesc pe toți?

— Dar... dar ai muncit atât de mult pentru mine în tot acest timp... și nu trebuia să o faci.

Mă trase în brațul ei.

— Nu e muncă atunci când iubești pe cineva.

În ziua când îmi expira termenul de achitare a datoriei, am intrat în banca domnului Preston și i-am întins cei 528,79 dolari pe care i-i datora Frank Wyatt. Domnul Preston păru șocat. Și puțin dezamăgit.

— Ca să vezi, doamnă Wyatt, ce surpriză? Se pare că Frank Wyatt a pus câteva bancnote la păstrare sub saltea, nu?

Mi-am amintit cum găsisem banii printre paginile povestirii lui Ebenezer Scrooge și am zâmbit.

— Asta chiar nu vă privește, domnule Preston.

Am condus pe drum spre casă mai fericită decât fusesem de multă vreme încoace.

Dar necazurile stăteau lipite de mine. N-ai vrea să știi că de îndată ce depășeam o criză, următoarea își și ridica creștetul amenințător? De data aceasta vremea se întoarse împotriva mea. Gabe încercase radioul mătușii Batty în spatele camionetei și îl duse la mine acasă pentru a ne bucura cu toții de el. Așa am auzit anunțul – departamentul de meteorologie anunțase îngheț pentru regiunea noastră în noaptea ce urma.

— O-o, astea-s vești rele, spuse mătușa Batty, scuturându-și capul. Înghețul poate ucide florile. Și dacă nu-s flori, n-avem roade.

— Găleți cu foc! an sărit eu, aducându-mi aminte. Socrul meu obișnuia să așeze găleți cu foc în livezile de cireși și de peri dacă urma să vină îngheț. le umplea cu petrol, lăsa în fiecare câte un cocean de porumb ca fitil, și le lăsa să ardă toată noaptea.

Gabe era deja în picioare.

— Eu zic să ne și apucăm de treabă, înainte să se răcească prea tare afară.

Toți șase ne-am înfoclit și ne-am pus pe treabă. Becky și mătușa Batty au adus cocenii de porumb în timp ce noi ceilalți am adus sute de găleți din podul hambarului de mere și le-am urcat pe platforma camionetei. Dar când ne-am dus să le umplem la cisterna cea mare de petrol, am descoperit că era aproape goală. Și nici nu aveam de unde să mai cumpărăm petrol la ora aceea. Eram atât de supărată, că nu puteam gândi limpede.

— Ascultă, o să fie bine, mă liniști Gabe. Nu trebuie să le aprindem încă, și nici nu trebuie să le umplem până sus. Punem câte puțin petrol în fiecare și rămân eu de strajă la noapte ca să le umplu când se sting.

Mi-am amintit de povestirea din Biblie despre văduvă și despre copiii ei care aveau o problemă cam la fel de mare ca și a mea. Dumnezeu i-a spus să aibă credință și să umple toate vasele pe care le aveau cu ulei, iar ulciorul nu s-a golit până nu termină ea de umplut toate vasele. Cred că rugăciunile mătușii Batty ne-au ajutat în noaptea aceea, pentru că exact asta s-a întâmplat cu butoiul meu de petrol. Gabe continua să umple pe jumătate gălețile care ardeau, și deși mă tot așteptam să văd ultima picătură prelingându-se din canistra goală, lucrul acesta nu s-a întâmplat. Am pus gălețile în apropierea tuturor pomilor mai vulnerabili, apoi am trimis-o pe mătușa Batty și pe copii la culcare. Gabe și cu mine aveam fiecare câte o canistră plină cu petrol, de rezervă, iar după ce am aprins gălețile undeva după miezul nopții, am rămas toată noaptea treji, umplându-le.

Cea mai grea parte era să rămânem treji. Pe la cinci dimineța am simțit că mă lasă puterile. Am umplut toate gălețile ce amenințau să se stingă, apoi m-am urcat în camionetă pentru a mă odihni un minut și a mă încălzi puțin. Abia apucasem să îmi las capul pe spate și să-mi închid ochii, când Gabe deschise cealaltă ușă.

— Pot să vin și eu? întrebă el, frecându-și mâinile una de alta pentru a le încălzi.

— Sigur, haide sus. Am pornit motorul și am lăsat căldura să ne încălzească. Mai bine vorbești cu mine, am spus eu, închizându-mi la loc ochii, că altfel o să adorm cât ai zice pește.

— Eliza, de ce nu te duci tu acasă să te culci? Pot termina eu treaba aici. Aproape că se luminează de ziuă.

— Nu, am căscat eu. Chiar că stoarcem ultimele picături de pe fundul canistrei acum, și va fi chiar o scamatorie din partea ta să reușești să păstrezi de unul singur gălețile acelea arzând.

Gabe chicoti.

— Au fost câteva momente noaptea asta când mă simțeam de parcă eram unul din oamenii aceia de la circ

care trebuie să mențină în echilibru vreo zece farfurii și în același timp să le facă să se rotească!

— În timp ce ești pe un monociclu, am adăugat eu, râzând împreună cu el, și nu ai lăsa niciuna dintre farfurii să cadă și să se spargă.

— Dar am reușit, a spus el oftând satisfăcut. Ar trebui să ne felicităm. Își întinse mâna, așteptând să i-o dau pe a mea. Am ezitat, apoi i-am întins-o și eu pe-a mea și i-am scuturat-o grăbită. Pielea palmei lui Gabe era aspră și plină de bățături, iar strânsoarea lui tare ca piatra. Ne-am atins doar scurt, dar mă trecură toți fiorii din cap până în picioare. Speram să nu fi observat cât de zăpăcită eram.

— Te-ai încălzit îndeajuns? am întrebat eu. La încuviințarea lui Gabe, am oprit motorul. Tăcerea ce se lăsă deodată mă năuci chiar mai tare, așa că am început să sporovăiesc, exact la fel ca Becky.

— Știi, în tot timpul în care socrul meu se îngrijea de locul acesta, nu mi-am dat seama niciodată cât de istovitoare erau toate lucrările,! Eu aveam propriile mele treburi în casă, având grijă de copii, așa că nu mi-am bătut niciodată prea mult capul cu ce se petrecea aici afară în livadă. Cu toate acestea, știu că era nevoie de ei amândoi ca să se descurce cu toate. Frank a trebuit să angajeze un ajutor pentru o vreme după... când a rămas singur. M-am oprit la fel de brusc cum și începusem.

— Pot să te întreb ceva? spuse Gabe după o pauză. Părea atât de serios, că mă sperie.

— Întrebă-mă, dar nu-ți pot promite că-ți voi și răspunde.

— Nu vorbești niciodată prea mult despre soțul tău, spuse el. Copiii tăi încep să vorbească despre el și cred că îi ajută să treacă peste durerea ce o au în suflet pentru el. Dar am observat că tu nu o faci. Până și numele abia dacă i-l poți rosti. Chiar și acum în timp ce vorbeai, ai evitat să-l pronunți.

— Asta nu-i o întrebare.

— Știi. Presupun că întrebarea ar fi „De ce nu o faci?” Dar asta chiar nu mă privește. Oftă. Sunt obosit, așa că mă exprim destul de greu. Ceea ce doresc să-ți spun totuși este că dacă simți vreodată nevoia să vorbești... dacă vrei să

vorbești vreodată despre Sam... aș fi foarte bucuros să te ascult.

— Mulțumesc.

Gabe așteptă. Tăcerea prelungită deveni incomodă. Știam că se aștepta din partea mea să îmi revărs toată durerea și îngrijorarea pe care le strânsesem în mine de atâta timp, dar nu aveam nimic să-i spun. În cele din urmă, tot el fu cel care întrerupse tăcerea.

— Cred că unul dintre lucrurile care fac ca totul să fie atât de dificil pentru copiii tăi este faptul că tăticul lor este atât de absent. Nu există nici-o poză de-a lui, niciun obiect prin casă care să-i fi aparținut, niciun semn că a existat vreodată, în afară de hainele astea pe care mi le-ai împrumutat sau poate că ceea ce descoperă din el unul în celălalt – cum ar fi culoarea părului lui sau ochii lui.

— Asta-i opera socrului meu. Exact la fel a făcut de fiecare dată când murea vreunul dintre ei – ștergea orice urmă. Nu există poze nici cu soția sau cu ceilalți fii de-ai lui.

— Dar Frank Wyatt e răposat acum. Ai putea reînvia amintirea lui Sam dacă ai dori.

— Nu vreau. Cred că e mai bine așa. Am simțit că-mi venea să plâng, și nu știam de ce. Cum puteam să recunosc vreodată în fața lui Gabe că tristețea pe care o simțeam de fiecare dată când mă gândeam la Sam sau când îi pronunțam numele era provocată de vinovăție, și nu de durere?

— Becky și Luke moștenesc părul lor roșu de la el? Întrebă el încetșor.

— Nu. De la mama. De îndată ce spuseseam asta, îmi păru rău. Dacă începea acum să mă întrebe despre ea, toate zidurile aveau să se surpe cu siguranță. Din fericire nu o făcu. Deocamdată era preocupat de Sam.

— Nu mă pot abține să nu mă întreb cum era soțul tău. Am o imagine destul de limpede asupra modului în care era tatăl lui – dar despre el nu.

Mi-am dat seama atunci că nici eu nu aveam o imagine prea clară despre Sam, iar eu fusesem măritată cu el timp de nouă ani. Această realitate mă înfurie și îmi dezlegă

limba, pentru că știam că vina nu era nici a mea și nici a lui Sam – ci a tatălui lui.

— Sam nu a avut niciodată șansa să descopere cine era cu adevărat, am spus cu vocea tremurându-mi. Și-a îngropat toate visele și toate sentimentele adânc înăuntrul lui și a trăit toată viața lui încercând să fie fiul pe care și-l dorea tatăl lui, încercând să-l mulțumească. Spun că „încearcă” pentru că nu aveai cum să îl mulțumești pe Frank Wyatt. Nu vedea niciodată lucrurile pe care le făceai cum trebuie, ci doar acel lucru minuscul pe care îl greșeai. Era exact ca omul acela din Biblie care încearcă să scoată firul de pai din ochiul altcuiva. Am auzit odată un predicator vorbind despre acel verset. Se întâmplă să fiu în apropierea unei regiuni pline cu bușteni, și tocmai văzusem aceste grămezi uriașe de bușteni peste tot. Mi-l și imaginam pe nenorocitul din parabolă cu o grindă din aceea în ochi și știam că trebuie să-l doară îngrozitor. Și să ai numai un fir de praf în ochi e destul de deranjant.

— Apoi l-am întâlnit pe socrul meu, am continuat eu. Avea câte o grindă din acelea mari și bătrâne în fiecare ochi, și îl orbeau cu totul. Nu-l putea vedea pe Sam – nu-și putea vedea nici chiar nepoții. Tot ce a știut mereu să facă a fost să critice, și niciodată nu le-a arătat vreunui strop de dragoste, de mulțumire sau de aprobare. Ba mai rău, bârnele acelea i-au produs atâta durere lui Frank, încât sărea tot timpul la ceartă, ca un animal rănit. Aproape că l-am invidiat pe Sam când a murit și când a reușit să scape în sfârșit de tatăl lui. Întotdeauna am sperat că însuși Domnul Dumnezeu îl aștepta de cealaltă parte și că Sam avea în sfârșit să audă pe cineva spunându-i, „Bine, robul Meu bun și credincios”.

Gabe devenise foarte tăcut. Motorul se răcea scoțând un fel de ticăit. Apoi Gabe spuse stins:

— Și tatăl meu a fost exact același gen de om. Nu mă mișcam, nu spuneam niciun cuvânt, temându-mă că s-ar fi putut să nu continue dacă o făceam. Adevărul e...

Dar atunci Gabe se opri. Își scutură capul, și părea să dărdăie din tot trupul, de parcă nu reușea să se convingă să vorbească despre acel om. Îl înțelegeam. Nici eu nu puteam

vorbi despre tăticul meu. Amândoi ajunseserăm lângă un zid pe care nu eram dispuși să-l suim.

— Hei, uite că răsare soarele, spuse el dintr-odată. Poate că putem, în sfârșit, să lăsăm focurile astea să se stingă.

Sări jos din camion și îl înconjură pentru a se lăsa pe aripa din față, de pe partea mea, privind spre răsărit. Am coborât și eu, și m-am oprit lângă el, întinzându-mi încheieturile.

— O să mă duc astăzi în oraș să cumpăr niște petrol, am spus eu. Apoi putem să umplem toate gălețile și să le lăsăm să ardă singure la noapte.

Cu colțul ochiului vedeam că Gabe mă privește. Își mușca buzele, străduindu-se să nu zâmbească.

— Ce-i așa de distractiv? l-am întrebat, înfruntându-l.

— Fața ta. E toată plină de funingine. Arăți ca Al Jolson³⁸.

Nu m-am putut abține să nu zâmbesc.

— La fel și tu. Am putea începe să oferim reprezentații ca trubaduri ambulanti.

Gabe râdea în timp ce își scoase o batistă din buzunar.

— Uite, stai puțin.. O să te șterg eu pe față. Îmi ținu capul lăsat pe spate cu o mână, în timp ce cu cealaltă începu să-mi tamponeze fața cu batista. Eram la câțiva centimetri unul de celălalt, mai aproape decât fusesem vreodată, iar inima începu să-mi bată nebunește. Dintr-odată, Gabe se opri din lucru. Am făcut greșeala să-l privesc în ochi în aceeași clipă în care mă privi și el. Ochii îi erau atât de blânzi și de calzi ca ciocolata topită. Mâna lui îmi susținea în continuare capul și mă trase ușor mai,

---

³⁸ Jolson, Al (1886-1950), actor de teatru și film de origine americană, remarcat îndeosebi pentru rolul său din filmul *Cântărețul de jazz*. Stilul cântărețului menestrel cu fața machiată în negru a devenit trăsătura caracteristică a lui Jolson. În anul 1927 a jucat rolul principal în filmul *Cântărețul de jazz*, primul film animat important care a sincronizat sunetul și primul dintr-o lungă serie de filme de succes ale actorului.

aproape de el, în cele din urmă închizându-și ochii în timp ce buzele ni se întâlneau.

Sărutul acela era ca atingerea unui chibrit de suprafața petrolului. Celălalt braț al lui Gabe mă învălui și mă strânse aproape de el, iar ceea ce începu ca un sărut tandru crescuseră repede în intensitate. Brațele mele îl înconjură, mă țineam de el și îi răspundeam sărutării cu o pasiune pe care nu o mai trăisem până atunci. Senzațiile pe care le simțeam m-au speriat, iar vârtoarea lor mă înspăimântă. Mă simțeam în siguranță în brațele lui, ocrotită, deși toate barierele pe care le ridicasem spre a mă proteja se făcură scrum. Mă îndrăgostisem de Gabe, pur și simplu.

Nu știu ce s-ar fi întâmplat cu noi dacă nu ar fi intervenit Winky. Probabil că mătușa Batty îl lăsase afară să-și facă rondul de dimineață, iar el se furișase după Gabe și după mine, se așeză la picioarele noastre, și lătră. Sunetul acela neașteptat mă făcu să sar de-a dreptul din brațele lui Gabe. Winky nu era decât un biet cățel prostuț, pe jumătate orb, și tot ce făcuserăm eu și cu Gabe nu fusese decât să ne sărutăm, dar mă simțeam de parcă m-ar fi prins tata făcând ceva nepermis. Aproape că m-am împiedicat de una dintre canistrelor de petrol în timp ce mă depărtam grăbită de Gabe. Se întinse să mă țină, dar m-am răsucit repede, fugind de atingerea lui primejdioasă. Când te-ai ars odată cu supa, sufli și-n iaurt, cum obișnuia să spună mereu mătușa Aluna. Am început să alerg.

— Eliza, așteaptă!

— Nu. Nu te apropia de mine.

— Dar de ce?

M-am întors să-l privesc și am început să tremur din toate mădularele când mi-am dat seama de realitate.

— Pentru că nici măcar nu știu cine ești.

Gabe nu m-ar fi putut privi mai perplex nici dacă i-aș fi dat una cu o scândură de doi-pe-patru³⁹. M-am întors și am luat-o la fugă, înainte să aibă timp să-și revină, dar aș fi putut jura că l-am auzit murmurând:

---

³⁹ Scândură groasă de doi țoi și lată de patru țoi (aprox. 5 x 10 cm), indiferent de lungime (una dintre dimensiunile standard în care se taie cheresteaua).

— Nici eu nu știu...

După acea dimineață m-am temut să mă mai apropiu de Gabe. Nu că n-aș fi putut avea încredere în el; adevărul era că nu aveam încredere în mine însămi. Evitam să rămân singură cu el, iar când nu se putea cu niciun chip și trebuia să lucrez împreună cu el, îl țineam pe Winky între noi, ca un fel de aducere aminte. În afară de acționarea pompei de stropit, majoritatea celorlalte lucrări, cum era trecerea cu semănătoarea de porumb în susul și-n josul rândurilor, puteau fi făcute de unul singur. M-am asigurat că păstram distanța între noi.

Tot discuind, arând și stropind, nu trecu mult și cunoșteam fiecare centimetru pătrat al livezii. Mi-am făcut obiceiul să folosesc caii cei mari la lucru în loc de tractor, pentru a economisi banii de motorină, iar cu timpul, a început chiar să-mi facă plăcere compania lor tăcută. Îmi aminteau de frumoșii cai Percheron⁴⁰ pe care-i știam atât de bine pe vremea când eram mică.

Odată cu apropierea primăverii de vară și odată cu ofilirea și uscarea florilor de măr, o schimbare treptată avu loc în mine până într-o dimineață, când în timp ce mă aflam în mijlocul livezii, mi-am dat seama că acești pomi nu-i mai aparțineau lui Frank Wyatt – erau ai mei. Ai mei! Eu îi tusesem, le pusesem îngrășăminte, îi îngrijisem prin ger și îi protejasem de insecte. Mă îndrăgostisem de pământul meu și nu-mi mai păsa de numele celui care figura în acte – nu mai puteam să dau livada lui Matthew Wyatt fără să mă lupt, la fel cum nu mă puteam lipsi de Jimmy, de Luke sau de Becky.

Avocatul meu nu mai auzise nimic de Matthew, așa că nu trebuia încă să predau livada, dar pe măsură ce trecea timpul, aveam impresia că îmi pierd copiii pe mâna lui Gabe Harper. Asta mă îngrijora de moarte. Gabe îi câștigase inima lui Becky prin faptul că îi construisese

---

⁴⁰ Percheron – rasă de cai de tracțiune originară în Franța, una din cele mai cunoscute rase mari din lume. Rasa Percheron a fost obținută în regiunea La Perche din Normandia de unde își trage și numele.

leagănul, iar acum petrecea o bună parte din timpul lui liber învățându-i pe Jimmy și pe Luke tot felul de lucruri, cum ar fi jocul *mumblety-peg*⁴¹ cu un briceag. Dar când Jimmy intră într-o după amiază în bucătărie cu undița de pescuit a tatălui său, răbdarea îmi ajunsese la capăt.

— Mami! Uite ce am găsit în atelier! Domnul Harper a spus că ne duce la pescuit sâmbătă, așa cum ne ducea și tati.

Am smuls undița din mâna lui Jimmy și am năvălit afară căutându-l pe Gabe. L-am găsit făcând curat în atelier și agățând toate uneltele pe câte-un cui, după modul în care obișnuia s-o facă Frank; Wyatt. Gabe se opri mirat când i-am zvârlit undița la picioare.

— Ține! Pune-o la loc unde-ai găsit-o și nu cumva să-ndrăz-l nești să-mi duci băieții la pescuit!

Păru tulburat când se aplecă să o ridice.

— De ce nu?

Pentru că te îndrăgesc tot mai mult și pentru că le vei frânge inima când vei pleca, urlă inima mea, dar nu puteam rosti cuvintele acelea Cu voce tare.

— Pentru că înainte de toate n-ar fi trebuit să le promiți că-i duci la pescuit, am spus eu în schimb. Nu ești tatăl lor!

— Știi că nu sunt! Încheieturile degetelor i se albiră atât de tare pe undiță, că am fost sigură că o s-o frângă în două. Făcu un pas spre mine. Jimmy mă ajuta să fac curat pe-aici și a găsit undița. M-a întrebat dacă am fost vreodată la pescuit când eram mic, și când i-am spus că da, m-a implorat să mergem la pescuit. Cum aș fi putut să-i spun nu, Eliza? Cum?

---

⁴¹ *Mumblety-peg* este un joc de exterior pentru copii, ale cărui origini sunt situate undeva în secolul nouăsprezece, și în care se folosește un cuțit sau un briceag. Termenul are legătură cu împlântarea unui țărnuș sau cuțit în pământ de mai bine de 5 cm dintr-o aruncare. Regulile au variat foarte mult de-a lungul timpului, și există nenumărate versiuni ale jocului de bază. E considerat un joc periculos, datorită folosirii obiectelor ascuțite / tăioase.

Nu i-am răspuns. Gabe și cu mine am rămas câteva clipe lungi privindu-ne, iar în final el spuse:

— Dacă nu vrei să merg cu ei la pescuit, n-o să mă duc. Dar va trebui să le spui tu lucrul ăsta, pentru că eu nu pot s-o fac.

Aruncă undița pe jos și mă apucă de umeri. Avea fața mânioasă, iar strânsoarea îi era fermă, dar când îmi vorbi, vocea îi era blândă.

— Dacă vă voi răni vreodată pe vreunul dintre voi, promit că nu va fi cu intenție. Va fi pentru că... pentru că nu depinde de mine. Atunci îmi dădu drumul și ieși afară din atelier.

Vineri seara, după lăsarea întunericului, Gabe și băieții săpau în grădină după târâtoare nocturne, adunându-le într-o cutie veche de tinichea. Sâmbătă dimineața devreme, toți trei porniră cu camioneta în josul râului, mergând la pescuit. Jimmy și Luke au prins fiecare câte o pereche de pești și erau în al nouălea cer. Mătușa Batty i-a curățat și i-a pregătit la cină. Dar mie nu-mi era foame deloc.

Excursia de pescuit fusese doar începutul perioadei în care petreceau tot mai mult timp împreună. Băieții îl implorau pe Gabe să-i ajute să arunce și să prindă mingea, ca să nu fie ultimii aleși în echipa de baseball a școlii. Într-o după-amiază liniștită de duminică, Gabe și mătușa Batty au aranjat bazele pentru jocul cu mingea pe sub frânghiile de uscat rufele. Luke era la lovit, Gabe la aruncat, iar Jimmy, Becky și mătușa Batty acopereau cele trei baze. Eu stăteam în ușa de la bucătărie, privindu-i.

— Eliza, vino încoace și prinde mingea pentru noi, îmi strigă, Gabe din locul aruncătorului. Avem nevoie de tine.

— Eu... nu știu să prind. N-am jucat niciodată baseball.

— N-ai jucat niciodată baseball? spuse Gabe, scărpinându-se în cap. La ce școală de doi bani ai fost tu?

De-ar ști, m-am gândit eu.

— Haide, mamă, stăruie Jimmy. Avem nevoie de tine să fii la prins.

— Nu... chiar nu pot.

Gabe traversă curtea din spate din doar câțiva pași și m-a apucat de braț, trăgându-mă în joc înainte să mai pot protesta cumva.

— Tot ce trebuie să faci este să stai aici, în spatele platformei de bătaie și să prinzi mingea, în caz că Luke o scapă. Dar Luke n-o s-o scape, nu, frățioare? Stai cu ochii pe minge și lovește-o cu bâta, așa cum te-am învățat.

Mă contaminară curând și pe mine cu buna lor dispoziție și cu râsetele lor. Luke se concentra atât de tare în timp ce-l aștepta pe, Gabe să arunce, că vârful limbii îi ieșea dintre buze, la fel ca lui Winky. Dar văzând bucuria nestăvilită de pe fața lui Luke când reuși în cele din urmă să lovească cu putere una dintre mingi, mult peste capul lui Gabe, mi se umplură ochii de lacrimi. Mătușa Batty sărea în sus și-n jos chiuind în timp ce mingea trecea pe lângă ea. Winky alerga prin jurul terenului lătrând, privind enervat în timp ce se chinuia să găsească mingea. Becky îl îmbrățișă pe fratele ei în timp ce acesta trecu pe lângă ea la baza întâia.

Eram o familie, exact ca aceea pe care visasem întotdeauna s-o am pe vremea când eram copil – doar că noi nu eram o familie. Gabe nu era tăticul, iar mătușa Batty avea să meargă în cele din urmă la ea acasă, iar eu aveam să fiu din nou abandonată. Nu puteam înțelege de ce își bătea Dumnezeu joc de mine, oferindu-mi ceea ce îmi doream atât, ca apoi să-mi ia din nou totul. Mama avea dreptate – dragostea era exact ca și vata de zahăr. Dispărea în clipa când începeai să-i simți gustul în gură.

În timp ce ceilalți chiuiau și îl băteau bucuroși pe Luke pe spate, am alergat în casă ascunzându-mi lacrimile. Ședeam la masa din bucătărie cu fața îngropată în mâini când am auzit ușa interioară deschizându-se și închizându-se la loc în spatele meu.

— Eliza? spuse Gabe moale. Ești în regulă? își puse mâna pe umărul meu, dar când simți cum mă crispez, și-o trase repede. Mi-am șters lacrimile cu podul palmelor.

— Da... sunt bine.

— Sper că n-am făcut nimic ca să te supăr.

— Nu e vorba de tine, Gabe. E în regulă.

Își trase un scaun din bucătărie lângă al meu și se, așeză, odihnindu-și brațele pe masă.

— Mă tem, uneori, că făcând tot felul de lucruri împreună, ca și acesta, te răscolesc prea multe amintiri... ceea ce face să-i simți lipsa lui Sam.

Mi-am ridicat privirea la el surprinsă.

— Nu, nu e deloc asta. Sam nu a avut niciodată șansa de a face lucruri de acestea cu mine și cu copiii. Doar că... m-am oprit, scuturându-mi capul. Nu contează.

— Eliza, poți vorbi cu mine ori de câte ori te preocupă ceva. Poți avea încredere în mine...

— Chiar pot? am spus eu furioasă. Și atunci mă vei răsplăti cu aceeași încredere și îmi vei împărtăși toate secretele tale?

Gabe mă privi cu ochii mari și am știut că ducea o luptă interioară intensă. I-o citeam în ochi. Citeam durere în ei, și o pierdere care îl zdrobea. Sam avea o privire similară atunci când l-am întâlnit întâia oară. Dar Gabe părea să ascundă chiar și mai multă suferință înăuntrul său. Gabe își împinse tăcut scaunul și plecă.

La câteva zile după jocul cu mingea, Luke veni acasă de la școală mânios ca un gărgăun. L-am văzut îmbrâncindu-se cu Jimmy în timp ce urcau pe drumul ce ducea spre casă, lovindu-l cu pumnii și încăierându-se mereu – și nu o făcuseră aproape niciodată până atunci.

— Ce-i cu voi? am strigat de unde lucram împreună cu Gabe, în fața hambarului. Opriți-vă înainte să vă răniți cumva.

— El a început, mamă, spuse Jimmy. Tot drumul spre casă m-a tot provocat.

Luke își luă avânt să-l lovească pe Jimmy, dar nu-l nimeri.

— Ta-taci din gură!

Mă ignoră, năvălind în casă fără să-mi vorbească. Gabe și cu mine eram tocmai pe punctul de a dezlega calul de la cultivator, dar m-am gândit să rezolv problema cu băieții de îndată ce terminam. Câteva minute mai târziu, nici nu am trecut bine pragul bucătăriei, când Becky scoase un urlat, iar Luke trecu pe lângă mine ca acceleratul. Tot ce-am reușit să scot de la Becky printre hohote a fost că

Luke îi făcuse ceva rău și o făcuse să plângă. Am lăsat-o în brațele mătușii Batty și l-am urmat pe Luke afară.

Cum nu l-am văzut nicăieri, m-am gândit să-l caut în grajd. L-am auzit pe Gabe vorbindu-le cu blândețe cailor în timp ce le dădea de mâncare, iar, apoi am văzut părul roșu al lui Luke chiar în timp ce încerca să se ascundă după o grămadă de fân. Suspina. Gabe veni repede printr-o parte a grajdului ca să vadă cine era acolo.

— Hei, prietene, care-i treaba? întrebă Gabe. Nu, stai puțin, Luke. Nu fugi. Vino îmcoace. Suntem prieteni, nu-i așa? Nu poți să-mi spui ce s-a întâmplat? Luke nu răspunse, dar continua să-și tragă nasul, ca și când ar fi plâns. Niciunul dintre ei nu mă observă îndărătul ușii, ascultându-i.

— S-a întâmplat ceva la școală astăzi, nu-i așa? spuse Gabe. Nu puneă întrebări, de parcă ar fi știut. Pun pariu că ghicesc ce s-a întâmplat, continuă el. Lasă-mă să încerc de trei ori, bine?

Și dacă ghicesc care e secretul tău, promit că îți spun și eu un secret despre mine. Batem palma? N-am auzit replica lui Luke, dar mi-am dat seama după vorbele pe care le spuse Gabe în continuare, că probabil a fost de acord. Bun, să vedem. Presupun că vreun gură-spartă de la școală te-a tachinat cu privire la ceva – probabil ceva ce tu nu poți schimba, cum ar fi faptul că ai părul roșu sau faptul că nu ai tătic. Și tachinările lor te-au făcut să te simți atât de furios, de supărat și de răvășit, încât înainte să știi ce se întâmplă – bum! Ai venit acasă și ți-ai vărsat năduful pe toți ceilalți. Am dreptate?

— De-de unde-ai ș-știut? întrebă Luke uimit.

— Ei bine, acum e rândul meu. Promiți să nu spui la nimeni? Gabe vorbi atât de încet, că a trebuit să mă străduiesc să înțeleg ce spunea. Când eram la școală, ceilalți copii își băteau joc de mine tot timpul, pentru că aveam probleme cu vorbitul. Știam ce vroiam să spun, în capul meu, dar limba mea se împiedica mereu de cuvinte, de parcă ar fi avut un nod uriaș în ea.

— Ai fo-fost și t-tu bâl-bâl-bâlbâit ca mine?

— Tot timpul.

— Serios, domnule Harper?

— Pe onoarea mea. Dar bâlbâitul meu a fost mult, mult mai rău. Nici măcar nu puteam termina o propoziție. Acum că am crescut, cred că știu de ce îmi era atât de greu să scot cuvintele din gură.

Gabe făcu o pauză atât de lungă, încât nu eram sigură dacă avea să-i mai spună ceva lui Luke sau nu. Când vorbi în cele din urmă, vocea îi suna diferit – mai blând, și totuși mai hotărât în același timp.

— Mi-era frică de tata când am fost mic. Vorbea atât de tare când era furios, că tremurau pereții la noi acasă – și tata era furios mai tot timpul, mai ales pe mine. Avea așteptări foarte mari de la mine pentru că eram întâiul lui născut, dar parcă nu reușeam să fac nimic cum trebuie. Uneori totul din mine se încorda și se înnodea de credeam că o să mi se facă rău, iar când mă întreba ceva, nodul mi se ducea în limbă și nu mai puteam vorbi. Cu cât țipa și urla mai tare tata la mine cu atât m... mai rău era.

Auzeam limpede zbuciumul intens în vocea lui Gabe în timp ce trecu cu greu peste acel cuvânt, și știam că nu inventa doar ca să-l ajute pe Luke să se simtă mai bine.

— P-promiți s-să n-nu spui la nimeni? întrebă Luke încet.

— Promit.

— Mi-era atât d-de frică de bu-bunicu'.

Ochii mi se umplură de lacrimi la auzul vorbelor sale. Mi-am amintit cum începuse Luke să-l urmărească pe bunicul Wyatt peste tot după ce murise Sam, atât de însetat după dragostea și atenția pe care i le oferise Sam, dar bătrânul nu găsisese niciodată în inima lui vreo urmă de afecțiune. Singurul sentiment pe care-l cunoștea era mânia. Fusesse atât de mulți ani plin de răutate și ură, încât toate sentimentele lui se traduceau acum în acest fel. Așa că dacă vreunul dintre băieți îl îngrijora sau îl speria, orice grijă se traducea în final pe buzele lui prin mânie. Dacă Frank și-a iubit vreodată copiii sau nepoții, nu a știut niciodată cum să le-o spună.

— Și mai știi ceva? întrebă Luke. Vocea îi devenise într-atât de șoptită, încât a trebuit să stau nemișcată, atentă să nu foșnesc paiele sau să nu pârâie podeaua, ca să-l pot auzi. E-eram c-cu bu-bunicu'... când... a c-căzut.

Mi-am ținut respirația, fără să-mi dau seama c-o fac până am avut impresia că o să-mi explodeze plămâni. Vocea lui Gabe era plină de tandrețe.

— Vrei să spui în ziua când a murit?

— Î-hî. Bunicu' a căzut... iar apoi s-a uitat la mine. A spus „ajutor”... dar eu a-am fugit.

— Pentru că ți-era frică, Luke?

— Nu... eram fu-furios. Bunicu' nu l-a ajutat pe tati când a fost bolnav. Așa c-că n-nici eu n-aveam de gând s-să-l ajut pe bunicu'.

Mi-am acoperit fața și am plâns în tăcere. Dumnezeu să mă ajute, dar la fel aș fi spus și eu dacă mi-ar fi cerut Frank Wyatt ajutorul. Dar gândul că în tot acest timp Luke purtase o asemenea povară de unul singur aproape că îmi frânse inima. Am fost cât pe-aici să mă dau de gol și să fug să-l iau în brațe pe Luke, când l-am auzit pe Gabe spunând: „Vino la mine, fiule.” Îmi dădeam seama după foșnete și după suspinele înăbușite ale lui Luke că Gabe îl ținea în brațe. Cred că plângeam toți trei, pentru că atunci când Gabe vorbi din nou, vocea îi tremura.

— Ascultă, Luke... și vreau să mă ascuți cu atenție. Fiecare dintre noi facem anumite lucruri când suntem mânioși, și de care ne pare rău mai târziu.

Mi-am amintit vorbele mânioase pe care i le aruncasem tatălui meu și mi-am înăbușit un suspin.

— Dar Dumnezeu știe dacă ne pare rău în inima noastră – și El ne iartă. Apoi trebuie să ne iertăm și noi. Dar ascultă-mă... mă ascuți, Luke? Nu a fost vina ta că bunicul tău a murit. Nu a fost vina ta. Chiar dacă te-ai fi dus după ajutor imediat după ce a căzut bunicul tău, nu s-ar fi schimbat prea multe. Mămica ta mi-a spus că a avut un atac de cord. Și nimeni pe lume n-ar mai fi putut face nimic. Mă înțelegeți? Nici tu, și nici vreun doctor... nimeni. Nu mai trebuie să te simți vinovat pentru asta.

Luke începu să plângă, hohote grele, care-ți frângeau inima, și care știam că îi vor aduce vindecarea în cele din urmă. M-am răsucit repede pe călcâie și am fugit de lângă grajd, ca să pot plânge în voie pentru toate câte le pierduse Luke. Abia mai târziu când m-am întors în bucătărie s-o ajut pe mătușa Batty să pregătească cina, mi-am amintit

vorbele lui Gabe – eram întâiul născut al tatălui meu. La fel ca Matthew.

– Becky este bine? am întrebat-o pe mătușa Batty în timp ce scoteam un cuțit din sertar ca s-o ajut să curețe cartofii.

– E bine. Am stat puțin de vorbă. Ai rezolvat lucrurile cu sărăcuțul Luke?

– Gabe stă de vorbă cu el, am spus eu. Apoi îmi veni un gând. Mătușă Batty, obișnuia Matthew să se bâlbâie când era mic?

Cartoful pe care-l curăța îi alunecă din mână și se rostogolii peste masă. Îl prinse repede, apoi mă bătu ușor pe braț cu mâna murdară de amidon.

– Nu te îngrijora de micuțul Luke. O să scape de bâlbâiala lui curând.

– La fel ca Matthew? Nu-mi răspunse, concentrându-se în timp ce curăța coaja cartofului într-o fâșie lungă, spiralată – ceva ce n-am reușit niciodată să fac.

– Necazurile au stat lipite de Matthew încă de când a fost conceput, spuse ea în cele din urmă. M-am întrebat adesea dacă ar fi avut o viață mai fericită în cazul în care Lydia l-ar fi dat spre adopție, cum am vrut eu să facă. Desigur, atunci aș fi fost eu cea care să-l suport pe Frank Wyatt în toți acești ani.

Nu i-am adresat niciun cuvânt lui Gabe în timpul mesei, dar după ce am mâncat și am spălat vasele, am ieșit până afară, la grajd, ca să-l găsesc și să-i mulțumesc că a stat de vorbă cu Luke. Lumina ardea în atelierul unde dormea Gabe, așa că am bătut la ușă. Nu mi-a răspuns. Am împins ușa și am aruncat o privire înăuntru.

– Gabe?

Încăperea era goală. La nici doi pași mai încolo, instalată pe un coș de mere răsturnat se afla mașina de scris a lui Gabe. Iar în ea se găsea o coală de hârtie cu niște cuvinte dactilografiate pe ea. Hârtia zăcea acolo de parcă ar fi plecat în timp ce scria.” Curiozitatea mi-a fost prea mare ca să pot rezista. M-am aplecat în față s-o citesc:

Tatăl meu este pretutindeni. Nu există nici-o poză de-a lui, nici pipe sau săculețe cu tabac, sau scaune preferate

care să-mi amintească de obiceiurile și de gesturile lui, dar e pretutindeni, fără deosebire. E în vântul care șoptește prin ușa deschisă a grajdului și ridică praful pe care am uitat să-l mătur. Îi aud vocea, îi simt dezaprobarea în stâlpul încovoiat al gardului și în unealta pe care nu am pus-o la locul ei.

M-am întors să îmi repar relația cu el. M-am întors pentru că mi-a lipsit pământul și am tânjit să fiu acasă în toți anii cât am fost plecat. Fiecare câmp și fiecare grajd pe lângă care am mărșăluit în Franța mă îndemnau să mă opresc și să întorc o brazdă în pământul bogat și să inspir mireasma cunoscută de cai și fân. Am fost muștrat odată pentru că am rupt rândurile când m-am oprit lângă gardul unei pășuni ca să mângâi o iapă, dar am râvnit să ating asprimea familiară a părului ei roșcat. I-am oferit unui fermier francez țigările mele pe o săptămână, doar să mă lase să intru în grajdul lui și să îi mulg singura vacă.

L-am urât pe tata, dar am iubit pământul. În cele din urmă, dragostea a învins ura și m-a atras acasă. Am însetat după anotimpurile în schimbare ale livezii; după frumusețea sălbatică a crengilor golașe reliefate pe cerul de iarnă; după pelerinele roz și dantelate care le înveșmântau primăvara; după roadele care atârnav greu pe ele vara precum giuvaerele arătoase; după văpăile frunzelor ce păreau să le mistuie drept jertfă autumnală. Am venit acasă să închei pace, să spun că îmi pare rău de cuvintele aspre pe care ni le-am aruncat unul altuia când ne-am despărțit. Dar e prea târziu. Tata nu mai este.

Și totuși e pretutindeni, iar eu nu pot rămâne.

Îmi voi ține promisiunea, să strâng recolta, dar tatăl meu este aici, și nimic din ce fac nu-l satisface. Nu pot fi fericit niciodată într-un loc în care am cunoscut atât de multă durere...

M-am strecurat afară din atelier și m-am întors în casă, mai sigură ca oricând că Gabe era Matthew Wyatt. Dar ce ar fi trebuit să fac cu privire la asta? Și eu iubeam Wyatt Orchards, și eram speriată de moarte că aș fi putut-o pierde. Și eram speriată de moarte că eram îndrăgostită de

Gabe și convinsă că aveam să-l pierd. Oare nu scrisese chiar el că nu avea să rămână cu niciun chip aici? Totul părea atât de încurcat, încât mă temeam că n-am s-o mai scot la capăt niciodată. În cele din urmă m-am hotărât să mai aștept puțin și să văd care aveau să fie rezultatele scrisorii pe care o trimisese John Wakefield la Washington.

Era vremea cositului și a stivuitului la fân, iar apoi trebuia încărcat în căruță și depozitat în grajd. Era o treabă grea, istovitoare. Jimmy și Luke ne ajutau. Școala fusese închisă cu câteva săptămâni mai devreme când se terminaseră banii administrației locale și profesorii nu mai putură fi plătiți. Lucram din zori și până la căderea nopții, iar la sfârșitul fiecărei zile lungi și fierbinți, Gabe ducea băieții jos la heleșteul mătușii Batty la scăldat. Odată l-am văzut scoțându-și cămașa în timp ce alergau la vale și am văzut pentru o clipă acea cicatrice groaznică, crestată, de deasupra inimii.

— Încă câteva săptămâni și vor începe să sosească culegătorii de cireșe, îmi aminti într-o dimineață mătușa Batty când terminasem cu fânul.

— Ai dreptate. Ar fi bine să facem curat în barăcile culegătorilor și să pregătim așternuturile înainte să ajungă ei aici. O făcusem! an de an când trăiau încă Sam și Frank, așa că cel puțin aveam să fac ceva familiar.

Într-una din dimineți lucram împreună cu mătușa Batty umplând saltelele cu fân proaspăt, când un Ford vechi se apropia nesigur pe drumul ce ducea spre casă. Ar fi trebuit să știu că o asemenea vechitură de mașină nu putea aparține altuia decât domnului Wakefield. Coborî din ea și ne salută înclinându-se și atingându-și borul pălăriei.

— Bună dimineața, doamnă Wyatt. Doamnă Gibson. Ce mai faceți doamnelor, în dimineața aceasta?

— Eu sunt bine, John, răspunse mătușa Batty. Mă bucur să te revăd. Îmi dădeam seama după strălucirea feței ei că nici dacă i-ar fi dat un milion de dolari nu i-ar fi putut face o bucurie mai mare decât prin faptul că i se adresase cu numele ei de după căsătorie.

— Nu doriți să intrați și să serviți o ceașcă de cafea, domnule Wakefield? am întrebat. Avea servieta cu sine și

doream să stau pe scaun dacă avea să-mi transmită vreo știre importantă.

— Păi, sigur că da, dacă nu vă supărați. Deși urăsc să vă întrerup din lucru, doamnelor. Și se pare că sunteți destul de ocupate...

— Du-te, păpușă, spuse mătușa Batty. Mă descurc eu până te întorci.

L-am condus pe domnul Wakefield la masa din bucătăria mea și în timp ce el își deschidea servieta, i-am pus o ceașcă cu cafea în față împreună cu o felie din plăcinta cu rabarbură pe care o făcuse mătușa Batty.

— De data aceasta îți aduc vești bune, Eliza, spuse el. Am primit în sfârșit vești de la Washington. Au confirmat că Matthew Wyatt nu a murit în timpul războiului.

M-am lăsat moale pe un scaun în timp ce genunchii mei cedară.

— Deci... e în viață?

— Ei bine, era încă în viață în decembrie 1918. Matthew a primit o remunerație onorabilă în data de doisprezece a acelei luni în 1918. Am aici o copie a informațiilor cuprinse de hârtiile lui de remunerare, dacă ai dori să le vezi.

Am parcurs documentul cu privirea în timp ce domnul Wakefield își devora plăcinta. Matthew luptase ca infanterist, parte a Corpului expediționar al forțelor americane staționate în Franța. Hârtiile prezentau luptele și campaniile la care participase – Cantigny, Belleau Wood, St. Mihiel – precum și decorațiile și citațiile pe care le primise. Culoarea părului era prezentată drept castaniu, ochii căprui, iar înălțimea și greutatea părea a fi, de asemenea, cele ale lui Gabe.

— Ce înseamnă asta? am întrebat. Spune că „data separării... destinația... motivul și autoritatea separării”.

Domnul Wakefield înghiți o gură rapidă de cafea înainte să-și lase ceașca jos pentru a explica.

— Evident, Matthew a fost spitalizat în Franța pentru niște răni provocate de un șrapnel pe care le-a suferit în bătălia de la St. Mihiel, puțin înainte de sfârșitul războiului. L-au trimis acasă în Statele Unite pentru

recuperare – aceasta e „separarea” de care se vorbește acolo. L-au eliberat direct din spitalul militar.

Mi-am amintit de cicatricea de deasupra inimii lui Gabe și mă întrebam cum arăta rana produsă de un șrapnel.

– Care e pasul următor? am întrebat. Știm că trăiește, dar cum procedăm ca să-l găsim?

– Voi scrie spitalului militar care l-a eliberat și-i voi întreba dacă au vreo adresă de-a lui. Din nou, poate dura ceva vreme până voi obține un răspuns – a trecut mult timp de când a fost eliberat – dar te voi anunța de îndată ce aflu ceva.

Acceptă bucuros a doua felie de plăcintă.

M-am alăturat din nou mătușii Batty după ce plecă domnul Wakefield. Fața îmi trăda probabil supărarea, pentru că primul lucru care mă întrebă a fost: „Alte necazuri, păpușă?”

Am încuviințat din cap.

– Domnul Wakefield a venit să-mi spună despre Matthew Wyatt. Se pare că de fapt nici nu a murit în război. E posibil ca Matthew să fie încă în viață.

Se opri din îndesat fânul. Își închise ochii în timp ce bucuria și ușurarea îi invadară expresia feței.

– Matthew e viu! Imaginează-ți! După tot acest timp!

– Da, și trebuie să-l găsim, mătușă Batty. Copiii și cu mine suntem în încurcătură.

– În ce fel de încurcătură ai putea fi tu și scumpii tăi copilași?;

Am luat adânc aer în piept și m-am eliberat de toată povara dintr-o suflare.

– Se pare că la urma urmei, eu nu dețin nici casa și nici livada. Frank Wyatt a lăsat totul lui Matthew prin testament.

– Nu! Nu pot să cred! exclamă ea. Trebuie să fie o greșeală!

M-am așezat alături de ea.

– Nu e o greșeală. Domnul Wakefield mi-a arătat testamentul lui Frank.

Mătușă Batty continuă să își scuture capul, insistent.

— Frank nu putea cu niciun chip să-i lase Wyatt Orchards lui Matthew. Nici într-o mie de ani! Nu după ce a aflat adevărul.

Am privit-o cu ochi mari.

— Adevărul? Adică Frank a aflat că Matthew nu este fiul lui?

— Da.

Dintr-odată mi-am adus aminte o frază din povestirea lui Gabe. În noaptea în care am aflat că nu era tatăl meu adevărat, am simțit că mă nasc din nou. M-am cutremurat.

— Mătușă Batty, Matthew știa și el că Frank nu era tatăl lui adevărat?

— Da. Amândoi au aflat. Și s-a întâmplat să fiu de față în ziua când s-a întâmplat...

PARTEA a VI-a

POVESTEA LUI MATTHEW

„Îngerul Domnului... l-a atins și a zis:
«Scoală-te și mănâncă; fiindcă drumul pe care-l ai de
făcut este prea lung pentru tine.»”
1 Împărați 19:7

CAPITOLUL 13

Pentru sora mea Lydia, viața cu Frank Wyatt era foarte grea – și foarte izolată. Frank nu avea prieteni cu care să vorbească, iar lăcomia și cruzimea lui îi alungase până și pe ultimii din familia lui. Singura bucurie pe care o găsea Lydia în viață au fost cei trei fii ai ei – mai ales Matthew, cel mai mare. Mi-am cumpărat un gramofon cam pe când s-a născut Samuel, iar Lydia își aducea copilașii la casa mea ori de câte ori reușea să se strecoare afară. Mi-o aduc atât de bine aminte cum îl ridica pe micuțul Matthew în brațe, de parcă ar fi fost partenerul ei de dans și se învărtea cu el prin sufragerie în ritmul muzicii, și râdeau amândoi până nu mai puteau. Dar când Matthew a început să meargă la școală, Frank stinsese și ultima fărâmă de zâmbet din sărmanul copil, la fel de sigur cum stoarce și teascul zeama din mere.

S-a întâmplat să fiu în casa Lydiei într-o seară, ajutând-o să aibă grijă de Samuel și de micuțul Willie care s-au îmbolnăvit de pojar, când am văzut cu ochii mei cum și-a crescut Frank fiii. Matthew care avea șapte ani, tocmai scăpase și el de pojar, și reușise pentru prima oară în săptămâna aceea să-și ducă la bun sfârșit treburile casnice. Nu știu dacă copilul se grăbea sau pur și simplu uitase, cum se mai întâmplă copiilor, dar Matthew n-a închis ușa de la cotețul găinilor în noaptea aceea. Când a descoperit Frank, a năvălit în casă, negru de furie.

— Copil netrebnic! Ce s-a întâmplat cu tine? Nu poți face nimic cum trebuie? Scoală-te! Îl apucă pe Matthew de braț și-l trânti jos de pe scaunul din bucătărie unde ședea și-și mânca fursecurile și laptele înainte de culcare. Frank era un om înalt și lat în umeri, de mi se strânse stomacul când l-am văzut apucându-l pe fiul lui neajutorat și îngrozit. Te învăț eu să mă ascuți, progenitură iresponsabilă ce ești!

— Nu, Frank! Ascultă, te rog! țipă Lydia, sărind în apărarea lui Matthew.

— Fugi din calea mea, spuse el, îmbrâncind-o la o parte. Dacă te-aș asculta, toți fiii mei ar sfârși în iad.

— Dar n-a făcut-o intenționat, îl imploră ea. A greșit pur și simplu!

— Nu te băga! a avertizat-o el. Biblia spune: „Nebunia este lipită de inima copilului, dar nuiaua certării o va dezlipi de el.”

Îl târî pe Matthew spre ușa din spate ținându-l de brațul lui fusiform. Frank se opri doar pentru a-și lua din cuiul de deasupra lavoarului cureaua pe care-și ascuțea briciul. Ochii mi se umplură de lacrimi când am văzut cureaua groasă de piele din mâna bătătorită a lui Frank.

— Frank, nu! am țipat eu. E doar un copil!

Se întoarse spre mine cu o privire care făcu să-mi înghețe sângele în vine.

— Ieși afară din casa mea! Asta nu te privește! îi aruncă aceeași privire nimicitoare Lydiei, iar ea se depărtă de el îngrozită.

Matthew începu să scâncească în mod jalnic. În spaima lui, făcuse pe el. Dar nu se împotrivi tatălui său și nici nu strigă după ajutor. Așa mi-am dat seama cu o certitudine terifiantă că aceea nu era prima oară când lua bătaie. Doar un copil care suferise o pedeapsă și mai aspră pentru împotrivire învăța să nu o mai facă.

Geamurile zăngăniră când Frank trânti ușa de la bucătărie în drumul său afară. Îmi trebuiră câteva clipe să-mi revin din șoc, apoi am pornit după Frank, hotărâtă să-l opresc.

— Betsy, nu! Nu te du! strigă Lydia, ținându-mă să nu plec.

— Te rog, trebuie să... sau va fi mult mai rău. Tremura din toate mădularele, și dintr-odată mi-am dat seama că și eu tremuram.

— De când se întâmplă asta? Cu greu am reușit să rostesc acele câteva cuvinte. Lydia își închise ochii și-și întoarse fața de la mine. Am întors-o cu fața la mine. Lydia, de când?

— Nu se va mai întâmpla, îți jur că nu. A fost greșeala mea, pentru că am fost distrasă de ceilalți doi copii bolnavi și nu m-am asigurat că Matthew a făcut totul cum trebuie. Frank se înfurie când greșesc copiii, dar voi fi mai atentă de aici înainte. Mă voi asigura că nu vor mai greși.

— Ei? am întrebat îngrozită. Fără îndoială că Frank nu a... doar nu l-ar bate pe micul Sammy? E doar un copil! Ce ar putea face un copil de cinci ani ca să merite să fie bătut cu cureaua de piele? Când ea nu-mi răspunse, am apucat-o de umeri, scuturând-o violent. Lydia, răspunde-mi!

— Frank spune că trebuie să învețe să-l asculte imediat încă de când sunt foarte tineri. Și învață, Betsy, serios. Acum se străduiesc amândoi să facă imediat ceea ce le spune. De data asta a fost vina mea...

— Lydia, încetează! Asta e o nebunie! Doar Frank nu se poate aștepta la perfecțiune din partea unor simpli copii – sau chiar din partea ta, că veni vorba. Chiar în seara asta îl părăsești, chiar în clipa asta – și îi iei și pe bieții tăi copii cu tine.

— Nu pot! Cum crezi că o să trăim?

— Am destui bani să trăim toți din ei. Dă-mi voie să am grijă de voi. Vino acasă cu mine, te rog. De dragul tău și al lor.

Lydia începu să râdă batjocoritor.

— Tu chiar îți imaginezi că Frank Wyatt o să renunțe așa, pur și simplu la fiii lui, fără să se lupte? O, pe mine o să mă lase să plec. Acum nu mai are nevoie de mine, că are trei moștenitori. Dar cine îi va proteja pe copiii mei de tatăl lor dacă eu nu sunt aici? Cine o să se asigure că nu fac vreo greșală?

— Dar el e cel care greșește! Ce face Frank nu este bine!

— Nu? Atunci cine o să-l oprească? Cine o să se pună între un tată și dreptul lui de a-și conduce casa cum crede de cuviință? Frank este un stâlp în comunitatea aceasta, un stâlp în biserica lui. Nu pot face nimic altceva decât să stau aici și să încerc să-mi protejez copiii cum pot mai bine.

— Tu nu vezi ce face Frank? E păcatul lui și vinovăția lui de care încearcă să se descotorosească lovindu-i pe ei. Frank nu se poate ierta pe sine pentru „marele lui păcat” cu tine, și așa că se dezlănțuie asupra ta și a fiilor săi. Trebuie să-l părăsești, Lydia. Trebuie să pleci de aici.

— Nu. Rămân. Lacrimile și tremuratul ei încetaseră. Dintr-odată devenise foarte calmă, cu acea seninătate teribilă pe care cândva o interpretasem în mod eronat a fi forță lăuntrică. Asta e viața pe care o merit, spuse ea cu o detașare sinistră. Frank este pedeapsa pentru păcatul meu.

— Dar lucrurile nu se întâmplă așa. Dumnezeu nu ne pedepsește așa. El ne iartă dacă...

Își puse mâna înghețată pe brațul meu.

— Plânge cel mic, Betsy. Trebuie să mă duc la el. Lui Frank nu-i place să-l audă plângând. Mai bine să pleci înainte să se întoarcă Frank.

Când am coborât dealul mergând spre casă, noaptea era teribil de tăcută. Pe cât de groază mi-era să aud țipetele micului Matthew, în timp ce lua bătaie, cu mult mai rea era tăcerea unui copil de doar șapte ani care învățase deja să nu mai țipe. Am plâns multă-multă vreme în noaptea aceea. În toată viața mea nu m-am mai simțit atât de neajutorată.

— Îl urăsc! E imposibil să-l mulțumești! Matthew, care pe-atunci avea doisprezece ani, se trânti pe scaunul de piele de culoarea vinului al lui Walter cu o asemenea furie, că m-am temut că avea să-i rupă arcurile. N-am scos nici-o vorbă. Băiatul avea nevoie să-și descarce frustrarea, iar căsuța mea era singurul loc sigur din lume unde o putea face. Mânia pe care o acumulase Matthew îl făcu deja să înceapă să se ia la bătaie la școală, iar odată fusese pedepsit de două ori pentru aceeași bătaie – mai întâi de director și apoi acasă. Drept urmare, Matthew învățase repede să-și ascundă toată mânia adânc înăuntrul lui. Am încercat să îi

asigur o porțiță ca acumulările lui să nu ia proporțiile unui vulcan.

— Povestește-mi despre asta, am spus, oferindu-i o bucată de turtă dulce și un pahar cu lapte. Le puse pe amândouă pe măsuta de lângă scaun, prea tulburat să poată mânca.

— De ce e atât de dur tata cu mine? Nu pot face nimic cum trebuie, iar Willie – scumpul lui Willie – nu greșește niciodată nimic! Nu mai suport să trăiesc nici-o clipă acolo! Fug de-acasă, mătușă Batty. De data asta pentru totdeauna, și nu mă mai întorc niciodată!

— Știu, drăguțule. Știu cât îți este de greu acasă, și nu te învinovățesc câtuși de puțin că vrei să pleci. Dar nu ai decât doisprezece ani. Tatăl tău va trimite șeriful pe urmele tale cât ai clipi, iar apoi o să te bată măr pentru că l-ai făcut de rușine.

— Ce am făcut ca să merit toate astea? murmură el. Tata nici nu suportă să mă vadă. O văd în ochii lui în fiecare zi, și nu înțeleg de ce. Nu mă poate suferi.

Tânjeam să-i spun lui Matthew adevărul; pentru că de fiecare dată când îl privea Frank, își amintea de propriul lui păcat. Dar nu-i puteam explica asta fără să nu-i prezint în același timp și păcatul mamei lui. M-am aplecat peste scaunul lui și l-am îmbrățișat. La început s-a încordat împotrivindu-se, dar în cele din urmă cedă – așa cum făcea întotdeauna – însetat cum era după dragoste.

— Știi ce, drăguțule? i-am spus în timp ce se agăța de mine. Te iubesc, și mama ta te iubește, și Tatăl tău din ceruri te iubește – acum și pentru totdeauna.

Matthew își șterse lacrimile cu dosul mânecii, și după o vreme, începu să-și mănânce prăjitura. Ai făcut-o chiar pentru mine? întrebă el.

— Absolut. Și mai am o surpriză pentru tine. Ia ghicește ce am primit azi de la poștă?

— O nouă carte de-”a lui Herman Walters? Aproape că zâmbea.

— Cea mai nouă. Se numește Pericole în junglă. Sună palpitant nu?

Fu absorbit imediat de acțiunea cărții, la mii de mile depărtări de tatăl său. Adoram să-l privesc în timp ce citea,

cu fundat în scaunul lui Walter, cu un Picior aruncat peste brațul scaunului! Aproape fiecare dintre cărțile din acea serie am scris-o pentru Matthew, ca să aibă un loc de refugiu din viața lui tristă. Chiar dacă numai pentru câteva ceasuri.

— Pot să iau cartea asta acasă cu mine? m-a întrebat când veni timpul să meargă acasă și să-și îndeplinească îndatoririle.

— Mai bine nu. Ști doar ce s-ar întâmpla dacă te-ar prinde taică-tău cu ea.

— Dar de ce, mătușă Batty? Ce are împotriva cărților?

— Nu știu să-ți răspund la asta, scumpule, am spus, întinzându-mă să-i netezesc părul negru ce-i cădea pe frunte. Era deja cu câțiva centimetri buni mai mare decât mine. Dar știi că ești oricând binevenit să vii să citești aici la mine, ori de câte ori dorești.;

În anii care au urmat Samuel avea să citească la rândul lui fiecare carte publicată în acea serie. Dar el nu mi s-a confesat și nici nu mi-a acceptat consolările în felul în care o făcea Matthew. Sam, era sperios ca un iepure sălbatic, rezultatul faptului că crescuse într-o spaimă continuă? H. G. Wells a scris odată o carte numită: Omul invizibil, și acesta e cel mai bun mod de a-l descrie pe sârmanul Sam — încerca să facă tot ce-i stătea în putere să fie invizibil, să dispară undeva în fundal, unde nu avea cum să dea de bucluc. Nu se putea ridica la pretențiile de desăvârșire ale tatălui său la fel cum nu puteam nici noi, toți ceilalți, așa că singura lui scăpare era să se strecoare prin viață cât mai tăcut și mai invizibil posibil.

Dar ceea ce mi-a frânt inima mai mult decât orice altceva a fost faptul că indiferent de câte ori i-a bătut Frank pe băieții aceia, indiferent de câte ori i-a pedepsit, refuzându-le afecțiunea și aprobarea sa, fiii lui nu conțineau să se străduiască din toate puterile lor să-i între în grații. Willie reușise cumva să-i câștige aprobarea — Matthew și Samuel vedeau semnele de acceptare pe care le primea, și acest lucru le dădu speranțe false că într-o bună zi ar putea primi și ei, la rândul lor, asemenea priviri din partea lui. De asemenea, produse în ei o ură cumplită față de fiul favorit al tatălui lor.

Frank Wyatt pretindea că cunoaște Biblia și o citea mereu, dar probabil că i-a scăpat cumva povestea despre favoritismul pe care l-a arătat Iacov față de fiul său, Iosif, și despre gelozia ucigătoare pe care acest lucru o generase în frații lui Iosif. Ce i s-a întâmplat micuțului Willie a fost în egală măsură vina lui Frank ca și când l-ar fi înecat pe copil în heleșteu cu propriile lui mâini.

Imaginea trupului alb și lipsit de viață al lui Willie în timp ce era scos din apa rece ca gheața este una dintre imaginile pe care nu mi le voi putea șterge niciodată din memorie. Chiar mai rău a fost faptul că Frank i-a silit pe Matthew și pe Samuel să stea dârdâind în zăpada noroioasă pe malul heleșteului și să privească cum șeriful și ajutoarele sale trăgeau cadavrul în barca lor. Au văzut ochii împietriți, ficși ai fratelui lor, țipătul lui tăcut. Acesta e singurul motiv pentru care am stat acolo în acea zi grozavă. Domnul știe, nimeni altcineva nu a fost dispus să le ofere vreo urmă de mângâiere băieților acelora.

Moartea lui Willie i-a schimbat pe toți, și a devenit marea linie de despărțire între modul în care fuseseră lucrurile întotdeauna și modul în care aveau să fie de atunci încolo. Matthew nu și-a iertat-o niciodată că-i permisesse fratelui său să pășească pe gheața aceea. În anii care-au urmat, a îndurat un abuz verbal și fizic neconținut, dar a acceptat bătăile și mânia tatălui său ca o pedeapsă pe care o merita pe drept. Sam s-a învinovățit pe sine că a plecat și că nu a fost acolo ca să-și ajute frații. Pedeapsa pe care și-a impus-o singur a fost ca de atunci încolo să stea cât mai aproape de Matthew, îndurând cot la cot cu acesta șuvoaiele de cuvinte ale lui Frank. Dacă băieții aceștia visaseră vreodată să părăsească Wyatt Orchards când creșteau, pentru a scăpa de tatăl lor, acum nu mai luau în calcul această posibilitate. Livada deveni celula închisorii lor, iar Frank temnicerul lor, o sentință pe viață drept pedeapsă pentru crimă.

Nici Lydia nu a depășit pierderea celui mai mic dintre copiii ei. S-a retras aproape complet din realitatea lumii din jur, luptându-se cu crize de depresie profundă. I-am înțeles durerea, pentru că și eu îl pierdusem pe preaiubitul meu Walter, dar în timp ce eu acceptasem consolarea lui

Dumnezeu și acceptasem voia Lui pentru viața mea, Lydia își considera suferința o manifestare a mâniei lui Dumnezeu. Frank Wyatt îi vârâse ideea asta în cap.

Nimeni nu l-a putut consola pe Frank după moartea fiului său favorit, iar el își exprima durerea prin singurul sentiment pe care-l știa exprima – mânie. După ce au plecat la casele lor și ultimii oameni care participaseră în după-amiaza aceea la înmormântarea lui Willie, Frank s-a îndreptat cu o furie inimaginabilă spre Lydia. Eu mă dusesem la casa lor pentru a-i spune Lydiei că Matthew și Samuel erau la mine acasă și s-o întreb dacă băieții puteau rămâne peste noapte la mine. Așa se făcu că am auzit vorbele grele ale lui Frank.

— Uite ce-ai făcut acum, târâtură ce ești! Asta e pedeapsa lui Dumnezeu pentru păcatul nostru! Fiul lui David și al Batșebeii a murit din cauza adulterului lor, iar acum fiul meu a murit pentru adulterul nostru!

Am intrat încetișor pe ușa de la bucătărie și am auzit răcnetele lui Frank răsunând din sufragerie. Am alergat în casă, îngrozită că ar fi putut-o lua la bătaie pe sora mea, și totuși conștientă fiind că eram neputincioasă să-l opresc dacă o făcea. Am auzit sunetul de sticlă spartă și am înghețat în prag văzând-o pe Lydia ghemuită pe podea, în timp ce Frank o lovea cu bibelourile ei preferate din porțelan chinezesc, de parcă ar fi lovit-o cu pietre pentru adulter.

— Dumnezeu spune: „Răzbunarea este a mea! Eu voi pedepsi!”, urlă Frank, iar eu am plătit cu vârful și îndesat pentru momentul meu de slăbiciune cu tine! Diavolul te-a folosit ca să mă înfrângă, Lydia! Ar fi trebuit să văd cât ești de stricată și să te alung de prima dată când m-ai ispitit!

Apucă o ceașcă de porțelan pe care i-o adusesem eu cândva, ornată cu toporași, florile ei preferate, și o zvârli cu atâta furie, încât se făcu țandări lângă ea. Măinile Lydiei sângerau pline de tăieturi în timp ce încerca să strângă cioburile comorilor ei. Frank aruncă după aceea și farfuria pereche a ceștii.

— Copilul care a provenit din păcatul lui David și al Batșebeii a fost cel care a murit! urlă el. Dar asta ar fi fost un preț prea mic de plătit pentru noi! Dumnezeu vrea

dreptate, iar pedeapsa mea este că a trebuit să moară tocmai fiul meu nevinovat! Acum va trebui să îl văd zi de zi pe bastardul nostru, pentru tot restul vieții mele – să văd rodul păcatului nostru, în carne și oase!

Frank apucă acum o fotografie înrămată a Lydiei cu cei trei băieți pe care o făcuse în studio, cu vreo doi sau trei ani înainte, și o zvârli la podea. O zdrobi sub călcâi până făcu fărâme mici rama, sticla și fotografia. Încă nu mă clintisem din prag, paralizată de violența lui Frank. El nu mă văzu când traversă încăperea, orbit de furie, și urcă în fugă scările, cu pantofii scârțâindu-i peste cioburile de sticlă spartă ce umpleau covorul.

M-am strecurat în cameră și am rostit în șoaptă numele surorii mele.

— Lydia... Lydia, vino cu mine, scumpo, te duc acasă acum.

Ea nu se urni, nici nu-și ridică privirea. Nu plângea. Ochii ei frumoși, hăituiți, priveau în gol spre covor, fără a vedea nimic. Doar mâinile-i lucrau febril în timp ce atingeau aiurea cioburile neprețuitelor ei comori.

M-am ghemuit cu grijă în fața ei, ridicându-i bărbia până mă privi în ochi.

— Lydia? Draga mea, ascultă la mine. Frank greșește. Tot ce a spus mai înainte e fals. Dumnezeu nu a luat viața lui Willie pentru a vă pedepsi pe voi. A fost un accident... un accident îngrozitor și tragic. Atâta tot.

Lydia nu dădu niciun semn că m-ar fi auzit. Privea de parcă s-ar fi uitat prin mine. Mi-am pus brațele pe după ea și am încercat s-o îmbrățișez, dar în continuare nu-mi răspunse. În cele din urmă m-am ridicat și am încercat s-o ajut să se ridice în picioare. Era o masă moartă, fără viață.

— Lydia, te rog vino acasă cu mine. Băieții sunt deja acolo, niciunul dintre voi nu vă veți mai întoarce în casa asta îngrozitoare. Nu mai trebuie să rămâi lângă Frank. Ți-ai plătit datoria, Lydia... și încă mai mult de-atât. Te rog, lasă-mă să te ajut.

Ochii ei lipsiți de viață îi întâlneau în cele din urmă pe ai mei.

— Dacă vrei să mă ajuți, spuse ea cu o voce plată, răgușită, du-te acasă. Lasă-mă în pace.

— Nu plec de aici până nu vii cu mine, am spus luându-i palmele însângerate într-ale mele. Se eliberă smulgându-le dintr-ale mele.

— Nu. Du-te acasă și îngrijește-te de băieții mei. Așa mă poți ajuta.

Mă simțeam sfâșiată. Doream s-o văd pe sora mea afară din casa asta, departe de monstruosul ei soț, dar de asemenea, nu doream să-l las prea multă vreme singur pe micul Matthew. Suferea sub povara unei vinovății chiar mai mari decât cea pe care o resimțea Frank sau Lydia, crezând că Willie murise din cauza lui, și mă temeam că ar fi putut încerca să-și provoace vreun rău. Am implorat-o degeaba pe Lydia, până am auzit amândouă sunetul pașilor lui Frank la etaj. Probabil își schimbase costumul cel bun cu hainele de lucru și avea să coboare scările în orice moment. Ochii Lydiei se umplură de groază.

— Pleacă! mă imploră ea. Ține-l pe Matthew departe de ochii lui!

Am plecat, dar am rămas privind din depărtare până l-am văzut pe Frank părăsind la rândul lui casa și apucând-o spre grajd. Trebuia să fiu sigură că nu avea să-i facă vreun rău surorii mele. Nu trebuia să-mi fi făcut griji. Mi-a spus mai târziu că după ce l-au pus pe Willie în mormânt, Frank nu a mai atins-o niciodată – nici măcar cât să-i fi atins în trecere mâna. Au locuit în aceeași casă, au dormit în aceeași încăpere, în același pat, dar au trăit la mii de mile depărtare unul de celălalt.

Când Lydia și-a revenit în cele din urmă de pe urma șocului, depresia a părăsit-o pentru o vreme. Era în continuare o femeie frumoasă, deși profund tulburată. Și ea tânjea după dragoste și afecțiune. Cam la un an după ce muri Willie, începu să meargă în Oraș cu trenul sub pretextul că vizita un doctor de „probleme femeiești”. Dar mai târziu mi s-a confesat că avea o relație amoroasă – prima din multele care au urmat. Priveam neajutorată cum încerca să-și îngroape durerea devenind exact ceea ce o acuzase Frank că ar fi fost. Și cum aș fi putut-o condamna? Cine știe ce aș fi devenit eu dacă aș fi fost nefericita femeie care s-ar fi căsătorit cu Frank Wyatt?

Lumii din afară trebuie să i se fi părut că Wyatt Orchards era Grădina Edenului. Pomii înfloreau, pământul prospera, iar Frank deveni unul din cei mai bogați producători de fructe din țară. Își achiziționase cele mai noi și mai moderne mașini pentru fermă, experimentând cele mai noi tehnici de altoire a pomilor, angajă lucrători în plus la fermă pe lângă cei doi fii voinici ai săi, și plăti chiar o servitoare în casă care s-o ajute pe soția lui. Mândru de toate câte le realizase, își făcu obiceiul de a găzdui în fiecare toamnă un banchet, ca toți oamenii din ținut să-i vadă și să-i invidieze împărăția. Și l-au invidiat.

Una dintre cele mai triste ironii ale întregii povești a fost faptul că Matthew era un fermier înnăscut. Frank nu și-ar fi putut dori un fiu mai desăvârșit – unul atât de îndrăgostit de pământ, atât de bine acordat la ritmurile anotimpurilor, cu animalele și cu pomii de care se îngrijea. Totuși Frank a rămas cu totul orb față de darul nespus de mare pe care i-l făcuse Dumnezeu.

La douăzeci și unu de ani, Matthew devenise un bărbat arătos, dorit de aproape fiecare fată de măritat din Deer Springs. Moștenise frumusețea copleșitoare a Lydiei într-o formă masculină, cu ochii ei întunecați, hipnotizanți și cu zâmbetul ei ispititor. Iar dacă tatăl lui adevărat, Ted Bartlett, avusese șarmul pe care-l avea Matthew, nici nu era de mirare că Lydia se îndrăgostise de el. Toate fetele din Deer Springs se îngămădeau la petrecerea din fiecare toamnă, sperând să intre în grațiile prințului moștenitor al Wyatt Orchards. Cu fiecare an ce trecea, dragostea lui Matthew pentru Wyatt Orchards creștea tot mai mult – și la fel se intensifica și ura pentru tatăl lui. Cele două sentimente opuse, pur și simplu nu puteau coexista la nesfârșit în inima lui Matthew.

Banchetul din 1916 a generat dezastrul capital. Ziua fusese un succes imens, cu vizita a sute de oameni, spre mulțumirea lui Frank. Lydia întinsese în curtea din spate mese încărcate cu mâncare și cidru, iar după încheierea petrecerii și plecarea ultimilor rătăciți, am ajutat-o să facă curat. Deodată am auzit o zarvă grozavă venind dinspre grajduri, Frank striga, iar Matthew, țipa. Nu ne puteam

imagina ce putuse provoca un asemenea scandal. Am lăsat totul cum era și am alergat într-acolo.

Una din fetele familiei Peterson zăcea ghemuită într-un colț al grajdului lângă o grămadă de fân, iar Matthew stătea cu spatele la ea, protejând-o și apărându-se în același timp și pe sine de tatăl său. Frank avea o antenă de mașină în mână și era pe cale să se năpustească asupra amândurora cu ea.

— Să nu care cumva să-ndrăznești să negi! urla Frank. V-am prins asupra faptului!

— Nu făceam nimic! Ne sărutam, nimic mai mult! Matthew stătea pironit în picioare, ținându-l pe tatăl său la distanță cu brațele întinse: Când îi strigă fetei peste umăr să plece, ea alergă repede din grajd, plângând înspăimântată.

Frank se folosi de neatenție pentru a avansa, biciuindu-l pe Matthew cu antena.

— Te învăț eu minte să nu mai fii un destrăbălat! Poate că așa o să scapi de patima asta din tine!

La început, Matthew nu făcu nimic decât își ridică brațele la față, apărându-se de atacul violent, în timp ce se îndrepta încet spre grămada de fân din spatele lui. Dar odată cu biciuirile antenei peste antebrațele lui, peste mâini și peste creștet, lăsând urme Cumplite, ceva se descătușă în cele din urmă în Matthew. Ani de mânie înmagazinată explodară dintr-odată. Sări la tatăl său și îi smulse antena din mâini, aruncându-i-o la pământ. Apoi Matthew se întoarse spre Frank cu o privire ucigătoare.

— Jur înaintea lui Dumnezeu că teucid înaintea să mai ridici o dată mâna asupra mea! își coborî mâna la gâttelejul lui Frank, și înainte ca bătrânul să își revină, Matthew începu să-i care la pumni, lovindu-l până îl văzu pe Frank că începe să se clatine îndreptându-se spre perete. Matthew îl urmări, lovindu-l fără-ncetare. Lydia și cu mine priveam neajutorate, țipându-i în zadar să se oprească, incapabile să ne apropiem suficient de mult ca să intervenim între ei, fără să riscăm să fim la rândul nostru atinse.

La început, Frank încercă să se opună, aplicând câteva lovituri în maxilarul lui Matthew, dar băiatul își încleștă

măinile în jurul gâtului lui Frank și îl aruncă la podea, sugrumându-l mai-mai să-l omoare. Ochii lui Frank se bulbucară, iar fața i se înroși ca racul, apoi se învineți, în timp ce Matthew stătea călare pe el, lovindu-l cu capul de pământ. Cred că în ziua aceea Matthew l-ar fi omorât dacă n-ar fi apărut Sam tocmai la timp în grajd. Îl apucă pe fratele lui din spate, descleștându-i strânsoarea, și ridicându-l de peste tatăl lor.

Dar mânia continua să alimenteze forța lui Matthew. N-avea de gând să se oprească. Își îmbrânci fratele pe spate în fân, apoi apucă antena de mașină și începu să-l plesnească pe Frank fără milă, la fel cum îl biciuise și Frank pe el.

— Bărbat vrednic de milă ce ești! urlă Matthew. Asta-i pentru toți anii în care m-ai torturat cu blestemata ta de curea! Cum te simți să fii neajutorat? Ei, cum te simți? Eram copil! Nu mă puteam apăra pe-atunci de tine, dar jur că te fac să plătești pentru tot ce mi-ai făcut în toți anii aceștia!

Antena îi făcu ferfeniță cămașa lui Frank, și îi brăzdă fața și brațele cu răni sângeroase în timp ce încerca să se apere. Din nou, Sam veni din spate și-l apucă pe fratele lui.

— Oprește-te, Matthew! Oprește-te! Nu-l omori! Nu merită să fii spânzurat pentru el!

— Mai bine să mă spânzure decât să devin ca el! Te urăsc! urla el în timp ce îl scuipă pe Frank în față. Matthew se luptă să se elibereze din strânsoarea lui Sam, ca să-l termine pe Frank. Nu pot să-ți spun de câte ori am vrut să teucid! De câte ori am strigat către Dumnezeu să nu fi fost tu tatăl meu!

— Dar nu e! țipă Lydia. Nu e tatăl tău adevărat, Matthew! Nu vei fi niciodată ca el pentru că Frank nu este tatăl tău adevărat. Era disperată să-l oprească pe Matthew să nu-l ucidă.

Cuvintele ei atinseră în cele din urmă mânia ucigătoare a lui Matthew. Se opri suficient de mult din biciuit cât să-i permită lui Sam să-i smulgă antena din mână. Sam îl împinse pe spate în fân, departe de Frank, apoi se puse între cei doi bărbați, implorându-l pe Matthew, în timp ce lacrimile-i șiroiau pe obraji.

— Nu-l omorî, Matt, îl imploră el. Îl urăsc din adâncul inimii, la fel de mult ca tine, dar nu vreau să te văd atârând în ștreang pentru că i-ai dat ceea ce merită.

Matthew se întoarse spre mama lui, cu pieptul clocotind. Fața lui atrăgătoare se schimonosi de intensitatea urii.

— E adevărat? Ceea ce-ai spus mai înainte?

— E adevărat, spuse ea plângând. Ar fi trebuit să-ți spun adevărul acum multă vreme. Frank nu este tatăl tău. L-am îndus în eroare pentru că eram deja însărcinată cu tine, iar tatăl tău adevărat era căsătorit cu o altă femeie.

— Tatăl meu adevărat? murmură el. Adică vrei să spui că nu sunt înrudit în niciun fel cu nemernicul ăsta, cu... rahatul ăsta? Își ridică bocancul spre Frank zvârlind cu paie și balegă în el. Frank zăcea lat, cu fața în jos, fără suflare, sângerând, incapabil să se ridice, cu încheietura fracturată și cu trei coaste rupte.

— Nici pe departe, Matthew, spuse Lydia liniștitor. Lasă-l în pace. I-ai plătit deja îndeajuns.

Matthew arăta ca un om care se trezise deodată descoperind că cel mai lung coșmar al vieții lui nu fusese decât un vis. Râse sălbatic.

— Vrei să spui – vrei să spui că nu există nici-o picătură din sângele lui afurisit în venele mele?

— Nu, Matthew. Nici-o picătură. Nu vei fi niciodată ca el. Nu ai cum.

Dar atunci zâmbetul îi dispăru de pe față, înțelegând treptat întregul adevăr a ceea ce făcuse mama lui. Își scutură capul consternat, ca un copil rănit care fusese înșelat cu cruzime.

— Dar... dar dacă el nu e tatăl meu, de ce! De ce l-ai lăsat să mă bată în toți acești ani când nu avea de fapt niciun drept? Credeam că mă iubești...

Lydia începu să se clatine când își dădu seama ce făcuse.

— Te iubesc, Matthew... te iubesc cu adevărat, strigă ea. Dar un copil fără tată n-ar avea nimic, nu ar fi nimic. Am vrut tot ce-i mai bine pentru tine. Am vrut să ai parte de toate astea.

— Așa... așa că l-ai lăsat să mă bată? Ai crezut că asta era cel mai bine pentru mine?

Mi-am dat seama ce se întâmpla și am luat-o repede în brațe pe Lydia, ca s-o susțin. Eram îngrozită pentru ea – și pentru Matthew. Ea mărturisise adevărul pentru a-și salva fiul, pentru a-l împiedica să ucidă, dar în același timp îl pierduse. Trebuia să-l duc pe Matthew departe de ambii lui părinți, ca să pot vorbi rațional cu el.

— Vino cu mine, Matthew, vino în casă cu mine, am spus, eliberând-o pe Lydia și luându-l blând de braț. Sângerezi. O să-ți pansez rănilile.

— Nu în casa mea! șuieră Frank. Inima îmi îngheță auzind ura din vocea lui. Băiatul acela n-o să mai calce niciodată în casa mea! Frank gemu de durere când se sprijini în brațul său fracturat încercând să se ridice. Dădu cu ochii de Lydia și o pironi cu privirea. Ce ai făcut... mințindu-mă în toți acești ani... e de neiertat! Ai crezut că îmi poți fura livada? Ei bine, fiul tău nu va deține niciodată nici-o fărâmă din pământul meu! Mă duc chiar mâine dimineată să-l întâlnesc pe John Wakefield, și îl voi scoate pe bastardul tău din testament! Acum du-l departe de ochii mei și de pe pământul meu... chiar în seara asta! Nu mai vreau să-l văd la față niciodată!

L-am scos repede pe Matthew din grajd în timp ce el era prea tulburat ca să-mi opună rezistență. Lydia ne urmă și la fel făcu Sam, dar m-am întors spre Sam când am ajuns la ușă și l-am oprit.

— Du-te înapoi și ajută-l pe tatăl tău, i-am spus.

A scuturat din cap.

— Nu. Și eu îl urăsc!

— Știu, Sam. Dar tu ești tot ce i-a mai rămas. De acum înainte se va purta altfel cu tine, vei vedea.

— Nu-mi pasă! Vreau să plec împreună cu Matthew!

— Nu se poate, fiule, am spus cu blândețe. Tatăl tău are nevoie de tine. Du-l acum în oraș. Spune-i doctorului... spune-i că Frank a fost călcat în picioare de unul dintre cai... spune-i că l-au biciuit hățurile. Sam a făcut fără nici-o trageră de inimă ce i se spusese.

Am făcut focul imediat ce am ajuns împreună cu Lydia și cu Matthew în casă. Toți trei dărdâiam. Am făcut o oală

cu cafea și l-am silit pe Matthew să se așeze și să bea puțin, să mă lase să-i curăț rănile, să mănânce ceva, dar el mergea încoace și-ncolo în timp ce șocul și ura îi răscoleau sângele în vene.

— Te rog nu mă urî îmi imploră Lydia. Te rog, Matthew! El n-o onoră cu nici-o privire.

— Plec de aici, spus el, trecându-și degetele prin păr. Trebuie să plec de aici încă în seara asta.

— Stai puțin, scumpule, l-am mângâiat eu. Trebuie să te gândești bine la asta. Nu pleca fără chibzuială sau fără să-ți fi făcut vreun plan, fără niciun ban în buzunare. Poți rămâne o vreme la mine.

— Am planurile mele. Plec să mă înrolez în armată. M-am gândit de-o bucată de vreme la asta.

— E o idee îngrozitoare, am spus eu. E doar o chestiune de timp până când Statele Unite vor intra în războiul acela îngrozitor care se petrece în Europa, iar dacă te înrolezi acum, vei fi printre primii care vor fi trimiși acolo. Doar nu-ți dorești chiar atât de arzător să mori, nu?

Nu-mi răspunse, dar în timp ce-l priveam umblând încoace și-ncolo, m-am întrebat dacă nu cumva înrolarea în armată era totuși cea mai bună soluție. Matthew înmagazinase o viață întregă atâta mânie, și poate câmpul de luptă era cel mai bun loc în care să și-o descarce. Poate că atunci se va putea întoarce la noi eliberat de toată ura.

— Am nevoie de hainele și lucrurile mele, a spus în cele din urmă, oprindu-se în fața mea. Vrei să mergi să mi le aduci tu, mătușă Batty?

Am oftat resemnată.

— Mă duc să văd dacă Sam și ta... dacă Sam l-a dus pe Frank în oraș să-l vadă doctorul. Odată ce au plecat, te poți duce chiar tu să-ți strângi lucrurile.

Și exact asta a și făcut. Lydia și cu mine am plâns la fel de rău ca la înmormântarea lui Willie când l-am văzut strângându-și toate lucrurile într-un rucsac uzat. Plecarea lui însemna un alt deces în familia noastră, o altă pierdere. Când ne sărută de rămas-bun, amândouă ne întrebam dacă aveam să-l mai vedem vreodată.

— Promite-mi că îmi vei scrie, scumpule, am spus în timp ce i-am îndesat o Biblie și două bancnote de douăzeci

de dolari în mână. Dă-ne de știre pe unde ești și dacă ești teafăr.

— Te rog iartă-mă, Matthew, spuse Lydia în timp ce se agăța pentru ultima oară de gâtul lui. Am mințit pentru că te iubesc! Nu am vrut să te pierd!

El dădu doar din cap, nefiind în stare să scoată vreun cuvânt. Apoi Matthew se eliberă din îmbrățișarea ei și ne părăsi.

Am încercat s-o conving pe Lydia să divorțeze de Frank. A refuzat.

— Merit orice mi-ar face, insista ea. L-am mințit.

În mod surprinzător, Frank nu i-a expus în mod public rușinea și nici n-a zvârlit-o în stradă. La început m-am întrebat oare de ce, dar apoi am înțeles că Frank nu dorea ca lumea să știe că mica sa împărăție avea defecte. Scandalul divorțului ar fi întinat numele de Wyatt Orchards și ar fi pătat reputația lui Frank. Și atunci a preferat să tăinuiască micul lor secret și să pretindă că nu s-a întâmplat nimic în casa spațioasă și albă de pe deal. Matthew plecase pur și simplu să-și îndeplinească datoria patriotică, nimic mai mult.

A trecut mai bine de un an până să auzim vreo veste de la Matthew. Apoi la începutul lui martie 1918 i-a trimis o scrisoare Lydiei pe adresa mea. I-a scris de undeva din Franța pentru a-i spune că își iertase mama. Războiul îl schimbase, spunea el. Îi arătase puterea nimicitoare a urii nestăvilite. Obosise să ucidă. Toată pustiirea îl obosise. Dorea să simtă din nou în degete pământul bogat, să protejeze viața și să îngrijească plantele, privindu-le cum cresc. Își dorea să vină acasă, dar știa că nu mai putea s-o facă niciodată. Wyatt Orchards nu mai era casa lui. Într-o bună zi avea să fie a lui Sam – adevăratul fiu al lui Frank Wyatt.

— A schimbat Frank testamentul pe numele lui Sam? am întrebat-o pe Lydia după ce mi-a arătat scrisoarea de la Matthew.

— Desigur, a replicat ea. Așa bătut și rănit cum era, s-a dus dis-de-dimineța să-și vadă avocatul. Am găsit vechiul

testament mototolit în gunoi, a doua zi după ce a plecat Matthew.

O liniște ciudată o cuprinse atunci pe Lydia, ca un îngheț nimicitor. Privind în gol, sora mea începu să plutească în derivă, departe de mine. Mă luptam s-o readuc la realitate.

— Ascultă, Lydia, de ce nu-i scrii chiar acum o scrisoare lui Matthew. Am niște bani puși deoparte și m-aș bucura să i-i împrumut. Și-ar putea cumpăra propria lui fermă și să se așeze undeva – poate că și-ar putea găsi chiar un teren prin apropiere care să fie de vânzare, și l-am putea vizita. O să-l rog pe John Wakefield să caute o bucată frumoasă de pământ, bine?

Lydia dădu din cap și-și termină cafeaua, dar scrisoarea tot n-a scris-o. Am văzut-o cum își ia haina și pornește la deal spre casa ei, și mă întrebam dacă o fi auzit vreă vorbă din toate câte i le-am spus.

În seara aceea, eram jos în căsuța mea, dactilografiind un manuscris, când deodată s-a deschis ușa din față și intră Lydia. Nu avea haină și nici pantofi, deși un strat subțire, prăfuit de zăpadă acoperea deja pământul. Zbură prin cameră până la mine, de parcă ar fi fost somnambulă, cu ochii larg deschiși, uitându-se la mine, prin mine. Mâinile îi păreau mai întunecate decât brațele, încât la început am crezut că purta mănuși. Dar când îmi înmână scrisoarea pe care o primise de la Matthew în dimineața acelei zile, am văzut amprente stacojii pe plic și mi-am dat seama că mâinile Lydiei erau scaldate în sânge. Dungi întunecate pătau partea din față a rochiei și a șorțului ei.

— Lydia, ce s-a întâmplat? Sângerezi! Te-ai rănit? Am apucat-o de mâini, crezând că poate și-a tăiat venele de la încheietura mâinii, dar nu am găsit nici-o rană.

— Scrie-i lui Matthew din partea mea, a spus ea. Spune-i că acum poate veni acasă. Spune-i că am aranjat totul pentru el.

— Cum adică? Ce tot spui acolo? Lydia, stai jos și lasă-mă să văd de unde vine tot sângele ăsta.

— Nu-i al meu, spuse ea, zâmbind ușor. E al lui.

— Al cui? Nu-mi răspunse. N-am mai văzut-o niciodată atât de departe de realitate ca atunci. Am apucat-

o de umeri, speriată de-a binelea. Lydia, spune-mi ce-ai făcut!

— L-am omorât pe Frank.

I-am dat drumul, depărtându-mă de ea.

— Nu... O, te rog, nu!

Am lăsat-o în sufrageria din căsuța mea și am luat-o la fugă la deal prin întuneric. Oricât de mult l-aș fi urât pe Frank Wyatt, nu-mi doream ca sora mea să ajungă la ștreang pentru că-l ucisese.

— Frank! am strigat în timp ce am deschis dintr-o smucitură ușa de la bucătăria lor. Frank, unde ești? Am alergat prin toată casa, strigându-i numele, până l-am găsit ghemuit, într-o baltă de sânge pe podeaua biroului său. Am îngenuncheat alături de el. Și-a întors capul și m-a privit, cu ochii plini de groază, cu buzele mișcându-i-se fără a scoate un sunet. Era încă în viață!

Un cuțit mare de măcelărie plin de sânge zăcea pe jos lângă el, își prinse pântecul cu ambele mâini în timp ce sângele i se scurgea afară. Am alergat în bucătărie, am luat repede câteva prosoape, apoi am îngenuncheat lângă el din nou, și i le-am îndesat în rana de la abdomen. Gemu când i le-am apăsat cu putere pentru a-i opri sângerarea. Își dădu ochii peste cap.

— Nu, nu-mi muri acum, Frank! Stai treaz! Rămâi cu mine. Am privit în jur prin încăpere, căutând ceva să-i pot turna pe față ca să-l trezesc, dar ceașca de cafea de pe birou era goală. I-am palmuit obrazii până și-a deschis din nou ochii. Unde-i Sam? Frank, am nevoie de Sam să fugă să aducă ajutoare! Unde e?

Murmură cuvântul „grajd”.

— Ține asta apăsat de rană Frank, și să nu-mi leșini! Mă întorc imediat!

L-am găsit pe Sam în grajd la cai. Mă privi speriat când îmi zări fața răvășită, și sângele ce-mi scâldea mâinile și care era peste tot pe rochia mea.

— Tatăl tău a fost rănit. Are nevoie de doctor. Du-te cât poți de repede în oraș și adu-l pe doctorul Gilbert cu tine!

Sam sări pe cal fără să se mai sinchisească să-l înșeueze, și porni în goană prin noapte. De îndată ce am

auzit trăsura doctorului afară, l-am acoperit pe Frank cu o pătură și izbutisem să-i reduc din sângerare. Era conștient încă, deși nu putea vorbi. Ochii lui îmi urmăreau mișcările în timp ce am luat cuțitul însângerat de pe jos și l-am ascuns în sertarul de la biroul său. Câteva clipe mai târziu, doctorul intră în cameră, scoțându-și haina.

— Ce s-a întâmplat aici, Betty? Cum se simte? M-am dat la o parte, lăsându-l pe doctorul Gilbert să-l examineze și nu am spus nimic. L-ai ferit să intre în șoc... Asta-i bine. Totuși, rana asta arată îngrozitor. Ce s-a întâmplat?

— Nu știu, am spus eu liniștită. Lydia a venit la mine acasă și mi-a spus că el a avut un accident. L-am trimis Pe Sam după ajutor și am încercat să opresc sângerarea.

— Ai avut un accident, Frank? L-am văzut ezitând o clipă, apoi încuviințând.

— Mi-ar fi de folos niște apă fiartă, Betty, și cât de multe prosoape poți găsi. Ce s-a întâmplat, Frank? L-am auzit pe doctor întrebându-l din nou în timp ce mă duceam să fac ce-mi spusese.

Poți să-mi spui ce s-a întâmplat? Nu am auzit ce i-a răspuns Frank.

— Unde-i Lydia? întrebă doctorul Gilbert când m-am întors în birou câteva minute mai târziu. trebuie sa aflu ce anume i-a provocat rana asta, ca să știu cu ce am aici de-a face.

Mi-am amintit afirmația ciudată, tulburătoare a Lydiei și dintr-odată mi se făcu frică pentru ea.

— Eu... nu știu. Am lăsat-o la mine acasă. Mă duc s-o caut. Am alergat din nou la vale, întrebându-mă cum puteam să fiu atât de fără minte și s-o las pe Lydia singură!

Ușa casei mele era larg deschisă, însă Lydia nu mai era acolo. Preț de câteva minute am rătăcit Prin întuneric, strigându-i numele, dârdâind de frig și frică înainte să-mi vină ideea să iau o lanternă și să caut urmele ei prin zăpada proaspăt căzută. I-am urmărit pașii traversând curtea și îndreptându-se spre heleșteu, și inima mi se făcu mică cât un purice.

Urmele îi continuau pe gheața subțire, până la gaura neagră, căscată, prin care căzuse. Doar șorțul îi Plutea încă pe suprafața neagră ca cerneala.

M-am prăbușit în zăpada moale la malul heleșteului și
am plâns.

PARTEA a VII-a

WYATT ORCHARDS

Toamna anului 1931

„Eu voi da țării voastre ploaie la vreme, ploaie timpurie și ploaie târzie, și-ți vei strânge grâul, mustul și untdelemnul. Și voi da iarbă în câmpiile tale pentru vite, și vei mânca și te vei sătura.”

Deuteronomul 11:14-15

CAPITOLUL 14

— Desigur, doctorul Gilbert nu era prost, spuse mătușa Batty în încheierea poveștii ei. A insistat că lucrurile arătau a tentativă de crimă și a suicid – și avea dreptate! El și Frank s-au certat îngrozitor din cauza asta. Editorul ziarului Deer Springs News era cât pe-aici să publice speculațiile doctorului pe prima pagină, dar Frank a aflat și l-a amenințat că-l dă în judecată pentru calomnie. Frank a spus că ziarul nu avea suficiente dovezi pentru a-și susține acuzațiile. Nu s-a găsit niciodată arma crimei, și nici-o notă de adio în favoarea sinuciderii – și exista mărturia sub jurământ a lui Frank a ceea ce se întâmplase cu adevărat.

— Deci au publicat povestea? am întrebat eu. Mătușa Batty și cu mine ședeam pe unul dintre paturile înguste de lemn din baraca culegătorilor, cu mormanul de fân proaspăt încă neatins în roaba din fața noastră. Niciuna dintre noi nu mai făcuse nimic în timpul cât ea își depănase tragica istorisire.

— Nu, ziarul a preferat să renunțe decât să treacă printr-un proces pe care nu avea șanse să-l câștige. Varianta oficială va fi pentru totdeauna aceea că Frank Wyatt s-a înjunghiat în mod accidental în timp ce ascuțea un burghiu spiralat. Soția lui înnebunită a plecat după

ajutoare și s-a rătăcit în întuneric, apoi a căzut prin gheața subțire, înecându-se în heleșteu.

Am încercat să-mi imaginez ce însemnau toate acestea pentru mine și pentru copiii mei, dar nu reușeam să gândesc limpede după ce aflasem secretele oribile ce se ascundeau în trecutul acestei familii. Baraca micuță a culegătorilor părea înăbușitoare, așa că m-am ridicat de pe pat și am deschis unul dintre geamuri, pentru a aerisi puțin.

— Crezi că Lydia a schimbat testamentul înainte de a încerca să-lucidă? am întrebat în timp ce mă așezam din nou alături de mătușa Batty.

— Ei bine, dacă conform testamentului lui Frank, Matthew primește totul – atunci da, presupun că le-a schimbat pe cele două între ele. Lydia îmi spusese că îl găsisese pe cel vechi în gunoi. Probabil că la asta se referea când a spus că a aranjat totul încât Matthew putea să se întoarcă acasă.

— Dar cum de nu a observat Frank înlocuirea?

Mătușa Batty ridică din umeri.

— Cât de des își mai răsfoiește cineva dosarele pentru a-și revedea testamentul? Din câte știa Frank, testamentul cel vechi luase drumul gunoiului, iar cel nou intrase în vigoare. S-a gândit că Sam avea să moștenească totul.

O boare ușoară de vânt pătrunse în cameră, aducând cu ea mirosul dulce de fân proaspăt. Pentru prima oară de când aflasem despre testamentul lui Frank de la domnul Wakefield, întrevedeam o ușoară licărire de speranță.

— Mătușa Batty, nu ai vrea să vii cu mine în oraș și să-i explici domnului Wakefield ce s-a întâmplat cu adevărat? Poate că își amintește de retragerea celui de-al doilea testament. Poate că va vedea că cel vechi e tot mototolit și că a fost îndreptat cu fierul de călcat sau cumva.

— N-aș vrea să-ți distrug speranțele, păpușă, spuse ea, luându-mi mâna într-ale ei. Frank s-a străduit din răspuțeri să îngroape adevărul, odată cu Lydia. Nimeni nu ne va crede vreodată, pentru că nimeni nu a știut vreodată că Matthew nu era în realitate fiul lui Frank. Noi nu suntem decât cumnata lui ne bună și nora lui născocitoare. Și-apoi, dacă asta e singurul testament oficial care a fost

găsit vreodată și care a fost semnat și legalizat, atunci domnul Wakefield chiar nu mai poate face nimic decât să-l pună în aplicare.

— Deci trebuie să aștept până îl găsesc pe Matthew?

— Cred că ăsta ar fi cel mai înțelept lucru. — Dar ce va face Matthew? Livada este pe numele lui — crezi Că o va lua de la noi?

— Chiar nu știu, a spus ea oftând.

— Asta depinde de cât de mult s-a schimbat Matthew în ultimii paisprezece ani, și cu ce se va fi ocupat în tot acest timp. Cândva iubea locul ăsta... dar îl iubea și pe Sam. Poate că va fi de acord să împărțiți totul pe din două.

Se aplecă să ridice salteaua pe jumătate umplută pe care o abandonaserăm și îi deschise larg gura. Am luat o mână bună de fân și am îndesat-o în ea. De-aș ști cu siguranță dacă Gabe era Matthew sau nu. Numai de-aș ști ce să fac.

Dintr-odată se făcu mijlocul verii, iar lucrurile deveniseră atât de aglomerate în livadă, încât nu îmi mai rămăsese mult timp să-mi bat capul cu Matthew Wyatt. Culegătorii obișnuiți ai lui Frank se întorseseră să culeagă cireșele din soiul Montmorency — iar mai târziu piersicile, perele și merele — dar erau atât de mulți oamenii care nu aveau de lucru în anul acela, încât în fiecare dimineață descopeream noi și noi oameni stând la rând, implorându-mă să-i primesc să culeagă cireșe pentru mine. Unii din oamenii de la oraș îmi spuneau că erau gata să lucreze și pentru un sfert de galon⁴² de lapte sau o duzină de ouă — orice, numai să-și poată hrăni familiile.

I-am mulțumit Domnului că atâta vreme cât locuiam la fermă, copiii mei nu aveau să ducă niciodată lipsă de mâncare.

Gabe făcu o treabă bună supraveghind lucrul — îi învăța pe noii veniți să culeagă și potolea gâlcevile ce se iscau între aceștia și cel mai vechi. Îmi întinse o masă la capătul unuia dintre rânduri, iar mătușa Batty îmi arătă

---

⁴² Un galon reprezintă circa 4,6 litri de lichid. Un sfert de galon reprezintă puțin peste un litru de lichid.

cum să consemnez numele fiecărui om și numărul de coșuri pe care le strânsese, ca să le pot plăti la sfârșitul zilei de lucru. Adunam în lădițe toate fructele culese de-a lungul unei zile și le încarcam în căruță, iar a doua zi dis-de-diminează, Gabe și cu mine mânam caii la piața în aer liber unde ne vindeam cireșele.

Nu mai fusesem niciodată până atunci la piața în aer liber. Ne-am uitat ce făceau toți ceilalți comercianți, apoi ne-am pus la rând și ne-am plătit sfertul de dolar ca să putem intra și noi pe, piață. Cumpărătorii care s-au oprit în dreptul cireșelor noastre erau hotărâți să plătească cel mai mic preț cu care se vindea pe,, piață, dând vina pe depresiunea economică. Gabe își ținu neclintit prețul, refuzând să-l coboare, și pe măsură ce soseau tot mai mulți vânzători cu fructele lor, ne-au dat încet la o parte, nereușind să vindem nimic, lucru care începu să mă îngrijoreze.

— Lasă-le la prețul lor, Gabe. E tot ce putem face.

— Nu, n-am de gând să-i las să te înșele. Gabe părea la fel de hotărât și intransigent ca și ceilalți fermieri – o imagine deloc cunoscută a blândului Gabe cu care începusem să mă obișnuiesc. Aceste fructe sunt de cea mai bună calitate și ei știu asta. Am putea probabil să le vindem la târgul de mărfuri la prețul cu care le vând escrocii ăștia. Eu cred că putem să ne ținem prețul.

Chiar când credeam că am dat-o în bară și am ieșit de pe piață, unul dintre cumpărători s-a învoit în cele din urmă cu prețul lui Gabe. Ușurarea mă inundă în timp ce ne îndreptam spre prăvălia cumpărătorului și începurăm să ne descărcăm lădițele pe platforma lui. M-am simțit epuizată, și aceasta era doar prima mea recoltă de cireșe, prima mea zi la târg. Trebuia să vând întreaga recoltă ce urma s-o culegem.

— Nu sunt sigură că nervii mei pot suporta toată afacerea asta, i-am spus lui Gabe în timp ce mergeam cu căruța goală spre casă. Nu sunt făcută din materialul unui jucător de pocher.

Gabe începu să râdă.

— Te obișnuiești. Secretul este să nu pari prea dornică să vinzi. Poartă-te ca și când nu-ți pasă dacă clientul acceptă prețul tău sau nu.

— Ei bine, tu ai fost un actor desăvârșit. Îmi păstram privirea pironită la drumul din fața noastră, temându-mă să-l privesc pe Gabe, conștientă fiind că eram privită de el. Cu toată acea zarvă, păraii mai degrabă un vânzător ambulant din pauza unei piese de teatru, și nu un scriitor.

— Uneori un jurnalist trebuie să se folosească și de puțină zarvă dacă e un liber profesionist ca mine. Editorii sunt uneori exact ca niște cumpărători de la piață – de ce să îți plătesc un preț bun pentru o povestioară dacă aş putea-o avea pentru mult mai puțin? Gabe se mișcă puțin pe locul de lângă mine și l-am simțit atingându-mă.

— Ei bine, ne-ai obținut un preț foarte bun. Sunt bucuroasă. Și aş vrea să primești o parte din banii aceștia ca salariu al tău.

— Nu, păstrează-i. Nu vreau niciun ban. Încă îți plătesc pentru faptul că mi-ai salvat viața.

L-am privit, iar apoi mi-am întors repede capul în altă direcție.

— Gabe, datoria aceea ți-ai achitat-o demult.

— Păi, eu nu cred. Sunt încă foarte îndatorat față de tine.

Încăpățânarea lui mă umplu de frustrare.

— Ascultă, nu e drept din partea ta să lucrezi tot timpul atât de greu și fără nici-o răsplată.

— Cu greu aş putea spune că e fără răsplată, spuse el, părând țâfnos. Nu uita, pe lângă faptul că mi-ai salvat viața, mi-ai dat o cameră pe gratis și mâncare în tot acest timp – în timp ce mulți alți bărbați sunt fără loc de muncă.

— Fii rezonabil, Gabe...

— Dar sunt rezonabil! Tu ești cea nerezonabilă. Tu... Gabe își scutură capul, râzând încet.

— Ce te distrează așa? l-am întrebat eu.

— Când vine vorba de „încăpățânare de catâr”, cum îi spuneai tu cândva, aş spune că ne potrivim destul de bine – tu și cu mine.

Ultimele vorbe le spuse cu toată blândețea – tu și cu mine – de parcă ar fi fost cuvinte sfinte, sau așa ceva. Îmi

dădeam seama după tonul vocii sale că mă privea, dar îmi păstram creștetul plecat, concentrându-mă la picioarele din spate ale cailor din fața mea. Ședeam cot la cot pe băncuța căruței, periculos de aproape, și știam că dacă l-aș fi privit chiar atunci în ochi aș fi dorit din nou să-l sărut – și din nou aș fi fost pierdută. Winky nu mai putea veni să mă salveze de această dată. Cum puteam iubi atât de mult un om și în același timp să-mi fie atât de teamă de el?

— De ce îți este așa teamă de mine? întrebă dintr-odată Gabe. Îmi citise gândurile, iar asta mă îngrozea chiar mai tare. Atât de rău ai fost rănită, Eliza?

Mi-am dat seama că nu aveam nici-o ieșire, singură cu Gabe, tocmai lucrul pe care încercasem să-l previn toată vara. Nu vroiam să-mi descarc inima în fața lui, dar nu aveam cum să scap. Mai aveam cam o milă bună până acasă. Am lovit hățurile pentru a-i face pe cai să mărească trapul.

— Nu, am răspuns în cele din urmă. Ți-am spus deja de ce...pentru că nu știi nimic despre tine.

— Corect. Dar nici eu nu știi prea multe despre tine. Vocea lui primise dintr-odată o notă aspră, pe care nu o mai auzisem niciodată până atunci. Inima îmi bubuia de frică. Vrei să dăm toate cărțile pe față, Eliza? Ce ți-ar plăcea să știi? Unde mi-am petrecut copilăria? în Albany, New York. Acum, unde ți-ai petrecut-o tu pe a ta?

Mi-era teamă să răspund, dar la fel de teamă și să n-o fac.

— Nicăieri anume, am reușit să bâigui în cele din urmă, învingându-mi cu greu nodul din gât. Am călătorit peste tot cu tăticul meu... din cauza serviciului lui.

— Bun. Asta explică de ce nu știi să joci baseball. Tonul îi era atât de rece, încât a trebuit să mă lupt să nu izbucnesc în lacrimi.

Cu ce s-a ocupat tatăl tău? continuă el. Un fel de vânzător ambulat? Tata a fost avocat. Un avocat foarte renumit, de fapt.

— De ce te porți așa? l-am întrebat, silindu-mă să nu încep să plâng.

— Pentru că țin la tine, Eliza, și cred că și tu ții la mine. Vreau să știi de ce mă tot respingi. Spui că e din cauza

faptului că nu ști nimic despre mine – dar de fapt știi o grămadă. Am lucrat împreună timp de aproape șase luni, ai vorbit zi de zi cu mine, ai Văzut cum te tratez pe tine și pe copii. Ce altceva mai vrei să știi?

– Este Gabe Harper adevăratul tău nume? îmi scâpă.

Întrebarea mea îl luă prin surprindere. Ezită puțin prea mult.

– Da.

Știam că minte. Știam.

Am tras hățurile silind caii să se oprească și i le-am pus în mâini, apoi m-am ridicat să cobor. Gabe mă apucă de braț pentru a mă opri.

– Ce faci? Unde te duci?

– Aș vrea să merg puțin pe jos, dacă nu te superi.

Mă smuci brutal de braț, îmbrâncindu-mă înapoi pe bancă.

– Dacă este cineva care va merge pe jos, ei bine, eu voi fi acela, spuse el, punându-mi hățurile înapoi în mâini. Înainte să-l pot opri, sări din căruță și porni pe drum, cu spatele la mine. Șchiopăta ușor de un picior, așa cum îl avertizasem că avea să se întâmple.

Am lovit hățurile ușor și am îndemnat caii să meargă mai repede, trecând o clipă mai târziu pe lângă Gabe, lăsându-l în urmă.

Din acel moment l-am făcut pe Gabe să meargă de unul singur la târgul în aer liber sau la piața de fructe. Deciziile mele nu-i fură pe plac, dar am insistat că unul dintre noi trebuia să rămână acasă pentru a-i supraveghea pe culegători, așa că în cele din urmă fu de acord. Uneori Jimmy și Luke îl însoțeau, dar numai dacă terminau de plivit buruienile din grădina de legume a mătușii Batty. Era foarte pricepută când venea vorba de a cultiva tot felul de lucruri, și ajunsese la un adevărat record cultura de legume. Gabe dusesse câteva dintre roade în oraș, spre a le vinde, dar cea mai mare parte, mătușa Batty o dădea oamenilor. N-aveam nimic împotriva. Aveam mai mult decât puteam folosi.

Mătușa Batty mă ajută în acea vară cu conservatul. M-am obișnuit într-atât s-o aud zumzâindu-și imnurile acelea cum știea ea mai bine, încât uneori cântam împreună cu

ea, și Becky la fel. Mătușa Batty o convinsese cumva pe fiica mea că curățatul căpșunilor, decojitul roșiilor și așezatul castraveciilor în borcane era o distracție, așa că aveam o pereche de mâini în plus la ajutor. Într-o după-amiază chicoteam toate trei ca niște școlărițe, în timp ce conservam piersici, și fără să mă gândesc, am aruncat patru piersici în aer, și am început să jonglez cu ele, doar să văd dacă mai știu să o fac. Becky mă privea cu gura căscată.

— Mama! Cum ai reușit?

Mătușa Batty își ridică privirea din oala în care fierbea sirop, și începu să aplaude.

— Vai, Eliza! Dar n-am avut nici cea mai mică idee că ești atât de talentată!

Am prins repede toate cele patru piersici și le-am pus pe masă, furioasă că, uite așa, îmi trădasem o parte tainică.

— Mai fă o dată, mami!

Nu o puteam privi pe Becky.

— Nu acum. Avem de lucru.

— Stai până le spun lui Jimmy, lui Luke și domnului Harper ce știi tu să faci!

— Nu! N-o să le spui nici-o vorbă, Becky Jean! N-o s-o mai fac niciodată – nici pentru ei, nici pentru altcineva.

Cuvintele îmi ieșiră mai aspre decât intenționasem. Buza de jos a lui Becky începu să tremure în timp ce se lupta cu lacrimile.

— De ce nu, mami?

— Pentru că... de-aia. Întotdeauna urâsem când îmi răspundea – tăticul meu așa, iar acum iată-mă rostind aceleași vorbe. Dar existau anumite lucruri pe care nu i le puteam explica unei copile de patru ani.

În ziua aceea am pus la conservat cam șaisprezece kilograme de piersici, și le-am pus la păstrare pe rafturi în pivnița mea. Întotdeauna simțeam cum mă cuprinde un sentiment de mândrie Când vedeam șirurile de alimente conservate pe rafturile acelea – roșii, fasole verde, castraveci, pere și rânduri întregi de gemuri și peltele colorate – mâncare ce avea să hrănească familia mea iarna următoare.

Mătușa Batty îi mituise pe Jimmy și pe Luke cu cărțile de aventuri ale lui Herman Walters și îi făcu să

îndeplinească tot felul de îndatoriri, cum ar fi să plimbe cultivatorul printre rândurile de porumb și să facă curățenie în groapa pentru rădăcinoase. Curând aveam s-o umplem cu cartofi, ceapă, morcovi, dovlecei, sfeclă și napi. Cei doi purcei pe care-i adusese, se îngrășaseră destul de bine, iar smântâna groasă de pe laptele lui Myrtle ne adusese bani în plus de la lăptăria din oraș. Banii ne ajutaseră să cumpărăm toate cele necesare pe care nu le puteam cultiva, cum ar fi cafeaua, praful de copt, făina și zahărul. O mulțime de oameni au îndurat foamea în acel an, dar Domnul nostru cel bun ne-a binecuvântat cu belșug, iar mătușa Batty s-a asigurat că îi mulțumeam seară de seară când ne strângeam toți șase în jurul mesei, pentru a servi cina.

În august, sosi noul catalog Sears, Roebuck Co. În vremuri mai prospere, întotdeauna comandam uniforme noi pentru băieți, iar uniformele din anul precedent le transformam în haine de joacă. Dar în acest an banii erau prea puțini. Odată cu sosirea lunii septembrie, băieții trebuiau să se mulțumească cu haine vechi și cârpite. Cu siguranță nu aveau să fie singurii copii din școală cărora li se vedeau gleznelor de sub pantalonii scurți. Trebuia să economisim banii pentru a putea cumpăra o încărcătură de cărbuni, care să ne ajute să ieșim din iarnă, și să cumpărăm substanțe pentru stropit la primăvară, de la magazinul lui Peterson, de vreme ce Merle nu avea de gând să-mi permită să iau pe credit. Gabe îmi dăduse o listă cu lucruri care erau indispensabile la fermă, și singurul lucru pe care l-am comandat în plus în acel an de la Sears a fost o pereche de pantofi noi pentru Jimmy în locul celor care-i rămăseseră mici.

Am terminat de completat talonul de comandă la masa din bucătărie într-o seară, și o împăturisem când mi-am dat seama că poate dorea și mătușa Batty să adauge ceva. M-am dus s-o caut în salonaș unde toți trei copiii erau ghemuiți în jurul radioului ascultând emisiunea Amos 'n Andy. Nu era acolo.

— Unde-i mătușa Batty? A trebuit practic să urlu pentru a atrage cuiva atenția. Hei, voi de-acolo! N-ați văzut-o pe mătușa Batty? Era de parcă ar fi fost hipnotizați,

sau cam așa ceva. Mă și întrebam deja dacă le făcea bine copiilor mei să asculte radioul.

— Cred că e undeva pe-afară, vorbește cu domnul Harper, îmi răspunse în cele din urmă Jimmy.

N-am văzut nici urmă de ea prin curte. Când am intrat în grajd, am auzit voci venind din atelierul unde dormea Gabe. Lăsase ușa doar puțin întredeschisă. Știam că nu se cădea să trag cu urechea, dar nu m-am putut abține. Vroiam să aud despre ce vorbeau ea și Gabe.

— Nu, nu mă menaja, mătușă Batty, spuse Gabe. Am cerut părerea dumitale sinceră. Vreau să aud ce crezi cu adevărat despre asta.

— Cred că e o povestire foarte bună, spuse ea. Și foarte prudentă.

— Prudentă? Cum adică?

— Așa scrii tu tot timpul? Articole de ziar de acest gen?

— Da. De ce?

— Pentru că articolul acesta este foarte bine scris, foarte informativ... dar foarte lipsit de pasiune, îi spuse mătușă Batty. Așa ceva e foarte bine pentru articolele de ziar; cam asta se cere. Dar am început să te cunosc destul de bine, Gabe, și ești un bărbat sensibil, receptiv, plin de multă compasiune. De ce nu răzbește adevăratul Gabe Harper din scrierile tale? Doar nu ești un om lipsit de pasiune.

— O spui chiar tu, nu asta se cere de la un articol de ziar de calitate. Eu nu scriu ficțiune sau eseuri...

— De ce nu?

— Păi... pentru că... pur și simplu nu scriu.

— Fii serios, Gabe! Fii mai plin de viață, mai pasional! Toți Scriitorii cu adevărat mari nu s-au temut să-și implice propriile sentimente, chiar propriile ființe în lucrarea lor. Și asta cred că se aplică pentru orice profesionist. De aceea este John Wakefield un avocat atât de priceput... și asta este ceea ce a trebuit să învețe și Eliza pentru a ține hățurile livezii ăsteia. Marii scriitori nu au rețineri în a se investi pe sine. Dar cred că tu ai, Gabe.

— De ce spui asta?

— Nu scrii despre niciuna dintre propriile tale experiențe, ci doar observații indiferente. Trebuie să te așterni pe tine însuși pe hârtie.

Tăcerea umplu pauza lungă ce urmă. Mă întrebam ce făceau acolo împreună.

— Din nu știu ce motiv, ideea asta te sperie de moarte, nu-i așa? spuse mătușa Batty. O văd în ochii tăi.

— Da, recunosc că mă îngrozește.

Mi-am amintit cât de bună era povestirea vagabondului pe care o scrisese Gabe, și totuși nu aflasem nimic despre el după ce o citisem. Însă povestirile pe care le scria Gabe despre tatăl său și despre fratele său mai mic căzând prin gheața spartă – acelea aveau acel ceva la care cred că se referea mătușa Batty. Probabil că nu o lăsase să citească acele povestiri – și cred că știam de ce.

— Știi de ce au avut cărțile mele un asemenea succes? întrebă mătușa Batty. Pentru că atunci când am scris seria pentru fete, mi-am amintit propria mea dorință copilărească de a fi precum Nellie Bly și am privit în adâncul sufletului meu. Am scris despre dorința pe care o aveam de a fi propria mea persoană, nu doar fiica sau soția cuiva, dorința de a lua deciziile corecte și să fiu ceea ce Dumnezeu m-a creat să fiu, dorința de a lăsa un semn în lume așa cum Nellie Bly o făcuse. Iar când am scris seria pentru băieți, am scris din adâncul dragostei ce i-o purtam lui Walter – fiecare dintre eroii mei a înfruntat moartea și pericolul cu același curaj și credință pe care mi le-a arătat el. Dacă nu aș fi riscat să mă aștern pe mine însămi în acele pagini, acele cărți nu s-ar fi vândut niciodată. Deci întrebarea este, de ce te temi atât de tare să te așterni pe hârtie?

Urmă o nouă pauză lungă înainte ca Gabe să replice:

— Nu știi de ce,

— Care evenimente din viața ta te-au schimbat cel mai mult, Gabe? îmi imaginez că participarea la război a fost unul dintre ele.

— Da... dar nu pot scrie despre război. Am încercat... dar pur și simplu nu pot.

— Niciunul dintre noi nu vom fi ceea ce dorește Dumnezeu să fim până nu ne înfruntăm trecutul, până nu

înfruntăm persoanele și întâmplările pe care Dumnezeu le aduce în viața noastră, care ne-au modelat și care ne-au făcut ceea ce suntem. Dar mai întâi trebuie să ne depășim sentimentul de mânie pe care-l avem față de El pentru faptul că a îngăduit să ni se întâmple lucruri rele. Isus spune că dacă îi vonn cere Tatălui să ne dea pâine, El nu ne va da o piatră. Trebuie să încetăm să vedem lucrurile rele din viața noastră drept pietre – în realitate sunt pâinea lui Dumnezeu. Ele ne vor hrăni și n Vor ajuta să creștem, dacă le acceptăm drept hrană pentru sufletele noastre.

Am auzit un foșnet când mătușa Batty se ridică. Când reîncepu să vorbească, vocea ei veni chiar din cealaltă parte a ușii. M-am ascuns în spatele hambarului de grâu, dar i-am auzit cuvintele pe care le rosti înainte să plece:

— Scrie-ți propria poveste, Gabe. Îți garantez nu numai că va fi impresionantă, dar s-ar putea chiar să te ajute să-ți accepți trecutul.

A doua zi m-am dus Cu căruța în oraș, pentru a duce la poștă talonul de comandă de la Sears și să vând smântâna și ouăle care erau în plus. M-am oprit, de asemenea, pe la biroul domnului Wakefield, și tot ce mai puteam face era să mân caii la galop prin aerul fierbinte de august pentru a împărtăși mătușii Batty ultimele noutăți. Era afară în curte, strângând de la uscat rufele pe care le spălasem în dimineața aceea.

— Parcă ai fi gata să explodezi, spuse ea când mă văzu. Ai vești noi, presupun – bune sau rele?

— Nu sunt sigură. L-am vizitat pe domnul Wakefield când am fost în oraș. Avea un proces la judecătoria districtuală, așa că nu era acolo, dar secretarei lui i-a scăpat că s-ar putea să fi aflat unde locuiește Matthew. Adresa pe care i-a dat-o spitalul militar domnului Wakefield este a unei pensiuni din Chicago. Adresa e veche de treisprezece ani, desigur, dar cel puțin știu de unde să începă căutările. Domnul Wakefield are câțiva cunoscuți care trag câteva sfori pentru dânsul în Chicago, și aceștia cred că sunt destul de aproape în a-l găsi pe Matthew. S-ar putea ca peste doar câteva săptămâni să aibă vești noi pentru noi.

— O, ce veste minunată! Mătușa Batty continua să țină un capăt al unui cearșaf de pat care era prins de sfoară cu un cârlig de rufe. Se emoționează atât de tare, că începu să se învârtă în cerc cu cearșaful, de parcă ar fi dansat în jurul unei prăjini. Tocmai atunci ieși și Gabe din grajd pentru a dezlega caii de la căruță.

— Văd că dansezi, mătușă Batty. Ce mai sărbătorim de data asta? întrebă el.

— Matthew! spuse ea cu un zâmbet larg. S-ar putea să fim foarte aproape să-l găsim pe Matthew!

— Pe cine? întrebă Gabe. Dar i-am văzut fața. Devenise la fel de albă ca și cearșaful din mâinile mătușii Batty. Știa cine era Matthew. Faptul că se prefăcea a nu ști, era o minciună, juca teatru. Știam că așa era.

— Matthew Wyatt este fiul cel mai mare al surorii mele Lydia, îi spuse mătușa Batty. A plecat să lupte în marele război, și nu s-a mai întors de acolo.

Dintr-odată îmi veni s-o opresc. Nu vroiam să-i spună lui Gabe restul – anume că Matthew era proprietarul fermei, și nu eu. Eram disperată să o opresc, să-i distrag atenția.

— Știi ceva, ia lasă-mă pe mine să strâng rufele astea în locul tău, am spus eu, luându-i cearșaful din mâini. E prea cald pentru tine să stai pe-afară pe soarele ăsta. Dar mătușa Batty era prea captivată ca să se poată opri. Am ascultat atunci neajutorată cum dezvălui tot adevărul.

— L-am căutat pe Matthew peste tot pentru că testamentul lui Frank Wyatt a lăsat livada și tot restul drept moștenire lui Matthew, și nu Elizei. Iar acum, în cele din urmă, nu-i exclus să fim foarte aproape de a-l găsi. E tocmai în Chicago!

Gabe păru chiar mai tulburat decât mine. Se rezemă de căruță, de parcă ar fi fost cât pe-acum să cadă dacă nu se ținea de ceva. Mătușa Batty ar fi observat și ea, dacă nu ar fi fost atât de emoționată. Dar o clipă mai târziu, Gabe se adunase din nou. Din câțiva pași mari fu atât de aproape de mine, că i-am putut simți parfumul de la săpunul de ras de pe fața lui.

— Socrul tău a lăsat totul altcuiva? Întrebă el cu o voce gravă.! Nimic din toate astea nu sunt ale tale și ale copiilor? Te-a lăsat cu nimic?

— Așa-i, i-am răspuns eu, aproape în șoaptă.

Vedeam deslușit cum se intensifică furia lui Gabe, dar nu părea să aibă nici-o modalitate de a se descărca. Își încordă maxilarul iar mâinile i se strânseseră.

— Nici nu-i de mirare că toată lumea l-a urât pe Frank Wyatt, spuse el printre dinți. Sper că putrezește în fundul iadului!

— O, Gabe, nu! spuse mătușa Batty. Eu n-aș dori nimănui iadul, nici măcar lui Frank Wyatt. Și-apoi, nu cunosc niciun singur om care să-l fi iubit vreodată pe omul acela. Pentru mine, asta-i un chin suficient. Îți poți imagina să treci prin viața asta minunată aici pe pământ fără să fi fost iubit vreodată?

Am profitat de neatenție pentru a scăpa de Gabe, depărtându-mă de el și ridicând coșul cu rufe pentru a-l ține drept scut între noi doi. Fără niciun alt cuvânt, se întoarse și se îndreptă spre căruță, conducând caii în grajd.

Începând cu acea zi, Gabe nu mai era același. În diferite momente îl prindeam dus pe gânduri, cum era și atunci când l-am găsit cățărat pe scară cu un măr în mână, privind în zare, sau când l-am găsit șezând pe un scăunel la muls lângă Myrtle, privind în găleata goală, în timp ce ea mugea de zor să fie mulsă. De cele mai multe ori când încercam să vorbesc cu el, aveam sentimentul că era dus pe gânduri, departe de Wyatt Orchards. Nici chiar copiii nu reușiră să-l convingă să se joace cu mingea cu ei sau să mai meargă la pescuit. Serile rămânea afară în grajd, în loc să asculte radio împreună cu noi toți, și nici chiar mătușa Batty nu-l mai putea convinge să intre în casă.

Comportamentul lui ciudat mă făcu să mă simt de parcă mergeam pe sârmă. Dacă el era cu adevărat Matthew, de ce nu venea s-o recunoască pur și simplu? Oare încerca să se hotărască ce avea de făcut acum, știind că totul era al lui? Și dacă nu era Matthew – ei bine, poate că încerca doar să se distanțeze puțin de noi pregătindu-și momentul când avea să-și ia rămas bun. Indiferent, se

părea că îl pierdusem deja pe acel Gabe pe care îl cunoscuserăm odată.

Luna august trecu, și în septembrie, când băieții începură din nou școala, se întrevedea și sfârșitul unui lung sezon de cultură. Lucraserăm din greu, iar acum lucrul nostru adusese în sfârșit roade. Ramurile pomilor erau încărcate cu mere. Odată ce erau culese și vândute, și după ce porumbul era cules, puteam în sfârșit să ne permitem odihna binemeritată.

Într-o după-amiază lucram împreună cu mătușa Batty în grădina de legume în timp ce Becky dormea. Strângeam ultimele gogonele pentru a le prăji în ulei înainte să vină înghețul, când am văzut mașina șerifului Foster suind pe drum într-un nor de praf. Un sentiment care nu prevestea nimic bun mă străfulgeră, deși nu știam de ce.

— O-o, spuse mătușa Batty, răsunând în ecoul gândurilor mele. Ia uite cum vine beleaua pe capul nostru.

Nu m-am urnit când l-am văzut pe șerif coborând din mașina lui. Ne făcu cu mâna când ne văzu, apoi traversă curtea îndreptându-se spre locul unde lucram.

— Trebuie să schimb câteva vorbe cu acel așa-zis administrator al vostru, doamnă, spuse el, atingându-și borul pălăriei. Cel ce-și spune Gabriel Harper.

— Nu dau doi bani pe modul în care vorbești, domnule am spus, încercând să par mai curajoasă decât eram în realitate. Ceva din fața lui încruntată și din ecusonul care-i strălucea pe uniformă îmi făcu inima să-mi bată cu putere. Domnul Harper a lucrat din greu pentru mine. Tocmai suntem pe cale să culegem ultimele roade și nu aș fi reușit niciodată să fac asta fără ajutorul lui.

— Bun, spuse el oftând greu, chiar nu-mi place să fiu tocmai eu cel care-ți spune că omul care-și spune Gabriel Harper te-a mințit. Nu este cine pretinde el că este... și atât John Wakefield cât și eu am ajuns la concluzia că Harper a venit aici cu intenția deliberată, de a te înșela și de a te escroca.

Am simțit cum mi se înmoaie genunchii. Gabe? A venit aici să mă escrocheze?

— Nu cred, am murmurat eu. Dar chiar în secunda când am rostit acele vorbe, îndoiala începu să își croiască loc în mintea mea. Știam că mă mințise când îmi spusese că Gabe era numele lui adevărat. Și mai știam că doar se prefăcuse că nu știa cine era Matthew. Încă din momentul când sosise, ascundea un secret față de mine, dar nu era cu putință să fie din cauza faptului că vroia să mă înșele, nu? Asta era partea pe care nu puteam s-o cred.

— Ei bine, doamnă, este adevărat, spuse șeriful. Mă privi cu milă. Îmi dau seama că omul ăsta ți-a câștigat afecțiunea și încrederea – și asta face crima de care este vinovat să fie și mai condamabilă, după părerea mea.

Cuvintele îmi țâșniră într-un acces de furie.

— Nu știi ce crimă consideri dumneata că a comis, dar fără îndoială, acea crimă nu a fost împotriva mea! Nu a făcut nimic rău de când îl cunosc, și nici nu a încercat să mă facă să-l îndrăgesc. Aproape că m-am înecat cu propria mea minciună. Gabe mă făcuse să mă îndrăgostesc, la fel cum îi cucerise și pe copiii mei. Nu știam dacă o făcuse în mod deliberat sau nu.

— Ascultă, am continuat eu, toate faptele lui Gabe față de mine au fost pe deplin onorabile! A lucrat mai greu decât ar fi de așteptat din partea unui om pe care-l angajezi să lucreze, și nu a acceptat absolut nimic din partea mea, în afară de mâncare și patul din grajdul meu.

— Calmează-te acum, Eliza. Lasă-mă să-ți spun ce am aflat eu cu John Wakefield.

— Ce amestec are John Wakefield în toate astea?

— Stai că ajung și acolo. Înțelegi, după ce am vorbit cu domnul Harper acum câteva luni, am început să fac, cercetări prin Chicago, să încerc să aflu câte ceva din trecutul lui.

— De ce? Ce drept aveai dumneata? Ce motiv?

— Lasă-mă să termin. Își ridicase mâna spre a mă reduce la tăcere. „Cei de la Chicago Tribune mi-au spus că „Gabriel Harper” este pseudonimul pe care-l folosește. Dar când am căutat să aflu adevărata lui identitate, am descoperit că pretinde că adevăratul său nume este Matthew Wyatt – la fel ca și cumnatul tău.

Gabe chiar era Matthew! O vârtoare de sentimente mă copleși – ușurare, teamă, bucurie, neîncredere. Nici nu mă puteam gândi ce însemna asta în ce privea viitorul copiilor și al meu. Tot ce știam era faptul că îl găsisem exact pe omul pe care-l căutasem, că eram îndrăgostită de el și că eram destul de sigură că și el mă iubea. Dar șeriful se purta de parcă se pregătea să-l arunce pe Gabe la închisoare. Îmi transmisese știrea de parcă m-ar fi anunțat de cine știe ce tragedie mare.

— Acum, John Wakefield mi-a spus că încercase să dea de urmele cumnatului tău, continuă șeriful. Înțeleg că Matthew trebuie să intre în posesia unei moșteniri, potrivit cu testamentul lui Frank, nu-i așa? În orice caz, căutările domnului Wakefield și propriile mele cercetări ne-au condus la același om – acest așa-numit Gabriel Harper.

Am reușit, în sfârșit, să-mi recapăt vocea.

— Este oare vreo crimă să te folosești de un pseudonim? Dacă Gabe este într-adevăr cumnatul meu, atunci această veste este una minunată. Și doar mu încalcă legea dacă locuiește aici și lucrează pentru mine, nu?

— Eliza – omul care a lucrat în tot acest timp pentru tine nu este Matthew Wyatt care a crescut aici în Deer Springs.

— De unde știi dumneata că nu este? Oamenii se schimbă! A trecut printr-un război...

— Nu există decât o singură modalitate să aflăm aceasta. Îi lipsește vârful de la al doilea deget de la mâna dreaptă? Cu unghie cu tot? Adevăratul Matthew a avut un accident cu lama de la o mașină de tuns iarba când avea doisprezece sau treisprezece ani.; Degetele nu mai cresc la loc. John și cu mine credem că acest bărbat a venit aici pentru a te escroca pe tine și pe copii de moștenirea care vi se cuvine de drept. Erai singură, vulnerabilă, și aveai nevoie de ajutor.

— Dar Gabe nici măcar nu a știut despre testamentul lui Frank. Nu i-am spus niciodată vreo vorbă despre asta.

— Nu-i lua apărarea, doamnă Wyatt. Noi credem că știa. Impostorul acesta, acest Gabe Harper sau cum l-o fi chemând, știe tot despre Matthew Wyatt. John Wakefield i-a cercetat documentele sale de la locul său de muncă de la

ziar, pentru a vedea dacă are vreun drept la moștenire, și a descoperit că Harper i-a numit drept părinți pe Frank și Lydia Wyatt, iar ca loc de naștere Deer Springs – s-a folosit chiar și de data de naștere reală a lui Matthew.

Gabe știa multe, mult mai mult de atât. Știa tot felul de lucruri personale, cum ar fi: ce fel de tată fusese Frank Wyatt și secretul despre modul în care se încesase Willie. Și mai știa și faptul că Matthew nu era fiul adevărat al lui Frank. M-am simțit la fel de zdruncinată ca o colibă în mijlocul unui uragan. Probabil că observase și șeriful acest lucru pentru că își puse mâna pe umărul meu pentru a mă liniști.

— Cum am spus, adevăratul Matthew Wyatt are o bucată de deget lipsă. Acum dacă mi-ai putea spune unde se găsește Gabriel Harper, vei vedea adevărul cu ochii tăi.

Știam deja adevărul. Lui Gabe nu-i lipsea niciunul dintre degete. Probabil că așa trebuie să își fi dat seama și mătușa Batty că nu era Matthew. M-am întors spre ea – dar se făcuse nevăzută! O clipă mai devreme se aflase lângă mine, când apăruse șeriful – iar acuma dispăruse, tăcută ca o pisică. Nu eram în stare să înmagazinez toate informațiile. Eram atât de năucită gândindu-mă că Gabe era un criminal care venise să mă înșele, că-mi pierise vocea. Tot nu o puteam crede. Șeriful își puse acum ambele mâini pe umerii mei, de parcă ar fi știut că eram cât pe-aci să mă prăbușesc.

— Știm că adevăratul Matthew Wyatt s-a mutat la Chicago după ce a fost eliberat din armată, a spus el. Poliția din Chicago este foarte îngrijorată, pentru că Matthew pare să fi dispărut fără urmă. Domnul Harper al tău ar putea prea bine să aibă legătură cu dispariția lui. Nu-i lua apărarea, Eliza. Spune-mi unde e.

M-am luptat să înțeleg cuvintele îngrozitoare ale șerifului. Nu vroiam să-l cred. Oare mă îndrăgostisem de un criminal? Le îngăduisem copiilor mei să stea pe genunchii unui ucigaș?

— Ăă... Gabe e în hambarul pentru mere, am spus în cele din urmă. Pregătește selectorul de mere pentru cules.

L-am urmat pe șeriful Foster traversând curtea și intrând în hambarul unde țineam merele, ca o femeie

somnambulă. Dar când am intrat acolo, nici urmă de Gabe. În schimb, mătușa Batty stătea acolo rezemată de selector, zâmbind cu gura până la urechi. Winky ședea la picioarele ei, cu limba bălăngăindu-i-se pe-afară, ca de obicei.

— Unde e domnul Harper? o întrebă șeriful.

— Nu-i aici, Dan, spuse ea. Mă tem că a plecat.

Șeriful trecu pe lângă ea și ieși afară pe ușa larg deschisă.

O priveam pe mătușa Batty și nu-mi venea să cred.

— Tu l-ai avertizat, nu-i așa?

— Da, Gabe m-a rugat s-o fac. Mai ții minte când lucra la casa mea și Dan Foster l-a amenințat că o să-l verifice? Gabe m-a pus atunci să-i promit, că dacă îl mai văd vreodată pe șerif că se întoarce și-l caută pe el, o să vin și o să-i spun de îndată.

— Dar de ce? Ce secret ascunde Gabe?

Ridică din umeri..

— Nu l-am întrebat. Eu n-am făcut nimic altceva decât să-l avertizez că șeriful Poster e aici, așa cum i-am promis că o să fac, iar Gabe a și luat-o la fugă mâncând pământul.

Chiar atunci se întoarce șeriful, gâfâind puțin.

— Sper că acum îmi dai crezare, doamnă Wyatt. Oamenii nevinovați nu fug din fața legii. Aș putea să-ți folosesc puțin telefonul? Trimit după câini.

— Nu am telefon.

El pufăi frustrat.

— Care e cel mai apropiat vecin al tău? Alvin Greer are telefon?

— Nu trebuie să trimiți după câinii dumitale, spuse mătușa Batty. Winky al meu e-ste un câine de vânatoare desăvârșit. Dă-i să miroase ceva de-al lui Gabe, și o să-i dea de urmă cât ai zice pește. Winky lătră drept confirmare.

Șeriful se uită la cățelul dolofan și se încruntă sceptic.

— Domnișoară Fowler... chiar nu cred că...

— Încearcă, domnule șerif. Uite, asta e basmaua lui Gabe. I-o duse la nasul lui Winky. El o miroși îndeaproape, de parcă toată viața lui atârna de asta. Găsește-l pe Gabe, băiete! Du-te și prinde-l pe Gabe! îl încurajă ea. Nu l-am mai văzut niciodată pe cățelul acela atât de plin de viață.

Lătra de parcă ar fi vrut să ne transmită ceva important, iar coada scurtă i se învârtea ca o morișcă.

— Du-te prinde-l! îl îndemnă mătușa Batty. Găsește-l pe Gabe!

Winky își împlântă nasul în pământ și ne conduse pe ușa din spate a hambarului de mere împleticindu-se în picioarele lui micuțe și strâmbe. Știam că dăduse peste urma lui Gabe pentru că se îndrepta spre grajd în linie dreaptă și nu în felul lui obișnuit, ca beat, în zigzag, din cauza ochiului său orb. Vroiam să-l opresc dar nu știam cum – sau de ce. Dacă Gabe era cu adevărat un criminal, așa cum susținea șeriful Foster, de ce mai vroiam să-l protejez?

Winky ne duse la atelierul unde dormea Gabe. Deschise ușa cu botul, apoi sări în patul lui Gabe și lătră. – Nu-i aici, spuse șeriful dezgustat.

— Nu, dar pun pariu că tocmai a fost aici, spuse mătușa Batty. Aici locuia Gabe, și vezi? Mașina de scris și toate celelalte lucruri au dispărut.

Nu înțelegeam ce făcea mătușa Batty. De ce acum un minut îl ajuta pe Gabe, iar acum îl dădea de gol?

Șeriful arătă spre hainele care se găseau în apropiere împăturite cu grijă pe un scaun.

— Nu sunt astea hainele lui? Nu poate fi departe fără ele.

— Au fost ale lui Sam, am spus eu. I le-am împrumutat lui Gabe pentru că nu prea avea multe haine de purtat. Le-a lăsat aici pentru că nu e un hoț,

— Dar le purta de curând, așa că desigur încă poartă mirosul lui Gabe, spuse mătușa Batty dornică să ajute. Îi duse una dintre cămăși la botul lui Winky, iar micuțul câine se umplu iarăși de viață. Lătră, apoi sări jos din pat și merse pe urmele lui Gabe care conduceau spre ușa din spate a grajdului. Ne conduse în jos pe cărarea pe care apucau întotdeauna vacile când mergeau la păscut, apoi se strecură pe sub gardul de sârmă ghimpată și se afundă în pădure. Mătușa Batty și cu mine trecurăm cu ușurință printre sârme, dar șerifului Foster îi luă mai mult să treacă printre fire fără să nu-și rupă pantalonii. Winky se întoarse și-l așteptă răbdător de cealaltă parte.

— Nu ți-am spus că e un câine de vânătoare desăvârșit, domnule șerif? spuse mătușa Batty mândră.

Winky lătră din nou și porni spre tufișuri. Ne conduse într-un desiș de buruieni și crengi rupte, adânc în pădure.

— Mda, arată ca un fel de vizuină, spuse șeriful, cu mâna pe tocul armei lui. Și pun pariu că aici se ascunde. Stați la distanță.

Dintr-odată, Winky lătră de trei ori, apoi porni spre casă alergând mai repede decât l-am văzut vreodată alergând. Mătușa Batty îl prinse pe șerif de braț.

— Așteaptă puțin, Dan. Dacă aș fi în locul tău, eu una nu m-aș încumeta să intru acolo și să lovesc în toate părțile, pentru că...

— Am spus să stai la distanță, domnișoară Fowler. Harper știe că e încolțit și ar putea fi periculos.

— Dar cred că trebuie să știi că Winky a făcut o greșală teribilă și...

— Amândouă să stați departe de mine și să nu vă mai amestecați în această operațiune de arestare, spuse el ferm. Arată în spatele cărării spre un pin mare. Duceți-vă acolo, nu-mi mai stați în drum.

— Mai bine facem ce ne spune omul ăsta, spuse mătușa Batty ridicând din umeri.

— Dar Gabe este...?

— Ai încredere în mine, păpușă. Mă trase după ea pe cărare până ajunserăm sub ramurile pinului, așteptând. Șeriful Foster își scoase arma.

— Ieși afară de acolo, Harper, strigă el. Știu că ești acolo, Nu mai poți scăpa. Când nu se întâmplă nimic, ridică o creangă de pe jos și începu să lovească cu ea în desiș. Nu îngreuna lucrurile mai mult împotriva-te arestării.

Lovi mai tare, mai adânc, și am auzit un foșnet în desiș. De la distanța sigură unde mă dusesese mătușa Batty, am văzut o mișcare. O coamă de păr negru își făcu apariția, iar șeriful Foster scoase un urlat. În secunda când urlă, putoarea îngrozitoare de sconcs ne învăluie pe toți.

— Ptiu! Am încercat să-l previn, spuse mătușa Batty, scuturându-și capul.

Îmi părea rău pentru șeriful Foster. Putoarea era atât de scârboasă, că te lăsa fără suflare și îți umplea ochii de lacrimi – iar sconcsul apucase să-l împroaște de aproape, înainte să o ia la fugă în pădure. Șeriful nu se mai putea opri din tușit și era cât pe ce să se sufoce, așa că a trebuit să-l conducem înapoi spre casă, întrucât ochii îi erau atât de injectați că nu mai vedea nimic. Când am ajuns la veranda din spate, i-am dat o găleată cu apă ca să-și spele ochii cu ea, dar nu aveam de gând să-l invit în casă duhnind în halul ăla.

– Putem să-ți aducem cada din aramă, se oferi mătușa Batty. O să îți pregătesc o baie în suc de roșii. Asta o să scoată garantat toată duhoarea.

– Nu... nu... spuse el, continuând să scuipe.

– Păi atunci cel puțin lasă-mă să-ți dau un schimb de haine, am spus. Dar el nu știa cum să se urce mai repede în mașină și să plece de acolo.

– Ar fi trebuit să mă asculte, spuse mătușa Batty în timp ce mașina șerifului se depărta pe drum. Apoi, înainte ca praful ce se ridicase în urma ei să apuce să se așeze, ea pufni în râs de parcă s-ar fi abținut cu greu în tot acest timp, ca și când dacă nu și-ar fi dat drumul acum, ar fi explodat. O priveam cu ochii mari.

– Tu l-ai dus la sconcsul acela intenționat, nu-i așa! – Eu n-am făcut nimic, spuse ea nevinovată ca un copil. Winky l-a dus.

– Dar...

Ea mă mângâie ușor pe braț.

– Winky îl adora nespun pe Gabe, să știi.

CAPITOLUL 15

Nu l-am mai văzut în ziua aceea pe șeriful Foster. Am așteptat și am privit în zare toată după-amiaza, sperând ca Gabe să se întoarcă și să ne ofere o explicație, dar se făcuse nevăzut. Nu avea suficientă încredere în noi, după tot acest timp, să ne spună cine era și de ce fugea? Presupun că nu, pentru că plecase definitiv. Din nou, m-am simțit părăsită de tot.

— Unde s-a dus domnul Harper? întrebă Becky în timp ce ședeam cu toții în jurul mesei la cină în seara acelei zile. Cred că toți eram extrem de conștienți de scaunul cel gol al lui Gabe.

— N-a spus nimănui unde se duce, am spus eu. Cred că s-a dus acolo de unde a venit.

— Adică în cer? Chiar a fost un înger? întrebă Becky.

— Nu, nu a fost un înger... am început eu, dar mătușa Batty mă întrerupse.

— Păi, într-un fel a fost, spuse ea. Îngerii sunt mesageri ai lui Dumnezeu care ne sunt trimiși pentru a ne ajuta oricând avem nevoie. Asta a făcut și Gabe. Ne-a ajutat pe toți, nu? A lucrat în livadă pentru mămica voastră, mie mi-a reparat acoperișul și l-a făcut ca nou, iar pe voi, băieți, v-a învățat să vă jucați baseball, să înotați și să prindeți pește, și lui Becky i-a făcut leagănul...

— Atunci de ce a plecat de la noi? întrebă Jimmy.

— Presupun că lucrarea lui aici s-a terminat, spuse mătușa

Batty. Poate că Dumnezeu a avut nevoie de ajutorul lui Gabe în altă parte.

— Dar noi mai avem nevoie de el aici! spuse Jimmy. Am auzit deslușit lacrimile din vocea lui. Exact de asta mă temusem atâta – de faptul că copiii mei aveau să simtă durerea îngrozitoare de a fi abandonați atunci când a plecat Gabe. Și eu simțeam acea durere exact la fel de intens ca și ei.

— Căutați ajutor la persoana greșită, spuse mătușa Batty.

Dumnezeu este Cel care ne-a ajutat. El Și-a trimis mesagerul în viața noastră pentru că a vrut să știm că ne putem baza pe El. Dumnezeu este în continuare aici și ne ajută, chiar dacă Gabe a plecat.

Copiii mei nu vroiau să audă toată vorbăria asta bisericească, și nici eu. Eram toți prea răniți ca să găsim vreo mângâiere la Dumnezeu în acel moment.

— S-se mai întoarce dom-domnul Ha-harper? întrebă Luke.

Mătușa Batty părea să-și dea seama că vorbele ei alese despre Dumnezeu nu erau îndeajuns. Își petrecu brațele pe după Luke, care ședea la masă lângă ea, și îl îmbrățișă.

— Ascultă, dragule, spuse ea. Gabe ne-a iubit pe toți foarte mult, și i-a plăcut foarte mult să fie aici. Nu ne-ar fi părăsit decât dacă avea un motiv foarte întemeiat s-o facă. Însă dacă există vreo modalitate să se întoarcă într-o bună zi la noi, cred că o va face.

Cu cât mă gândeam mai mult la misterul lui Gabe Harper, cu atât eram mai tulburată. Crezusem atât de mult timp că era chiar Matthew, încât încă mi se părea destul de greu să-mi scot ideea asta din cap, chiar dacă acum știam cu siguranță că nu era. Dar de ce ar fi preluat datele lui Matthew? Lăsase toate acele povestiri despre tatăl lui și despre fratele lui Willie în acel sac, sperând că aveam să le găesc? Vroia să mă lase să cred că era cumnatul meu? Și ce a fost atunci cu piciorul lui rănit? Ajunsese la ușa noastră ca un om foarte bolnav – ar fi putut chiar să moară!

— și ăsta nu era un lucru de care să se fi putut preface.

Dar gândul care mă năucea cel mai tare, gândul care mă făcea să doresc să închid toate ușile când mergeam noaptea la culcare, era întrebarea pe care o ridicase șeriful – ce se întâmplase cu adevăratul Matthew Wyatt? Gabe cunoștea probabil răspunsul, dacă preluase asupra sa identitatea lui Matthew. Dar de ce trebuise să fugă din fața șerifului dacă nu avea nimic de ascuns? Oare chiar putea fi Gabe Harper în stare de... crimă?

După ce-mi dusesem în seara aceea copiii la culcare, am ieșit în atelierul din grajd unde obișnuise să doarmă Gabe. Mi-am spus că trebuia să adun hainele acelea ale lui

Sam pe care le lăsase în urmă, dar în inima mea cred că speram să-l găesc pe Gabe ascunzându-se acolo pe undeva. Vroiam să-mi ofere o explicație simplă pentru toată nebunia asta. Vroiam să glumesc pe baza acestei neînțelegeri care era. Vroiam să-l aud râzând în timp ce-i povesteam cum salvase Winky întreaga zi și cum îl ajutase să scape de șerif. Îl vroiam pe Gabe înapoi – vechiul Gabe care lucrase alături de mine la tunsul pomilor, la umplerea găleților cu petrol și la stropitul merilor și ajutând-o pe vițelușa Angel să vină pe lume – nu Gabe cel periculos pe care mi-l descriesese șeriful, care nu dorea nimic altceva decât să-mi fure livada și inima.

În timp ce ședeam pe marginea patului lui Gabe, ascultând rumegatul molcom al vacilor și foșnetul cailor în boxele lor, știam cu certitudine un lucru – Gabe reușise într-adevăr să-mi fure i inima. Plecase și-ni luase inima cu el. Lăsase în urmă o gaură mare, goală, dureroasă, unde fusese cândva inima mea.

M-am ridicat să plec, luând și hainele după care venisem. Știam că trebuia să le ascund din nou în vreun dulap, ca să nu îmi amintească de Gabe. Când m-am întors să plec, am observat că ușa sobei stătea ușor întredeschisă. Am lovit-o cu piciorul pentru a o închide, dar nu vroia să stea închisă. Soba ar fi trebuit să fie curată pe timpul verii, dar nu era. Ceva se afla înăuntru.

Am pus hainele pe pat și m-am aplecat să văd ce anume era. Înăuntru zăcea unul dintre caietele lui Gabe – de fapt, cel pe care tocmai mă rugase să i-l cumpăr ultima oară când fusesem în oraș.

Unul dintre colțuri era pârlit, și arăta de parcă Gabe îl vârâse în Sobă în grabă, iar apoi aruncase un chibrit aprins pe el. Probabil că focul se stinsese pentru că ușa nu se închisese. Am suflat la o parte chibritul ars și hârtia pârlită, apoi am scos restul caietului din sobă.

Gabe îl băgase cu fața în jos, și doar câteva foi albe de la sfârșitul caietului arseseră. Puteam citi încă paginile pe care își așternuse scrisul.

Am dus caietul lui Gabe înapoi în casă, și după ce am încuiat toate ușile de la fermă, pentru prima oară în viața mea, am luat caietul cu mine la etaj, pentru a citi în pat.

Am început să scriu când aveam zece ani, pentru că cuvintele începuseră să se stivuiască înăuntrul meu și nu aveam alt mod de a le elibera. Toate gândurile și sentimentele mele adunate au explodat pe paginile jurnalelor mele când am reușit în cele din urmă să le descătușez, să fac ordine printre ele, să le înțeleg. Scrisul a devenit supapa mea tainică când presiunea de a mă exprima începea să se acumuleze. Și deși nu l-am menționat niciodată pe tata, și nici nu l-am descris, fiecare cuvânt pe care-l scriam avea de a face cu el, avea de a face cu acceptarea persoanei sale. Și a propriei mele persoane.

Tatăl meu a fost un avocat robust, lat în umeri, care umbla cu demnitatea unui prinț și cu beligeranța unui luptător de clasă. Oamenii se fereau de obicei din calea lui când îl vedeau că apare. Și trebuiau s-o facă – tata nu avea să se dea la o parte din fața nimănui. Dar nu era un țărănoi. Fusese crescut în bogăție și înconjurat de favoruri, poseda maniere impecabile, îmbrăcându-se pentru cea mai obișnuită dintre ocazii în cămașă albă, apretată, și costum negru, cu vestă și cravată. A început să chelească de pe la treizeci de ani, dar conduita lui era de așa manieră, încât oamenii i-au considerat chelia a fi o frunte lată, înțeleaptă. În spatele prezenței sale simple, aproape sobre, se ascundea o personalitate carismatică, magnetizantă, care îi atrăgea pe oameni la el. Era un om care trebuia respectat, temut și urât.

Mă trag dintr-o lungă succesiune de astfel de bărbați. Bunicul meu a fost un judecător proeminent la înalta Curte de Justiție, de asemenea, respectat, temut și urât. Tatăl meu m-a însărcinat să duc mai departe moștenirea familiei, la fel cum bunicul meu îl însărcinase pe el să-și asume poziția de lider de stat al partidului său politic. De la mine s-au așteptat să studiez dreptul, pentru a intra în propriul lor șablon, să devin partener al prestigioasei lor firme de avocatură. Într-o bună zi aveam să preiau conducerea, generând sau înfrângând potențiali candidați, menținând mașina politică bine unsă.

Cam pe când aveam zece ani, mamei mele nu i-a mai fost permis să se implice în viața mea. Creșterea unui fiu

era datoria unui tată. Viața mamei mele consta în a-i crea tatălui meu o imagine bună, în a orchestra șirul nesfârșit de evenimente sociale pe care le impunea poziția sa, și în a le crește pe cele trei surori ale mele făcându-le adevărate ladies. De asemenea, participa la diferite acțiuni sociale – alese cu grijă de tata, desigur. Grupul de rugăciune al femeilor nu se număra printre ele.

Tata îmi reamintea de așteptările pe care le avea față de mine cu fiecare privire, cu fiecare gest, la fiecare suflare. Era un bărbat plin de mânie, cu o voce răsunătoare care răsună prin toți pereții și ușile casei noastre. Nu prea avea răbdare cu oamenii proști – iar eu păream cel dintâi din acea categorie. Nu m-a abuzat niciodată fizic, nu a recurs niciodată la pâlmuiri sau ciomăgeli, indiferent cât de mult le-aș fi meritat. În schimb, folosea cuvintele drept cea mai puternică armă a sa – și instrumente ale îndeletnicirii sale ca avocat și spirit politic – și le mânua cu o acuratețe ucigătoare pentru a ataca, a distruge și a se răzbuna. Fie că se afla în sala răsunătoare de judecată sau la întâlnirile politice scâldate în fum de țigară pe care le organiza în biroul său, tata manevra cuvintele la fel cum un general își manevra trupele, dispunându-le în formație, gata să-și anihileze inamicul. Nu aveam nici-o posibilitate să mă apăr în fața acestui arsenal al său.

Nu că n-aș fi avut nimic de spus – cuvintele îmi umpleau capul. Dar limba îmi dădea continuu rateu după rateu, ca o bombă cu detonator stricat, lăsându-mă fără apărare în fața intensității și a anvergurii puterii sale de tragere. problema a început când eram în clasa a cincea.

– De ce sunt notele tale la aritmetică mai mici decât ale celorlalți? se răsti tata în timp ce-mi scruta cu privirea carnetul de note.

– N... nu... ș-ș...

– Încetează! Vorbești ca un cretin bâlbâit! Tata mă fixa cu privirea sa de avocat în timpul procesului, iar eu nu îndrăzneam să privesc în altă parte, nu îndrăzneam să plâng, îmi vârî sub nas carnetul de note. Ți-am pus o întrebare!

Cuvintele mi-erău acolo, în minte. Știam ce voiam să-i spun. Dar nodurile care mi se învălmășeau prin stomac ca un cuib de șerpi îmi cuprinsesă limba, imobilizând-o.

— E.. profe... s-sorul m-meu...

— Vorbește odată! Ce-i cu tine? Vrei să creadă lumea că ești imbecil?

Cu cât urla mai tare, cu atât mă bălbăiam mai rău, și cu cât mă bălbăiam mai rău, cu atât se înfuria mai tare. Am început să fiu atât de emotiv, încât problema mea de vorbire a început în scurt timp să depășească pereții casei noastre și să mă urmărească și la școală, iar ceilalți băieți începură să mă imite și să mă batjocorescă. Pedepsa pe care o primean la școală nu se putea asemui cu pedeapsa de a sta în fața tatălui meu când venea seara. Câștigarea aprobării sale devenise unicul meu scop în viață – a pierde aprobarea sa însemna să îmi pierd orice sens. În cele mai bune momente trăiam o viață glacială, încălzindu-mă în căldura plăpândă și în razele slabe ale binecuvântării sale. Pierderea chiar și a acelu soare iernatic, însemna suferirea întunericului frigid, lucru de nesuportat. Am pășit în fața biroului său, dârdâind.

— Din partea vreunui fiu de imigrant ignorant m-aș fi putut aștepta să-și folosească pumnii, începu el. Dar nu din partea fiului meu. Mi-am educat în mod corespunzător fiul să-și folosească mintea pentru a-și pune la punct inamicii, reali sau imaginari. Dar poate că s-a greșit pe undeva. Poate că nici nu era fiul meu cel care s-a implicat în... gogomănia asta? Nu-și ridicase ochii la mine când am intrat în încăpere, dar acum privirea mi-o pironea pe a mea, în timp ce pronunță ultimele cuvinte. Mă încremeni cu privirea lui.

— Nu, s... sir.

— Vorbește! urlă el.

— E... eu a-am f-f-fost acela, sir.

— Încetează! Știi cât urăsc bălbăitul ăsta imbecil al tău! Am încuviințat din cap. Părea să se mulțumească cu atât. Acum, vrei să fii așa bun și să mă lămurești care a fost cauza comportamentului tău umilitor? Ținea în mâna lui îngrijită scrisoarea directorului, care explica în amănunt incidentul.

Cuvintele îmi alergau ca nebune prin minte, ca o armată indisciplinată, doborându-se între ele, luptându-se care să fie rostit mai întâi, și sfârșind într-o confuzie și o zăpăceală totală. Doar câteva dintre ele răzbiră până pe buzele mele.

— M... m-au bat... bat-batjocorit.

— Ce? Te-au bat-batjocorit? De ce te-ar bat-batjocori cineva pe tine?

Gura mi se deschise. Buzele începură a mi se mișca. Mi-am poruncit vocii să grăiască, să explice, dar niciun sunet nu se făcu auzit. Mi se făcu greață de ură.

— Dispari din ochii mei, dacă ai de gând să te porți ca un imbecil! tună el.

M-am adăpostit în baie și am vomitat.

Mai târziu, cuvintele se purtau de parcă mărșăluiau pe hârtie, aranjându-se singure în propoziții și fraze. Am compus scrisori în care îmi ceream scuze de la băieții pe care-i atacasem, de la profesori, de la director și de la tata. Citam exemple din literatură și istorie pentru a demonstra că înțelegeam nesăbuinta cu care mă purtasem. Le ceream umil iertare. Apoi m-am luptat mai rău decât oricând în viața mea, pornind în lunga călătorie înapoi spre câștigarea bunăvoinței tatălui meu, consolându-mă în taină lângă micuțul foc al satisfacției pe care l-am găsit în a scrie.

Am învățat să nu vorbesc la școală mai mult decât era necesar. Unii dintre profesori m-au înțeles, permițându-mi să rămân la adăpostul sigur al tăcerii mele – dar majoritatea nu o făceau. Cei mai mulți dintre profesorii mei îl cunoșteau pe tata și pe bunicul drept niște bărbați proeminenți, puternici, care fuseseră la rândul lor elevii școlii lor private de băieți, de excepție, și care contribuiau cu sume generoase la fondul lor alumni⁴³. Pentru a compensa limba mea înțepenită, am învățat să scriu, și odată ce mă exprimam pe hârtie, puteam citi ceea ce scrisesem fără să mă bâlbâi. Înarmat cu un dicționar și cu o enciclopedie, arsenalul meu era aproape la fel de performant ca și cel al tatălui meu, chiar dacă prezentările mele erau lipsite de puterea lui de tragere.

---

⁴³ Al foștilor absolvenți. (din lat. *alumnus*, *alumni*).

Vara după ce am absolvit clasa a cincea, a fost una din cele mai fierbinți veri din câte au existat în acea perioadă. Tata m-a trimis la ferma mătușii și a unchiului meu aflată în partea de sud-a statului, pentru a scăpa de aerul fierbinte ce acoperea orașul. Mătușa June, sora mai mică a mamei se „măritase ca o nebună cu unul mult sub categoria ei” și locuia la o fermă împreună cu soțul ei și cu cinci copii. Dar dacă mătușa June făcuse vreo greșală, eu cu siguranță nu am văzut nici-o dovadă că era așa. Cele trei veri pe care le-am petrecut cu familia lor plină de dragoste și de recunoștință, au fost cele mai fericite luni ale vieții mele. M-am oprit complet din bălbâială. Mi-am petrecut cea mai mare parte din timp devorând cărțile de aventuri ale lui Herman Walters, și pentru o vreme îmi puteam uita propria incompetență și dezgustul pe care-l resimțeam față de mine însumi, în timp ce cunoșteam triumful împreună cu eroii lui Walters. Cărțile lui m-au purtat în locuri aflate foarte departe de sfera de influență a tatălui meu. Apoi, într-un acces rar de încredere în forțele mele proprii, m-am așezat pe veranda umbroasă din spatele casei mătușii și unchiului meu, în țărâitul greierilor, și am scris singur un roman de aventuri.

În seara când m-am întors în oraș, tata m-a convocat în biroul lui să-i dau socoteală de ceea ce făcusem pe timpul verii. I-am adus caietul meu ticsit cu cuvinte, sperând că avea să vorbească în locul meu.

— Cu ce te-ai ocupat toată vara? mă întrebă el, fără asprime. I-am arătat caietul meu. Ce-s astea?

— A-am... scris o poveste. E despre pi-pirați și... Dar el o și citea deja, trecând cu privirea peste prima pagină, trecând la următoarea, și la următoarea. Tata putea citi foarte repede. Digera The New York Journal, The Boston Globe și The New York Times în fiecare dimineață înainte să apuc să-mi mănânc șunca și ouăle.

— Nu-i decât o prostie ieftină și sentimentală, spuse el, închizând dintr-o mișcare caietul meu câteva clipe mai târziu. Ar fi trebuit să știu că prostul acela căruia-i spui unchi, te va încuraja la una ca asta.

Se ridică maiestuos din scaunul său de club și duse povestea mea de aventuri în bucătărie. Cora, bucătăreasa

noastră, robotea prin încăpere lucrând pe brânci în timp ce ne pregătea mâncarea pe soba uriașă din fontă. Tata apucă în mâna lui vânjoasă una dintre ridicătoarele cromate ale sobei și deschise ușița.

— Uite, asta facem cu gunoiul.

Am văzut flăcările licărind înăuntru și am țipat:

— Nu!

Dar el îmi zvârli caietul pe foc fără să clipească, și închise ușița dintr-o mișcare scurtă. Am alergat afară din bucătărie, știind că tata avea să-mi disprețuiască lacrimile. De atunci încoace, sunetul închiderii acelei ușițe de fontă îmi sună la fel de irevocabil în inimă. În anii ce au urmat, zăceam adesea în pat diminețile, auzind-o pe Cora trântind acele ușițe în timp ce ațâța focul pentru a ne pregăti micul dejun, și simțeam cum mi se umplu ochii de lacrimi. Scrisul meu era gunoi – o prostie ieftină și sentimentală. Nu am mai scris niciodată ficțiune.

Tata nu era într-un tot un tiran. Erau momente când era un om superb, scânteietor, sociabil care atrăgea oamenii la sine după corzile propriilor lor obligații și nevoi. Oameni importanți cum erau primarul, guvernatorul, precum și diferiți senatori și kongresmeni ai statului nostru participau la petrecerile luxuriante pe care le găzduia tata, iar setea cu care tânjeau cu toții după aprobarea lui părea la fel de mare ca a mea. Cu toții tânjeam după respectul și admirația lui mai mult decât după lumină sau aer, știind că doar atunci viața noastră putea avea un sens.

Era posibil să câștig bunăvoința tatălui meu, și m-am străduit din toată inima să o câștig. Dar își împărțea cu zgârcenie cuvintele de aprobare ca un avar care renunță cu greu la bănuții săi pentru niște derbedei. O acceptare exprimată printr-un mormăit; o încuviințare ușoară, în ciuda a ceea ce îi afișa aprobarea; un zâmbet abia schițat părea să apară atunci când sprâncenele lui dese se îndreptau pentru câteva clipe iar gura îndârjită lua forma unei linii drepte, ferme, în locul obișnuitului mormăit cu colțurile gurii căzute permanent. Am învățat să îi recunosc aceste expresii ale laudei, și am căutat să le câștig cu aceeași perseverență cu care un călugăr caută să atingă puritatea.

De vreme ce unica pasiune a tatălui meu, în afară de politică și de sala de judecată, era baseball-ul, am început să practic acest sport când eram la liceu. Vii să mă vezi jucând, sir? am tot exersat eu pronunția acestor cuvinte iar și iar, tânjind să-l întreb, dar în cele din urmă știam că nu aveam să trec de v... v-vii sau s... s-să fără să mă bâlbâi. În schimb, am lăsat copiii ale programului nostru de joc acolo unde eram sigur că avea să le găsească. Trecu un sezon întreg, iar activitatea sa ca avocat și manevrele sale politice îl ținură ocupat, împiedicându-l să vină.

Apoi într-o zi miraculoasă, a venit. Era ultimul joc obișnuit al echipei noastre în acel sezon, și ne luptam cu rivala școlii noastre pentru titlu. Rivalitatea aceea care data încă din vremea în care tata fusese la școală, l-a atras afară din biroul său.

Aproape că am căzut pe spate de emoție când l-am văzut pe bancă, dar m-am adunat imediat, când mi-am dat seama că aceasta era oportunitatea pe care o așteptasem de mult de a-l face mândru de mine. Am jucat mai pățimaș și mai bine ca niciodată în acea după-amiază, scufundându-mă parcă în iarbă când mă aruncam să prind o minge joasă; făcând un salt nebunesc cu plonjon pentru a salva baza a treia. Dar nu am reușit să fiu starul aceluși meci. Aruncătorul nostru, Paul Abbott, a fost evident, marele star al meciului.

— Aruncătorul acela al vostru e un jucător pe cinste! spuse tata la cină în seara aceea. Era primul comentariu pe care îl rosti cu privire la meci. Am așteptat și alte comentarii, ținându-mi involuntar respirația în timp ce el își tăie o bucată de carne de vită și începu să o mestece îngândurat. Aș zice că mai ai cale lungă până să ajungi să fii la fel de bun ca el.

Cuvinte devastatoare. Aș fi vrut să aud măcar un singur cuvânt de laudă, „Bună treabă ai făcut, fiule!” sau „Sunt mândru de tine”, dar cele mai mari eforturi ale mele în baseball se făcură praf în fața lui. Nu am mai participat niciodată la selecția pentru echipă. Am prețuit părerea tatălui meu mai presus de oricare alta, și dacă el mă considera falimentar, atunci și eu mă vedeam la fel.

În al doilea an la liceu, unul dintre profesorii mei de engleză m-a convins să încep să scriu la ziarul școlii.

— Scrii atât de frumos — atât de ireproșabil! insistă el, iar eu i-am sorbit laudele ca un rătăcitor în deșert care primește un pahar cu apă. Am scris pentru ziarul școlii — articole atente, curate care nu trădau nimic din mine. Am lucrat ca editor din primul an la liceu și până în ultimul — cel mai tânăr elev al liceului care să se fi bucurat vreodată de o asemenea onoare. Tata nu a aflat niciodată. Eram îngrozit să-i spun, îngrozit că avea să-mi considere din nou toate eforturile ca fiind gunoi, și să-mi răpească toată demnitatea pe care o simțeam când îmi vedeam articolele și numele tipărite.

Cu cât creșteam mai mare, cu atât tata mă ținea tot mai din scurt. Când am absolvit liceul, viața mea gravita în jurul vieții sale precum o planetă pe orbita ei în jurul soarelui, ținut în captivitate de dorințele sale prin efectul neobosit al personalității sale. Spuneam și făceam tot ce dorea el. Aveam să urmez același colegiu pe care-l urmase el, să studiez pentru a urma facultatea de drept, iar într-o bună zi aveam să-mi făuresc o carieră în politică. Tata a ignorat complet, fără nici-o grijă faptul că cineva care se bălăbaia în halul în care o făceam eu nu avea nici-o șansă de succes nici în avocatură și nici în politică. Credea că prin simpla forță a vocii lui îmi putea transforma limba — doar voia lui câștigase întâietate în toate celelalte privințe.

Cursurile de compoziție literară au fost preferatele mele la colegiu, și din nou am scris în secret pentru ziarul școlii. Tata nu a văzut niciodată premiile jurnalistice pe care le-am câștigat. Departate de influența lui, prins de viața emoționantă și provocatoare din campus, am experimentat primele tentative ale încrederii în mine însumi. Eram priceput la scris. Aveam o plăcere imensă să scriu. Doream să-mi petrec tot restul vieții făcând-o. Uram toate cursurile care mă pregăteau pentru facultatea de drept. Ideea de a lua cursuri de oratorie mă umplu de groază. Și așa mă întorceam la sfârșitul fiecărui an școlar la temuta slujbă de vară în biroul de avocatură al tatălui meu, hotărât să-i explic cât de mult uram ideea de a face dreptul, hotărât să-i spun adevărul — doream să trec la clasa de jurnalism.

Cuvintele nu le-am putut rosti niciodată. Părăsit pe orbita mea familiară, am început să mă simt îngrozitor la gândul că l-aș fi putut dezamăgi. Aveam atât de mare nevoie de aprobarea lui, încât eram gata să fac orice, să spun orice pentru a o obține. Mă întorceam în fiecare toamnă la colegiu, și continuam să mă pregătesc pentru drept.

Am absolvit cu bine. La ceremonia de acordare a diplomelor, am primit încuviințarea aprobatoare cu capul din partea tatălui meu, la fel cum un om mort de foame acceptă pâinea mucegăită – însetând și fiind mai mult decât recunoscător pentru orice fărâmătură pe care o puteam obține. Fusesem acceptat la aceeași facultate de drept unde studiaseră și el și bunicul meu. Aveam să îmi încep studiile la toamnă.

În vara aceea am lucrat din nou în biroul lor de avocatură, și m-am implicat împreună cu tata într-o campanie electorală importantă. Adesea lucram ore suplimentare umplând plicuri la sediul central al partidului. Tata nu m-a chemat niciodată să fiu și eu martor la manevrele politice secrete care aveau loc în spatele ușilor închise, dar la scurt timp după ce am început facultatea de drept, m-a condus într-o seară în camera lui de conferințe plină de fum de țigară. Am fost copleșit la vederea atâtor persoane importante așezate în jurul mesei, dar cuvintele uimitoare care au curs de pe buzele tatălui meu în seara aceea m-au lăsat fără grai.

— Fiul meu este foarte talentat într-ale scrisului, le spuse el celorlalți bărbați. A fost cel mai tânăr student care a lucrat vreodată ca editor la ziarul liceului său, iar articolele lui au câștigat diferite premii de jurnalism în colegiu. Cred că e omul care ne poate ajuta.

A trebuit să mă sprijin de masă ca să nu mă prăbușesc cu totul. Știa! Tatăl meu știuse în tot acest timp despre faptul că scriam, și nu era supărat. Dar când a rostit cuvintele pe care așteptasem o viață întreagă să le aud, am rămas fără suflare.

— Da, sunt foarte mândru de fiul meu.

Era mândru de mine! A fost pentru prima oară în viață când tata m-a lăudat, și a făcut-o în fața colegilor săi. Am

zburat atât de aproape de soare, cuibărindu-mă în căldura flatărilor sale, încât lumina lui m-a orbit față de adevărul care a urmat.

— Avem nevoie de ajutorul tău, fiule...

În următoarele ceasuri, tata și apropiații săi mi-au oferit informații scandaloase despre unul dintre oponenții lor politici, iar eu am notat totul, ascuțindu-mi și șlefuiindu-mi exprimarea până deveni o armă letală. De bună voie am devenit ucigașul lor, angajat să asasinez caracterul inamicului lor.

Două zile mai târziu, articolul meu avea să apară pe niște manifeste care înțesară în mod misterios întregul oraș. Desigur, tata și membrii partidului său puteau să jure pe bună dreptate că nu ei scriseseră cuvintele acelea blestamate – eu eram autorul. Ca avocați, avuseseră grijă să nu fie calomniatori, dar opera mea era o capodoperă a insinuării și a bârfei, care a născut suficiente îndoieli în mintea oamenilor, încât să îi nimicească reputația inamicului lor. Pierdu atât bunul său nume cât și alegerile de apoi.

Ceea ce făcusem m-a îngrozit. Folosisem cuvintele în felul în care o făceau tata și bunicul – corupându-le pentru a răni, a înșela și a distruge oameni. Prostituasem regulile jurnalismului de calitate, deformând și ascunzând adevărul în favoarea puterii. Mă uram. Îl uram pe tata. Îi îngăduisem să mă seducă – să mă violeze.

Când am plecat de acasă a doua zi, tata credea că mă duceam la facultatea de drept cu zece zile mai devreme, pentru a mă instala. Dar eu am fugit să mă înrolez în armată.

Nu i-am scris până nu mi-am completat instrucția de bază, până fu mult prea târziu chiar și pentru tatăl sau bunicul meu cel influent să mai schimbe ceva. N-am vrut să am nimic a face cu școala de ofițeri, la care aveam dreptul să merg din cauza faptului că absolvisem colegiul. M-am înscris la infanterie împreună cu băieții de la țară și cu fiii imigranților, sperând să îmi pierd urma în marea masă și pe lunga listă a celor înrolați.

La șapte luni după înrolarea mea, la 6 aprilie 1917, America i intra în marele război. Armata ne-a trimis pe

mine și pe prietenii mei în Franța, pentru a sluji în Corpul forțelor expediționare ale Americii, sub conducerea generalului Pershing. Ne-au pus să mășăluiim prin Paris la 4 iulie, apoi ne-au expediat la taberele de antrenamente pentru a învăța realitățile gropilor cu saci de nisip și a tranșelor noroioase – condiții pe care aveam să le experimentăm curând pe frontul de vest.

Mi-au încredințat o pușcă Springfield de calibru O,3 pentru a mă război cu inamicul, dar nu mi-au dat nici-o armă pentru disperare și pentru distrugerile provocate de război – nici-o apărare în fața realităților diviziilor decapitate și risipite ca niște păpuși stricate, în fața orașelor și pădurilor transformate în moloz și cioturi carbonizate, în fața copiilor care mureau de foame. Am îndurat oroarea de a privi vieți de oameni – bărbați pe care îi cunoșteam și pe care îi iubeam – transformate în „forțe” impersonale, sacrificate în numele obiectivelor militare. Știam că aș fi putut să mă lupt cu toate aceste imagini într-o oarecare măsură dacă aș fi scris despre ele, dar eu comiseseam crimă prin cuvintele mele, iar acum trebuia să suport pedeapsa completă pentru crima pe care o săvârșisem. Aveam să-mi ispășesc păcatele în bătălia de la Cantigny, din 28 mai 1918, la Beleau Wood din 4 în 26 iunie, și la St. Mihiel din 12 septembrie. Acolo se sfârșea povestea lui Gabe. O lectură tulburătoare înainte de culcare. Adăugată la toate câte se petrecuseră în ziua aceea, n-am reușit să închid un ochi.

Dimineața devreme am coborât tiptil în bucătărie pentru a fierbe o oală cu cafea. Aerul toamnei era răcoros, o vreme perfectă pentru a îmbujora merele mele, dar mă făcu să tremur la gândul Că iarna era aproape. Am aruncat câteva lemne în sobă pentru a face focul, și în timp ce am închis ușița de fontă a sobei, m-am gândit la povestirea lui Gabe.

Probabil că mă auzise și pe mine în fiecare dimineață trântind ușița în timp ce zăcuse în camera mea de oaspeți. Iar dacă povestea pe care o citisem noaptea trecută era adevărată, sunetul ei trebuie să-i fi ridicat în memorie amintiri dureroase. Mi-am amintit de modul cum Gabe plânsese după tatăl lui în noaptea când febra lui crescuse și

cum cerșise iertarea acestuia. Am simțit cum ochii mi se umplură de lacrimi, amintindu-mi cum îl părăsisem și eu furioasă pe tata.

Chiar atunci se deschise ușa camerei de oaspeți, și apăru mătușa Batty. Purta jerseul galben ca și canarul peste cămașa de noapte, iar părul îi era ciufulit. Probabil că și eu arătam la fel de răvășită și cu ochii împăienjeniți, pentru că se apropie și se opri lângă scaunul meu pentru a mă îmbrățișa, odihnindu-și obrazul pe părul meu.

— Nici eu n-am dormit-prea bine, păpușă, spuse ea. Mi-am petrecut toată noaptea rugându-mă pentru sărmanul băiat, m-am rugat ca oricare ar fi lucrul cu care se va fi războind, Dumnezeu să-l ajute să facă ceea ce trebuie.

Mi-am dat seama că mătușa Batty nu știa încă nimic despre Gabe. Nu-i împărtășisem ce spusese șeriful Foster. Nu reușisem să mă conving să rostesc cu voce tare acele cuvinte cu o zi înainte. Dar Gabe îi furase și inima mătușii Batty. Avea și ea dreptul să știe adevărul despre el.

— Mai bine iei un loc, mătușă Batty. Trebuie să-ți spun ceva.

Își turnă în tăcere o ceașcă de cafea, apoi se așeză de cealaltă parte a mesei, amestecând zahărul din ceașcă cu o linguriță.

Am luat adânc aer în piept, cum obișnuia să facă Gabe când se pregătea să-i oblojesc piciorul. Probabil că toate rănilile aveau să se deschidă larg diin nou, odată ce pronunțam acele cuvinte.

— Șeriful mi-a spus că Gabe s-a folosit de numele lui Matthew și de identitatea lui când locuia la Chicago. Se pare că Gabe știa totul despre Matthew – ziua lui de naștere, și numele părinților săi, și tot restul. Iarr eu eram convinsă că era Matthew.

— Nu, doar nu ți-am spus că nu e? Matthew și-a pierdut vârful degetului când era copil, și arăta întotdeauna atât de urât. Gabii avea mâini foarte frumoase, nu-i așa?

Am privit tăblia mesei, încercând în zadar să îmi șterg imaginea mâinilor lui Gabe din minte.

— Poliția are suspiciuni, mătușă Batty. Vor să știe ce s-a întâmplat cu adevăratul Matthew. A dispărut, iar ei cred

că Gabe are de-a face cu asta. Mi-am băgat nasul în sacul lui Gabe și am citit câteva dintre povestirile lui în timp ce zăcea la pat, iar șeriful avea dreptate – știe totul despre Matthew Wyatt. A scris despre cum s-a spart gheața cu Willie și a murit. Și l-a descris cu acuratețe pe Frank Wyatt. Știa până și faptul că Frank nu era tatăl adevărat al lui Matthew.

Mătușa Batty cântări o clipă spusele mele, înainte să spună:

— Poate că s-a întâlnit pe undeva cu Matthew. Poate că chiar Matthew i-a spus lui Gabe toate astea.

— Dar de ce i-ar fura Gabe numele lui Matthew și identitatea? Șeriful Foster și cu domnul Wakefield cred că a venit aici ca să-mi fure livada.

Ea-și scutură capul.

— Nu cred. Gabe nu a pretins niciodată că e Matthew cât timp a locuit aici. Ne-a spus că era Gabriel Harper, un scriitor... și chiar era scriitor. M-a lăsat să citesc câteva dintre scrierile lui. Ce să facă un jurnalist din Chicago cu o livadă?

— Am mai găsit una dintre povestirile lui aseară, i-am spus. A încercat s-o ardă în soba din atelier, dar focul nu s-a aprins. Probabil că a scris-o în ultimele două săptămâni, pentru că numai ce i-am cumpărat caietul acela. Povestea asta spune că tatăl lui a fost un avocat renumit de la oraș, care a vrut să-l facă și pe el avocat. Dar Gabe dorea să fie scriitor așa că a fugit de acasă și s-a înrolat în armată. Nu știu dacă de data asta spune adevărul sau nu.

Mătușa Batty oftă.

— Cândva am scris despre cum e să fii capturat de canibalii din junglele africane, și nici măcar n-am pus vreodată piciorul în Africa – cu atât mai puțin să fi întâlnit vreun om dornic să mă mănânce.

— Nu-mi doresc decât să știu care este adevărul, atât. N-ar fi putut Gabe să ne spună măcar nouă adevărul?

Mătușa Batty mă studie îndelung, mâinile ei cuprinzând ceașca de cafea.

— Ești îndrăgostită de Gabe, nu-i așa, păpușă?

— Nu... da... nu știu!

— Și el te iubește.

— De unde știi?

— La fel cum știu că tu îl iubești – este scris pe fețele voastre. V-am văzut pe amândoi cum ați încercat să vă împotriviți acestui lucru. Dar nu te poți împotrivi unei forțe atât de puternice cum este dragostea. Walter și cu mine am încercat și am eșuat în mod lamentabil. Știu că Gabe trebuie să fi avut un motiv foarte întemeiat care să-l silească să plece de la tine în felul în care a făcut-o.

— Cu siguranță mi-ar fi de ajutor dacă aș ști care este acel motiv. Nu am vrut să-l iubesc, mătușă Batty, pentru că m-am temut atât de tare că s-ar putea întâmpla una ca asta. Dumnezeu continuă să mă tachineze, oferindu-mi lucrul după care tânjesc, ca apoi să mi-l smulgă iar de sub nas. Mămica mea avea dreptate. Spunea că dragostea e exact ca vata de zahăr. Promite atâtea, și când încerci să-i simți savoarea, nu mai rămâne nimic. Dar presupun că nu mă număr printre cei norocoși, pentru că în acest moment dragostea are un gust destul de amar pentru mine.

M-am gândit la asta toată noaptea, și am ajuns la concluzia probabil Dumnezeu mă pedepsește pentru că am mințit.

Mătușă Batty mă privea de parcă nu-i venea să creadă că eu aș fi fost capabilă să mint.

— Despre ce anume ai mințit, păpușă?

Încrederea pe care o avea în mine îmi împunse conștiința la fel cum ar fi făcut-o un stup de viespi mânioase. Știam că venise timpul să încep să scot adevărul la iveală.

— Despre tot! Am mințit încă de când am coborât din tren în Deer Springs cu zece ani în urmă. Șeriful Foster spunea că Gabe m-a mințit pentru a-mi fura livada, iar dacă e adevărat, atunci este exact ce merit, pentru că și eu am făcut exact același lucru. L-am făcut pe Sam să creadă că-l iubesc ca să pot fi și eu acasă aici. Nici lui nu i-am spus niciodată adevărul despre mine. Sunt o impostoare, la fel ca Gabe. Iar acum Gabe îmi plătește cu aceeași monedă, pentru tot ce-am făcut...

PARTEA a VIII-a

POVESTEA ELIZEI

New Orleans, 1904

„Cu toții suntem niște străini într-o țară străină, tânjind să fim acasă, dar fără să știm prea bine ce anume sau unde este acasă. Îl întrezărim uneori în visele noastre, sau când pășim după colț, și dintr-odată descoperim o ciudată și dulce familiaritate, care dispare la fel de repede cum a și apărut.”

MADELEINE L'ENGLE

CAPITOLUL 16

Cea mai limpede amintire pe care o am despre mămica mea este din ziua când m-a dus la circ, și aveam cam aceeași vârstă pe care o are și Becky Jean a mea. Nu mai fuseserăm niciodată undeva înainte de ziua aceea – doar până la magazinul de la colț și înapoi, sau din când în când la biserica cea mare din blocul alăturat. Și asta pentru că mămica mea era foarte bolnavă. În cele mai multe zile mă jucam de una singură în camera noastră sau priveam oamenii trecând pe stradă pe sub geamul meu în timp ce mami dormea, iar eu așteptam să se trezească și să-mi pregătească ceva de mâncare. Ea nu prea putea mânca, și slăbise foarte mult. Stătea sprijinită pe perne în pat, sorbindu-și medicamentul în timp ce mă privea mâncând, iar uneori o lacrimă mare, argintie, i se rostogolea pe obraz.

În săptămâna dinainte să mergem la circ, mami începuse să aibă coșmaruri. Se trezea țipând că vede șerpi în camera noastră și creaturi îngrozitoare mișunând pe pereți, și m-a speriat atât de rău, încât am început să am și

eu coșmaruri. Dar când ne-am dus la circ, s-a sculat mult mai devreme din pat decât de obicei, și și-a turnat un pahar de medicament și mi-a spus:

— Ce-ar fi să mergem amândouă la circ, iubito? N-am uitat niciodată sunetul de catifea al vocii mamei mele, în felul rar și ușor târăgănat în care vorbea.

— Ce-i ăla circ? am întrebat eu.

Ochii i se umplură de lacrimi când îmi atinse obrazul cu palma.

— Sărăcuța și dulcea mea iubită. Tu nici măcar nu știi ce-i ăla circ. Se întoarse și își aprinse o țigară, apoi traversă încăperea până la lada ei veche. Adoram după-amiezele pe care le petreceam împreună, când deschidea lada aceea și își scotea toate costumele faimoase și strălucitoare. Erau făcute din material moale, mătăsos și acoperite peste tot cu paiete, sclipiri și pene. Într-unul dintre sertare, mami păstra o mică diademă din argint, un fel de coroană miniaturală care strălucea bătută toată cu diamante false. Ori de câte ori eram tristă, mami scotea coronița și mă lăsa să o port. O scoase și în dimineața aceea, și mi-o puse pe cap.

— Îngerășul meu, șopti ea.

Într-unul din compartimentele din lada ei se găseau partituri, îngălbenite și șifonate de vreme. Mâna mamei tremura în timp ce scormonea prin sertar, căutând ceva. Am suflat scrumul de țigară ce-i cădea pe pagini, temându-mă că avea să le dea foc. Când nu găsi ceea ce căuta în acel sertar, îl deschise pe următorul, scoțând o mână plină de programe decolorate.

— Uite, vezi? Asta-s eu, iubito. Yvette Dupre. Privighetoarea îngerilor.

Am privit multă vreme poza mamei mele îmveșmântată într-o rochie lungă, strălucitoare. Părul ei roșu îl avea strâns într-un coc, cu coronița argintie cuibărită chiar în vârf. Fusesse foarte frumoasă, înainte să se îmbolnăvească.

Mama întoarse pagina pentru a-mi arăta alte poze – un bărbat zâmbitor cu joben și baston, un om caraghios cu o păpușă uriașă în brațe.

— Pe vremuri cântam în turnee muzicale, spuse ea. Așa l-am cunoscut pe tăticul tău.

Am dat din cap ca și când aș fi înțeles, dar nu înțelegeam nimic. Ea dădu fumul afară, apoi scormoni prin teancul de programe până găsi poza cu un grup de bărbați, îmbrăcați toți în haine caraghioase.

— El e Henri – tăticul tău – chiar acela. Arătosul Henri Gerard.

Am încercat să văd mai bine, dar poza era atât de mică, încât nu-mi dădeam seama cum arăta la față. Mama mai sorbi o gură din medicamentul ei, apoi rămase multă vreme cu privirea pierdută, cu ochii goi și întunecați, cu buzele foarte palide. Nu mai era nici-o urmă de viață pe fața ei, iar asta mă speria. Uneori părea să nu-și amintească cine eram.

I-am atins mâna.

— Mami? Degetele îi erau la fel de reci ca și gratiile de la radiatorul nostru când era oprit.

În cele din urmă își întoarse privirea spre mine, apoi spre programele din fața ei. Arăta de parcă tocmai s-ar fi trezit, și nu avea nici cea mai mică idee cine era sau cum ajunsese acolo.

— Mami? am spus din nou, trăgând-o de mânecă.

— Hmm?

— Aici mergem astăzi? am arătat spre unul dintre prospecte.

— Nu, iubito. Mergem la circ. Dintr-odată redeveni plină de viață, amintindu-și, așa că începu să caute printre programe până când găsi ceea ce dorea. Avea un model elegant pe margini și era scris cu litere roșii care se decoloraseră într-un roz învechit. Mama arătă spre poza din față. Vezi aici? Țasta e un elefant, iubito. Știu că n-ai mai văzut niciodată până acum un elefant, sunt niște animale tare uriașe! Vezi cât de mică pare femeia de lângă el?

Capul elefantului arăta ca un șarpe. Am simțit cum mi se face frică.

— O să mă mănânce?

— Vai, nu, iubito. Mă faci să râd. Și-i vezi pe clovnii ăștia? Și ei o să te facă să râzi. Și o să vezi oameni care se dau pe niște leagăne micuțe de tot, sus prin aer, ca niște

maimuțe, și... știi că o să-ți placă toate astea. Mai luă două guri din doctoria ei, golind paharul. Când îl așează jos și-și stinse țigara, m-am cuibărit la ea în brațe. Mama mă strânse tare la piept, ținându-mă mai strâns decât mi-amintesc să mă fi ținut vreodată, de parcă ni s-ar întâmpla ceva îngrozitor la amândouă dacă îmi dădea drumul.

— Știi că te iubesc, nu-i așa, iubito? șopti ea. Știi că vreau să fiu o mămică mai bună, dar... Înțelegeți că eu... nu mă simt bine?

— Da, mami. De fapt, uneori era atât de slăbită și de nesigură, încât abia dacă putea merge și până la magazinul din colț după mâncare și medicament. Săptămâna dinainte, căzuse în timp ce urca scările spre odăița noastră, iar femeia care se îngrijea de pensiune ți-pase și iar ți-pase la ea. A spus că ar fi aruncat-o demult pe mama în stradă unde-i era locul, dacă nu aș fi fost eu. Am încercat din răspuțeri s-o pun din nou pe mama pe picioare, dar nu puteam singură. În cele din urmă, unul dintre ceilalți chiriași, un prieten de-al mamei, a venit și a ajutat-o să ajungă în camera noastră. Nu-mi plăcea bărbatul acela. Avea păr foarte negru și aspru, vorbea într-o limbă străină cu mama și mirosea a pește. Dar a ajutat-o în ziua aceea să ajungă în pat și după aceea, ea a dormit multă, multă vreme.

Da, știam că mămici mea era foarte bolnavă. Medicamentul o făcea să se simtă mai bine, mai puternică, pentru puțină vreme. Râdea și uneori chiar cânta, ca un înger, dar când se golea sticla cu lichidul acela de culoarea chihlimbarului, mama devenea somnoroasă și fără vlagă și abia dacă mai putea vorbi din nou.

— Știi că te iubesc, nu-i așa, iubito? șopti ea din nou. Dacă nu te-aș iubi atât de mult, nu te-aș duce la circ după-masă, nu?

Ne-am îmbrăcat amândouă cu hainele noastre de duminică, iar mama îmi puse coronița pe cap, fixând-o bine de tot în cărlionții mei blonzi cu ace de păr, ca să nu-mi cadă. Mă simțeam ca o prințesă. Mama luă o ultimă doză de medicament să se întărească, apoi turnă restul în sticluța argintie și plată pe care obișnuia să o poarte în poșetă. Ne-am dus ținându-ne de mână până la colț unde

oprea tramvaiul, apoi am mers cu el multă, multă vreme. Când am coborât în cele din urmă, am mai mers puțin până am dat cu ochii în fața noastră de un cort imens, vărgat și am auzit acordurile armonioase ale unei flașnete și freacățul plin de viață al multor voci.

Următoarele câteva ore au fost cele mai frumoase pe care le-am petrecut vreodată cu mama. Rareori am văzut-o atât de fericită și plină de viață, râzând și arătând spre toate imaginile ciudate din arena din mijloc și din părțile laterale. Când a văzut cât de mult mă fascina vata de zahăr, mi-a dat un bănuț să-mi cumpăr și eu niște vată de zahăr. Era lipicioasă și dulce pe buzele mele, dar când m-am așteptat să simt puful acela pe limbă, dispăru. Am început să plâng, crezând că eu am greșit cu ceva.

— Unde a dispărut, mami?

— O, iubito, îmi pare rău. Ar fi trebuit să te avertizez înainte. Se topește când ajunge în gurița ta. Asta face vata de zahăr, îngenunche în fața mea pentru a-mi șterge lacrimile cu batista ei. Zâmbetul îi pieri și pentru o clipă a avut o privire înspăimântătoare, pierdută. Iar când vei mai crește puțin, vei descoperi că la fel este și dragostea – la fel ca vata de zahăr. Gura îți va înseta după ea, și îți va promite multe lucruri, dar când o vei încerca și vei dori să te bucuri de pe urma dragostei, nu vei mai găsi nimic. Doar un gust dulce, care va mai persista o vreme – și asta dacă ești dintre cei norocoși.

Mi-amintesc că ciroul m-a uimit în acea zi, dar sincer, nu-mi mai pot aminti magia acelor clipe. În anii care au urmat am văzut realitatea din spatele scenei false – zâmbetele vopsite de pe fețele clovnilor, scamatoriile care nu erau nici pe departe scamatorii odată ce le cunoșteai trucul – iar după aceea, tot ce avea legătură cu ciroul mi-a părut fals și ieftin. Chiar și tigrul care mânca oameni, care mă speriasse atât de rău în acea primă zi, s-a dovedit la fel de inofensiv ca și împărăteasa Estera sau Arabella.

Ce-mi amintesc de la acea primă excursie la circ a fost faptul că se întâmplau atât de multe lucruri deodată pe cele trei arene, că nu știam unde să privesc mai întâi. Nu vroiam să-mi scape nimic, așa că întrebam mereu:

— Unde te uiții acum, mami? La care dintre ei?

Îmi amintesc muzica fanfarei, agitația neobosită și râsul cristalin al mămicii mele. Îmi amintesc cum a icnit când am crezut că va cădea unul dintre acrobații aerieni, și cum ne-am acoperit amândouă ochii, iar apoi a tras cu privirea printre degete, ca să vadă dacă a căzut sau nu până la urmă. Dar ce mi-a rămas cel mai viu în minte a fost modul misterios în care mama se tot uita la mine, cu ochii ei triști, cenușii, și cum îmi tot atingea părul sau obrazul cu mâna ei rece ca gheața, spunându-mi:

— Știi că te iubesc, nu-i așa, iubito?

Când s-a încheiat reprezentația, am rămas pe băncuțe ascultând muzica pe care o cânta formația, până când cortul aproape s-a golit. Și sticla de doctorii a mamei se golise. Am văzut-o ridicând sticlucă ei argintie cât putu de sus pentru a putea sorbi și ultima picătură din ea. Apoi își scoase pudriera și rujul și își vopsi buzele purpurii, presându-le apoi cu o bucățică de hârtie igienică pe care o scosese din poșetă.

— Uite un sărut pentru tine, să-l păstrezi, iubito. Am vârât în buzunar bucățica fragilă de hârtie și am păstrat multă, multă vreme imprimeul buzelor ei – până când în cele din urmă s-a deteriorat hârtia cu totul.

Imediat ce s-a oprit muzica, angajații circului au pătruns în cort, făcând o gălăgie extraordinară în timp ce începură să demonteze băncuțele și toate dispozitivele de la circ. Mama se ridică în picioare și îmi luă mâna într-a ei.

— Eliza Rose Geirard, a sosit timpul să-ți întâlnești tatăl.

Am trecut printre zonele demarcate ale circului, acum goale, iar când am ieșit afară, am fost surprinsă să văd toate barăcile demontate deja. Corturile laterale, cabina unde se făcea vata de zahăr, cortul cu animalele, chiar și casele de bilete dispăruseră, lăsând pământul gol, bătătorit în locul unde fuseseră toate lucrurile acelea fermecătoare. Mama mă conduse prin spatele cortului cel mare la unul mai mic, unde un grup de interpreți de circ vorbeau și râdeau în timp ce își schimbau costumele îmbrăcându-se cu haine obișnuite.

Atunci mami a arătat spre cel care era tăticul meu. Avea un păr strălucitor de roșu care-i stătea în toate părțile

și Un nas roșu, bulbos, care se asorta cu părul. Purta niște pantaloni lăbărțați, stofă ecosez, cu bretele prinse cu nasturi, și o pereche de pantofi ce păreau de-un kilometru. Era clovn. Un bufon ridicol la Circul fraților Bennett.

Tata ședea pe un scaun în fața unei oglinzi, vorbind încet cu un alt bărbat, în timp ce-și îndepărta machiajul alb și zâmbetul exagerat de pe față. Dar se opri – încremeni ar fi cuvântul corect – când își ridică privirea și dădu cu ochii de mama.

— Bună, Henri, spuse ea. Mami era singura persoană pe care am auzit-o vreodată pronunțând numele lui tati pe franceză. Toți ceilalți îl numeau Henry.

— Yvette? Părea uimit și deloc sigur că era într-adevăr ea. Îmi amintesc cât de diferit arăta mami pe vremea când o numeau Privighetoarea îngerilor, înainte să se îmbolnăvească așa rău și să aibă nevoie de sticle întregi de doctorii. Nici nu era de mirare că tati nu a recunoscut-o, la cât de slabă era acum.

Mama își trecu mâna prin păr, de parcă l-ar fi putut umfla și să-l facă din nou frumos, de parcă ar fi vrut să-l mai fi purtat ridicat în coc, deasupra capului, așa ca în poză.

— Nu-ți mai cunoști propria nevastă, Henri? spuse ea râzând ușor. Sau pe fetița ta?

Tati privi spre un alt bărbat, apoi înapoi la mami înainte să privească în altă parte. Obrajii i se înroșiră aproape la fel de tare ca și părul. Celălalt bărbat își zvârli costumul într-o ladă și dispăru, ca prin farmec parcă. Tati se chinui puțin să-și scoată nasul și peruca, apoi își șterse și ultimele dâre de machiaj cu un prosop, înainte să îmi arunce în fine o privire. Încercă să zâmbească.

— A, a crescut de când am văzut-o ultima oară.

— Așa aș spune și eu. Ai fost plecat mai bine de doi ani, Henri. Va împlini cinci ani la următoarea aniversare, nu, iubito?

Nu i-am răspuns. Pur și simplu priveam iar și iar la străinul care era tăticul meu. Acum că-și îndepărtase tot machiajul, credeam că era cel mai atrăgător bărbat din câți am văzut – atât de diferit de toți bărbații care veneau la pensiunea noastră N viziteze pe mami și să-i aducă

medicamentul. Avea părul negru strălucitor, și-l purta lins și dat pe spate pe sub peruca lui, umerii îi păreau foarte largi, torsul rigid, drept și musculos pe sub îmbrăcămintea lui bizară. Încă nu se mișcase de pe locul unde șezuse când ne-am apropiat de el.

— Ce dorești, Yvette? întrebă el. Nu ai primit banii pe care i-am trimis? Dintr-un motiv pe care nu-l înțelegem, părea speriat de noi.

— Putem merge undeva să vorbim, Henri? Mi-ar prinde bine o țigară.

Tati se ridică și-și dezbracă costumul și pantofii cei caraghioși îndesând totul într-unul din geamantanele din șifonier. Avea maiou și o pereche de pantaloni obișnuiți dedesubt. Nu rosti niciun cuvânt în timp ce-și îmbracă jacheta și pantofii de stradă și ne conduse prin iarba bătătorită spre un lung șir de vagoane, parcate pe o linie de rezervă, la marginea câmpului. Se făcuse noapte, și trecuse cu mult de ora mea de culcare. Nu-mi amintesc prea multe din cele câte s-au întâmplat după aceea pentru că eram atât de istovită după toate emoțiile trăite la circ, că m-am ghemuit în cușeta răvășită a tatălui meu și am adormit imediat, în timp ce mami și tati își fumau țigările și povesteau împărțind o sticlă de medicament.

Micul compartiment de tren era întunecat când m-am trezit. Nu știam unde ma afluam. Am început să plâng de frică, iar mami apără din întuneric și mă luă în brațe.

— Știi că te iubesc mai mult decât orice în toată lumea asta, nu-i așa, iubito? șopti ea.

Am încuviințat cu capul și m-am lăsat apoi pe umărul ei dezgolit. Mă înveli într-o pătură, apoi mă puse înapoi pe bancheta de lângă masa pliantă unde șezuseră mai devreme ea și tati.

— Culcă-te acum, iubito. Respirația îi mirosea a doctorie când, mă sărută. M-am culcat la loc.

Apoi mă trezi șuieratul unei locomotive. M-am ridicat în șezut și am privit în jur la încăperea scaldată în razele lunii. În loc de pereții familiari, cu tencuiala crăpată de la pensiune, am văzut pereții întunecați, căptușiți cu lemn ai compartimentului de tren.

O scrumieră plină ochi și o sticlă goală din doctoria lui mami zăceau pe masă lângă două pahare năclăite. Jacheta tatăcului meu atârna de un cuier prins de ușă, dar restul hainelor sale zăceau într-un morman pe jos. Vagonul se clătină dintr-odată, apoi începu să înainteze încet.

Am privit în jur, căutându-o pe mama, dar numai tata zăcea lat în patul mototolit. Capul și un braț ce atârna din pat era tot ce se vedea din așternuturi. Sticla și paharele de pe masă începură să zornăie și să se lovească între ele, apoi întreaga încăpere începu să legene într-o parte și-n alta, pe măsură ce trenul prindea viteză.

— Mami? Mami, unde ești? am strigat eu. Ori de câte ori mă trezeam singură în camera noastră de la pensiune, mami venea repede în fugă de undeva de jos, de îndată ce o strigam. Dar de data asta nu veni. Fluierul locomotivei chiui din nou, un sunet tânguitor, jalnic.

— Mami! am început eu să plâng.

Tati gemu și se ridică încet în șezut. Privi în jur amețit, apoi rămase cu gura căscată, nevenindu-i să-și creadă ochilor când mă văzu.

— Ce mama...! Ce cauți tu aici? Unde-i Yvette? Yvette!

Dar era inutil pentru noi amândoi să o mai strigăm. Mama nu avea unde să se fi ascuns în nișa aceea minusculă. Am văzut groaza întipărită în ochii tatălui meu, la fel cum o văzusem și în seara dinainte. Încercă să coboare din pat, învelindu-se în cearșaf, dar mișcările trenului, care acum gonea cu toată viteza, îl făcu nesigur pe picioare. Căzu din nou în pat.

— O, Doamne... mormăi el. Yvette, cum ai putut?

— Unde e mămica mea? suspinam eu.

Tati își frecă obrajii cu mâinile, apoi își ridică încet capul.

— Ne-a părăsit. A plecat.

Eram prea mică pentru a înțelege ce înseamnă moartea pe atunci, dar un an mai târziu, când Carlo a căzut de pe sârma de sus și a murit, am auzit-o pe soția lui Bianca tânguindu-se plângând:

— A plecat... a plecat... cum a putut să mă părăsească, și striga către Dumnezeu la fel cum o făcuse și tati în acea dintâi dimineață, și am înțeles în cele din urmă că mami

murise din cauza bolii îngrozitoare. Dispăruse, și nu aveam s-o mai văd niciodată, la fel ca și Carlo. Caravana circului pornise spre următorul oraș, fără a păstra urma vreunuia dintre ei.

Chiar mai târziu, când am învățat câte ceva despre rai într-o biserică luterană din Lima, Ohio, știam că Isus o ținea pe mami în siguranță în brațele Sale. M-am simțit ușurată să aflu că nu avea să mai fie niciodată bolnavă sau să meargă împleticindu-se. Dar în acea primă dimineață îngrozitoare, în timp ce tati zăcea cu capul în mâini plângând după ea, tot ce-am putut face a fost să plâng cu el și să strâng tare la piept coronița argintie a lui mami, care îmi căzuse de pe cap în timpul nopții.

Tati nu avea nici cea mai mică idee ce să facă cu mine. În primele trei zile, abia dacă îmi aruncă vreo privire, ce să mai vorbim să mă ia în brațe sau să mă consoleze.

— Ține... mănâncă, spunea, și-mi întindea o farfurie cu mâncare peste masă, împingându-mi-o cu un singur deget. Cu propria lui farfurie ieșea afară pe treapta vagonului cu spatele la mine. Dormeam pe banchetă în timp ce trenul huruia și gonia prin noapte, apoi îngenuncheam pe aceeași banchetă și priveam pe geam la fermele, pădurile și orașele ce alergau pe lângă noi în lumina răsăritului.

Când oprea trenul, vedeam orașul de corturi înălțându-se undeva într-o zonă golașă, sau pe câmpul vreunui fermier.

— Stai aici, îmi spunea tati în fiecare dimineață pe un ton mânios în timp ce pleca pentru reprezentația sa ca și clown, pentru a-și îmbrăca costumul și a-și pune machiajul. Știam că pe-afară erau probabil tigri și elefanți cu capete care arătau ca și șerpii și eu eram prea îngrozită pentru a pleca din vagon. Mulțumesc lui Dumnezeu că în cele din urmă mătușa Aluna s-a îndurat de mine, altfel nu știu ce s-ar fi ales de mine. Se întâmplă să treacă pe acolo într-o dimineață și să mă zărească pe geam, chiar când tati se pregătea să plece.

— Doamne Dumnezeule, Henry! spuse ea cu vocea ei pițigăiată, de pitic.

— Nu poți ține copila asta închisă aici tot restul vieții ei! E o ființă umană vie, un suflet de om! Și încă sânge din sângele tău, pe deasupra!

— Trebuie să mă ajuți, Aluniță, o imploră tati. Habar n-am ce să fac cu ea... sau ce-i trebuie.

— Păi, înainte de toate îi trebuie puțină dragoste, din când în când, la fel cum ne trebuie la toți. Mătușa Aluna se cocotă pe banchetă lângă mine și mă luă în brațele ei îndesate. Nu era mai înaltă ca mine, o făptură minusculă cu corp de femeie, cu ruj și fard pe față. O străină cu un aspect atât de grotesc m-ar fi înspăimântat de moarte dacă nu mi-ar fi fost atât de dor de mami. Tânjind după mângâiere, am strâns-o tare pe Aluna și am început să plâng.

— Vezi, Henry? spuse ea. Vezi? Asta-i tot ce-i trebuie copilei... puțină dragoste.

— Mama ei a plecat, Aluniță, și habar n-am ce să fac cu ea. Nu vrei să te ocupi tu de ea în locul meu?

— Să mă ocup? Dar e fiica ta!

— Știu doar că e fiica mea, spuse tati îmbufnat, dar n-am loc aici pentru ea, și nici în viața mea nu am loc.

— Ai mai mult spațiu aici la tine decât am eu în vagonul meu de dormit. Vrei să o înghesui acolo fără lumină și aer și o grămadă de femei îngrămădite până-n tavan?

— Nu vreau s-o văd deloc pe-aici, spuse el, umblând încoace și-ncolo prin spațiul îngust. Un circ nu este un loc unde să crești un copil.

— Lazlo și Sylvia au copii, și la fel și....

— Nu la asta mă refer. Știu că mai sunt copii aici, dar toți au crescut pentru a face mai târziu circ – s-au căsătorit cu alții ca ei. – Nu vreau ca ea să aibă o viață ca a mamei ei sau ca a mea. Vreau să aibă o viață adevărată, nu una petrecută pe drumuri zece luni pe an, și să trăiască mereu cu geamantanul deschis.

Mătușa Aluna mă mângâie pe creștet.

— Viața aceea nu îi va pica din cer, Henry. Tu va trebui să i-o oferi.

— Nu pot! Asta este ceea ce fac! Sunt un clovn la circ, nu un proprietar de prăvălie sau funcționar la bancă. Nu

am de gând să devin tată. S-a întâmplat accidental... așa că m-am căsătorit cu Yvette, iar acum a plecat și...

— Și tu ești tată, spuse ea cu asprime. Și dacă nu cumva ai de gând să-ți părăsești copila în vreun orfelinat pe undeva, va trebui să-i fii tată, Henry.

— Nu știi cum! răcni el. Sunetul vocii lui îmi zburli părul. Nu mi-l amintesc pe tati să fi ridicat tonul mai mult de vreo cinci ori în toată viața mea. Mătușa Aluna îmi dădu drumul și sări de pe banchetă pentru a merge lângă el, punându-și mâna pe brațul lui pentru a-l mângâia-

— Tu n-ai avut tată? întrebă ea blând.

— A murit când aveam opt ani. Tati își apucă melonul⁴⁴ de pe masă și și-l îndesă pe cap. Nu am timp pentru asta, Aluniță. O să întârzii la paradă, și nici nu mi-am îmbrăcat costumul încă. Deschise ușa dintr-o smucitură.

— Nu trebuie decât să fii tăticul pe care ți l-ai dorit întotdeauna, Henry.

Tati înmărmuri în prag, apoi se întoarse încet privind-o îndelung. Arăta de parcă fusese palmuit.

— Ce-ai spus?

— Exact asta trebuie să faci. Dacă ți-ai dorit vreodată ca tăticul tău să te fi dus seara la culcare, păi atunci du-o la culcare. Dacă ți-ai fi dorit ca tăticul tău să te fi ținut pe genunchi și să-ți fi spus povești, atunci spune-i și tu povești.

Își scoase pălăria, își trecu de câteva ori degetele prin părul lucios, apoi o îndesă la loc pe cap. Părea că nu era în stare să vorbească.

— Învaț-o ce-i bine și ce-i rău, Henry. Cele zece porunci, porunca de aur. Tu le-ai auzit, nu?

— Da... mama a fost o bună creștină. Vorbea atât de încet, că abia îl auzeam. — Ea ne-a crescut după Scriptură. De aceea m-am căsătorit cu Yvette după... după ce am aflat că era însărcinată.

— Atunci o să te descurci, spuse mătușa Aluna, lovindu-l ușor pe braț. Du-te acum, înainte să-ți pierzi

---

⁴⁴ Pălărie rotundă cu calota bombată și boruri înguste, ușor ridicate în sus, purtată de bărbați.

rândul. Eu cred că o să sar peste parada asta. O să o țin pe fetiță pe lângă mine astăzi.

— Nu! Nu la reprezentarea ciudaților...

— De ce nu? Dintr-odată se înfurie. Dacă ciroul va fi casa ei, atunci trebuie să învețe că ciudații ca mine sunt și ei oameni. Sau poate că ți-e rușine că trebuie să-ți întâlnească „familia”, Henry?

— Îmi pare rău... nu am vrut să...

— Dispari de-aici până nu-mi ies din fire.

Arată cu degetul ei butucănos către ușă. Tati plecă. Mătușa Aluna aduna în ea niște nervi teribili pentru o femeie mărunță ca ea. Dar avea și o inimă de două ori mai mare decât a multor oameni. Îmi întinse mâna.

— Cum te cheamă, pușor?

— Eliza Rose.

— Mmm. Ai un nume la fel de frumos ca și tine. Vino, o să-ți arăt puțin cum arată noul tău orașel.

Am văzut curând că într-adevăr era un orașel – o adevărată tabără de corturi, care se mișcau în mod miraculos dintr-un loc în altul în timpul nopții. Era bucătăria unde bucătarii șefi ne pregăteau mâncarea; două corturi-cantină, unul pentru performeri și altul pentru muncitori; un cort-garderobă; o frizerie și spălătoria; corturi pentru elefanți și alte vietăți; și un cort uriaș alungit, numit cort-tampon, care conținea vestiarele bărbaților și ale femeilor în cele două capete opuse, iar în mijloc, boxe pentru caii care urmau să participe la reprezentație.

Acestea erau zonele private ale orașului nostru de corturi, dar mai existau și zone publice – corturile care făceau parte din spectacol, cum ar fi cortul cel mare și pasajul. Marchiza era intrarea principală spre cortul cel mare, și spre cortul menajeriei, unde cei care aveau bilet puteau vedea toate animalele exotice. Pasajul găzduia corturile laterale pe stânga, standurile închiriate și casele de bilete la dreapta.

— Rolul meu principal este în spectacolul intermediar, îmi explică mătușa Aluna în acea primă zi. Îmi arată spre afișul care făcea reclamă la atracțiile ce se găseau înăuntrul cortului, și imaginea uriașă a Alunei, care o făcea să pară

mai înaltă decât era de fapt. Sunt Regina Lily, spuse ea chicotind trist, cea mai mică femeie din lume și Regina liliputanilor. Apoi îmi schimb costumul pentru unul dintre numerele cu clovni împreună cu tatăl tău, unde mi se spune „Aluna” – dar asta se întâmplă mai târziu în cadrul spectacolului.

Mă ridică pe o scenă micuță aflată lângă intrarea în cort.

— Acum ești pe platforma pentru reclame, spuse ea.

— Aici stau unul sau doi dintre noi ciudații și îi lăsăm pe oameni să ne admire puțin. Asta îi determină întotdeauna să dorească să intre în cort și să-și cheltuiască banii.

Mătușa Aluna mă coborî de pe platformă murmurând și se întinse să-i dau mâna, dar când am văzut unde avea de gând să mă conducă, m-am oprit hotărâtă. Mami mă dusesse în cortul intermediar cu câteva zile în urmă, iar lucrurile pe care le văzusem acolo m-au îngrozit atât de tare, încât mi-am îngropat capul în umărul ei și am refuzat să privesc.

— Ce-i pușor, ți-e frică? Întrebă mătușa Aluna. Dar nu trebuie să-ți fie frică. Îngrozitorul om al zăpezilor nu este decât un urs polar din Alaska mort și împăiat, care e atât de bătrân și de deteriorat, că tot timpul trebuie să cârpin la blana lui. Mă apucă de ambele mâini și mă târî înăuntru împotriva voinței mele, vorbind tot timpul cu vocea ei pițigăiată. Vaca cu două capete a fost vie cândva, dar vezi? Acum e moartă și împăiată.

— Dar șarpele e adevărat? am șoptit eu, îndrăznind cu greu să privesc. Un boa constrictor uriaș zăcea încolăcit într-o cutie de sticlă pe podium lângă vacă, kilometri întregi de reptilă solzoasă, la fel de lat ca brațul unui bărbat.

— Da, dar nu o să-ți facă niciun rău. Sylvia îl ține atât de bine hrănit, că nu face nimic altceva tot timpul decât să doarmă. Ea și-l înfășoară pe după gât când e la spectacol, iar chestia asta e la fel de vâscoasă ca și fluviul Mississippi. Haide să mergem în spate și să te prezint celorlalți.

Am fost bucuroasă că ieșeam din cortul acela, dar grupul mic de oameni din spate care sporovăiau și fumau

arătau cel puțin la fel de înfricoșător ca și creaturile dinăuntru.

— Hei, toată lumea, ea este fiica lui Henry Gerard, trâmbiță mătușa Aluna. O cheamă Eliza Rose și va călători împreună cu noi pentru câțva timp.

Mi-au zâmbit cu toții și m-au salutat cu „Bine-ai venit, Eliza”, și „Ne bucurăm să te avem cu noi, pușor”, dar inima îmi bătea îngrozită în timp ce încercam să mă ascund pe după fustele mătușii Aluna. Sylvia, femeia cu șarpele era acoperită din cap până în picioare cu tatuaje. Gloria, doamna cea grasă era cea mai enormă persoană pe care am văzut-o vreodată, cu picioare de mărimea unor bușteni, și o rochie ce-i putea fi la fel de bună și unui elefant. Unul dintre bărbații din grup era atât de oribil, că mi-am ascuns fața. Avea păr alb, veritabil, pe scalpul trandafiriu, ochi bulbucăți și roșii, și pielea aproape translucidă. Afișul spunea că provenea dintr-un trib rar de oameni subpământeni, descendenți naufragiați dintr-o navă cosmică de pe Marte, dar când am crescut, am aflat că Albert era de fapt un albinos. Singura persoană care arăta cât de cât normal în tot grupul, era femeia din cauciuc – o acrobată care arăta în regulă câtă vreme nu se mișca, dar de îndată ce începea spectacolul, își îndoia tot trupul de parcă era nodurile unui covrig.

Îmi doream să mă întorc în siguranța compartimentului de tren al tatălui meu, dar nu știam cum să ajung acolo prin tot labirintul de corturi. Noul meu cămin și noua mea familie erau atât de bizare, încât mă copleșiră. Niciodată nu mă aventurasem la o distanță mai mare de câteva blocuri de pensiune, și atunci, însoțită de mami, și până când începuse să aibă coșmaruri, lumea mea mărginită rămăsese una foarte sigură. Acum aveam impresia, că pătrunsesem într-unul dintre coșmarurile lui mami.

— Doamne sfinte, dar dârdâi rău de tot! spuse mătușa Aluna când încercă să-mi desprindă degetele încălcite în fustele ei. Nu cred că poți rămâne aici cu mine. Dacă mă duc pe scenă cu tine așa agățată de mine, o să creadă toți că suntem surori siameze!

I-am auzit pe toți vorbind despre mine cu voci joase și întrebând-o pe mătușa Aluna despre mama și încercând să găsească o modalitate în care să aibă grijă de mine odată ce începea spectacolul intermediar. Nu se puteau hotărî ce să facă cu mine, așa că se certară o vreme până auzirăm cu toții parada apropiindu-se de locul unde se afla ciroul.

— Cred că e mai bine să te duc înapoi la tatăl tău, spuse mătușa Aluna în cele din urmă.

Tati ședea sus pe un splendid vagon de paradă, tras de patru cai Percheron. L-am recunoscut după nasul și peruca lui roșii și după pantofii gigantici. El și ceilalți clovni începură să coboare imediat ce vagonul se opri lângă cortul-tampon. Tati păru uimit când o văzu pe mătușa Aluna apropiindu-se de el târându-mă după sine, de parcă ar fi uitat cu totul de existența mea.

— Ai avut dreptate, Henry, spuse ea. Spectacolul intermediar a îngrozit-o. E mai bine să stea cu tine.

Arăta de parcă îi venea să-și ia tâlpășița. Fața lui de clovn zâmbea, însă fața lui adevărată nici pe departe.

— Ascultă, nu știi...

— Și să nu îndrăznești să o încui din nou în compartimentul tău!

Mătușa Aluna mă ridică bombănind și mă trimise dintr-o mișcare atât de brusc spre tata, încât nu am avut de ales decât să mă agăț de brațele lui. Aluna se întoarse, dând să plece.

— Nu, așteaptă! spuse tati. Și eu ce să fac cu ea?

— Ține-o în brațe, Henry, îi strigă ea peste umăr în timp ce se depărta legănându-se. Nu trebuie decât s-o ții în brațe!

La început, brațele tatălui meu erau la fel de reci și de inerte ca și labele ursului aceluia împăiat din Alaska, din cortul lateral, dar când mi-am îngropat fața la pieptul său și am început să plâng după mami, am simțit cum încet-încet, trupul i se relaxează.

— Știi... știi... murmură el, și nu mai fu mult până nu numai că mă ținea în brațe, dar mă îmbrățișa, mângâindu-mă pe spate și legănându-mă ușor pentru a-mi alina lacrimile. Mirosea a fard, a țigări și a ulei de Macassar, ulei

pe care îl folosea întotdeauna pentru a-și pieptăna părul său adevărat înspre spate.

— Totul va fi bine, îmi promise el. Nu trebuie să plângi...

CAPITOLUL 17

Dar am continuat să plâng. Zile și zile în șir. E o minune că costumul de clown al tatălui meu nu a început să mucegăiască. Mă agățam atât de strâns de pantalonii lui lăbărțați, că nu avea de ales decât să mă ia cu el peste tot pe unde mergea. Mă ascundea la picioarele sale, pe podeaua căruței în timpul paradei, apoi mă așeza într-un scaun special lângă standul fanfarei în timpul după-amiezii și în timpul reprezentației de seară. Am privit Circul fraților Bennett, spectacol după spectacol, până am ajuns să cunosc fiecare parte și fiecare piesă muzicală pe de rost.

În cele din urmă, amintirea mamei mele a început să se estompeze, iar viața mea a urmat o nouă rutină. În fiecare zi, dimineața devreme, trenul oprea, iar eu mă trezeam într-un nou oraș, în țipetele și fluierăturile muncitorilor ce descărcau platformele vagoanelor pe un teren liber. Ridicau mai întâi bucătăria și vagoanele-garderobă, ca artiștii să poată servi micul dejun și să se îmbrace pentru paradă. Eu îl însoțeam pe tati pe aleea clownilor după micul dejun, și-l priveam cum își pune costumul de clown, peruca și machiajul. Își desena cercuri mari în jurul ochilor și a gurii, apoi le înconjura cu o linie neagră. Când termina cu trasatul zâmbetului și-și atașa nasul de bufon, nu mai semăna deloc cu arătosul meu tătic.

Între timp, muncitorii și cei responsabili cu corturile înălțau orașul-circ. Mai târziu am auzit o predică într-o biserică episcopală în Milwaukee despre cum a vorbit Ezechiel și cum au prins viață oasele moarte, s-au ridicat și au trăit, și m-am gândit că probabil arăta la fel ca suporturile acelor corturi, îmbinându-se – mai întâi scheletul, apoi acoperământul din prelată, apoi se umpleau de muzică, de minunății și de viață.

Primul eveniment ce avea loc în fiecare oraș era întotdeauna parada. Aceasta le oferea locuitorilor o mostră din ceea ce avea circul de oferit și îi ademenea să cumpere bilete la cortul cel mare. În cele mai multe locuri pe care le-am vizitat, circul era singura distracție pe care o aveau oamenii în tot cursul anului, iar orașul era aproape

amorțit, de parcă ar fi fost toți în vacanță pe când ajungeam noi. Unde altundeva puteau vedea fermierii lei, elefanți, urși care dansau și șerpi uriași, când tot anul erau legați de lucrul pământului lor?

Uriașii cai Percheron care-trudiseră la descărcatul vagoanelor, erau rapid înveșmântați cu pene extravagante și hamuri sclipitoare, pentru a trage căruțele ce participau la paradă. Dirijorul fanfarei își împărțea oamenii în două, iar jumătate din oameni mergeam în vagonul din față, în timp ce cealaltă jumătate într-unul din vagoanele ce reprezentau diferite scene din mijlocul convoiului. Aceste vagoane tematice erau acoperite în întregime cu sculpturi deosebite, cu picturi reprezentate în culori vii, și cu frunze aurite, pentru a pune în scenă diferite povești. Când am crescut mai mare, mătușa Aluna m-a îmbrăcat în Cenușăreasa și mă suiam pe unul dintre aceste vagoane, cu un pantof de sticlă într-o mână și cu cealaltă salutând mulțimea. M-am distrat de minune, până când tati a pus capăt acestui obicei. A spus că uralele mi s-ar putea sui la cap și să-mi facă poftă de lumea artiștilor, care era ultimul lucru din lume pe care-l dorea pentru mine.

Clovnii defilau în mijlocul paradei, jucând tot felul de feste și făcându-i pe toți să râdă. Uneori, tati umbla pe stradă pe picioaroange care-l făceau să pară înalt de trei metri. Leii și tigri treceau prin fața tuturor trași în propriul vagon-cușcă, trași de alți cai, însă Gunther nu descoperea decât unul sau două dintre vagoane, ca oamenii să vadă doar o parte din ceea ce aveau de oferit, astfel să vină la circ pentru a vedea restul. Elefanții erau aproape la capătul convoiului pentru că ei reprezentau atracția pe care toți doreau s-o vadă. Familia Gambrini, care lucra cu elefanții noștri, își îmbrăcau cei trei copilași în costume sclipitoare și îi suiau pe spatele elefanților pentru a le face tuturor cu mâna, în cele din urmă venea flașnetă, trasă pe roți împreună cu o grămadă de tuburi, în zăngănitul tobelor, țimbalului, xilofonelor și clopotelor. Oamenii se înclinau după flașnetă și ne urmau, până la locul unde era înălțat cirul, pentru a vedea reprezentația. Aveau timp să vadă spectacolul intermediar al mătușii Aluna, să viziteze cortul

menajeriei și să cumpere vată de zahăr și Cricket Jack⁴⁵ înainte să înceapă reprezentația de după-amiază.

Tati lua o pauză scurtă pentru a se odihni puțin după paradă, iar apoi înfuleca ceva la cortul-cantină. Dar apoi clovni trebuiau să se întrunească în cortul cel mare pentru a-i întreține pe copii în timp ce oamenii se strâneau pentru spectacol. Când începea în cele din urmă reprezentația, tati intra din nou pe picioroangele lui în parada intrării principale împreună cu tot ansamblul artiștilor de la circ, apoi revenea de patru sau cinci ori de-a lungul spectacolului pentru a-și prezenta secvențele împreună cu ceilalți clovni. Ei trebuiau să întrețină atmosfera în public în timp ce muncitorii făceau curat după reprezentația elefanților, și mișcau echipamentele când într-un fel când într-altul după diferitele acte. Tati era, de asemenea expert în cascadorii pe cai și unul dintre numerele cu clovni era pe unul dintre caii din spectacol. Se prefăcea că scăpa calul de sub control, iar el abia-abia dacă mai reușea să se țină în șa, și m-a speriat îngrozitor primele dăți când l-am văzut – călărind de-a-ndoaselea, „căzând” sub burta calului sau stând în mâini pe spatele acestuia.

În cele mai multe dintre orașele pe care le-am vizitat, circul dădea două reprezentații, una după-amiază, iar alta seara. Tati nu apuca să se așeze să-și descalțe pantofii caraghioși și să-și depărteze machiajul decât după ce pleca și ultimul spectator, în timpul ultimei reprezentații, muncitorii desfăceau din nou orașul nostru de corturi și încărcau trenul, lăsând cortul cel mare și cortul-tampon la urmă. Așezau totul în vagoane așa cum aveam nevoie de ele în următorul oraș, și de îndată ce strâneau și Ultimul stâlp de susținere a cortului, toți erau deja îmbarcați în vagoane. Dormeam toată noaptea, timp în care locomotiva trăgea după sine cele cinci vagoane cu animale, cele zece vagoane-platformă și cele patru vagoane obișnuite de pasageri înspre următorul oraș, apoi ne trezeam a doua zi de dimineață și tot ciclul era luat de la capăt. Când am auzit un învățător de școală duminicală descriind modu

---

⁴⁵ Pop-corn glazurat cu sirop de caramel sau ciocolată.

oamenii din Biblie migrau dintr-un loc în altul cu corturile și animalele lor după ei, eram absolut convinsă că Avraam, Isaac și Iacov au călătorit și ei cu ciroul.

Dormeam pe bancheta din compartimentul minuscul al tatălui meu. Oamenii singuri ca tati împărțeau de obicei vagonul de dormit cu alți burlaci și nu aveau compartimente private – ciroul rezerva acele compartimente artiștilor lor cei mai buni și familiștilor. Dar frații Bennett îl prețuiau foarte mult pe tati, lăsându-l drept lider peste toți clovnii, iar el îi convinsese că avea nevoie de spațiu pentru a pune la punct toate secvențele fixe ale clovnilor și pentru a inventa noi trucuri și noi reprezentații. Când am crescut și am fost prea mare pentru a mai dormi pe banchetă, unul dintre tâmplari a construit o cușetă pliabilă pe care să pot dormi, chiar deasupra patului tatălui meu.

După ultimul spectacol, tati avea nevoie de timp pentru a se relaxa, așa că obișnuia să meargă în fiecare seară puțin la plăcintărie să stea la povești, să se relaxeze și să joace cărți cu ceilalți artiști. Dar întotdeauna mă asculta mai întâi spunându-i rugăciunea de seară, apoi mă învelea bine cu păturile spunându-mi, „Domnul să trimită îngerii Săi să tăbărescă în jurul tău.”

După ce se încheie primul meu sezon cu Ciroul fraților Bennet, și ne-am întors la locuința noastră de iarnă din Macon, Georgia nu mă mai agățam zi și noapte de tati. Să fiu sinceră, mă săturasem până peste cap să văd același spectacol mereu, de două ori pe zi, și îl imploram să mă lase să stau afară în „curtea din spate” dinapoia cortului celui mare. Ceilalți artiști mă treceau bucuroși dintr-un cort în celălalt în timp ce tati lucra, și întotdeauna se găseau două brațe binevoitoare care să mă țină. Uneori erau ale unui clovn sau ale unui acrobat, alteori ale unui cascador care călărea fără șa pe cai, dar întotdeauna era cineva acolo care să aibă grijă de mine.

În cele din urmă, m-am simțit acasă peste tot, și toți mă cunoșteau și îmi dădeau câte ceva de făcut. Gunther m-a învățat cum să adap lei și tigrii lui fără să-mi fie frică. Domnul Gambirini mă lua întotdeauna cu cei trei copii ai săi când își ducea elefanții la râu să se răcorească. El m-a

învățat să înot și să călăresc pe spatele elefanților. Lazlo m-a învățat cum să jonglez, mai întâi cu două mingi, apoi până la patru. Tot el m-a învățat să sar coarda,! dar numai Lazlo știa să sară coarda în timp ce mergea pe sârmă iar eu trebuia să rămân jos. Charlie clovnul m-a învățat cum să mă dau pe bicicletă. Avea un cimpanzeu pe care-l chema Zippy și care se dădea pe bicicletă ca parte a spectacolului, iar Charlie mă plătea uneori să fiu „îngrijitoare de maimuță”. Cea mai grea parte din slujba asta era să-l împiedici pe Zippy să fumeze. Fusese corupt când îi văzuse pe ceilalți artiști fumând, și le culegea chiștoacele de țigară pe care le aruncau deoparte când le venea rândul să intre în cort. Cimpanzeul știa chiar să scoată rotocoale de fum!

— Nu-l lăsa să pună mâna pe vreo țigară, Eliza, mă avertiza Charlie când mi-l lăsa în grijă. A început să tușească deja ca un fumător. Dar Zippy era la fel de rapid ca fulgerul, și dacă nu ajungeam înaintea lui la chiștoacele de țigară să le sting, Zippy le hăța și nu mai exista nici-o modalitate să îi mai iau după aceea țigara din mâini. Tati m-a învățat să citesc când am crescut mai mare, apoi m-a trimis la „școală” împreună cu ceilalți copii de la circ, timp de trei ore în fiecare zi. Niciodată nu am fost mai mult de doisprezece copii, sau cam așa ceva, iar părinții noștri ne erau pe rând profesori. Fiecare dintre copii, în afară de mine, aveau Câte o parte în reprezentația părinților lor, și trebuiau să participe două spectacole zilnic, așa că educația noastră era destul de superficială. Odată tati m-a înscris la o școală obișnuită în lunile pe care circul nostru le petrecea în Georgia. Am urât-o de-a dreptul! Eram atât de diferită de ceilalți copii, încât mi-a fost imposibil să mă adaptez și să fiu acceptată în mijlocul lor. Am plâns, m-am zbătut și am făcut scandal până când tati a renunțat în cele din urmă la idee. M-am întors la lecțiile pe care le primeam împreună cu ceilalți copii de la circ, între sesiunile de antrenament în care familiile lor exersau noile acte pentru sezonul următor.

Tânjeam să fiu parte dintr-un act al tatălui meu – sau în orice alt act, indiferent. Copiii familiei Gambriani purtau costume înțesate cu paiete și călăreau pe spatele elefanților, zâmbind și ridicându-și grațios brațele în timp

ce-și prezentau iscusința. Unul dintre elefanți o ridica pe micuța Angela Gambrini sus în aer în spatele său, în timp ce ea făcea cu mâna mulțimii care o aplauda. O altă familie se ocupa cu dresajul câinilor și al poneilor, iar cei doi fii ai lor învățaseră cum să conducă animalele prin toate tumele pe care le aveau de făcut înainte ca măcar să fi învățat să citească. Cei care călăreau pe cai își purtau copiii pe umeri, în timp ce stăteau în picioare pe spatele calului și executau turul final în jurul arenei.

Dar tati a refuzat categoric să mă lase să fiu parte a ciroului. Când a prins-o pe Gina învățându-mă cum să mă cațăr pe sârma pe care își executa exercițiile, s-a rățoit îngrozitor la ea, iar apoi nu a mai vorbit cu ea o lună întreagă. M-am oferit să călăresc pe elefant când unul dintre copiii familiei Gambrini s-a îmbolnăvit de varicelă și nu a putut participa la reprezentație, dar tati a spus „Categoric nu!” Dar mai rău ca oricând s-a înfuriat când l-a convins pe Charlie clovnul să-mi machieze și mie fața ca să arăt exact ca tati. Tati s-a înfuriat pe noi amândoi.

— Ești concediat, Charlie! a urlat el. Și tu! Treci și spală-te pe față imediat! Mă apucă de ceafă și mă târî până în baia comună. Niciodată nu-l mai văzusem atât de mânios.

— De ce nu mă lași să fiu clovn? am suspinat eu în timp ce mă spăla pe față. Mă și mir că nu m-a lăsat fără piele.

— Ești pedepsită pentru o săptămână întreagă! replică el.

— Și ce? Oricum sunt pedepsită tot timpul! Nu am nimic de făcut toată ziua, tati. Toți iau parte la spectacol în afară de mine. Unde este locul meu?

— Nicăieri. Nu ești parte a ciroului, și câtă vreme am și eu un cuvânt de spus, nici nu vei fi vreodată parte a lui!

— Dar de ce?

În sfârșit încetă să mă mai frece pe față și-mi azvârli un prosop.

— Ascultă, te cresc aici pentru că nu am de ales. Dar într-o zi vreau să ai o viață mai bună, departe de locul ăsta.

Mi-am ridicat privirea spre fața lui încruntată și l-am privit în ochii plini de furie, și am început să tremur.

— Nu mă vrei, nu-i așa, tati?

— Sigur că te vreau, dar...

— Nu, nu mă vrei. Ți-ai dorit să plec încă de când a murit mami. Ea îmi spunea întotdeauna cât de mult mă iubește, dar tu nu mi-o spui niciodată. Pentru că nu mă iubești deloc! Singura persoană de care îți pasă ești tu singur!

Cuvintele mele îl năuciră. Mânia din ochi i se preschimbă în durere.

— Eliza, dacă nu te-aș iubi atât, aș fi de acord să te las să faci ce vrei.

— Dar nu are niciun sens ce spui!

— Ba da, are. Ascultă... Își căuta cu disperare cuvintele, trecându-și degetele prin părul negru ca lignitul. Dacă... dacă nu mi-ar fi păsat decât de mine, aș fi încercat să te fac să arăți ca mine.

Aș fi vrut să calci pe urmele mele și să pui pe picioare un fel de dinastie de clovni pentru mine. Dar asta e o nebunie. Tu nu ești ca mine, tu ești o persoană aparte. Se aplecă în fața mea, apucându-mă ușor de umeri. Există o cu totul altă lume acolo afară, dincolo de corturile cercului, Eliza. Nu vreau să fii un clown ca mine. Vreau să fii ceea ce ai fost menită să fii.

— Dar... ce am fost menită să fiu, tati?

Îmi luă prosopul din mâini și îmi șterse cu grijă lacrimile.

— Nu știi, Eliza. Asta va trebui să descoperi tu singură.

Mult timp după aceea, m-am gândit la cuvintele tatălui meu, dar îmi aduc aminte limpede ziua când totul s-a schimbat definitiv pentru mine, ziua când nu am mai vrut să lucrez în circ. Aveam doisprezece ani și ajutam la standurile de vânzare din afara marchizei când a venit o familie tânără să cumpere niște vată de zahăr. Mama era îmbrăcată cu o rochie superbă albastru cu alb, iar tatăl era îmbrăcat în cămașa și pantalonii lui de duminică. El o numea cu blândețe „scumpa mea”, plin de dragoste în timp ce amândoi cumpărau vată de zahăr pentru cei doi copilași ai lor, un băiat și o fetiță. Mama se lăsă jos lângă copii și le arătă cu răbdare cum se mănâncă vata de zahăr, zâmbindu-

le și râzând cu ei. Dar tatăl nu îi privea pe copii, ci o sorbea din priviri pe soția lui, iar tandrețea pe care am văzut-o în ochii lui îi transfigura în întregime trăsăturile simple, colțuroase.

Când au intrat în cortul menajeriei, mi-am părăsit postul de la chioșcul cu vată de zahăr și i-am urmat. Tatăl cumpărase o pungă cu alune pentru ca fiul său să-l poată hrăni pe elefant, dar băiețușului îi era frică, așa că tatăl lui l-a luat în brațe. Mama o ținea pe fetiță strâns de mână în timp ce priveau tigrii.

A trebuit să alerg înapoi la chioșcul meu, dar când începu spectacolul, am intrat în corul cel mare și am scrutat cu privirea pe deasupra băncilor căutând familia aceea. Nu i-am găsit. În schimb am văzut sute de familii exact ca ei – mămici, tătici, bunici și copii, toți râzând și bucurându-se de vizita la circ. Durerea pe care am simțit-o era atât de pătrunzătoare, că puteam la fel de bine să fi căzut de pe sârma de sus. Îmi tăiase suflarea. Pentru prima oară în viața mea știam că pierdeam ceva – o familie – și tânjeam după o familie din toată inima.

Când spectacolul s-a sfârșit, am rămas lângă intrarea principală în timp ce oamenii începeau să iasă, iar în cele din urmă am revăzut mica familie. Tatăl își purta fiica adormită pe brațe în timp ce mama îl ținea pe micuțul ei de mână. Aveau să meargă împreună la casa în care locuiau toți împreună, cu o bucătărie confortabilă, cu paturi acoperite cu cuverturi și o sobă călduroasă în sufragerie. Aveau să se trezească mâine și în fiecare dimineață î în aceeași casă, în același orașel unde toți îi cunoșteau.

M-am dus în „curtea mea din spate”. Muncitorii dezasamblaseră deja aproape întregul orașel de corturi și încărcaseră totul în vagoane. L-am văzut pe tati în costumul lui stupid de clown și cu pantofii lui caraghioși, pe mătușa Aluna care era suficient de mică s-o pot duce în brațe, și i-am urât. Pentru prima oară în viața mea tânjeam după o familie adevărată, nu după adunătura bizară de oameni de circ cu care crescusem.

Nu am mai scăpat niciodată de acel sentiment. Pe măsură ce trenul circului călătorea prin nopțe, vedeam luminile calde ce izvorau de la geamurile caselor pe lângă

care treceam și sufeream pentru că eu nu locuiam într-una din ele. Jalea fluierului locomotivei era un sunet singuratic, care îmi umplea întotdeauna ochii de lacrimi. Marca intrarea într-un alt oraș, într-un alt stat, pentru care nu aveam să fiu nimic mai mult decât un străin în trecere. Mai rău, eram parte a unei bande de zurbagii și de ciudați de la circ, care erau priviți cu suspiciune și cu neîncredere ori pe unde s-ar fi dus. Oamenii își încuiau casele ori de câte ori venea circul în oraș.

Zi după zi priveam familiile care-și aduceau copiii la spectacole și îi invidiam – mămici cu fetițe în rochițe dichisite, tătici care cumpărau Cracker Jack și vată de zahăr pentru băiețașii lor. Și de Câte ori aveam posibilitatea, îl imploram pe tata să se lase de circ ca să putem fi o familie adevărată și să locuim într-o casă adevărată și nu într-un compartiment de tren. Dar tati ofta mereu și spunea, „Asta e meseria mea, Eliza. Asta este ceea ce-mi place să fac.” însă muncitorii aveau să strângă din nou rampele pe platformele vagoanelor, iar vagoanele colorate aveau să se înșire din nou înapoia locomotivei și circul se îndrepta deja spre următorul oraș. Iar eu îl însoțeam.

Tati nu mă lăsă să învăț vreun truc de la circ, dar s-a asigurat că învățam câte ceva din deprinderile de care urma să am nevoie în lumea de afară. Am învățat să gătesc de la bucătarii noștri din bucătărie, și a fost bine că am învățat să gătesc doar în cantități uriașe, pentru că soțul meu avea o mare poftă de mâncare. Am învățat să cos de la doamnele de la vestiar, iar când am ajuns la vârsta adolescenței, Gina și Luisa m-au învățat să folosesc machiajul și să-mi aranjez părul. Charlie și ceilalți clovni m-au învățat să râd de mine și de viață. Mă descurcam cu un cimpanzeu și cu elefanții și chiar cu un urs dresat, așa că nu mi-a fost niciodată frică de porci, vaci și găini.

Oamenii din corturile laterale, care mă speriaseră atât de grozav cândva, m-au învățat să nu privesc niciodată de sus oamenii care erau diferiți. „Inima e cea care contează”, m-a învățat mătușa Aluna, „și nu modul cum arată oamenii pe din afară. Unii dintre cei mai atrăgători oameni din lume au inimi care duhnesc mai rău ca balega de elefant.”

Am învățat ce înseamnă să rămâi flexibil și să te descurci indiferent de lovitura pe care o primești, pentru că ciroul a trecut prin tot felul de crize – membrii unei echipe care își dădeau brusc demisia între două spectacole, cai cu picioare rupte, și furtuni care băteau ploaia în cortul-vestiar, făcând learcă toate costumele.

Chiar și perfornerii experimentați mai cădeau și se răneau, sau vreuna dintre legăturile de la trapez nu ieșea cum trebuie se lăsa cu dinți ruți sau fracturi de mandibulă. Când acrobata noastră care călărea fără șa și-a fracturat glezna, fratele ei și-a pus o perucă și s-a mbrăcat într-o rochie pentru a călări în locul ei. Ne-am descurcat în locuri mlăștinoase și cu săptămâni în care reprezentațiile se anulau din cauza vremii ploioase, iar cecuri ajungeau cu întârziere. Niciodată nu am avut un accident de tren, dar auzisem povești îngrozitoare despre alte circuri care trecuseră și prin așa ceva. așa că întotdeauna trăiam cu această teamă în suflet.

Educația mea religioasă a fost un fel de pătură alcătuită din mii de petice și de crezuri, adunate dintr-o varietate de denominațiuni și predici în biserici de pretutindeni din America. De obicei duminica nu se lucra, iar tati se asigura că mergeam la biserică dacă găsea una prin apropiere. Îmi amintesc că ședeam în poala lui când eram mică, într-o bancă din spate, ascultând muzica superbă și rugăciunile frumoase, gândindu-mă la acest Tată ceresc despre care vorbeau cu toții. Cu siguranță El nu purta perucă și pantofi caraghioși. Și toți pastorii spuneau că El trăia într-o casă cu multe încăperi, într-un loc numit Rai și nu într-un tren cu compartimente.

Într-o duminică ieșeam dintr-o biserică ortodoxă după ce auzisem o predică despre Adam și Eva, și eram mai furioasă decât o viespe. I-am povestit tatălui ce învățasem în timp ce mergeam împreună înapoi la circ.

— Întotdeauna, îmi spui că trebuie să fac ce spune Scriptura, tati, dar tu nu faci așa! Biblia spune că nu e bine pentru om să fie singur. De asta a făcut Dumnezeu un ajutor potrivit pentru Adam. în timp ce mergeam, am lovit cu piciorul în trotuar pentru a accentua importanța

vorbelor mele. Faptul că eram atât de pornită părea să-l amuze pe tati.

— Nu sunt singur, chicoti el. Locuiesc cu tine – ca să nu mai vorbesc de celelalte trei sau patru duzini de artiști.

— Nu la asta se referă Biblia, și tu știi asta! Ai nevoie de o soție, tati.

Zâmbetul i se stinse.

— Am avut o soție – mama ta – și lucrurile nu au prea funcționat.

— Păi, mami a murit, și cred că a venit timpul să te recăsătorești. Am nevoie de o mămică, iar tu ai nevoie de un ajutor. De ce nu te poți căsători cu mătușa Aluna – de-adevăratelea de data asta?

Tati și mătușa Aluna se „căsătoreau” în fiecare spectacol. El umbla prin arenă pe picioroange, și pentru că era atât de înalt iar ea atât de mică, era imposibil să-și sărute noua „mireasă”. După ce tati încerca vreo trei sau patru scheme nostime care nu funcționau, acrobații apăreau în cele din urmă și le săreau în ajutor proaspeților căsătoriți suindu-se unul pe umerii celuilalt și o ridicau pe Aluna tot mai sus până reușea să îl sărute pe tati și tot publicul aplauda bucuros.

— Glumești, nu-i așa? Întrebă tati. Vrei să mă însor cu Aluna?

— Nu râde! O iubesc pe mătușa Aluna... și ea te iubește pe tine. Îmi aruncă o privire îngrijorată. E adevărat, tati. Întotdeauna a fost nebună după tine. Dacă n-ai fi atât de ocupat să flirtezi cu Gina, cu Luisa și cu toate celelalte fete drăguțe, ai vedea cât de mult te iubește.

— Ei bine, îmi pare rău, oftă el, dar eu nu simt același lucru în ceea ce-o privește. E o prietenă foarte bună, atâta tot. În plus, viața mea amoroasă nu te privește câtuși de puțin.

Ajunseserăm la o intersecție și eram atât de captivată, că am pășit pe strada aglomerată fără să mă asigur, chiar în fața unei mașini ce se-apropia cu viteză. Tati și-a întins brațul și m-a apucat exact la timp, trăgându-mă înapoi pe trotuar.

— Hei! Fii atentă, Eliza! Reacționase atât de spontan, că încă tremura. Se aplecă în fața mea, apucându-mă de

umeri. Ești bine? Ne priveam ochi în ochi, iar tăticul meu care de obicei era un om mândru, pălise.

— Sunt bine. Accidentul de care scăpasem ca prin urechile acului nu reușise să mă tulbure. Vroiam răspunsuri. Cum se poate că nu ai trăit cu mami când eram mică? am explodat eu.

Se ridică din nou, scuturându-și capul. Apoi pornirăm din nou la drum și nu credeam că mai avea să-mi răspundă, așa că luat prin surprindere când, într-un târziu, o făcu.

— Căsătoria aceea a fost un dezastru încă de la bun început, spuse el. Ne-am întâlnit în turneul muzical, unde mămica ta era cântăreața principală, iar Charlie și cu mine aveam câteva secvențe comice. Yvette susținea că mă iubește, dar a urât întotdeauna ceea ce făceam, ura că-mi acopeream fața cu machiaj și că purtam haine caraghioase. A continuat să se chinuiască să mă schimbe, știi? Să mă facă să caut o cu totul altă slujbă. Apoi s-a apucat de băut rău de tot, și am început eu să mă lupt s-o schimb. Lucrurile astea nu funcționează niciodată. Fie vă acceptați unul pe celălalt așa cum sunteți, fie s-a terminat. Pentru noi, se terminase. Am găsit o slujbă cu frații Bennett și am pornit în turnee. Ea a rămas, în New Orleans cu tine. Spunea că nu mai dorea să bată drumurile.

Când ne-am apropiat de o altă intersecție, tati se întinse și mă apucă de mână. Presupun că se speriasse când trecuse acea mașină atât de aproape de mine, pentru că a fost una din puținele dați când m-a luat de mână.

— Îți spun toate astea, continuă el, pentru că nu vreau să faci aceeași greșală pe care am făcut-o mama ta și cu mine. Scriptura are dreptate – oamenii nu ar trebui să fie singuri. Dar tu trebuie să te căsătorești cu cineva care să lucreze împreună cu tine, Eliza, să fiți o echipă, nu cu cineva care să încerce să te schimbe. Uită-te cum lucrează uneori împreună oamenii zburători în exercițiile lor la trapez. Au încredere unul în celălalt. Își încredințează în fiecare zi viața unul în mâna celuilalt. Și trebuie să-l prindă pe celălalt întotdeauna înainte să cadă. De asta ar trebui să aibă parte un soț și soția lui – muncă de echipă și încredere.

Când am ajuns la adolescență, mătușa Aluna a decis că aveam nevoie de compania altei femei care să mă ghideze, așa că m-am mutat din compartimentul de tren al tatălui meu în vagonul de dormit al femeilor. Vechea mașină Pullman fusese retrasă din serviciul public și fusese convertită pentru folosirea ei în cadrul Circului. Nu exista absolut nimic frumos la genul acela de locuințe. Mașina era înghesuită și excesiv de caldă, cu un interval îngust pe mijloc și cușete aranjate câte două sus și câte două la mijloc. Fiecare cușetă avea niște perdele de-un roșu închis, prinse cu inele, pe care le puteai trage în jurul tău pentru a avea „intimitate”, dar nu te izolau de sforăiturile, chicotelile și lacrimile celorlalte. Sau de secretele lor. Știam care dintre ele era certată, care era îndrăgostită și care avea de gând să „termine cu reprezentațiile”.

Mă simțeam deja adultă locuind de una singură, și la fel ca și celelalte femei cu care locuiam, am început să fiu interesată de sexul opus. Am sărutat pentru prima oară un băiat, unul dintre băieții de la grajduri, într-o seară când mă condusesese acasă la vagonul femeilor de la spectacolul de seară. Nu credeam că tata mai avea idee cu ce mă ocupam, acum că nu mai locuiam cu el, dar în seara aceea aveam să mă conving cât de rău mă înșelam! Abia dacă am apucat să ne ascundem după vagon pentru a ne prosti puțin, că l-am și văzut pe tati apărând de după colț cu ochii scăpărându-i de mânie. Săracul băiat a luat-o la fugă de-i sfârâiau călcâiele și nu cred că s-a oprit până nu s-a văzut dincolo de granița statului.

Între timp, tata m-a tras și m-a dus la compartimentul lui de tren, înhățând-o și pe mătușa Aluna pe drum. Era furios, iar eu înspăimântată. Nu aveam nici cea mai mică idee cu ce greșisem. Ședeam ghemuită pe banchetă lângă Aluna, în timp ce tati umbla înapoi și-ncolo prin încăperea minusculă, ca unul dintre leii lui Gunther. Mai și răgea ca leii aceia.

— Ce crezi că faci? Unii ca el n-au decât un singur lucru în cap, Eliza!

Mă privea de parcă ar fi trebuit să știu cu exactitate care era lucrul acela, dar eu eram grozav de naivă – și destul de derutată.

— Ce, tati? N-am făcut nimic.

Am fost și mai derutată când tati începu să roșească.

— Spune-i, Alună, bâigui el.

— O, nu, tu să-i spui! Asta-i treaba ta, Henry. Sări de pe banchetă și porni spre ușă cât o țineau piciorușele.

Tati îi blocă drumul.

— Ei bine, te rog să mă ajuți.

— Nici nu mă gândesc! Eu am plecat de-aici! Vocea îi suna chiar mai strident decât de obicei.

S-au tot ciorovăit așa până am simțit că îmi vine să urlu.

— Spune-mi ce, am țipat eu, lovind cu pumnul în masă.

Mătușa Aluna se învoi în cele din urmă. Îl îmbrânci pe tati afară din compartiment și îmi prezentă tot ce trebuia să știu despre viață. Își încheie explicațiile spunându-mi:

— Înțelegi acum? Cei mai mulți băieți nu se vor obosi să cumpere o vacă dacă își pot primi laptele pe gratis. Ai răbdare să-ți vezi verigheta mai întâi, scumpa mea. Așteaptă-l pe cel ce-ți va fi soț.

După aceea, săptămâni întregi am fost scârbită de băieți, de tati, de mătușa Aluna și de toată lumea în general.

Nu mult după a optsprezecea aniversare a mea, cercul a avut o reprezentație în New Orleans. Am aflat de la Charlie că el și tati crescuseră în New Orleans și că eu trăisem acolo cu mama. Ultima reprezentație după un stagiu de două zile era pe cale să înceapă, când l-am văzut pe Charlie apărând în fugă la mine, la standul cu vânzare unde lucram. Gâfâia ca trenul.

— Unde e taică-tău, Eliza? L-ai văzut?

— Nu, de la prânz. De ce?

— Trebuie să înceapă spectacolul! A pierdut secvența de început și chiar acum ar trebui să se pregătească pentru marea intrare a paradei! Nu-mi venea să cred.

— Tati... nu-i aici?

— Da! L-am căutat peste tot și nu dau de el!

Mi se făcu dintr-odată frică. Nu-i stătea în obicei tatălui să întârzie la vreo secvență, și cu atât mai puțin să lipsească cu desăvârșire dintr-un spectacol întreg.

— Te ajut eu să-l cauți, am spus eu. Am oprit mașina de făcut vată de zahăr, am dat cutia cu bani celui care încasa banii la casa de bilete, și am luat-o la fugă spre lotul din spate, rugându-mă să nu i se fi întâmplat nimic grav.

Nu era în zona clovnilor. Nu era nici în cortul-tampon, iar calul pe care obișnuia să călărească în numărul lui de senzație era încă priponit în boxa lui. Vagoanele fuseseră parcate chiar în cealaltă parte a cortului celui mare, pe câmp, dar am țâșnit exact într-acolo după ce nu-mi mai rămăsese niciun alt loc unde să-l caut. Am urcat în goană scările spre compartimentul tatălui și am năvălit pe ușă fără ca măcar să bat înainte, după care m-am oprit dintr-odată, ca lovită de trăsnet.

Tati era acolo, teafăr și șezând bine-mersi lângă măsuța lui. Și alături de el ședea mami. Nu era moartă deloc! Arăta la fel de slabă și de bolnavă cum arătase în ziua când mă părăsise, cu treisprezece ani în urmă, dar era cât se poate de vie!

— Eliza? Iubito, tu ești? întrebă mami. Vai, dragă, da' ce domniță drăgălașă te-ai făcut, iubito! Nu-i frumoasă, zi și tu, Henri?

Chiar dacă nu aș fi recunoscut-o pe mami după trăsăturile feței, aș fi știut cu siguranță că era ea după felul acela târăganat și catifelat de a vorbi – și după sticla de „doctorie” de culoarea chihlimbarului ce se afla pe masă, în fața ei. Eram aproape prea șocată ca să mai pot spune ceva.

— Mami? Ești... chiar ești în viață?

— Ei bine, așa cred, iubito, spuse ea chicotind ușor. Cel puțin ultima oară când am verificat, așa era.

Nu eram în stare să înțeleg! Dacă mami era în viață, de ce plecase și mă lăsase aici cu tati? Și de ce mă mințise tatăl meu toți acești ani, lăsându-mă să cred că mămica mea era moartă când nu era deloc așa? M-am uitat de la unul la celălalt, iar mânia și senzația de a fi fost trădată crescuseră înăuntrul meu până în cele din urmă furia mea explodă.

— M-ai mințit, tati!

— Nu te-am mințit. Nu am spus niciodată...

— Ba da, ai spus! Știai că eu cred că mami a murit, dar tu m-ai lăsat să cred că era adevărat!

— Eliza, lasă-mă să-ți explic...

— Nu! De ce ar trebui să mai cred vreo vorbă pe care o spui tu? În tot acest timp tu și mama ați fi putut trăi împreună și să-mi dăruiți un cămin, să am și eu o mamă și un tată, la fel ca toți ceilalți, dar ați fost amândoi prea egoiști!

— Nu-i adevărat...

— Nu m-ați dorit niciodată! Niciunul dintre voi! Mami m-a abandonat pe pragul ușii tale pentru că nu m-a vrut...

— Nu, iubito, te-am iubit atât de mult, încât...

— Și nici tu nu m-ai vrut, tati! Ai încercat în toți acești ani să scapi de mine, spunându-mi că trebuie să părăsesc cercul și să plec în lume de una singură. Ei bine, o să vi se împlinească dorința, la amândoi! N-o să mă mai vedeți niciodată! M-am întors să plec, dar m-am lovit de Charlie.

— Iată-te, Henry! Țipă el. Ce faci aici la ora asta? Vino încoace!

Tati sări în picioare.

— Sfinte Sisoie! Dar cât e ceasul?

— Ai și ratat intrarea cea mare și e timpul deja să intri în secvența cu calul. Și uită-te la tine! Ce-i cu fața ta?

Fața tatălui era curată. Peruca și nasul roșu zăceau pe ladă, lângă prosopul pe care-l folosea de obicei pentru a-și îndepărta machiajul. Se uită de la Charlie la mine, apoi la mami și vedeam cât de hărțuit era în toate părțile.

— Intră tu în locul meu, Charlie, îl imploră el. Sunt tocmai în mijlocul a ceva...

— Ai înnebunit? Eu nu pot călări cu spatele înainte, niciunul dintre noi nu poate. E sinucidere curată. Apucă peruca și nasul de clovn al tatălui meu și i le puse în mâini. Haide!

— Eliza, te rog așteaptă-mă aici, bâigui tati în timp ce ieșea pe ușă. Dă-mi o șansă să-ți explic. Stai puțin de vorbă cu mămica ta. Mă întorc în fix o jumătate de oră. Dispară cu Charlie, traversând în goană câmpul ce-i despărțea de cortul cel mare.

Am așteptat până am fost sigură că nu mă mai aud.

— Adio, mamă, am spus încet.

— Nu, iubito, stai! Încercă să se ridice, dar era prea nesigură – prea beată – pentru a mă putea urma.

M-am dus calmă în vagonul de dormit al femeilor, mi-am strâns toate lucrurile pe care le dețineam și care nu mai erau în vagonul de bagaje, și mi-am adunat toți banii pe care-i strânsesem de când lucram la standul de vânzare. Apoi am părăsit Cirul fraților Bennett pentru totdeauna.

Convoiul cirului era parcat într-o zonă unde se descărcau mărfurile, așa că a trebuit să merg aproape o milă până să dau de calea ferată, pe care am urmărit-o până la cea mai apropiată gară de pasageri. Era o clădire uriașă, cavernoasă, cu atâta spațiu până la tavan că ar fi putut găzdui cu ușurință trei sau patru secvențe de exerciții la trapez și un cuplu de acrobați pe sârmă, evoluând în același timp. După ce am locuit în vagoane de tren înghesuite și în corturi toată viața mea, nu puteam înțelege la ce putea folosi atâta risipă de spațiu într-o asemenea clădire. M-a făcut să mă simt minusculă, la fel cum trebuie să se fi simțit mătușa Aluna tot timpul, trăind în lumea celor mari.

Gara era un loc aglomerat, luminat și plin de oameni care alergau de colo-colo fără astâmpăr. Hamalii cărau dintr-o parte într-alta cărucioare imense cu bagaje, soldați în uniformă se învârteau pe-acolo, cu privirile rătăcite, iar familii istovite ședea în așteptare pe bănci supra-aglomerate, iar copiii lor plângeau. Am cercetat toate lucrurile, întrebându-mă ce să fac, până am văzut un gemuleț pe care scria „casă de bilete”, și un rând de oameni aliniat în fața lui. În timp ce mă îndreptam spre gemuleț, picioarele mele produceau un sunet tropăit, sacadat, care răsuna strident pe pardoseala de marmură.

— Peste cât timp pleacă următorul tren? am întrebat eu în cele din urmă când îmi veni rândul. Agentul chinuit din spatele gemulețului părea confuz.

— Ăă... următorul tren în ce direcție, domniță?

— Oriunde! Nu-mi pasă. Vreau să știu când pleacă următorul tren.

Abia acum își ridică privirea la mine și-și netezi mustața de morskă.

— Ascultați, păreți o tânără drăguță. Dacă vă imaginați că puteți să fugiți de acasă, sunt sigur că familia dumneavoastră...

Cuvântul familie mă făcu să mă înfurii subit.

— Nu am familie, am spus eu. Nu sunt copil, am optsprezece ani. Acum vă rog să vă faceți treaba și să-mi spuneți când pleacă următorul tren.

Mi-am dat seama după ce am avut și eu copii, că bărbatul acela încerca doar să mă împiedice să fac vreo greșeală imensă, dar la acel moment îmi părea doar un om care îmi pune bețe în roate. Își luă timp să-mi răspundă la întrebări, netezindu-și mereu mustața ca și când ar fi mângâiat un câine.

— Ei bine, trenul care se află pe linia cinci va pleca în zece minute, spuse el rar. Se îndreaptă spre Memphis, Louisville,! Indianapolis și apoi spre nord.

Am pus o parte din banii mei pe tejghea.

— Vă rog frumos să-mi dați un bilet până unde-mi ajung banii ăștia.

Vânzătorul nu părea prea încântat. Continua să mă privească de parcă ar fi încercat să-și imprime detaliile fizionomiei mele și felul în care eram îmbrăcată, în caz că trimita cineva poliția să mă caute. Dar știam că tati nu o va face. Trenul circuitului avea să ajungă probabil în Arkansas înainte să-și dea seama că lipsesc.

— Aveți ceva lucruri pentru vagonul de bagaje, domniță? Întrebă vânzătorul.

— Aș vrea să-mi păstrez valiza cu mine, mulțumesc.

Mă hotărâsem deja că aveam să stau cu ochii pe geam până vedeam un oraș care să-mi placă și atunci doar să cobor pur și simplu din tren când acesta oprea. Poate că avea să fie unul din iniile de orașe prin care călătorisem de-a lungul anilor, orașe în care îl implorasem pe tati să ne oprim. Casa visurilor mele avea să fie într-un sătuc liniștit, unde toți vecinii mei mă cunoșteau și îmi spuneau pe nume.

Imediat ce vânzătorul îmi înmână biletul, am alergat la linia cinci și am urcat în tren. Mi-am găsit locul în vagonul de pasageri și mi-am pus valiza la picioare, bucuroasă să găsesc locul de lângă mine neocupat. Cinci minute mai târziu, locomotiva se urni din loc, apoi începu a se târî încet, părăsind gara. După alte câteva minute, trecurăm pe

lângă trenul Circului fraților Bennett care era tras pe o linie de rezervă, și îl lăsarăm repede în urma noastră.

CAPITOLUL 18

Cred că în adâncul inimii am știut întotdeauna adevărul, faptul că mama nu murise, ci că mă abandonase ca pe o pisicuță nou-născută în mijlocul uliței. Nu dorisem să accept adevărul. Să recunosc ceea ce a trebuit totuși să accept în cele din urmă ar fi însemnat să mă expun și de celului de ce mă abandonase? Ce nu era în regulă cu mine de a făcut-o să-mi întoarcă spatele și să plece de la mine pe când aveam doar patru ani?

În timp ce priveam pe geamul compartimentului în acea după-amiază lungă, singuratică, eram hotărâtă să-mi las trecutul în spate pentru totdeauna. Aveam să încep o nouă viață și nu aveam să mai privesc niciodată înapoi. Mi-am spus că sunt la fel ca una dintre curajoasele eroine din cărțile lui Betsy Gibson. Ele erau adesea orfane și intrau în lume de unele singure, dar eu aveam un avantaj imens față de ele pentru că eu fusesem „antrenată”, cum spun ele, pentru că trăisem într-un circ. Nu-mi era teamă câtuși de puțin să călătoresc cu trenul printr-o țară necunoscută. Nu avea cum să mi se facă dorde o casă pe care nu o avusesem niciodată, nu? Nu cunoșteam numele orașului pe care-l căutam cu privirea, însă eram sigură că aveam să-l recunosc de îndată ce-l vedeam.

Am căutat toată după-amiaza fără niciun rezultat, apoi am dormit în tren în noaptea aceea, mișcarea legănându-mă până am adormit, la fel cum o făcuse cam toată viața. A doua zi am continuat să privesc pe geam. Apoi, târziu în după-amiaza celei de-a treia zi, am început să trecem prin sătucuri precum cel pe care îl visam de atâția ani. Între aceste orașele erau pământurile unor ferme și livezi cu pomi fructiferi și pășuni împrejmuite, pline de vaci care pășteau. Am văzut copaci în care se puteau cățara copiii mei într-o zi, și cărări de țară pe care să mă pot plimba după-mesele de duminică, împreună cu bărbatul pe care-l iubeam.

Când trenul intră în Deer Springs, mi-am luat valiza și am coborât. Mai târziu am aflat că trenul de pasageri nu oprea acolo decât de două ori pe săptămână, marțea și joia,

așa că am avut cu adevărat noroc să mă găesc în unul din foarte puținele trenuri care opreau acolo. Orășelul arăta desăvârșit, chiar înainte să dau cu ochii de tăblița cu „angajăm ajutor” din vitrina restaurantului de vizavi de gară.

N-am mai pierdut nici-o clipă și am traversat imediat strada, intrând repede în restaurant. M-am dus drept la Ethel Peterson, care ședea la casa de bani și i-am spus:

— Înțeleg după tăblița din vitrină că angajați ajutoare.

Ethel era aproape la fel de enormă ca și Gloria, doamna cea grasă, așa că mă așteptam să fie și la fel de veselă ca ea. Dar ea mă privi suspicios.

— Ei bine, deinde, spuse ea. Și cine ești dumneata?

— Mă numesc Eliza Rose Gerard, doamnă, și tocmai m-am mutat în oraș. Îmi caut de lucru.

— Ai rude prin Deer Springs?

Atunci au început minciunile. Știam că dacă i-aș fi spus adevărul că crescusem în circ, aș fi fost etichetată drept o femeie depravată cu moravuri ușoare, pentru că asta era reputația de care se bucurau artiștii de circ. Dacă i-aș fi spus că tăticul meu era clovn, iar mama o bețivană, n-aș fi avut nici-o șansă la viața respectabilă pe care visam să o trăiesc. Atunci m-am hotărât să mint – și odată ce începi cu minciunile, nu te mai poți opri, desigur.

— Nu am rude nicăieri, am spus, pe un ton plângăreț. Mămica mea, tăticu' și cele două surori ale mele au murit în epidemia de gripă din toamna trecută. De fapt, chiar și eu am fost cât pe-acți să mor. M-am hotărât să mă mut de acolo și să încep o viață nouă, pentru că amintirile erau prea greu de suportat. Mi-ar prinde tare bine slujba de aici doamnă, dacă mai doriți să angajați pe cineva.

Știam că trebuia să schimb rapid subiectul înainte să apuce să mă întrebe unde locuisem până atunci. Din fericire, era aproape ora cinei, iar restaurantul începu chiar atunci să se aglomereze puțin, așa că Eth nu mai prea avu timp să mă ia la întrebări

— Cum te pricepi la socoteli? îmi întinse un creion și unul dintre carnețelele chelnerițelor ca să fac niște adunări. Întotdeauna am fost bună la aritmetică, mulțumită tăticului meu așa că n-am avut probleme.

— Vine un dolar și treizeci de cenți, am spus, făcând socotelile în cap.

Deschise casa de bani și continuă.

— Să presupunem că Un client îți dă doi dolari. Știi să-i dai rest?

Asta era ușor, d Vreme ce lucrasem la standul unde se vindea vată de zahăr și alune. I-am calculat restul atât de repede și sigură pe mine, că Ethel fu impresionată.

— Știi să servești la meSe? întrebă ea.

— O, da, doamnă, am mințit eu. Sigur că știu.

— Îl vezi pe domnul în costum de acolo de la tejghea? Du-te și ia-i comanda. O să te urmăresc să văd cum te descurci.

Un omuleț scund, Spre treizeci de ani, ședea singur la tejghea, bătând darabana cu degetele și studiind meniul de parcă i-ar fi fost greu să se hotărască. Era îmbrăcat ca un șmecheraș de la oraș, într-un costum dinstofă ecosez la două rânduri, și arăta cam deplasat între oamenii mai simpli din restaurant. Am observat geanta lui pătrată, genul care e plin de mostre și m-am gândit că o fi vreun agent comercial ambulant.

Totul e doar un joc de teatru, mi-am spus eu în timp ce am luat carnetelul de la Ethel și m-am îndreptat spre el. Asta îmi spusese mătușa Aluna de atâtea ori: Fă-i pe oameni să râdă chiar și atunci când Iești tristă, poartă-te în așa fel, încât să se simtă toți bine când simți cum ți se frânge inima. Spectacolul trebuie să continue. Aveam pur și simplu Să intru în rolul chelneriței.

— Bună, am spus zâmbind. Ce v-aș putea aduce azi, sir?

Îmi iroseam bunătate de zâmbet pe el. Nu-și scoase nasul din meniu și nici măcar nu observase că purtam aceeași fustă și cămașă de trei zile în loc de uniforma roz cu alb ca a celorlalte chelnerițe. De fapt, nu păru să mă observe defel.

— Ce aveți la ofertă în seara asta? întrebă el fără să-și ridice privirea.

Încrederea mi se spulberă și începu să se clatine, ca un acrobat amețit care-și executa secvența la trapez. Nu știam ce era acel „la ofertă”. Am luat adânc aer în piept și am

zâmbit pentru a-mi înfrânge lacrimile, apoi am vorbit încet, ca să nu mă audă Ethel.

— Ascultă, domnule. Habar n-am ce este la ofertăastă seară. Nici măcar nu sunt prea sigură că știu despre ce vorbești. Sunt nouă în oraș și am nevoie de o slujbă. Doamna aceea de acolo mi-a spus să vin și să iau comanda de la tine, așa că dacă îmi fac treaba cum trebuie, cred că s-ar putea să mă angajeze. N-ai putea, rogu-te, să mă ajuți puțin și să-ți alegi și tu ceva mai ușor? Ar însemna foarte mult pentru mine.

Capul îi țâșni în sus când am început să-i vorbesc, și speram ca Ethel să nu vadă fața lui uimită. Îi luă câteva clipe să priceapă tot ce i-am spus, dar când reuși în cele din urmă să înțeleagă, îmi dăruî un zâmbet larg.

— Cum să nu, păpușă, spuse el. Aș vrea friptură cu cartofi piure. Scrie numărul doi pe comandă, apoi du-o la geamul acela din spatele tău și prinde-o de unul din cuiele acelea. Șeful le va aduce de îndată, pentru că friptura și cartofii sunt preparați deja. Între timp, continuă el, golindu-și ceașca cu cafea, mi-ai mai putea aduce o ceașcă de cafea din cana aceea de-acolo, și să-mi aduci ulciorul acela cu frișcă și sticla cu ketchup.

— Cum ți-aș putea mulțumi vreodată? am spus când m-am întors să-i umplu cana, cu mâinile tremurând.

— Hei, stai ușurel, păpușă. Toarnă încet ca nu cumva s-o verși. Așa da. E excelent așa.

Am pus cana cu cafea înapoi pe plita fierbinte și i-am adus sticla cu ketchup și ulcica cu frișcă, așa cum mă rugase.

— Crezi că-și dă seama cât sunt de emoționată? am întrebat eu

— Nuu, ai așa un zâmbet frumos... iar oamenii de obicei nu zâmbesc când sunt nervoși. Apropo, numele meu este Hari Porterfield. Al tău?

— Eliza Rose Gerard.

— Ei, ăsta da nume frumos, la fel ca și zâmbetul tău. Foarte bine, Eliza, întoarce-te ca și când te-ai uita după mâncarea mea, și vei vedea că bucătarul îmi va pune farfuria acolo într-un minut sau două.

Am privit într-o doară peste umăr, exact la timp pentru a-l zări pe bucătarul tot transpirat și roșu așezând o farfurie în gemulețul dintre teighea și bucătărie. Pe ea se găsea o bucată de friptură, cartofi piure și fasole verde. Am luat-o cu amândouă mâinile și cu grijă i-am dus-o noului meu prieten.

— Cum de-ai știut că va fi acolo? l-am întrebat când i-am pus-o înainte. El pufni în răs.

— Mănânc aici de fiecare dată când vin în Deer Springs pe ruta mea de vânzări. Hei, nu te uita, păpușă, că tocmai se apropie Ethel. Noroc!

Ea se apropie de mine legănându-se, pe niște picioare de dimensiunea picioarelor de elefant. Pantofii păreau mult prea mici pentru picioarele ei umflate.

— Slujba e a ta dacă o vrei, gâfâi ea. Poți începe de mâine dimineață, de la micul dejun. Dar să fii aici la 5 fix.

Eram atât de fericită, că am ieșit parcă zburând din restaurant, apoi m-am trezit afară, privind o clipă noul meu oraș. Tot felul de oameni treceau pe o parte și pe alta a străzii, grăbindu-se să intre sau să iasă din magazine, trecând pe lângă mine cu căruțe și mașini – dar cu toate astea, Deer Springs părea liniștit și calm comparativ cu târaboii de la circ. Când am văzut o bancă în fața gării, am traversat drumul pentru a mă așeza. Mă simțeam atât de bine că am ajuns „acasă”, că aș fi fost dispusă să dorm noaptea aceea chiar acolo pe banca din fața gării.

Eram încă acolo, pe bancă, cât se poate de fericită, când trecu Harry Porterfield strada și se așeză lângă mine.

— Felicitări, păpușă. Am auzit-o pe Ethel spunând că slujba e a ta.

— Îți sunt foarte recunoscătoare pentru ajutor, domnule Porterfield.

— Hei, spune-mi Harry. Și să știi că te-ar fi angajat și fără ajutorul meu. O față drăguță ca a ta va fi întotdeauna de folos pentru afacere, nu știi? Am simțit cum roșeam. Spune, păpușă, ai de gând să șezi aici până se deschide restaurantul mâine dimineață?

— S-ar putea, asta numai dacă nu găsesc prin preajmă vreun hotel care să nu coste prea mult.

— De ce nu mi-ai spus că ai nevoie de cazare? Nu există hoteluri în Deer Springs, dar domnișoara Hansen de pe Willow Avenue închiriază camere. Eu acolo trag de obicei când vin aici. Haide, să-ți arăt.

Își luă geanta cu mostre și valiza lui într-o mână iar pe a mea în cealaltă, apoi porni din loc, făcându-mi semn cu capul să-l urmez.

Domnișoara Hansen era o femeie înaltă, vâjnoasă, cu o privire foarte încruntată.

— Nu-mi trebuie șarlatani în casa mea, domnule Porterfield, spuse ea când dădu cu ochii de noi doi. Apreciez afacerile dumitale, ca întotdeauna, dar nu am de gând să fiu parte la nici-o șarlatanie.

— Vai, domnișoară Hansen! Mă jigniți că ați putea crede una ca asta despre mine – ca să nu mai vorbim că ați putea crede una ca asta despre această onorabilă domnișoară.

Ea fornăi exact ca și calul pe care obișnuia să călărească tati reprezentafia lui.

— Pf! Ce fel de tânără respectabilă umblă cu un agent de vânzări?

— Dar eu tocmai l-am întâlnit pe domnul Porterfield în restaurant acum câteva minute, am spus în apărarea mea. L-am întrebat dacă cunoaște vreun loc unde aş putea locui.

Aparent, răspunsul meu înrăutăți lucrurile mai tare. Domnișoara Hansen fornăi din nou.

— Ce fel de domnișoară respectabilă călătorește singură, fără însoțitoare?

M-au privit atunci amândoi, așteptând un răspuns. Tot ce mai trebuia să fac atunci era să aduc vorba despre circ, și orice îndoială asupra caracterului meu respectabil zbură pe ușă afară – iar eu zburam cu tot cu valiza mea pe urma lui.

— Sunt o orfană, doamnă, am spus, făcând o mimă tristă, Familia mea a murit în epidemia de gripă și de atunci am locuit la mătușa mea necăsătorită. Dar ea a murit într-un incendiu acum, câteva săptămâni, n-am mai suportat toate amintirile dureroase de acasă și am venit aici să încep o viață nouă. Tocmai am primit o slujbă la restaurant. Încep mâine dimineață și...

— E adevărat, domnișoară Hansen, spuse Harry. Am luat cina acolo în seara asta, și am auzit-o pe Ethel spunând că slujba e a ei.

Domnișoara Hansen mă conduse cam fără tragere de inimă la camera mea. Am rămas uimită când am văzut-o.

— O, ce frumoasă e! Și atât de mare!

Aproape toată viața mi-o petrecusem strivită ca o sardea într-un compartiment minuscul de tren împreună cu tati, iar în vagonul de dormit al femeilor avusesem chiar și mai puțin loc. Nu m-am putut obișnui niciodată cu tot spațiul deschis dintre pat și masa de lucru, dintre masă și ușă, dintre pat și perete. Era chiar și o măsuță de toaletă încântătoare, cu o perdeluță creponată și cu o oglindă mare, pătrată, în care mă vedeam în întregime.

Domnișoara Hansen mă privi foarte curioasă, în timp ce mă uitam prin cameră de parcă aș fi fost într-un palat.

— Nu e o cameră mare, spuse ea. Am camere mult mai mari – pentru cupluri, știi.

— Aceasta e foarte frumoasă. Mulțumesc mult de tot, domnișoară Hansen.

Îl conduse pe Harry într-o cameră de la etaj, iar pe mine într-un dormitor a cărui ușă se învecina cu propria ei cameră. Cred că a rămas trează toată noaptea, trăgând cu urechea după vreo șarlatanie. Patul meu era uriaș și confortabil, dar abia am adormit. Cu excepția lunilor de iarnă, acesta a fost unul din puținele momente din viața mea când nu am dormit într-un tren aflat în mișcare, și nu mă puteam obișnui cu atâta liniște. Îmi lipsea uruitul familiar al roților pe calea ferată, legănatul molcom într-o parte și-n alta. Am refuzat să plâng după trădătorii mei părinți, dar am plâns după mătușa Aluna – și după Sylvia și Lazlo, după familia Gambriani, după Charlie și Zippy și după toți ceilalți oameni din familia mea de la circ. Dar când se făcu timpul a doua zi de dimineață să mă îmbrac și să pornesc la lucru la restaurant, mi-am șters ochii și am pășit în prima zi din noua mea viață din Deer Springs.

Harry apărui la restaurant pentru a lua micul dejun în jur de șapte treizeci și mă încurajă chiar când aveam nevoie de asta.

— Te descurci excelent, păpușă... și arăți de milioane în uniforma aceea.

— N-am știut niciodată că există atât de multe feluri în care poți pregăti un ou, i-am spus. Se pare că în dimineața asta, fiecare îl vroia într-un fel diferit. Eram cât pe-aici să încep să-i spun că bucătarii de la circ nu știau să pregătească decât omletă, dar m-am oprit la timp.

— Vrei să iei cina cu mine diseară? întrebă Harry când i-am adus nota de plată. Era un om arătos și bine îmbrăcat, dar părea puțin cam moale în comparație cu acrobații și cu trapeziștii cu care crescusem, care erau atât de musculoși. Chiar și muncitorii și hamalii erau mai bine-făcuți decât sârmanul, slăbănogul Harry.

— Mulțumesc, Harry, dar nu cred...

— Poftim? Știi că nu cunoști pe nimeni în orașul ăsta și urăsc gândul că vei mânca de una singură.

În cele din urmă am fost de acord, mai ales din cauză că n-am știut să spun nu. Am mâncat la restaurant, desigur, de vreme ce era singurul loc cumsecade din oraș. Mi-am dat seama că Harry se îndrăgostise deja de mine când a încercat să mă ia de mână în timp ce ne îndreptam înapoi spre casa unde locuiam. Am scuturat doar capul și mi-am vârât mâinile în buzunare. Când am ajuns la poartă, m-a rugat să mă așez puțin cu el pentru câteva minute.

— Trebuie să plec mâine cu trenul, spuse el, dar mă întorc în oraș peste câteva săptămâni. Mi-ar plăcea să te reîntâlnesc, Eliza.

Am cântărit cele spuse de el în timp ce priveam o pisică traversând drumul. Un băiețel trecu în goană prin fața noastră pe bicicletă.

— Dă-mi voie să te întreb un lucru, Harry, am spus în cele din urmă. Ți place să fii vânzător ambulant?

— Absolut. E o modalitate excelentă să călătorești prin zonă și să vezi lumea, să întâlnești oameni noi... Am crescut într-un orașel înghesuit ca și acesta, așa că m-am jucat întotdeauna cu gândul' să plec. Slujba asta ca vânzător este șansa mea absolută. De ce mă întrebi, păpușă?

— Pentru că tot ce mi-am dorit eu vreodată a fost să am un cămin și o familie și să locuim într-un orașel plăcut ca și Deer Springs.

— Glumești! Aș muri de claustrofobie aici!

— Atunci se pare că nu prea avem multe în comun, nu crezi? M-am ridicat în picioare. Noapte bună, Harry. Și mulțumesc încă o dată pentru cină.

Faptul că am coborât de una singură din acel tren în Deer Springs a fost cam cel mai curajos lucru pe care l-am făcut vreodată. Se vede cât de mult îmi doream genul ăsta de viață, învățasem cum să prezint un spectacol și cum să mint la circ, unde tigrul devorator de oameni nu era decât o pisică blândă, îngrozitorul om al zăpezilor nimic mai mult decât un urs bătrân și mucegăit, și unde clownii își vopseau zâmbetele, așa că mă prefăceam în tot ce făceam. După ce mă descurcasem cu un cimpanzeu care fuma, clienții indisciplinați nu mă mai puteau supăra. Când aveam doar zece ani, Lazlo mă învățase să jonglez cu patru mingi deodată, așa că părea o joacă de copil să fac față la cinci-șase mese care-și așteptau comenzile. Lui Charlie, clownul, îi fusese frântă inima când Veronica fugise de la el cu un acrobat, dar continuase să-și facă publicul să râdă. Iar nervii Biancăi au fost praf după accidentul lui Carlo care căzuse de pe sârmă, dar spectacolul nu se opri. Așa am reușit să realizez tot ce-am făcut – să cobor din tren, să intru în restaurant și să concurez pentru slujbă – și să mă leg de Sam Wyatt.

Sam venea tot mereu la restaurant, de obicei să ia micul dejun, uneori la cină, iar din când în când lua toate trei mesele. Stătea întotdeauna îndoit de spate, de unul singur, învăluit într-un nor invizibil de tristețe care părea că va începe să se reverse peste tine de îndată ce te apropii prea mult. Era cu vreo trei sau patru ani mai în vârstă ca mine, și mi-am dat seama după hainele lui de lucru înnoroiate, după mărimea mușchilor lui și după pielea lui foarte bronzată, că probabil era angajat la vreo fermă din apropiere – cu excepția faptului că rămânea un mister pentru mine cum de își permitea un ajutor de fermier să mănânce tot timpul la restaurant.

Sam era foarte atrăgător și cu greu mă abțineam să nu mă holbez neîncetat la el ori de câte ori intra în restaurant. Fața lui solemnă și fălcile colțuroase erau de o noblete fără margini, și avea părul cel mai blond și ochii cei mai albaștri din câți am văzut vreodată. Am zâmbit și am încercat să fiu prietenoasă cu el ori de câte ori îl serveam, dar mă ținea la distanță, fără a mișca vreun deget. Rareori își ridica privirea, iar când o făcea, nu mă privea niciodată în ochi. De fapt, nu scotea niciodată vreo vorbă în plus decât era neapărat necesar pentru a-și comanda mâncarea și pentru a-și achita nota de plată. Se purta de parcă nu vroia să-l bage nimeni în seamă, de parcă ar fi vrut să se strecoare în dugheană și să se facă nevăzut.

— Cine e? am întrebat-o în cele din urmă pe o altă chelneriță pe care-o chema Debbie. Am observat că vine foarte des pe aici.

Debbie mă trase deoparte în bucătărie de parcă am fi fost în pericol să fim prinse vorbind cu glas tare despre el.

— E Sam Wyatt, șopti ea. A mers la școală aici în Deer Springs împreună cu frații mei mai mari. Ei spuneau întotdeauna că era cam... ciudat. Toți cei din neamul Wyatt sunt.

— Ciudat? Cum adică?

— Știi, tăcut și așa... misterios. Lui Sam nu i-a plăcut niciodată să petreacă timp cu ceilalți copii, doar cu fratele lui mai mare, Matthew.

— El n-are o soție sau o mamă care să-i dea de mâncare?

— Sam nu e însurat! Debbie reacționează de parcă și numai gândul la așa ceva ar fi fost strigător la cer. Se ocupă de Wyatt Orchards împreună cu tatăl lui. Nu mai sunt decât ei doi pe-acolo, de când a murit mama lui. Ceilalți frați ai lui au murit și ei. Nu știu cine îi dă de mâncare lui taică-său, dar Sam vine aici tot la câteva zile să mănânce o mâncare mai cumsecade.

— Unde spui că locuiesc?

Sprâncenele lui Debbie se ridicară în sus a mirare.

— N-ai auzit de Wyatt Orchards? E cea mai mare livadă din zonă. Dacă o apuci drept pe Spruce Road, ieși

afară din oraș vreo două-trei mile și e imposibil să nu o găsești.

M-am dus să mă plimb pe Spruce Road duminica următoare după-masă, hotărâtă să descopăr unde locuia misteriosul Sam Wyatt. Debbie avea dreptate – era imposibil să nu vezi semnul uriaș vopsit pe peretele lateral al grajdului: Wyatt Orchards – proprietari: Frank Wyatt Fiii. Mă durea în cot de livadă, dar m-am uitat îndelung la casa cea frumoasă cu veranda largă și obloanele de-un verde întunecat și cu toți stejarii cei bătrâni din jur și am știut că găsisem exact casa pe care mi-o dorisem toată viața. Acolo trebuia să locuiesc. Și aveam să locuiesc acolo. Tot ce trebuia să fac era să câștig inima lui Sam Wyatt.

De vreme ce erau doar trei biserici în oraș, nu a fost prea greu să o găsec pe cea pe care o frecventa el. Duminica următoare, după slujba de dimineață, m-am dus direct la el, purtându-mă de parcă eram prietena lui pe care n-o mai văzuse demult.

– Ei bine, ia te uită... mă mai ții minte? Te-am servit uneori la restaurant. Mă cheamă Eliza Rose. Pe tine cum te cheamă?

– Sam, spuse el, cu privirea pironită în podea. Sam Wyatt.

– Încântată de cunoștință, Sam. I-am întins mâna și nu avu de ales decât să mi-o întindă și el pe a lui. Se făcu la fel de roșu ca și nasul tăticului meu, apoi se scuză și se depărtă grăbit de îndată ce prinse ocazia.

Unul dintre cele mai grele lucruri pe care le-am făcut vreodată a fost să răzbat de toate barierele pe care le ridicase Sam în jurul său. Și, pe deasupra, mi-au trebuit mai bine de șase luni pentru asta. Mă simțeam de parcă aș fi mers pe sârmă la mare înălțime, încercând să-mi păstrez echilibrul între a fi exagerat de prietenoasă și prea puțin prietenoasă, și știam că o singură greșeală mă putea pune la pământ. Dar îmi păstram în minte imaginea acelei case minunate și mă gândeam la ea de fiecare dată când Sam mă ignora cu desăvârșire. Am continuat să-l modelez, să îi zâmbesc și să fiu prietenoasă la restaurant și săream în calea lui la biserică. Era ca și când încercam să dreserez un animal foarte sperios, mai întâi ajutându-l să se

obișnuiască cu mine, apoi câștigându-i încrederea, până când în cele din urmă încep să-mi mănânce din palmă.

Când veni Sam să ia cina la restaurant într-o seară de vineri, mi-am luat inima în dinți și am trecut la următorul pas.

— Hei, Sam, cum se face că nu te văd niciodată la film? M-am aplecat peste masa lui, iar fețele ne erau foarte aproape. Nu mergi niciodată la film?

Mă privi în ochi apoi privi în altă parte.

— Ăă... nu.

— O, ar trebui să vii din când în când! De fapt, tocmai rulează un film foarte palpitant cu Tarzan. Și pun pariu că ți-ar plăcea și filmele cu Lillian Gish⁴⁶. La toți băieții le place Lillian Gish. Eu mă duc la reprezentația de la ora șapte treizeci diseară. Ce-ar fi să ne întâlnim acolo și să descoperi singur ce pierzi?

Tăcu atât de multă vreme că deja eram sigură că mă va refuza, dar în cele din urmă își ridică privirea și spuse:

— Bine.

Am fost surprinsă, dar foarte bucuroasă. Ne-am întâlnit în față la Ritz, și la acea primă întâlnire ne-am cumpărat fiecare biletul și câte o pungă de pop-corn. Dar după aceea, Sam a spus că-i plăcuse filmul foarte mult și că i-ar plăcea să mai meargă și altădată. Asta m-a încurajat să trec la următorul pas.

— Spune-mi, Sam, te-ar deranja dacă m-ai conduce acasă? Uneori mi se face de-a dreptul frică cum umblu de una singură prin întuneric. Nu e departe de aici. Locuiesc în casa domnișoarei, Hansen, dincolo de Willow Avenue.

A fost de acord și mi se părea că se înfioase puțin la gândul că mă proteja. M-am folosit de avantajele timpului pe care-l petreceam împreună ca să-l fac să îmi povestească despre livada lui.

— Cu ce te ocupi, Sam?

— Administrez o livadă împreună cu tata.

— Ți place? l-am întrebat.

---

⁴⁶ Lillian Gish 1897-1993 este considerată de criticii de film drept cea mai renumită actriță a filmului mut.

— Nu m-am prea gândit la asta, îmi spuse ridicând din umeri. Tot ce știu e să conduc o fermă. Ce altceva să fac?

La început, conversațiile cu Sam erau ca și când încercai să scoți apă dintr-un izvor secat. Dar la fel de încet cum se perindă anotimpurile, așa și Sam a început în cele din urmă să se înmoaie.

Nu a mai trecut mult și a început să mă urmărească cu privirea la restaurant în loc să fixeze cu privirea tăblia mesei. Apoi am observat că mă privea din celălalt rând de bănci în biserică, în loc să urmărească cântările în cartea lui de cântări. Avea tot timpul aerul acela distrat și îi puteam simți ochii ațintiți asupra mea ca două raze de lumină. Într-o seară, l-am sărutat în întuneric la cinema. Rudolf Valentino⁴⁷ își săruta partenera de film, așa că pur și simplu m-am întors spre Sam, i-am cuprins în palme obrajii proaspăt rași și l-am sărutat. Cred că lui Sam i-a plăcut tare mult, pentru că după aceea nu a mai așteptat s-o fac eu a doua oară.

Dar eu nu eram singura care observasem interesul tot mai mare al lui Sam în ceea ce mă privea. Frank Wyatt veni într-o zi la Sam și la mine în timp ce povesteam la sfârșitul unei slujbe, ceea ce era ca urgia întunericului despre care tot vorbește Biblia, într-un moment râdeam încă împreună cu Sam, iar în secunda următoare Frank păru să fi desființat soarele.

Încă de prima dată când l-am întâlnit pe tatăl lui Sam, m-a speriat de moarte. Era un om atât de rece și fără inimă – iar impresia nu mi s-a schimbat deloc în tot timpul cât l-am petrecut lângă el. Încă din prima duminică în care l-am întâlnit, a început să mă încolțească – cine eram, de unde veneam, ce căutam în Deer Springs? Știam că nu-i puteam spune niciodată adevărul.

---

⁴⁷ Valentino, Rudolf 1895-1926, actor de origine italiană, considerat arhetipul iubitului, idolatrizat de fanii săi feminini din anii '20. A devenit renumit prin rolul său din filmul Șeicul din 1921. Murea câțiva ani mai târziu în urma unui ulcer gastric perforat care s-a soldat cu peritonită.

— Familia mea a murit în epidemia de gripă, domnule Wyatt.

— Spui că te cheamă „Gerard”? Ce fel de nume mai e și ăsta?

— Francez, cred. Tăticul meu s-a născut în New Orleans.

— New Orleans! Și cu ce se ocupa tatăl tău în New Orleans?

Mi l-am imaginat pe tati cu fața albă, cu peruca lui roșie, cu nasul borcănat și cu pantofii lui caraghioși și ochii mi se umplură de lacrimi. Mi-am spus că plângeam pentru că mă temeam de Frank și nu pentru că mi-ar fi fost dor de tati. Sam mi-a observat lacrimile și mi-a interpretat eronat reacția drept durere.

— E greu încă pentru Eliza să vorbească despre familia ei, îi spuse el tatălui său. Își scoase o batistă bandana din buzunarul său și mi-o întinse în timp ce mă ducea departe de Frank. Îmi cer scuze pentru tata, șopti el.

— Nu prea cred că mă place.

— Lui nu-i place nimeni, Eliza. Se poartă la fel cu toată lumea.

Știam că Frank Wyatt nu fusese mulțumit cu modul în care îi răspusesem la întrebări, așa că am început să-mi înfloresc minciunile, gândindu-mă la o profesie respectabilă pentru tati inventând toate detaliile legate de locul unde își primise educația și despre unde locuisem, ca să fiu pregătită data următoare când mă lua Frank la întrebări. Nu vroiam să-mi distrug șansele de a locui în casa aceea minunată de lângă livadă.

Cam pe atunci, Sam începu să mă sune în mod regulat la pensiune. Mai târziu mi-a spus că îl atrăgeam pentru că eram atât de misterioasă și de exotică și că păream să cunosc toată lumea pe care el nu o cunoștea. Îmi plăcea Sam, dar nu l-am cunoscut niciodată cu adevărat. De fiecare dată când priveam în ochii lui albaștri, vedeam un noian de tristețe și de durere. Chiar și după tot timpul pe care-l petrecuserăm împreună, tot nu aveam idee cine era cu adevărat sau ce anume generase atâta tristețe. În multe feluri, Sam a rămas un străin pentru mine și de vreme ce

eu continuam să-mi prezint minciunile cu privire la cine eram, presupun că și eu eram o străină pentru el.

După ce am ieșit cam trei luni împreună în mod regulat și ne sărutam deja tot timpul la cinema, m-am hotărât să aduc relația noastră la următorul nivel. Dar la fel ca și cu acel prim sărut, știam, că tot eu trebuia să fiu cea care să facă primul pas.

— Cred că mă îndrăgostesc de tine, i-am spus într-o seară în timp ce stăteam cuibăriți pe leagănul de pe veranda domnișoarei Hansen. Chiar și în întuneric, am văzut deslușit surprinderea din privirea lui.

— Tu mă... iubești?

— Da, am mințit eu. Dar de ce te surprinde așa de tare?

— Ești frumoasă ca o zână, Eliza. Niciodată n-aș fi crezut să fiu eu norocosul de care să se îndrăgostească o fată atât de frumoasă.

— Ei bine...? Tu mă iubești, Sam Wyatt?

Mă privi drept în ochi și am văzut adevărul chiar înaintea s-o spună.

— Da, șopti el. Da, te iubesc. Mai mult decât voi fi în stare să o spun în cuvinte.

Nu-ți pot spune cât de vinovată mă făcu să mă simt confesiunea lui. Am reușit să-l conving, l-am împlânzit și mi croisem drum în viața lui în ultimele luni până mi-a dăruit inima lui în totalitate. Eram probabil singura persoană care i-a spus vreodată lui Sam că îl iubește, dar eu nu eram îndrăgostită de el. Cu toate astea, mi-am călcat sentimentele de vinovăție în picioare și am spus:

— Știi ceva, Sam? M-aș căsători cu tine cât ai clipi, dacă m-ai cere de nevastă.

Păru năucit.

— Tata nu ne-ar permite niciodată una ca asta.

Mi-am frecat nasul de urechea lui.

— Nu ești destul de mare ca să iei hotărâri de unul singur?

— Da, dar...

— Păi, eu n-am nimic împotriva să fug în lume cu tine. Ce ne-ar putea face tatăl tău dacă l-am pune în fața faptului împlinit?

— Nu știi. Îmi dădu drumul, iar brațele i se prăbușiră pe genunchi în timp ce se lăsă pe spate pe leagăn. Nu știi, repetă el.

Sam era îngrozit de tatăl său. O vedeam deslușit, clar ca lumina zilei. Trebuia să fac ceva și să-l fac să uite de teama lui fără margini. L-am lăsat să se gândească câteva zile la ideea de căsătorie, pentru că învățasem că lui Sam îi plăcea să se gândească mai întâi pe îndelete la ceva înainte de a trece la acțiune. Apoi, o săptămână mai târziu, în timp ce stăteam cuibăriți unul în brațele celuilalt, mi-am încercat din nou norocul.

— Te iubesc, Sam, am șoptit eu. Dacă am fi căsătoriți nu ar mai trebui să ne spunem noapte bună când stinge domnișoara HansM luminile pe verandă. Am putea să ne sărutăm toată noaptea, uite-așa... I-am luat fața în mâini și i-am dat cea mai voluptoasă sărutare din câte primise în toată viața lui. După aceea, toate gândurile pe care le avea cu privire la tatăl lui s-au risipit în cele patru zări.

Faptul că a fugit cu mine a fost unicul act de răzvrătire pe care l-a făcut Sam în toată viața lui. Ne-am petrecut noaptea nunții într-o cameră de hotel de dincolo de granița statului și nu cred că s-a gândit la tatăl lui nici măcar o singură dată în toată noaptea aceea. Dar a doua zi...!

A doua zi, Sam tremura din toți rărunchii când mă duse acasă. Era un om înalt, cel puțin la fel de mare și de puternic ca și tatăl lui, dar amândoi aveam genunchii moi când am intrat în dimineața acelei zile în bucătărie.

— Unde ai fost toată noaptea? dori să afle Frank. Dacă o privire ar putea ucide, șeriful l-ar fi arestat cu siguranță pe Frank pentru uciderea noastră a amândurora.

— Eliza și cu mine am trecut aseară granița statului pentru a întâlni un judecător, spuse Sam tremurând. Ne-am căsătorit.;

— Te-ai căsătorit Cu... târătura asta?

— O iubesc.

— O, sunt convins! Vocea îi exploda de sarcasm. Totuși, te duci direct la John Wakefield și vedem cum facem să anulăm prostioara asta a voastră. Nu vreau s-o văd în casa mea.

— Nu, spuse Sam încet. Nu, n-am de gând să-mi anulez căsătoria. Își trecu brațul vânjos pe după talia mea și mă trase aproape de sine. Eliza este soția mea și o iubesc. Dacă nu poți accepta asta... atunci va trebui să plecăm amândoi de aici.

Sam și Frank se priviră în ochi multă, multă vreme. Nu mi-am dat seama ce lucru incredibil de curajos făcuse Sam, decât după ce am trăit cu Frank Wyatt câțiva ani. Când a luat poziție în fața tatălui său în dimineața aceea, a riscat să piardă tot ce avea – de dragul meu. La ora aceea nu mi-am dat seama nici ce lucru neobișnuit era pentru Frank să cedeze și să lase după voia fiului său. Dar a cedat.

— Prea bine, dar una-ți promit, spuse Frank, fluturându-și arătătorul prin fața ochilor lui Sam. O să socotesc cu grijă următoarele nouă luni, iar dacă aduce pe lume un copil și numai cu o singură zi mai devreme de socoteala mea, îi arunc pe amândoi în șanț, și pe ea și pe copilul ei, acolo unde le e locul.

Din fericire, Jimmy s-a născut la o săptămână după primul nostru an împreună.

Trecând peste privirile pline de ură ale socrului meu, am fost foarte mulțumită cu mariajul meu. Aveam căminul pe care mi-l dorisem dintotdeauna – chiar dacă nu-l includea și pe Frank Wyatt. Încă din prima clipă când am pășit sub acoperișul casei lui Sam, am știut că nu mi-aș fi dorit să locuiesc nicăieri altundeva. Nu că ar fi fost totul elegant și nou – pentru că nu era. Tapetul era decolorat și pe covor erau pete peste tot, iar treptele din lemn scârțâiau când urcai pe ele, dar exact asta îmi și plăcea la ele. Toată viața îmi lipsise o cronică și permanența, dar acum le descopeream pe amândouă în fiecare obiect din casă. Inventam povești despre toți oamenii care locuiseră aici înaintea mea și despre istoria mobilierului pe care-l lăseseră în urmă. Nu vroiam să schimb nimic. În fiecare noapte mă cuibăream în brațele lui Sam și auzeam șuieratul trenului în depărtare, dincolo de livadă, îmi aminteam de singurătatea și de dorul pe care le simțisem toată viața mea și mă întrebam dacă oamenii din trenul acela priveau și ei către casa noastră, dorindu-și să fie în locul meu.

Prima iarnă de după căsătoria mea cu Sam, i-am trimis o scrisoare mătușii Aluna, în Georgia, la adresa de iarnă a cercului.

Dragă mătușă Aluna,

Am vrut doar să te anunț că sunt în viață, teafără și foarte fericită.

M-am căsătorit cu un bărbat tare drăguț și locuiesc într-o casă minunată de la țară. Salută-l pe Charlie și familia Gambri și pe toți ceilalți din partea mea.

Cu drag, Eliza.

Nu am scris nici-o adresă la expeditor, și am pus-o la poștă dintr-un oraș aflat la zece mile depărtare de Deer Springs, unde m-am dus să mă vadă un doctor. Atunci am aflat că sunt însărcinată cu Jimmy, și din nu știu ce motiv necunoscut, Frank Wyatt îmi interzisese să fiu văzută de doctorul Gilbert din Deer Springs.

Sam arăta speriat de moarte când i-am spus că va deveni tătic.

— Ce s-a întâmplat, Sam? Nu-ți dorești copiii? l-am întrebat.

— Nu... nu știu. Cred că nu m-am gândit niciodată... Nu.

— Dar de ce nu? De ce ți-e atât de teamă?

Nu mi-a răspuns. Durerea din ochii lui Sam era atât de vie, că mă durea pentru el. Îmi doream să-l fi putut iubi în felul în care mă iubea el pe mine, pentru că poate atunci aș fi putut să-i iau toată amărăciunea pe care o adunase înăuntrul lui. În cele din urmă, Sam ieși afară din dormitor și păși în noapte, unde rămase multă, multă vreme. A fost deosebit de tandru cu mine în tot timpul cât am fost însărcinată, și totuși, parcă s-ar fi temut că i-ar fi putut pricinui vreun rău copilășului dacă mă îmbrățișa prea tare.

Când mi-a venit timpul să nasc, Frank l-a făcut pe Sam să se ducă până în orașul vecin în mijlocul nopții și să aducă doctorul. Prin toate ceasurile lungi de travaliu, nu conteneam să mă gândesc la mămica mea, despre cum mă abandonase, și mi-am dat seama că și mie mi-era la fel de frică de copilul acesta, ca și lui Sam. Când în cele din urmă doctorul mi l-a pus pe Jimmy în brațe, am plâns, copleșită de dragostea fără margini pe care o simțeam pentru el. Și

totuși m-am înfiorat de teamă la gândul că l-aș putea răni, că l-aș putea minți, poate chiar să-l abandonez la fel cum mă abandonase mama pe mine. Era îngrozitor să iubești pe cineva atât de mult.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat Sam când m-a surprins plângând aplecată peste Jimmy în acea dintâi noapte.

— Cred că și mie mi-e teamă, am mărturisit eu. E greu pentru mine să fiu mămică, pentru că am crescut fără mamă.

Sam se așază pe pat alături de mine, cu o privire buimăcită.

— Dar parcă spuneai că toată familia ta a murit în epidemia de gripă?

Mă prinsese cu minciuna! Am intrat în panică.

— Aă... nu... aceea a fost mama mea vitregă, am spus eu repede. Și ea nu prea mi-a fost mamă cu adevărat. Trebuia să schimb subiectul cât de repede. L-am ridicat pe Jimmy și i l-am întins lui Sam înainte să apuce să protesteze. Uite... ține-l.

Jimmy începu să se agite puțin, apoi se cuibări în brațele puternice ale tatălui său. Era treaz și îl privea cu atenție pe Sam, de parcă ar fi vrut să-și imprime bine trăsăturile feței lui. Ochii lui Sam se umplură de lacrimi.

— Doamne... Dumnezeule... șopti el. E atât de mic. Și nu știu cum să-i fiu un tătic bun. Mi-e atât de teamă că o să...

Locuisem de-acum suficient de mult cu Frank Wyatt ca să înțeleg de ce îi era atât de teamă lui Sam. Mi-am amintit sfatul pe care i-l dăduse cândva mătușa Aluna tatălui meu.

— Nu trebuie să-ți fie teamă, Sam, i-am spus. Nu trebuie decât să fii tăticul pe care ți-ai dorit tu întotdeauna să-l ai. Dacă ți-ai dorit ca tăticul tău să te fi dus seara la culcare, atunci să-l duci pe micuțul Jimmy la culcare. Dacă ți-ai fi dorit ca tăticul tău să te fi dus la pescuit, du-l la pescuit. Asta-i tot ce ai de făcut.

— Serios? bâigui el.

— Da. Cam asta-i tot ce ai de făcut.

Din ziua când s-au născut copiii, Sam i-a iubit pe fiecare în parte din toată inima. Nu le-a spus-o niciodată cu glas tare, probabil pentru că nu auzise așa ceva niciodată de la propriul tată, și nu știa cum să o facă, dar vedeam prea bine cât de mult îi iubea. Dacă își pierdea răbdarea cu vreunul dintre ei, pleca mai degrabă în tăcere de acolo decât să-și piardă cumpătul, și îl admiram pentru asta. Nu a ridicat niciodată mâna asupra lor la mânie. Când s-a născut Becky Jean, a privit-o multă vreme, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

— O fetiță... o fetiță drăgălașă! murmură el. Parcă nu e adevărată, Eliza. Arată ca... ca un îngerăș, așa cum stă acolo!

Am simțit aceeași dragoste ca și Sam. Intram noaptea în camera copiilor și îi priveam dormind, plină de uimire că aveam copiii mei care erau, și totuși nu erau, parte din mine. M-a îngrozit să știu cât de mare nevoie aveau de mine, cât de dependenți erau de mine. Mi-era atât de teamă că îi puteam dezamăgi, poate chiar să dau greș cu totul. Uneori îmi aminteam de modul în care tata obișnuise să mă privească cu teamă în ochi și mă întrebam dacă nu cumva era din același motiv.

Odată, am fost foarte aproape să-i spun lui Sam adevărul despre trecutul meu. Jimmy tocmai împlinise patru ani, iar Luke avea doi când am aflat că un circ al concurenței avea să vină în regiunea noastră. Am fost atât de emoționată la gândul că Sam și cu mine puteam șede împreună pe băncuțe și să urmărim reprezentația circului împreună cu cei doi băieței ai noștri – la fel ca toate celelalte familii pe care obișnuiam să le invidiez. M-am gândit să aștept până eram cuibărită în pat lângă Sam în seara aceea și să-i spun cum toate astea erau un vis care deveniseră realitate pentru mine. Dar înainte să apuc să îi mărturisesc, un reprezentant din partea circului veni prin Deer Springs și bătu la ușa bucătăriei noastre chiar în timp ce luam prânzul.

— Bună ziua, oameni buni. Fac parte din Circul fraților Gentry și vom avea reprezentații pe terenul de târg al districtului, luna ce vine. Aș dori să vă ofer bilete gratuite

pentru toată familia dumneavoastră, dacă ne dați voie să punem un afiș acolo pe grajdul dumneavoastră.

Frank se înfurie teribil, țipând despre cum artiștii de circ săreau pe-acolo sumar îmbrăcați, și cum trăiau cu toții într-o imoralitate fără margini, și cât de rușinos era pentru niște creștini chiar numai să le treacă prin gând să meargă la circ. Răcnea atât de tare, că micuțul Luke începu să plângă. L-am privit pe socrul meu zvârlindu-l afară pe sărmanul om după ce-l apucase de o ureche, și știam că nu aveam nici-o posibilitate să suflu vreo vorbă vreodată despre faptul că crescusem într-un circ. Și nici copiii mei nu aveau să calce vreodată într-un circ câtă vreme trăia bunicul lor.

Soțul meu s-a străduit o viață întreagă să-i facă pe plac tatălui său – un țel imposibil de atins, de vreme ce Frank Wyatt era imposibil de mulțumit. Sam nu a simțit niciodată cu adevărat dragostea sau acceptarea tatălui său, nici măcar când zăcea pe patul de moarte. Și de fapt, nici n-ar fi trebuit să se îmbolnăvească.

Totul a început cu o simplă tăietură la picior – un cui sau așa ceva, îi perforase talpa uzată a bocancului și îi pătrunse în carne. Piciorul l-a durut, dar a continuat să lucreze ca de obicei, șchiopătând prin grajd în timp ce străngea gunoiul sau mulgând vacile.

– Cred că-mi trebuie o pereche nouă de bocanci, spuse într-o seară, arătându-mi gaura pe care o avea în talpă. I-am îngrijit tăietura de la picior, dar niciunul dintre noi nu ne-am bătut prea mult capul cu asta. Era septembrie, o vreme de muncă intensă în livadă, iar Sam continuă să șchiopăteze pe-acolo, purtând aceeași bocanci, pentru că nu avea timp să dea o fugă până în Deer Springs și să-și ia o pereche nouă.

Câteva zile mai târziu, s-a trezit cu febră mare. Se plângea că i se înțepenise maxilarul și îl dureau gâtul, spunea că-l doare peste tot. Amândoi ne-am gândit că s-a îmbolnăvit de gripă. Îmi dădeam seama că Sam se simțea îngrozitor, dar se sculă și se târi afară din casă trudind toată ziua, cu sau fără febră, pentru că așa se aștepta taică-său din partea lui. I-a fost tot mai rău.

Într-o noapte m-au trezit gemetele lui Sam. Febra nu era prea mare, dar transpira atât de rău, că udase tot așternutul. Inima îi bătea repede mai să mănânce pământul.

— Sam, ce-i cu tine? Ce ai?

Nu mi-a putut răspunde. Mușchii gâtului și ai feței se încordară într-un spasm teribil care-i schimonosi în mod îngrozitor fața și-i paraliză mandibula. Am sărit din pat și am început să mă îmbrac.

— Mă duc după doctor.

— Nu... gemu el.

— De ce nu? Sam, mi-e frică! Ce e dacă...? Mă îngrozea să gândesc că putea fi fălcarită⁴⁸, dar nu puteam să o spun cu voce tare și să-l tulbur pe Sam. Ascultă, mă duc să-l aduc pe doctorul Gilbert din Deer Springs, mă întorc într-o jumătate de oră.

— Tata... nu va permite... reuși el în cele din urmă să bâiguie.

Nu știam ce să fac. Tot ce era în mine urla să mă duc și să aduc ajutoare, dar de fiecare dată când aduceam vorba să mă duc după doctor, Sam părea să se tulbure foarte tare.

Dimineața nu a fost deloc mai bine. Imediat ce l-am auzit pe socrul meu trebăluind la parter, am alergat jos ca să vorbesc cu el.

— Unde e mâncarea mea? se răsti Frank când dădu cu ochii de mine. Și unde-i Sam?

— Nu poate coborî din pat. Vocea îmi tremura de frică. E bolnav – îngrozitor, teribil de bolnav. Are nevoie de doctor.

— Bolnav! Vacile trebuie mulse! Și eu am nevoie de el în livadă! se uita la mine de parcă Sam s-ar fi îmbolnăvit din cauza mea.

— Nu poate lucra. Du-te sus și vezi singur.

Frank mormăi dezgustat, de parcă aș fi fost o femeie proastă și isterică, apoi îmi întoarse spatele.

---

⁴⁸ Descriere populară a tetanosului, descrisă astfel tocmai pentru simptomul dominant de la debutul afecțiunii, al spasmului muscular al mușchilor care pun în mișcare fălcile mușchii masticatori.

— E băiat puternic. Se face el bine într-o zi sau două.

— Nu e bine! am urlat eu. Du-te și uită-te la el! Trebuie să trimiți după doctor!

Ochii lui Frank scăpărară de furie când se întoarse din nou cu fața la mine și începu să-mi fluture degetul prin fața ochilor.

— Să nu-mi spui tu mie ce am de făcut! Trânti ușa de la bucătărie după ce ieși.

Aveam treburile mele de terminat prin casă, trebuia să fac mâncare și să văd de copii, dar de fiecare dată când am intrat la Sam în ziua aceea, starea lui era tot mai gravă. Spasmele musculare îi cuprinseseră abdomenul, picioarele și spatele, și erau atât de violente și de dureroase, încât trupul i se înțepeni ca o scândură, iar spatele i se arcuia îndepărtând patul. Sam era treaz și alarmat – era în agonie.

L-am așteptat toată după-amiaza pe socrul meu, plănuiind să-l confrunt din nou de îndată ce-l vedeam, dar rămase toată ziua în livadă și nu a venit acasă decât la cină. Mi-aș fi suit copiii în căruța și m-aș fi dus după ajutor mult mai repede decât am făcut-o, dar Frank luase caii cu el și nu știam să conduc camioneta.

Am așteptat până s-a rugat Frank la masă, apoi i-am spus cât am putut de liniștită:

— Sam are nevoie de un doctor. Cred... cred că are fâlcariță.

Frank se întinse după cartofii piure, fără ca măcar să-și ridice privirea la mine.

— Între timp ai ajuns și expertă în medicină?

— Nu... dar nu e nevoie de un expert ca să-ți dai seama cât de bolnav e. Mi-am jurat că n-o să plâng, dar nu mi-am mai putut reține lacrimile. Vă rog, domnule Wyatt, are dureri atât de mari. Nu suport să-l văd cum se chinuiește.

Frank continuă să mănânce în tăcere.

— Vă rog, l-am implorat eu. Vă rog, dați-mi voie să mă duc până în oraș și să aduc un doctor.

Își ridică creștetul și vocea.

— Nu o să te atingi de camioneta și de caii mei! Fiul meu n-are nevoie de niciun doctor!

Atunci am știut ce am de făcut. Imediat ce i-am pus pe copii la culcare în seara aceea, am plecat în tăcere din casă pe ușa din față și am alergat pe jos până în Deer Springs. Eram atât de răvășită tremurând din cap până în picioare de epuizare, de furie și de frică, încât mi-a luat câteva minute până să-l conving pe doctorul Gilbert că nu eu aveam nevoie de ajutor medical.

— Nu, vă rog, doctore Gilbert. E vorba de soțul meu, Sam, el are nevoie de ajutorul dumneavoastră, nu eu.

— Sam Wyatt?

— Da. Cred că are fâlcariță. Și cred că moare. Vă rog, veniți.

Mă rugă să-i descriu simptomele lui Sam și după felul în care i se crispuau trăsăturile feței în timp ce vorbeam, aveam toate motivele să fiu îngrijorată. Își deschise șifonierul și începu să-și împacheteze tot felul de lucruri în geanta lui medicală în timp ce continua să-mi pună întrebări.

— Frank Wyatt știe că ești aici? mă întrebă când termină.

— Nu. A refuzat să mă lase să aduc ajutoare. Am fost nevoită să vin pe jos tot drumul până aici. Nici n-a vrut să urce la etaj și să vadă cât de bolnav e Sam.

Doctorul Gilbert își scutură capul. Buzele lui strânse și privirea încruntată îmi spuneau cât era de furios.

— E posibil ca Frank să nu mă lase să intru pe ușă, să știi.

— Dar trebuie să încercați, domnule doctor Gilbert. Vă rog, nu-l lăsați pe Sam să moară! Eram aproape isterică.

Mă apucă de umeri, iar strânsoarea lui fermă mă liniști puțin.

— Voi face tot ce pot, doamnă Wyatt. Ascultați, poate că n-ar strica să luați o gură de coniac înainte să mergem.

— Sunt bine. Să ne grăbim.

Nu ne-a luat prea mult timp să ajungem acolo cu mașina doctorului Gilbert. L-am convins să parcheze pe drum, ca socrul meu să nu ne audă și am suit pe jos aleea ce ducea spre casă, pe întuneric. Dormitorul lui Frank era chiar lângă bucătărie, așa că l-am dus pe doctorul Gilbert pe ușa din față și l-am îndemnat să urce scările, la etaj.

Sam arăta chiar mai rău decât îl lăsasem. S-a întors spre noi când am intrat în dormitor și am văzut panica din ochii lui, apoi spatele i se arcui îngrozitor.

— Ajutați-mă! bolborosi el în timp ce fălcile i se încheștară într-o strâmbătură de durere.

Doctorul Gilbert îl examinează cu blândețe, dar cea mai mică atingere făcea ca mușchii lui Sam să se contracte în spasme violente. Stăteam lângă pat, frământându-mi mâinile, apoi aproape că mi-a sărit inima din piept când am auzit deodată vocea tunătoare a lui Frank în spatele meu.

— Ce cauți în casa mea, Gilbert?

Doctorul Gilbert își întoarse încet fața spre el.

— Îți tratez fiul...

— Ba nu! Nu avem nevoie de tine aici! Afară!

— Frank, fiul tău are tetanos, spuse el încet. E foarte bolnav. O să-i administrez o injecție cu antitoxină și... Țipătul meu îl întrerupse. Sam intrase într-o nouă convulsie. Pielea îi deveni de un cenușiu albăstrui în timp ce se chinuia să respire.

— A intrat în convulsie, a spus doctorul Gilbert. Rămâne fără oxigen. Îl apucă pe Sam de umeri și-l ținu aplecat.

În toată viața mea nu m-am simțit atât de îngrozită și de neputincioasă. Când se termină în sfârșit criza, doctorul Gilbert pregăti rapid o injecție subcutanată.

— Îți voi face o injecție cu antitoxină tetanică, Sam. Îți va ajuta puțin mușchii să se relaxeze.

Am privit peste umăr, temându-mă că Frank ar putea încerca să-l împiedice, dar socrul meu părăsise încăperea.

Doctorul Gilbert a făcut tot ce a putut pentru Sam în noaptea aceea. Chiar mi-a arătat cum să pregătesc o cataplasma și să o pun pe piciorul lui Sam. Dar după felul în care doctorul m-a apucat iarăși de umeri pentru a mă încuraja când veni timpul ca el să plece, mi-am dat seama că și el era exact la fel de îngrijorat de starea lui Sam ca și mine.

— Trebuie să vorbesc deschis cu tine, doamnă Wyatt, și să-ți spun că soțul tău e grav bolnav. Antitoxina tetanică are eficiență maximă dacă se administrează imediat ce apar

primele simptome, dar... ei bine, decizia nu ne aparține. Oftă, apoi își luă geanta medicală. Mă întorc la prima oră dimineață.

Boala soțului meu era prea avansată pentru ca antitoxina să-și mai poată face efectul. Doctorul Gilbert nu a mai putut face nimic pentru el, și la fel, nici eu. Sam a murit de-o moarte oribilă, dureroasă, când convulsiile au devenit în cele din urmă atât de violente, încât l-au împiedicat să mai respire. Totuși, a fost treaz și conștient de tot ce se petrecea cu el, până la sfârșit. Ultimele cuvinte pe care m-a auzit spunându-i-le au fost: „Te iubesc, Sam.”

În ziua când a murit, am fost atât de răvășită, că m-am răstit la socrul meu în fața copiilor.

— Tu ești de vină! am țipat eu. Sam a murit pentru că nu ai vrut să te duci să aduci ajutoare! Ți-ai ucis propriul fiu! Dacă te-ai fi dus mai devreme după doctor și Sam și-ar fi primit antitoxina, nu ar fi murit!

Frank nu a răspuns nicicum la izbucnirea mea. Privea drept prin mine cu ochii lui neliniștiți, și mă întrebam dacă a auzit vreo vorbă din toate câte i le-am spus. Frank Wyatt cel plin de ură și manipulator cu care am trăit în acești ultimi ani, a murit odată cu fiul său, iar în urmă nu a rămas decât un bătrân distrus și plin de amărăciune. La ce bun toată livada și tot ce reușise să câștige, dacă nu avea un fiu care să le moștenească? Totuși, nu am simțit nici-o urmă de milă pentru Frank. Culegea exact ce semănase.

Socrul meu abia dacă îi observase pe copiii mei înainte să moară Sam. Întotdeauna m-am gândit că-i ura pentru că mă ura pe mine. Dar în timp ce stătea la mormântul soției și al celor doi fii ai săi, și-a ridicat privirea și i-a văzut pe Jimmy și pe Luke agățați de mine, cu fețele palide de durere. S-a uitat la nepoții săi, chiar i-a privit pentru absolut prima oară și cred că dintr-odată și-a dat seama că ei erau tot ce-i mai rămăsese.

— O, Doamne Dumnezeule... șopti el.

Frank s-a schimbat oarecum după moartea lui Sam – nu că a fost mai prietenos, și deloc mai cald sau mai afectuos față de mine sau față de copii. Dar era un om distrus, și atât el cât și eu o știam. Am locuit împreună ca

doi străini într-o pensiune, rareori schimbând vreo vorbă, întâlnindu-ne doar la ora mesei.

Apoi, un an mai târziu într-o zi rece de noiembrie, Jimmy l-a găsit pe bunicul lui întins în țărână în grajd. Am alergat afară când am auzit țipetele înnebunite ale fiului meu, dar în secunda când am privit în ochii reci, absenți ai omului pe care-l urâsem, știam că murise. Nu am simțit niciun fel de părere de rău. De fapt, m-am trezit că îmi doream să fi suferit cel puțin de două ori mai mult decât suferise sărmanul Sam. Eram cât pe-aci să-i întorc spatele, când am observat că mâinile lui Frank erau goale. Zăceau deschise, cu palmele în sus, cu nimic în ele. Cu acele mâini care acum erau goale, el ținuse strâns, controlase și manipulasă toată viața lui pentru a-și pune propria voie în aplicare. Livada lui Frank Wyatt și toate lucrurile pentru care lucrase, fuseseră lăsate în urmă pentru altcineva.

PARTEA a IX-a

WYATT ORCHARDS

Iarna dintre anii 1931-1932

„Cât va fi pământul, semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua și noaptea nu vor înceta.”

Geneza 8:22

CAPITOLUL 19

Mătușa Batty și cu mine ședeam la masa din bucătărie în timp ce soarele răsărea la începutul unei noi zile. Vacile trebuiau mulse, caii să-și primească mâncarea și să fie adăpați, iar băieții să-și mănânce micul dejun și să se pregătească pentru școală. Dar mă simțeam prea sleită de puteri ca să mă pot ridica. Relatarea poveștii mele după toți acei ani, mă făcu să mă simt golită și epuizată. Mami mă părăsise, Sam mă părăsise, iar acum Gabe plecase și mă părăsise și el. Ce era în neregulă cu mine de îmi întorceau toți spatele și mă lăsau baltă?

— Ai fost foarte binecuvântată să ai niște părinți care te-au iubit atât de mult, spuse mătușa Batty încetșor.

— Ai înnebunit? am sărit eu. N-ai auzit nimic din tot ce ți-am povestit? Tati nu mi-a spus niciodată că mă iubește, iar mami mi-o spunea tot timpul iar apoi m-a abandonat!

— Ești mult prea implicată în toată povestea asta ca să-ți dai seama, păpușă. Tatăl tău ți-a arătat cât de mult te iubea în sute de moduri diferite.

— Cum? Spune-mi unul!

— Ți-a îndrumat deciziile, te-a crescut conform cu Scriptura, te-a dus la biserică. S-a asigurat că nu te crește să devii un excentric de la circ, ci o femeie caldă, afectuoasă care putea deveni persoana pe care o dorea Dumnezeu. Mai presus de toate, te-a lăsat să pleci! când ți-a venit vremea. A făcut tot ce ar trebui să facă orice părinte bun.

De aceea ești și tu un părinte atât de minunat. Ai învățat să iubești de la tatăl tău.

— Dar m-a mințit cu privire la mama!

— Ești sigură de asta? m-a întrebat cu blândețe.

Când m-am gândit mai bine la asta, a trebuit să recunosc faptul că tati nu spusese niciodată că mami murise. M-am ridicat încet în picioare și am deschis una dintre ușițele sobei să mai pun un lemn pe foc.

— Ei bine, sunt convinsă că mama m-a abandonat, am spus, închizând ușița la loc.

Mătușa Batty se ridică și ea și deschise dulapul cu veselă, povestind cu mine în timp ce pune masa pentru micul dejun.

— Mie mi se pare că mămica ta a știut că nu poate avea grijă de tine cum se cuvine și te-a iubit suficient de mult ca să te dea cuiva care o putea face. Și sora mea și-a sacrificat propria șansă de a fi fericită de dragul copilului ei. Cunoști prea bine acea dragoste de mamă despre care vorbesc, nu-i așa, Eliza? Uită-te cât de mult ai lucrat ca să ții în funcțiune livada asta și să le asiguri un trai îndestulător copiilor tăi. Mama ta nu te-a abandonat, păpușă. A făcut cel mai mare sacrificiu pe care-l putea face o mamă.

Am urmărit-o pe mătușa Batty aranjând farfuriile pe masă și am văzut că scosese cu una în plus. Apucase s-o pună în dreptul locului pe care obișnuia să șadă Gabe, apoi își dădu seama ce face.

— Gabe m-a abandonat, am spus, luptându-mă să nu încep să plâng.

— Ei bine, poate că așa pare acum, spuse ea. Dar Gabe ne-a iubit pe toți. Poate că a avut un motiv întemeiat din care a făcut ceea ce a făcut. Poate că a făcut un sacrificiu pentru cei pe care îi iubea.

— Ha! Mă îndoiesc! Din câte spunea șeriful Foster, mi se pare că Gabe a încercat să-și salveze pielea și să scape de închisoare.

Mătușa Batty nu îmi răspunse. Împărți tacâmurile de argint pentru toate locurile și a turnat lapte în paharele copiilor, în timp ce eu am scos tigaia și am început să sparg ouă într-un castron pentru a face omletă. Când mi-am dat seama că spărsesem ouă și pentru Gabe, greșindu-mi

socotelile la fel ca mătușa Batty, mi-am îngropat fața în mâini.

— Ce o să mă fac fără el? am început eu să plâng.

Mătușa Batty mă luă în brațe.

— Te-ai bazat pe ajutorul lui Gabe, spuse ea blând, și nu pe ajutorul lui Dumnezeu. Dar El știe totul despre felul în care te simți. Isus a suferit durerea de a fi fost abandonat atunci când atârna pe cruce în locul nostru. El a adus acea jertfă pentru ca să le poată spune copiilor Săi: „Nicidecum n-am să te las, cu niciun chip nu te voi părăsi.” Atunci când toți ajung să te părăsească, Eliza, Dumnezeu rămâne în continuare cu tine.

Mă duse înapoi la scaunul meu și mă făcu să mă așez, apoi se întoarse să pregătească ea ouăle.

— Dumnezeu a știut când a venit timpul lui Gabe să plece, continuă ea, la fel cum a știut când a sosit timpul pentru Walter să plece. Dumnezeu a făcut în așa fel, încât eu și cu tine să ne întoarcem amândouă la El pentru a găsi putere și pentru a descoperi puterea pe care El încercase să o zidească în noi în tot acest timp. Privește în urmă, păpușă, și gândește-te la toate experiențele pe care Dumnezeu le-a îngăduit în viața ta – atât cele bune cât și cele rele – și vei vedea cum te-a modelat în femeia care ești astăzi. Acceptă acele experiențe ca fiind pâinea Lui cea de toate zilele. Mulțumește-I pentru ele. Apoi fii persoana care te-a creat El să fii. Prin faptul că ai crescut fără să ai un cămin al tău, te-a înzestrat cu dorința și cu dârzenia de care ai nevoie ca să administrezi acest loc... Iar talentul tău de a jongla îți va fi și el de folos cândva.

Mătușa Batty zâmbi în timp ce încercă să jongleze cu găoacele de ouă, iar eu am izbucnit în râs când le-am văzut pe toate căzând rând pe rând pe masă. Iar ea chicoti împreună cu mine.

— Vrei să mă înveți și pe mine într-o zi, păpușă? întrebă ea.

— Sigur că da, mătușă Batty.

Amestecă rapid în ouăle din tigaie, apoi luă o pâine din cutia unde o păstram și începu să o taie felii pentru a o pune la prăjit.

— Ascultă, spuse ea, toate necazurile pe care le-ai avut nu i o pedeapsă din partea lui Dumnezeu. El dorește să le folosească pentru a te atrage mai aproape de Sine – la fel ca boala mamei tale, care a fost o tragedie cumplită, te-a silit să te apropii mai mult de tăticul tău.

Mi-am șters ochii și m-am ridicat s-o ajut.

— Se pare că nu m-am gândit prea mult la Dumnezeu în ultimii câțiva ani, am spus eu. Felul în care vorbea socrul meu despre Dumnezeu L-a făcut să arate ca cineva pe care nu doream cu adevărat să-L cunosc.

— Asta pentru că Frank citea Biblia și mergea la biserică, dar nu-L cunoștea pe Dumnezeu. Avea doar o formă de religie. Eliza, e bine că știi câte ceva din Biblie și că tăticul tău te-a dus la biserică, dar trebuie să-L cunoști pe Dumnezeu.

— Cum să fac asta?

— Roagă-L să te ajute când ai nevoie de ajutor. Povestește-i toate lucrurile la fel cum i le povesteai mătușii Aluna sau lui Gabe. Trebuie să înveți să ai încredere că Dumnezeu te va prinde atunci când ai impresia că vei cădea, la fel cum aveau încredere acei acrobați unul în celălalt. Dumnezeu poate fi mare și puternic, dar nu te va nimici niciodată. Tot ce face Dumnezeu în viața noastră este perfect, chiar dacă din afară nu pare întotdeauna așa. Prietenii tăi din corturile acelea laterale te-au învățat asta.

— Mi-e atât de dor de ei toți, am spus. Ei erau familia mea, iar eu nu am fost capabilă să vorbesc despre niciunul dintre ei timp de zece ani.

— Îți va fi dor și de Gabe, spuse ea, punându-și mâna pe umărul meu. La toți ne va fi dor. Dar chiar dacă Gabe era încă aici, el nu putea satisface toate nevoile noastre. Doar Dumnezeu o poate face. Gabe te poate ajuta la lucrul în livadă, dar numai Dumnezeu poate face merele să crească.

Mai târziu în dimineața aceea, am făcut o plimbare până în livadă. Știam că venise timpul să stau de vorbă cu Dumnezeu. I-am mărturisit toate lucrurile de care îmi părea rău, toate lucrurile de care mă temeam și L-am rugat să mă ajute să am grijă de livadă și să o mențin în funcțiune. Când mi-am deschis ochii și am privit în jur, am

știut că mătușa Batty avusese dreptate – Dumnezeu era chiar acolo, lângă mine. Crengile merilor erau mâinile Lui, pe care le întindea spre mine – și îmi oferea cadoul unui măr pe fiecare ramură în parte.

Într-o dimineață răcoroasă de toamnă, au început să sosească culegătorii de mere. Mai întâi am fost emoționată încercând să mă descurc de una singură cu recoltatul, dar apoi am început să mă gândesc la cât de bine funcționa totul la Circul fraților Bennett. Mi-am dat seama că niciunul dintre cei de acolo nu încercase să facă totul de unul singur, ci toți lucrau împreună, în echipă, fiecare făcând partea la care se pricepea cel mai bine. Unii dintre culegătorii mei de mere veneau deja la Wyatt Orchards de ani de zile și probabil știau mai multe decât mine despre ce însemna culesul, așa că am împărțit munca și i-am plătit ceva mai bine pe cei cu experiență pentru a-mi fi supraveghetori de lucru. Ei se gândeau la unele lucruri care mie îmi ieșiseră cu totul din minte și mă fereau să fac o grămadă de greșeli.

Când veni timpul să duc merele la târgul de fructe, m-am gândit la tărăboiul pe care-l făcea guralivul care făcea reclamă la spectacolele din corturile laterale cu vorbele lui „Repede, repede... nu pierdeți ocazia”, iar când mi-am dat seama că cei care cumpărau mere se dădeau în spectacol la fel ca acel guraliv, nu m-am mai temut de ei. Mătușa Aluna, Gloria, doamna cea grasă, și Albert, albinosul, făcuseră față cu putere și demnitate tuturor acelor gură-cască, știind că erau la fel de buni ca ceilalți tovarăși, așa că am stat și eu dreaptă și mândră când au început clienții aceia să caște gura la mine, o femeie vânzând mere. Am obținut prețul pe care l-am dorit și am câștigat destui bani ca să-mi plătesc toți lucrătorii și să-mi cumpăr carbuni și alte lucruri de care avea nevoie familia mea pe timpul iernii. Nu am rămas cu nimic în plus, dar îi mulțumesc lui Dumnezeu că aveam tot ce ne trebuia.

Odată ce-am vândut merele, mi-am trecut peste mândrie și m-am dus să stau de vorbă cu Alvin Greer și cu alți câțiva vecini de-ai mei să mă ajute să tăiem împreună porcii și să culegem porumbul. I-am lăsat pe vecinii mei să împrumute câte ceva din echipamentele moderne ale lui

Frank, iar în schimb le-am cerut sfatul cu privire la una-alta. Frank Wyatt trăise de unul singur, lucrase de unul singur și murise singur, iar eu hotărâsem să nu fiu niciodată ca el.

În tot timpul culesului, mătușa Batty lucrase ca un salahor, cot la cot cu mine. Copiii și cu mine o îndrăgisem atât de tare, și de vreme ce nu mai scria cărți, am implorat-o să rămână la noi, să locuiască cu noi și să fie bunica noastră adoptivă. Tăticul meu nu fusese prea priceput în a-mi spune cât de mult mă iubește, dar mi-am amintit cât de mult tânjiseam mereu să-l aud spunându-mi acele cuvinte, așa că am început să le spun copiilor mei că îi iubesc – tot timpul. Și i-am spus-o și mătușii Batty.

Treptat, durerea pe care o simțisem la plecarea lui Gabe începu să pălească – la fel cum se vindecase și durerea pe care o simțisem după moartea lui Sam. Aveam în continuare un sentiment de goliciune ori de câte ori intram în atelier unde dormise cândva Gabe, sau de câte ori o vedeam pe Myrtle și vițica ei, sau de câte ori îi vedeam pe băieți dând-o pe Becky pe leagănul ei. Dar acum mă gândeam la Gabe doar o dată sau de două ori pe zi, și nu o dată sau de două ori într-o oră, așa că știam că durerea mea începe să se stingă. Poate că nu era departe nici ziua când reușeam să nu mă mai gândesc deloc la el.

Într-o zi prin preajma zilei recunoștinței am primit cea mai stranie scrisoare din partea Armatei Statelor Unite din Washington, D.C. Îi era adresată lui Frank Wyatt, dar am deschis-o eu și am citit-o cu repeziciune, pentru a afla esența.

Spunea că guvernului îi pare nespus de rău că trebuia să-l informeze pe Frank că fiul său Matthew Wyatt murise totuși în război, în Bătălia de la St. Mihiel. Apăruseră noi informații la lumină după tot acest timp, informații care au descoperit eroarea care s-a comis. Armata era acum în posesia dovezilor că rămășițele lui Matthew Wyatt au fost identificate în mod eronat ca aparținând unei alte persoane, și că a fost înmormântat în Franța sub un nume fals. Armata regreta profund eroarea comisă și orice durere inutilă pe care o va fi pricinuit prin aceasta.

M-am rugat înainte să-i arăt scrisoarea mătușii Batty, știind cât de mult îl iubise pe Matthew și știind că ar putea primi cu greu această veste. Își ridică privirea spre mine cu ochii plini de lacrimi după ce o citi și spuse:

— Cred că ai face mai bine să i-o arăți imediat lui John Wakefield, păpușă. Cred că acesta este răspunsul la rugăciunile tale.

În timp ce stăteam la volan în drum spre oraș, nu m-am putut abține să nu mă gândesc dacă nu cumva Gabe avea vreo legătură cu neașteptata întorsătură a lucrurilor. Dar mi-am scos imediat acel gând din minte. În ultimele câteva luni învățasem să îndepărtez din mintea mea toate gândurile legate de Gabe de îndată ce îmi veneau. Cu cât mă gândeam mai puțin la el, cu atât mai bine.

L-am găsit pe domnul Wakefield lucrând la biroul său aflat într-o neorânduială totală.

— Arăți mai bucuroasă decât te-am văzut vreodată, doamnă Wyatt, spuse el întâmpinându-mă. Aduci ceva vești bune?

— Păi, cred că da... Într-un fel. I-am întins scrisoarea, apoi m-am așezat așteptând puțin să termine de citit. Își dădu jos ochelarii când termină și își scutură capul.

— Ce păcat. În meseria mea mi se întâmplă atât de des ca veștile bune să fie învelite în același ambalaj ca și cele rele... și la fel stau lucrurile și de această dată, nu-i așa? Sărmanul Matthew.

— Știu. Mătușa Batty mi-a povestit atâtea despre el, că mă simt de parcă l-aș fi cunoscut aieva... deși nu ne-am întâlnit niciodată.

— Familia soțului tău a cunoscut multă suferință, doamnă Wyatt. Să sperăm că acum totul este de domeniul trecutului. Fața lui tristă, ca a unui câine, i se luminează ușor. Pentru că acum, de vreme ce avem această scrisoare, voi putea în sfârșit să pun în aplicare testamentul lui Frank. Livada este toată a ta, Eliza. În mod oficial.

Am sărit de pe scaun și l-am îmbrățișat pe John Wakefield din toată inima.

— Am găsit un pom de Crăciun, trâmbiță mătușa Batty cu câteva zile înainte de Crăciun. Fusese pe-afară în ultimele câteva zile căutând prin pădurea încărcată de

zăpadă de lângă heleșteul lui Walter un pom potrivit. O să fie nevoie de toți cinci ca să-l putem aduce acasă, spuse ea, așa că îmbrăcați-vă gros. Și Luke, va trebui să îți împrumutăm puțin sania.

— Poate că Winky l-ar putea trage în locul nostru, spuse Becky, ca un ren! Toți izbucnirăm în râs – mai puțin Winky.

Zăpada era de cincisprezece centimetri, așa că copiii se suiră pe sania lui Luke și o luară la vale, ținând și chiuind până au ajunseră jos. Zăpada arăta proaspătă, imaculată și albă, și strălucea în lumina soarelui ca paietele pe un costum de circ. Winky alege o cărare anume și o luă drept spre tufișuri, cu botul în pământ.

— Sper că nu are de gând să dea iar de urma vreunui sconcs, spuse mătușa Batty. Împotriva voinței, gândul îmi fugi la Gabe și am simțit cum mă întristez.

— Hei, ia priviți! Ce urme de animal sunt astea? întrebă Luke în timp ce se lăsă în genunchi lângă cărare.

— Am acasă o carte cu imagini ale urmelor lăsate de tot felul de animale, îi spuse mătușa Batty. Studiați-le pe acestea cu atenție, băieți, ca să vă amintiți exact cum arată ca să le putem găsi în carte când mergem acasă.

— Vorbești de parcă ai fi o guvernantă, am tachinat-o eu. Și tu care credeai că nu vei ajunge niciodată să predai.

— Ei, cine ar fi crezut! Izbucni în râs, scuturându-și capul.

Merserăm mai departe, când Jimmy se opri dintr-odată.

— Uau, astea sunt de mărimea unui picior de om! spuse el. Ne-am ghemuit cu toții jos, să vedem. Jimmy avea dreptate – urmele care duceau în tufișurile unde dispăruse Winky erau mult prea mari ca să fi fost făcute de picioarele mătușii Batty. L-am auzit pe Winky lătrând în depărtare.

— Probabil vreun alt vagabond, am spus eu, o fi strângând lemne pentru foc și un loc călduros unde să tragă. Apoi am schimbat repede subiectul, înainte ca cineva să apuce să aducă vorba la Gabe.

— Uite ce poieniță superbă, nu-i așa? am întrebat eu. Ar trebui să venim la vară aici, să organizăm un picnic. Cam cât mai e până ajungem la pomul acela al tău, mătușă

Batty? Cărarea se îngusta, iar lui Luke îi era tot mai greu să-și tragă sania după el.

— Iată chiar acolo pomul nostru de Crăciun, spuse ea arătând cu mâna. Băieți, credeți că îl puteți tăia?

Îi lăsă pe Jimmy și pe Luke să lovească cu toporul pe rând, și pe când ne chinuiam cu toții să așezăm pe sanie pinul acela încărcat cu zăpadă și apoi să-l împingem la deal până acasă, eram toți plini de rășină și uzi learcă de la zăpada ce-I acoperea ramurile. Mătușa Batty pregăti niște cidru cald de mere pentru a ne încălzi. Am așezat pomul în salon și am rămas să-l decorăm chiar în seara aceea după cină, folosind ornamente dintr-o cutie pe care o găsisem în pod.

— Decorațiunile astea au fost ale bunicii voastre Lydia, le explică mătușa Batty copiilor în timp ce despachetau globurile de sticlă din șervețelele care le înveleau. Bunica voastră a fost o femeie frumoasă căreia îi plăceau lucrurile frumoase. Mătușa Batty ședea pe sofa, înșirând pop-corn pe ață. De fiecare dată când îi scăpa vreunul, Winky îl înfuleca imediat.

— O, ia priviți, un înger, am spus scoțându-l din cutie. Ar trebui să-l punem chiar în vârf, nu credeți? Ia vino încoace, Becky, să te ridic.

— Odată am avut un înger adevărat care a venit, a stat cu noi și ne-a ajutat, nu-i așa? spuse ea în timp ce am ridicat-o în brațe. Mi-am amintit de seara când l-a împuns pe Gabe în mână cu furculița ca să vadă dacă e aievea și am zâmbit, deși ochii mi se umpluseră de lacrimi.

— Da, cu siguranță. Cum spunea mătușa Batty, Dumnezeu ne-a trimis mesagerii Săi ca să știm că El are grijă de noi.

Când am terminat de decorat pomul, copiii s-au adunat în jurul mătușii Batty care citea povestea de Crăciun din Biblie. M-am așezat în balansoar cu bătrâna și îndesata împărăteasă Estera torcând în poala mea și am privit la frumoasa și ciudata mea familie. Crezusem întotdeauna că o familie trebuie să fie desăvârșită, cu o mămică drăguță, un tătic atrăgător și cu niște copilași drăgălași și dichisit îmbrăcați. Era imposibil să existe o familie cu un cimпанzeu care scotea rotocoale de fum, cu

un tatic clovn și cu o mămică-pitic. Dar în timp ce mă uitam la ștregăreii mei îmbrăcați în haine vechi, la nostima și bătrânica noastră mătușă Batty cu ciudățeniile ei, la cățelul nostru de vânătoare orb de-un ochi și la cele două pisici supraponderale care adoptaseră mănuși drept pisicuțe, am știut două lucruri cu siguranță – că ceea ce avusesem cu tati și cu mătușa Aluna fusese o familie și la fel era și aceasta de acum. Îi iubeam pe fiecare dintre ei. Wyatt Orchards nu era casa mea și nici măcar casa asta nu era căminul meu. Ești acasă acolo unde este familia ta – cei pe care-i iubești și care te iubesc la rândul lor. Și chiar dacă aș pierde mâine tot ce dețin, tot aș avea bogății nemăsurate.

Gândurile acestea îmi umplură ochii de lacrimi și am hotărât să scot gălețile cu cenușă afară să le golesc înainte să-și dea seama cineva că începusem să plâng. Oricum mai trebuia să aduc o ultimă găleată cu cărbuni înainte să merg la culcare.

Gândurile îmi rățăceau la sute de mile depărtare în timp ce eram pe veranda din spate, așa că în momentul când se desprinsе deodată o siluetă din umbră m-am speriat îngrozitor! Am scăpat găleata cu cărbuni pe scări în jos și am țipat speriată.

— Iartă-mă, Eliza! spuse o voce blândă, familiară. N-am vrut să te sperii.

— Gabe?

El era! în secunda următoare eram în brațele lui, sărutându-l la fel cum o făcusem în acea dimineață friguroasă de primăvară în livadă, cu mai bine de șase luni în urmă. Credeam că visez, dar am simțit strânsoarea brațelor sale puternice în jurul meu, am simțit pasiunea și căldura sărutării lui și am știut că Gabe era cât se poate de real. Mai știam și că inima mea nu se schimbase deloc în toate lunile în care fusese plecat. Îl iubeam, pur și simplu.

Primul se desprinsе Gabe și mă privi în ochi.

— Trebuie să-ți explic de ce am plecat, Eliza. De data asta vreau să-ți spun totul. Gata cu minciunile. Numele meu adevărat nu este Gabriel Harper. Ci Matthew...

— Nu! încetează imediat!

M-am eliberat din îmbrățișarea lui. Bucuria care mă inundase cu doar câteva secunde mai devreme se preschimbă în mânie. Nu aveam de gând să îi permit să mă înșele a doua oară.

— Știi prea bine că nu ești Matthew Wyatt, am spus, apucându-l de mâna lui dreaptă. Adevăratului Matthew îi lipsea porțiunea asta din deget! Adevăratul Matthew Wyatt e mort!

— Știi că e mort, spuse Gabe încet. A fost cel mai bun prieten al meu... și a murit salvându-mi viața. Numele meu este Matthew Willis. Tatăl meu este Edmund Willis, un avocat și o personalitate politică proeminentă în Albany, New York. Acolo am crescut.

Părea sincer, dar continuam să mă tem să am încredere în el. Îl scrutam cu privirea în timp ce ochii începuseră să mi se obișnuiască cu întunericul. Părul lui trebuia tuns din nou, iar barba îi crescuse de o zi. Părea obosit – îngrijorat.

— Șeriful spunea că ai încercat să furi numele și identitatea cumnatului meu, am spus. E-adevărat?

— Da, e adevărat. Le-am „furat”, cum spui. Și aș vrea să-ți mărturisesc cum s-a întâmplat totul, și de ce... Dar nu am putea să intrăm mai întâi în casă, la căldură? Stau pe-afară de câteva ore deja și tot încerc să-mi iau inima în dinți și să bat la ușa voastră. Gabe stătea cu umerii plecați și vedeam prea bine cum dârdâia de frig, dar continuam să ezit.

— Nu. Nu vreau să intri încă în casă, Gabe. Nu vreau să știe copiii mei că ești aici. I-ai rănit îngrozitor de rău când ne-ai părăsit așa cum ai făcut-o, fără nici-o scuză sau explicație.

— Dar acum vreau să le explic...

— Nu. Va trebui mai întâi să îmi explici mie. Du-te și fă focul în atelier și voi veni la tine să-ți ascult povestea după ce-i duc la culcare.

A fost greu să nu-mi trădez emoția – sau teama – în timp ce duceam copiii la culcare ca de obicei. Continuum să simt buzele lui Gabe pe ale mele, îmbrățișarea strânsă a brațelor lui, și inimii mele îi venea să sară în sus precum atleții zburători de la trapez. Dar o avertizasem să nu care

cumva să înceapă măcar să se gândească la una ca asta până nu auzeam ce avea de spus Gabe.

Am încercat să mă mișc cât mai încet posibil în timp ce-mi luam haina și cizmele pentru a ieși afară pe ușa din spate, dar Winky veni tropăind din bucătărie și mă dădu de gol începând să latre. O clipă mai târziu, mătușa Batty își scotea capul pufos pe ușa dormitorului ei. Mă privi curioasă, și înainte ca măcar să apuc să inventez vreun motiv pentru care ieșeam afară, începu să zâmbească cu gura până la urechi.

— S-a întors Gabe, nu-i așa? spuse ea.

Eu am încuviințat rușinată.

— Ah, știam eu! Mi-am dat seama după cum lătra Winky azi după-amiază că urmele acelea, de pași erau ale cuiva cunoscut!

Mă îmbrățișă repede, apoi spuse: „Păi nu mai sta așa – du-te repede la el!”

L-am luat pe Winky cu mine. Nu atât din dorința mea, cât a lui. De îndată ce-l zări Winky pe Gabe șezând pe patul din atelier, îi sări în brațe și începu să-l lingă peste tot, iar codița lui scurtă se învârtea ca o morișcă. Gabe începu să râdă – cu vocea aceea profundă, tunătoare care îmi era atât de dragă – iar în secunda aceea putea să-mi spună că e Al Capone⁴⁹ sau Nelson „Baby Face”⁵⁰ și nu mi-ar fi păsat. Dar aveam sentimentul că de data aceasta aveam să aud adevărul. M-am așezat pe scaunul din fața lui.

---

⁴⁹ Al Capone – cunoscut gangster american de origine italiană 1899-1947. În anii '20 a preluat conducerea unei organizații ilegale din Chicago implicat în trafic ilegal cu alcool, jocuri de noroc și prostituție. A fost condamnat pentru evaziune fiscală în 1931 și condamnat la 11 ani de închisoare.

⁵⁰ Nelson „Baby Face” – membru al unei bande de hoți conduse de John Dillinger din jurul anilor '30, cunoscuți pentru faptul că au jefuit douăsprezece bănci și au luat cu asalt trei secții de poliție pentru a elibera câțiva membri ai bandei care fuseseră capturați.

— Ți-am găsit caietul în sobă, i-am spus. Nu a ars. Acea este adevărata poveste cu privire la plecarea ta de acasă?

— Da. M-am înrolat în armată pentru că mi-era rușine de ceea ce-i făcusem adversarului politic al tatălui meu. L-am întâlnit pe Matthew Wyatt în timpul stagiului de pregătire – am fost colegi de pat. Oamenii ne confundau mereu pentru că aveam cam aceeași vârstă și înălțime, amândoi aveam părul de culoare închisă și ochi căprui și pe amândoi ne chema Matthew. Chiar și numele noastre de familie erau asemănătoare, Wyatt și Willis. Desigur, cumnatul tău era mult mai puternic și mai musculos decât mine, de vreme ce eu eram un băiat de la oraș, iar el crescuse la fermă. Și lui îi lipsea o porțiune din degetul arătător.

Am petrecut o grămadă de timp unul cu celălalt, continuă Gabe, scărpinându-l pe Winky între urechi, și am descoperit că aveam mult mai multe în comun decât prenumele noastre. Tații noștri trăiseră fără îndoială în locuri diferite și aveau profesii diferite, dar în multe alte privințe erau unul și aceeași persoană. Iar cumnatul tău și cu mine ne înrolasem amândoi pentru a scăpa de tații noștri – și pentru a încerca să aflăm cine eram cu adevărat.

Matthew și cu mine am petrecut aproape doi ani împreună. Am călătorit spre Franța pe același vapor, am petrecut câteva luni împreună în aceeași tabără de pregătire, am luptat în același batalion. Războiul ne-a schimbat pe amândoi. Nu cred că poate rămâne cineva neschimbat după o experiență ca aceea. Matthew a aflat cât de dor îi era de fapt de casă. Văzuse lumea și nu îi plăcuse. Tot ce-și mai dorea în viață era să se întoarcă acasă și să trăiască din nou la fermă. Obişnuia să se oprească pe drum și să privească vacile și caii pe lângă care mășăluiam și nu-i păsa dacă dădea de bucluc sau nu.

M-am bucurat că își dăduse seama ce dorea să facă după război. Eu tot nu aveam nici-o idee despre ce aveam să fac. Dar într-o zi Matthew mi-a mărturisit că nu era fiul legitim al tatălui său și că acesta îl dezmoștenise când aflase. Matthew știa că Wyatt Orchards nu avea să fie niciodată a lui. Eram lângă el când a primit scrisoarea

mătușii Batty, spunându-i că murise mama lui. Eram lângă el la Paris când a bătut la mașină scrisoarea de răspuns. După aceea parcă a fost alt om. Spunea mereu că nu mai are niciun motiv să se întoarcă în Deer Springs, pentru că nu mai avea nici mamă, nici tată și nici cămin la care să se întoarcă. Moartea mamei lui l-a deprimat îngrozitor.

Dar ne aflam chiar în toiul războiului atunci și toți eram deprimați. Nu ne puteam imagina că urma să mai avem vreodată o viață normală, că mai era posibil să existe o lume plină de frumusețe și speranță dincolo de toate grozăviile acelea, de omoruri și de moarte. Eram la fel de deprimat ca și Matthew în ce privea viitorul meu. Îmi doream să fiu scriitor, dar nu credeam să mai merit să fiu unul după câte-i pricinuisem adversarului politic al tatălui meu. Nu mă mai puteam întoarce acasă, la fel ca Matthew. Și cunoșteam influența pe care o avea tata asupra mea, așa că știam că dacă aveam să mă duc undeva prin apropiere de Albany, nu mai puteam avea niciodată o viață proprie. Povesteam mult cu Matthew despre viitorul nostru, dar ne-am spus că toate erau deșarte de vreme ce eram amândoi cât se poate de siguri că aveam să murim în Franța. Dacă nu ne nimerea vreun glonț, atunci cu siguranță ne prindea una din bolile ce bântuiau tranșeele.

Gabe se opri puțin.

— Dar am supraviețuit câtorva bătălii importante: Cantigny, Belleau Wood, și în cele din urmă St. Mihiel. Prea mulți dintre cei pe care-i cunoșteam au murit în aceste bătălii... prieteni cu care trăiserăm încă de la înrolare. La St. Mihiel adăpostul nostru a fost lovit din plin. Acolo ne aflam șase dintre ai noștri și cei patru tovarăși ai noștri au murit pe loc. Erau... ei bine, n-a trebuit decât să le arunc o privire și am știut că muriseră. Eu am fost lovit de un șrapnel în piept – cicatricea pe care ai văzut-o – și un altul în stomac. Un sac de nisip mi-a căzut pe picior și mi l-a fracturat.

Matthew era rănit și el, dar când a văzut că eram în viață și că nu puteam merge, s-a hotărât să mă ducă la un punct de prim ajutor. Bombele artileriei și gloanțele zburau din greu pe lângă noi, dar m-a cărat în brațe cam o jumătate de milă în spatele frontului de luptă. Toți îmi

spuneau de obicei „Willis”, dar în ziua aceea Matthew mi-a spus „Willie”.

— „Rezistă, Willie...” spunea el mereu. „N-o să mori, Willie. Nu te las eu să mori.” Cred că aş fi murit şi eu dacă nu ar fi fost el.

Chiar înainte să ajungem la punctul de prim ajutor, Matthew a făcut ceva ciudat. S-a oprit şi m-a lăsat puţin jos, apoi l-am văzut scotocindu-se prin uniformă, căutând ceva. Apoi îmi descheie cămaşa şi i-am simţit mâinile în apropierea răniei de la piept. Nu ştiam ce face. Am ţipat atunci la el să nu se atingă de şrapnelul care îmi era înfipt în piept. Aveam dureri atât de mari, încât începeam să intru în stare de şoc. Am simţit că-mi pune ceva după gât, şi îmi amintesc ca prin ceaţă că spunea că acum pot s-o iau liniştit de la capăt. „Nimănui nu-i mai pasă ce se întâmplă cu mine, Willie. Mama mea a murit şi altcuiva n-are cui să-i pese dacă trăiesc sau mor.”

M-a luat iarăşi pe sus şi a mai alergat câţiva metri. Mi-a spus că vedea deja în faţa lui punctul de prim ajutor şi pe medici alergând în întâmpinarea noastră cu targa după ei. Apoi s-a prăbuşit la pământ. A căzut peste mine, iar eu am leşinat de durere. Când m-am trezit, doctorul mi-a spus că supravieţuisem intervenţiei de pe câmpul de luptă, dar că aveau să mă trimită cu trenul la un spital din Franţa.

— Ce-i cu prietenul meu? am întrebat eu atunci. Cel care mi-a salvat viaţa.

— Îmi pare foarte rău, mi-a spus. Prietenul tău a avut răni interne – splina ruptă, sângerare mare... A murit în timpul operaţiei.

— În următoarele săptămâni am fost extrem de bolnav. Rana de la stomac mi-a secţionat intestinul şi am făcut peritonită. Când mi-am revenit suficient cât să pot fi trimis acasă în Statele Unite, mi-au cerut să semnez hârtiile de eliberare. Atunci am văzut numele pe care mi l-au trecut pe toate documentele – Matthew Wyatt. Eram cât pe-aici să le corectez eroarea, când mi-am adus dintr-odată aminte cum m-a pus Matthew pe jos, scotocindu-se pe sub cămaşă şi cum mi-a pus ceva pe după gât. Îşi schimbuse plăcuţele de identificare cu ale mele.

Știam de ce-o făcuse. Eu nu vroiam să mă întorc acasă la tata, iar tatăl lui Matthew nu avea să-l primească niciodată acasă. Tot atunci mi-am dat seama că până în acel moment familia mea primise deja vestea morții mele. Eram încă atât de supărat pe tata, că m-am hotărât să intru în jocul la care se gândise Matthew. Lasă să plângă tata după moartea unicului său fiu. Acum puteam deveni scriitor și nimeni nu avea să știe vreodată sau să-i pese.

M-au eliberat din spitalul militar drept Matthew Wyatt, născut în Deer Springs, fiul Lydiei și al lui Frank Wyatt. Ori de câte ori am publicat vreo povestire, m-am folosit de pseudonimul Gabriel Harper.

La început m-am simțit eliberat de noua mea identitate, dar pe măsură ce trecea timpul, am ajuns la punctul în care nu mai știam cine eram cu adevărat. Singurătatea pe care mi-o crea faptul că nu aveam o familie, mă chinuia, și tânjeam să o văd pe mama și pe surorile mele mai mici, pe mătușa June și pe unchiul și verișorii mei de la fermă, pe numeroșii mei prieteni pe care-i lăsasem în urmă în Albany. Mă temeam să mă îndrăgostesc, pentru că ar fi trebuit să mă căsătoresc sub un nume fals, și nici nu știam dacă treaba asta ar fi fost legală la o adică. Și care ar fi fost numele copiilor mei?

Noii mei prieteni din Chicago nu știau nimic despre mine cel adevărat, ci doar mulțimea de minciuni pe care le istorisiseam cu privire la mine. Îmi dădeam seama în ce încurcătură mă băgasem, dar nu mai știam cum să ies de acolo. În cele din urmă, ca să scap de sentimentul de vinovăție pe care-l aveam pentru faptul că trăiam în minciună, mi-am părăsit și noua viață și am pornit la drum, ca vagabond.

Știam exact unde mergeam în noaptea în care am venit la Wyatt Orchards. Îmi doream să-i întâlnesc pe Frank și pe Sam Wyatt și să văd locul unde crescuse Matthew. Am început să scriu povestea vieții lui de parcă ar fi fost a mea, și eram atât de derutat despre cine eram eu de fapt și cine era el, încât m-am gândit că dacă vin aici îmi voi da seama. Și-apoi, mi-am spus că îi eram dator lui Matthew să mă asigur că fratele lui, Sam, era în regulă.

Dar știi restul, Eliza. Frank și Sam sunt amândoi morți, și când mi-am dat seama cât de mare nevoie ai de ajutorul meu, m-am hotărât să rămân. Trebuia să mă revanșez pentru faptul că mi-ai salvat viața – și să mă revanșez în același timp și față de Matthew. Și cândva în tot acest timp, m-am îndrăgostit de tine. M-am trezit delirând și cea mai fantastică femeie pe care am întâlnit-o vreodată mă ținea în brațele ei și plângea împreună cu mine. Becky și Luke mă tot numeau înger, încât am crezut că murisem și că tu erai un înger.

Când m-a confruntat șeriful Foster la căsuța mătușii Batty și când m-a amenințat că va face cercetări, am știut că mascarada era pe sfârșit. Venise timpul să o iau la sănătoasa. Nu mai era decât o chestiune de timp până descoperirea șeriful falsa mea identitate. Dar nu te puteam părăsi, Eliza.

Cel mai îngrozitor moment din viața mea a fost ziua când am aflat că minciunile mele te împiedicau pe tine și pe copii să moșteniți locul acesta.

Matthew fusese atât de sigur că tatăl său modificase testamentu. Crede-mă, ultimul lucru din lume pe care mi l-aș fi dorit ar fi fost să vă iau ție și copiilor livada asta. Dar acolo m-au adus toate minciunile mele.

Vroiam să-ți explic toate astea, dar nu știam cum aveai să reacționezi. M-am hotărât să plec la Washington și să pun lucrurile în ordine, dar mai întâitrebuia să terminăm cu recolta. Tot speram că șeriful nu îmi va da de urmă până după vremea culesului, dar lucrurile nu s-au petrecut așa. S-a întors să mă aresteze. După ce m-a avertizat mătușa Batty, m-am folosit de banii pe care-i câștigasem pe povestirea mea ca vagabond și am plecat la Washington și m-am predat autorităților. Nu știam care aveau să fie consecințele, dacă aveam să ajung la pușcărie pentru că mă dădusem drept Matthew Wyatt în tot acest timp sau nu, așa că m-am hotărât să nu-ți scriu și să nu te caut până nu-mi clarificam situația. Îți dădusem destul peste cap viața cu toate minciunile mele. Nu puteam să te implic mai mult.

Când am terminat în sfârșit de clarificat lucrurile la Washington, m-am dus acasă la New York să-mi văd familia. Primiseră deja o scrisoare din partea armatei în

care se explica eroarea comisă, așa că avuseseră timp să se obișnuiască cu ideea reînțoarcerii mele din mormânt. Tata a reacționat în mare măsură așa cum mă așteptam – a fost mânios că îl dezamăgisem. Nu am reușit să-l fac să înțeleagă de ce o făcusem. Dacă se bucurase de faptul că până la urmă, după toți acești ani, fiul lui era în viață, nu a arătat-o niciodată. Dar m-a surprins să descopăr că încetaseră să-l mai urască. Lunile pe care le-am petrecut aici cu tine și cu mătușa Batty mă schimbaseră. Nu fusesem în stare să-ți spun cine sunt, dar măcar începusem să aflu eu însumi cine eram.

Întotdeauna mi l-am imaginat pe Dumnezeu ca pe tata, controlând și manipulând pe toată lumea. Credeam că trebuia să-I câștig aprobarea și că nu aveam să fiu niciodată suficient de bun. Dar în ziua când am montat leagănul acela pentru Becky, mătușa Batty a arătat spre el și a spus: „Exact așa este și Tatăl nostru din ceruri. Adoră să facă lucruri care să-i bucure pe copiii Lui.” Am mai povestit cu ea în timp ce lucram la casa ei și mi-a arătat cum să primesc iertarea Lui. Așa am reușit să-l iert pe tata... și pe mine însumi.

Gabe se aplecă înainte, frământându-și mâinile puternice în timp ce vorbea.

— Aici mi-am petrecut cele mai fericite luni din viață, și nu mi-am dorit nici-o clipă să plec. Dar m-am temut să mă întorc, Eliza. Nu știam că ai să mă ierți vreodată sau nu, după ce am plecat așa. Te iubesc și îi iubesc pe copilașii tăi și pe mătușa Batty, și îmi pare atât de rău că v-am rănit pe toți. Nu te condamn deloc dacă nu mă poți ierta, dar...

Gabe n-a mai apucat niciodată să-și termine propoziția. Eram deja în brațele lui, sărutându-l, spunându-i cum mă pricepeam mai bine că îl iubeam și că îl iertasem.

Cel mai minunat cadou de Crăciun pe care ni l-am fi putut dori vreodată copiii și cu mine se întorsese la noi și avea să rămână cu noi pentru totdeauna.

EPILOG

Primăvara anului 1932

În dimineața aceea superbă de primăvară ne-am sculat cu toții devreme din paturile noastre pentru că eram prea emoționați ca să mai putem dormi – și ne grăbeam să ne terminăm toți treburile prin casă ca să putem pleca devreme în excursia noastră. Eu pregăteam micul dejun, mătușa Batty pregătea prânzul pe care urma să-l servim la un picnic, iar Becky le dădea de mâncare lui Winky, împărătesei Estera și Arabellei, când făcu o descoperire uimitoare.

— Mami! Tati! Veniți să vedeți! Arabella are pisicuțe! Gabe tocmai intrase în casă din grajd împreună cu băieții, și nici nu apucase să-și dezbrace haina. Becky îi spunea cu atâta ușurință „tati” – toți copiii îi spuneau așa – încă din ziua când ne-am căsătorit eu și Gabe, cu patru luni în urmă. Mătușa Batty și cu mine îi spuneam tot „Gabe”, din obișnuință, dar el spunea că-i plăcea numele ăsta mai mult decât oricare altul, pentru că era numele lui de scriitor. Batty locuia acuma permanent cu noi în casa de la fermă, și-l lăsa pe Gabe să se folosească de căsuța ei pentru a-și scrie cărțile.

— Nu-mi spune, spuse Gabe când își puse haina în cuier, tu și mătușa Batty v-ați apucat iarăși de tricotat?

— Nu, tati, sunt pisicuțe adevărate! Vino să vezi!

Toți ne-am lăsat lucrul care pe unde, și am venit să ne uităm în cuibul Arabellei de după sobă. Fără doar și poate, ghemuite acolo lângă pisică, alături de toate pisicuțele pe care le tricotasă mătușa Batty, erau două pisicuțe nou-născute, tigrate cu alb și oranj. Arătau exact ca Arabella.

Ochii mătușii Batty se făcură mari cât cepele.

— De unde, Doamne iartă-mă, au mai apărut și astea? exclamă ea.

— Chiar așa, de unde au venit pisicuțele astea, mami? întrebă Luke.

Gabe și cu mine ne privirăm zâmbind. Trebuia să le explicăm câte ceva copiilor, de vreme ce aveau să mai

primească un frățior sau o surioară în toamnă. Dar în dimineața aceea nu aveam timp de prea multe explicații.

— Au venit de la Dumnezeu, am spus eu simplu. De acolo primim toate darurile bune. Ei, haideți acum, să mâncăm. Trebuie să pornim din loc dacă vrem să ajungem la timp la circ.

Aceasta era ziua când avea în sfârșit să se împlinească visul meu. Urma să mergem cu mașina mai bine de șaptezeci de kilometri unde avea să-și prezinte reprezentanția Circul fraților Bennett, dar excursia merita făcută, oricât de lungă ar fi fost. Le-am povestit lui Gabe și copiilor totul despre tati și despre mătușa Aluna, despre Charlie și Zippy, despre familia Gambrini, și abia așteptau să îi întâlnească pe toți.

Când am ajuns după-amiază la locul unde se ridicase circul, mă simțeam de parcă m-aș fi întors acasă. Totul era atât de familiar, de la corturile laterale deschise la murmurul flașnetei și mirosul de vată de zahăr. Când am terminat de parcat camioneta, era deja timpul să începă prima reprezentație, așa că ne-am cumpărat repede bilete și ne-am dus repede în cortul cel mare. Gabe o ținea pe Becky în brațe, iar pe băieți îi lăsa să-și ia vată de zahăr și Cracker Jack.

— Sigur o să-i doară burtica, l-am avertizat eu.

— Lasă, e doar o dată în an, spuse Gabe.

Copiii au fost uimiți când l-au văzut pe clovnul cel înalt pe catalige – și chiar mai uimiți când le-am spus mândră: „Acela e bunicul vostru!” Ochii mi se umplură de lacrimi în timp ce-l priveam pe tăticul meu evoluând. Îl văzusem executându-și exercițiile de sute de ori înainte, desigur, dar abia în ziua aceea am văzut pentru prima oară cât de priceput era în a-i face pe oameni să râdă, cât de mult îi plăcea ceea ce făcea, și cât de mult îl iubea publicul.

Când se termină spectacolul, i-am condus pe toți în cortul lateral. Eram puțin emoționată neștiind cum avea să reacționeze tata după tot acest timp, dar știam că mătușa Aluna avea să mă primească cu brațele deschise – și așa a și făcut. De fapt, toți cei care erau în cortul lateral se strânseseră în jurul meu să mă îmbrățișeze și să-mi cunoască familia, iar cel care făcea reclamă trebui să îi oprească pe

ceilalți vizitatori să mai intre. Nimeni nu avea chef să dea bani ca să vadă un pitic, un albinos, o femeie-șarpe toată tatuată și o femeie de cauciuc cu ochii roșiți de plâns. Singurii care rămaseră cu ochii uscați erau vițelul cu două capete și îngrozitorul om al zăpezilor.

În cele din urmă, mi-am luat inima în dinți și am întrebat-o pe mătușa Aluna despre tata.

— Ce mai face tati? E supărat pe mine că am plecat așa? Crezi... crezi că vrea să mă întâlnească?

— Supărat pe tine! Să vrea să te întâlnească...! rosti ea șuierător. Vai, scumpo, dar asta e răspunsul la toate rugăciunile lui! Vino. Mă luă de mână și mă duse afară pe la ușa din spate.

— Tatăl tău a plâns ca un copil în noaptea în care ai plecat, spuse mătușa Aluna în timp ce traversam iarba spre cortul-tampon. Când a alergat înapoi la vagonul său după reprezentăție și i-a spus mama ta că ai plecat, și-a îngropat fața în mâini și a plâns amarnic. Singura dată când l-am mai văzut pe Henry plângând așa a fost atunci când i-am arătat scrisoarea pe care mi-ai trimis-o din Georgia. Să știi că nu a vrut să mi-o mai dea înapoi. O poartă și acum cu el.

Prelata de la intrarea cortului era ridicată și l-am văzut pe tati cu pantalonii lui lăbărțați și cu pantofii cei caraghioși, povestind cu Charlie. Primul care mă observă fu Charlie, iar când rămase cu gura căscată și cu ochii mari de uimire, tati se întoarse să vadă de ce. Presupun că după figura pe care o făcuse Charlie se aștepta să-i vadă pe tigrii lui Gunther umblând de capul lor. Dar când mă văzu în schimb pe mine, făcu o față cel puțin la fel de năucită ca și a lui Charlie.

— Eliza? Se clătină ușor, de parcă i s-ar fi muiat genunchii. Am alergat la el.

— Tati!

Ne-am agățat unul de altul de parcă nu am mai fi vrut să ne dezlipim vreodată. I-am inhalat minunata și familiara mireasmă, un amestec de fond de ten și de ulei de Macassar pe care continua să îl folosească pentru părul său.

— Tati, iată familia mea, am spus când am reușit să vorbesc din nou. Soțul meu, Gabe, Jimmy, Luke și Becky Jean... iar dânsa este mătușa noastră Batty.

Tati zâmbi în timp ce dădea mâna cu Gabe. Le scoase copiilor câte un bănuț din urechi, și le ciufuli părul.

— Aștia doi au părul lui Yvette, murmură el când ajunse la Luke și la Becky.

— Da, dar Luke are zâmbetul tău – nu crezi, tati?

— Numai să nu-mi moștenească vreunul și nasul! spuse el, claxonând la nasul lui mare și roșu.

Aveam multe să ne spunem. Charlie nu mai putea de bucurie să îi conducă pe Gabe și pe copii să-l întâlnească pe Zippy, iar mătușa Batty și cu mătușa Aluna se depărtară încă de când se întâlneau, sporovăind una cu cealaltă de parcă ar fi fost prietene vechi. Tati și cu mine am rămas în cele din urmă câteva clipe singuri.

— Mi-a fost dor de tine, Eliza spuse el. Îi citeam dragostea în priviri, deși probabil nu avea să-și găsească niciodată cuvintele potrivite pentru a mi-o spune.

— Și mie mi-a fost dor de tine, tati.

— Nu ai uitat să mergi în fiecare duminică la biserică? mă întrebă el serios. Trăiești cum te învață Scriptura?

— Da, încerc. Mătușa Batty mă învață cum.

Ochii tatălui se umplură de lacrimi când îmi apucă ambele mâini într-ale sale.

— Pari fericită, Eliza. Știi, asta e tot ce ți-am dorit vreodată. Tot ce am visat pentru tine – să fii fericită.

Lacrimile îi brăzdau machiajul alb rostogolindu-i-se pe obraji în jos și mi-am dat seama că nu-mi doream să-și îndepărteze fardul. Adoram fața prostuță, zâmbitoare de clovn a tatălui meu mai mult decât orice.

Când m-am gândit la fericire, nu-mi veni în minte nici livada, nici casa cea mare și albă cu obloane verzi – și nici vreunul dintre celelalte lucruri care îmi păruseră cândva importante. M-am gândit la familia mea – familia mea de la circ și noua mea familie – și am zâmbit printre lacrimi.

— Da, tati. Sunt foarte, foarte fericită.

SFÂRȘIT

CUPRINS

PROLOG.....	5
PARTEA I	
CAPITOLUL 1	12
CAPITOLUL 2.....	27
CAPITOLUL 3.....	50
CAPITOLUL 4.....	70
CAPITOLUL 5.....	85
PARTEA a II-a – Povestea Lydiei	
CAPITOLUL 6.....	100
CAPITOLUL 7.....	123
CAPITOLUL 8.....	139
PARTEA a III-a	
CAPITOLUL 9.....	153
CAPITOLUL 10.....	170
PARTEA a IV-a – Povestea mătușii Batty	
CAPITOLUL 11.....	197
PARTEA a V-a	
CAPITOLUL 12.....	224
PARTEA a VI-a – Povestea lui Matthew	
CAPITOLUL 13.....	250
PARTEA a VII-a	
CAPITOLUL 14.....	271
CAPITOLUL 15.....	293
PARTEA a VIII-a – Povestea Elizei	
CAPITOLUL 16.....	310
CAPITOLUL 17.....	327
CAPITOLUL 18.....	346
CAPITOLUL 19.....	373
EPILOG.....	391

